

Kazinczy Ferenc Baptista Óvoda, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola és Bölcsőde

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2026.szeptember 1.

BAPTISTA OKTATÁS

Tartalomjegyzék

Preambulum 1
Óvodai pedagógiai program 3
Bevezető *4*
Az óvoda helyi nevelési alapelvei, értékei, célkitűzései 5
Alapelvünk *5*
Gyermekkép, óvodakép 7
Az óvodai nevelés céljai 8
Az óvodai nevelés feladatai 9
Az egészséges életmód kialakítása *9*
Az érzelmi nevelés- az erkölcsi és a közösségi nevelés *13*
Az óvodapedagógus feladatai *16*
Az anyanyelvi - értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása *16*
Az óvodai élet megszervezése 21
Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztése fejlődésének segítése 29
Az óvodai élet tevékenységformái és az óvodapedagógus feladatai 38
Iskolaérettségi kritériumok 68
A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek 69
A gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek 72
Óvodánk gyermekvédelmi munkája 72
A szülő , a gyermek, az óvodapedagógus együttműködésének formái 72
Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programokat, tevékenységeket 73
Gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések 82
Óvodai fejlesztő program 83
A program rendszertáblája 88
A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek 88
Felhasznált szakirodalom 89
Általános iskola pedagógiai programja 90
Nevelési program 91
Bevezető 91
Iskolatörténet 91
Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai 95
Pedagógiai alapelveink 95
Célok, feladatok 97
Eszközök és eljárások 102
Az egyes művészeti ágak okatásának cél-és feladatrendszere 120
Zeneművészeti ág *120*
Táncművészeti ág *120*
Képző-és iparművészeti ág *122*
Szín -és bábművészeti ág *122*
Teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok az általános iskolában 126

BAPTISTA OKTATÁS

A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok....129
A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai....140
A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje....143
A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvétel jogai gyakorlásának rendje....153
A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái, az iskola szűkebb és tágabb környezetének hagyományrendszere....154
Az érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítésével kapcsolatos értesítési kötelezettség szakmailag indokolható határideje....162
Iskolaváltás, valamint a tanulók átvételének szabályai....162
A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelménye....163
Az elsősegély-nyújtási ismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai tervek....164
Helyi tanterv....166
Enyhén értelmi fogyatékosok helyi tanterve....172
A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyagát, az ehhez szükséges kötelező , kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése....175
A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja....180
A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai....181
A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módját, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei....182
A magatartás és szorgalom minősítésének elvei....189
A tanuló szorgalma, értékelésének és minősítésének formái....190
A tanulók jutalmazás elvei és formái....191
Magasabb évfolyamba lépés feltételei....192
A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei....194
Az egészséges és környezeti nevelési elvek, tevékenységek, programok....194
Iskolai környezetnevelés elvei, programja....204
A sajátos nevelési igényű tanulók fogyatékosságának típusához és fokához igazodó fejlesztő program....205
Az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók iskolai nevelése-oktatása....205
Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók iskolai nevelése-oktatása....214
Az autizmus spektrumzavarral küzdő tanulók iskolai nevelése-oktatása....232
A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések....246
Integrációs és képességkibontakoztató felkészítés rendje....250
Kulcskompetenciákat fejlesztő programok és programelemek....253
Az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje....256
A tanulók tudásszintjének értékelése, a számonkérés formái....257
Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészülés előírt írásbelil és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai....258
A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag....258
A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek....258
Közlekedés nevelés....259
Társadalom bűnmegelőzés, áldozattá válás elkerülése....260

BAPTISTA OKTATÁS

Erőszakmentes konfliktuskezelő technikák elsajátítása 260
Alapfokú művészeti iskola helyi tanterve 261
Az iskola helyi tantervének keretei 262
Táncművészeti ág *262*
A táncművészeti ág általános fejlesztési követelményei 262
Moderntánc tanszak 263
A művészeti alapvizsga és művészeti záróvizsga 265
A moderntánc tanszak tantárgyai 266
Kreatív gyermektánc 273
Jazz-technika 276
Limón-technika 282
Kontakt improvizáció 286
Néptánc tanszak 291
Társastánc tanszak 316
Képző- és iparművészeti ág *332*
A képző- és iparművészet műfaj képzési szerkezete 335
Képzőművészeti tanszak ..... **Hiba! A könyvjelző nem létezik.**
Fém- és zománcműves tanszak 361
Fotó és film tanszak 371
Grafika és festészet tanszak 379
Zeneművészeti ág *387*
Fafúvós tanszak 392
Akkordikus tanszak 403
Billentyűs tanszak 412
Elektroakusztikus zene 424
Billentyűs tanszak 429
Színművészeti – bábművészeti ág *441*
Színjáték tanszak 445
Dráma és színjáték 445
Beszéd és vers 468
Mozgás és tánc 479
Zene és ének 487
Színházismeret 498
A pedagógiai program érvényességével, módosításával kapcsolatos egyéb intézkedések 510
Legitimáció 512
1.sz. Melléklet: tanulmányok alatti vizsga részletes szabályzata 515
A nemzeti, etnikai kisebbségi iskolai nevelés és oktatás történelmi, földrajzi, kultúra-és népismereti tananyaga: 522

BAPTISTA OKTATÁS

Preambulum

"…a ti hitetek mellé ragasszatok jó cselekedetet, a jó cselekedet mellé tudományt, tudomány mellé pedig mértékletességet, a mértékletesség mellé pedig tűrést, a tűrés mellé pedig kegyességet, a kegyesség mellé pedig atyafiakhoz való hajlandóságot, az atyafiakhoz való hajlandóság mellé pedig szeretetet."

(Péter második levele, 1: 5-7)

A Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy elhívása az oktatásban:

Az ősi bibliai igazság – *„A bölcs tanítás az élet forrása." (Pb.13:14.)* – ma is érvényes. A baptista iskola célja, hogy tanulói a lehető legjobb alapokat kapják egy boldog, kiteljesedett, sikeres jövőhöz.

A baptista iskola keresztény értékekre és gondolkodásra épül, így a Teremtő és a teremtmény tisztelete, a gyermekszeretet alapozza meg a színvonalas nevelési-oktatási munkát, és a tanulók személyiségének optimális fejlesztését.

Az Európában 450 éves, Magyarországon több mint 160 éves Baptista Egyházra a kezdetektől jellemző, hogy a társadalom felé nyitott, bibliai értékeket közvetítő, családközpontú közösség. Felnőtt-keresztséget gyakorló, több generációs gyülekezetekből álló protestáns felekezet, amely az egyén döntésére, szabad akaratának tiszteletben tartására épít. A Magyarországi Baptista Egyház több mint száz éve működtet egyházi oktatási intézményt és a rendszerváltás óta tart fenn általános iskolát, óvodát és alapfokú művészeti iskolát.

Keresztyén szellemű nevelésünk feladata, hogy a személyiség sokoldalú, harmonikus fejlesztése által gyermekeink önálló, felelősségteljes cselekvésre, őszinteségre, szabadságra törekvő, saját magukra a mértékletesség, másokra a türelem keresztyéni erényeit alkalmazó, helyes erkölcsi érzékkel rendelkező, problémamegoldó személyiséggé váljanak.

Hisszük, hogy a szeretet a leghatékonyabb pedagógiai módszer, és ezzel támogatjuk, hogy a gyermekek e segítséggel találjanak rá az útra, az evangéliumi hitre, mely az Úr Jézuson keresztü l Istenhez vezet.

A baptista iskola: Több, mint iskola. Magyarország egyik legnagyobb segélyszervezete, a Baptista Szeretetszolgálat megalakulása óta arra törekszik, hogy minden erejével és lehetősége szerint segítsen a szükségben lévőknek. A Baptista Szeretetszolgálat – alaptevékenységébe jól illeszkedően – iskoláiban sokat tesz a hátrányos helyzetű, sajátos nevelésű igényű, és a roma tanulók felzárkóztatásáért, és a tehetséges diákok kibontakoztatásáért. Küldetése, hogy az általa fenntartott intézmény több legyen, mint iskola: az a hely, ahol a tanuló teljes körű támogatást kap személyisége és képességei kibontakoztatásához.

Küldetésnyilatkozat

Küldetésünk a ránk bízott gyermek fejlődésének minél teljesebb körű elősegítése.

A keresztyén elménk kell a legjobb elménk lennie, amelyet Krisztus értelme világosít meg, és amely integrálja Isten alapelveit az akadémikus ismerettel.

BAPTISTA OKTATÁS

Küldetésünk személyes életpéldánkkal mintát adni.

Törekvésünk, hogy a baptista iskola olyan irányító testülettel, igazgatókkal, pedagógusi karral és munkatársi gárdával rendelkezzen, akik a Biblia alapelveinek megfelelő nézőpontot alkalmaznak a tanítás és az intézmény vezetése során.

Küldetésünk a gyermekek képességeinek kibontakoztatása

Minden tanulási tapasztalat célja, hogy hozzásegítse a gyermekeket Istentől kapott képességeik teljes kibontakoztatásához.

A tanítás a következőkre összpontosít:

- A gyermek számára megfelelő tevékenységek és szolgáltatások biztosítása
- A gyermek ráébresztése a társadalommal való kapcsolatára és az iránta való felelősségére
- Minden tantervbe, nevelési programba tartozó és ahhoz kapcsolódó iskolai tevékenység segítse a gyermekek intellektuális, lelki, társadalmi, érzelmi és fizikai fejlődését.
- Felkészítés a szolgálatra

Küldetésünk működés szempontjából hitelesnek lenni.

Törekvésünk, hogy az iskola mindennapos működési gyakorlata az integritás (feddhetetlenség, tisztesség, becsület), hatékonyság és számonkérhetőség következetes mintaképe legyen.

A bibliai értékeket következetes alkalmazása, ahogy az oktatási intézmény:

- Az emberi erőforrásokat etikusan és igazságosan kezeli.
- Az pénzügyeket feddhetetlenül és nyíltan kezeli, ill. ellenőrzi.
- A kormánnyal és a hatóságokkal egyenes és krisztusi kapcsolatot tart fenn.
- Etikus, világos és nyílt fejlesztési és stratégiákat dolgoz ki.
- Igazságos és következetes irányítási rendszert alkalmaz.
- A szülői kapcsolatok terén őszinteséget, nyíltságot és igazságosságot képvisel.

Az intézményünkben a nevelő-oktató munka a pedagógiai program alapján folyik. A pedagógiai program az iskola és óvoda pedagógiai stratégiai terve, amely hosszú - illetve középtávra határozza meg az intézményben folyó nevelés-oktatás rendszerét: céljait, feladatait és tevékenységeit.

A pedagógiai program ebből következően az intézmény szakmai önmeghatározásának dokumentuma, egyben szakmai autonómiájának biztosítéka is.

BAPTISTA OKTATÁS

Óvodai pedagógiai program

„ Egyikünk sincs olyan helyzetben, hogy azt mondhatná: nincs tennivalóm. Képességeink vannak, tehetségünk, ami folyamatos alakítást, fejlesztést kíván. Feladataink vannak, küldetésünk, amit teljesíteni kell.

Aki ezt komolyan gondolja, annak minden erejével azon kell lennie, hogy kiteljesítse képességeit, hogy minél többet realizáljon, aktualizáljon a benne rejlő képességekből, tehetségből, röviden: minél jobban megmutassa igazi önmagát”

(Abraham Maslov)

BAPTISTA OKTATÁS

Bevezető

Intézményünk fenntartója 2012. augusztus 31-ig Nyírbogdány Község Önkormányzata volt, 2012. szeptember 1-től a Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy vette át ezt a feladatot. A váltás hatására óvodánk a keresztény értékekre és gondolkodásra épül, amely egy sajátos jelleget kölcsönöz számunkra. A nevelési- oktatási munkánkat megalapozza a Teremtő, és a teremtmény tisztelete.

Központi óvodánk községünk frekventált helyén, az iskola, a gyógyszertár, a polgármesteri hivatal és a templom közelségében épült fel. A több éves várakozás után, 2006. decemberében óvodásainkkal birtokba vehettük az UNIÓS előírásoknak megfelelően felépült új, kétszintes 1450 m2-es óvodánkat. A 4 csoportos, 100 férőhelyes épületben jelenleg három vegyes életkorú és egy homogén csoporttal működünk.

Óvodai Nevelési Programunkban fontos feladat a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek: az enyhén értelmi fogyatékos gyermekek, a beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek és a kiemelkedően tehetséges gyermekek integrált nevelése.

A szociális hátrányok enyhítését több módon igyekszünk megvalósítani:

Az óvodai beíratások előtt felkeressük a leendő óvodásokat, tájékozódunk a gyermekek körülményeiről, szociális helyzetükről, kiemelten a hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek esetében. Azért, hogy óvodánkat minél korábban megismerhessék a kisgyermekes szülők, „OVIBA KUKKANTÓ" nyílt napot szervezünk. Ilyenkor bepillantást nyerhetnek óvodai életünkbe, változatos tevékenységeinkbe. A gyermekeket barátságos, esztétikus környezet fogadja.

2018.01.01-től óvodánk is részese az „Esélyteremtő Óvoda" projektnek. A projekt célja a pedagógiai tevékenység hatékonyságának a fejlesztése az esélyteremtő nevelési eljárások eredményes alkalmazása érdekében. A projekt méltó utóda a 2008/2009-es évben óvodánkban bevezetett IPR-nek.

Alapelvünk a szeretetteljes, biztonságot nyújtó, érzelmekben gazdag óvodai élet megteremtése, melyben minden gyermek saját képességeinek megfelelően nevelhető, fejleszthető az egészséges életmód megalapozásával, a rendszeres mozgással.

A tehetséggondozásra is nagy figyelmet fordítunk. Több területen is kínálunk tehetségműhelyeket óvodásaink számára: gyermeknéptánc, vizuális műhely.

Óvodánk gyermekközpontú, minden területen az óvodás korosztály érdekeit szolgálja. Óvodánk nyitott a szülők számára, betekintést nyerhetnek nevelőmunkánkba, programjainkba („őszi csoda" projekt), hagyományos ünnepeinkbe (karácsonyi gyertyagyújtás, Mikulás, karácsony, farsang, húsvéti tojásfestés, anyák napja, gyermeknap, évzáró). A szülői igénynek megfelelően intézményünkben sakkoktatás, angol nyelvoktatás, ovifoci, bibliai foglalkozás működik.

Nevelőtestületünk a folyamatos szakmai megújulásra törekszik, ezáltal fejlődik módszertani kultúránk, ami pozitívan elősegíti nevelő- oktató munkánkat.

BAPTISTA OKTATÁS

Az óvoda helyi nevelési alapelvei, értékei, célkitűzései

Alapelvünk

Az óvodai nevelésben alapelv, hogy:

- a gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezze,
- a nevelés tegye lehetővé teszi és segítse a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását;
- az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatások a gyermek személyiségéhez igazodjanak,
- a gyermeki tevékenység végig jelen legyen a nevelés során mert az óvodás korú gyerekek az élményeiket, érzéseiket és kívánságaikat a tevékenységeik révén mutatják meg.

Az óvodai nevelés gondoskodik:

- a gyermeki szükségletek kielégítéséről,
- az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről;
- a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról; - a gyermeki közösségben végezhető sokszínű – az életkornak és fejlettségnek megfelelő – tevékenységekről, különös tekintettel a mással nem helyettesíthető játékról;
- e tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmakról,
- emberi értékek közvetítéséről;
- a gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezetről.
- a nemzetiséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését, nyelvi nevelését, és a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.
- a hazájukat elhagyni kényszerülő családok (a továbbiakban: migráns) gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását.

Az óvodai nevelésnek a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok, alapvető szabadságok tiszteletben tartásának megerősítésére kell irányulnia, az egyenlő hozzáférés biztosításával. ,hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelésben

A gyermeket – mint fejlődő személyiséget –szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illeti meg.

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvodák kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet töltenek be;

BAPTISTA OKTATÁS

A gyermeknek joga van ahhoz, hogy megkapja a neki megfelelő gondoskodást és nevelést. Joga van ahhoz, hogy olyan nyitott és rugalmas rendszerben fejlődhessen, mely igazodik egyéni szükségleteihez.

Az óvodás életkorban a **szabad** játék az életkornak a legelemibb szükséglete. A 3-tól 6-7 éves korú gyermek a **szabad** játékkal tapasztal, tanul, jut örömökhöz, sikerélményhez. A **szabad** játék a gyermek számára a legfőbb élményforrás, a személyiség fejlesztésének a színtere, a tanulás és fejlesztés leghatékonyabb eszköze.

A valódi tudás az, amit a gyermek maga fejt meg és cselekvésen keresztül sajátít el. Ennek érdekében fontos, hogy minél több tapasztalathoz jusson, élményeket élhessen át, és természetes kíváncsiságát kielégíthesse. Ezért a **szabad** játékba integrált önkéntes és cselekvéses tanulás az óvodai tanulás útja.

A nemzetiséghez tartozó gyermekek és a hazájukat elhagyni kényszerülő családok (a továbbiakban: migráns) gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését, nyelvi nevelését, és a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.
A nevelésünk a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatásának megerősítésére irányul **az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásáva**l; oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelésben.
Érvényesülnek a különböző **-** köztük **az innovatív - pedagógiai törekvések,** megkötéseket csak a gyermek érdekében tartalmaz.

Pedagógiai törekvésünk:

- A gyermek eljuttatása az iskolakezdéshez szükséges értelmi, lelki, szociális és testi fejlettséghez.
- A gyermeki személyiséget tisztelet, elfogadás, szeretet, megbecsülés és **bizalom** övezze.
- A gyermek személyiségfejlődésének, a gyermek egyéni **készségeinek** és képességeinek kibontakoztatása.
- **Az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai intézkedéseket a gyermek személyiségéhez igazítjuk**.
- Nyugodt, családias biztonságot nyújtó légkör megteremtése, amelyben a gyermeki **szabad** játék elsődlegességét hangsúlyozzuk.
- Olyan gyermekek nevelése, akik érzelmileg gazdag, településhez kötődő, a környezetében jól tájékozódó, nyitott, érdeklődő, önmagát értékelni tudó, másokat elfogadó, együttműködő személyiséggé válik.
- A közvetlen természeti és társadalmi környezet élményeit cselekvően megtapasztaló, felfedezve tanuló gyermekek nevelése.
- Már az óvodás korban megismertetni a gyermekeinket a mikrokörnyezetük múltjával, népszokásaival, néphagyományaival.

BAPTISTA OKTATÁS

- A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek felzárkóztatására és készségfejlesztésére irányuló kötelező foglalkozások biztosítása.

Nevelési alapelvünk a bizalomra és a toleranciára épül. A gyermekek önbizalmát és énképét, a pozitív tulajdonságai erősítésével, tudatosításával alakítjuk.

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvoda kiegészítő szerepet játszik.

Gyermekkép, óvodakép

Gyermekkép

A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen alakítanak.

E tényezők együttes hatásának következtében a gyermeknek sajátos, életkoronként (életkori szakaszonként) és egyénenként változó fizikai és pszichés szükségletei vannak.

A személyiség szabad kibontakozásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó.

A gyermeki személyiség szabad kibontakozása az egyéni ütemeltolódásokkal és szükségletekkel összhangban, a mozgásos, manuális, intellektuális, művészeti területeken kialakított sokszínű, változatos tevékenységi rendszerben valósul meg. Az alapja mindennek az, hogy a gyermek érdeklődésére és cselekvésre épüljön az ismeretanyagot tartalmazó tevékenység.

Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, tudatosan kerüli a nemi sztereotípiák erősítését, elősegíti a nemek társadalmi egyenlőségével kapcsolatos előítéletek lebontását.

Olyan gyermekek nevelésével szeretnénk foglalkozni, akik szeretettel, örömmel, jókedvűen jönnek óvodánkba, s készek a befogadásra, az óvónők pedig készek a gyermeki személyiség spontán és tervszerű fejlesztésére.

A gyermekeket óvodába lépésük pillanatától fogva egyéniségük, képességeik figyelembevételével neveljük, hogy;

- kommunikációra és kooperációra képesek legyenek,
- a kritikus gondolkodás, döntésképesség, konfliktuskezelő képesség, és az életen át tartó tanulás igénye vezesse a kíváncsiság útján,
- cselekedeteit a nemzeti és multikulturális értékek, a szülőföld hagyományápolása hassa át, és az egyén és társadalom jogainak és szükségleteinek egyenrangú tisztelete jellemezze,
- eltérő ütemben fejlődő, más és más területen elismerést érdemlő, szabad és mással nem helyettesíthető lénnyé váljon,
- tetteik érzelem vezéreltekké váljanak,

BAPTISTA OKTATÁS

- a gyermekek erős „én” központúsága fokozatosan alakuljon át mások érdekeinek figyelembevétele felé.

Óvodakép

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család. Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit, az intézmény szellemisége lehetőséget nyújt a hit gyakorlására a nevelési és tanulási folyamatokban.

Óvodánkban megteremtjük, biztosítjuk az érzelmi biztonságot nyújtó, derűs, szeretetteljes légkört.

Az óvoda a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig. Biztosítjuk az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit.

Az óvoda funkciói: óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő funkció. Az óvoda közvetetten segíti az iskolai közösségbe történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését. Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete segíti a gyermek környezettudatos magatartásának kialakulását.

Megteremtjük a gyermeki közösségben végezhető sokszínű tevékenység és szabad játék lehetőségét, azon keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmak közvetítését.

Törekszünk arra, hogy gyermekeink a testi-lelki és értelmi szükségleteiket igény szerint kielégíthessék.

Tiszteletben tartjuk a szülők jogait a gyermeknevelésben, a gyermekekkel kapcsolatos döntések meghozatalában, és igyekszünk partnerek lenni ebben.

A nemzetiséghez tartozó gyermekek óvodai oktatásának során megőrizzük önazonosságukat, erősítjük nemzeti identitásukat, átadjuk a nemzetiségi hagyományokat, folytatjuk a nyelvi nevelésüket, valamint lehetőséget biztosítunk a multikulturális nevelésen alapuló integrációra. A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását.

Az óvodai nevelés céljai

Az óvodai nevelés célja az, hogy elősegítse az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakozását, a hátrányok csökkenését, az életkori és egyéni sajátosságok valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is).

Intézményünk sajátos célja:

- Az idejáró gyermekek élménygazda környezetben egyéni és életkori sajátosságukat figyelembe véve önálló gondolkodású személyekké váljanak.

BAPTISTA OKTATÁS

- Hátrányos helyzetű, etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek felzárkózzanak, és a lemaradásuk megszűnjön.
- Az iskolai érettség eléréséhez testi, szociális és értelmi érettség kialakuljon.
- A tanulási zavarok megelőzését végezzük a játékon és mozgáson keresztül.
- Olyan környezettudatos magatartást közvetítsünk, mellyel a gyermek a természetet szerető, tisztelő, másokat és a másságot elfogadó gyermekké, majd felnőtté váljon.
- Gyermekeink minden helyzetben őrizzék meg emberi tartásukat, legyenek büszke a falujukra, ismerjék meg annak múltját, szokásait, bátran vállaljék, hogy nyírbogdányiak.
- Intézményünkbe járó gyermekeink szeressenek óvodába járni.
- Váljanak életvidámakká, merjenek bizalommal fordulni a felnőttekhez és társaikhoz.
- Váljanak kíváncsivá, érdeklődővé, önként vegyenek részt minden tevékenységben, élvezetesen, játékosan.
- Éljenek lehetőségeinkkel, fejezzék ki érzelmeikkel, valósítsák meg önmagukat.
- Szeretnénk elérni, hogy minden gyermek ismerje meg testi, lelki, szellemi értékeit, de azt is érzékelje, hogy mik a hiányosságai. Ezt fogja fel természetesen, minden lelki feszültség nélkül.
- Biztosítsuk és érvényesítsük esélyegyenlőség számukra.
- Szegregációmentes együttnevelési környezetet alakítsunk ki.
- Egész életen át tartó tanulás iránti igényt alapozzuk meg.
- Interkulturális nevelést valósításunk meg.
- Környezettudatos magatartást alakítsunk ki.
- A tehetséges gyermek átlag feletti képességeinek fejlesztése történjen meg.
- A népművészet formanyelvén fogant verseket, meséket, énekes játékokat, vizuális- és tárgyi környezetet kiemelő program tevékenységi keretként történő beépítése.

A nevelési feladatok, tevékenységek, amelyek biztosítják a gyermek személyiségének fejlődését közösségi életre történő felkészítését a kimelet figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztését fejlődésének elősegítését, amelyek minden gyermek eljut az iskolakezdéshez szükséges értelmi ,lelki, szociális és testi fejlettséghez

Az óvodai nevelés feladatai

Az óvodai nevelés általános feladatai

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése.
Ezen belül:

- az egészséges életmód alakítása,
- az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés,
- az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

Az egészséges életmód kialakítása

Feladatunk az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének a kialakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése.

Ezen belül:

BAPTISTA OKTATÁS

- a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése;
- a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése;
- a gyermek testi képességei fejlődésének segítése;
- a gyermek egészségének védelme, edzése**, óvása, megőrzése;**
- az egészséges életmód, a testápolás, **az étkezés, az öltözködés, a betegségmegelőzés** és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása;
- a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása;
- **a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása,** a környezettudatos magatartás megalapozása;
- megfelelő szakemberek bevonásával - a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve - speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása. **Az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukor tartalmú ételek és italok, a magas só – és telítetlen zsír - tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészség megőrzés szokásainak átalakítása.**
- az alapvető életvezetési készségek , úgy mint a döntéshozatali készség , a kreatív gondolkodás készsége, a kommunikációs készség, az önismeret készsége, az érzelmek kezelésének a készsége , a problémamegoldás készsége ,a kritikus gondolkodás készsége, az interperszonális készségek fejlesztése , amelyek elengedhetetlenek a problémák megoldásához, a rugalmas alkalmazkodáshoz, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz és a hatékony kommunikációhoz. Az életvezetési készségekre épülő nevelés segíti a gyermekeket abban, hogy elsajátítsák az egészséges életmód kialakításához szükséges ismereteket, készségeket és képességeket.

Az óvodapedagógus feladatai

- A gyermekek gondozása, testi szükségleteik, mozgásigényük kielégítése
- A gyermekek egészségének védelme, edzettségének biztosítása
- A gyermekek fejlődéséhez, szükséges egészséges környezet biztosítása

A nevelés tartalma:

A gyermekek óvodába lépése előtt családlátogatás alkalmával tájékozódunk az otthoni körülményekről, szokásokról, életvitelről, amelyben nagy eltérések, lemaradások tapasztalhatók. Az óvodáskorú gyermekeink **30-40 %-a** hátrányos helyzetű, roma származású. Magas a halmozottan hátrányos óvodásainknak a száma is. Mindez meghatározza a gyermekek gondozásával, nevelésével kapcsolatos feladatainkat. A beszoktatás ideje alatt megismertetjük a gyermekekkel a WC és mosdó használatát, a testápolási szokások sorrendjét.

BAPTISTA OKTATÁS

Úgy alakítjuk ki a helyes egészségügyi szokások sorrendjét, hogy minden felnőtt azonos módon és következetesen gyakoroltassa a gyerekekkel. Az óvodában úgy alakítjuk ki a heti étrendet, hogy a mindenkor feleljen meg a gyermekek életkori sajátosságainak (főzelékek, gyümölcsök, zöldségfélék, tejtermékek) szerepeljenek benne.

Az étkezési szokásokban tapasztalható egyéni különbségeket, lemaradást, a kulturált körülmények biztosításával, személyes példaadással próbáljuk koruknak megfelelő szintre hozni. Fokozatosan kialakítjuk a helyes öltözködési szokásukat, a szülők bevonásával. A réteges öltözködés előnyeit hangsúlyozzuk. A gyermekek tisztasága, ápoltsága érdekében rendszeres tisztasági ellenőrzést tartunk a lakóhely egészségügyi szakemberével (védőnő).

Szülői értekezleten olyan témát választunk, ami kapcsolatos az egészséges táplálkozással, mozgással, tisztálkodással, fogápolással, hajápolás higiéniájával. Naponta szervezünk néhány percig tartó mozgásos tevékenységeket, valamint rövid ideig tartó sétát, melyek hozzájárulnak a gyermekek mozgásigényeinek kielégítéséhez, mozgáskoordinációjának fejlődéséhez. Megfelelő időjárás esetén a testnevelés foglalkozásokat az udvaron tartjuk. A szabadban történő étkezés feltételei biztosítottak az óvodában. Biztosítjuk az alváshoz szükséges feltételeket. Minden gyermek számára megfelelő idő van biztosítva a korcsoportjának megfelelő alvásigény kielégítésére.

Az óvodában megbetegedett gyermekeket azonnal elkülönítjük, értesítjük a szülőket. A szülők érkezéséig gondoskodunk a gyermek elkülönítéséről. Egészségük megőrzéséhez fontos, hogy edzettek legyenek, ezért minden időszakban sokat tartózkodunk a friss levegőn. Megkeressük a módot, hogy a szabadban sokat mozoghassanak. Az évszakok adta lehetőségeket kihasználjuk, játszunk a falevélcsomóban, csúszkálunk a havon, sétálunk a füves parkokban. Nyáron sokat napfürdőzünk. Az újonnan telepített fák és bokrok, napsütéses időben az árnyékot fogják biztosítani. A nagy szabad füves terület alkalmat ad a szervezett mozgásos tevékenységekre. Arra törekszünk, hogy udvari játékaink megtartsák esztétikai hatásukat, így évente karbantartási munkákat végeztetünk rajtuk.

Udvari játékaink kialakításánál törekszünk a célszerűség, az európai szabványnak megfelelő praktikus játékokok-játszóterek kialakítására.

Csoportszobáink fekvése jó, világos. Négy azonos méretű, tágas csoportszobánk van. Bútorzatunk korszerű, környezetbarát, otthonos, esztétikus. A csoportszobákban különböző játéksarkokat alakítunk ki, ahol a gyerekek egyes tevékenységekben jól el tudnak mélyülni, s jól érzik ott magukat. Ezek a kialakított játéksarkok a szerepjátékok fontos helyszínei.

Az öltözőben megfelelő számú öltözőszekrény található, amelyekben minden óvodás külön tárolhatja a ruháit és utcai cipőjét. A mosdó helyiség korszerű, minden követelménynek és előírásnak megfelel. Gyermekméretű mosdók, WC-k, tükrök kerültek felszerelésre. Minden gyereknek van jellel ellátott törölközője és ágyneműje.

A harmonikus összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése

- Az egészséges életmód kialakulásának egyik elengedhetetlen feltétele, mely nagyban hozzájárul a gyermekek ideális testi és szellemi fejlődéséhez.

BAPTISTA OKTATÁS

- A napirend és a tevékenységi formáktól függően minden lehetőséget kihasználunk, hogy a gyermekek minél több időt tölthessenek szabad levegőn.
- Minden lehetőséget kihasználunk a gyerekek mozgásigényének kielégítésére.
- Gondot fordítunk a csoportszobák szellőztetésére, és a levegőzésre.
- A szervezett séták, kirándulások (ezek során a gyermekek szervezete alkalmazkodik az időjárás változásaihoz), levegőzést, mozgást és hangulatos együttlétet biztosítanak. A tervezett távolságnál a kicsik képességeit mindenkor figyelembe vesszük.
- Figyelünk a hanyag testtartásra hajlamos gyermekekre.
- Tartásjavító és egyéb prevenciós játékokat, gyakorlatokat alkalmazunk.
- Szorgalmazzuk a versenyjátékokat.
- Törekszünk arra, hogy a gyermekek minél sokrétűbb mozgásformákkal ismerkedjenek meg.

Törekszünk az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlen zsír tartalmú ételek fogyasztásának csökkentésére, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzésére, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítására.

- Állandó jelenlétünkkel, illetve megfelelő méretű és állapotú eszközökkel (a gyermek önállóságához igazodva) biztosítjuk gyermekeink testi épségét;
- Levegőzésnél a réteges öltözködést szorgalmazzuk;
- Betartjuk és betartatjuk a higiéniai szabályokat;
- Figyelünk a jellel ellátott holmik tiszteletben tartására (különösen: fogkefe, fésű, törülköző);
- Forró, illetve hideg ételt, italt nem tálalunk, betartjuk a táplálkozás előírási szabályokat;
- A gyermekek viselkedésén hamar felismerjük a rendellenességeket (fej- és végbélviszketés, széklet- és vizelet visszatartás, bágyadtság, láz, kipirulás, szemdörzsölés, bőrkiütés, aluszékonyság, légzészavar, nyugtalanság, nátha, sírás, stb.) s minden esetben megtesszük a szükséges intézkedéseket;
- Nyáron szabályozzuk a napfürdőzés, a pancsolás, a sarazás idejét;

Betegség megelőzés és egészségmegőrzés:

- A gyermek egészségének ellenőrzése (reggel érkezéskor, folyamatosan napközben, a gyermek hazaindulása előtt);
- Betegség megelőzés, stresszoldás, immunrendszer erősítés;
- Prevenciós feladatok alapja a személyi higiénia következetes megtartása, környezethigiénia;
- A gyermekek önmaguk és társaik testi épségének megóvására és védelmére nevelése (konfliktuskezelés, tolerancia);
- A balesetek megelőzése céljából a személyi és tárgyi feltételek ellenőrzése, a hibaforrások megszüntetése;
- Baleset esetén az SZMSZ-ben szabályozottak szerint való eljárás;

BAPTISTA OKTATÁS

Környezettudatos magatartásra nevelés:

- A környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése;
- A természetet, az épített és társadalmi környezetet, az embert tisztelő szokásrendszer, érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása;
- Környezeti vonatkozásban is aktív szemléletformálás;
- A természet és benne az emberi társadalom fenntarthatóságának, harmóniájának megőrzése a környezeti válság elmélyülésének megakadályozása érdekében;
- Egészségkép fogalmi hátterének kialakítása;
- A helyi környezet kiemelt szerepének tudatosítása;

A fejlődéskor eredménye óvodáskor végére:

- Önállóan végzik a személyükkel kapcsolatos tisztálkodási, öltözködési teendőket
- Képesek lesznek szükségleteik felismerésére, a mozgási igényük szándékos irányítására
- Készség szintjén használják az evőeszközöket, kialakulnak a kultúrált étkezési szokások
- Igénylik környezetük rendjét, gondozottságát
- Kialakulnak az egészséges életmódhoz kapcsolódó helyes táplálkozási és higiéniai szokások, beépülnek a gyermeki személyiségbe, pozitívan formálva azt.

Az érzelmi, az erkölcsi és közösségi nevelés és az értékorientált közösségi nevelés,– az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az érzelmi nevelés- az erkölcsi és a közösségi nevelés

Az óvoda barátságos, bizalmat teremtő és szeretetteljes környezete ösztönzi a gyermeket, amely befolyásolja a gyermek érzelmi kötődésének fejlődését, ennek megvalósítása a pedagógus és a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítők feladata. Az óvodáskorú gyermek jellemző sajátossága a magatartás érzelmi vezéreltsége. A személyiségen belül az érzelmek dominálnak, ezért elengedhetetlen, hogy a gyereket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, otthonosság, derűs, szeretet teli légkör vegye körül.

Az óvodában a gyermeket érzelmi biztonság, egy állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott és szeretetteljes környezet kell, hogy körül vegye. Ennek érdekében fontos, hogy a gyermeket már az óvodába lépéskor pozitív érzelmi élmények érjék. A gyermek és az óvoda munkatársai, valamint a gyermekek és a pedagógusok közötti kapcsolatot pozitív hozzáállás és érzelmi töltet jellemezze.

Az érzelmi, az erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés területén az óvoda a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz, családhoz való kötődés alapja, hogy rátudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.

Feladatunk, hogy:

BAPTISTA OKTATÁS

- már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások érjék a gyermeket;
- az óvodapedagógus-gyermek, gyermek-gyermek, **óvodai alkalmazottak közötti** kapcsolatot pozitív **attitűd** érzelmi töltés jellemezze;
- az óvoda egyszerre segítse a gyermek szociális érzékenységének fejlődését és én tudatának alakulását, engedjen teret **önkifejező és** önérvényesítő törekvéseinek ; az óvoda teremtsen lehetőséget arra, hogy a gyermek kielégíthesse **természetes** társas szükségleteit;
- nevelje a gyermeket a **különbözőségek elfogadására**, **tiszteletére.**
- **az óvoda törekedjen a gyermeki személyiségfejlődéshez szükséges szokás és normarendszer megalapozására.**
- **az óvodai feladatellátásban résztvevő felnőttek a gyermek személyiségfejlődésének alakulásában mutassanak modell értékű példát a kommunikáció, a bánásmód, viselkedés terén.**

- **a pedagógus attitűdje segítse a gyermek kötődését szűkebb és tágabb környezetéhez és szülőföldjéhez.**
- A szocializáció szempontjából meghatározó a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása
- A gyermek erkölcsi tulajdonságainak (mint például: az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség) és akaratának (ezen belül: önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának) fejlődését, szokás- és normarendszerének megalapozása.

Az óvoda a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely hazaszeretet és a szülőföldhöz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.

A nevelés tartalma

Feladatunk a családias légkör megteremtése.

A gyermeket közvetlenül az óvodába lépésük után meglátogatjuk otthonukba. Elbeszélgetünk a szülőkkel, igyekszünk képet kapni a család érzelmi viszonyairól, a családtagok egymáshoz kötődéséről. A tapasztalatok alapján segítjük beilleszkedését az óvodai közösségekbe. A **befogadás** meghatározza a gyerekek kialakuló érzelmi kötődését az óvodához. Ennek következtében a következőket tesszük: A szülő közösen a gyermekével ismerheti meg az óvodai életet, napirendet. Lehetőséget biztosítunk, hogy minél hosszabb időn keresztül, fokozatos időcsökkenéssel vegyenek részt a szülők ebben a folyamatban. Így a szülő és a gyermek is nyugodtabban éli meg az elszakadás érzését.

BAPTISTA OKTATÁS

Alvás idejére engedélyezzük az otthonról hozott kedves játék, vagy tárgy használatát, amellyel jobban biztonságban érzik magukat. Fokozatosan ismertetjük meg őket a csoportszobákban található játékokkal, majd az óvoda belső helyiségeivel.

Az óvoda minden dolgozója különös szeretettel, odafigyeléssel, megértéssel és türelemmel forduljon a gyerek felé. A sivár környezetből érkező gyermekeket fokozottabb gondoskodással, odafigyeléssel vesszük körül.

Fontos a felnőttek viselkedésének mintaértéke. Példaadó magatartása utánzó modellé válik. Gyermek-gyermek közti kapcsolat elmélyítése is fontos. A csoportokban vegyes életkorú gyerekek vannak. A nagyok a kisebbek felett is gyakorolhatják a szeretetteljes magatartási formát, a gondoskodást, odafigyelést, segítést egyes tevékenységi formákban.

Megtalálják egymást a testvérek, ismerősök, rokonok, utcabeli játszótársak. Közös élményekre épülő tevékenységeket szervezünk számukra.

A különbözőségek elfogadására nevelés:

Óvodánkba járó gyermekek **30-40 %-a** roma származású. Nevelésüket a magyar gyermekekkel együtt oldjuk meg. Ez azért fontos, mert számukra (akad köztük kivétel) nincs elegendő olyan modell, amely számottevő pozitív értékeket képvisel. Túlnyomó többségben a hátrányos helyzet adja a **különbözőség** elfogadását.

Általában ezekre a gyermekekre jellemzőek a különböző magatartási problémák. A helyes magatartási minták kialakítása fontos, megerősítéssel, mintakövetéssel.

Célunk, hogy minél hamarabb elfogadják egymást a gyermekek, és senkit ne közösítsenek ki.

Magatartásukat is úgy formáljuk, hogy a két szélsőséges forma közelítsen a közép felé.

Szocializáció

A szocializáció szempontjából meghatározó a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása.

Úgy kell megszervezzük a gyermekeink óvodai életét, hogy az segítse erkölcsi tulajdonságaiknak – együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség - az akaratuknak - az önállóság, önfegyelem, kitartás, feladattudat, szabálytudat – fejlődését, **szokás és normarendszer megalapozását.**

Az óvoda a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a hazaszeretet és a szülőföldhöz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.

A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus, az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modell értékű szerepet tölt be.

Az „én” fejlődésben a 3-7 éves szakasz kiemelt jelentőségű. A 3-4 évesre jellemző agresszív, önérvényesítő, „énes” magatartásból 7 éves kor végére eljut a gyermek a kezdeményező, együttműködő, szociális magatartás, viselkedés szintjére. Ez természetesen csak

BAPTISTA OKTATÁS

csoporthelyzetben valósulhat meg. Az együttesség, a közösen átélt élmények bizonyos többletet adnak a csoportnak, módosíthatják a viselkedést.

A szociális tanulás legfőbb eszköze óvodáskorban az utánzás, a minta követés, a felnőtt, majd a társmodell szociális viselkedésének érzelmi indíttatásból fakadó átvétele, majd e minta egyre szélesebb kiterjesztése, mely megnyilvánul a gyermek tevékenységében.

A nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, alacsonyabb fejlettségi szinten álló, hátrányos helyzetű, az elhanyagolt, illetve kiemelkedő képességű gyermekeket szükség esetén megfelelő speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.

Az óvodapedagógus feladatai

- Érzelmi biztonságot nyújtó szeretetteljes, családias légkör megteremtése a beszoktatástól az óvodáskor végéig
- A gyermek-gyermek, a felnőtt-gyermek pozitív érzelmi töltésű kapcsolatának kialakítása.
- Az érzelmekre épülő kapcsolatteremtő és megtartó képességek formálása, erősítése, a társas kapcsolatok létrehozása érdekében

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén:

- Ragaszkodnak óvodájukhoz, a kisebb gyermekekhez, a felnőttekhez.
- Ezt a ragaszkodást érzelmekben, szavakban és tettekben is ki tudják fejezni.
- Elfogadják és betartják az adott tevékenység által megkívánt magatartási formákat.
- Igényükké válik a helyes viselkedés és a cselekvés szabályainak betartása.
- Érdeklődnek társaik, barátaik iránt. Természetessé és szükségessé válik számukra a közös játék, a közös tevékenységek.
- Segítenek egymásnak, a felnőtteknek és külön odafigyeléssel a kisebbeknek.
- Érzelmileg és értelmileg elfogadják a felnőttek utasításait, s türelmesen meghallgatják egymás javaslatait is a közös tevékenységek során.
- Szívesen dolgoznak együtt a közösségért, összehangolva a feladatokat.
- A megkezdett munkát igyekeznek legjobb tudásuk szerint befejezni.
- Elismerik saját hibájukat, a konfliktus helyzetekben tudnak egyezkedni.
- Szociálisan éretté válnak az iskolába lépésre.
- Toleránsak egymás iránt,

Az anyanyelvi - értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

A gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára, mint életkori sajátosságára építkezés. Változatos tevékenységek biztosításával tudjanak tapasztalatokat szerezni a természeti és társadalmi környezetről.

Az anyanyelvi nevelés szerves része az óvodai élet minden mozzanatának. Beépül a gyerekek tevékenységeibe, megnyilvánulásaiba, a társaikkal és az óvónőikkel való kapcsolataikba.

BAPTISTA OKTATÁS

Alapja:

A szeretetteljes, szóbeli közlést kiváltó légkör, amelyben a beszéd és a gondolkodás a mozgással koncentrációt alkot.

Az anyanyelvi nevelés célja:

- A gyerekek nyelvi kommunikációs képességeinek fejlesztése, amely lehetővé teszi a kapcsolatok létesítését, fenntartását és a verbális együttműködést társaikkal és a felnőttekkel.
- Tiszta hangképzéssel, választékos és a helyzetnek megfelelő kifejezések helyes használata.

Feladatunk:

- Az anyanyelv fejlesztése **valamennyi tevékenységi forma keretében.**
- A kommunikáció különböző formáinak alakítása **– beszélő környezettel**, helyes mintaadással és **szabályközvetítéssel (a javítgatás elkerülésével) – az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére,** a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani.
- Az óvodai nevelés a gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára mint életkori sajátosságra **valamint a meglévő tapasztalataira , élményeire és ismereteire építve** biztosít a gyermeknek változatos tevékenységeket amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.

Az értelmi nevelés feladatai:

- egyrészt a gyermek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, **különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása**, másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és a kreativitás fejlesztése.
- A beszédkedv fenntartása, a gyermek meghallgatása, a gyermeki kérdések érvényesülése.
- Az értelmi képességek fejlesztése
- Az érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás.
- A kreativitás fejlesztése.

A tevékenység tartalma:

A gyermek szellemi fejlődéséhez tartozik a környezeti ingerek hatására meginduló ismeretszerzés. Ehhez elengedhetetlen a percepciók megfelelő kiművelése. /látás, hallás, tapintás, ízlés, szaglás./ Szükséges megalapozni az alapvető pszichológiai képességeket /éneklés észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás. / Tudatosan fejleszteni szükséges a formális logikai munkaformáit. /azonosság, alá- és fölérendelés, csoportosítás, következtetés, ítélet, indoklás, cáfolat, stb. /

BAPTISTA OKTATÁS

A gyermek fejlődésének alappillére, hogy a felnőtt szoros interakciós kapcsolatban legyen vele. A személyes bensőséges kapcsolat kialakításához szükséges az egyéni, differenciált bánásmód, amely minden gyereket megillet.

A magyar nyelv, a helyes beszéd megtanítása is az elsődleges feladatokhoz tartozik. A beszéd és a nyelv általi kifejezés, a nyelvi kommunikáció minden tevékenységet átsző.

A gondolkodás fejlesztése a verbális szocializációval, a beszéddel szoros kapcsolatban áll. A jó kifejezőkészség segíti a gyermek szociális kapcsolatainak építését. Fejlődik önbizalma, ha képes beszélni érzelmeiről, érzéseiről, az őt foglalkoztató dolgokról. Megtanul kérdezni, válaszolni. A nyelv segítségével éli át a gyermek az intellektuális helyzeteket. A kommunikációs és metakommunikációs csatornákon keresztül érzelmi és értelmi hatások érik, ezért a közlés és a befogadás csatornáit sajátítja el.

A gyermeket aktivitásra, a problémák meglátására- és megoldására szükséges ösztönözni, ezzel alakíthatjuk a kreatív gondolkodásukat is. Minél több alkalmat kell teremteni arra, hogy a gyerekek érzéseiket, ötleteiket a játékban, az ének-zenében, a rajzolásban, a konstruálásban, stb. kifejezésre tudják juttatni.

Lehetőséget kell teremteni a minél szélesebb tapasztalatgyűjtésre, kísérletezésre, az önálló problémamegoldás kipróbálására is.

Célunk a természeti- és társadalmi környezetünk sokoldalú megismertetése, s a számtani alapok megalapozása.

A gondolkodás fejlesztését a konkrét, szemléletes környezet megfigyelésére alapozzuk.

A kommunikációs képességek fejlesztése az anyanyelv eszközi használata az értelmi nevelés nélkülözhetetlen feltétele.

Az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

- Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat, fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása - beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel - a nevelőtevékenység egészében jelen van.
- A nevelés a gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára - mint életkori sajátosságra, valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosít a gyermeknek változatos tevékenységeket, amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.

Az anyanyelvi ,az értelmi neveléssel kapcsolatos óvónői feladatok:

- megteremti azokat a helyzeteket, amelyekben a gyerekek beszélhetnek örömeikről, problémáikról, vagy arról, ami őket foglalkoztatja.
- tudatosan tervezi meg az anyanyelvi nevelés feladatait.
- fejleszti saját beszédét, elkerülve a modorosságot.
- úgy szól a gyerekekhez, hogy megértsék, legyen szemléletes és képszerű, amit mond.
- lehetőséget ad ahhoz, hogy kezdetben őt utánozzák, de segíti is őket abban, hogy kialakítsák a saját kommunikációs rendszerüket.

BAPTISTA OKTATÁS

- elégséges időt biztosít, és lehetővé teszi minden gyerek számára, hogy az érzelmileg fontos tapasztalatait elmondja, kérdéseit megfogalmazza (beszédlégkör).
- tudatosítja a gyerekekben, hogy ugyanarra a kérdésre több válasz is adható, és közülük több is igaz lehet. Ezzel ösztönzi őket a változatos nyelvi fordulatok, kifejezések használatára.
- segíti és erősíti a gyerekek beszédkapcsolatait, kommunikációját, nonverbális kifejezéseit.
- elfogadja, és erősíti azokat a tájnyelvi fordulatokat, amelyeket a gyerekek beszédükben használnak.
- gondoskodik arról, hogy kétnyelvű környezetben a gyerekek saját anyanyelvükön is beszélhessenek egymással, és azzal az óvodai dolgozóval, aki nyelvüket beszéli.
- felismeri a beszédhibákat, a hiányzó vagy rosszul képzett hangokat, hangszín és beszédritmus rendellenességeket, és a gyerekek megfelelő szakirányú fejlesztését tartja szem előtt.

A gyermek kommunikációs képességeinek jellemzői iskolába lépéskor:

- képes kapcsolatteremtésre
- aktív és passzív szókincse gazdag és árnyalt
- ismeri és használja a térbeli, időbeli mennyiségi relációkat
- egyszerű és összetett mondatokat használ, miközben törekszik a nyelvtani egyeztetésre
- beszédében minden szófajta, és mondatfajta megjelenik
- szituációnak megfelelő hangerővel beszél
- közlésvágyát késleltetni képes
- metakommunikációs jelzéseket megérti, és adekvátan használja
- beszéde érthető, hibátlan artikulációval beszél
- beszédritmusa folyamatos

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére

- Egyre pontosabbá válik valósághű észlelésük.
- Kialakul a figyelem összpontosítására való képességük.
- Képesek a gondolkodás elemi műveleteire.
- Képesek a problémák megoldására, fejlődik kreativitásuk.
- Kialakul az érzelmi ráhangolódás a célzott tanulásra.
- Képesek a tartós figyelemre, kialakul a feladattudatuk.
- Erősödnek az iskola kezdéséhez szükséges magatartási formák: önfegyelem, kitartás.
- Igénylik, hogy feladatokat sikeresen és önállóan oldjanak meg.

BAPTISTA OKTATÁS

- Képesek a környezetükről hiteles, valósághű képet alkotni.
- Kialakul az adott életkorra jellemző szókincs. Gondolataikat rövid, összefüggő mondatokban képesek megfogalmazni társuk különbözőségét elfogadják..
- A gyermek megtanul szóbeli irányítással cselekedni.
- Elbeszélése folyamatos.
- Többnyire kivárja, amíg rá kerül a sor a beszélgetésben.
- Anyanyelvi hanglejtésünket megérezve, megfelelő hangsúlyozással, tempóval és hangerővel beszél.
- Rákérdez, ha valamit nem ért.
- Szereti és szívesen játszik anyanyelvi játékokat.
- Nyilvános szereplések alkalmával szívesen versel, szerepel.
- Az egyszerűbb feladatokat megérti.
- Érdeklődik a környezet tárgyai, jelenségei és ezek összefüggései iránt.
- Feladat végrehajtásában kitartó.
- Szándékos figyelme időtartama életkorának megfelelő.
- Teljesítménye eredményét reálisan értékeli.
- Munkatempója, feladattartása életkorának megfelelő.
- Képes a már elsajátított ismeretek szándékos felidézésére.
- Tapasztalatait szóban kifejezi.
- Érthetően folyamatosan kommunikál, beszél.
- Gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni.
- Minden szófajt használ.
- Különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot.
- Igényli, hogy feladatokat sikeresen és önállóan oldjon meg.
- Képes a környezetéről hiteles, valósághű képet alkotni.
- Kialakul az adott életkorra jellemző szókincs.
- Tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat.
- Végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét.
- Képes rövid történet önálló elmondására.
- Erősödnek az iskola kezdéséhez szükséges magatartási formák: önfegyelem, kitartás.

BAPTISTA OKTATÁS

Az óvodai élet megszervezése

Személyi feltételek

Az óvodában a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll. Az óvodai nevelés kulcsszereplője az óvodapedagógus , a teljes óvodai életben megvalósított nevelési feladatokon belül tölt be kulcsszerepet. Személyisége meghatározó a gyermek számára. Jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek. Az óvodapedagógus elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt, mintát jelent a gyermek számára.

Az óvodai nevelés eredményességéhez hozzá kell járulnia az óvodapedagógusi tevékenységnek és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak összehangolt munkájának, a sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztése speciálisan képzett szakember közre-működésével valósítható meg.

A nemzetiséghez tartozó gyermekeket is nevelő óvodában dolgozóknak feladatuk, hogy megvalósítsák a nemzetiségi óvodai nevelés célkitűzéseit.

Óvodánk négy óvodai csoporttal működik (3 vegyes életkorú, 1 életkor szerinti csoport). Összes dolgozó létszáma 13 fő, ebből az óvodapedagógusok száma 8 fő.

Pedagógiai asszisztens 1 fő.

Pedagógiai munkát segítő, főállású dajkák száma 4 fő.

Óvodapedagógusaink felsőfokú főiskolai végzettséggel rendelkeznek, folyamatosan bekapcsolódnak a pedagógus-továbbképzésekbe.

Az óvoda nevelő-oktató munkáját az óvodapedagógus végzi. A munkáltatói feladatokat az általános iskola főigazgatója látja el.

Csoportonként 2 óvodapedagógus és 1 dajka biztosított. A csoportok reggel 1:30 órát, délután hazamenésig egy negyed órát vannak összevonva. Nyitva tartástól zárásig a gyermekcsoportokkal óvodapedagógus foglalkozik.

Tárgyi feltételek

Központi óvodánk 1450 m^2 -es épülete községünk központjában helyezkedik el. Berendezési tárgyai, felszereltsége az elvárásoknak teljes mértékben megfelelnek. Az óvodás korú gyermekek neveléséhez otthonos, családias környezetet biztosít.

Korszerű, Uniós előírás szerint tervezett, kivitelezett 4 csoportos, 100 férőhelyes épület. A helyiségek elrendezése praktikus, a gyermekek gondozásához igazodik. Két-két csoportszobához tartozik egy tágas öltöző, mosdó, WC, nevelő munkánkat segíti a fejlesztőszoba, a tornaterem, könyvtár, orvosi szoba. A melegítő konyhánk az előírt berendezésekkel van kialakítva.

Törekszünk otthonos, barátságos és a gyermekek játékkedvét ösztönző csoportszobák kialakítására, amelyben a gyermekek az igényeik és tevékenységeik alapján aktívan részt vesznek. Csoportszobáink bútorzata is a gyermekbarát, esztétikus környezethez járul hozzá. Az audiovizuális eszközökkel való ellátottságunk minden csoportban maximális. Játszókertünk kialakításánál, a fajátékok megválasztásánál is a mozgásigény kielégítését, fejlesztését tartottuk

BAPTISTA OKTATÁS

szem előtt. A játékok környezetünkhöz igazodó, természetes anyagokból készültek, ügyességet és a sokoldalú mozgásfejlesztést szolgálják.

A parkosított, balesetvédelmi előírásoknak megfelelő udvarunk is jól szolgálja a gyermekek biztonságos óvodai életét.

Nagy, árnyas játszókerttel rendelkezik, a kerti játékok cseréje folyamatos. A gyerekek tavasszal örülhetnek a környezetbe beleolvadó új faházikós csúszdának is.

Az óvodai élet megszervezése

A központi óvodában a nevelési év elején férőhelytől kevesebb a létszám, átlagban 60 fő.

A gyermeklétszámunkban növekvő arányt mutat a HH és a HHH gyerekek száma, ami leginkább a kedvezőtlen szociokulturális környezetnek tudható be. A hátrányok leküzdésére, az ő felzárkóztatásukra szolgál a 2008/2009-es nevelési évtől bevezetésre kerülő integrációs program.

Óvodánk jelenleg három vegyes életkorú csoporttal működik. Vegyes életkorú csoportok mellett azért döntöttünk, mert a vegyes csoportokban nagyobb az esélye az egyéni fejlődésnek, gazdagabb lehetőség kínálkozik a szocializációs készség fejlesztésére, a gyermekek közötti társas kapcsolatok kialakítására. A mindennapi együttélés folyamán természetessé válik a kisebbek segítése, az udvariasság, az önfeláldozás megnyilvánulása, a másokhoz való alkalmazkodóképesség fejlődése. Az ilyen csoportok érzelmi légköre családias, lehetőség nyílik a barátok, testvérek egy csoportba járására, és így zökkenő mentesebb a befogadás ideje.

Vannak olyan szülők, akik kifejezetten igénylik a vegyes csoportok kialakítását, például azért, hogy a testvérek együtt lehessenek.

Az egyéni képességeken alapuló differenciált fejlesztést a vegyes korösszetétel már önmagában megkívánja. Az eltérő életkori sajátosságok kielégítését a napirend folyamatossága teszi lehetővé. "Évnyertes" gyermekeink nem kényszerülnek az óvodai élet során csoportváltásra, folyamatosan nevelkednek tovább ugyanabban a közösségben. A vegyes csoportjainkban, a szokásrendszer kialakításában a nagyobbak természetes módon nyújtanak követendő példát új társaiknak, és szívesen vesznek részt a kisebbek gondozásában.

A közösségi élet szabályai, hagyományai mellett az értékek is átöröklődnek évről évre, hiszen a régebbi óvodások közvetítik azokat magatartásukkal. A csoportba járó gyermekek összetartozási élményét pozitívan befolyásolja, hogy a vegyes csoport szerkezete egy család felépítését mintázza. A heterogén csoportban könnyebben fejleszthető a gyermekek beszédkészsége, munka-kultúrája, toleranciája. A visszahúzódó, gátlásos gyermekek jobban társra találnak, mert vagy egy idősebb gyerek veszi őket védő-szárnyai alá, vagy fiatalabb társaikkal alakítanak ki könnyebben kapcsolatot. Az osztatlanság nagy értéke a felgyorsítható szocializáció.

Óvodai össz férőhelyek száma: 100 fő. Az óvodába kerüléskor nagy hangsúlyt fektetünk a befogadásra, mert nem mindegy, hogy milyen hatás éri a kisgyermeket az első találkozáskor. Feladatunk, hogy zökkenőmentesen, zavartalanul történjen mindez.

BAPTISTA OKTATÁS

A közösségi nevelés a gyermekek életének céltudatos megszervezését igényli. Ezt az óvodában a jól összeállított napirend szolgálja. A jó napirend a gyerekek egészséges fejlődését biztosítja, melyben a legtöbb időt a szabad játék tölti ki, ehhez a keretet a folyamatos napirend biztosítja. Igyekszünk ezt úgy összeállítani, hogy a csoportok összhangban, egymáshoz igazodva tudjanak működni. Tehát a napirendjüket is ennek szellemében kell összeállítani. Óvodánkban a csoportok kialakításánál a lehetőségekhez mérten figyelembe vesszük a szülők, az óvónők igényét.

Célunk a napirend, heti rend alakításánál mindenképpen az, hogy a legtöbb időt a szabad játék töltse ki, általa fejlődjenek, alakuljanak a gyerekek.

Beépítjük minden napra a mesét, délelőtt, ebéd után, kezdeményezés keretében minél több mesét, verset halljanak.

Gyermekcsoportok szervezésének elvei:

A csoportbeosztásnál egyre nagyobb teret kap a vegyes csoportok kialakítása.

Óvodánk 4 csoportja a következő:

- KATICA
- MÉHECSKE
- CSIGA - BIGA
- PILLANGÓ

A heti rend és napirend kialakítása minden csoportban az óvodapedagógusok feladata. Összeállításánál figyelembe veszik az adott gyermekcsoport életkori sajátosságait, összetételét, értelmi képességeit.

TEVÉKENYSÉGEK ÉS IDŐTARTAMUK A NAPIRENDBEN

TEVÉKENYSÉGEK	3-4 évesek	4-5 évesek	5-6-7-8 évesek
	A foglalkozások idő- Nyáron szakában	A foglalkozások idő- Nyáron szakában	A foglalkozások idő- Nyáron szakában
Szabad játék, és egyéb szabadon választott tevékenység	4 óra 4 3/4 óra	5 óra 6 óra	5 1/2 óra 6 3/4 óra
Előkészület az étkezéshez, étkezés	2 óra 1 3/4 óra	1 1/2 óra 1 1/4 óra	1 óra 1 óra
Öltözés, egyéb	1 3/4 óra 1 1/2 óra	1 1/4 óra 1 óra	1 óra 1 óra

BAPTISTA OKTATÁS

testápolási teendők				
Pihenés (alvás)	2 1/2 óra	2 1/2 óra	2 óra	2 óra	1 1/2 óra	1 1/2 óra
Mindennapi mozgás	7-10 perc	7-10 perc	10 perc	10 perc	10 perc	10 perc

FOGLALKOZÁSOK ÉS MAXIMÁLIS IDŐTARTAMUK – HETENKÉNT

	3-4 évesek	4-5 évesek	5-6-7-8 évesek
Kötetlen	- verselés, mesélés: 1 - a külső világ tevékeny megismerése: 1 - ének, zene, énekes játék, gyermektánc: 1 - rajzolás, festés, mintázás, kézimunka: 1	- verselés, mesélés: - 2-3 - a külső világ tevékeny megismerése: 1 - ének, zene, énekes játék, gyermektánc: 1 - rajzolás, festés, mintázás, kézimunka: 1	- verselés, mesélés: 2-3 - a külső világ tevékeny megismerése: 1 - ének, zene, énekes játék, gyermektánc: 1 - rajzolás, festés, mintázás, kézimunka: 2 - Naponta összesen 45 perces időtartamban, a feladatokhoz igazodva és figyelembe véve a gyermekek egyéni terhelhetőségét – amennyiben az infrastrukturális lehetőségek ezt lehetővé teszik, külön térben megszervezett – iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységekben vesznek részt a gyermekek. Azoknak a gyermekeknek is részt kell venni az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben, akik már elérték a tanköteles kort, de valamiért visszamaradtak az óvodában.
Kötött	mindennapi mozgás: 7-10 perc mozgás: 1	mindennapi mozgás: 10 perc mozgás: 1	mindennapi mozgás: 10 perc mozgás: 1

BAPTISTA OKTATÁS

Időtartam foglalkozásonként	10-15 perc	20-25 perc	30-35 perc

A gyermekekkel kapcsolatos dokumentumok

Óvodánkban tudatos, tervszerű munka folyik, aminek feltétele a **tervezés.** A gyermek tanköteles korát megelőző nevelési évben a fejlődésének nyomon követése kiegészül az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek kötelező dokumentumban való rögzítésével , amely szükséges az iskolai -előkészítő fejlesztés tervezéséhez, szervezéséhez. A napi negyvenöt perces iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységet a pedagógusnak meg kell tervezni.

A gyermekekkel kapcsolatos nevelői munka tervezése a pedagógiai programban meghatározott nevelési elvek mentén , a **csoportnapló**ban történik.

A **nevelési terv** (szokás - szabályrendszert) alapjait közösen készítjük el, a csoportba járó gyermekekre vonatkozó eltéréseket hozzáírják az óvónők.

A gyermekek fejlődésének diagnosztizálása, a fejlődésének figyelemmel kísérése, nyomon követése megfigyelés alapján történik. Rögzítése a gyermek fejlődését nyomon követő dokumentációba történik évente 2 alkalommal.

Az óvodapedagógus tájékoztatást készít a gyermek fejlődéséről - értelmi; beszéd; látás; mozgásfejlődés -, évente 2 alkalommal majd javaslatot tesz a további fejlődéshez szükséges fejlesztési feladatokról a szülőknek, tájékoztatást nyújt a kollégának, az intézmény vezetőjének.

Egyéb gyermekekkel kapcsolatos dokumentumaink

- A felvételi előjegyzési napló
- A felvételi és mulasztási napló
- Az óvodai törzskönyv
- A gyermek fejlődését nyomon követő dokumentáció a gyermek fejlődéséről folyamatosan vezetett olyan dokumentum, amely tartalmazza a gyermek fejlettségi szintjét, fejlődésének ütemét, a differenciált nevelés irányát.

Mérési rendszerünk:

- DIFER mérőeszköz alkalmazása, négy éves kortól

Az óvoda a gyermek értelmi, lelki, szociális és testi fejlődésének eredményét – szükség szerint, de legalább nevelési évenként kétszer –§ szerinti dokumentációban rögzíti.

Külső kapcsolatok

Nevelőtestületünk egységes munkaközösségként működik, hiszen fejlesztőmunkánk igazán így válik hatékonnyá. Rendszeresen megbeszéljük az elért eredményeket és összehangoljuk a fejlesztés további lépéseit. Azt hogy a team munka fontos, valamennyien tudjuk, de fel kell ismernünk a szükségességét is. Hiszen minden szakembernek közös célja, hogy sikeresnek lássa azokat a gyerekeket, akikkel foglalkozik. Önmagában sem az óvodapedagógus sem a fejlesztőpedagógus, sem a pszichológus nem eléggé hatékony. Együtt kell dolgoznunk és szükség van a rendszeres konzultációra. Ezek a közös megbeszélések nem csak elősegítik a

BAPTISTA OKTATÁS

gyermekek sikeres előmenetelét, hanem élő kapcsolatot alakítanak ki a társintézmények között is.

Kapcsolattartás a szülőkkel

Az óvodánk elsősorban a családdal tart fenn szoros kapcsolatot. Fontos számunkra a szülői ház bizalma és támogatása. Arra törekszünk, hogy a szülők megelégedésére a családi nevelést kiegészítve gondozzuk, ápoljuk, védjük, neveljük, fejlesszük a gyerekeket. A szülőket nevelő partnereknek tekintjük. Megismertetjük velük programunk céljait, feladatait. Minden lehetőséget megragadunk annak érdekében, hogy a családok nevelési eljárásait, szokásait megismerjük. Beiratkozás után, új óvodásunkat otthonában is meglátogatjuk, megfigyeljük otthoni szokásait, és az őt körülvevő családi légkört. Otthonuktól először elszakadó gyerekeket közösen a szülővel beszoktatva ismertetjük meg az óvodai élettel. Fontos a cigány szülők szemléletmódján történő változtatás. Úgy irányítjuk őket, hogy tudatosodjon bennük az óvodai élet fontossága. Ők is kapcsolódjanak be gyermekükkel az intézménynevelés formájába. Az óvodai nevelés nem lehet eredményes családi megerősítés nélkül, elengedhetetlen az összhangban történő nevelés. A szülőknek tapasztalniuk kell, hogy tiszteletben tartjuk nevelési elveiket, hogy szeretjük gyermekeiket. Arra törekszünk, hogy emberi magatartásunkban, szakmai felkészültségünkben egyaránt felkészültek legyünk.

Figyelembe vesszük a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során érvényesítjük az intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

Kapcsolattartás formái

- Családlátogatás beiratkozás után. Minden új óvodást meglátogatunk saját otthonában, a szülőkkel elbeszélgetünk a gyerekről.
- A szülő ellátogathat az első napokban gyermekével az óvodába. A beszélgetés, ismerkedés tovább folytatódik ebben a környezetben.
- Szülői értekezletek témái: egészségügyi és pedagógiai, szervezési problémák megbeszélése.
- Egyéni megbeszélések: előzetes időpont egyeztetése, közös ünneplések (farsang, évzáró, anyák napja). Hagyománnyá vált óvodánkban a „Húsvéti tojásfestés és tojásrakás” c. projekt, ahol az óvoda dolgozói, a szülők és a gyerekek közösen tevékenykedhetnek, egy oldott családias légkörben.

Nyílt nap: a szülők részvétele az óvodai életben előzetes megbeszélés alapján.

Óvoda-iskola kapcsolata

- Óvoda-iskola kapcsolatában arra törekszünk, hogy az iskolai pedagógusok minél jobban ismerjék meg és fogadják el az óvodai nevelés szándékát. Tudatosodjék bennük, az óvodában játékos módszerrel történő nevelés, tanulás történik.
- A gyermekek egyéni képességeit figyelembe véve úgy neveljük és fejlesztjük őket, hogy környezetükben jól eligazodjanak, együttműködők, kapcsolatteremtők legyenek. Úgy neveljük őket, hogy 6-7 éves korukra iskolaéretté váljanak. Legyenek képesek iskolai tanulmányaik megkezdésére. Fontos, hogy az iskolai életbe zökkenőmentesen illeszkedjenek be.

BAPTISTA OKTATÁS

Az együttműködés formái

- A nevelési év végén (májusban) több alkalommal ellátogatnak a leendő első osztályos gyerekek a csoportvezető óvónőjükkel az iskolába. Ismerkednek az iskolával, leendő tanítójukkal.
- Lehetőséget biztosítunk arra, hogy a leendő osztálytanító minél jobban megismerhesse legnagyobb óvodásainkat, megfigyelhesse őket játéktevékenység közben, foglalkozásokon, ünnepségeinken. A leendő első osztályos nevelő rendszeresen látogatása hozzájárulhat a szoros, bizalomra épülő érzelmi kapcsolat kialakulásához. Így az óvodáskor végeztével, minden gyermek örömmel, szorongás nélkül lépheti át az iskola kapuját.
- Szülői értekezletre meghívjuk a leendő első osztályos nevelőt, aki tájékoztatja az iskolába készülő gyerekek szüleit az iskolába lépés első teendőiről.
- Közös rendezvények, játékok rendezése (gyermeknap, télapó), ahol az iskolás gyerekek műsorral kedveskednek az óvodás gyerekeknek.
- Az óvodánk az általános iskolával közös programokat, tapasztalatcseréket szerez, ezzel is biztosítva a nevelés folyamatosságát. Az óvodából az iskolába történő zavartalan átmenet megkívánja az óvoda és az iskola nevelőmunkájának összehangolását és együttműködését.
- Az óvoda és az iskola együttműködésében érvényesül a kölcsönös bizalom, egymás munkájának ismerete és megbecsülése. Ez biztosítja az átmenet folyamatosságát a gyermekek számára.
- Tájékoztatást adunk a gyermekek fejlődéséről, egyéni fejlődésük üteméről /DIFER vizsgálatok/ az egyéni bánásmód alkalmazásának tapasztalatairól és az esetleges várható alkalmazkodási nehézségekről.
- Próbáljuk elősegíteni a gyermekek iskolai beilleszkedését, ill. csökkenteni az átmeneti nehézségeket, de nem vállalhatjuk egyedül a felelősséget a gyermekek iskolai magatartásáért és előmeneteléért.

Óvodánk egyéb kapcsolata

Általános iskola főigazgatójával

Intézményünk munkáltatója. Az óvodában dolgozók személyi anyagának kezelését végzi, munkáltatói jogokat gyakorol.

Fenntartóval

Óvodánk fenntartójával kapcsolatunk szakmai és gazdasági . Éves költségvetést készítünk, amelynek ésszerű beosztása és megfelelő szintű felhasználása az óvodavezető feladata.

Az intézményegységünk vezetője meghívottként részt vehet az önkormányzati képviselőtestületi üléseken, és javaslataival segítheti az főigazgató költségvetéssel kapcsolatos munkáját. Félévente írásban beszámol az óvoda nevelő-oktató munkájáról.

Egészségügyi szervekkel

BAPTISTA OKTATÁS

Védőnő

Rendszeresen látogatja óvodánkat kéthetente egy alkalommal. A felmerülő egészségügyi problémák megbeszélése, megoldása. A szülők részére egészségügyi felvilágosítást tart szülői értekezleten.

Orvos

Évente két alkalommal orvosi vizsgálatot tart minden korcsoportban. Tanköteles gyerekek részére orvosi vizsgálat. Hallás-látás vizsgálat évente egyszer.

Gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal

Jelzőrendszer erősítése, esetmegbeszélések, közös családlátogatások, különös tekintettel az óvodáztatást, a rendszeres óvodába járást akadályozó tényezőkre.

Cigány kisebbségi önkormányzattal

A cigány gyermekek szociális hátterének, problémáinak megismerése és a folyamatos segítségnyújtás érdekében szoros kapcsolattartás, rugalmas információcsere. A szociális helyzetből fakadó hátrányok enyhítését célzó lehetőségek közös megbeszélése, tevékenységek szervezése. A gyermekek érdekében a fejlődésükkel kapcsolatos tudnivalók megbeszélése, az együttnevelés fokozása. A kisebbség óvodáskorú gyermekeinek óvodába való beíratását és a hiányzások minimalizálását segítő közös törekvések megvalósítása. A kisebbségi szülők részvételének ösztönzése az óvodai rendezvényeken.

Közművelődési intézménnyel

Könyvtárlátogatás – gyermekek foglalkoztatása. Közös programok szervezése – gyermeknap.

Gyermek kiállítások, műsorok – báb – tánc – dramatizálás szervezése.

Szakmai szervezetekkel

- **Oktatási Hivatal**
- Figyelemmel kísérjük a felkínált szakmai képzéseket, továbbképzéseket, programokat.
- Szakmai tevékenységünk fejlesztése, megújítása érdekében igénybe vesszük szolgáltatásaikat, segítségüket.
- Továbbképzésünk folyamatos, terv szerint történik.

Pedagógiai Szakszolgálattal, gyógypedagógussal

Megállapodás alapján: szükség esetén gyermekek logopédiai, pszichológiai vizsgálata – kezelése. Tankötelesek iskolaérettségi vizsgálata.

Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői Bizottsággal

Kapcsolatunk alkalomszerű. A vizsgálatokat a Pedagógiai Szakszolgálat javaslatára végzik. A beiskolázás lehetőségeiről az óvodát tájékoztatja.

A Kárpát- medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében az óvoda a külhoni magyar óvodákkal kapcsolatépítésre törekszik, és lehetőség szerint – szakmai kapcsolatot tart fent.

BAPTISTA OKTATÁS

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztése fejlődésének segítése

Sajátos nevelést igényű gyermekek fejlesztése

A Nkt.4.§ 25.pontja szerint

„sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszédfogyatékos, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd,"

Az óvodai nevelés a sajátos nevelési igényű gyermekeknél is a nevelés általános célkitűzéseinek megvalósítására törekszik.

A nevelés hatására a sajátos nevelési igényű kisgyermeknél is fejlődik az alkalmazkodó készség, az akaraterő, az önállóságra törekvés, az érzelmi élet, az együttműködés.

A sajátos nevelési igény szerinti környezet kialakítása, a szükséges tárgyi feltételek, és segédeszközök megléte akkor biztosítja a nevelési célok megvalósíthatóságát, ha a napirend során a gyermek mindig csak annyi segítséget kap, ami a további önálló cselekvéséhez szükséges.

A fejlesztés szervezeti keretének megválasztását, az alkalmazott speciális módszer- és eszközrendszert minden esetben a gyermekek állapotából fakadó egyéni szükségletek határozzák meg.

A sajátos nevelési igény kifejezi

a) a gyermek életkori sajátosságainak a fogyatékosság, az egyéb pszichés fejlődési zavar által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,
b) a képességek részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, eltérő ütemű fejleszthetőségét.

Az egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs tevékenység **olyan teammunkában kialakított és szervezett nevelési folyamatban valósul meg, mely az egyes gyermekek vagy gyermekcsoport igényeitől függő eljárások (időkeret, eszközök, módszerek, terápiák) alkalmazását teszi szükségessé.**

A sajátos nevelési igény a szokásosnál nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

A gyermekek habilitációs, rehabilitációs célú fejlesztésének

A gyermekek habilitációs, rehabilitációs célú fejlesztésének az alapja a szakértői bizottság szakértői véleménye.

Az óvodai nevelőmunka során figyelemmel kell lenni arra, hogy:

BAPTISTA OKTATÁS

- a sérült kisgyermek harmonikus személyiségfejlődését az elfogadó, az eredményeket értékelő környezet segíti;
- a gyermek iránti elvárást fogyatékosságának, egyéb pszichés fejlődési zavarának jellege, súlyosságának mértéke határozza meg;
- terhelhetőségét biológiai állapota, esetleges társuló fogyatékossága, személyiségjegyei befolyásolják.

Az egyéni fejlesztési terv elkészítéséhez a gyermek sajátos nevelési igényének megfelelő szakképzettséggel rendelkező gyógypedagógus, konduktorpszichológus, orvos együttműködése szükséges.

A habilitációs, rehabilitációs tevékenységet meghatározó tényezők

a) A sajátos nevelési igény típusa, súlyossága.
b) A sajátos nevelési igény kialakulásának, diagnosztizálásának és a speciális ellátás megkezdésének ideje.
c) korai fejlesztésben és gondozásban részesült gyermek esetében a korai időszak fejlődésmenete.
d) A gyermek
   - életkora, pszichés és egészségi állapota, rehabilitációs műtétei,
   - képességei, kialakult készségei,
   - kognitív funkciói, meglévő ismeretei,
   - családi háttere.

A fejlesztés magába foglalja a sajátos nevelési igény típusának megfelelően a vizuális, akusztikus, taktilis, mozgásos észlelés folyamatait, a motoros képességek, a beszéd- és nyelvi készségek és az értelmi képességek fejlesztését. *A nevelési programot egyéni fejlesztési terv is kiegészíti.*

A szükséges gyógypedagógiai feltételek biztosítása a sajátos nevelési igényű gyermek számára

- A sérülésspecifikus módszerek, terápiák, technikák szakszerű megválasztása és alkalmazása;
- az egyéni szükségletekhez igazodó környezet, speciális bútorok biztosítása;
- az egyéni szükségletekhez igazodóan speciális segédeszközök használata; a segédeszközök elfogadtatása, azok következetes használatára és megóvására nevelés;
- a kompenzációs lehetőségek körének bővítése a nem vagy kevésbé sérült funkciók differenciáltabb működésének tudatos fejlesztésével;
- annak felismerése, hogy a sajátos nevelési igényű kisgyermek egyes területeken kiemelkedő teljesítményre is képes;
- rugalmas szervezeti keretek kialakítása a sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni foglalkoztatásának megvalósulásához;
- az óvoda pedagógusai, pedagógiai munkát segítő alkalmazottai és a szülők megfelelő tájékoztatása a sajátos nevelési igényű gyermek befogadására, együttműködés a sajátos nevelési igényű gyermek családjával.

A többségi óvodákban megvalósuló – integrált – nevelés

BAPTISTA OKTATÁS

A sajátos nevelési igényű gyermek családi nevelését, a közösségbe való beilleszkedését elősegítheti a többi gyermekkel részben vagy egészben együtt történő integrált nevelése.

Az integrált nevelésben résztvevő óvoda feladata:

- pedagógiai programjának kiegészítésekor és a speciális tevékenységek megvalósításakor figyelembe vegye a sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztésének igényeit,
- külön gondot fordít arra, hogy a gyermek minden segítséget megkapjon hátrányainak leküzdéséhez,
- a befogadó óvoda vezetője támogatja a pedagógusok részvételét az óvodai integrációt segítő szakmai programokon, akkreditált továbbképzéseken.

Az adott gyermek fejlesztési stratégiájának kialakítását a gyermek sajátos nevelési igényének típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező, **az integrált fejlesztésben lehetőleg tapasztalatokkal rendelkező gyógypedagógus, konduktor segíti.**

Közreműködik:

- a gyermeket fejlesztő óvodapedagógusok felkészítésében,
- a fogadó óvoda sajátos teendői ellátásának tervezésében és folyamatos tanácsadásában,
- a szülők és az óvoda együttműködésének figyelemmel kísérése.

Az integráltan nevelt gyermek számára biztosítani **kell mindazokat a speciális eszközöket, egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs ellátást, melyekre a szakértői bizottság javaslatot tesz.**

A gyermekek fejlesztésének sikerkritériuma

- a gyermekek beilleszkedése,
- az önmagához mért fejlődése .

Ezek megvalósulásához a következők járulnak hozzá:

- az együttnevelés megvalósításában érvényesül a habilitációs, rehabilitációs szemlélet
- a sérülésspecifikus módszertani eljárások alkalmazása.
- a „sérülésspecifikussághoz' igazított módszerek, módszerkombinációk megválasztása,
- A gyermekek integrált nevelésében, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség)
- az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező óvodapedagógus.

Az együttneveléshez szükséges óvodapedagógusi kompetenciák:

- szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít,
- individuális módszereket, technikákat alkalmaz,
- a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti a tevékenységekbe,
- szükség esetén eljárásait megváltoztatja,
- az adott szükséglethez igazodó módszereket megválasztja,
- egy-egy nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres,
- alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez,
- együttműködik a különböző szakemberekkel,

BAPTISTA OKTATÁS

- a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.

A gyermek fogyatékosságának, egyéb pszichés fejlődési zavarának típusához igazodó szakképesítéssel rendelkező szakirányú végzettségű gyógypedagógus az együttműködés során:

- segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését,
- figyelemmel kíséri a gyermek haladását,
- javaslatot tesz gyógypedagógia-specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására,
- az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra,
- a gyermek igényeihez igazodó környezet kialakítására,
- segítséget nyújt a szükséges speciális (segéd)eszközök kiválasztásában,
- tájékoztat a beszerzés lehetőségéről,
- együttműködik az óvodapedagógusokkal,
- figyelembe veszi a gyermekkel foglalkozó óvodapedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait,
- segít a helyi feltételek és a gyermek egyéni szükségleteinek összehangolásában,
- kapcsolatot tart a szülővel a rehabilitáció sikerességét szolgáló ismeretek átadásával,
- részt vesz a befogadó közösség felkészítésében,
- részt vesz az óvodai és tevékenységek adaptációjában.

Enyhén értelmi fogyatékos gyermek

Az enyhe értelmi fogyatékos gyermek fejlesztésének elvei, feladatai óvodai nevelés során

Az enyhe értelmi fogyatékos gyermek fejlesztésében meghatározó és kívánatos a nem fogyatékos óvodás korúakkal történő együttnevelés.

A spontán tanulást, a társakkal való együttműködést, a kommunikáció fejlődését segítik azok az élmények, tapasztalatok és minták, amelyeket a gyermek a kortárscsoportban megél.

Az integrált óvodai nevelés keretében szükség szerint gondoskodni kell a folyamatos gyógypedagógiai megsegítésről.

Külön óvodai csoport létesítése kizárólag az 5. életévét betöltött – óvodai nevelésre kötelezett – és a komplex – pedagógiai-gyógypedagógiai, pedagógiai, pszichológiai és orvosi – vizsgálat diagnózisa alapján egyértelműen az enyhe értelmi fogyatékos övezetbe sorolt gyermekek számára abban az esetben lehet szakmailag indokolt, ha a gyermek nevelése vélhetően csak a speciális nevelés keretében biztosított, intenzív gyógypedagógiai fejlesztés mellett valósítható meg megfelelően.

Az autizmus spektrum zavarral küzdő gyermek fejlesztésének elvei, feladatai óvodai nevelés során

Az autizmus spektrum zavarok meghatározó jellegzetessége:

BAPTISTA OKTATÁS

- A társas viselkedést, a kölcsönösséget igénylő kommunikációt és a rugalmas viselkedésszervezést megalapozó kognitív készségek minőségi károsodása, amely jellegzetes viselkedési tünetekben nyilvánul meg.
- Az állapot hátterében az idegrendszer fejlődési zavara áll.

Az autizmus spektrum zavarral küzdő gyermekre jellemző:

- a kölcsönösséget igénylő társas helyzetek megértésének és azokban való részvételének zavara,
- a beszéd szintjéhez képest károsodott kölcsönös kommunikáció, a rugalmatlan, sztereotip viselkedés,
- a viselkedésszervezés és kivitelezés zavara és az egyenetlen képességprofil,
- a beszédfejlődés gyakran megkésik, súlyos esetekben nem alakul ki beszélt nyelv,
- hiányozhat a kommunikáció és a beszéd hasznának, hatalmának megértése, hiányozhat annak megértése, hogy mások érzéseit, gondolatait, tetteit kommunikáció útján befolyásolni lehet.

A korai speciális terápia hiányában a kommunikációs eszköztár fejlesztése lesz az óvodai fejlesztés fő célja, kiegészítve a viselkedésproblémák, viselkedés- és gondolkodási készségek terápiájával, szükség esetén a korai elemi készségek kialakításával (szobatisztaság, rágás-evés, önkiszolgálás) fejlesztésének elemeivel.

A jó értelmi képességekkel rendelkező, jól beszélő autizmus spektrum zavarral küzdő kisgyermekek számára is a kommunikációs, szociális és kognitív habilitációs terápia az óvodai nevelés elsődleges feladata.

Az óvodai nevelés, a szülőkkel való együttműködés eredményeképpen az egész ébren töltött idő használandóak a fejlesztésre.

A fejlődési szint és szociális alkalmazkodás követése egyéni felméréssel történik, speciális eszközök és módszerek használatával, egyéni fejlesztési helyzetben megalapozva.

A gyermekek szükségleteinek megfelelő fejlesztéséhez az óvodai környezet megfelelő kialakítása, és a speciális módszerekben képzett szakember vagy fejlesztő asszisztens jelenléte szükséges.

A fejlődés egyéb pszichés zavarával (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozás zavarral) küzdő gyermek fejlesztésének elvei, feladatai óvodai nevelés során

A fejlődés egyéb pszichés zavarával (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozás zavarral) küzdő gyermeket az ismeretelsajátítást, a tanulást, az önirányítás képességeinek fejlődését nehezítő – részképesség-zavarok, vagy azok halmozott előfordulása jellemzi.

Jellemző rájuk:

BAPTISTA OKTATÁS

- az átlagnál nehezebben viselik el a várakozás és a kivárás okozta feszültségeket, a váratlan zajokat,
- aktivációs szintjük erősebben ingadozik, nyugtalanabbak.
- fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, szabályokat, a pozitív visszajelzést, a sikeres teljesítmények megerősítését, a dicséretet.
- a kognitív, az emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése a sikeres beilleszkedést, az iskolába lépésre való felkészülési folyamatot késleltetheti.

Az óvodai nevelés és fejlesztés során kiemelt feladat:

- a szakértői bizottsági véleményében foglaltakra alapozva a részképesség-zavarok egyéni fejlesztési terv szerinti korrekciója és kompenzálása tudományosan megalapozott szakmai módszerek alkalmazásával,
- a fejlesztés szakmai teamben, és a szülő aktív bevonásával történjen.
- meg kell előzni a teljesítménykudarcokra épülő másodlagos zavarok, az inadaptív viselkedés kialakulását,
- meg kell alapozni az eredményes iskolai előmenetelhez szükséges készültséget.

Az egyéni fejlesztési terv célkitűzéseinek megvalósulását az ütemezési fázis befejezését követően ellenőrizni kell és a fejlesztés további menetét erre alapozva kell meghatározni.

Az egészségügyi és pedagógiai célú habilitáció, rehabilitáció a pszichés fejlődési zavar jellegét megállapító, komplex szakértői véleményben foglaltak alapján történik.

A pedagógustól elvárható magatartásformák

Az integráláshoz elengedhetetlen, hogy a pedagógus felkészült legyen a sérülés alapsajátosságaiból, tisztában legyen a pedagógiai korrekció lehetséges módszereivel.

Jó, ha a szülő őszintén el tudja mondani a gyermekére jellemző viselkedést, a várható reakciókat, a megnyugtatás esetleges változatait és azt, hogy mi a gyermek fő érdeklődési köre (a szükséges motivációt majd erre lehet építeni).

Tehát az óvodapedagógusnak fel kell mérnie a gyermek szociokulturális hátterét, tudnia kell, milyen és mennyi segítségre számíthat integráló munkája során a szülőktől.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarral küzdő gyermek

A magatartás-, viselkedés- és beilleszkedési zavarokkal küzdő gyermekek is gyógypedagógiai segítséget igényelnek. Az óvoda, amelynek egyik legfontosabb feladata a szocializáció, alkalmazkodást igényel az általa előírt szokás- és szabályrendszerhez. Azok a gyermekek, akiknek szocializációja sérül, állandó konfliktusba keverednek a szabályrendszerekkel, és ez a társas viszonyaik zavaraihoz vezet. Ha ezek mértéke meghaladja a pedagógus és a társak által tolerálható szintet, a gyermek problematikussá válik a rendszer számára, így az óvodai és iskolai közösségekben komoly problémává nőheti ki magát a magatartászavaros gyermekekkel való bánásmód. A magatartászavarokat mutató gyermekek körének meghatározása nagyon nehéz. A szakirodalmak említést tesznek beilleszkedési zavarról, alkalmazkodási zavarról, nehezen nevelhető gyermekről, hiperaktív gyerekről vagy viselkedészavarról is. Találkozhatunk az

BAPTISTA OKTATÁS

MCD, a POS, a hi-perkinetikus zavar, a FIMOTA kifejezéssel, sőt ma már az indigó elnevezés is kezd egybemosódni a magatartási rendellenességgel.

A magatartászavar lehetséges formái, tünetei, kritériumai, alapsajátossága, kialakulásának okai

A viselkedészavar olyan speciális gyűjtőfogalom, amely mindazon viselkedésbeli módozatokat magában foglalja, amelyek a normatív mércétől való jelentősebb eltérést mutatnak.

A súlyos beilleszkedési és magatartási zavarok hátterében részképesség-zavarok, hiperkinetikus (kórosan felfokozott mozgástevékenység) vagy kóros aktivitászavar és/vagy figyelemzavar, az iskolai Óvodai nevelés teljesítmények eléréséhez szükséges pszichikus funkciók kialakulatlansága, fejletlensége vagy mindezek halmozódása áll.

Nem határozhatók meg egységes jellemző jegyek sem. Az egyes állapotok, tünetek a funkciógyengeségtől a személyiség komplex zavaráig, a teljes funkcióképtelenségig terjedhetnek.

A részképesség-zavarok gyakran az érzékszervi fogyatékosság látszatát kelthetik, a hiperaktivitás, a nyugtalanság, a túlmozgások, a figyelemzavar előfordulásakor a gyermek általánosan gyenge képességűnek vagy rosszabb esetben értelmi fogyatékosnak tűnhet.

Az idegrendszer csökkent terhelhetőségének, érési meglassúbbodásának általános jelei:

- A gyermek érzékenyebben reagál meteorológiai változásokra.
- Fáradékonyabb az átlagnál, nehezebben tűri a zajokat, nehezen viseli el a várakozási és egyéb feszültséget.
- Gyakran igényli a pihenést, szünetet, egyedüllétet.
- Fokozottabb szüksége van a tevékenységeket meghatározó állandó keretekre, érthető és követhető szabályokra.

Fontos szempontok magatartás-zavaros gyermek fogadásához

- Lehetőség szerint a csoportban ne legyen több viselkedészavart mutató gyermek, mert felerősíthetik egymás tüneteit.
- Fontos, hogy a gyógypedagógussal és egyéb segítő szakemberekkel állandó kapcsolatot tartsanak az óvodapedagógusok.
- Alapvető dolog, hogy egy szorongó gyermek érzéseit, a szorongása tárgyát mindig komolyan kell venni, csúfolás tárgya soha ne legyen.
- A hiperkinetikus kisgyermek esetében elegendő mozgást kell biztosítani. Fontos a szabályok, határok nagyon pontos meghúzása, és annak következetes betartása is.
- Tudatosítani kell a gyermekben, hogy akkor is szeretjük, ha éppen ostobaságot követett el (nem rád haragszom, hanem arra, amit tettél).
- Hagyjunk minden lehetséges szituációban választási lehetőséget, hogy érezze a döntések következményeit, és érezze a bizalmat is!
- A hiperaktivitással általában figyelemzavar is társul. Figyelemzavaros gyermeknél lényeges, hogy egyszerre csak egy, rövid utasítást kapjon a gyermek (a több utasítás a figyelem fejlesztésénél kap szerepet), és az utasítást mindig indokoljuk is meg!

BAPTISTA OKTATÁS

- A magatartás-zavaros gyermekekkel szemben nélkülözhetetlen a türelem.
- Nem szabad abba a hibába esni, hogy a viselkedészavaros gyermeket kikiáltjuk az óvodai csoport legrosszabb gyerekének, és akkor is őt büntetjük, amikor éppen nem ő volt a konfliktus kirobbantója. A büntetés csak agressziót hoz magával.
- Minden apró sikernek, minden apró viselkedésben beállt pozitív változásnak nagyon kell örülni, állandó és azonnali megerősítésre van szükség, mert ez motiválja majd a gyermeket a további változásra. Ezáltal tudja meg, hogy ahogyan viselkedett egy szituációban, az jó volt.
- Az integráló pedagógus szakmai eszköztárából nem hiányozhat a differenciálás elmélete és gyakorlata.
- Körültekintést és hozzáértést igényel a csoportok szervezése, az eszközök kiválasztása, - feladatszervezés, egyéni értékelés.
- Elengedhetetlen az együttműködési készség a gyermekek nevelésében közreműködő más személyekkel és természetesen a szülői házzal.
- Az SNI-gyermekek fogadására fel kell készíteni a csoportot a megfelelő mértékben, nem túlhangsúlyozva SNI-társuk másságát, gyámolításának szükségességét.
- Kiscsoportos munkák szervezésénél mindig ügyelni kell arra, hogy társaitól kellő segítséget kapjon.
- A csoport valamennyi tevékenységébe be kell vonni az integrált gyermeket, s mindig olyan feladattal kell ellátni, amelyet eredménnyel el tud végezni. Figyelemmel kell kísérni a gyermek tanulási, figyelmi és fegyelmi teherbíró képességét.

Az óvodapedagógus feladatai:

A gyermekek integrált nevelésében, fejlesztésében részt vevő óvodapedagógusnak, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal kell rendelkeznie:

- szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, individuális módszereket, technikákat alkalmaz;
- a foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a gyermek fejlődésének elemzése alapján - szükség esetén - eljárásait megváltoztatja, az adott szükséglethez igazodó módszereket megválasztja;
- egy-egy nevelési helyzet, problémamegoldásához alternatívákat keres,
- alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez,
- együttműködik a különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.

Ha a gyermek beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, fejlesztő pedagógiai ellátásra jogosult.

A fejlesztő pedagógiai ellátás a nevelési tanácsadás, az óvodai nevelés keretében valósítható meg.

A kiemelten tehetséges gyermek

BAPTISTA OKTATÁS

Az óvodai élet a maga kiegyensúlyozott, biztonságos, elfogadó légkörével akarva, akaratlanul felszínre hozza a többet mutató gyermekek adottságait, képességeit. Megfelelő neveléssel, tág cselekvési szabadságot adva - a családdal együtt - lehetőséget biztosíthatunk a tehetség csíráit hordozó gyermekeknek a kreatív újat teremtő felnőtté váláshoz.

A tehetség meghatározása

Tehetségen azt a velünk született adottságokra épülő, majd gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakozott képességet értjük, amely az emberi tevékenység egy bizonyos vagy több területén az átlagosat messze túlhaladó teljesítményeket tud létrehozni.

A tehetséggondozás célja:

- a tehetséges gyermek erős oldalának fejlesztése,
- a tehetséges gyermek tehetséggel összefüggő gyenge oldalának erősítése,

Feladata:

- A tehetség erős oldalának fejlesztéséhez olyan érzelmi biztonságot nyújtó légkör szükséges, amelyben a gyermek el mer indulni, kereshet, kutathat, tapasztalhat olyan dolgokat, amelyek tágítják világképét.
- Vegyük körül őket minél több lehetőséggel, amelyekből tanulhatnak. Mutassunk lelkesedést az őket érdeklő dolgok iránt, mert lelkesedésünk erősíti a különböző képességek kibontakozását.
- Tudjunk beszélgetni a gyerekkel, és olyan játékot játszani, amely fejleszti képzeletét.
- A tehetséges gyermek érzelmi energiáit irányítsuk teremtő, alkotó folyamatba.
- Az óvodai élet rendje lehetőséget ad a tehetségre irányuló hajlam kibontakozására, melynek gondozása napi feladatunk.
- A személyre szóló tehetséggondozáshoz a tárgyi feltételeket, és körülményeket biztosítani kell.
- A tehetséges gyermek tehetséggel összefüggő gyenge oldalának erősítése, fejlesztése szintén körültekintő, fejlesztő munkát igényel az óvodapedagógustól.

A gyermek éntudata attól függően alakul, hogy a környezete mit tart róla.

Nevelésünkkel segíthetjük, bátoríthatjuk a tehetség lehetőségét magába hordozó gyermeket saját jövőképének kialakításában.

Hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek

Intézményi feladatok:

- A gyermek fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatokat,
- A szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet,
- Az együttműködések kialakítását azokkal a szolgálatokkal, amelyek a gyermekek óvodai nevelése során a szülőket támogatják, és a gyermekek számára szolgáltatásokat biztosítanak.
- Befogadó környezet biztosítása
- A hátrányok csökkentése, egyénre szabott differenciált fejlesztés

BAPTISTA OKTATÁS

- A veszélyeztetettség csökkentése.
- A családdal, a Szakértői Bizottság szakembereivel a gyermekvédelmi felelőssel együttműködve folyamatosan segíteni személyiségük fejlődését.
- A gyermek egyéni szükségleteinek megfelelő támogatás.

Célunk:

- A hátrányok ne növekedjenek.
- A fokozott törődés ne megkülönböztetett bánásmódban fejeződjék ki.
- Érzelmi támaszt nyújtó bizalmat sugározzon.
- A gyermek iránti megbecsülés, elfogadó szeretetteljes beállítódással.
- A szülők bizalmának megnyerése, mert a segítség elfogadó és együttműködő kapcsolatban eredményesebb.

A pedagógus feladata:

A személyiségfejlesztő, tehetséggondozó, felzárkóztató tevékenységek megvalósítása, így egyéni fejlesztési terv készítése és ennek alapján történő képességfejlesztés, együttműködést támogató, szociális képességeket fejlesztő módszerek alkalmazása a gyermekek nevelésében, a gyermek fejlődését segítő más szakemberekkel történő együttműködés, a gyermekek differenciált, fejlesztő értékelése, a családjaikkal történő rendszeres kapcsolattartás.

A tartós gyógykezelés alatt álló gyermek, tanuló ellátása

Az a gyermek, tanuló számít , tartós gyógykezelés alattinak, akinek egészségügyi ellátása az **általános járóbetegszakellátásban** vagy az **általános fekvőbeteg-szakellátásban részt vevő szakorvos véleménye** alapján **az adott nevelési évben, tanévben a harminchat nevelési napot, tanítási napot várhatóan meghaladja, és emiatt nem tud részt a kötelező óvodai nevelésben.**

Ha a tartós gyógykezelés alatt álló óvodaköteles gyermeket az Járási Hivatal **az óvodai foglalkozáson való részvétel alól felmentette, az óvoda a szülő részére tanácsadást, konzultációt biztosít,** továbbá terápiás vagy más kezelés szükségessége esetén továbbirányít a pedagógiai szakszolgálathoz vagy más szakellátást biztosító intézményhez

Az óvodai élet tevékenységformái és az óvodapedagógus feladatai

Játék

„Ezerszer kimondott gondolat: " A 3-6 éves gyermekek fő tevékenységi formája a játék ".

Szem előtt tartva ezt nevelési elveinkben a játékot az óvodás gyermekek személyiségfejlődésének alapvető eszközévé kívánjuk tenni.

BAPTISTA OKTATÁS

Vekerdy Tamás szavaival élve: " A játék olyan varázseszköz, mellyel a legtöbb lelki és szellemi táplálékot nyújthatjuk kisgyermekeinknek, amellyel legbiztosabban vértezhetjük fel őket a felnőttkorra ".

A kisgyermek a környezete és saját belső érzései alapján szerzett tapasztalatait játéka során tükrözi. Ezáltal a játék rendkívül fontos szerepet tölt be, hiszen olyan tevékenység, amely a gyermek személyiségének fejlődését segíti elő és élményeket nyújt.

Az óvodai környezetben prioritást kell adni a szabad játék lehetőségének. A játék fontosságának tükröződnie kell az óvoda napi rendjében, időbeosztásában, valamint a játékos aktivitások szervezésében is.

Így válik a játék kiemelt jelentőségű tájékozódó, a pszichikumot, a kreativitást fejlesztő és erősítő, élményt adó tevékenységgé.

"A gyermek játéka olyan önként vállalt, szabad, örömteli és többnyire különböző vágykielégítő tevékenység, amelynek célja a játékon belüli, a játékban önmagában van. A kisgyermekeknek azért elsődleges (meghatározó) tevékenysége, mert nincs semmi olyan egyéb tevékenység ebben az életkorban, amely olyan mértékben volna képes hatni a gyermek szinte valamennyi pszichés, motoros és szociális személyiségkomponensére, mint a játék.

Játékkal, játszás közben fedezi fel, ismeri meg környezetét, s ismeri fel önmaga lehetőségeit és korlátait is. Felfedező hajlama, kíváncsisága, tevékenységi vágya, a felnőtthöz való hasonlítás igénye, szocializációs indítékai a pszichikus szükséglet rangjára emelik a játékot. A játék két formájában – szabad játék és a kezdeményezett, vagy más néven inspirált, pedagógiai játék – az óvodapedagógus szerepe eltérő"/ Bakonyi Anna/

Cél:

A fejlesztési feladatok játékban történő alkalmazásával naponta a folyamatosan sok-sok lehetőséget biztosítva a gyermeknek arra, hogy számukra érdekes és szabadon választott tevékenységek közben gyakorolhassák azokat a funkciókat, amelyek az aktuális fejlődésüket elősegítik.

Olyan boldog gyermekkor megteremtése, ahol a cselekvések gyakori átélésével a gyermekek egyéni vágyai, ötletei kibontakoznak.

Elősegítjük, hogy a közös játékban kedvezően alakuljanak a játékhagyományok, erősödjön a " mi-tudat", így a játék a közösségi élet fejlesztését is szolgálja.

Feladata:

A játékhoz szükséges eszközök biztosítása.

A nyugodt, kiegyensúlyozott játékhoz a következő feltételek biztosítása: nyugodt légkör, elegendő idő, hely és élményszerzési lehetőségek biztosítása a különböző játékformákhoz, a gyakorló játékhoz, a szimbolikus-szerepjátékhoz, konstruáló játékhoz, a szabályjátékhoz.

A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az indirekt irányítás felelősségét, fontos a szabad játék túlsúlyának az érvényesülése.

BAPTISTA OKTATÁS

Szükség esetén bekapcsolódás a játékba, együttjátszás a gyermekekkel, az óvónő modell értékű módszereinek alkalmazásával.

A beszédkészség fejlesztése játék közben.

Az óvodáskorban megfelelő játékfajták tartalmának, minőségének gazdagítása, a gyermek egyéni sajátosságainak figyelembe vételével.

A gyermek szabálytudatának a megalapozása.

A nagymozgások és finommozgások fejlesztése, a ritmusérzék alakítása, mozgáskoordináció.

A játékhoz szükséges eszközök biztosítása:

A tudatos óvónői munka lényeges elemének tartjuk: a megfelelő játékeszközök nagy felelősséggel történő kiválasztását és folyamatos biztosítását.

Olyan eszközöket igyekszünk kiválasztani, amelyek jól tisztántarthatók, nem balesetveszélyesek, esztétikusak, könnyen kezelhetőek, jó minőségűek, könnyen variálhatóak, s nem tartalmaznak az egészségre káros alapanyagokat.

Az eszközök kiválasztásánál fontos, hogy fejlesztő hatásúak, figyelemfelkeltőek legyenek. Mivel a 3-4 éves gyerekek még erősen kötődnek egy-egy otthoni játékhoz, lehetőséget biztosítunk arra, hogy a befogadás időszakában, alvás időre a gyerekek behozhassák kedvenceiket az óvodába. Ezt kellő körültekintéssel és odafigyeléssel tesszük. Az udvari játékok elhelyezésénél arra törekedtünk, hogy az udvar szinte bármely pontjáról áttekinthető, ellenőrizhető legyen. A kedvező fekvésű, árnyékos udvaron többféle játékfajták eszközei megtalálhatók. A homokozó játéktól a babaházon át a különböző mozgásokat fejlesztő csúszó-mászó játékokig.

A szem-kéz koordináció fejlesztéséhez a csoportszobában és az udvaron is biztosítunk megfelelő eszközöket: (puzzle kirakó, gyurma, barkácsoló eszközök, gyöngy, stb.)

A szociális játékok eszközeit is igyekszünk biztosítani. A tükörnek nagy jelentősége van a gyermekek testsémájának, én-képének alakulásában. A babákra, mackókra szükség van a gyermekeknek a családjátékokban.

Nyugodt légkör, elegendő idő és hely biztosítása a játék számára

A játéktevékenység az óvodába érkezés után el is kezdődik. A megfelelő hely biztosítására törekszünk, mind az udvaron, mind a csoportszobában. Biztosítjuk a teret a nagyobb mozgást igénylő játékokhoz is, mint például kocsizás, vonatozás.

Ugyanígy igyekszünk helyet biztosítani a szőnyegen való építéshez, konstruáláshoz, megfele-lő asztalokon az ábrázoló tevékenységekhez, barkácsoláshoz, kuckózáshoz, a szerepjátékok-hoz (babasarok, rajzsarok, mesesarok).

A csoportszoba helyszűke miatt, nagyobb mozgásokat igénylő játékhelyeket az udvaron igyekszünk kialakítani (fogó játékok, labdajátékok, mászó játékok).

Arra törekszünk, hogy a csoportok számára a napirendben a játékra biztosított idő a nap minden időszakában lehetőleg összefüggő legyen.

Az óvónő modellértékű módszereinek alkalmazása

BAPTISTA OKTATÁS

Folyamatosan figyelemmel kísérjük a gyerekek játékát. Hagyjuk a gyerekeket cselekedni, de ha szükség van rá, modellnyújtó játszótársak leszünk, ötleteket adunk, és ha komolyabb konfliktust tapasztalunk, beavatkozunk.

Igyekszünk elsősorban a jót meglátni minden gyerekben, játék során is mindig a pozitív megnyilvánulásaira építeni.

Óvodásaink képességeinek, készségeinek kibontakozását minden eszközzel biztosítjuk, éppen ezért minden apró sikerének, fejlődésének örülünk. Ösztönözzük őket a választott tevékenységek megismétlésére, és az újrapróbálkozásra.

Beszédkészség fejlesztése játék közben:

A beszéd fejlődése is a játékos gyakorlatokon át vezet, mely szintén erőforrás. Ezen az úton közli a gyermek gondolatainak, érzéseinek, vágyainak árnyaltabb visszaadását. Örül, ha beszéde segítségével, játékötleteit társai elfogadják, folytatják. Mi felnőttek örömet szerzünk azzal, hogy a játékban jelentkező problémáikat megértjük, a problémát megbeszéljük. Játék közben a gyerekek élvezettel raktározzák el az új szavakat, ezért arra törekszünk, hogy játék közben minél jobban gazdagítsuk a gyerekek szókincsét.

Óvodáskorban megfelelő játékfajták tartalmának, minőségének gazdagítása a gyermekek egyéni sajátosságainak figyelembe vételével

Tartalom:

- Gyakorlójáték
- Konstruáló játék
- Szimbolikus-szerepjáték
- Szabályjáték
- Barkácsolás
- Bábozás, dramatizálás

a) Gyakorlójáték

A gyakorlójáték során, kisgyermek ismétlése révén különböző képességeit gyakorolja. A látszólag izgő-mozgó gyermeket ösztönözzük a gyakorló játszásra. Ha szükséges, egy-egy mozdulatot bemutatunk, vagy együtt játszunk a gyerekekkel.

3-4 éves korban a hangok, szótagok, a szavak, esetleg rövid mondatok és dallamok, a halandzsajátékok szabály szerinti ismétlés útján válnak játékká.

A játék szempontjából nem a szöveg, hanem annak ritmusa és a hozzá kapcsolódó mozgás a lényeges.

Ez szerez örömet és készteti a gyerekeket ismétlésre. Érdeklődéssel hallgassuk a szövegismétlő játékokat, ösztönözzük a gyerekeket újabb és újabb elmondására.

Azokat a gyerekeket, akik kevésbé közlékenyek, beszédkedvükben gátoltak, éppen ezeken a játékon keresztül segítjük a beszédfejlődésben.

4-6-7 éves korban már nem tartós ez a játékfajta. Ha valamelyik gyereknél mégis tartósan jelentkezik, akkor megvizsgáljuk ennek okát. Az okok között szerepelnek, hogy a gyerek

BAPTISTA OKTATÁS

fejlődésben elmaradott, képességben fejletlen. Élményei szegényesek, vagy csak az új eszköz használatát nem ismeri és a sikeres játékhoz, a játékszerrel való előzetes manipulálásra van szüksége. Ha a gyakorlójáték a konstrukciós vagy szerepjáték elemeként jelentkezik, arra ösztönözzük a gyerekeket, hogy ne ragadjon le valamely művelet ismételgetésében, hanem ösztönözzük a korábbi játék folytatására.

b) Konstruáló játék

Az alkotójáték formájából a legegyszerűbb az építőjáték, mely a gyakorlójátékból fejlődik ki. A céltalan rakosgatást céltudatos építés váltja fel. Erre ösztönözzük a gyerekeket. Az építés, konstruálás közben fejlődik a gyermek kreativitása.

Tanulja és tapasztalja a rész-egész viszonyát, megtanul tervezni és szerkeszteni.

Modellről való építés közben fejlődik megfigyelőképessége, gondolkodása.

Az építőjátékok beszerzésénél figyelembe vesszük a csoport összetételét, a gyerekek egyéni sajátosságait, azt, hogy a játékszerek különböző fajtái más-más fejlettségű gyerekeknek feleljenek meg.

c) Szimbolikus-szerepjáték

A szerepjáték tükrözi a gyermek egész eddigi életét, személyiségét, élettapasztalatait, tehát nagyon sok egyedi vonás van benne. Nevelési szempontból a szerepjáték a leggazdagabb lehetőségeket nyújtó játékfajta. Ezeket a lehetőségeket maximálisan igyekszünk kihasználni.

Segítjük az önkéntességnek, a szabad választásnak, önállóságnak érvényesülését a játék megszervezésében, a téma megválasztásában, a szerepek kiosztásában, a szereplők közötti viszonyok életre keltésében , a játékszerek, eszközök kiválasztásában, a játékhelyzetek kialakításában. Arra törekszünk, hogy a gyerekek változatos szerepekben vegyenek részt a játékban. Felhívjuk a figyelmet a jelentéktelennek tűnő szerepek vonzó, érdekes tartalmára. Saját példánkkal is elősegítjük, hogy a gyermekek érzékenyebbé váljanak társaik érzelmeinek felfogásában, elgondolásaik megértésében, elfogadásában.

Elősegítjük, hogy a gyerekek azonosuljanak a választott szereppel.

d) Szabályjáték

Fontos, hogy sokmozgásos szabályjátékkal ismertessük meg a gyerekeket (bújócskák, szembekötősdi, labdajátékok). Az értelemfejlesztő szabályjátékok (társasjátékok, dominók, kártya-játékok, logikai játékok) a gyerekek szociális értelmi fejlődését szolgálja. Bár a szabályok maradéktalan betartását a nagyobb gyerekektől kívánhatjuk meg, a szabálybetartás elemeinek megismertetésével már a kisebbeknél is próbálkozunk. A játék során a gyerekek akár nyernek, akár veszítenek, a szabályjátékban is tanulják a helyes magatartás alapvető formáit: szerénységet, mértéktartást, az eredményekre törekvést, a felelősségtudatot. E pozitív magatartási formák kialakulásának segítése fontos feladatunk. A kezdetleges szabályjátéktól, mely egyszerű szabályjátékból épül fel, s többnyire a gyerekek mozgásigényeit elégíti ki, igyekszünk fokozatosan eljutni az olyan szabályjátékok felé, amely nagyobb ügyességet, vagy nagyobb szellemi erőfeszítést igényel.

e) Barkácsolás

BAPTISTA OKTATÁS

A barkácsolást személyes példaadással is biztosítjuk. Gondoskodunk a helyről, anyagról és a gyerekeknek megfelelő szerszámokról. Szerszám készletünk hiányos, ezek beszerzésére lehetőségünk adódik. Az alapanyagok közös begyűjtésével (erdőlátogatás során begyűjtött falevelek, termések) igyekszünk az érdeklődést felkelteni. Az elkészített tárgyakat játékok során felhasználjuk, mely ösztönzi a gyerekeket újabb tárgyak elkészítésére.

f) Bábozás, dramatizálás

Az óvodába érkezés pillanatában megismertetjük a gyermekeket a bábbal. A bábozásnak nagyon nagy szerepe van a személyiség fejlődésében. A bábok mögé bújva igazán lehetőség van az önmegvalósításra. A közös bábozás hat a társas kapcsolatok alakulására. Bábozás közben figyelni kell a társra, és alkalmazkodni kell hozzá. A játék közben élmények, tapasztalatok elevenednek meg. Így fejlődik emlékezete, a kitalált történetekkel pedig fantáziája.

A gyerekekkel egyszerre készítünk sík és egyszerű bábokat. Fakanálbábokat, ezzel is ösztönözve a bábozás szeretetét. Legyen a csoportnak kedvenc bábja, akinek szívesen elmondják örömüket, bánatukat. A gyerekek bábozzák, dramatizálják kedvenc meséiket. Azonosuljanak a mesében szereplő személyekkel. A mese-élmény többoldalú örömszerzés legyen számukra.

Szívesen bábozzanak, dramatizáljanak.

Az óvodapedagógus feladatai

- A játékhoz megfelelő helyet és egyszerű, alakítható, a gyermeki fantázia kibontakozását segítő anyagokat, játékszereket biztosítunk.
- Az óvoda és az óvodapedagógus feladata, hogy megfelelő csoportlégkört, helyet, időt, eszközöket és élményszerzési lehetőségeket biztosítson.
- Az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakozását. Mindezt az óvodapedagógus feltételteremtő tevékenysége mellett a szükség és igény szerinti együtt játszással, támogató, serkentő, ösztönző magatartásával, a nem direkt reakcióival éri el.
- Az óvodában kiemelt a szabad játék túlsúlyának érvényesülése.
- A játék kiemelt jelentőségének az óvoda napirendjében, időbeosztásában, továbbá a játékos tevékenységszervezésben is megmutatkozik.
- A játékhoz szükséges feltételek biztosítása (légkör, hely, idő, eszközök, tapasztalatszerzés – élmények)
- A szűkebb és tágabb környezetből szerzett gyermeki benyomások feldolgozásának biztosítása a szabad játékban és a játékba integrált tanulás során
- A 3-6-7 éves korban megjelenő játékfajták, s azok tartalmának, minőségének gazdagítása, a gyermekek egyéni sajátosságainak figyelembe vételével
- A gyermekek beszédkészség fejlesztése a játékban
- Az óvónő játéksegítő metódusai, a játékirányítás feladatai
- A játék folyamatában az óvodapedagógus jelenléte biztosítja az indirekt irányítás felelősségét.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

BAPTISTA OKTATÁS

- A gyermekek képesek kitartóan több napon keresztül egyazon játéktémában együtt játszani.
- Képesek olyan játékhelyzeteket létrehozni, amelyeket élményeik alapján reprodukálnak. A szerepek elosztását, az eszközök kiválasztását is önállóan tudják elvégezni.
- Társas viselkedésükben megjelennek az elfogadott viselkedési normák.
- Igényükké válik a társakkal való együttműködés.
- Képesek a játékok szabályait és normáit betartani.
- Játékukban dominánsan jelentkezik a szerepjáték.
- Az ismert meséket többször dramatizálják, bábokkal eljátsszák.
- Bonyolult építményeket képesek létrehozni.
- A felmerülő konfliktushelyzetet próbálják önállóan megoldani.
- Képesek legyenek a szabályjátékok irányítására, az ehhez kapcsolódó szabályok betartására.

Játékba integrált tanulás

A gyermekek a tevékenységeik során szerzett benyomások, tapasztalatok, élmények alapján tanulnak, s általuk fejlődnek. A szociális és intellektuális tanulási képességek fejlődését az óvoda felerősíti. Ennek elsődleges terepe a játék és a teljes óvodai élet. Az óvodás gyermek értelmi képessége: érzékelése, észlelése, emlékezete, figyelme, képzelete, képszerű szemléletes gondolkodása a játékon keresztül fejlődik. A gyermekek örömmel és teljesen önként, spontán tanulnak. Ehhez társulnak olyan szervezett tanulási lehetőségek, mint az óvónő által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, ami a gyermek kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzését is magában foglalja.

Az utánzásos, minta és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás folyamatában mindvégig az óvónő a főszereplő, aki tetteivel a legerősebb hatást gyakorolja a gyermekekre. Később felerősödik a társak hatása is.

A programban helyet kap az óvónő által kezdeményezett foglalkozásokon megvalósuló tanulás, mely számtalan probléma és feladatmegoldás lehetőségét adja a gyermekeknek.

A program felfogása szerint a játékba integrált tanulás azt jelenti, hogy az óvónő által kezdeményezett tevékenységek a játékidőbe ékelődnek, tagolódnak, úgy, hogy nincs közben játékelrakás. A gyermekek a tevékenységek befejezése után igényük szerint visszatérhetnek eredeti játékukhoz vagy újat kezdhetnek. Egyetlen egy napon borul fel a napirend, a szervezett mozgástevékenység érdekében.

Verselés , mesélés

A mondókák, dúdolók és versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi stabilitásához és anyanyelvi fejlődéséhez, ezáltal megalapozva a könyvekkel szembeni pozitív érzelmi viszonyt, ami segíti az olvasóvá válás folyamatát. Ezek a kifejezések ritmusukkal és a mozdulatok, valamint szavak összhangjával érzéki és érzelmi tapasztalatokat kínálnak a gyerekeknek, miközben fejlődik a memóriájuk, képzelőerejük és szókincsük.)

BAPTISTA OKTATÁS

A belső képek létrehozásának folyamata rendkívül lényeges a gyermekek élményeik feldolgozása szempontjából. A mesélési szokások és rituálék kialakítása támogatja a gyerekeket abban, hogy könnyebben rá tudjanak hangolódni, és befogadják a meséket.

Az óvodában a három–hét éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi –, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek, valamint más népek, nemzetiségek meséinek egyaránt helye van.

A mese életkorilag megfelel az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének.

Az élőszavas mesék különösen hatékonyak az óvodás gyermekek nézőpontjának és világérzékelésének formálásában. Ezek a történetek megerősítik a kisgyermek szorongásait, miközben megoldásokkal és felszabadítással szolgálnak. A mese életre keltett tárgyi világa és az ehhez kapcsolódó mágikus világkép, amely feloldja a szigorú ok-okozati összefüggéseket, csodákkal és átváltozásokkal segíti a gyermekeket abban, hogy felfedezzék a mélyebb pszichikai valóságot és a külvilág megismerésére irányuló törekvéseiket.

A mese;

- A gyermek számára a teljes világ kerek tükörképének közvetítője.
- Érzelmi, értelmi, erkölcsi képességeinek fejlesztési eszköze.
- A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője.
- Az egyetlen beszédmód, amelyre a gyermek tartósan, kényszerítés nélkül tud figyelni.
- Örömforrás, magától értetődő társas élmény.
- Átjárja a gyermek személyiségét, lelki feltöltődést ad.
- A mese – képi és konkrét formában, esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel – feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonylatait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat.
- Különös, játékos beszédkapcsolat, szellemi szükséglet kielégítése, szórakoztatás, kellemes időtöltés, együttes élmény. Helye és ideje van mindig, ahányszor a nap folyamán lehetőség és igény van rá, kiemelten a délutáni pihenés előtt.
- A személyiségnevelés másik pillére a játék mellett. A mesével is nevelhetünk, mert ez az a beszédmód, amire egy óvodás kisgyermek tartósan, kényszerítés nélkül figyelni tud. Ritmusa, képi ereje, folyamatossága, hangulata fogva tartja a képzeleterőt és minden másnál jobban a mesélő felnőtthöz kapcsolja az óvodás hallgatóságot.
- A mesehallgatás, a versmondás, a verses szöveggel kísért játék a bábszínház, a dramatizált mese azon túl, hogy hozzájárul a gyermekek jó közérzetéhez, az anyanyelvi nevelés semmi mással nem pótolható lehetősége.

Olyan beszédhelyzetet, amely erős, tartós, önkéntelen figyelmet vált ki.

Cél:

Az anyanyelv szépségének, kifejező erejének megismertetése; a helyes nyelvhasználattal, a mondatszerkesztéssel az önkifejezés megalapozása; az irodalmi érdeklődés felkeltése.

BAPTISTA OKTATÁS

A társas élmények jelentsenek örömforrást, a gyerekek tudjanak csendben, figyelmesen mesét hallgatni, hogy a belső képalkotás jegyei minden gyerekben kialakuljanak.

Feladata:

Irodalmi anyag szakszerű kiválasztása.

Tevékenységekhez szükséges feltételek biztosítása.

Nyelvi kultúra alapjainak lerakása, a nyelvi képességnek életkornak és egyéni fejlettségnek megfelelő fejlesztése.

A báb pozitív személyiségfejlesztő hatásával a társas viszonyok alakítása.

Forrásaink elsősorban a magyar népmesék, mondókák gyűjteménye, gyermekverses kötetek, melyek megfelelően igazodnak különböző korcsoportokhoz és a csoport összetételéhez.

Követelmény:

A három-négy évesek tudjanak 8-10 mondókát, verset. Ezek legyenek:

Hintáztatók, hőcögtetők, lovagoltatók.

Egyszerű mondókák, mesék.

Rövid, rögtönzött történetek.

Halmozó láncmesék.

Állatok beszédének dramatizálása.

Egyszerű állatmesék, amelyekben ismétlések vannak.

A 3-4 éves gyermek óvodába kerülésekor első igazi vers élménye a mondókákhoz kötődnek. A népi mondókákhoz kapcsolódó mozdulatok, játékok felettébb nagy élvezetet jelentenek a gyermekeknek, mert a felnőtt ölében, testmelegében teljes biztonságérzetben hallgatják. Ez a többszöri átélt ölbeli játék fizikai kontaktusa sokat jelent a gyermek és felnőtt érzelmi egymásra találásában. Lehetőséget teremtünk a vidám ritmusok korai megkedveltetésére. A gyermekekkel együtt sokat ismételjük az állathívogatókat, altatókat, kiolvasókat. Az egyszerű állatmeséken keresztül fokozatosan rászoktatjuk a gyerekeket a mese figyelmes végighallgatására. A mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermek nagy érzelmi biztonságban érzi magát, s a játéktevékenységhez hasonlóan a mesehallgatás elengedett intim állapotában eleven, belső képvilágot jelenít meg. A belső képalkotásnak ez a folyamata a gyermeki élményfeldolgozás egyik legfontosabb formája. A gyermek saját vers- és mesealkotása, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja.

A 4-5 évesek tanuljanak meg 10-12 mondókát, verset. Ezek legyenek:

Népi mondókák.

Névcsúfolók.

Vidám, humoros szövegű versek.

Mai magyar költők ritmusélményt adó versei.

BAPTISTA OKTATÁS

Ebben a korban a meseanyagok:

Állatmesékből.

Egyszerű szerkezetű tündérmesékből.

Refrénekkel tagolt verses mesékből állítjuk össze.

A 4-5 éves gyerekekben kialakul a mese, a vers szeretete. Igénylik, izgatottan várják az óvónő meséit.

A gyerekek arcán megjelenik a megfelelő áhítat, figyelő ámulat. Játékukban egyre gyakrab-ban előfordul a mesélés, bábozás és az ismert mondókák ismételgetése. Ezek gyakoriságát ösztönözzük a kellékek biztosításával, esetleges segítségnyújtással. Az új verseket a gyerekek élményeihez, tapasztalataihoz, hangulatához kapcsolódva választjuk ki. Arra törekszünk, hogy segítségünkkel egyre több mesét jelenítsenek meg, s egyre többször rögtönözzenek báb-játékokkal. Az óvónők maguk is szívesen mondanak maguk megalkotta történeteket. Így saját gyerekkorukról, hasonló korú kisgyermekekről, állatokról, állatkölykökről. Ösztönözzük a gyerekeket, hogy a mesehőssel, vagy ellenfeleivel kapcsolatos érzelmeiket játékban, rajzban, esetleg szavakban is kinyilvánítsák

5-6-7 évesek tudjanak 12-14 mondókát, verset, ezek:

népi mondókák

kiolvasók

találós kérdések

lírai versek

Meséik, történeteik a tágabb környezetről is szóljanak:

Erdei állatok élete

Családról

Gyermekekről

Bonyodalmasabb, tréfás mesék

Tündérmesék

Folytatásos meseregények

Ismerjenek meg a gyerekek több versszakos mondókákat, változatos kiszámolókat. A versek többnyire ismétlésekkel, refrénekkel tagolt, vidám, pattogó, ritmusváltó, ringató, lépegető, táncos ritmusú versek legyenek. Arra törekszünk, hogy a nagyok minél több találós kérdést, mulattató mondókát, tréfálkozót, felelgetőt, csúfolót, szólás-mondást ismerjenek meg.

A dramatizálásnál a kelléktár a gyermekek ötleteinek felhasználásával készüljön és bővüljön.

Ügyelünk a szavak gondos, tiszta ejtésére, az értelemszerű hangsúlyozásra.

A délutáni pihenéskor, alvás előtt folytatásos mesét olvasunk a gyerekeknek, és később lehe-tőséget adunk a mese önálló befejezéséhez, új mese kitalálására.

BAPTISTA OKTATÁS

A meseszereplők jellemző tulajdonságai alapján olyan közmondásokat keresünk, amelyekkel meg tudjuk erősíteni a mese, vagy egy-egy szereplő erkölcsi mondanivalóját.

A mese, a vers tevékenység során kiemelt szerepet kap a kommunikációs készség fejlesztése.

Nevelési tervünkben célszerűnek tartjuk témánként feltüntetni az irodalmi anyagot, melyet a csoportnaplóban rögzítünk.

Az éves tervek az évszakok változásait követik, és kiemelt hangsúlyt kap az ünnepekre, az ünnepélyekre való készülés. A tevékenységekhez szükséges feltételek biztosítása:

A mesélés, a csend szigete, naponta ismétlődő tevékenység. Fontosnak tartjuk ezért a csoportszobákban egy-egy állandó helyen mesesarok kialakítását. Ehhez az igényesen válogatott mesekönyveket, verseskötetet folyamatosan szeretnénk biztosítani, előnyben részesítve a magyar népmeséket. Az eszközöket, könyveket, bábokat, gyermekméretű kellékeket a gyerekek számára könnyen elérhető helyen tároljuk. Alapfeltételnek tartjuk továbbá a megfelelő érzelmi légkör, az azonosulást, átélést segítő atmoszféra megteremtését.

A nyelvi kultúra alapjainak lerakása, a nyelvi képességek életkornak és egyéni fejlettségnek fejlesztése

Arra törekszünk, hogy az óvónő mesélése, versmondása példaértékű legyen, hiszen a gyermek azt igyekszik utánozni. Nyelvtanilag helyes, tiszta beszéddel, ejtéssel, megfelelő artikuláció-val tolmácsoljuk az irodalmi alkotásokat. Ezáltal a gyermek szabad önkifejezése jól fejlődik, szókincsük bővül.

A valamilyen okból egyéni fejlesztésre szoruló gyermeknél személyre szabottan a konkrét hiányosságokat kell megcélozni, a mese, a vers, és a báb kínálta fejlesztési lehetőségekkel.

Például helyes hangzóejtés gyakoroltatása mondókával, vagy beszédgátlás oldása bábbal.

Az óvodapedagógus feladatai

- A pedagógus tudatosan, gyermekközpontú, a gyermek korosztályának és egyéni fejlettségének megfelelő szintű meseválasztást kell alkalmazzon.
- A felhasznált irodalmi anyagok igényes összeállítása
- A 3-6-7 éves korban kedvelt jellegzetes formák biztosítása (mesélés, verselés, dramatizálás, bábozás, dramatikus játékok)
- A gyermekek nyelvi képességeinek fejlesztése az irodalom eszközeivel
- A magyar gyermekköltészet, a népi, a dajkai hagyományok, gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese- képi és konkrét formában esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel – feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonylatait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat.
- Az óvodában a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei és meséi, - a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van.

BAPTISTA OKTATÁS

A mesélővel való közvetlen kapcsolat révén a gyermek érzelmi biztonságban érzi magát, és a mesehallgatás folyamán, akárcsak a játéktevékenységek során, élénk belső képeket alkot.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végére:

- A gyerekek szívesen ismételgetik a verseket, mondókákat.
- Várják, igénylik a mesehallgatást.
- Szívesen mesélnek maguk is.
- Tudnak meséket, történeteket kitalálni.
- Kialakul a belső képalkotás képessége, ami az olvasás alapja.
- Tisztán, érthetően, az életkor megkívánta fejlettségi szinten beszélnek.
- Ismerik a mesekönyveket, kialakul igényük a könyv tisztelete iránt.
- Megjegyeznek 10-14 gyermekmondókát, 6-8 verset és 15-20 mesét.

Ének, zene, népi játék, tánc

Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermeknek, egyben felkeltik a zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét. A népdalok éneklése, a gyermek néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismerését, továbbélését segítik. Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.

Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek (a ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának alakításában.

A zenei anyag többsége a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint különböző – állami, egyházi, jeles – ünnepekhez fűződik.

A felnőtt minta spontán utánzásával az éneklés, zenélés részévé válik a gyermek mindennapi tevékenységében.

Cél:

Örömteli és élménygazdag, közös ének-zenei tevékenységek által a gyermekek zenei érdeklődésének felkeltése, élmény-nyújtás, zenei ízlésük formálása, esztétikai fogékonyságuk alakítása.

Feladat:

A gyermek zenei érdeklődésének felkeltése.

A gyermek zenei anyanyelvének, zenei ízlésének, zenei fogékonyságának formálása.

Zenei képességek megalapozása, fejlesztése.

Igényes, életkornak megfelelő zenei élmények biztosítása a zenei tapasztalatszerzéshez.

Tartalom:

BAPTISTA OKTATÁS

Kodály Zoltán szavait idézve: „Az óvodában történik az első alapvető, az első elhatározó zenei élmények gyűjtése. Amit itt tanul a gyermek, sosem tudja elfelejteni, vérévé válik."

Óvodánk zenei nevelését e sorok határozzák meg és irányítják. Fontos fejlesztési területként kezeljük a zenei nevelést, hisz köztudott, hogy a gyermek minden más képességeire is hatást gyakorol.

Például:

bővíti szókincsét

tökéletesíti mozgását a gyermekjátékokon keresztül

fejleszti esztétikai érzékét

nagy hatással van a kreativitásra is.

Óvodai nevelésünket a játékosság elve határozza meg a legjobban. Ez érvényesül a zenei képességek fejlesztésénél is, hisz „kisded- és óvodáskorban a játék a főfoglalatosság, amelynek keretében a zenei fejlődés lezajlik…" Ennek megfelelően játékos formában, játékos mozdulatokkal történik a képességfejlesztés.

Zenei képességek fejlesztése:

- Éneklési készség
- Zenei hallás
- Ritmusérzék
- Zenei alkotókészség
- A zene hallgatása

a) Éneklési készség:

A hallás legtöbbször gyorsabban fejlődik, a tiszta éneklési készség sokkal lassabban. Az éneklési készség fejlődéséhez sokszori ismétlés, sokéves gyakorlás szükséges. Ezért is kell szem előtt tartanunk azt a tényt, hogy a legtöbb gyermek három év folyamán tanul meg tisztán énekelni.

Ezt segíti:

- a kis hangterjedelmű dalok tanítása
- megfelelő hangmagasság éneklése
- az óvónő modellt nyújtó éneklése

b) Zenei hallás fejlesztése: - Magas-mély hang különbsége:

- Kisebbeknél oktávtávolság
- Nagyobbaknál már kvinttávolság
- A legnagyobbaknál terctávolság
- Halk-hangos éneklés
- Zörejeken, beszéden, éneken, zenén keresztül érzékeltetve.
- Hangszínek felismerése
- Környezet hangjai, különböző anyagú tárgyak zörejei.
- -Belső hallás fejlesztése
- Dallambújtatás, dallamfelismerés.

BAPTISTA OKTATÁS

Ritmusérzék fejlesztésének a fokozatai:

Kiscsoportban: Egyenletes lüktetés érzékeltetése játékos mozdulatokkal.

Középső csoportban: Egyenletes lüktetés és ritmus érzékeltetése, külön- külön.

Nagycsoportban: A kettő kombinálása előbb két csoportban, majd járás közben ritmus érzékeltetése

Tempóérzék fejlesztése:

Ezekhez a területekhez a gyors-lassú beszéd, mondókázás, éneklés tartozik.

A nagyobbak már jól érzékelik, ha lassú, illetve gyors tempó változatlan marad a dal vagy mondóka végéig.

c) Zenei alkotókészség fejlesztése:

Alkalmazzuk a kérdés-felelet játék különböző változatait

Ismert szövegekhez dallamot találunk ki.

Rövidebb mesét énekelve adunk elő.

d) A zenehallgatásra nevelés:

Fontos szerepet játszik itt az óvónői előadás énekelve, vagy hangszeren.

Rendszeresen adunk elő zenehallgatási anyagot furulyán vagy xilofonon. Ezen kívül műzenei alkotásokat hallgatunk.

Nagyon fontos a zenehallgatási anyag igényes válogatása, hisz a legtöbb gyermek szinte csak az óvodában jut művészi értékű zenei ingerhez.

e) A gyermekek dalanyaga:

Az óvodai énektanítás a mondókákat és az énekes játékokat a magyar gyermek játékhagyomány anyagából meríti. Felhasznál még művészi értékű, a magyar népzenei sajátosságokra épülő komponált gyermekdalokat is.

A mondókák óvodai tanítása is fontos. "Zenei értékük a gyermekdaléval egyenlő és óvodai szerepük is ugyanolyan jelentős. A legújabb kutatások szerint a mondókákat, kiolvasókat is éneklik, csak azért nem jegyezték le hangjegyekkel, mert a gyűjtők vagy nem tartották fontosnak a dallam rögzítését vagy nem tudtak kottát írni. A pontos hangzóejtés, valamint a folyamatos lüktetés elősegíti a beszéd fejlődését, a szép kiejtést és a jól hangsúlyozott folyamatos beszéd technikájának elsajátítását." /Forrai Katalin/

A befogadás idején hatásosan felhasználhatjuk arra, hogy közel kerüljünk a gyermekekhez. Ölbe vesszük, hőcögtetjük, ringatjuk őket, hogy érzelmi biztonságot nyújtsunk. Személyes kontaktust tudunk általuk kialakítani, közben fejlődik a ritmusérzékük, bővül szókincsük. Általuk gyakorolják a hangzók helyes ejtését.

Mondókaanyag a három korcsoportban:

Kiscsoport 5-7

Középsőcsoport 4-6

BAPTISTA OKTATÁS

Nagycsoport 3-4

Az énekes gyermekjátékok néha a felnőttek ritmusaiból, népszokásaiból ellesett motívumok, így a történelmi, társadalmi változások hordozói.

A hagyományápolás fontos eszközei.

Ritmusuk egyszerű, az élőbeszédhez igazodó. Az énekes játékokban az éneklés és a játékos mozgás szoros egységben él. Játékos formában fejleszti a gyermekek formaérzékét, éneklési készségét, zenei hallását, ritmusérzékét. Komplex hatást gyakorol a gyermekre. Mindenekelőtt erősíti a gyermekek közötti kapcsolatot. Pl. párválasztóknál barátot választanak.

A legkisebbek ismerjenek meg 10-14 kis hangterjedelmű dalt:

Eleinte csak megfigyelik az óvónő énekét, hallgatják, esetleg játékmozdulatokkal kísérik azt. Eleinte olyan játékokat választunk, amelyeket körbesétálás nélkül állva, vagy ülve is el tudnak játszani. Később egyszerű körjátékokra is sor kerülhet, az év végéig pedig éneklés közben körbejárni is megtanulnak a gyerekek.

Középső korcsoportos óvodásaink ismerjenek meg 12-15 dal

Az egyszerű körjáték bonyolultabb mozgása is bővülhet (guggolás, taps, visszafordulás). Az utánzó mozgások ugyanúgy alkalmazhatók, mint korábban. Felhasználhatók változatos sorformák, csiga- és kígyóvonal is.

A nagyok ismerjenek meg 15-18 dalt

Több szereplővel, kombináltabb mozgással, nagy térben mozgó játékokat is választhatunk. Szerepcserés, két körforma, csoportos fogócska, sorgyarapodó játékformákat is alkalmazhatunk.

Az alkalmi dalokkal hangulatosabbá tehetjük a foglalkozási területeket (évszakokkal kapcsolatos dalok, állatokkal kapcsolatos dalok).

Az ünnepeket is meghittebbé, bensőségesebbé varázsolhatjuk általa (Karácsony, Anyák napja).

Fontos követelmény, hogy e dalok ritmusa, nyelvezete, hangterjedelme is feleljen meg a gyermekek életkorának.

Az óvodapedagógus feladatai

- A felhasznált zenei anyagok igényes, életkornak és az adott csoport képességszintjének megfelelő válogatása
- A 3-6-7 éves korban megtervezhető hagyományos zenei tartalmak biztosítása
- A tevékenység differenciált szervezeti formáinak biztosítása
- A gyermekek nyelvi képességének fejlesztése mondókákkal, gyermekdalokkal és a zenei képességfejlesztő játékokkal
- A felhasználásra szánt ének-zenei anyag igényes tervezése és válogatása, az életkort és a csoport zenei képességszintjét figyelembe véve.
- Az óvodáskorban tervezhető jellegzetes tartalmak biztosítása.
- Szabadidős, spontán helyzetek kihasználása.
- A gyermekek beszéd- és nyelvi képességeinek fejlesztése.

BAPTISTA OKTATÁS

- Az ének-zene tevékenység szervezett formáinak biztosítása.
- A magyar hagyományokhoz kapcsolódó dalok, szokások élményszerű tanítása, gyakorlása.
- Pozitív modell nyújtása, természetes motiváció.
- Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, az élményalapú értékközvetítés eszközével, korosztályi sajátosságokra építve.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére

- Váljanak képessé a zenei élmények befogadására
- Alakuljon ki a belső indíttatás az éneklésre, táncra
- Zenei ízlésük finomuljon, váljon igényükké a szép, tiszta éneklés
- Tudjanak rögtönözni dallamokat, mozgásokat, ritmusokat
- Szívesen és önállóan játszanak népi dalos játékokat
- Mernek és tudnak egyedül is énekelni
- Érzik az egyenletes lüktetést és a dalok ritmusát
- Figyelmesen hallgassanak végig zeneműveket, vagy élő zenealkotást
- Tudjanak megfelelően használni ritmushangszereket, dobot, zenei háromszöget

Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka mint az ábrázolás különböző fajtái, a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, a nemzeti környezettel való ismerkedés is fontos eszközei a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására.

A tevékenységek célja:

Az óvodai nevelésben törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek felismerésére.

Az egyéni fejlettséghez és képességekhez igazodva segítik a képi-plasztikai kifejezőképesség, komponáló-, térbeli tájékozódó- és rendezőképességek alakulását;

a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodását és annak képi kifejezését; a gyermekek tér-forma és szín képzeteinek gazdagodását, képi gondolkodásuk fejlődését;

esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítását.

Feladata:

A gyermeki alkotó, alakító tevékenység feltételeinek megteremtése.

Az óvodapedagógus az ábrázoló tevékenységekre az egész nap folyamán biztosítson teret, lehetőséget.

A gyermek környezete iránti érzékenységének kialakítása.

BAPTISTA OKTATÁS

Az alkotó tevékenység tartalmának, minőségének fejlesztése, az egyéni képességek figyelembevételével.

A tevékenység szervezeti formájának biztosítása.

Az eszközök célszerű kezelésének, a technikák használatának megtanítása.

A gyermek alkotó, alakító tevékenység feltételeinek megteremtése.

Fontosnak tartjuk, hogy a csoportszobában a mesesarokhoz hasonlóan egy rajz, vagy művészi sarkot is kialakítsunk. Ezzel szeretnénk megteremteni a zavartalan mintázás, rajzolás, kézimunka jellegű tevékenységek lehetőségét. Itt minden szükséges eszköz egymáshoz közel, és a gyerekek számára könnyen elérhetően megtalálható. Az eszközök kiválasztásánál figyelembe vesszük a célszerűséget, az esztétikusságot, hogy azok többnyire természetes alapanyagúak legyenek. Sétákat szervezünk a közeli erdőbe, ahol fák, bokrok leveleit, terméseit gyűjtjük, amit később felhasználunk. A gyerekek megismerhetik a tevékenységükhöz használható eszközök és anyagok tulajdonságait, és a velük való bánásmódot, azok biztonságos kezelését.

Eszköztárunkba igyekszünk minél változatosabb tárgyakat beszerezni, mellyel a gyerekek is változatosan dolgozhatnak (gyurma, zsírkréta, rajzlap, ruhaanyagok, termések, barkács eszközök, fonalak, anyag, színes lapok, stb.).

A gyermek környezete iránti érzékenységének kialakítása

A környezetben találhatóak a gyermekek számára kedves, érdekes tárgyak. Ösztönözzük a formák, jelenségek megfigyelését, és az emlékezet alapján való egyéni témába ágyazott megjelenítést. Az érdeklődés felkeltése a környezet színei iránt, gyönyörködés a szép színegyüttesekben (pl. ég, föld, épületek, virágok, stb.)

Az alkotó tevékenység tartalmának, minőségének fejlesztése az egyéni képességek figyelembe vételével.

A vizuális nevelés önmagában is összetett, sokszínű nevelési terület. Magába foglalja a rajzolást, festést, mintázást, építést, képalakítást, konstruálást, kézimunkát. Ezen technikák gyakorlása, pontosítása segíti a gyermeket abban, hogy a „művei" kifejezőbbé váljanak, tükrözzék a világról szerzett ismereteit, érzelmi megnyilvánulásait.

3-4 éves korban játszva ismertetjük meg a gyereket az anyagokkal, eszközökkel, és alapvető technikákkal. Szabadon firkálgató, mázoló, gyurmázó gyerekekkel együtt éljük a felfedezés, az alkotás, a színek, a formák adta örömöt, esztétikai élményt. A firkából kilépő, valamint ábrázolni kezdő gyermeket egyénileg segítjük a továbblépésben, de fokozatosan figyelünk a gyermek igényeire, gondolataira, engedjük szabadon próbálkozni.

Képalakítás különböző technikákkal: festés, rajzolás, papírragasztás, agyagba, homokba karcolgatás.

Plasztikai alakítás: nyomkodva, ütögetve, gyurkálva, gömbölyítve, simítva, sodorva, tépegetve, stb.

Építés: Különböző tárgyakkal formák, alakzatok létrehozása.

BAPTISTA OKTATÁS

4-5 éves korban jelentkezik a szándékos képalakító tevékenység, melyet fejlesztünk kapcsolódó témákkal, technikával. Megjelenik az ember, a környezet, tárgyak, cselekmények ábrázolása. (Egy-egy emlék közös, vizuális felidézése során felhívjuk a figyelmüket a részletek fontosságára). Ösztönözzük a gyerekeket, hogy játékukat a maguk által készített eszközökkel bővítsék, készítsenek apró esztétikus ajándékokat (pl. nőnapra, anyák napjára, barátaiknak).

Képalakításra jellemző legyen: gazdagabb formák, színkeverés, színárnyalatok.

Plasztikai munkájukat jellemezze: a formák tagolása, bábdíszlet készítés, összeszerelésük, díszítésük.

Építés lehetőségeinek részletezése: térvariálások.

5-6-7 éves korban a fejlődés a részletgazdagságban, a kompozíciókészítésben, a készülő dolgok bonyolultságában és a tervszerű készítésben jelenik meg. Ezen a területen a folyamatos fejlesztés fontos feladatunk. Támogatjuk az egyre gyakrabban jelentkező "közös" alkotásokat. Segítjük a gyerekek befogadó és alkotó képességeinek fejlesztését, megteremtjük a feltételeit annak, hogy az egyszerű odafordulástól az ámuló rácsodálkozásig jussanak el.

Ösztönözzük, hogy rajzaikban jelenjen meg az emberábrázolás, környezet, tárgyak, cselekmények saját elképzelés alapján, majd később a saját élményeken alapuló témákban a mesék, versek, ünnepek, közös élmények eseményábrázolásai is.

Képalakítás során alkalmazzuk: képmontázs, lenyomat technikáját.

Rajzban és plasztikai munkánál megjelenik térben és síkban a többalakos cselekményábrázolás.

Díszítőtechnikák: fonás, szövés.

Az egyéni fejlesztésre minden korcsoportban nagy hangsúlyt fektetünk. Nem törekszünk arra, hogy minden gyerek azonos szinten dolgozzon. Arra törekszünk, hogy mindenki önmagához képest fejlődjön. A tehetséges gyerekek tehetséggondozása is folyamatosan történik.

A tevékenység szervezeti formáinak biztosítása

Óvodánkban az alkotó, alakító tevékenységek a mindennapi játékban integrálódnak. Heti egy alkalommal szervezünk irányított mikrocsoportos, kötetlen formájú tevékenységet. Az egyéni segítségnyújtás érdekében egyszerre csak 5-6 gyerek vesz részt a tevékenységben.

Az óvodapedagógus feladatai

- Az óvodapedagógus az ábrázoló tevékenységekre az egész nap folyamán teret, változatos eszközöket biztosít. Maga a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására
- Az óvodapedagógus előtérbe helyezi a természetes anyagok, termések felhasználását. Feladata az új megoldások keresése, a kreatív, környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra való nevelés.
- A gyermeki alkotó-alakító tevékenység feltételeinek megteremtése
- A 3-6-7 éves korban tervezhető alkotó, alakító tevékenységek tartalmának, minőségének differenciált fejlesztése
- A tevékenység differenciált szervezeti formáinak biztosítása

BAPTISTA OKTATÁS

- Rajzolás, és, mintázás, kézimunka: A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, kézimunka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Képalkotásban egyéni módon biztonsággal jelenítik meg ismereteiket, gondolataikat, szűkebb és tágabb környezetükből származó élményeiket, elképzeléseiket.
- Örömmel saját kezdeményezésükre is ábrázolnak, megtanulnak "látni".
- Örülnek alkotásuknak, a közösen elkészített kompozícióknak.
- Megfogalmazzák értékítéleteiket, beszélgetni tudnak az alkotásukról és elfogadják mások véleményét.
- A gyerekek önállóan tudnak választani a megismert és elsajátított vizuális technikák közül és a természet kincsét felhasználva tudják céljukat kreatívan megvalósítani.
- Téralakításban, építésben bátrak, ötletesek, együttműködők.
- Meglátják környezetükben az esztétikai értéket.
- Kézmozgásuk lehetővé teszi az egyre precízebb, apróbb mozdulatokat kívánó feladatok elvégzését. Finommozgásuk alkalmassá váljon az iskolai ceruzai fogásra

Mindennapos Mozgás

A gyermekek legfontosabb igénye és természetes kifejezési módja a mozgás. A rendszeres, szívesen végzett, közösségi testmozgás segíti a gyermekek optimális személyiségfejlődését és hozzájárul az egészséges életmód kialakításához.
A tevékenység alapvető szervezeti keretei a következők

- spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység,
- irányított, mindennapos mozgásfejlesztés,
- szervezett mozgásos tevékenység.

A gyermekek óvodai életének minden egyes napján biztosítani kell az aktív szabad játékot, amely mellett kiemelt szerepet kapnak az irányított mozgásos tevékenységek. Ezek a tevékenységek játékos környezetben zajlanak, és játékba ágyazott módon segítik az alapvető mozgáskészségek, valamint a hozzájuk kapcsolódó fogalmi rendszerek fejlesztését.)

A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok spontán és szervezett mindennapos alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás és egészséges életmódra nevelés hatásait.

A szabad játék keretein belül végzett spontán mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásformák. A komplex testmozgások integrálódnak az óvodai élet más tevékenységeibe is, miközben támogatják a gyermek személyiségének fejlődését, például a

BAPTISTA OKTATÁS

pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás és tanulási képesség terén.

Az egészséget támogató testmozgást az óvodai nevelés minden egyes napján és minden gyerek számára biztosítani kell az egyéni igények és képességek figyelembe vételével. Fontos, hogy a gyermekeket legjobban fejlesztő, együttműködést igénylő mozgásos játékok széleskörű alkalmazására törekedjünk, továbbá a szabad levegő adta lehetőségeket is ki kell használni.)

A mindennapi irányított testmozgás része lehet zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc).

Cél:

A mozgás megszerettetése, a mozgás fenntartása, gyermekeink testi képességeinek fejlesztése játékos módon. Váljék gyermekeink igényévé a természetes mozgás, találják meg fejlettségüknek, érdeklődésüknek, temperamentumuknak legmegfelelőbb tevékenységüket. A gyermek sokoldalú fejlesztése változatos tevékenységen, aktivitáson keresztül.

Feladat:

Megfelelő lehetőség megteremtése a mozgásos tevékenységhez.

Testi képességek fejlesztése (kondíció), társra figyelés.

A játékos mozgásoknak, a tornának, az egészséges életmódot erősítő egyéb tevékenységeknek az óvodai nevelés minden napján – az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve – minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani.

A mozgáson keresztül az értelmi és szocializációs képességek fejlesztése.

Tartalom:

A mozgás a gyermek számára létszükséglet. Jelentős szerepet tölt be fejlődésükben. A 3-4 évesek szabadjátékában, mozgásában, irányított mozgásos tevékenységében a természetes mozgások fejlődésének segítése előtérben áll. A csoportszobában egyaránt a kúszásra, mászásra, bújásra, egyensúlyozásra minden kínálkozó alkalmat felhasználunk. Fontos az egyforma lépésekkel való járást, futást, menetirány betartását gyakorolni. Járás, futás közben történő megkerülést, ki- és belépést, le- és fellépést próbálják a gyerekek. Megismertetjük őket egyszerű ugrásokkal, szökdelésekkel. Kézi szerek közül a labdával való gyakorlatok mindig jó játékot jelentenek. A játékanyag mindig jórészt futójátékok, egyszerű fogójátékok begyakorlásából áll.

A 4-5 éves gyerekek mozgása egyre koordináltabbá, járásuk, futásuk egyre biztosabbá válik. A nagy mozgások fejlesztését bővítjük. Nagyobb hangsúlyt helyezünk a szem, a kéz, a láb összehangolt működését segítő játékokra. Az irányított tevékenységek során a járás, futás közben alkalmazott, tempóhoz való igazodás, oldal- és hátrafelé való járás. A gyerekek az irányváltoztatásokat már képesek korrigálni, a menetirányban történő járások, futások közben gyakoroljuk a testfordulatokat. A csúszást, mászást, kúszást emelt akadályokkal nehezítjük. Oldaliság megkülönböztetésénél már használjuk a jobbra, balra, jobb, bal, kifejezéseket. Az 5-6-7 éves gyerekek mozgása egyre összetettebbé válik. Járásuk, futásuk, kúszásuk, mászásuk ritmikusabb lesz, egyensúlyukat megtalálják. Egyre több fogó, futó ügyességi játékokkal

BAPTISTA OKTATÁS

ismertetjük meg a gyerekeket. A futás feladataiban megjelenik a tempóváltás, gyors, lassú futás, a belegyorsuló futás. A futó-, fogójátékok szabályai bonyolultabbak lesznek, vagy sor-, és váltóversenyekkel egészülnek ki.

A labdagyakorlatok labdavezetéssel, egykezes alsó és felső, célzott irányú dobásokkal bővülnek. A tanult gimnasztikai elemeket párosan és társsal együtt gyakorolják.

Az irányított mozgásos tevékenységet mindhárom korosztálynak egy alkalommal szervezzük meg különböző időkeretekkel. Mindennapi kocogás, futás, mozgás az udvar erre kijelölt részében, vagy rossz idő esetén a csoport szobában. Hetente egy -két alkalommal, zenés percekkel gyakorolhatják rövid ideig a gyerekek a ritmusra történő mozgást. A szabad mozgásra mindennap lehetőséget biztosítunk a csoport szobában vagy az udvaron. A szervezett mozgások ideje 10 -15 perc. Az udvaron kezdeményezett mozgásos játékokban minden gyerek-érdeklődéstől függően- kapcsolódhat be.

Az óvodapedagógus feladata

A 3-6-7 éves korban tervezhető mozgásfejlesztő játékok összeállítása

A különböző szervezeti formák megteremtése a gyermekek mozgás-szükségletének differenciált kielégítése érdekében

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére.

Szeretik, és természetes igényükké válik a mozgás.

Testsémájuk kialakul.

Téri helyzetekben tájékozódni tudnak.

Finommotorikájuk fejlettsége alkalmassá teszi őket az írástanulás megkezdésére.

Önfegyelmük, fegyelmük, kitartásuk, akaraterejük megerősödik.

Ügyességi játékok, egyéni és csapatjátékok szabályait betartják. Szabálytudatuk megerősödik.

Külső világ tevékeny megismerése

Cél: A természeti és társadalmi környezethez való pozitív érzelmi viszonyok kialakítása, a családi nevelést figyelembe véve, azt kiegészítve olyan szokásokra és viselkedési formákra való nevelés, melyek megalapozzák a környezettel való harmonikus együttélést.

Feladat: Ismerje meg a gyermek társadalmi környezetét, amelyben biztonsággal eligazodik.

Természet megismertetése és szeretete, megóvása.

Matematikai érdeklődés felkeltése.

***Tartalom*:**

A természeti és társadalmi környezet megismerése, tapasztalatszerzés.

A gyermek miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és

BAPTISTA OKTATÁS

néphagyományok, szokások, a közösséghez tartozás élményét, a nemzeti, a családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét is.

A környezet megismerése több szempontból is kiemelt helyet foglal el az óvodai életben. A megismerés mellett nagyon fontos a környezethez való alkalmazkodás elősegítése. A környezet tárgyainak, eseményeinek elfogadása nagyon gyakran a mindennapi élet benyomásai feldolgozásának hatása következik be. Ezért nem lehet a környezetismeretről csak a foglalkozások keretén beszélni. Legtöbbször nem is ilyen alkalmakkor tágul a gyermek látókörének világa. A nap, mint nap megélt események felidézésekből, válaszkeresésekből adódó beszélgetések során annál inkább. Ezért előírás, hogy a foglalkozásokat mindig a természetes környezetben tartsuk meg. Településünk természeti környezetben való elhelyezkedése ezt az elvet nagyon elősegíti. Gyakran teszünk sétát a közeli parkokban, utcákon az év minden szakában. Séták során lehetőség adódik a gyerekekkel való egyéni beszélgetésekre. A természetben végbemenő változásokat közvetlen közelről tevékenység közben figyelik meg. (levelek színeinek változása.) Megfigyeljük a fák fajtáit, az erdő apró élőlényeit, (bogarak, békák, gyíkok). A séták során gyűjtött terméseket, bogyókat a csoportszobákban kialakított élősarokban helyezzük el. Szabadidőben lehetőség szerint barkácsolunk belőle (gesztenyéből, makkból, dióból, stb.). Sokat beszélgetünk az erdőben, mezőn élő állatokról, és közösen képalbumot készítünk. A vadon élő állatokról mesék, diafilmvetítés alapján beszélünk. Közben meghallgatjuk a gyerekek egyéni tapasztalatait is az állatkertben tett látogatásról.

Rövid ismeretterjesztő filmeket nézünk meg a szántóföldi munkákról, amelyekben a gyerekek megfigyelik az évszaknak megfelelő mezőgazdasági munkákat, ismerkednek a mezőgazdasági gépekkel. Sétáink során lehetőség adódik a közlekedés megfigyelésére és gyakorlására.

Az állatvilághoz hozzátartoznak a madarak is. Minden évben figyeljük és várjuk a gólyák, fecskék érkezését. Megfigyeljük ezen állatok életmódját.

A természetbe beletartozik az állatvédelem is. Minden évben készítünk madáretetőket, azokba magvakat rakunk, s etetjük a madarakat. Télen megrendezzük a " madarak karácsonyát", amikor az erre a célra kijelölt fát madaraknak szánt magvakkal, madáreleséggel díszítjük fel.

A háziállatokat a gyerekek mindegyike ismeri, sok tapasztalattal rendelkeznek róluk. Otthon szinte minden gyereknek lehetősége adódik arra, hogy közelről megfigyelhesse, megsimogassa ezeket az állatokat. Bátran építhetünk gyermekeink megfigyeléseire, élményeire, amelyet szívesen megosztanak velünk.

Az óvodapedagógus feladatai

A 3-6-7 éves korú gyermekeknek tervezhető hagyományos és helyi tartalmak összeállítása a környezetük értékeinek felfedezése érdekében

A gyermekek kommunikációs készségének fejlesztése a közvetlen tapasztalat- és ismeretszerzés során

A tevékenység differenciált szervezeti formáinak megteremtése

A matematika iránti érdeklődés felkeltése

BAPTISTA OKTATÁS

A környezet megismerése során matematikai tartalmi tapasztalatokat, ismereteket szereznek a gyerekek és azokat a tevékenységeikben is alkalmazzák. Folyamatosan felismerik a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és térbeli viszonyokat. Alakul ítélőképességük, fejlődik tér, sík és mennyiség-szemléletük. A matematikai nevelés alapvető feladata a matematikai összefüggések felfedezése, a matematikai tapasztalatszerzés, melynek birtokában a gyerekek a világot objektívebben ismerik meg, fejlődik problémafelismerő, és megoldó képességük..

3-4 éves korban is adunk a gyermeknek matematikai ismereteket, de játékaikba, mindennapi tevékenységeikbe ágyazva használjuk a matematikai fogalmakat. 4 éves kortól kezdődik a tényleges matematikai nevelés. Séták során megfigyeljük a nagyságbeli, mennyiségbeli különbségeket (kisebb, nagyobb, több, kevesebb, stb.), amit a csoportszobai foglalkozásokon külön felidézünk.

A csoportszoba berendezése, a játékok is számtalan lehetőséget nyújtanak matematikai ismeretek szerzésére, pl. a polcokon nagyság szerint rakjuk sorba a könyveket, az építőkockákat szín szerint rendezzük sorba.

Közben a több, kevesebb fogalmát is tisztázzuk. .A foglalkozásokat mikro csoportos formában szervezzük , hogy több időt tudjunk fordítani az egyéni fejlesztésre. A matematikában használt eszközök mindig elérhető helyen vannak elhelyezve, hogy a gyerekek érdeklődésüknek megfelelően tudják használni.

Az óvodapedagógus feladatai

A gyermekek matematikai érdeklődésének felkeltése, az elemi ok – okozati összefüggések felismertetése, megtapasztalása.

Pozitív viszony kialakítása a problémahelyzetek megoldásához, valamint a logikus gondolkodás megalapozása.

A gyermekek érdekes problémahelyzetekkel való aktivizálása a logikus gondolkodásra.

A matematikai kifejezések tudatos alkalmazásával a gyermekek passzív és aktív szókincsének bővítése.

A gyermekek belső késztetésének kihasználása a feladatok megoldásánál.

Biztosítsa, hogy a gyermek saját logikája szerint gondolkodhasson.

Nyújtson segítséget több variáció megtalálásában.

Fejlessze a gyermekek problémafelismerő és megoldó készségét.

A nevelőmunkát segítő eszközök

Logikai készlet, mérőrúd készlet, számoló figurák, mértani formák, dobókocka, kis tükör, dominó, társasjátékok

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

A gyermek életkori sajátosságainak megfelelően legyen képes tájékozódni és eligazodni a szűkebb, tágabb természeti és társadalmi környezetben.

A gyerekek tudják lakcímüket, szüleik nevét, foglalkozását.

BAPTISTA OKTATÁS

Tudják saját születésük helyét, idejét.

Különbséget tudnak tenni az évszakok között, gyönyörködni tudnak annak szépségében.

Ismerik a háziállatokat, vadállatokat, madarakat, bogarakat.

Ismerik környezetük növényeit, azokat szívesen gondozzák.

Gyakorlottak az elemi közlekedési szabályok betartásában, ismerik a közlekedési eszközöket.

Tudnak válogatni, mennyiségeket kifejező szavakkal bánni.

Tudnak hosszúságot mérni, tárgyakat számlálnak tízig.

Építéseik, rajzaik tükröznek térbeli alakzatokat.

Képesek felfedezni egyszerű fokozati összefüggéseket.

Munka jellegű tevékenységek

A munka az élet és a közösségi élet egyik mindennapi jelensége ahhoz, hogy élni, létezni tudjunk ,bizonyos feltételeket létre kell hoznunk.

Cél:

A sokféle változatos munkajellegű tevékenységek végzése során olyan készségek, tulajdonságok, szokások alakulnak ki, melyek pozitívan befolyásolják a gyermekek környezethez való viszonyát, közösségi kapcsolatát.

Feladat:

Kialakítani a játék által, azokat a magatartási formákat, amelyek a későbbi munkához való viszonyt megalapozzák.

Kézügyesség és finom mozgás alakítása

Kitartás, önállóság, felelősség, céltudatosság fejlesztése

Az önértékelés képességének fejlesztése.

Munkafogások gyakorlásával jártasságok, képességek kialakítása.

Tartalom:

a) Önkiszolgálás, naposi munka.
b) Környezet rendjének megőrzése.
c) Konkrét munkatevékenységek évszaknak megfelelően.

a) Önkiszolgálás, naposi munka

A három-négy éves gyerekekkel közösen végezzük ezt a munkafolyamatot. Pl.: kézmosásnál, öltözködésnél, terítésnél. A hátrányos helyzetű, ingerszegény cigánygyerekeknél nagyfokú lemaradás tapasztalható. Rájuk fokozott figyelmet fordítunk ezeken a területeken. A kicsiket fokozatosan megismertetjük a cipőfűzés, kanálfogás, mosakodás technikájával. Számukra példamutató módon végezzük ezeket a feladatokat.

A naposi teendőket a középső- és nagycsoportban végeztetjük. Ezekhez tartozó feladatokat előbb magyarázatok kísérik. Az egyszerű feladatok begyakorlása után a naposi teendőket egyre

BAPTISTA OKTATÁS

bővítjük. Felelősöket választunk asztalonként az asztalok megterítéséhez és azok rendben tartásához. Külön feladatot kapnak még a nap folyamán a játszósarkok rendjének megőrzésére. Alkalomszerű munkát is végeztetünk velük. Feladatuk még a mindennapi növénygondozás is.

b) A környezet rendjének megőrzése

Tevékenyen részt veszünk a gyerekekkel az óvoda udvarának folyamatos rendben tartásában. A kicsiket is folyamatosan szoktatjuk a kinti munkajellegű tevékenységekhez. Először csak figyeljék, majd segítsenek a nagyoknak.

A csoportszoba rendjének megtartására szoktatjuk a gyerekeket. Tudják, hogy melyik játéknak hol a helye, ne keverjék össze azokat. Legyenek igényesek környezetük rendjének megőrzésére.

c) Konkrét munkatevékenységek évszakoknak megfelelően Ősz:

Termések, színes falevelek összegyűjtése

Csoportszoba dekorálása évszaknak megfelelően (levélképek, termésbábok, évszaknaptár készítése, stb.)

Udvar folyamatos takarítása, tisztántartása. (Levelek gereblyézése, összegyűjtése) Zöldségfélék megfigyelése, sárgarépa, karalábé… stb. tisztítása és elfogyasztása közösen. Növények magvainak gyűjtése.

Zöldségfélék betakarításának megfigyelése otthon és az óvodai konyhakertben Cserepes virágok gondozása.

Természetsarok készítése.

Tél:

Természetsarok gondozása.

A téli természet jellemzőinek megfigyelése

Madáretető elhelyezése, madáreleség gyűjtése. A madarak folyamatos etetése.

Ajándék készítése szülőknek, társuknak az összegyűjtött természetes anyagokból.

Tavasz:

Az éledő természet jellemzői

A tavasz első virágai: hóvirág, ibolya megfigyelése

A kert takarítása, hulladékok felszedése, felnőttek segítségével talaj-előkészítés, virágágyások kialakítása. Ültetés közösen.

Veteményezés műveletének megfigyelése. Babnövény csíráztatása az élősarokban.

Szobanövények folyamatos gondozása.

Kerti szerszámok helyes használatának megbeszélése.

Tavaszra jellemző képek gyűjtése.

A tavasznak megfelelő dekoráció készítése.

BAPTISTA OKTATÁS

Nyár:

A nyár jellemző jegyei. Az időjárás megfigyelése.

Locsolás, gyomlálás, gaz eltakarítása.

Nyári virágok és gyümölcsök gyűjtése

Az udvar tisztaságának megőrzése, folyamatos rendben tartása, szépítése (szemétgyűjtés).

Az óvodapedagógus feladata

A különböző típusú munkajellegű tevékenységek tervezése, s azok feltételének biztosítása 3-6-7 éves korban

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére

Önállóan végzik a személyiségükkel kapcsolatos teendőket.

Figyelnek környezetük rendjére, saját holmijukra, azok rendezettségére.

Szívesen vállalnak rendszeres és alkalmi munkákat, a megbízatásokat felelőséggel végzik el.

Örömmel végeznek növény- és állatgondozást.

Különbséget tesznek a játék és a szükséges tevékenységek között, annak megfelelően viselkednek.

Tevékenységek végzése közben fejlődik a munkavégzéshez szükséges képességük, jártasságuk, begyakorlódnak és pontosabbá válnak különböző munkakészségek.

Munkavégzés közben gyermekeinkben alakul a feladattudat, kötelezettségérzet, kitartás és felelősségérzet.

Tevékenységekben megvalósuló tanulás

Cél:

A gyermek tanulási képességeinek fejlődése és kibontakoztatása a teljes óvodai életre kiterjedő, folyamatos és alapvető feladat. A gyermek természetes adottságai, a családjában és a tágabb környezetében szerzett tapasztalatai, valamint az óvodai nevelés keretében biztosított tanulási formák mind szerepet játszanak a gyermek későbbi fejlődési lehetőségeinek és motivációjának alakulásában.

A gyermekek óvodai tanulásának fő célja, hogy fejlessze képességeiket, valamint gazdagítsa és rendezze tapasztalataikat. Ez a folyamat legfőképpen a játékos tevékenységek és cselekvések keretein belül történik.

Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermekek előzetes tapasztalataira, ismereteire.

Feladat:

A tapasztalási lehetőségek biztosítása, konkrét ismeretek szerzése.

Eljuttatni a gyerekeket egyéni fejlődési szintjüknek, és képesség szerinti gondolkodási szintre.

Hátrányok kompenzálása.

BAPTISTA OKTATÁS

Tartalom:

Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon, kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg.

Feltétele:

A gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.

A tanulás jelenléte a játékban

Abból kiindulva, hogy a tanulás színtere a játék, az is következik, hogy:

Minél inkább belefeledkezik a gyermek a játékba, annál inkább megindulnak benne a tanulást előidéző folyamatok.

Minél többféle játékban vesz részt a gyermek, annál többféle tanulási hatások érik.

A folyamatos és rendszeres játék hatására kialakuló új szükségletek mind bonyolultabb játékokhoz teremtik meg a belső, pszichés feltételeket.

A valamilyen területen lemaradt, valamilyen részfunkció fejlődési ütemében megkésett gyermekek a megfelelően összeállított játékkészlet segítségével behozhatják lemaradásukat.

Utánzás a tanulásban

A játékbeli utánzások egyben a tanulás alapjai is. Ezen kívül vannak a tanulással összefüggő utánzások is. Ezek nem játékok, de játékos jellegűek. Ilyenek a készségeket fejlesztő tevékenységek: eszközök készítése, eszközök használata (mintakövetéses, szociális tanulási formák), a beszédnek, a dallamoknak, a mozgásoknak az elsajátítása (népi tánc, a zenei képességfejlesztést kísérő mozgások, testnevelés mozgásai, szabadidős mozgások). Ezen kívül probléma megoldási stratégiákat, magatartásformákat sajátíthat el a gyermek akár a felnőtt, akár kortársai tevékenységének megfigyelésével, utánzásával. A mintaadást az teszi indokolttá óvodás korban, hogy a 3 – 6 évesek számára könnyebb látva utánozni és „mímelni”, mint instrukciók alapján megérteni, cselekedni.

A megfigyelés

A megfigyeléses tanulás lehet önálló tanulási forma, az utánzásos tanulás előzménye és kísérője, és a gyakorlati tevékenység része. Mindhárom változatban lehet spontán és irányított, a játékhoz kapcsolt (de nem játék!) tanulási forma.

A megfigyelés képességének fejlődése, fejlesztése több tényezőtől függ. Ezek mindegyikének helyet kell adni az óvoda mindennapi életében. A gyermekek sokat és szívesen szemlélődnek. Ezért a megfigyeléshez:

Nyugodt körülményekre, megfelelő időre van szükség.

A tárgyaknak, eseményeknek a gyermek közelében kell lenniük.

BAPTISTA OKTATÁS

A figyelem és az inger erősség megfelelő szintje mellett folyó gyakorlás eredményeként egyre bonyolultabb jelenségek és összefüggések megismeréséhez jut el a gyermek.

A megfigyelt tárgyak, események, jelenségek elraktározásának és tartós megőrzésének képességére is szükség van.

A megfigyelt jelenségek megértését nagyban segíti az óvodapedagógus néhány szavas megjegyzése és a minél többszöri megfigyelési és gyakorlási alkalom biztosítása.

Az óvodás gyermek kérdései

A kisgyermek kérdései révén is kap választ és segítséget a környezetéből szerzett benyomásai, tapasztalatai megértéséhez, kérdései segítségével rendeződnek az őt ért tagolatlan környezeti hatások. A válaszok hozzájárulnak a környezetében elfoglalt státuszának megértéséhez, a társakhoz, felnőttekhez fűződő viszonyának tisztázásához, önismeretének kibontakozásához.

A kérdések legtöbbször játék közben és a megfigyelések eredményeként fogalmazódnak meg. A kérdésekben a gyermeknek a kérdezett iránti bizalma fejeződik ki. Válaszaink közben rendkívül fontos a kapcsolat megőrzése és elmélyítése.

Ennek érdekében:

A válaszok harmonizáljanak a gyermek fejlettségével és igényével.

A gyermek érezze kérdései iránti őszinte érdeklődésünket.

Figyeljünk válaszaink megértésére.

A derűs légkör bátorítólag hasson.

A derűs légkörre a társakhoz intézett kérdések megfogalmazásához is szükség van. A társak közötti kérdésfeltevések legtöbbször beszélgetések közben fogalmazódnak meg.

A kölcsönös kérdésmegfogalmazások annál sokoldalúbbak és bizalmasabbak, minél magasabb a csoport szocializációs indexe, illetve minél szorosabb kapcsolat jellemzi a beszélgetőket.

Problémamegoldás

Mindenfajta játék során előfordulhat problémamegoldásra váró szituáció. A problémamegoldás minden tanulási formának lehet a kiegészítője (része), ugyanakkor önálló tanulási formaként is szerepelhet.

A problémamegoldások játékfajtáktól függően eltérő módon fordulnak elő. A gyakorlójátékban a tárgyak újszerű összeillesztése, újszerű csoportosítása, az új mozgáskombinációk, az új nyelvi kifejezések megtalálása, felfedezése jelzi a kreatív gondolkodás jelenlétét.

A szerepjátékban a mintha helyzetek kitalálása és megvalósítása, a szerepek elrendezése, a játszók közötti összhang megteremtése, a tárgyi feltételek előteremtése, kiválasztása egyaránt igényli a kreatív gondolkodást . Az építőjáték a maga tárgyi eszközeivel és azok variatív felhasználásával kínál lehetőséget a kreatív gondolkodáshoz.

A felmerülő problémahelyzetek megoldásához néha szükség van az óvodapedagógus segítségére, ugyanakkor a problémahelyzetek kívánják meg a legtöbb önállóságot és a legnagyobb erőfeszítést a gyermektől. Ezért a gyermekeknek nyújtott segítés nagy

BAPTISTA OKTATÁS

szakértelmet és türelmet igényel az óvodapedagógustól. Úgy segítsünk, hogy az önállóságot ne vegyük el a gyermektől, hogy övé legyen a megoldás sikerélménye, hogy legyen kedve a további tevékenykedésre.

A gyakorlás

Az óvodáskorú gyermekek közismerten a játékukba építik be az érdeklődésükre számot tartó élményeiket, tapasztalataikat – gyakorolva ezzel meglévő és alakuló képességeiket. A nevelő által kezdeményezett gyakorlást is szívesen fogadja a gyermek, ha az tartalmában érdekes, ha maga a gyakorlási forma vonzó, ha eredménnyel kecsegtet.

A játék jelenléte a tanulásban

A tanulás folyamatos tevékenység, amely gyakorlati tevékenységen keresztül fejlődik. A tanulás sokféle lehetőséget ad az érdeklődés kiegészítésére, tapasztalatszerzésre, a gondolkodás örömének átélésére, a környezet szépségének felidézésére.

Tanulás közben változatos szervezeti formákat alkalmazunk, amely igazodik a gyermek életkorához, egyéni érdeklődéséhez, képességeihez.

Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység, amely nem szűkül le az ismeretszerzésre, hanem az egész óvodai nap folyamán jelen van.

A tanulás feltétele a gyerekek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalás lehetőségeinek biztosítása.

A tanulás lehetséges formái az óvodában:

Spontán játékos tapasztalatszerzés, mint tanulási forma.

A cselekvéses tanulás.

Gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés.

Az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés.

Problémaszituációk, gyakorlati probléma- és feladatmegoldások.

Az óvodapedagógus által kezdeményezett foglalkozásokon megvalósuló tanulás.

Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során, személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását.

A tanulás megszervezése

A szervezett tanulás kötetlen vagy kötött formában történik. Mindkettőben érvényesül a tervszerűség és a pedagógiai önállóság.

Egyaránt oldottak, játékosak és élményszerűek legyenek.

A gyerekek elhelyezésében a legfőbb szempont a célszerűség.

Munkaformák

Egyéni munkaforma, a gyerekek lehetőleg saját elképzeléseik szerint, saját eszközeikkel, önállóan oldják meg a feladatot.

BAPTISTA OKTATÁS

Mikro csoportos munkaformánál (különösen a nagyok tanulják meg), hogy társaikkal együttműködve, egymást segítve vegyenek részt a tanulásban.

A kezdeményezések, tevékenységek szervezése

A kezdeményezések, tevékenységek időtartama az egyéni fejlettségi szinttől függ.

A kezdeményezések megszervezése a nevelési év folyamán.

3-4 évesek november 1-től május 31-ig

4-5 évesek október 1-től május 31-ig

5-6-7 évesek szeptember15-től május 31-ig

A foglalkozások anyagát az éves ütemterv szerint a csoportnaplóban hónapra, hétre lebontva folyamatosan vezetjük.

Negyedévenkénti terv az egészséges életmódra nevelés, érzelmi nevelés, munkára nevelés, játék, anyanyelvi, a csoportra vonatkozó fejlődési folyamat vezetése.

Az óvodapedagógus feladata:

- Az óvodapedagógus a tanulás szempontjából kedvező feltételek megteremtése során figyelembe veszi a gyermekek korábbi élményeit, tapasztalatait és tudását.
- Az óvodai nevelés elsődleges célja az óvodás gyermek kompetenciáinak fejlesztése. Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermekek előzetes ismereteire.
- A tanulás irányítása során, személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását.
- Új élményeket, ismereteket nyújt.
- Az egyéni és életkori fejlődési ütemét figyelembe véve juttatja magasabb szintre a gyermekeket.
- Tekintettel van a családban kialakult kulturális, világnézeti, hagyományokra. Figyelemmel kíséri és elősegíti ezek spontán gyermeki megnyilvánulásait, egymásra való hatását.
- A családdal való együttnevelés során figyelembe veszi, hogy különböző otthoni környezetből érkeznek a gyermekek.
- Az óvodai tanulás során épít a gyermek cselekvő aktivitására.
- Biztosítja a gyermek sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás lehetőségeit.
- Tudatosan és tervszerűen biztosítja a gyermek fejlődéséhez szükséges differenciált tevékenység feltételrendszerét.
- Saját ismereteit tudatosan bővíti.
- Tudatosan fejleszti a gyermek értelmi képességeit: érzékelés, észlelés figyelem, megfigyelés, emlékezet, képzelet, gondolkodás, probléma megoldás.
- Az egyéni lemaradásokat tudatosan korrigálja az egyéni fejlesztések során.
- Figyelemmel kíséri a kiemelkedő képességű gyermekeket és biztosítja számukra tehetségük kibontakozását.
- Tudatosan alkalmazza az egyéni bánásmód elvét.
- Alkalmazza a pozitív megerősítést.

BAPTISTA OKTATÁS

- A foglalkozások során figyelembe veszi a játékosság, az élményt adó, oldott légkörben való cselekvés alapelvét.
- Minden korosztályban lehetőséget biztosít a kötetlenségre, játékosságra.
- Megteremteni a gyermekek számára a rugalmas beiskolázás – fejlettség szerinti iskolakezdés lehetőségeit.

Az iskolakészültség kialakulásának folyamata

- Az óvodáskor végére a gyermekek többsége alkalmassá válik az iskolai élet megkezdésére.
- Ebben befolyásoló tényező a családi, az óvodai nevelés, valamint a belső érés.
- Az iskolára való alkalmasság megállapítása nem korlátozódhat a gyermekek értelmi fejlettségére, képességeinek alakulására, hanem kiterjed az egész személyiség vizsgálatára.
- Három éves kortól kísérjük figyelemmel a gyermekek fejlődését.
- Évente 2 alkalommal tájékoztatjuk a szülőket a tapasztalatokról, a gyermekek teljes személyiség struktúráját érintően.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére

- Észlelése egyre pontosabb, valóságosabb.
- Képes figyelemösszpontosításra.(10-15 perc)
- Képzeleti működése a valósághoz közelít.
- Emlékezetét a reproduktivitás jellemezi.
- A cselekvő gondolkodástól eljut az alakuló fogalmi gondolkodásig.

Iskolaérettségi kritériumok

Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki és szociális érettség, amelyek egyaránt szükségesek az eredményes iskolai munkához:

A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz.

Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás.

Teste arányosan fejlett, teherbíró.

Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes.

Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez.

Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciációnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, továbbá a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés,

BAPTISTA OKTATÁS

megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele, a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

Az egészségesen fejlődő gyermek:

- érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél;
- gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni, minden szófajt használ, különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat azzal, hogy a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek, végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét,
- elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről;
- tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat;
- ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait;
- ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét;
- az öltözködés és az időjárás összefüggéseit.
- Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek; elemi mennyiségi ismeretei vannak.

Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermekkedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival.

A szociálisan érett gyermek:

- egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni,
- késleltetni tudja szükségletei kielégítését,
- feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb – szükség szerint kreatív – elvégzésében nyilvánul meg;
- kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

Partnerközpontú tevékenységek

Az óvodai beíratások előtt felkeressük a leendő óvodásokat. Tájékozódunk a gyermekek körülményeiről, szociális helyzetükről, különös tekintettel a hátrányos helyzetű, a HH, és a veszélyeztetett helyzetűekről.

A nevelési év elején (augusztus végi, illetve szeptemberi) családlátogatások lebonyolítása a kiscsoportos-és újonnan beíratott gyermekeknél. Az ez úton szerzett újabb tapasztalatok birtokában hamarabb felszínre kerülnek a gyermekeket ért veszélyeztető tényezők.

BAPTISTA OKTATÁS

Az intézményi közösségi életbe való beilleszkedés megkönnyítése érdekében beszoktatási tervet készítünk.

A rossz anyagi körülmények között élő családokat figyelemmel kísérjük, felkeltjük a figyelmüket a különböző támogatási lehetőségekről. Gyakran szervezünk játék, ill. ruhagyűjtési akciót a családok részére.

Óvodánk állandó kapcsolatban áll a védőnővel, körzeti orvossal és a Családsegítő Szolgálattal. Gyakran szervezünk a szülők részére olyan előadásokat, amelyekből információt szerezhetnek aktuális problémáikra.(fejtetvesség kezelése, egészséges táplálkozás stb.)

Fokozott figyelemmel kísérjük a gyermekek gondozottságát, ellátását, a szülő-gyermek kapcsolatát, a bekövetkezett változásokat, az indokolatlan hiányzásokat.

A hátrányos helyzetben lévő, rossz szociális, illetve anyagi körülmények között élő gyermeknél fontos az elfogadás, felzárkóztatás, (a szülők segítése beszélgetéssel, tanácsokkal, elfogadással, megértő magatartással).

Pedagógiai tevékenységek

Képességek fejlesztése

Az oktatásnak a képességek fejlesztésében jelentős szerepe van. A veleszületett adottságokból cselekvéses tanulás nélkül soha nem lesz képesség.

Differenciálás: pedagógiai szemlélet és gyakorlat a fejlesztő programunkban, amely a különbségekhez való illesztést törekszik megvalósítani. Segíti a különböző képességű, adottságú, helyzetű gyerekeknek egy magasabb szintre való eljuttatását a saját érési, fejlődési tempójában. Differenciált fejlesztés nélkül nem valósíthatjuk meg az individualizálást. A differenciálás nem életkorhoz igazodást jelent elsősorban, hanem az adott gyermekcsoportban fellelhető fejlődési szintekhez, eltérésekhez való igazodást.

Az óvodapedagógus az alábbi módon készül fel a differenciálásra:

- Azonos eszköz- az eszközzel végezhető tevékenységek megválasztása
- Azonos eszköz- különböző műveletek, rendező elvek
- Azonos téma- különböző eszközökkel történő feldolgozása
- Azonos téma-különböző technikákkal feldolgozva
- Azonos téma- választható munkaformákban való tevékenykedtetés
- Azonos munkaforma- különböző résztémák választási lehetősége
- Azonos képesség fejlesztés-eltérő követelmények választása

Figyelembe vesszük az egyes gyermekek egyéni érését, fejlődési ütemét, szintjét. Néhány gyerek a kora átlagánál ügyesebb, tehetségesebb, de a többség a személyiségfejlődés folyamatában megerősítést, fejlesztést, felzárkóztatást igényel. A fejlesztés területei egyenként változnak. A fejlesztés egyes szakaszai egymásra épülnek, kiegészítik egymást.

Tehetséggondozás

Óvodapedagógiai munkánk során a kreatív, tehetségígéretes gyermekek saját csoportjaikban élik óvodás életüket. Elsősorban játszanak, azzal foglalkoznak, amivel akarnak, szeretnek. A

BAPTISTA OKTATÁS

gyermekek fejlesztése két síkon történik: óvodai csoportjaikban a napi tevékenységekbe ágyazva, illetve kiscsoportos kreativitást fejlesztő, tehetséggondozó foglalkozások keretében. *Feladataink:*

- Sokféle tevékenység kínálata, ezzel segítve a gyermekeknek érdeklődési irányaik megismerésében,
- Egyéni bánásmód keretében történő célzott fejlesztés, képességfejlesztés,
- A gyermek pozitív én-tudatának kialakítása, erősítése, - Elfogadó és támogató környezet kialakítása.
- Tehetséggondozó műhelyeink:
- gyermek néptánc
- vizuális műhely Gyermek néptánc:

A magyar népi hagyományok átörökítését is szolgáló néptánc programok alkalmazásával kedvezően befolyásolhatjuk a gyermekek zenei alkotókészségeik kibontakozását.

Cél:

- A tehetségígéretes gyermekek felismerése és tehetségük kibontakozásának megalapozása, elősegítése,
- Általános és speciális (zenei, mozgás, néptánc alapelemei) képességek fejlesztése komplex módon,
- Alkotókedv alakítása, improvizációs képességeik fejlesztése,
- A magyar népi kultúrával és hagyománnyal való ismerkedés, más kultúrák tiszteletére nevelés,
- A speciális feladaton túl a zenei nevelés eredményes gyakorlásával az egész személyiség fejlesztése.

Vizuális műhely:

Vizuális programok a gyermek élmény és fantáziavilágának vizuális, szabad önkifejezése.

Cél:

- A gyermekek tér, forma, színképzeletének gazdagítása,
- Esztétikai, szép iránti fogékonyság, igényesség alakítása,
- Finom kézmozgás ügyesedése, a technikákkal való megismerkedés.

A gyermekek tevékenységek során játszva ismerkedhetnek meg a legváltozatosabb eszközökkel, s különféle anyagokkal, technikákkal. Pl: anyag, gipsz, lisztgyurma Technikák: batikolás, festés, gyurmázás, barkácsolás, varrás, ragasztás.

A nevelési idő keretén belül a nagycsoportosok, heti egy órában tevékenykednek a műhelyekben.

Logopédia:

Óvodánkban heti rendszerességgel foglalkozik a beszédhibás gyerekekkel, a Szakszolgálat logopédusa . Munkáját segítjük anyanyelvi fejlesztő programunkkal.

BAPTISTA OKTATÁS

A gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek

Óvodánk gyermekvédelmi munkája

Együttműködés szemléletformálása a munkatársakkal, valamint folyamatos kapcsolattartás. A helyi Pedagógiai Programban a következő feladatok szerepelnek a gyermekvédelem területén.

1. Fejlesztő, felzárkóztató óvodai programok szervezése.
2. A gyermekek szakemberhez való irányítása (pszichológus).
3. Etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek felzárkóztatása.
4. Információáramlás.
5. Továbbképzés, motiválás.
6. Tanácsadás.
7. Szakirodalom ajánlása.

Szülői közösségben végzett feladatok

- Együttműködés, személyiségformálás.
- Tanácsadás.
- Szülői értekezlet.
- Az év eleji egyéni képesség felmérés után, három havonként tájékoztatjuk a szülőt - gyermeke fejlesztésének irányáról, a fejlődés üteméről.
- Egyre több családlátogatás.

Önálló feladatok

- A helyi iskolával való kapcsolattartás.
- Az elsősök meglátogatása a nagycsoportosokkal.
- Könyvtárlátogatás. A Művelődési Ház által szervezett programokon való részvétel.
- Sion öregek otthonában karácsonyi műsor. (nagycsoportosokkal)
- Hitoktatás.
- A kisebbségi önkormányzattal, orvossal, védőnőkkel, családsegítővel optimális kapcsolat kialakítása.

Érdekérvényesítési szervek

1. Alkalmazotti érdekérvényesítési szerv .
   - Alkalmazotti Tanács .
   - Pedagógus Szakszervezet.
2. Szülői érdekérvényesítési szerv .
   - Szülői Szervezet

A szülő , a gyermek, az óvodapedagógus együttműködésének formái

Az óvodai nevelés a családdal való együttműködés során erősítse a család nevelői hatásait, ill. szükség esetén nyújtson segítséget a szülőknek a felmerülő gondok, problémák megoldásához.

Célja

- A család és a óvoda személyiségfejlesztő hatásának összehangolása.
- Egy olyan emberi kapcsolatrendszer létrehozása, amelyből merít a gyerek, a család és az óvoda testülete.
- Segítség és támasznyújtás a szülőnek gyermeke fejlesztéséhez.
- A gyermek fejlődésének nyomon követése a szülők és pedagógus részéről egyaránt.

BAPTISTA OKTATÁS

• A család és az óvodai élet közötti folyamatosság biztosítása.
• Előítéletektől mentes közeledés egymáshoz.

Együttműködésünk alapelvei

- az egyenrangú nevelőtársi viszony,
- kölcsönös alkalmazkodás, tájékoztatás,
- bizalmi elv, őszinte légkör,
- partnerkapcsolat,
- másság tiszteletben tartása, elfogadása,
- a program hiteles és meggyőző ismertetése,
- egyenletes kapcsolattartás,
- pedagógiai etika, titoktartási kötelezettség.

Az óvodapedagógus feladatai

- Az együttműködés feltételeinek megteremtése, valamint a továbbfejlesztés lehetőségeinek keresése.
- A szülők tájékoztatása a gyermeküket érintő kérdésekben, s gyermekük fejlődésével kapcsolatban, személyesen.
- A szülők tájékoztatása az őket érintő időpontokról, eseményekről a faliújságon.
- Szülői jogok tiszteletben tartása.
- Nyílt napok szervezése az érdeklődő szülők számára.
- Szülői értekezletek összehívása, a csoportot érintő kérdések megbeszélésére, közben jegyzőkönyv készítése.
- Szükség szerint egyéni fogadóórák szervezése, ezekről feljegyzés írása.
- Aktív, napi kapcsolat fenntartása a családokkal.
- A szülők tájékoztatása az őket érintő időpontokról, eseményekről 1 héttel hamarabb, a faliújságon.

Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programokat, tevékenységeket

Egészséges életvitel igényére való nevelés

1. Az egészséges táplálkozásra nevelés

Az óvodásgyermekek egészséges táplálkozási szokásainak megerősítését és az óvodai étkeztetés otthoni kiegészítésének szorgalmazását szolgálja.

Az óvodában az óvodapedagógusok a gyermek testi-szellemi fejlődésének feltételeit igyekeznek biztosítani. A fejlődés alapfeltételei között kiemelt jelentőségű a gyermek egészséges táplálása.

A gyermeknek az egészséges táplálkozás érdekében naponta az öt alapélelmiszer-csoport mindegyik tagjából kell fogyasztania. Az alapélelmiszer-csoportok között a következőket tartjuk számon:

1. kenyér, pékáru, tésztaféle, rizs
2. gyümölcs, zöldség,
3. hús, hal, tojás,
4. tej és tejtermék,

BAPTISTA OKTATÁS

5. olaj, margarin, vaj, zsír.

Az óvoda és a pedagógus feladatai:

- Kulturált körülmények között a fogásokat folyamatosan felszolgálja (várakozási időt kerüli). Az étkezés végén az asztalok rendjének helyreállítását irányítja.
- Megkedvelteti az ízeket, intenzív rágásra ösztönöz, folyamatosan folyadékot biztosít.
- Életkoruknak, fejlettségüknek megfelelően kanál, villa és kés helyes használatával ismerteti meg a gyerekeket.
- Fokozottan ügyel a táplálék érzékeny gyermekek diétájára.
- Tanácsot adnak (szülői értekezleten, fogadóórán, kötetlen beszélgetés keretében), hogy az óvodai étrendet otthon milyen ételféleségekkel egészítsék ki: Kerüljék a családi étkezés során a haszontalan ételek és italok étrendbe állítását, így a cukros, sós, zsíros ételeket és italokat. Töröljék étkezési szokásrendjükből a cukrozott szörpöket, befőtteket, kólaféléket, a kekszet, a ropit, a chipset. Szerepeljen a családi étrendben kevesebb füstölt hús, felvágott, húskonzerv, állati zsiradék, és annál több alacsony zsírtartamú tej, tejföl, sajt, hal, baromfi (bőr nélkül), barna kenyér.
- Óvodai napirendkeretében ismertetik meg az óvónők a dajkákkal együttműködve a gyermekeket új ízekkel, addig ismeretlen étel-és italféleségekkel.
- Az étkezést örömtelivé teszik, jó hangulatot teremtenek az ételek elfogyasztásához.
- Az egészséges táplálkozásra nevelés érdekében játékos alkalmat teremtenek arra, hogy a gyermekek maguk is részesei legyenek egyszerűbb ételek elkészítésének (pl. salátakészítés, tízórai összeállítás).
- Az egészséges táplálkozás egészségre gyakorolt hatásai adnak alapot a tevékenységek; pl. őszi piac, zöldséges üzlet, kerteket látogatása. Ismerkednek gyümölcsökkel, zöldségfélékkel.

Az étkezések során előforduló minden féle tejterméket kóstoljanak meg a gyerekek.

2. Az egészségfejlesztési kritériumoknak megfelelő mindennapos testnevelés és az azt kiegészítő egyéb testmozgás,

Az óvoda feladata:

- a tudatos, célszerű összerendezett cselekvés fejlődésének elősegítése az alapvető mozgásfunkciókban (a járásban, futásban, lépcsőn járásban),
- az emberi kapcsolatokhoz nélkülözhetetlen humán mozgáskultúrában (játékban, feladatteljesítésben, együttes tevékenységben, segítésben, baleset-megelőzésben, fertőzést megelőző magatartásban).

Az óvodapedagógus feladatai:

- A mozgásigény kielégítése és testi képességek fejlesztéséért változatos napi és heti rendben biztosítja a gyermek mozgásigényének folyamatos kielégítését.
- Minden nap szervez mozgástevékenységet (tornaszobában vagy udvaron).
- Kötelező testnevelés foglalkozást vezet.
- Edzési lehetőséget a testnevelés, környezet, levegő, nap kihasználásával biztosítja.

BAPTISTA OKTATÁS

- Megtervezi a helyet, időt, és a közegekben való mozgást fokozatos terheléssel, figyelembe véve a korosztályok életkori sajátosságait. Időjárástól függően (köd, 5 fok alatti hőmérséklet, eső, viharos szél esetén nem) napi 1-3 órát levegő és napfény edzést biztosít a fokozatosságot betartva.
- A nyári napirendet az egész napos levegőn való tartózkodásra építi (kivétel az erős napsugárzás miatt a 12-15 óra közötti időszak).

3. A lelki egészséget fejlesztő pedagógiai módszerek és a művészetek alkalmazásával a tanulási eredményesség és a társas kapcsolati készségek fejlesztése, a lemorzsolódás csökkentése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerfogyasztás, a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése;

Az óvoda feladata:

- Az egészséget károsító magatartásformák elkerülésére nevelés,
- Egy adott élethelyzetben az egészségesebb megoldás választása, a másokon való segítségre nevelés.

A dohányzás megelőzésében és visszaszorításában jelentős szerep jut az óvodapedagógusoknak és az óvoda technikai személyzetének.

Az óvoda felnőtt dolgozói modellt, mintát jelentenek a gyermekek számára. Az óvodában a gyermek előtt dohányzó felnőtt nagyobb hatást gyakorol a gyermekre, mint egyéb szocializációs helyzet, ezért az óvoda dolgozói nagyobb felelősséggel tartoznak személyes példamutatásukért. Az óvoda feladata minden olyan helyzet elkerülése, amely a gyermeknek kedvezőtlen mintaként szolgálhat.

A dohányzás megelőzését szolgáló óvodai egészségnevelési program tevékenységei:

- Szabad beszélgetések. Fontos: az önkéntes részvétel, a szabad megnyilatkozás és véleménynyilvánítás.

Helyszínei:

- Kirándulási élmények feldolgozása, értéke: füstmentesség, pormentesség, szabad légzés, erőkifejtés, sok mozgás.
- Városi, falusi élmények megbeszélése: az utca forgalma, a gépkocsik füstje, az áruházak levegője, gyárak környékének kedvezőtlen viszonyai, utazás tömegközlekedési járművön,
- Élmények elmondása a dohányfüstös helyiségekről: saját lakásunk levegője, szórakozó helyek füstje, gyárkémények füstje, füstmérgezéses balesetek; a családban dohányzók megszokott dohányzási helyei, vendégségben tapasztalt dohányzás.
- Ismeretek átadása a dohányzás ártalmairól a gyermeki élményekkel kapcsolatosan, a gyermekek korának megfelelő mértékben: pl. károsítja a tüdőt, az idegrendszert, valamint a gyomor és a szív munkáját, kellemes-e a füstös levegőjű teremben tartózkodni, hogyan védekezhetünk ellene (szabadlevegőn tartózkodás, a lakás szellőztetése).

BAPTISTA OKTATÁS

Mindezek az egészség megvédésére történő ***beállítódást*** (attitűdöt), az egészség megvédésére vonatkozó ***érdeklődést,*** véleményt, ***szándékot,*** "érzékenységet" nevelik a gyermekeket.

4. A gyermek testi gondozása, testi szükségleteinek kielégítése, testi épségének védelme Az óvoda feladata:

- A gyermek higiénés nevelése,
- Az alapvető higiéniai tennivalókra való szoktatás - a tisztálkodás, az anális toalet, a székelés és vizelés regulációja, a kulturált étkezés, a környezeti higiénia és rend, a balesetmentes viselkedés (a szúró-vágó eszközök használata), a ruházat tisztántartása megtanítása. – ezek gyakorlása, ellenőrzése, folyamatos korrekciója.
- a gyermek higiénés nevelése,
- Az alapvető higiéniai tennivalókra való szoktatás - a tisztálkodás, az anális toalet, a székelés és vizelés regulációja, a kulturált étkezés, a környezeti higiénia és rend, a balesetmentes viselkedés (a szúró-vágó eszközök használata), a ruházat tisztántartása megtanítása. – ezek gyakorlása, ellenőrzése, folyamatos korrekciója.

Az óvodapedagógus feladatai:

Tisztálkodás

- A napirend keretei között elegendő időt biztosít a gondozási teendők egyéni tempó szerinti végzésére.
- Tisztálkodási folyamatot megismerteti: helyes sorrendiséggel és technikával, egészségügyi szokásokkal. A tisztaság alapvető fontosságának megismertetése, a betegség megelőzés és fertőzések megelőzésének jelentősége életkor specifikus módszerekkel tudatosítva. A bőr, a fogak, a szájüreg, a haj, az érzékszervek, körmök ápolása, a ruházat higiéniája , a mosás, tárolás feladatai, a közvetlen környezet tisztántartása.
- Segítségnyújtás, fokozatosan kialakítja az önállóságot.

Öltözködés

- Elegendő időt és segítséget biztosít az öltözködésben , a ruházat elhelyezésében.
- A megfelelő viselet kiválasztásában összefüggéseket tár fel a gyermekekkel az időjárás és tevékenységek között.
- Fokozatosan kialakítja az önállóságot.
- A szülők számára megfelelő mennyiségű és minőségű ruházat és cipő biztosítására tesz javaslatot, pl: váltóruhák, lábboltozatot és lábfejet védő megfelelő méretű cipők biztosítása, lógó ruharészek eltávolítása.

Pihenés

- Ebéd utáni nyugodt pihenés feltételeinek a biztosítása, pl. szellőztetés, az ágyak megfelelő elhelyezése.
- A gyermekek elalvását segítő biztonságot adó szokásrendszerrel, pl. mesével, énekkel, zenehallgatással, testi közelséggel, puha tárgyakkal.
- Pihenés időtartamának meghatározása a gyermekek igényeihez igazítva.
- Egészséges tiszta biztonságos környezet megteremtése higiéniás szabályok kialakítása, pl. az ágyneműk cseréje meghatározott időközönként.

BAPTISTA OKTATÁS

A dajkák feladata a gyermekek egészséges környezetének a biztosításához:

- a mindennapos portalanítás,
- felmosás,
- fertőtlenítés,
- szellőztetés
- a higiénés szabályok betartatása a gyermekkel.

Az intézmény feladata:

A balesetveszély elkerülése érdekében a gyermekek által használt eszközöket fokozott odafigyeléssel kezeli, szükség esetén kezdeményezi javítását, cseréjét. Különösen az udvari, vagy játszótéri játékoknál, sétán felhívja a gyermekek figyelmét a helyes eszközhasználatra, biztonságos közlekedés szabályaira, kirándulásra szülői segítséget kérhet.

- A gyermekek egészségi állapotának ellenőrzése speciális szakemberek bevonásával, az óvoda orvosa, fogorvosa, védőnője, szakszolgálatok segítségével.
- A nevelési év elején a logopédus felméri a beszédhibás gyermekeket, s azoknál a gyermekeknél, akiknek szükséges a fejlesztő foglalkozásokat megtervezi.
- A Szakértői bizottság szakemberével kapcsolatot tart, aki szükség esetén, javaslatot ad az egyéni bánásmódra és a fejlesztésre, valamint speciális terápiára fogadja a gyermekeket. Az óvodapedagógus a javaslatokat beépíti az egyéni fejlesztő munkába.

5. Az egészséget támogató ismeretek és készségek fejlesztése

Az óvoda feladata:

- a kisgyermeknek egyre több ismeretet kell megszereznie és rendszereznie szervezetének működéséről, az egészségvédelem alapkérdéseiről (pl. kórokozó, fertőzés, betegség, táplálkozás, aktív mozgás és pihenés, az érzékszervek higiénéje és védelme stb.).
- az egészség-védő, egészségfejlesztő biológiai ismeretek a gyermek értelmi szintjének mentén szerzi meg , rendszerezi (pl. a szív munkáját bemutató foglalkozás, a szívverés megfigyelése, a légzés szaporasága).

Az egészségvédelmi ismeretközlés lehetősége kiterjed az óvodai foglalkozások mellett a szabadidő más lehetőségeire is, így a játékra, a "kísérletezésekre", megfigyelésekre, a sétákra, kirándulásokra.

A szociális környezet kialakítása
Az óvoda feladata:

A szeretetteljes, harmonikus légkör, pajtási-baráti hangulat kialakítása , amely formálja a gyermek személyiségfejlődését.

Speciális gondozási, prevenciós és korrekciós testi nevelési feladatok

Az óvoda feladata:

- az értelmi (érzelmi) fogyatékos kisgyermekek speciális gondozása szakértők bevonásával

BAPTISTA OKTATÁS

A szocializáció elősegítése és a szociális érzékenység fejlődése-fejlesztése

Az óvoda feladata:

- az óvónő és más felnőtt személyek magatartása elsajátítandó mintául szerepel, azaz modell-értékű.
- a gyermek-gyermek, valamint a felnőtt-gyermek kapcsolat érzelmi töltése, társkapcsolati igénye, biztonság-nyújtása biztosítja az együttérzés, az önzetlenség, a segítés, az önfegyelem kialakulását

Az óvodai szocializáció közvetlenül kapcsolódik a családi szocializációhoz, az óvodának "csak" kiegészítő szerepe van a családi szocializáció mellett.

Az **óvónőnek számítania kell arra, hogy** lesznek gyermekek, akik nehezebben szocializálódnak (illeszkednek a közösségbe, nehezebben tartják meg a közösség szabályait), lesznek lassabban fejlődők, alacsonyabb értelmi szinten állók, érzelmileg "sérültek" vagy érzékszervi, mozgásos fogyatékosok, higiénésen elhanyagoltak, és mások, akiknek harmonikus életvezetéséhez az óvónőnek sokkal több egészségpedagógiai ismeretre, érzelmes kapcsolatra, sajátos törődésre van szüksége.

A szegénység, a szociális kirekesztettség, az elhanyagoltság, a szeretethiány mély sebeket üt a gyermek lelkén. Az ilyen állapotú gyermek a nyílt és őszinte ,a derűs és szeretetteljes , a biztonságot nyújtó óvodapedagógushoz vonzódik.

Ez a tény határozza meg az óvónő és a védőnő szociohigiénés (társas egészségvédő) karakterét, viselkedési normáját.

Feladatok és tevékenységek az egészségfejlesztésért

Feladat	Tevékenység	Felelősök	Határidő
Hulladékgyűjtés	Az óvoda udvarának a rendezése	óvodapedagógusok	egész évben
Kirándulások	Szervezett buszos kirándulások.	óvodapedagógusok	május vége, június eleje
Balesetek megelőzése	Balesetvédelmi oktatások minden csoportban.	rendőrség óvodapedagógusok	megbeszélés szerint esetenként

BAPTISTA OKTATÁS

Az óvodán kívüli ismeretterjesztés lehetőségeinek kihasználása	Városban szervezett rendezvények látgatása. Állatkerti látogatások. Ismerkedés a tanyasi ,falusi élettel, háziállatokkal kirándulások alkalmával. Kirándulás a természetbe. Szüreti kirándulások	óvodapedagógusok	A megszervezett és egyeztetett időpontokban
Egészséges étkezés	A szülők bevonásával gyümölcsnapok szervezése (gyümölcstál készítése, gyümölcsök kóstolása) Nyerseny esető zöldségek kóstolása.	óvodapedagógusok	hetente a csoportok által egyénileg kijelölt napokon

Feladat	**Tevékenység**	**Felelősök**	**Határidő**
Természeti környezet témájának feldolgozása	Megfigyelések az évszakok változásával kapcsolatban. Az időjárás jellegzetességei. Hazánk növény és állatvilága. Gyümölcsök, zöldségek. Természetvédelmi és jeles napok megünneplése. Testünkkel, testrészek, érzékszervek funkcióinak megismertetése, játékok.	óvodapedagógusok	A heti rendben meghatározott napokon és alkalmi megfigyelések keretében folyamatosan

BAPTISTA OKTATÁS

Társadalmi környezet témájának feldolgozása	Lakóhelyünk. Nemzeti ünnepeink, hagyományaink megismerése, megünneplése. Orvos gyógyító munkája. Könyvtárlátogatás. Épített környezetünk: szobrok, épületek. Városi közlekedés szabályainak megismerése, közlekedési eszközök.	óvodapedagógusok	A heti rendben meghatározott napokon és alkalmi megfigyelések keretében folyamatosan
Egyéb tevékenységek a program részeként:	Csoportok kialakítása: gyermek-és természetbarát jegyek - bútorok, tároló kosarak, játékok, világítás. Virágok, növények, növényápolás, állatgondozás. Természetsarok kialakítása Légtisztító és illóolajok használata	óvodapedagógusok	A tevékenységi tervekben meghatározott napokon, időszakokban
Só szobák használata	A rendszeres használattal felső légúti megbetegedések megelőzése	óvodapedagógusok	A heti rendben meghatározott napokon
Feladat	**Tevékenység**	**Felelősök**	**Határidő**
Óvodai sportnap	sportválasztó és kedvcsináló változatos mozgásformák bemutatása. Versengések, játékok	óvodapedagógusok pedagógiai asszisztens	április

A természeti és társadalmi környezet megismerése, tapasztalatszerzés

A gyermek miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét is.

BAPTISTA OKTATÁS

A környezet megismerése több szempontból is kiemelt helyet foglal el az óvodai életben. A megismerés mellett nagyon fontos a környezethez való alkalmazkodás elősegítése. A környezet tárgyainak, eseményeinek elfogadása nagyon gyakran a mindennapi élet benyomásai feldolgozásának hatása következik be. Ezért nem lehet a környezetismeretről csak a foglalkozások keretén beszélni. Legtöbbször nem is ilyen alkalmakkor tágul a gyermek látókörének világa. A nap, mint nap megélt események felidézésekből, válaszkeresésekből adódó beszélgetések során annál inkább. Ezért előírás, hogy a foglalkozásokat mindig a természetes környezetben tartsuk meg. Településünk természeti környezetben való elhelyezkedése ezt az elvet nagyon elősegíti. Gyakran teszünk sétát a közeli parkokban, utcákon az év minden szakában. Séták során lehetőség adódik a gyerekekkel való egyéni beszélgetésekre. A természetben végbemenő változásokat közvetlen közelről tevékenység közben figyelik meg. (levelek színeinek változása.) Megfigyeljük a fák fajtáit, az erdő apró élőlényeit, (bogarak, békák, gyíkok). A séták során gyűjtött terméseket, bogyókat a csoportszobákban kialakított élősarokban helyezzük el. Szabadidőben lehetőség szerint barkácsolunk belőle (gesztenyéből, makkból, dióból, stb.). Sokat beszélgetünk az erdőben, mezőn élő állatokról, és közösen képalbumot készítünk. A vadon élő állatokról mesék, diafilmvetítés alapján beszélünk. Közben meghallgatjuk a gyerekek egyéni tapasztalatait is az állatkertben tett látogatásról.

Rövid ismeretterjesztő filmeket nézünk meg a szántóföldi munkákról, amelyekben a gyerekek megfigyelik az évszaknak megfelelő mezőgazdasági munkákat, ismerkednek a mezőgazdasági gépekkel. Sétáink során lehetőség adódik a közlekedés megfigyelésére és gyakorlására.

Az állatvilághoz hozzátartoznak a madarak is. Minden évben figyeljük és várjuk a gólyák, fecskék érkezését. Megfigyeljük ezen állatok életmódját.

A természetbe beletartozik az állatvédelem is. Minden évben készítünk madáretetőket, azokba magvakat rakunk, s etetjük a madarakat. Télen megrendezzük a " madarak karácsonyát", amikor az erre a célra kijelölt fát madaraknak szánt magvakkal, madáreleséggel díszítjük fel.

A háziállatokat a gyerekek mindegyike ismeri, sok tapasztalattal rendelkeznek róluk. Otthon szinte minden gyereknek lehetősége adódik arra, hogy közelről megfigyelhesse, megsimogassa ezeket az állatokat. Bátran építhetünk gyermekeink megfigyeléseire, élményeire, amelyet szívesen megosztanak velünk.

Környezetvédelem:

Óvodás gyermekeink még aktívan nem vesznek részt a tágabb környezet védelmében, de néhány elvárást már igénylünk tőlük:

- vigyázzanak a tisztaságra
- védjék az állatokat, növényeket
- gondozzák az élőlényeket és kíméletesen bánjanak az állatokkal

Formáljuk szemléletüket azáltal, hogy felhívjuk a figyelmüket a károsító jelenségekre, pl. szemetes környezet, megrongált tárgyak, épületek, víz és légszennyezések.

A szülőknek is felhívjuk a figyelmét a környezetvédelemmel kapcsolatos teendőkre, mert az otthon, a családnak is van tennivalója e téren.

BAPTISTA OKTATÁS

A gyermek és környezete közötti pozitív érzelmi viszony kialakítását erősítik a környezettel kapcsolatos ünnepeink:

- Víz Világnapja - március 22.
- Föld Napja - április 22.
- Madarak és Fák Napja - május 10.
- Állatvédelmi Nap - október 4.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- A gyermekek elemi ismeretekkel rendelkeznek. Tudják lakcímüket, szüleik pontos nevét, foglalkozását, óvodájuk nevét.
- Tudják saját születési helyüket és idejüket. ☐ Különbséget tudnak tenni az évszakok között, gyönyörködni tudnak szépségében. Felismerik a napszakokat.
- A gyermekek ismerik a környezetükben lévő intézményeket, szolgáltató üzleteket, esztétikai alkotásokat.
- Ismerik a háziállatokat, vadállatokat, madarakat, bogarakat.
- Ismerik környeztük növényeit, s azok gondozását.
- Gyakorlottak az elemi közlekedési szabályok betartásában. Ismerik a közlekedési eszközöket.
- Kialakult a beszédhelyzethez és az anyanyelvi szabályokhoz illeszkedő, jól érthető beszéde. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek.
- Élvezik a tapasztalatszerző sétákon, kirándulásokon, rendezvényeken való részvételt.
- Különbséget tudnak tenni az élő, és élettelen dolgok között.

Gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A nevelőtestületünk arra törekszik, hogy a nevelés területén ne legyen szegregáció és megvalósuljon a hátrányos és a halmozottan–hátrányos helyzetű sajátos nevelési igényű gyerekek társadalmi integrációja.

Alapelvek:

A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű gyerekek közösségi befogadásának alapvető feltétele, hogy a többségi közösség tagjai elfogadják, hogy ők is közénk tartoznak, ezért amihez a normál helyzetű, és képességű emberek hozzájuthatnak, ahhoz nekik is ugyanolyan joguk van hozzájutni.

A velük kapcsolatos tennivalók társadalmi alapelve az, hogy a társadalmi támogatások eszközeivel el kell érni, hogy megmaradhassanak otthonukban, és lakóhelyi közösségükben, hogy kapják meg az életvezetésükhöz szükséges támogatásokat.

Az köznevelési esélyegyenlőségnek a társadalmi esélyegyenlőség céljait kell szolgálni.

Nevelési intézményünkben a hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű gyermekek integrált módon kapják meg a megfelelő ellátást.

BAPTISTA OKTATÁS

Kiemelt alapelvekként kezeljük:

- A megkülönböztetés tilalma, egyéni bánásmód elve, mely vonatkozik a gyermek nemzetiségi faji származási, vallási, egészségi és társadalmi helyzetére egyaránt.
- Az emberi méltóság tiszteletben tartása.
- A szolidaritás erősítése.
- Méltányosság és rugalmas ellátás keretében biztosítani a nevelési program felülvizsgálatát a személyre szóló fejlesztési programok elkészítését.
- A civil társadalom és önkéntesek erősítése, a kirekesztés elleni küzdelembe való bevonása.
- A neveléssel összefüggő hozzáféréskor figyelemmel kell kísérni, hogy a törvények által biztosított juttatások eljussanak hozzájuk.
- A neveléshez kapcsolódó szolgáltatások eléréséhez azonos feltételeket, esélyeket kell biztosítanunk.

Célok:

- Minden halmozottan hátrányos helyzetű gyermek kerüljön be az óvodába.
- Az óvodai egyéni fejlesztési tervek igazodjanak a gyermek képességeihez.
- Biztosítani kell az egyéni sajátosságokhoz igazodó rendszeres és hatékony orvosi ellátást.
- A nevelés követelményeinek megállapításakor a gyerekek a képességeiknek megfelelő, teljesíthető, követelményekkel találkozzanak.
- A szülő és az óvoda kapcsolatának erősítésével az óvoda és iskola átmenet erősítése.
- Széleskörű kulturális sport és egyéb programok szervezése a szülők bevonásával.

Óvodai fejlesztő program

Az óvodai integrációs programunk meghatározza az óvodai nevelés azon területeit, amelyek kiemelkedő jelentőséggel bírnak a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek fejlődésének elősegítésében.

A társadalmi szempontból hátrányos helyzetűek különösen a romák oktatási helyzetéről a legújabb kutatásokat alapul véve számtalan olyan tény írható le, melyek szükségessé teszik a társadalmi integráció oktatási eszközökkel való elősegítését.

Úgy gondoljuk, hogy a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek iskolai sikerességének záloga a megfelelő minőségű és időtartamú óvodáztatásuk.

Az iskoláskor kezdetéig a gyerekek fejlődésének üteme messze meghaladja a későbbi életszakaszok fejlődésének sebességét. Az élet első évei meghatározó jelentőségűek az idegrendszer a tanulás az adaptációs készségek alakulásában.

Az alapvető készségek, melyek a sikeres iskolakezdés feltételei, kisgyermekkorban, óvodáskorban az agyi érési folyamatok lezárulásáig - megterhelés nélkül- rendkívül hatékonyan fejleszthetőek.

A kisgyermekkorban történő pedagógiai támogatás jelentősen csökkentheti a későbbi iskolai kudarcokat .

BAPTISTA OKTATÁS

A szegényebb családok gyermekei öt éves korukra lényegesen elmaradnak kognitív fejlődésükben kedvezőbb helyzetű társaikhoz képest. Az elmaradás oka, a gyermeki fejlődés nem megfelelő ösztönzése, a szülők korlátozott erőforrásai, a megélhetési nehézségek okozta terheltség és az otthoni környezet hiányosságai . Tudatos óvodai pedagógiai munkára van szükség ahhoz, hogy a hátrányokat az óvodai nevelés csökkenteni tudja.

Nemzetközi tapasztalatok azt mutatják, hogy a hátrányos helyzetből származó lemaradások szakszerű, a gyermek társadalmi helyzetére érzékeny pedagógiai szemlélettel és módszerekkel, a szülőket partnerré téve, velük együttműködve - sikeresen ellensúlyozhatóak. A szülőkkel való együttműködés az otthon és az óvoda világának találkozásával, szülők és nevelők közötti kölcsönös tisztelet alapján valósítható meg, melyben az óvodapedagógusoknak helyzetüknek és képzettségüknek megfelelően kiemelt szerepük és felelősségük van. Az óvodai integrációs programunk a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esélyegyenlőségének biztosítását szolgálja.

CÉLOK:

1. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek integrált keretek között megvalósuló nevelése 3 - 7 éves kor között.
2. A korai prevenció megvalósítása az egészséges életmód, az érzelmi, értelmi, a szocializáció területén - együttműködve a családi és társadalmi környezettel a hátrányok leküzdése érdekében.
3. Biztosítani minden gyermek számára, különös tekintettel a a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyerekeknek a lehetőséget képességeik maximális kibontakoztatásához. Egyénre szabott, differenciált képességfejlesztéssel, a gyermek egyéni fejlettségéhez igazított foglalkoztatási forma gyakorlásával.
4. Többségi, kisebbségi kulturális értékek megőrzése. A szociokultúra magas szintű biztosítása. otthonról hozott tudás, kultúra, érték elfogadása.
5. Együttműködő, elfogadó, előítéletek nélküli környezet megteremtése.
6. A pedagógiai módszertani kultúra javítása, módszertani reper1oárunk állandó gazdagítása. folyamatos innováció, önképzés, team munka gyakorlása.
7. Együttműködés- partnerségi kapcsolatok kiépítése a szülőkkel, segítőinkkel, szervezetekkel.
8. Az iskolai potenciális tanulási zavarok megelőzése, az óvodai nevelési feltételek sajátos megszerezésével.

SZERVEZÉSI FELADATOK

Sok felmérés bizonyítja, hogy a jelenlegi meglehetősen teljesítményorientált iskolarendszerbe eleve nagy hátránnyal lépnek be azok a gyermekek, akik nem jártak 3 évig óvodába. Tény, hogy az első 4 év a legfogékonyabb korszak a gyermek életében, a primer prevenciós lehetőségek, a családban fellelhető hiányok korai pótlása és az iskolai alkalmasság megalapozása miatt.

A felmérések alátámasztják, hogy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek 90%- a cigány származású.

BAPTISTA OKTATÁS

Településünkre is jellemző, hogy évről-évre növekszik a -hátrányos helyzetű gyermekek száma. Óvodánkban ez az arány 4O% -os. A a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek óvodai beíratásának támogatásához minden lehetőséget mozgósítunk. A védőnő tájékoztat bennünket a leendő kiscsoportosok várható létszámáról és jelzést ad felénk a községből el , illetve ideköltöző családokról. Családlátogatások alkalmával igyekszünk a szülőket meggyőzni az óvodai nevelés fontosságáról. A cigány gyermekek többsége nagy családban él, nyitott a közösségi kapcsolatokra. Vonzalmuk az óvoda iránt mégsem alakul ki. A cigány családok egy része nem szívesen adja óvodába gyermekét mert félti a társak bántalmazásától . Gyakran érdeklődnek a gyermek biztonságáról, mintha a saját nevelésükben jobban bíznának.

A cigány gyerekek beilleszkedését nehezíti az eltérő értékrend, a család és az óvoda között. NEURALGIKUS pontja a család eltérő napirendje és az óvodától nagyobb szabadságfokot biztosító életvitele, a szülők munkanélkülisége. lgyekszünk elérhetővé és vonzóvá tenni a roma családok számára az óvodai nevelést. A szülők munkába állásának lehetőségét, óvodánk rugalmas nyitva tartásával segítjük elő.

A családok anyagi szűkössége, kedvezőtlen szociokulturális háttere sokszor akadály a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek rendszeres óvodába járásának. /öltözködés, időjárás /. Ezért gyakoriak az 1 - 2 napos hiányzások. Az óvodától hosszabb ideig távol maradó gyermekek felkutatásában segítségünkre van a Kisebbségi Önkormányzat elnöke. Hosszabb hiányzás esetén / betegség / orvosi igazolást kérünk. Az igazolatlan hiányzásokat próbáljuk minimálisra csökkenteni.

Óvodánkra jellemző, hogy mindent megteszünk annak érdekében. hogy ezek e gyerekek rendszeresebben vegyék igénybe az óvodai nevelést.

Egyre több család partner abban, hogy gyermekét sajátjánál jobb jövőhöz segítse és tisztában van azzal, hogy a jobb élethez az út az óvodán és az iskolán keresztül vezet. Fontosnak tartjuk, hogy mi óvodapedagógusok a cigány családokkal megismerkedve alkossunk véleményt az adott gyermek családjáról, nem általánosítás, előítéletesség és mások benyomásai alapján. Fel kell fedeznünk, építenünk kell a családi nevelés apró értékeire, törekednünk kell a gyermeken keresztül a családok szemléletének formálására.

SEGÍTŐ ÉS FEJLESZTŐ ELJÁRÁSOK AZ EREDMÉNYES INTEGRÁLÁS BIZTOSÍTÁSA ÉRDEKÉBEN

Az integráció új feladatkör számunkra, bár a differenciálás évek óta feladatunk. Vegyes életkorú csoportokat igyekszünk kialakítani, mivel a több korosztály egymásra gyakorolt hatása erőteljesebb, jól szocializálják az óvodakezdőket, a szokások elsajátítása terén is. A gyerekeket segítjük abban, hogy ki - ki felfedezze sa1át képességeit, tehetséges vonásait, képessé váljanak különböző közösségekbe beilleszkedni, érzelmeiket, konfliktusaikat kezelni tudják, a kudarcokat bírják elviselni, és fedezzék fel azt a saját utat, ami számukra a kiegyensúlyozottságot, boldogságot jelenti.

- Az óvodába lépéskor egy komplex állapotfelmérést végzünk.

Az anamnézis felvételére, minden beszédhiba, kommunikációs és nyelvi zavar , pszichés probléma, részképesség gyengeség esetén szükség van.

BAPTISTA OKTATÁS

Feltárhatja a panaszok organikus , idegrendszeri okait, a genetikai hátteret, a fejlődésbeli eltéréseket, az esetleges neuratizáló tényezőket, a problémákat előidéző. fenntartó és súlyosbító körülményeket.

Az óvodai mérés a gyermek képességeinek fejlettségi szintjét hivatott megállapítani. A mérés során, a gyermekről egy objektív , teljes képet tudunk alkotni, mely a gyermek fejlesztésének irányát is megmutatja.

Óvodánkban a kis - középső csoportos korú gyermekek képességeit a fejlesztőpedagógusok által összeállított mérőeszközökkel mérjük.

Forrása: Kelemen Lajos: Képességmérés az óvodában című könyv

Porkolábné Dr. Balogh Katalin: Komplex Prevenciós

Óvodai Program / Kudarc nélkül az iskolában/

A nagycsoportban a DIFER - tesztcsomag mérőlapjait alkalmazzuk a képességek megállapításához .

A csoportokban a mérések év elején és év végén történnek. Az év eleji mérések tükrében tervezzük, végezzük a fejlesztő munkát. A beszédhibás gyerekek szűrését logopédus végzi. Aki heti rendszerességgel jár az óvodánkba. A nagy létszámú beszédhibás gyermekek miatt csak a nagycsoportosokkal tud foglalkozni. Ő készíti el a dislexia vizsgálatát is.

A problémás gyermekek estében a Pedagógiai Szakszolgálat segítségét vesszük igénybe.

HOGYAN VÉGEZZÜK A FEJLESZTÉST?

A fejlesztés célja:

A tanulási nehézséggel /zavarral / küzdő gyermekeknél gyakran tapasztaljuk a képességstruktúra fokozottságát. Bizonyos területek kiemelkedők, mások jelentős elmaradást mutatnak. A fejlesztés célzottan azokra a területekre irányul, amelyekben a teljesítmény elmaradást mutat. Munkánk során azokat a képességeket hívjuk segítségül, amelyekben a gyermek sikeres.

A fejlesztés alapvető szempontjai :

Kiindulópontunk a gyermek életkorából függetlenül az a fejlesztési szint, ahol még a funkciók épek, működnek, ezért azokon a területeken jól teljesít. A haladási tempót a fejlődési ütem határozza meg. Ha szükséges, egészen kis lépésekben haladunk. Addig nem lépünk tovább, amíg a gyermek teljesítménye nem megfelelő. Betartjuk a fokozatosság elvét, figyelünk a feladatok egy-másra épülésére, hagyunk időt a gyakorlásra, a képességek megszilárdulására. A foglalkozásokat áthatja a játékosság, kerüljük a kényszerítőhelyzeteket. Igyekszünk több érzékelési csatornát bevonni a fejlesztésbe, ezzel is segítjük a képességek megszilárdulását.

A fejlesztés körülményei:

A fejlesztésre főként a csoportban nyílik lehetőség, ekkor munkánk hatékonyságának alapja a kiscsoportos , egyénre szabott, differenciált fejlesztés. A fejlesztés egy másik formája. ha a részképesség nehézséggel /zavarral / küszködő gyermekkel külön kiscsoportban ,vagy egyénileg foglalkozunk. Nyugodt, elfogadó légkört teremtünk, ahol nem tudatosítjuk a hiányosságokat,

BAPTISTA OKTATÁS

viszont kiemeljük az eredményeket. Arra bíztatjuk őket, hogy kérdezzenek, ha valamit nem értenek. Minden esetben kerüljük a negatív visszajelzéseket. Az elért teljesítmény mellett, kiemelten értékeljük a gyermek erőfeszítéseit, a szorgalmát és a kitartását.

A fejlesztés időtartama:

Alkalmazkodunk a gyermek teherbíró képességéhez, figyelmi állapotára. A foglalkozások időtartamát fokozatosan növeljük. Szükség esetén rövid szüneteket, lazító játékokat iktatunk be.

A fejlesztés eszközigénye:

- A fejlesztő foglalkozások eszközeinek megválogatásánál, különösen fontosnak tartjuk a játékosság elvének szem előtt tartását.
- A képességeket minél érdekesebb feladatokon keresztül fejlesztjük. Az ingergazdag környezet megteremtésével, felkelthető és fenntartható a gyermek figyelme, azonban a túl sok inger egyben gátolhatja is a figyelem fixációját.
- Végső célunk a hatékony fejlesztés' melynek segítségével iskolakezdésre kialakul a„ totális érzékelő apparátus" amely a fogalmi gondolkodás kialakulásának feltétele. Az eredményesség érdekében már az óvodáskor elejétől alkalmazzuk a prevenciót.

Programunkban a fejlesztő tevékenységünket a következő témakörökre tagoljuk:

1. Mozgásfejlesztés / nagy és finommotorika /
2. Testsémafejlesztés- téri tájékozódás fejlesztése
3. Percepciófejlesztés / az alap kultúrtechnikák elsajátításához szükséges alapvető pszichikus funkciók /

Pontos differenciált vizuális észlelés

- alak, forma, méret, szín pontos felfogása,
- összetartó részek értelmes egészként való észlelése / Gestalt- látás/
- megadott formák, színek megtalálása, kiemelése egy képi környezetből /figura, háttér észlelése /
- adott tárgyak térbeli helyzetének helyes felismerése, megítélése
- vizuális információk téri elrendezése, sorbarendezése, szekventálása.

A hallott / auditív / információk

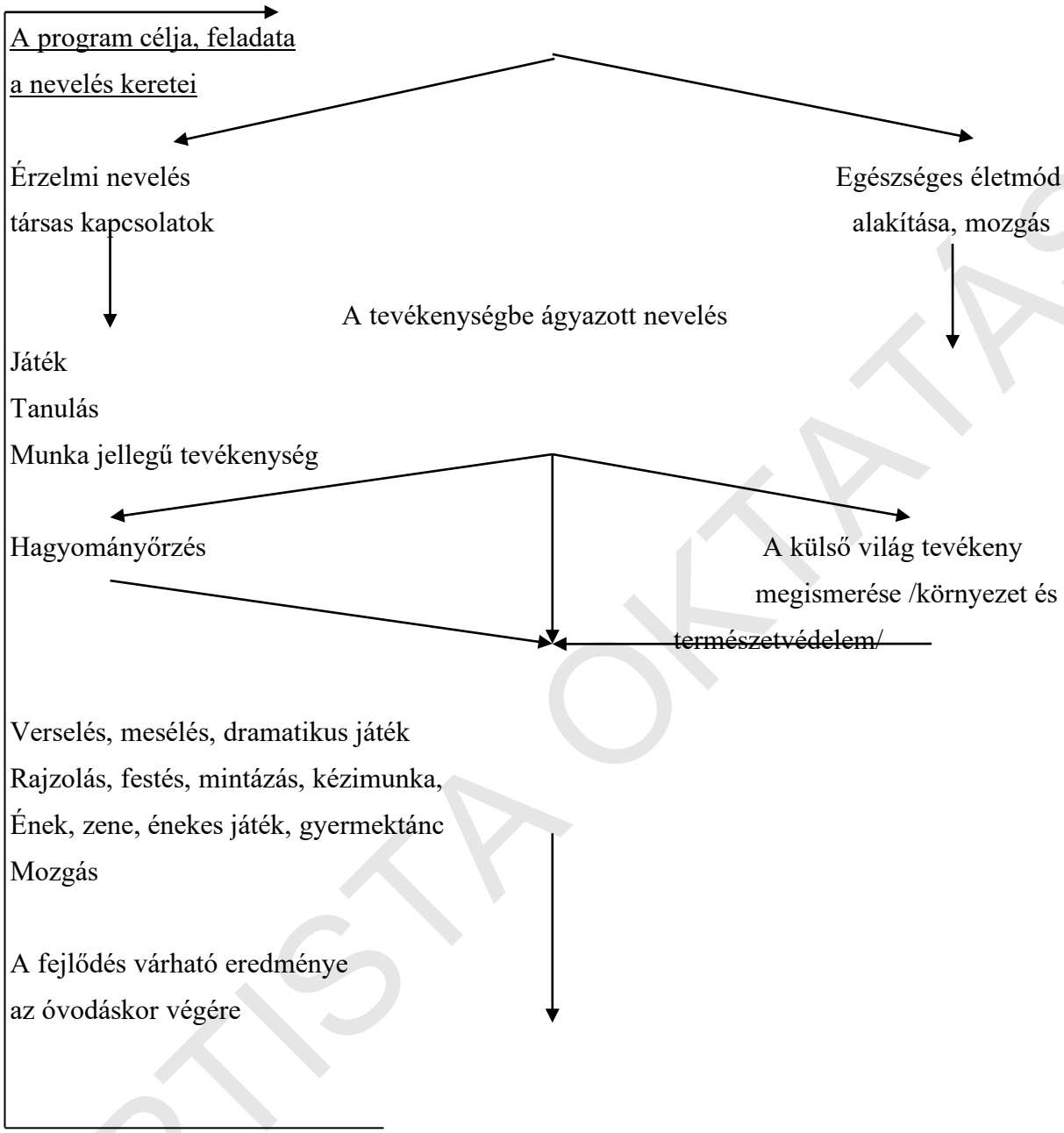
- pontos észlelés. Megkülönböztetése,
- adott hangok kiemelése
- adott hangok helyes egymásutániságának felismerése, hangcsoportok egységbe foglalása.

Összerendezett, koordinált mozgás

- szem és a kéz összerendezett célszerű mozgása.
- A látott, hallott információk összekapcsolásának képessége, motoros visszaadása /keresztcsatornák együttműködése /.
- Rövid idejű vizuális és térbeli memória.
- Szándékos figyelem, fegyelem koncentráció.

BAPTISTA OKTATÁS

A program rendszertáblája

A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek

Intézményünk nem határoz meg további elveket.

BAPTISTA OKTATÁS

Felhasznált szakirodalom

1. Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja /ONP/
2. Nagy Jenőné: Óvodai Programkészítés, de hogyan?
3. Porkolábné Dr. Balogh Katalin: Komplex Prevenciós Óvodai Program
4. Fábián Katalin: Tevékenységközpontú óvodai nevelési program
5. Óvoda az ezredfordulón MKM Budapest 1998
6. Mérei Ferenc - Biné Ágnes: Gyermeklélektan
7. Dr. Buda Béla: A fejlődés és nevelés pszichológiája 9. Kósáné Ormai Vera: Fejlődés lélektani vizsgálatok
8. Zilahi Józsefné: Óvodai nevelés játékkal, mesével
9. Psenákné Gregor Klára: Kötetlenül komplexen
10. Tolnai Gyuláné: Iskola előkészítő az óvodában
11. Forrai Katalin: Ének az óvodában
12. Törzsök Béla: Zenehallgatás
13. Ludánszkiné Szabó Éva: Óvodai zenei hagyományápolás - népszokások
14. Kerényi György: Jeles napok dalai
15. Dr. Kovácsné Mészáros Gabriella: Minden napra egy mese
16. Bakonyiné Vincze Ágnes, Mozgás a szabadban
17. Murainé Szy Éva: Játékos Beszédnevelés Komplex Prevenciós Óvodai Program
18. Nagy Béláné: Táncos játékok az óvodában

BAPTISTA OKTATÁS

Általános iskola pedagógiai programja

BAPTISTA OKTATÁS

Nevelési program

Bevezető

Az iskolában a nevelő-oktató munka a pedagógiai program alapján folyik. A pedagógiai program az iskola pedagógiai stratégiai terve, amely hosszú illetve középtávra – az intézményben működő évfolyamok számához kapcsolódva legalább egy képzési ciklusra – határozza meg az iskolában folyó nevelés-oktatás rendszerét: céljait, feladatait és tevékenységeit.

A pedagógiai program ebből következően az iskola szakmai önmeghatározásának dokumentuma, egyben szakmai autonómiájának biztosítéka is.

A pedagógiai programban, mint stratégiai tervben foglaltak akkor valósíthatók meg, ha ahhoz kapcsolódva:

- évente meg vannak határozva az aktuális célok és
- az ehhez kapcsolódó feladatok teljesülnek.

A pedagógiai program megvalósításának meghatározó feltétele az iskola éves, rövid távú pedagógiai célokat és feladatokat is tartalmazó munkatervének elkészítése és végrehajtása.

Iskolatörténet

„ Olyan lesz a jövő iskolája, mint amilyen a ma iskolája.”

(Szent-Györgyi Albert)

„ A tapasztalt ember tanítómestere a tudatlannak. A tudatlan ember: amin a tapasztalt dolgozik. Az aki a tanítóját nem teszteli, és nem szereti azt, min dolgozik tévedésben van, bármily eszes ember volna.”

(Lao-ce)

„ A nép olyan, mint a birka. Ha jó pásztor tereli őket, mennek engedelmesen s meg is híznak mellette. Ha hitvány a pásztor, elbitangol a nyáj.”

(Wass Albert)

2 A néptanító szívét vasból alkotta az Isten, hogy elbírja azt a sok kegyetlen lábat, amivel a sors meggázolja.”

(Gárdonyi Géza)

A falu iskolájáról az első adatunk a XVI. századból való. Ebben az időben az írás-olvasás megtanítása volt a legfontosabb feladat. 1848-ban hat osztályban folyt a munka, minden tantárgyat egyetlen tanító tanított. 1908-ra elkészült az új iskola. 1912-ig csak férfi tanítója volt a községnek. 1914-ben alkalmaztak először női tanítót. 1948-ig a korábbi gyakorlatnak megfelelően a felekezeti iskolákban folyt az oktató-nevelő munka.1948-ban bekövetkezett az államosítás. A megnövekedett létszámú tanulósereg, a 8 évfolyamossá történő fejlesztés, a szakosítás szükségessé tette a képzett pedagógusok munkába állását. Kevés lett a község 4 tanterme. 1955-60 között szakaszosan épült 4 új tanteremmel a mai épületünk régi szárnya.

BAPTISTA OKTATÁS

1989. augusztus 20-án került sor annak az épületnek az átadására, amelyben jelenleg is tanítunk. Ez új lehetőségeket nyújtott az oktató-nevelő munkához. Szaktantermeket alakítottunk ki. Beindíthattuk a művészetoktatást furulya, zongora, képzőművészeti és néptánc tanszakon. A gyerekek 6 évfolyamon végzik tanulmányukat, amiről bizonyítványt is kapnak. A pályázatok segítségével a meglévő technikai állományunkat fejlesztettük(interaktív táblák).Iskolánkban a szakos ellátottság 100%-os. Büszkék vagyunk a tehetséggondozás területén elért eredményeinkre.

A társadalom, a pedagógusok és a szülők célja azonos: gyermekeinkből művelt, jól képzett, az életben boldogulni tudó embereket szeretnénk nevelni. Iskolánk hosszú múltja alatt többször változtak az iskola falai, épületei, de nem változott a bennük munkálkodó pedagógusok fő célja: emberséget és tudást adni a felcseperedő gyerekeknek.

Gazdálkodás

Az intézmény önálló gazdálkodó költségvetési szerv a Baptista Szeretetszolgálat fenntartásában.

Földrajzi környezet

Iskolánk a település egyetlen alsó fokú köznevelési intézménye. 17 km-re fekszik a megyeszékhely, mely számunkra sok tekintetben előnyös. Közigazgatásilag Nyírbogdány községhez tartozik a hozzá 4 km-re lévő úgynevezett gyártelepi terület. A Gyártelepen közel 800 ember él. A gyártelepi gyerekek a Volán menetrendszerű járatával a központi iskolába járnak tanulni. A község családjainak anyagi, szociális és kulturális helyzete rendkívül változó. Egyre több tanuló szorul segítségre, támogatásra. Ezek megoldására rendkívüli erőfeszítésre van szüksége az önkormányzatnak, az intézmény fenntartójának és maguknak az intézményeknek.

Iskolánkban jelenleg 8 tanulócsoportban, 3 napközis és 1 tanulószobai csoportban folyik az oktatás.

A 2017/2018.tanévtől felmenő rendszerben bevezetve általános iskolai felnőttoktatást indítunk 5-8.évfolyamon, esti tagozaton. Az iskola beiskolázó körzete Nyírbogdány és környéke.

A felnőttoktatásban részt vehetnek a tanulók attól az évtől kezdődően, amelyben nyolc évfolyamos általános iskola esetén tizenhetedik életévét betölti és kizárólag felnőttoktatásban kezdhet új tanévet.

A tanuló attól a tanévtől kezdve folytathatja a tanulmányait felnőttoktatás keretében, amelyben a tizenhatodik életévét betölti.

Sajátos nevelési igényű tanuló, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló esetén, továbbá, ha a tanulmányi követelményeket azért nem tudták teljesíteni, mert a tanuló tartós gyógykezelés alatt állt, a meghatározott életkorhoz kettő évet hozzá kell számítani.

A nevelőtestület életkor, szakmai gyakorlat szerinti összetétele ideálisnak mondható. Az idősebbek tapasztalata mellett a fiatalok lendülete kell, hogy biztosítsa az eredményes munkát.

BAPTISTA OKTATÁS

Ismereteiket, módszertani megújulásukat, a szakmai kihívásoknak való megfelelést önképzéssel és a szakmai továbbképzéseken való részvétellel biztosítják.

Iskolánkban az alapfokú oktatás mellett művészetoktatás is folyik

Az alapfokú művészetoktatás keretében 4 különböző területen folyik a képzés: néptánc, képzőművészet, zene (furulya, zongora), színjáték.

Iskolánkban jelenleg egy idegen nyelv oktatása folyik. Angol nyelvet választhatnak diákjaink.

Számítástechnika tantermeink és gépparkunk lehetővé teszi a tanórán és egyéb foglalkozás keretében digitális kultúra oktatást 3. évfolyamtól – minden tanuló számára.

A sportolás feltételeit a tornaterem és a sportpálya biztosítja.

Iskolánkban működik a DÖK, melynek segítő nevelője céltudatosan készíti fel a gyerekeket életük szervezésére, annak irányítására és döntésekre. Megtanulják jogaikat és kötelességüket, egymás segítését. Az iskolagyűlések demokratikus gondolkodás és cselekvés lehetőségét biztosítják tanulóinknak.

Személyiségformálásban jelentős szerepet játszanak ünnepélyeink, rendezvényeink, melyek igazi élményt nyújtanak mind az iskolai mind a szülői közösségnek.

Kiemelkedő a rendszeres filharmónia előadássorozat, a művészeti iskola gálaműsora, a Kazinczy-hét és más kulturális rendezvények.

A szülői környezet jelentős részben támogatja az iskola munkáját, hisz mindannyian az eredményes nevelőtevékenység érdekében dolgozunk, hogy gyermekeinket segítsük, életre neveljük, arra kellő mértékben felkészítsük.

Pedagógiai feladataink: a helyi tantervben megfogalmazott alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, a Nat-ban szereplő kulcskompetenciák és fejlesztési feladatok megvalósítása, valamint az ezekre épülő differenciálás. Célunk, hogy tanulóink: a különböző szintű adottságaikkal, az eltérő mértékű fejlődésükkel, az iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal, egyéb (érdeklődési körüket érintő) tevékenységükkel, szervezett ismeretközvetítéssel, spontán tapasztalataikkal összhangban minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

2017.szeptember 1-től iskolánkban beindul az általános iskolai felnőttoktatás 5-8.évfolyamon, felmenő rendszerben bevezetve. Az indítás oka, hogy több, a településen és a környéken elő felnőtt jelezte, hogy szeretné befejezni az általános iskolát.

A felnőttek általános iskolája 5-8. osztályának feladata az alapműveltségre épülő általános alapműveltség közvetítése.

Olyan ismereteket és képességeket nyújt, amelyek átfogják az általános alapműveltség általános iskolai körét, tekintetbe véve a tanulók élettapasztalatait és korábbi (megszakított) iskolai tanulmányait, eredményeit, rendezve és kiegészítve ezeket. Ebből kiindulva megteremti a munkaerő-piaci szakképzés vagy a szakiskolai és a középiskolai továbbtanulás lehetőségét.

Az iskola nevelési programja és a helyi tanterve szoros egységet alkot. A nevelési programban meghatározott nevelési alapelveket, a kitűzött célokat és feladatokat elsősorban a tanítás - tanulás folyamatában a helyi tanterv megvalósításával és egyéb tevékenységgel éri el az iskola.

BAPTISTA OKTATÁS

A különböző ismeretek elsajátítása során törekszünk a tanulók értelmi, önálló ismeretszerzési, kommunikációs, egészséges és kulturált életmód iránti cselekvési motívumainak, képességeinek a kialakítására, fejlesztésére.

A tananyag feldolgozása, összefüggéseinek feltárása megalapozza a tanulók: műveltségét, világszemléletük, világképük formálódását, társas kapcsolatát, eligazodásukat saját testükön, lelki világukban, tájékozódásukat szűkebb és tágabb környezetükben.

MŰVÉSZETOKTATÁS

Intézményünkben önállóan a 2000/2001-es tanévtől folyik művészetoktatás. Az ezt megelőző négy évben az ibrányi általános iskola tagintézményeként működtünk. Községünkben valós igény hívta életre az önálló, több tanítvánnyal foglalkozó iskolát.

Intézményünk szoros kapcsolatot épített ki a község hivatalos, civil szervezeteivel. Aktív részesei vagyunk a község mindennapjainak és ünnepeinek. Akik a művészeti foglalkozásokon részt vesznek, hasznos tevékenységre, örömteli időtöltésre lelnek a társaikkal való együttlétben, az alkotó munkában. Közös fellépések, táncelőadások, színházi előadások erősítik az egymáshoz tartozás érzését. Valljuk, hogy személyiséget formálni csak egész személyiségre hatni tudó tanárok segítségével lehet, akik táplálják a tanulók kialakuló érzésvilágát, egyfajta minőségre törő igényességet alakítanak ki bennük.

Az alapfokú művészeti nevelés feltárja a tanítványokban a művészet megörökítő, átörökítő szerepét, megérteti, hogy az alkotás a legértékesebb emberi képesség.

A művészetoktatás intenzíven fejleszt számos képességet és az itt tanultak hatékonyan segítik az iskolai munkát. A művészetoktatás nevelő hatását lemérhetjük a közismereti tárgyak elsajátítása során, a tanulók magatartásában, értelmi, esztétikai fejlődésében.

A kiművelt tanítvány mozgáskultúrája hatványozottan gazdagodik, míg a tempó és a dinamika betartása, a tánclépések megtanulása a koncentráció, az önfegyelem állandó jelenlétét feltételezi.

A mozgásművészet elősegíti a tanulók fizikai és szellemi fejlődését, megismerteti őket a mozdulat és a zene viszonyával, az ösztönösség és a tudatosság egyensúlyával.

Gyermekeink bepillanthatnak ebbe a megfoghatatlan és mindig megújuló, testet-lelket gyönyörködtető örökérvényű művészetbe, melyet úgy hívnak: tánc.

Iskolánkban a következő művészeti ágak/tanszakok működnek

Táncművészeti ág:

- néptánc
- moderntánc
- társastánc tanszakok

Képző- *és iparművészeti ág:* képzőművészeti

- grafika és festészet
- fém- és zománcművészet
- fotó és film tanszakok

BAPTISTA OKTATÁS

Szín - és bábművészeti ág:

- színjáték tanszak

Zeneművészeti ág:

- furulya
- gitár
- zongora
- szintetizátor tanszakok

A nevelés és az oktatás nem választható el egymástól, nem állítható szembe egymással. Az oktatás a nevelés része.

EFOP 3.2.6-16-2016-00001 projekt

Az EFOP 3.2.6-16-2016-00001 „A tanulók képesség-kibontakoztatásának elősegítése a köznevelési intézményekben" című projekt keretében, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem partnerintézményeként az átvett szakmai programok tananyagát, módszertanát alkalmazzuk a tanórai tevékenységekben, valamint a tanórán kívüli egyéb nevelő-oktató munkában.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Pedagógiai alapelveink

- iskolánk nevelőtestületének pedagógiai hitvallása -

A nyírbogdányi Kazinczy Ferenc Baptista Óvoda, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolában tanító pedagógusok mindennapi nevelő - oktató munkájukban az alábbi felsorolt pedagógiai alapelveket szeretnék érvényre juttatni:

1. Iskolánkban olyan légkört kívánunk teremteni, ahol tanulóink otthon érezhetik magukat.

Ennek keretében:

- gyermekszereteten alapuló, gyermeki jogokat tiszteletben tartó, gyermekközpontú pedagógia megvalósítása,
- biztosítjuk és működtetjük a demokratikus fórumokat, melyeken a tanuló szabadon véleményt nyilváníthat,
- minden tanuló számára biztosítjuk, hogy egyéni képességeiknek megfelelően felkészítjük a következő iskolafokra.
- hangsúlyozzuk a kötelességek és a jogok egyensúlyának fontosságát,
- minden gyermek számíthat a pedagógusok jóindulati segítségére, tanulmányi munkájában és életének egyéb problémáiban,
- az iskola életében szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk:
    - tanuló és tanuló,
    - tanuló és nevelő,
    - szülő és nevelő,

BAPTISTA OKTATÁS

- nevelő és nevelő között.

Ennek érdekében:

- a tervszerű nevelő és oktató munka a tanulók alapkészségeit fejleszti, és számukra korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, továbbépíthető alapműveltséget nyújt,
- iskolánk olyan - az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó - ismereteket közöl, melyek megalapozzák a tanulók műveltségét, világszemléletét, világképük formálódását és eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben,
- az iskola oktató tevékenységének célját a gyermeki személyiség széleskörű fejlesztésében látjuk,
- fontosnak tartjuk, hogy diákjaink elsajátítsák, az egyéni és csoportos tanulás módszereit,
- szeretnék elérni, hogy tanulóink körében a szorgalomnak, a tudásnak és a munkának becsülete legyen,
- törekszünk a humánumra, az egyén és a közösségek iránti tiszteletre,
- segítünk diákjainknak észrevenni és értékelni a jót - megelőzni, felismerni a rosszat, ☐ törekszünk az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáinak és helyes formáinak kialakítására,
- szeretnénk tanulóinkat megismertetni nemzeti kultúránk és történelmünk eseményeivel, kiemelkedő személyiségeivel és hagyományaival, hogy mindezek megbecsülése révén tápláljuk a gyermekekben a haza, a szülőföld iránti szeretetet.
- Törekszünk az alkalmazható tudás megszerzésére.
- Tanulóinkban kialakítjuk együttműködésére, a társas kapcsolatokra épülő ismeretszerzés fontosságát.
- Törekszünk az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges képességek, kompetenciák megalapozására.

<u>Alapelvek:</u>

- A pedagógiai munka lényege: a szabadságra nevelés. Az irodalom tanításával, a nyelvek oktatásával, a zenei neveléssel, a matematika, fizika, történelem oktatásával, a sporttal, technikával és informatikával a fiatalember személyes szabadságát kell szolgálni.
- Segíteni kell a tanulók egyéni képességeinek kibontakozásában.
- Tiszteletben kell tartani a tanulók személyiségét, figyelembe venni egyéni képességeiket. Törekedni kell arra, hogy egyetlen tehetség se kallódjon el.
- Diákokkal előre meg kell ismertetni a velük szemben támasztott követelményeket, így tudhatják a velük szembeni elvárást.
- A fiatalokat a felelős állampolgári létre, az egymásért való felelősségre, a család, haza, munka szeretetére és megbecsülésre kell nevelni.
- Az értelem fejlesztésével együtt fontos az érzelmi és akarati élet formálása.
- Meg kell tanítani a kudarcot is elviselni, feldolgozni és értékelni.
- A nevelésen és az oktatáson sugározzon át a természethez való megváltozott viszony, az ökológiai szempontok előtérbe kerülése, az élet és a természet szeretete, a természeti kincsek és az épített örökség megbecsülése.

BAPTISTA OKTATÁS

- Tervszerű és következetes nevelő-oktató munkával fejleszteni kell a tanulók alapkészségeit.
- Erősíteni kell a tanulók iskolához való kötődését. Ennek érdekében olyan légkört kell megteremteni, hogy az iskolában otthon érezhessék magukat a gyerekek.
- Az iskolában olyan, - az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a tudományokra vonatkozó – ismereteket kell közölni, melyek megalapozzák a tanulók széleskörű műveltségét, elősegítik az értelmi, erkölcsi eligazodásukat az őket körülvevő világban.
- Erkölcsileg, szellemileg és testileg egészséges nemzedéket kell nevelni.
- Fontos a pontosság, fegyelem és az önfegyelem gyakorlása.
- A tanulóknak érezniük kell a felelősséget a Föld globális problémái iránt, és tudatosítani kell bennük, hogy a mindennapi életben is figyeljenek környezetünk megóvására.
- Törekedni kell a szociális hátránnyal, tanulási nehézséggel vagy beilleszkedési-, magatartási zavarral küzdő gyerekek hátrányának leküzdésére.
- Fontos a szülőkkel való folyamatos kapcsolattartás, valamint aktív részvétel a lakóhelyünk életében.

Célok, feladatok

- Az iskolában folyó oktató-nevelő munkának tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal támogatnia kell az egyéni képességek kibontakozását. - Gondoskodni kell:
- az általános és széles alapműveltség biztosításáról minden tanulónál,
- tanulási kudarcok megelőzéséről,
- a sikeres beilleszkedés elősegítéséről,
- a szociális hátrányokból adódó hátrányok kompenzálásáról,
- önismeret fejlesztéséről,
- önellátásra való képesség és igény kialakításáról a napi szükségletek kielégítésében (tisztálkodás, öltözködés, iskolai felszerelés stb.),
- a testi nevelésről, mely a tanórákon, kirándulásokon és túrákon, különféle sportrendezvényeken, sportköri foglalkozásokon valósul meg,
- a tanuláshoz szükséges szövegértési és szövegalkotási képességek fejlesztéséről,
- arról, hogy a tanulók rászokjanak a tanórák alatti munkafegyelemre, a házi feladatok elkészítésére, az iskola házirendjének megtartására, valamint az utcán, a közlekedésben való fegyelmezett viselkedésre. Fontos:
- a család tiszteletére, a szülők, nagyszülők megbecsülésére, szeretetére, udvariasságra, figyelmességre, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartására nevelés,
- az esztétikai nevelésben a képzőművészetek, a zenei kultúra oktatása, valamint a beszéd, a viselkedés, az öltözködés és a környezet kultúrájának elsajátítása.
- Magyarország megismerése, szeretete és megóvása,
- a nemzeti műveltség, a hazai nemzetiségek kultúrájának átadása, megőrzése, az egyetemes kultúra közvetítése, az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság elmélyítése,

BAPTISTA OKTATÁS

- a Kárpát-medence, különösen a környező országokban élő magyarság életének megismerése, az Európához tartozásunk erősítése,
- a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése, az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése, a közjóra való törekvés megalapozása, a nemzeti, közösségi összetartozás és a hazafiság megerősítése,
- a nemzeti kultúra ápolása, hazaszeretetre nevelés, hagyományaink, ünnepeink megismertetése, átörökítése.
- teljesítmény növelésére sarkalljik tanítványainkat , hogy az elsajátított tudás értékálló és a kor igényeinek megfelelő legyen,
- az általános iskolai követelmények minél magasabb szintű elsajátításáról,
- a tanulók továbbtanulási esélyeinek a növeléséről,
- az alkalmazható tudás elsajátíttatásáról.

Az iskola célja, hogy a családdal együttműködve :

- cselekvő elkötelezettségre neveljen az igazság és az igazságosság, a jó és a szép iránt, fejlessze a harmonikus személyiség kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi, erkölcsi, társas és testi képességeket.

Ezáltal járul hozzá ahhoz, hogy tanulóink:

- a haza felelős polgárává váljanak;
- kifejlődjék bennük a hazafiság érzelemvilága;
- reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítélőképességre tegyenek szert;
- megtalálják helyüket a családban, a szűkebb és tágabb közösségekben, valamint a munka világában;
- törekedjenek a tartalmas és tartós kapcsolatok kialakítására;
- legyenek képesek felelős döntések meghozatalára a maguk és a gondjaira bízottak sorsát illetően;
- váljanak képessé az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre;
- ismerjenek meg és értsék meg a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat;
- tartsák értéknek és feladatnak a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését.

A tanulók legyenek képesek:

- az idejüket önállóan és hatékonyan beosztani,
- saját képességeiknek megfelelő szinten teljesíteni a tanulmányi követelményeket.

MŰVÉSZETOKTATÁS

A tanulók számára biztosítjuk:

- a készségeik, képességeik fejlesztését,
- alkotó és önkifejező képességeik kibontakoztatását,
- tehetségük gondozását.

Célunk:

- követelmények teljesítésével történő képesség– és személyiségfejlesztés,
- az integrált oktatás–nevelés megvalósítása,
- az esztétikai–művészeti tudatosság és kifejezőkészség kompetenciaterület fejlesztése.

BAPTISTA OKTATÁS

- a tanulók értelmi, érzelmi és kifejezőképességeinek fejlesztése.

A művészetoktatás a készség– és képességfejlesztést, az ismeretgazdagítást a személyiségformálás eszközeként kezeli, követelményeit a gyermek életkori fejlődési jellemzőihez igazítja.

A művészetoktatás helyi programja az egyes művészeti területek követelményeire, a művészeti ágak sajátos nevelési és oktatástörténeti értékeire, a művészeti nevelés tapasztalataira, a művészetpedagógiai és művészetpszichológiai kutatások eredményeire, a magyar művészeti nevelés nemzetközileg is elismert gyakorlatára épül.

A művészeti nevelés általános célja

A művészeti nevelés a személyiség fejlesztés fontos része. Sajátos tulajdonságokat, képességeket fejleszt.

Épít a gyermek:

- nyitottságára
- fogékonyságára
- esztétikum iránti érzékenységére
- alkotási vágyára

Ezt szem előtt tartva, speciális művészeti ismereteket nyújtva az alkotó munkával együtt járó, pozitív élmények segítségével hozzájárul egy harmonikus kreatív személyiség kialakításához. Ösztönzi a gyermeket a tolerális kapcsolattartásra, együttműködésre.

A művészeti területek közös általános követelményei

***Tanulóink tudják, ismerjék*:**

- Művészeti emlékeink, hagyományaink ápolásának szokásrendszerét.
- Nemzeti, nemzetiségi, etnikai kisebbségi művészet kulturális értékeit.
- Európai és egyetemes művészeti kultúra jellemzőit, értékeit.
- Kulturált beszéd és magatartási formákat.
- Művészetekhez kapcsolódó kommunikációs és metakommunikációs jelrendszert.

Fejlődjön a tanuló:

- Kreativitása
- Ízlése
- Emlékezete
- Képzelete
- Improvizációs készsége a különböző művészeti területeken
- Alkalmazkodó képessége, toleranciája
- Gondolkodása
- Figyelme
- Koncentrációs képessége
- Problémaérzékenysége

Alakuljon ki a tanulókban:

- A művészetek iránti igény.
- Interpretáláshoz szükséges önfegyelem.
- Rendszeres munka iránti igény.
- A szabadidő kulturált eltöltése iránti igény.

BAPTISTA OKTATÁS

A pedagógusok felelősségteljes feladata felismerni a tehetségeket, tehetséggondozó versenyek szervezésével a tehetségek motiválása.

Művészeti iskolánk siker kritériumai

Pedagógiánk alappillére a *gyermekközpontúság.*

- Célunk olyan légkör kialakítása, ahol a tanuló és a tanár egyaránt jól érzi magát. Olyan egyéni élményekhez, sikerekhez juttatni a gyermeket, ahol önálló művészi gondolatai megvalósulhatnak.
- Célunk, hogy a tanuló önmagához képest az optimum szintre jusson el. Mindezt a tanítási órákon kívüli előadások, kiállítások, versenyek, találkozók megszervezése növeli.
- A tananyag feldolgozása és az ezekhez kapcsolódó módszereket úgy választjuk meg, hogy az adott szakirány pedagógusa is tudja, hogy az itt folyó nevelés általános művészeti nevelés. Az itt tanuló gyerekek nagy része művészeteket értő - és befogadó felnőtté fog válni, nem pedig hivatásos művésszé.
- Ösztönözni kívánjuk diákjainkat abban, hogy a programok tervezésének, szervezésének, megrendezésének alkotó résztvevő legyenek.

Olyan *problémamegoldó* egyénné nevelni, aki tudja, hogy a küzdeni tudás a legfontosabb.

Feltételrendszer

Tárgyi feltételek

A tárgyi feltételeket „Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja" részletesen megfogalmazza. Rövid és hosszú távú tervünk, hogy eszközeinket folyamatosan bővítsük, hogy teljes eszköztárral rendelkezzünk.

Személyi feltételek.

A művészeti iskola programjának megvalósításához elengedhetetlen, hogy az adott tanszakokon szakmailag felkészült és megfelelő végzettséggel rendelkező szakemberek tanítsanak. (oklevelek másolata a mellékletben)

FELNŐTTOKTATÁS

célja

- Az általános iskolából korábban lemorzsolódott tanulók ismereteinek a bővítése, az általános iskola elvégzése, továbbtanulás,

Feladata:

- a korábbi ismeretek felelevenítése, az új ismeretek rögzítése,
- alkalmazható tudás megszerzése,
- kompetenciafejlesztés,
- a tanulás tanítása, a tanulás megszerettetése.

Értékek – Kiemelt fejlesztési feladatok

Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka céljait az általános **emberi és a nemzeti értékek** tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása és átadása határozza meg.

Pedagógiai munkánk alapvető feladata, hogy a gyermeki nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos **alábbi értékeket** tanulóink elsajátítsák, ezek képviselete váljon bennük meggyőződéssé és határozza meg viselkedésüket, magatartásukat.

BAPTISTA OKTATÁS

Az élet tisztelete, védelme. A természeti környezet megóvása. Az állatok és növények védelme, szeretete. Fogékonyság az élő és az élettelen természet szépsége iránt.

Az ember testi és lelki egészsége. Az egészség megőrzésének fontossága. Az egészséges és kulturált életmód iránti igény. A testmozgás iránti igény. Az önellátás képességeinek kialakítása (tisztálkodás, öltözködés, étkezés, környezet rendben tartása). Az egészségvédelem (az egészségre káros szokások ismerete, elutasítása; a balesetek megelőzése).

Az önismeret, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye (önbecsülés, önbizalom). Felelősségvállalás saját sorsának alakításáért (önállóság, kitartás, szorgalom, kreativitás). Nyitottság az élményekre, a tevékenységekre, az esztétikum befogadására és létrehozására.

Fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a barátságra. Hűség, önzetlenség, megértés, tapintat, őszinteség, egymás elfogadása, udvariasság, figyelmesség.

A család tisztelete, a szülők, nagyszülők megbecsülése, szeretete.

Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.

A világ megismerésének igénye. Igény a folyamatos önművelésre, az értékelés és önértékelés, valamint az önálló tanulás képességeinek kialakítására.

A szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása. A nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, megértése, emlékeinek, hagyományainak, jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. Egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet.

A kisebbségben élő magyarságért érzett felelősség - és közösségvállalás. A hazánkban élő kisebbségek és más népek, nemzetek jogainak tisztelete, kultúrájuk, hagyományaik tiszteletben tartása.

Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Az emberek egyenlőségének elismerése. Az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása. Érdeklődés a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre. Törekvés a demokrácia érvényesítésére.

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben később meghatározásra kerülő tanórai és egyéb nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés.

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatóak:

Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.

Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:

	Közvetlen módszerek	**Közvetett módszerek**

BAPTISTA OKTATÁS

1. Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek.	Követelés. Gyakoroltatás. Segítségadás. Ellenőrzés. Ösztönzés.	A tanulói közösség tevékenységének megszervezése. Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása. Hagyományok kialakítása. Követelés. Ellenőrzés Ösztönzés.
2. Magatartási modellek bemutatása, közvetítése.	Elbeszélés. Tények és jelenségek bemutatása. Műalkotások bemutatása. - A nevelő személyes példamutatása.	- A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében. - A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből.
3. Tudatosítás (meggyőződés kialakítása).	- Magyarázat, beszélgetés. - A tanulók önálló elemző munkája.	Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról. Vita.

Eszközök és eljárások

- fokozatosan **átvezetjük a gyermeket** az óvoda játékközpontú cselekvéseiből **az intézményi tanulás tevékenységeibe**;
- **mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz**, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- a **mozgásigény kielégítésével**, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztése;
- az **önismeret** alakításával, a **fejlesztő értékelés** és **önértékelés** képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont**: az életkori jellemzők figyelembevétele**; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása;
- **az 16 óráig tartó bent tartózkodás során a nevelés és oktatás - egységes keretbe foglalja a tanulók egyéni képességéhez igazodó fejlesztés teljes folyamatát**, biztosítva a tanulóknak a pihenés, a kikapcsolódás, a szórakozás és a testmozgás lehetőségét;
- **a kreativitás fejlesztése**; - az egyéni képességek figyelembe vételével az **írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés**; **a tanulók egészséges terhelése**, **érési folyamatuk követése**, személyre szóló, **fejlesztő értékelésük**;
- a személyiség **erkölcsi arculatának, értelmi és érzelmi alapozásával**; helyes **magatartásformák megismertetésével** és gyakoroltatásával;
- a 16 óráig tartó foglalkozások és tanulószobai foglalkozások elősegítik a tanulók felkészülését, a tehetségnevelést, egyéni megsegítést;
- a **kortárs kapcsolatok** megerősítésével; a mindennapi életvitellel összefüggő **praktikus ismeretek** nyújtásával;

BAPTISTA OKTATÁS

- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat **és az alapvető képességek, készségek elsajátításával**; a **mentális képességek** célirányos fejlesztésével; **az önálló tanulás és az önművelés alapozásával**;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő **kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat**; **projekteket, projektnapokat, témahetet, témanapokat;**
- növeljük a tanulók aktív részvételét igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték stb.). az intézmény épít a tanulók kíváncsiságára és a rendszerezett ismeretek iránti igényükre;
- a tanulók megszerzett tudásukat **valóságos feladatok, problémák megoldásában**, **konfliktusok kezelésében** is alkalmazzák, döntésképességüket szervezett gyakorlatokban és spontán élethelyzetekben is érvényesítik;
- az iskolában folyó nevelő – oktató munka mérési, ellenőrzési, értékelési rendszerében meghatározott rend szerint **funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket**;
- **alkalmazzuk a tanuló-megismerési technikákat, módszereket és eszközöket;**

Alapfokú művészetoktatás

A magyar művészetoktatás olyan értékközvetítő pedagógiát képvisel, amely a személyiség sokoldalú fejlesztésére, az egyéni képességek feltárására és differenciált fejlesztésére irányul.

A művészetoktatás tantervi programja a művészeti nevelés és oktatás tapasztalataira, az új szaktudományos és módszertani ismeretekre, a művészetpedagógiai és művészetpszichológiai kutatások eredményeire, a magyar művészeti nevelés nemzetközileg is elismert gyakorlatára, valamint a korszerű pedagógiai elvárások rendszerére épül.

A tananyag eszköz a tanulók értelmi, érzelmi és kifejezőképességeinek fejlesztéséhez, a személyiség sokoldalú fejlesztéséhez.

A tantervi programok megvalósítására a holisztikus szemlélet és az élménypedagógiai irányultság, valamint a gyakorlatorientáltság a jellemző.

A művészetoktatás a készség- és képességfejlesztést, az ismeretek és tapasztalatok gazdagítását a személyiségformálás eszközeként kezeli, követelményeit a tanuló életkori fejlődési jellemzőihez igazítja.

A tananyag feldolgozását a kompetenciafejlesztő szemlélet jellemzi, amely négy kulcsterületre fókuszál: ismeretre (kognitív kompetencia), képességre (személyes kompetencia) és attitűdre (társas-szociális kompetencia) és mindezek fejlesztését megvalósító módszerkompetenciára.

A tantervi szabályozás rugalmassága lehetővé teszi az integrált oktatás-nevelés megvalósítását, továbbá hozzájárul a Nat-ban meghatározott kulcskompetenciák fejlesztéséhez, de különösen a *kreativitás, önkifejezés és kulturális tudatosság kulcskompetenciájának* fejlesztése kerül a képzés középpontjába.

A tanulási folyamatok megújításának érdekében az információs és kommunikációs technika használata lehetőséget ad arra, hogy a pedagógiai innovációk transzfer hatása

BAPTISTA OKTATÁS

érvényesüljön. Ezzel lehetőséget biztosít az egyéni nevelésre, a differenciált fejlesztésre, mely a komplex személyiségfejlesztés alapja.

A digitális pedagógia alkalmazásának lehetősége új utat teremt az egymással való együttműködésre, a tudásmegosztásra, szem előtt tartva a digitalizáció mentális és egészségi hatásait is.

A magyar művészetoktatás tevékenységrendszere kortárs közösségek létrehozását generálja, amelyek kulturális szerepvállalásuk révén jelentős értéket képviselnek, és elősegítik a társadalmi együttműködést.

Az alapfokú művészetoktatás célja minden művészeti területen

Az alapfokú művészetoktatás célja:

- képességfejlesztés (a személyiséget alkotó- és szakspecifikus képességek kompetencia alapú fejlesztése) a művészeti ág eszközrendszerével és formanyelvével, az élménypedagógia módszereivel
- a tanuló megismerése, a személyiség integrációjának támogatása, a kulcskompetenciák fejlesztése
- értékközvetítés, értékmegőrzés, új értékek létrehozása, művészeti tudatosság kialakítása
- a tanulói tevékenység középpontba állítása, a felfedező tanulás támogatása
- az önkifejezés, a kreatív alkotóképesség és a kommunikáció fejlesztése
- a mérlegelő gondolkodás képességének alakítása
- a magyar és egyetemes kulturális hagyományok átörökítése, a nemzeti identitás erősítése
- kortárs közösségek létrehozása, a társas együttműködés, az érzelmi intelligencia és az empátia fejlesztése, a különböző nemzeti vagy etnikai kisebbség kulturális értékeinek elismerése
- a tehetségek azonosítása, fejlesztése és gondozása, a pályaorientáció segítése
- a tehetségek bemutatása szakmai fórumokon, rendezvényeken, versenyeken
- esélyteremtés, a szociokulturális hátrányok csökkentése
- egészséges életmód igényének kialakítása, fenntarthatóságra nevelés
- művészeti irányzatok és stílusok és a kortárs művészet megismertetése
- alkotói és előadóművészeti tevékenységek színvonalas megvalósítása, közzététele
- a digitális térben rejlő lehetőségek kihasználása, a tanulók felelősségteljes közreműködésével.

Oktatás-szervezési eljárásaink:

- Előadás, magyarázat, megbeszélés, vita, tanulói kiselőadások, elbeszélés, szemléltetés, projektmódszer, kooperatív oktatási módszer, szimuláció, szerepjáték, játék, házi feladat.
- Az oktatás szervezési módjai: frontális munka, egyéni munka, párban folyó munka, csoportmunka.
- Az alapfokú művészeti iskolában a főtárgy elméleti és gyakorlati oktatása, valamint a konzultációs tanórai foglalkozás egyéni foglalkozás keretében is folyhat. Az alapfokú művészetoktatás zeneművészeti ágában a tehetséggondozás érdekében egy-három fős foglalkozás tartható. Az egyéni foglalkozást az intézmény az alapfokú művészetoktatás zeneművészeti ágában a hangszeres és énekes főtárgyi óra esetén egy-egy tanuló részére biztosítja.

BAPTISTA OKTATÁS

AZ ISKOLAI NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA TARTALMI SZABÁLYOZÁSA A MÓDOSÍTOTT 110/2012.(VI.4.) KORMÁNYRENDELET NEMZETI ALAPTANTERV ALAPJÁN

A NAT műveltségi területenként határozza meg az iskolai nevelés-oktatás pedagógiai tartalmát. A fejlesztési feladatok és a közműveltségi tartalmak az egyes nevelési-oktatási szakaszokhoz kapcsolódnak.

A Nemzeti Alaptanterv alapján megfogalmazott feladatok:

- a nemzeti műveltség,
- a hazai nemzetiségek kultúrájának átadása, megőrzése,
- az egyetemes kultúra közvetítése,
- az erkölcsi érzék és a szellemi, érzelmi fogékonyság elmélyítése,
- a tanuláshoz, a munkához szükséges képességek, készségek, ismertetek, attitűdök együttes fejlesztése,
- az egyéni és a csoportos teljesítmény ösztönzése,
- a közjóra való törekvés megalapozása,
- a nemzeti közösségi összetartozás és hazafiság megerősítése
- értékálló és a kor igényeinek megfelelő tudás elsajátítása

A Nemzeti Alaptanterv alapján megfogalmazott célok:

- a haza felelős polgárává váljék,
- a tanulókban kifejlődjön a hazafiság érzelemvilága,
- reális önismeret,
- szilárd erkölcsi ítélőképességre tegyen szert,
- megtalálja helyét a családban,
- megtalálja helyét a munka világában,
- tartalmas és tartós kapcsolatok kialakítására váljék képessé, legyen képes felelősségteljes döntések meghozatalára,
- váljék képessé az önálló tájékozódásra, véleményformálásra, cselevésre,
- ismerje és értse a természeti és társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat,
- a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzése

A hatékony intézményes nevelés-oktatásnak nélkülözhetetlen eleme a szülőkkel történő együtt-működés. Az intézmény a szülők számára nyújtott pedagógiai segítséggel, a szülők véleményének, javaslatainak befogadásával, hasznosításával teremti meg a sikeres együttműködést.

Fejlesztési területek-nevelési célok:

A fejlesztési területek – nevelési célok áthatják a pedagógiai folyamat egészét. A célok elérése érdekében a pedagógiai folyamatban jelen kell lennie az ismeretszerzés, a gyakoroltatás, cselekedtetés mellett a példák érzelmi hatásának is. Összhangban kell lennie a kulcskompetenciák alapját adó képességekkel, készségekkel, az oktatás és nevelés során megszerzett ismeretekkel, és a tudásszerzést segítő attitűdökkel.

A nevelési célok megvalósulása a köznevelés folyamatában:

- beépülnek az egyes műveltségi területek, illetve tantárgyak fejlesztési követelményeibe, tartalmaiba;
- tantárgyak részterületeivé válhatnak, vagy önálló tantárgyként jelenhetnek meg az iskola helyi tanterve szerint;

BAPTISTA OKTATÁS

- 1-4. évfolyam tematizálják a tanítói munkát, a felsőbb évfolyamokon pedig elsősorban az osztályfőnöki órák témaköreit;
- témákat, fejlesztési helyzeteket körvonalaznak a nem tanórai keretek között folyó, egyéb iskolai foglalkozások, programok számára.

Az erkölcsi nevelés

- A tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése,
- A cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése,
- Igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése,
- Az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése,
- Az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra való felkészítés,
- A tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira a helyes megoldáskeresés,
- A kötelesség tudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítő készség, a tisztelet, a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás megtanulása,

A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelemtől, képzelőtehetség, intellektuális érdeklődésük felkeltése.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

- A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait, az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeit, nehézségeit és ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákat.
- Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát.
- Ismeretek, egyéni és közösségi tevékenységek elsajátítása, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését.
- Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése,
- Ismerjék meg Európa történelmét, sokszínű kultúráját,

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

- A demokratikus jogállam működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között.
- Ezt a magatartást jellemezze:
- a törvénytisztelet,
- az együttélés szabályainak betartása,
- az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete,
- az erőszakmentesség,
- a méltányosság.

Az iskola megteremti a lehetőségét annak, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és biztosítja a honvédelmi nevelést.

Fejlődjön ki a tanulókban a kreatív, önálló mérlegelő gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra, amelyet a közügyekben való részvétel megkíván.

A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

BAPTISTA OKTATÁS

- Az önismeret fejlesztése, mint a társas kapcsolati kultúra alapja – a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség.
- A tanuló kedvező szellemi fejlődésének, készségeinek, tudásának és kompetenciáinak kifejlesztése.
- A tanulók képessé váljanak az érzelmeiknek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, a kölcsönös elfogadásra. - A tanuló énképének kialakítása, hogy a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani.
- A megalapozott önismeret kialakításával a tanulókban fejlődjön ki a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához szükséges képesség.

A családi életre nevelés

- A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretet kapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A környezet változásai, az érték-rendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére.
- A köznevelési intézményeknek ezért kitüntetett feladata:
- a harmonikus családi minták közvetítése,
- a családi közösségek megbecsülésére nevelés,
- felkészítés a családi életre,
- a családi életükben felmerülő konfliktusok kezelésére nevelés, - a szexuális kultúra kérdései.

A testi és lelki egészségre nevelés

- Az egészséges életmódra, a testi-lelki egészségre nevelés,
- A helyes táplálkozásra, a mozgás megszerettetésére, a stressz kezelés módszereinek alkalmazására nevelés,
- A lelki egyensúly megóvására, társas viselkedések szabályozására, a konfliktusok kezelésére nevelés,
- A családdal együttműködve a tanulók felkészítése az önállóságra, a betegség megelőzésére, a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében,
- A káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésére nevelés, motiválással, példamutatással.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

- A hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása a tanulókban, saját élményű tanuláson keresztül.
- A segítő magatartás képességeinek fejlesztése, az együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és –megvalósítás.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

- A tanulók az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használják.

BAPTISTA OKTATÁS

- A tanulók számára a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá.
- A környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására nevelés.
- A tanulók megismerjék a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő,
- Kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Pályaorientáció

- A tanulók életkorához igazodva átfogó képet kell nyújtani a munka világáról. - Tevékenységeken keresztül kell biztosítani arra, hogy a diákok kipróbálhassák képességeiket, elmélyülhessenek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthassák a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, - Képessé váljanak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.
- Fejleszteni kell bennük a segítéssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

- A tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa, a fogyasztás területén,
- Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát,
- Lássák a rövid és hosszú távú céljaik, az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát,
- A köznevelési intézmény biztosítsa a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását.

Médiatudatosságra nevelés

- A tanulók nevelése az új és a hagyományos médiumok nyelvének nevelésére, - A médiatudatosságra nevelés, a kritikai beállítódás kialakítása, a médiumoktól befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására,
- A tanulók megismertetése a média működésével és hatásmechanizmusaival,
- A média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal,
- A valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával,
- A különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása:

Minden pedagógus teendője:

- Felkeltse az érdeklődést a tanulóban az iránt, amit tanít,
- Útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáférésével kapcsolatban.
- Annak megtanítása, hogy hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere;
- Hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások;
- Hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok;
- Melyek az egyénre szabott tanulási módszerek;
- Miként működhetnek együtt a tanulók csoportban;

BAPTISTA OKTATÁS

- Hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek.
- Olyan tudás kialakítása, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével.
- A tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

Egységesség és differenciálás, módszertani alapelvek:

- A tanulónak a tanulási tevékenységekben történő hangsúlyos részvétele;
- Olyan tanulói kompetenciák fejlesztése, amelyek lehetővé teszik az ismereteknek különböző helyzetekben történő kreatív alkalmazását;
- A tevékenységekre épülő tanulásszervezési formák segítsék a tanulót az ismeretek megszerzésében, a kompetenciák fejlesztésében
- Ki kell használni a tanulás társas természetéből adódó előnyöket, a differenciált egyéni munka adta lehetőségeket.

Segíteni kell a párban vagy csoportban végzett felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködésen alapuló tanulást.

A minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezet biztosítása, a tanulói különbségekhez illeszkedő, differenciált célkijelölés, a többszintű tervezés és tananyag-alkalmazás, a fejlesztő, tanulást támogató értékelés.

Az egyéni rétegmunka, az adaptált szövegváltozatok felhasználása, amelyek kiterjeszthetik és elmélyíthetik a tankönyvek tartalmát.

Mindezek megvalósításához a pedagógus feladata:

A pedagógus a probléma-megoldási és a jelenségértelmezési közvetett és közvetlen eszközökkel segítse, a tanuló igényeit, szükségleteit figyelembe véve.

A pedagógus tegye lehetővé az iskolán kívüli szakemberek bevonását, valamint a külső helyszínek nyújtotta pedagógiai lehetőségek felhasználását (könyvtár, múzeum, levéltár, színház, koncert).

A pedagógus működjön együtt más tantárgyakat tanító pedagógusokkal azért, hogy a tanulóknak lehetőségük legyen a tanórákon vagy a témahetek, tematikus hetek, projektnapok, témákhoz szervezett események, tanulmányi kirándulások, iskolai táborok alkalmával a tantárgyak szervezett, összefüggő, illetve kapcsolódó tartalmainak integrálására.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a pedagógusnak figyelembe kell vennie a tantárgyi tartalmaknak a tanulói sajátosságokhoz való illesztését.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében az egyéni haladási ütemet biztosítsa, a differenciált (optimális esetben személyre szabott) nevelés, oktatás során az egyéni módszerek alkalmazza.

Az aktív tanulás segítése a tanuló tehetségének, különleges nevelési-oktatási szükségleteinek vagy fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező szakember támogatásával történjen.

Az iskoláknak tanítási évenként több olyan tanóra megszervezését ajánlott beilleszteniük a helyi tantervbe, amelyben több tantárgy ismereteinek integrálását igénylő (multidiszciplináris) téma kerül a középpontba, a tanóra céljának, tartalmának és megvalósítási módszereinek megjelölésével.

BAPTISTA OKTATÁS

Képesség-kibontakoztatás támogatása

- A tanulói teljesítmény értékelésének egyik célja,
- segítse a tanuló és a szülő objektív tájékoztatását,
- hozzájáruljon, hogy a pedagógus folyamatosan meggyőződjön a tanulási folyamat hatékonyságáról,
- lehetőséget biztosítson a pedagógiai munka nyomon követésére, az újratervezésére,
- a célok újra definiálására és továbbiak meghatározására, amennyiben ezt a tanulók fejlődése megkívánja.

Az értékelési folyamatokat megalapozó tervező munka figyelembe veszi a tanuló előzetes tudását, aktuális fejlettségi szintjét, egyéni fejlődési lehetőségeit, életkori sajátosságait, az értékelés személyiségfejlődésére gyakorolt hatását és a pedagógiai célokat.

Diagnosztikus mérés: egy tanítási óra, tanulási egység, téma vagy program megkezdése előtt végzett adatgyűjtés.

A diagnosztikus értékelés kiterjedhet:

- a tanulók meglévő tartalmi tudására,
- aktuális készség- és képességfejlődési szintjére,
- hozzáállására,
- viszonyulására.

Az értékelés során figyelembe kell venni :

- a tanuló életkori sajátosságait,
- a tanulás korábbi és aktuális környezeti tényezőiről rendelkezésre álló információkat,
- a pedagógiai célokat.

Az eredmények visszajelzésével a pedagógus útmutatást tud adni a tanulónak a tanulást várhatóan leghatékonyabban segítő tanulási módokról.

A tanulási folyamat rendszeres értékelése és visszajelzése teszi lehetővé a tanuló fejlődésének folyamatos nyomon követését.

A kiinduló állapot értékelése és a fejlesztő, segítő támogató értékelés önfejlesztésre és kitartásra ösztönzi a tanulót fejlődésének, valamint tudásának gyakori, interaktív módon történő visszajelzésével.

Célja:

- a tanuló erősségeinek és hiányosságainak felmérése,
- az éppen kihívást jelentő célok meghatározása,
- a nevelési-oktatási gyakorlatnak a célok eléréséhez történő igazítása.
- Az összegző értékelés célja annak megállapítása, hogy a tanulók tudásának, ezen belül a stabil ismeretek kialakításának és a készségek elsajátításának szintje milyen mértékben felel meg a célként kitűzött tanulási eredményeknek.

Az összegző értékelés minősítő jellegű, de lehet részletes szöveges értékelés is, amely rendelkezik a fejlesztő, tanulástámogató értékelés jellemzőivel. Az első évfolyam végén a tanuló összegző értékelése szöveges formában történik.

Az iskolakezdést követő első félévet minden szempontból bevezető, fejlesztő szakasznak szükséges tekinteni, ezért a pedagógus ebben az időszakban a szöveges formában megfogalmazott fejlesztő, tanulást segítő értékeléseket elsősorban szakmailag megalapozott megfigyeléseire építheti.

BAPTISTA OKTATÁS

A szöveges értékelés lehetőséget biztosít arra, hogy a tanuló és a szülő részére a tantárgyi előrehaladásról és a kompetenciák fejlődéséről a pedagógus a tapasztalatain és a követő méréseken alapuló, részletes tájékoztatást nyújtson.

Az értékelés az 1. évfolyamot követően az iskola pedagógiai programjában rögzített módon, a jogszabályoknak megfelelően történik.

KULCSKOMPETENCIAFEJLESZTÉS, MŰVELTSÉGKÖZVETÍTÉS ,

TUDÁSÉPÍTÉS

A kulcskompetenciákon azokat az ismereteket, készségeket és az ezek alapját alkotó képességeket és attitűdöket értjük, amelyek birtokában a tanulók gyorsan alkalmazkodhatnak a modern világ felgyorsult változásaihoz, a változások irányát és tartalmát cselekvően lesznek képesek befolyásolni.

A különböző kompetenciaterületekben megjelenő ismeretek, készségek, és ezek hátterében a meghatározó képességek és attitűdök számos tanulási helyzetben és összefüggésben alkalmazhatók különféle célok elérésére, különböző problémák és feladatok megoldására, ezért több műveltségterülethez is köthetők.

Számos olyan fejlesztési területet említhető, amely valamennyi műveltségterületen a kialakítandó kompetencia részét képezi: ilyen például a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőképesség, a problémamegoldás, az együttműködés, a kockázatértékelés, a döntéshozatal, az érzelmek kezelése, a kapcsolati kultúra, a társas tolerancia.

A tanulási területeken átívelő általános kompetenciák, azokat jellemzői egyetlen tanulási területhez sem köthetők kizárólagosan, hanem változó mértékben és összetételben épülnek a megszerzett tudásra, fejlődnek a tanulási-tanítási folyamatban.

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A kompetenciafejlesztés komplex taneszköz-rendszerének alkalmazása:

- programtanterv
- tanulói eszközök
    - tanári eszközök
    - értékelő eszközök
    - modulok rendszere
    - digitális eszközök, informatikai fejlesztés

A kompetencia fejlesztését támogató rendszer

- külső továbbképzések (tanárok felkészítése)
- belső továbbképzések (önképzés, beechmarking)
- mentorálás (program-karbantartás)
- szaktanácsadás igénybe vétele

A tanuló hatékony megismerését szolgáló technikák alkalmazása

BAPTISTA OKTATÁS

- pedagógiai diagnosztika,
- tehetségazonosítás,
- tanulási stratégiák és módszerek alkalmazása,
- tanulási problémák felismerése (nehézségek, zavarok, akadályozottság),
- részképesség-zavarok kiszűrése,
- a személyiség komplex megismerése

Az alkalmazott mérés-értékelés

- az értékelés elveinek kidolgozása
- diagnosztikus (bemeneti) mérések
- formatív (visszajelző, szabályozó) mérések
- a tanulói fejlődés nyomon követése
- szummatív (lezáró – minősítő) mérés-értékelés

Módszertani elemek

- tanulásszervezési javaslatok,
- tanórai differenciálás heterogén csoportban,
- kooperatív tanulás,
- tevékenységközpontú pedagógiai gyakorlat,
- a drámapedagógia eszközei,
- egyéni és csoportos projektmunka,
- átfogó tanítási szakaszok (epochák) beillesztése a tanulás-tanítási folyamatba,
- prezentációs technikák elsajátítása és alkalmazása
- tanulói értékelési technikák (önértékelési eljárások) gazdagítása,

A tanulni tanulás kognitív és affektív kompetenciájának fejlesztése

- a tanulásmódszertan beépítése az iskola tevékenységrendszerébe,
- a tanulók tanulási stratégiáinak és módszereinek megismerése,
- a tanuláshoz való viszony (attitűd) feltérképezése, a változások követése,
- a motivációs bázis megismerése és formálása,
- a tanuláshoz szükséges alapkészségek felmérése és fejlesztési eljárásainak alkalmazása
- (életkor-specifikusan),
- a tanuláshoz szükséges komplex személyiségelemek megismerése (kíváncsiság, érdeklődés, akarat, kitartás, önfegyelem, becsvágy, teljesítményszorongás, Küzdőképesség, sikerorientáció – kudarckerülés)

Az iskola pedagógiai programja a NAT – ban leírt és képviselt értékekre, a fejlesztési területekre valamint a kulcskompetenciák fejlesztésére és a tanulói szükségletekre épül. Pedagógiai feladataink a NAT – ban rögzített egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint a tanulási esélyegyenlőséget javító, egyénre szabott differenciált pedagógiai bánásmód alkalmazása. Azt a célt szolgálja, hogy tanulóink: a különböző szintű adottságaikkal, az eltérő mértékű fejlődésükkel, az iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal, egyéb (érdeklődési körüket érintő) tevékenységükkel, szervezett ismeretközvetítéssel, spontán tapasztalataikkal összhangban minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket. A nevelési program és a helyi tanterv szoros egységet alkot. A nevelési programban

BAPTISTA OKTATÁS

meghatározott nevelési alapelveket, a kitűzött célokat és feladatokat elsősorban a tanítás – tanulás folyamatában a helyi tanterv megvalósításával és egyéb tevékenységgel éri el az iskola.

A tanulói aktivitásra épített pedagógiai gyakorlat során arra törekszünk, hogy minél hatékonyabb legyen az ismeretek több szintű elsajátítása (ismeret, megértés, alkalmazás, komplex műveleti szintű alkalmazás), ezáltal a tanulói képességeket magas szintre fejlesztjük, s a tágan értelmezett tudáson (készség) túl a megtanultakhoz való viszonyt (attitűd) is formáljuk. Másképp fogalmazva: a tanulók értelmi – érzelmi – akarati tulajdonságait, az önálló ismeretszerzési, kommunikációs, egészséges és kulturált életmód iránti cselekvési motívumaikat és képességeiket fejlesztjük. Segítjük a tanulókat a saját önfejlesztő stratégiájuk felépítésében és megvalósításában (életpálya-építés).

Képzésünk tartalma az emberre, társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó kultúra alapvető eredményeit foglalja magában, a tanulók életkori fejlettségi szintjéhez méretezett tananyag-kiválasztással, elrendezéssel. A kompetencia tehát az ismeretek alkalmazóképes elsajátításából, a tanultakhoz való viszony (attitűd) formálásából és a lehetséges mértékig kimunkált képességekből építkezik. A tananyag cselekvő feldolgozása, összefüggéseinek feltárása megalapozza a tanulók: műveltségét, világszemléletük, világképük formálódását, társas kapcsolataik alakulását, eligazodásukat saját testükön, lelki világukban, tájékozódásukat szűkebb és tágabb környezetükben. Végső célunk, hogy bátorító – megengedő tanári attitűddel megalapozzuk a jó kompetenciaérzésüket, pozitív énképüket és aktív cselekvési szándékukat. Mindez hozzájárul a boldogságélmény megéléséhez, amely a kiegyensúlyozott személyiségfejlődésük szempontjából elengedhetetlen.

Tanulásszervezési eljárások

Tevékenységközpontú pedagógiák alkalmazása, gyakorlatorientált feladatok megoldása.

Az adott témának megfelelő tanulásszervezési eljárások alkalmazása

- tantárgytömbösített oktatás,
- moduláris oktatás,
- projekt
- témahét,
- drámapedagógia,
- differenciált óravezetés

Az adott témának megfelelő tanulási-tanítási módszerek alkalmazása

- egyéni, frontális, pár, csoport, kooperatív tanulási módszerek
- belső és külső mérések eredményeinek figyelembe vétele.
- Az országos kompetenciamérések évenkénti elemzése, értékelése, felhasználása a tanulási program módosításában.

Tevékenységközpontú pedagógiák

A gyermek saját cselekvésein és tevékenységein keresztül és a másokkal való együttműködésben jut új ismeretek birtokába, sajátítja el a különböző készségeket és képességeket, melyek egyaránt szolgálják saját személyiségének szabad fejlődését és szocializálódását a társadalomba.

- A tevékenységközpontú pedagógiák alappillére a tanulás, a tevékenység önállóságának kialakítása, a csoportban megvalósuló interakciók lehetőségének megteremtése.

BAPTISTA OKTATÁS

- A pedagógus közvetett hatást gyakorol a gyermekre, megteremti a tevékenység feltételeit, motiválja a gyerekeket, a tevékenység közben támogató, tanácsadó szerepet tölt be.
- A tanulási folyamat során alkalmazott módszerek és szervezeti keretek széleskörű alkalmazása valósul meg, amely lehetővé teszi egy-egy képesség fejlesztésének sokoldalú megközelítését.
- A tanulási tér kitágul, jelentős szerepet kapnak a társadalmi kapcsolatok, erőteljesen érvényesül a komplexitás, a tantárgyközi szemlélet, a tapasztalatgyűjtés lehetősége környezetére, társaira, önmagára nézve.
- Egyaránt kínálunk tanítványainknak heurisztikus (felfedező) tanulási helyzeteket és rendszerező ismeretszerzési élményeket, hozzájuttatva őket a tudás öröméhez.
- A különböző kommunikációs technikák és konfliktuskezelési technikák elsajátítása. A tanulók a megszerzett tudásukat, valóságos feladatok, problémák megoldásában, konfliktusok kezelésében is alkalmazzák. Az iskolában folyó nevelő-oktató munkamérési, ellenőrzési, értékelési rendszerében meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és a szummatív méréseket. Hasznosítjuk az országos mérés során elért eredmények tapasztalatait.

Megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait, mintákat nyújtunk a feladatés problémamegoldáshoz. Kialakítjuk az önálló tanulás és az önművelés képességét. Mindennapi teendőknek tartjuk a diákönkormányzat folyamatos, érdemi működtetését. Az interkulturális oktatás megszervezése szolgálja a kisebbségi kultúrák megismertetését.

Állandó és folyamatos elvárásként fogalmazzuk meg a differenciált tanulásszervezési eljárások tanórai és egyéb mindennapi alkalmazását.

Differenciált tanórai képességfejlesztés

- A tanuló életkorától, szociális státusától, egyéni képességeitől függően több szempont szerint differenciáltan tudjuk csak meghatározni azt a tanulási stratégiát, amely mind a tanulásszervezés céljainak, mind az egyes tanulók érdekeinek megfelel, így aktív és produktív tanuláshoz vezet.
- A differenciált rétegmunka biztosítja a tanulók egyéni képességeihez igazodó fejlesztést, az egyéni tanulási utak kimunkálását.
- A differenciálás alapja nem merev, homogén csoportokba történő sorolás, hanem rugalmas, átjárható rendszer kialakítása.
- A differenciálás lehetőség a gyermek számára a képességeihez igazodó nehézségű feladat kiválasztására, amely sikerélményt biztosít számára.
- A differenciálás formái: a tanulócsoportok képesség és érdeklődés szerinti felbontása (párhuzamos óravezetés), szervezeti differenciálás (csoportbontás), szervezeti és tartalmi differenciálás (képességszerinti csoport eltérő tananyagtartalom feldolgozása)
- A differenciálás akkor hatékony, ha differenciált értékelési –és követelményrendszer társul hozzá.

Differenciált osztálymunka:

BAPTISTA OKTATÁS

- A tanítás tartalma szerinti differenciálás (pl.: alapkészségek fejlesztése, kiegészítő anyagok nyújtása, stb.) B.
- Azonos témában a logikai műveletek nehézségi foka szerinti differenciálás.
- Differenciált feladatok az egyes tanulók számára a képességek szerinti gyakoroltatáshoz.
- Individuális foglalkoztatás (pl.: nyomtatott szöveg egyéni feldolgozása, feladatlapok megoldása, programozott oktatás, stb.)
- Csoportmunka, adott témák, problémák közös megoldása.
- Problémafelvető, gyakorlati alkalmazást igénylő feladatok megoldása, a gondolkodási műveletek és logikai alapformák komplex, integratív alkalmazásával.
- Kooperatív tanulási-tanítási technikák gyakoroltatása. (pl. projektek, élethelyzetek megoldása, stb.)

Az értékközvetítés módszere; projekt

A projekt olyan tanulásszervezés, amelynek középpontjában valamilyen gyakorlati életből adódó problémafelvetés áll. A probléma megoldása a gyermekek tapasztalatára, érdeklődésére, tevékenységére épül, amelyben a hangsúly az ismeretszerzés folyamatára kerül.

A projektmódszer lényege az a nagyfokú szabadság, amelyet a tanuló számára biztosít a célok kiválasztásától a tervezésen, a feladat végrehajtásán, át a produktumig, az értékelésig.

A projektpedagógia célja valamilyen produktum, végeredmény, amely a valóság igényeire épülő szükséglet alapján kerül kiválasztásra, így biztosítja a világ integrált megismerését oly módon, hogy a tanulás melléktermeke a tevékenységnek. A projekt a tanulást, az ismeretek, készségek, jártasságok elsajátítását indirekt módon biztosítja, kihívásra épít, ezzel belső motivációt teremt, komplex módon teremti meg a probléma mind több összefüggésének megismerését.

A projekt szerkezeti felépítése

- témaválasztás, célok meghatározása
- tervezés, téma feladatokra bontása
- szervezés, megvalósítás,
- nyilvánosságra hozatal, záró értékelés

A projektmódszer eredményei

- cselekvésre, tapasztalatokra épül
- együttműködésre, egymástól tanulásra támaszkodik
- alapvető a kölcsönös kommunikáció
- komplex és alkotó jellegű
- megerősíti a motivációt és a felelősségvállalást
- differenciál, lehetőséget biztosít a felzárkóztatásra, tehetséggondozásra
- önállóságra késztet, rugalmas téri és időkeretekre épül

Kooperatív csoportmunka

- A kooperatív csoport erős, pozitív összetartozás-tudattal rendelkezik, a csoporttagok ismerik, elfogadják, támogatják egymást, összetétele heterogén.

BAPTISTA OKTATÁS

- A heterogén csoportkülönböző teljesítményű tanulókból alakul, amely kedvező feltételeket teremt a tanulók egymástól tanulására
- A véletlenszerű csoportszervezés során a diákok különböző helyzetekben fejleszthetik és tanulhatják meg hasznosítani kooperatív készségeiket. o A tudatos, tartós feladatmegoldáshoz kapcsolódó csoportszervezés előnye az erős közösségtudat, a közös tanulási tapasztalat pozitív hatása.
- A kooperatív csoportmunka tárgyi feltétele az egyenlő esélyekkel történő elérhetőség, a rugalmas téri és idő környezet megteremtése.
- A csoportok működtetésének személyi feltétele a pozitív közösségtudat, kölcsönös bizalom, szeretet, megbecsülés.
- A csoportmunka alapelvei: a párhuzamos, egyidejű interakciók, az egyidejű felelősség elve, az egyenrangú részvétel elve, az építő egymásrautaltság.
- A kooperatív munka alkalmazkodik a gyerekek szükségleteihez, a tanulás cselekvés és aktív részvétel révén jön létre, segíti az ismeretszerző és társas készségek fejlődését

Témahét

A tananyag komplex elsajátításának egyik lehetséges formája az ún. témahét, amikor az adott tárgykört a diákok három-öt tanítási napon, esetleg hosszabb időkeretben iskolai és iskolán kívüli helyszíneken, rugalmas időkeretek között, változatos tevékenységtípusok és sokszínű módszertani eszközök segítségével dolgozzák fel. Az évfolyam szintű tanulásszervezés a hagyományostól eltérő csoportalkotási módokat is lehetővé tesz, s így az egyéni fejlesztés szempontjából hatékonyan épülnek egymásra az alapkövetelményekhez kapcsolódó kötelező foglalkozások és az egyes részterületekhez kötődő, kutatást és alkotó tevékenységet biztosító választható programok. Az intézmény pedagógiai programjába rendszerszerűen beépített témahetek egy-egy kulcstéma integrált, a kereszttantervi szempontokat érvényesítő feldolgozására alkalmasak. (Ilyenek lehetnek például: városi ökológiai téma; a lovagkor; a nagyföldrajzi felfedezések; antik tudomány, vallás, művészet; vállalkozási kompetenciák, idegen nyelvi hét, stb.)

Azt intézmény által megszervezett témahét: Kazinczy-hét

Modul

Célunk intézményünkben egy moduláris oktatási program megszervezése (pl. egészséges életmód, környezetvédelem, demokráciára nevelés, játék, érzelmi-erkölcsi nevelés stb. témakörben) tanévenként.

„A kompetencia alapú oktatás általános pedagógiai alapelvei:

A pedagógusszerep segítő, támogató jellege

- A pedagógus feladata nem csupán a tananyag közvetítése, hanem a tanulási folyamat irányítása és segítése.

A képesség- és személyiségfejlesztés harmóniája

- A kognitív tanulási képességek és a személyiség egészének fejlődését meghatározó szociális és társadalmi kompetenciák fejlesztése egészséges arányának megteremtése.

Differenciálás, esélyegyenlőség

BAPTISTA OKTATÁS

- Differenciált tanulásszervezési módszerek alkalmazása, mely lehetővé teszi a tanulók személyes szükségleteinek, tudásának, képességeinek és motivációinak megfelelő fejlesztést, biztosítva ezzel a hatékony tanulás szempontjából nélkülözhetetlen helyes énkép alakulását.

Gyakorlat-központúság

- A mindennapi életben hasznosítható, a társadalmi környezet változásainak és igényeinek megfelelő ismeretek közvetítése, tudás átadása és a megszerzett tudás felhasználása. A döntésképes, döntéséért felelősséget vállaló személyiség készségeinek fejlesztése.
- Egyensúlyteremtés o Megfelelő arányt kell találni a készség- képességfejlesztésre és az ismeretszerzésre fordított idő között figyelembe véve, hogy bizonyos ismeretbevitel híján a készség- képességfejlesztés sem optimalizálható. Egyensúlyt kell teremteni az egyéni tanulás, a felfedeztetés, illetve a páros, kooperatív és frontális oktatás között.

Tevékenység-központúság

- A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a tevékenység-központú tanítói gyakorlat megvalósításának támogatása, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt; konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére, problémamegoldásra, összefüggések felfedezésére, következtetések levonására, döntésekre, egyéni vélemények kialakítására, az ismeretek alkalmazására, a társakkal való együttműködés és munkamegosztás, a feladatért vállalt felelősség megtapasztalására.
- Motiváló tanulási környezet
- A tanulás hatékonysága szempontjából fontos a megfelelő tanulási környezet kialakítása, mely egyfelől örömforrást jelenthet, másfelől érdeklődést kelt, aktív, konstruktív együttműködésre készteti a tanulókat.
- A mérés, mint a képességfejlesztés alapeleme
- A mérések nem az elsajátított ismeretanyag mennyiségének, hanem a kompetenciák szintjének meghatározását szolgálják. A tanítási-tanulási folyamat hatékonysága az egyes tanulók fejlődésén mérhető.

Feladatok

- A különbségek felmérése
- A szegregálódás csökkentése
- A személyiség egészének fejlesztése
- Az olvasás, szövegértés, szövegalkotás szintjének emelése
- A gondolkodási képességek fejlesztése
- A motiváció erősítése

Ezzel:

- reális esélyt teremt a tanulók kulturális, képességbeli és tanulási szükségletekben megmutatkozó különbözőségeinek kezeléséhez,
- minőségi elmozdulást hozhat a lényegesen hatékonyabb alapozás tekintetében,
- alkalmazásával megelőzhető a lemorzsolódás, feleslegessé válik a szegregáció.

„ RJR módszer (Ráhangolódás – Jelentésteremtés – Reflektálás)

BAPTISTA OKTATÁS

- olvasással, írással a kritikai gondolkodásért
- nem az információszerzés, hanem a képességfejlesztés kerül előtérbe
- komplex gondolkodási folyamat, a folyamat nyomon követése
- motiváció a kíváncsiság, a kételkedés, a döntéshozatal lehetősége
- az új ismereteket a régiekhez kapcsoljuk, integráljuk
- interaktív, kognitív folyamat – szakaszos szövegfeldolgozás
- változó tanár szerep: idő, lehetőség biztosítása a kritikai gondolkodásra, a találgatás lehetősége a tanulók számára, eltérő vélemények elfogadása, vita, a tanulók aktív részvételének elősegítése, támogató, biztonságos környezet, bizalom a tanulók képességeiben
- változó tanulói szerep: önbizalom fejlesztése, aktív részvétel, eltérő vélemények tisztelete, véleményalkotás, döntés, technikák:
- fürtábra-gondolattérkép, történetalkotás kulcsszavakkal,
- memóriajáték, látószögnövelő gyakorlat, hangsúly gyakorlat, megszakításos, jóslásos szövegfeldolgozás, ötsoros, karaktertérkép, drámajáték a tulajdonságoknak megfelelő megjelenítéssel, történet folytatása, kockázás,
- önértékelés (Nem vettem fel a tempót - Sokat mondtam),
- egyéni élmény visszajelzése mimikával (Hogy érezted magad?)
- Szituációs játékok, viták, dramatizálás, a drámapedagógiai módszerek alkalmazása.
- A tanulásmódszertan egy-egy epochájának a beépítése az 1-8.évfolyamok tanórai munkájába.

Tanulás tanítása, logikus gondolkodás fejlesztése

- figyelem
- érzékelés, észlelés
- emlékezet
- képzelet
- gondolkodási műveletek
- információszerzés, tájékozódás
- lényegkiemelés, szelektálás
- rendszerezés, felhasználás
- új kontextusban alkalmazás
- komplex gondolkodás a tantárgyi ismeretek között
- önálló véleményalkotás
- tanulási technikák
- jegyzetelés, vázlat

Az integrációs oktatást segítő program IPR módszertani elemeinek a folyamatos működtetése.

Az IPR eszközrendszeréből alkalmazott intézményi eszközök a következők:

- Kompetenciafejlesztő programelemek:
    - Önálló tanulást segítő fejlesztés
    - Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése.

BAPTISTA OKTATÁS

- Az integrációt segítő egyéb programok:
    - Mentori rendszer működtetése.
- Az integrációt segítő módszertani eljárások:
    - Egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezés.

Drámapedagógia.

- A tanári együttműködés formái műhelymunkával.
    - Értékelő esetmegbeszélések
    - Hospitálásra épülő együttműködés.
- A kompetencia alapú értékelési rendszer eszközei:
    - Egyéni fejlődési napló.
    - Szöveges értékelés.
- Multikulturális tartalmak:
    - Multikulturális tartalmak megjelenítése.
- A továbbhaladás feltételeinek a biztosítása:
    - Pályaorientáció.

Továbbtanulásra felkészítő program.

- Szociális készségfejlesztő technikák gyakoroltatása (pl.: minta és modellnyújtás, szerepjáték, konfliktuskezelő készségek fejlesztése, karitatív tevékenység, stb.) - Szituációelemzés, alternatív megoldási stratégiák kidolgozása.
- Az ön- és emberismeret fejlesztését szolgáló technikák megismertetése (pl. emberismereti, önismereti tréningek

Az iskola által felvállalt tevékenységi területek sajátos munkaformáinak és eszközeinek az alkalmazása.

- Kulturális és művészeti programok - Pl. énekkari munka, művészeti jellegű bemutatók, művészeti alapiskola csoportjai, hagyományápolás, történelmi évfordulók megünneplése, képzőművészeti kiállítások, stb.
- Értékteremtés, gazdálkodás - Pl. iskolai önkiszolgálás, értékteremtő munkák, tanterem védnöksége, ruhagyűjtés, papírgyűjtés, tanulói ügyeleti rend, részvétel ünnepi műsorokon.
- Szociális szolgáltatás - Pl.: iskolai prevenció bűnmegelőzési programok, deviancia kezelése, stb.
- Környezetkultúra-Pl.: környezetszépítő akciók, hulladékgyűjtés, évszaktúrák, stb.
- Egészséges életmód és testkultúra-Pl.: mentálhigiéniai felkészítés, sport- és játékdélutánok, sportvetélkedők, fizikai állóképesség fejlesztése, stb.
- Az önálló szellemi tevékenység kibontakoztatására irányuló eszközök és módszerek alkalmazása-Pl.: öntevékeny kutatás ösztönzése, értékteremtő önálló alkotások készítésére bátorítás, önképzőköri szereplés, dolgozatíró pályázatok hirdetése, stb.

BAPTISTA OKTATÁS

Az egyes művészeti ágak okatásának cél-és feladatrendszere

Zeneművészeti ág

Az alapfokú művészetoktatás tantervi programja keretében folyó zenei nevelés lehetőséget ad népzenei tanszakok működtetése révén a nemzeti, népi hagyományok átadására, az egyetemes kultúra, az európai műveltség közvetítésére, az értékmegőrzés formáinak kialakítására, a klasszikus zene és népzene egymást gazdagító, organikus kapcsolatának kiteljesítésére. Tantervünkkel szeretnénk hozzájárulni nemzeti és etnikai kisebbségi közösségeink zenei önismeretének megalapozásához, e közösségek hagyományos zenei megnyilvánulásainak megőrzéséhez, szakmai fejlesztéséhez is.

Az alapfokú népzeneoktatás az életkori sajátosságok figyelembe vételével a hagyományos kultúra értékeinek egységes szemléletű feldolgozására nevel, fejleszti az alkotó magatartást, a variációképző-rögtönzőkészség kialakítását, az önkifejezést, megalapozza az általános zenei műveltséget.

Az énekes és hangszeres népzene anyanyelvi szintű elsajátíttatásával a hagyományos kultúra értékeinek tiszteletére, őrzésére, gyarapítására, továbbadására nevel, lehetőséget nyújt a zene megszólaltatásához szükséges hangszeres és énektechnikai készségek megszerzésére, a zenei ismeretek tudatosítására, a kreativitás az esztétikai érzékenység alakítására.

Az oktatási folyamat - kihasználva a még élő tradíció nyújtotta pedagógiai lehetőségeket - megismerteti a tanulókkal a népzene sajátos gondolkodásmódját, a dallam- és harmóniavilág és a formai szerkezet összefüggéseit, a ritmus és intonáció értelmezésének a nyelvi sajátosságokkal is összefüggő hangsúlyviszonyait, a különböző zenei műfajok sajátosságait. Célja az is, hogy felkészítsen a zene emocionális és intellektuális befogadására, a társas zenei aktivitásra.

A népzene - és hagyományos közegében tanulásának folyamata is - alapvetően közösségi megnyilvánulás, ezért tanításában a kamarazenének, a hangszeres-énekes együttmuzsikálásnak kiemelt jelentősége van. A társas zenélés, valamint az ehhez gyakran társuló néptánc elmélyíti, megerősíti a tanulók megszerzett egyéni tudását, közösségformáló ereje által hat az emberi interakciók fejlődésére, megteremti a kapcsolatot a hagyomány és ennek a mindennapi életben történő alkalmazása között.

Táncművészeti ág

A táncművészeti ág a választott táncos formanyelv elsajátításán keresztül a tanulók mozgáskultúrájának fejlesztését szolgálja. A múlt és a jelen hagyományainak és táncművészeti értékeinek megismertetésével, megszerettetésével lehetőséget teremt a tanulók számára, hogy az életkoruknak megfelelő táncos mozgásműveltségre tegyenek szert. A képzés a mozgásélményen, az egészséges életmód iránti igény kialakításán túl lehetővé teszi, hogy a tanulók a táncos közösségi élet részesei legyenek, hogy műértővé, műélvezővé váljanak, vagy az adott táncos formanyelv művészeként, tanáraként tevékenykedjenek a jövőben. A táncművészeti ág képzése erősíti a kulturális tudatosságot és értékválasztást, arra törekszik,

BAPTISTA OKTATÁS

hogy a tanulók személyisége nyitottá váljon a közösségi táncos alkotótevékenységek iránt, segítse a szocializációs folyamatokat, és élményt jelentsen minden résztvevő (tanuló, szülő, pedagógus) alkotó-és befogadó számára. A táncolni tudás képességfejlesztése, a táncos improvizatív technikák alkalmazása, táncetűdök, koreográfiák létrehozása és színpadi bemutatása, a táncanyag korszerű szemléletű újraalkotása, új értékek létrehozása, minden tanszak elvárásrendszerében jelen van. A komplex táncos képességfejlesztés a testre és a lélekre, az egész személyiségre irányul. A komplexitás tantárgyi szinten is megvalósul, építünk a tantárgyi és tantárgyközi kapcsolódási lehetőségekre, valamint a művészeti ágon belüli és a művészeti ágak közötti szakmai és módszertani fejlesztések eredményeire is.

A program integrált óraszervezési lehetőséget biztosít arra, hogy a hasznos, gyakorlati tudás megszerzése az elméleti ismeretek integrálásával és gyakorlatorientált feldolgozásával valósulhasson meg. Az integrált óraszervezés olyan óraszervezési mód a **balett, társastánc és a néptánc tanszakokon,** amely a főtárgy órakeretében valósul meg, komplex módon a gyakorlati tevékenységhez, a főtárgyhoz kapcsolja valamely elméletitantárgy tananyagának elsajátítását, gyakorlati feldolgozását. A tanuló **mindkét tantárgyból osztályzatot kap**, továbbá a Helyi tantervben rögzített elméleti témakörök, tételek és feladatok szerint a tanuló művészeti alapvizsgát és művészeti záróvizsgát tehet.

Tárgyi eszközök használata a tanórai és egyéb munka során.

- A hagyományos tantárgyi szemléltető eszközök rendszeres használata, (pl.: térképek, makettek, modellek, hang- és képanyagok, írásvetítő stb.)
- Interaktív eszközök használata.
- Számítógép és internet-használat.
- Digitális technikák alkalmazása.
- A nyelvoktatás modern technikáinak az alkalmazása.
- Számítástechnikai programcsomagok használata az egyes tantárgyak tanítása során.(pl.: SDT kínálta lehetőségek, az egyes kompetencia területekre készített programok, stb.)
- Egyéni fejlesztő programok alkalmazása a felzárkóztató, fejlesztő és tehetséggondozó foglalkoztatások során.
- Az önálló tanulás támogatásához színvonalas könyvtári szolgáltatás nyújtása.
- Tanulói portfolió készítése, a tanuló éves munkáinak és eredményeinek az összegyűjtése.
- Gyakorlólapok, feladatlapok, differenciált munkalapok készítése a tanulók egyéni munkájának segítéséhez.
- Mérőlapok alkalmazása. A diagnosztikus és formatív mérések eszközeit iskolai szinten készítjük el vagy választjuk meg. A szummatív mérésekhez standardizált mérőeszközöket alkalmazunk.
- A tehetséggondozás érdekében tehetséggondozó szakkörök működtetése, a tehetséges gyerekek részvételének a biztosítása a tanulmányi versenyeken.
- A tanulók önnevelésének az iskolai megalapozása. Ezek elemei: a tanulói felelős magatartás kialakítása, egyéni programokkal képességek szerinti differenciálás, a tanulói teljesítmények optimálása, a kiteljesedő személyiség folyamatos motiválása.

BAPTISTA OKTATÁS

Képző-és iparművészeti ág

A képző- és iparművészet műfajának célrendszere és funkciói

Az alapfokú képző- és iparművészet oktatás célja, hogy hozzásegítse a tanulókat a külvilág tudatos érzékeléséhez, tanulmányozásához, valamint a látás és a képzelet finomításához. A tanulók belső világának gazdagítása teszi lehetővé, hogy egész személyiségük használni és hasznosítani tudja az összegyűjtött és egyre tudatosabban szelektált vizuális információkat. Az élményszerű tapasztalások és képzetek teremtik meg az önmeghatározások és önkifejezések egyre differenciáltabb formáit.

Az alapfokú művészetoktatás *tantervi programja és követelménye* lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység, nyitottság, igényesség, ízlés, erkölcsi fogékonyság alakítására, a látás kiművelésére. A követelmény és tantervi program bővíti a képi műveltséget, a képi emlékezetet és képzeletet. A tervező, konstruáló, anyagformáló, eszközhasználó, tárgykészítő és környezetalakító tevékenységek finomítják a kézügyességet, technikai érzékenységet, valamint erős motivációs bázist teremtenek, melyek fejlesztik az érzelmek, gondolatok, elképzelések, tapasztalatok vizuális eszközökkel való megjelenítésének képességét is.

A tanulók érdeklődésére, a kézműves hagyományokra, valamint a klasszikus és kortárs képző- és iparművészeti, médiaművészeti értékekre építve gyarapítja ismereteiket, alakítja készségeiket. A vizuális művészeti oktatás megismerteti a tanulókkal az adott tanszak sajátosságait, a művészi kommunikáció megjelenítési módjait. A képzés célja az is, hogy a múlt értékeit megismertesse és tovább éltesse, segítsen a hagyománytisztelet megteremtésében.

A program integrált óraszervezési lehetőséget biztosít arra, hogy a főtárgy órakeretéhez közvetlenül kapcsolódhasson valamely kötelező tantárgy tananyagának elsajátítása, feldolgozása. A tanuló mindkét tantárgyból osztályzatot kap, és a helyi tantervben rögzített feladatok szerint tehet művészeti alapvizsgát, illetve művészeti záróvizsgát.

Szín -és bábművészeti ág

AZ ALAPFOKÚ SZÍNMŰVÉSZETI-BÁBMŰVÉSZETI OKTATÁS CÉLRENDSZERE ÉS FUNKCIÓI

Az alapfokú művészetoktatás keretében folyó színházi-bábszínházi nevelés - figyelembe véve a tanulók érdeklődését, életkori sajátosságait, előzetes színházi-dramatikus tapasztalatait - lehetőséget biztosít a színművészet-bábművészet iránt vonzódó tanulók képességeinek fejlesztésére; ismereteik gyarapítására, művészeti kifejező készségeik kialakítására és fejlesztésére, a művészeti szakterületen való jártasság megszerzésére és gyakorlására, illetve felkészít a művészeti alapvizsgára és záróvizsgára

A képzés lehetővé teszi mindkét területen

- A tanulók számára önmaguk tudatos megfigyelését
- Az önértékelést annak érdekében, hogy képessé váljanak saját eredményeik felismerésére
- és azok színházi (bábszínházi) munka során történő alkalmazására
- Az önkifejezést, a közös alkotómunka örömteli együttlétének megtapasztalását
- Az élet más területein elsajátított tanulói ismeretek, készségek, attitűdök színjátékban

BAPTISTA OKTATÁS

(bábjátékban) való alkalmazását
- Drámával és színházzal (bábszínházzal) kapcsolatos tanulói aktív szókincs bővítését
- A verbális megnyilvánulások tisztaságát
- Színházi (bábszínházi) előadások egyéni vagy csoportos készítését, illetve mások által bemutatott produkciók megtekintését, értelmezését
- Az infokommunikációs eszközök adta lehetősége tükrében valamint a kibővült módszertani
- eszköztár felhasználásának segítségével egyes tananyagtartalmak újszerű megismerését, megvalósítását
- A hasznos gyakorlati tudás megszerzését, az elméleti ismeretek integrálásával
- gyakorlatorientált feldolgozás során

A színművészet területén kiemelten

- Változatos dramatikus tevékenységformákban való részvételt
- Az alapvető dramatikus technikák és a színházi konvenciók megismerését, alkalmazását differenciált feladatokban
- A színházi-drámai formával való kísérletezést, a színpadi megjelenítés jellemzőinek megismerését
- A színjáték kulturális hagyományainak megismerését
- A színjátéknak mint művészi kommunikációs formának a megtapasztalását

A bábművészet területén kiemelten

- Változatos bábos tevékenységformákban való részvételt;
- Az alapvető bábszínpadi technikák megismerését, alkalmazását differenciált feladatokban;
- A bábjátékos technikákkal való kísérletezést, továbbá a bábszínházi megjelenítés jellemzőinek megismerését
- A bábos és maszkos játékok kulturális tradícióinak megismerését;
- Bábjátéknak, mint művészi kommunikációs formának a megtapasztalását.

Elektroakusztikus zene

Az alapfokú elektroakusztikus zene oktatás célrendszere és funkciói

Az alapfokú művészetoktatás alapprogramja keretében folyó elektroakusztikus zenei nevelés alkalmat ad az érdeklődő és fogékony tanulók képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását.

A képzés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket és gyarapítja ismereteiket.

Lehetőséget ad az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti, népi hagyományok, értékek átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítására a digitális technika modern eszközeivel.

A program lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység - nyitottság, igényesség, fogékonyság - alakítása mellett a zene megszólaltatásához szükséges készségek megszerzésére, a zenei ismeretek átadására és minden zenei tevékenység tudatosítására.

BAPTISTA OKTATÁS

A zeneoktatás a különböző zenei műfajok sajátosságait, a művészi megjelenítés módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy az önkifejezés eszköztárának gazdagításával a zene alkalmazására, befogadására készítsen fel.

Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai elvek

A NAT-ban képviselt értékek, az egységes, alapvető követelmények és az ezekre épülő differenciálás egyaránt azt a célt szolgálják, hogy a tanulók adottságaikkal, fejlődésükkel, iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal, egyéb tevékenységeikkel, szervezett és spontán tapasztalataikkal összhangban minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

Feladatok:

Az intézményben színes, sokoldalú iskolai életnek, játéknak és munkának kell folynia.

- Változatos pedagógiai módszereknek, széles tevékenységkínálatnak kell lennie, amiken keresztül a tanuló lehetőséget kap a személyiségjegyekkel összehangolt egyéni tanulási módszerek, eljárások kialakítására.
- Fejleszteni kell a gyermekek önismeretét, együttműködési készségüket, edzeni az akaratukat.
- Figyelmet kell fordítani:
    - a kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítására,
    - az önismeret fejlesztésére (osztályfőnöki vagy önismereti órákon, iskolán kívüli lehetőségek formájában),
    - az egészséges, edzett személyiség kialakítására,
    - az egészségnek, mint alapértéknek elfogadtatására, az egészségmegőrzés igényének felkeltésére, az egészségkárosító szokások, szenvedélyek kialakulásának megelőzésére.
- Hozzá kell járulni az életmódjuk, motívumaik, szokásaik, az értékekkel történő azonosulások fokozatos kialakításához, meggyökereztetéséhez:
    - a környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra késztető érzelmek kialakítására,
    - a nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetésére, emlékeinek tiszteletére, ápolására, megbecsülésére,
    - az alapvető állampolgári jogok megismertetésére.
- A pedagógusnak, mint modellközvetítőnek, a személyiségformálás egyik legfontosabb eszközének kell lennie.
- A pedagógiai munka középpontjában a tanulók tudásának, képességeinek, az egész személyiség fejlődésének, fejlesztésének kell állnia.
- Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok oktató-nevelő munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez.

Alapfokú művészetoktatás

BAPTISTA OKTATÁS

A művészeti tevékenység magában hordozza a személyiségformálás specifikus lehetőségét, a személyiség integrációjának segítését, támogatja a képességek aktiválását, fejleszti a tehetség kibontakoztatásának képességét is.

A rendszeresen átélt pozitív, cselekvő élmények alakítják ki azon emberi személyiségtulajdonságokat, magatartási szokásokat, melyek a művészeti tevékenységek során, vagy a munkában az eredményesség összetevői.

A művészeti tevékenységek hozzájárulnak az érzékelés és észlelés érzékenységének, a kifejezés árnyaltságának fejlesztéséhez. A művészeti nevelés biztosítja a tanulás személyes tapasztalati módját, melynek során a tanulók közvetlenül átélhetik a művészeti stílusok és irányzatok sokszínűségét, valamint azokat a kifejezési formákat, amelyek a művészeti területeken ötvöződnek.

Az egyéni és a csoportos foglalkozások segítik a szociális érzékenység, az együttműködési készség kialakulását, a felmerülő problémákra való rugalmas reagálás képességét és előmozdítják az infokommunikációs eszközök célszerű használatát.

Feladataink ezen a területen:

- a társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása,
- kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása,
- az alkotó készség fejlesztése,
- az érdeklődés felkeltése a kultúra, a társadalmi jelenségek és problémák iránt.

A fejlesztés eszközei:

- előadások létrehozása (vizsgák, iskolai ünnepek, versenyek, gálaműsorok),
- színház- és múzeumlátogatások,
- iskolai és iskolán kívüli (civil szervezetek rendezvényei) kulturális programokon való szereplés.

Intézményünkben fontosnak tartjuk a tanárok és a tanítványok közötti tökéletes összhang kialakítását, amely motiválja a tanulókat képességeik kibontásában.

Az alapfokú művészeti nevelés szerepe a tanulók személyiségfejlesztésében

Az alapfokú művészeti oktatás–nevelés elősegíti

- a teljes emberré válást (az értelmi és érzelmi nevelés közötti összhangot), a közösségformálást,
- a szociokulturális hátrányok csökkentését,
- a kulcskompetenciák fejlesztését,
- a világ komplex befogadását,
- az önkifejezést és örömet jelentő alkotás lehetőségét, a tehetséggondozást.
- A különböző művészeti területekkel összefüggő gyakorlati tevékenységek, kreatív feladatok által az ismeretek élményszerűvé, a tanulók sajátjaivá válnak, segítik a mélyebb megismerést, és fejlesztik a kreativitást.
- A művészetekkel való foglalkozás hozzájárul az észlelés érzékenységének, a kifejezés árnyaltságának fejlesztéséhez.

BAPTISTA OKTATÁS

- A művészeti tevékenység magában hordozza a személyiségformálás specifikus lehetőségét. A művészeti nevelés biztosítja a tanulás személyes tapasztalati módját.
- A tanulók élményszerű tapasztalatokon keresztül ismerhetik meg a művészeti stílusok és irányzatok sokszínűségét, valamint azokat a kifejezési formákat, amelyek a zeneművészetben, táncművészetben, képző– és iparművészetben, valamint a szín– és bábművészetben ötvöződnek.

A művészeti nevelés megalapozza a tanuló esztétikai szemléletét, kommunikációs képességét, az alkotómunka iránti igényét. A rendszeresen átélt pozitív élmények alakítják ki azokat az emberi tulajdonságokat, magatartási szokásokat, melyek a művészetek területén az eredményesség összetevői.

A nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozót segíti abban, hogy megtalálja, megőrizze és fejlessze identitását, vállalja önmagát, megmutassa a kisebbség értékeit, erősítse a közösséghez való kötődését.

Teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok az általános iskolában

„A legjobb orvosok: dr. Elégedettség, dr. Higgadtság és dr. Jókedély."

(**C.H. Spurgeon**)

A teljes körű egészségfejlesztés során öt egészségfejlesztési alapfeladat rendszeres végzését értjük, amelyet minden tanulóval, a teljes tantestület és a szülők bevonásával, szakmai ellenőrzés és megfelelő finanszírozás mellett végezzük. Ezek:

- az egészséges táplálkozásra nevelés,
- az egészségfejlesztési kritériumoknak megfelelő mindennapos testnevelés és az azt kiegészítő egyéb testmozgás, iskolai sporttevékenység,
- a lelki egészséget fejlesztő pedagógiai módszerek és a művészetek alkalmazásával a tanulási eredményesség és a társas kapcsolati készségek fejlesztése, a lemorzsolódás csökkentése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerfogyasztás, a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- az egészséget támogató ismeretek és készségek fejlesztése
- az egészséget támogató ismeretek és készségek, baleset-megelőzéssel és elsősegélynyújtással kapcsolatos ismeretek és a személyi higiéné kialakításának fejlesztése területére terjednek ki.

Általános célok

Célunk a tanulók egészségkultúrájának emelése, az egészséges életmód népszerűsítése. E feladatkörön belül jelentős szerepet kap az egészséghez vezető ismeretek terjesztése, attitűd formálása, a probléma készség és az emberi kapcsolatok alakításának a segítése. Kiemelt feladat az egészség választására, az egészséget szolgáló életmód alakítására és az egészségre káros szokások megelőzésére, visszaszorítására irányuló akciók szervezése.

BAPTISTA OKTATÁS

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe kell beépülni. Ezek közé tartoznak az alábbiak:

- Önmagunk és egészségi állapotunk ismerete
- Az egészséges testtartás, a mozgás fontossága
- Az értékek ismerete
- Az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe
- A betegségek kialakulása és gyógyulási folyamat
- A barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben
- A személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete
- A tanulás és a tanulás technikái
- Az idővel való gazdálkodás szerepe
- A rizikóvállalás és határai
- A szenvedélybetegségek elkerülése
- A tanulási környezet alakítása
- A természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége

Helyi célok

A tanulók életminőségének javítása az életkori sajátosságaiknak megfelelően. Testi, társadalmi és szellemi jólét fejlesztése, hasznos információk átadása. Olyan tulajdonságok kifejlesztése, melyek hozzásegítenek a tudás hasznosításához.

- Egészségkultúra szintjének emelése
- Magatartás-változtatás
- Káros szenvedélyek visszaszorítása
- Egészséges személyiség kimunkálása
- Egészséget fejlesztő alternatíva választása
- Egyéni életmód támogatása
- Morbiditás, mortalitás visszaszorítása

Cél	**Feladat**
1. Felvilágosítás	Az életkori sajátosságokhoz illeszkedő ismeretek nyújtása a következő témákban: • egészséges táplálkozás • betegségek, amelyek mozgáshiányból adódnak, • a mozgás fontossága, mozgásformák bemutatása, • közösségfejlesztés, rossz közösség választása • a viselkedési függőségek veszélyei, • a szenvedélybetegségekhez vezető szerfogyasztás veszélyei • a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,

BAPTISTA OKTATÁS

	• szexuális felvilágosítás , családtervezés, nemi úton terjedő betegségek, AIDS, szakemberek biztosításával • a betegség és a gyógyulást segítő megosztás, elsősegélynyújtás, gyógyszerhasználat • testi higiénia • környezeti ártalmak (zaj, lég, hulladékkezelés, víz) • személyi biztonság (közlekedés, rizikóvállalás, fürdőzés természetes vizekben)
2. Nevelés 3. Egészségmegőrzés	• Áthassa az iskola minden tanórai és tanórán kívüli, valamint hagyományos és nem hagyományos tevékenységét az egészségnevelés és az egészségmegőrzés. • Vegyen részt benne az iskola minden dolgozója és külső partnerei pl. iskolaorvos, védőnő, ÁNTSZ, illetékes minisztériumok, szülői és civil szervezetek.

Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában:

- Az egészség fogalma. (biológia tanóra,)
- Az egyén és az őt körülvevő közösség egészsége: felelősségünk. (osztályfőnöki óra)
- A környezet egészsége. (biológia tanóra)
- Az egészséget befolyásoló tényezők.(testnevelés tanóra)
- Szájhigiénia.(biológia tanóra)
- A jó egészségi állapot megőrzése. (biológia, testnevelés tanóra)
- A betegség fogalma. (biológia tanóra)
- A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata.(biológia, kémia tanóra)
- Az egészséges táplálkozás - helyi termelés, helyi fogyasztás összekapcsolása.(technika óra)
- A testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata.(testnevelés tanóra)
- Az egészséghez szükséges testmozgás.(testnevelés tanóra)
- A szervezet fejlődése testmozgással és annak hiányában.(testnevelés tanóra)
- Gerincvédelem, gerinckímélet. (gyógytorna)
- Balesetek, baleset-megelőzés. (osztályfőnöki óra)
- A lelki egészség. (osztályfőnöki, biológia tanóra
- Önismeret, önértékelés, a másikat tiszteletben tartó kommunikáció módjai, ennek szerepe a másik önértékelésének segítésében.(osztályfőnöki tanóra)
- A társas kapcsolatok. (osztályfőnöki)
- A nő szerepei.(osztályfőnöki óra)
- A férfi szerepei.(osztályfőnöki óra)
- A társadalom élete, a társadalmi együttélés normái, illem és etika és erkölcs

BAPTISTA OKTATÁS

- A családi élet - kapcsolat a család tagjai között; közös tevékenységek.(osztályfőnöki, erkölcstan)
- A szenvedélybetegségek és megelőzésük (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, játékszenvedély, internet- és tv-függés). (osztályfőnöki, biológia óra)
- Médiatudatosság, a médiafogyasztás egészségvédő módja. (technika óra)
- Fogyasztóvédelem (technika óra)
- Az idő és az egészség, bioritmus, időbeosztás. (biológia, osztályfőnöki óra)
- Tartós egészségkárosodással élő társakkal együttélés, a segítségre szorulók segítése.(erkölcstan , Osztályfőnöki)
- Otthoni betegápolás. (osztályfőnöki óra)

A teljes-körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi részterületeken jelentkező hatások révén eredményezi a hatékonyság növekedését:

- a tanulási eredményesség javítása;
- az iskolai lemorzsolódás csökkenése;
- a társadalmi befogadás és esélyegyenlőség elősegítése;
- a dohányzás, az alkoholfogyasztás, a kábítószer-fogyasztás és egyéb szenvedélyek elsődleges megelőzése;
- bűnmegelőzés;
- a társadalmi kapcsolatok javulása a kortársakkal, szülőkkel, pedagógusokkal;
- az önismeret és önbizalom javulása;
- az alkalmazkodó készség , a stresszkezelés, a problémamegoldás javulása;
- érett, autonóm személyiség kialakulása;
- a krónikus, nem fertőző megbetegedések (lelki betegségek, szív-érrendszeri, mozgásszervi és daganatos betegségek) elsődleges megelőzése;
- a társadalmi tőke növelése.

A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

- *A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása*

Feladata: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, egyéb tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében

BAPTISTA OKTATÁS

Feladata: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.

Az önkormányzás képességének kialakítása

Feladata: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése

Feladata: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.

A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása

Feladata: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

A személyiségfejlesztés és közösségfejlesztés szinterei

- *tantestület*
- *1-4. évfolyam (tanítók, gyerekek, asszisztens, fizikai dolgozók)*
- *5-8. évfolyam (tanárok, tanulók, technikai dolgozók)*
- *szakmai munkaközösségek*
- *osztályközösségek*
- *szakkörök*
- *csoportok*

Az egyes színtereken alkalmazott feladatok

TANTESTÜLET

Az alapfeladatok ellátásához iskolánkat hozzáértő iskolavezetés és tantestület alkotja, melyre jellemző, a gyermekközpontúság, az aktivitás, az új iránti fogékonyság, a célokkal való azonosulási képesség. A szervezeti felépítésnek köszönhetően jó az információáramlás, az egyes közösségek közötti koordináció.

Kiemelt feladat, fő fejlesztési irány: mentálhigiéniás feladatok (hangulat, személyiségfejlesztés) az empátiás képességek fejlesztése, az őszinte, nyílt kritikai szemlélet alakítása közösségi programokkal, kirándulásokkal, személyiségfejlesztő tréningekkel, a minőségbiztosítás módszereivel. Egymás munkájának megbecsülése, elismerése.

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen személyes kapcsolata valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

BAPTISTA OKTATÁS

1-4. évfolyam

Alapfeladataink: Családias légkör kialakítása, szokásrendek kialakítása, a Házirend szabályainak folyamatos megismertetése, betartása, az osztályközösség kiépítésének megkezdése (felelősi rendszer) saját szabályok létrehozása, betartása, szülőkkel való kapcsolattartás, önkiszolgálás megszervezése, szabadidős tevékenységek szervezése, a személyközi kapcsolatok figyelése, alakítása;

Kiemelt feladatok: Az osztály aktív magjának feltérképezése, az önkormányzó képesség kialakítása 4. osztályra bekapcsolódás a DÖK munkájába a szakasz végén, a közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása;

Fő fejlesztési irányok: az elkülönült évfolyamközösségek egymáshoz közelebbi kapcsolatba hozása, ügyelet (3-4.o.) újraszervezése;

5-8. évfolyam

Alapfeladatok: Az osztály aktív magjának továbbfejlesztése, osztálytanács létrehozása, az önkormányzás képességének kialakítása, aktív részvétel a DÖK munkájában, a közösség egyéni arculatának hagyományok ápolása, ügyeleti rendszer kiépítése, viselkedési normák betartása (Házirend), vitakészség fejlesztése;

Kiemelt feladatok: Ismerje és alkalmazza a közösségben éléshez szükséges magatartásformákat, a család, az iskola, a társadalom együttélései szabályainak ismerete. Segítségnyújtás a kamaszkori testi, lelki problémák megoldásához; Multikulturális képességek fejlesztése. A tolerancia képességének fejlesztése, a másság elfogadására nevelés.

Fő fejlesztési irányok: A kultúrált beszéd, magatartás csiszolása. Az összetartást erősítő normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

Testi-lelki fejlesztést szolgáló feladatok: Életvezetési ismeretek tanítása, felvilágosító előadások (drog, alkohol, cigaretta) a káros szenvedélyek elleni védekezés módjainak megismertetése (védőnői, iskolaorvosi, szakszolgálat) szakemberek bevonásával; A sporttevékenység széleskörű elterjesztése (foci, atlétika) környezetvédelem tanítása, iskolaorvosi, iskolafogászati rendszeres ellátás, kirándulások, kerékpártúrák, táborozások.

SZAKMAI MUNKAKÖZÖSSÉGEK

Vezetője a munkaközösség-vezető, aki az iskolavezetés tagja. Szakmai és módszertani kérdésekben ad segítséget az iskolai nevelő-oktató munka tervezéséhez, szervezéséhez, ellenőrzéséhez. Saját éves munkaterv szerint dolgozik. Szervezi az adott szaktárgyak versenyeit, szakmai vitákat tart, továbbképzéseket szervez, irányt mutat a továbblépéshez. Törekszik az egységes eljárások és módszerek, az értékelés, osztályozás egységes módszereinek megtalálására.

OSZTÁLYKÖZÖSSÉGEK

A gyermek neveltségének fontos eleme a közösségben a közösségekért végzett munka. A közösségi nevelés fontos része az önkormányzó képesség kialakítása, fejlesztése. Közös tevékenységek szervezése, amelyek együttes élményt adnak, az együvé tartozás érzését erősítik. Cél: jó csoportlégkörben az együtt megválasztott közeli és távoli célok érdekében

BAPTISTA OKTATÁS

közös munkálkodás. Fontos az önállóság lehetővé tétele. Közös szabályok, normák alkotása, azok betartása. Közben kialakulnak a megfelelő személyközi viszonyok, mélyül a föl- és alárendelt pozíciókban a tanuló helyes önértékelése.

SZAKKÖRÖK

A különböző szakkörök a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálják. Jellegüket tekintve lehetnek szaktárgyiak, művészetiek, technikaiak, de szerveződhetnek közös érdeklődési kör, hobby alapján is. A felmerülő igényeknek megfelelően a lehetőségek figyelembe vételével a szakkörök indításáról minden tanév elején a tantestület dönt. A részvétel feltétele, az adott tárgy iránti érdeklődés. A jelentkezéssel a tanuló vállalja, hogy rendszeresen látogatja azt.

CSOPORTOK

A felnőttek és a gyerekek között egyaránt létrejönnek egy-egy rövidebb vagy hosszabb időszakra szóló, egy adott feladat megoldására létrejövő csoportosulások, csoportok. Szerveződhetnek közös érdeklődési kör alapján, vagy konkrét feladat megoldására. Igen értékesek ezek a csoportok a közösségfejlesztés szempontjából, hiszen alulról szerveződnek. Jelenlétük és segítségük igen fontos az iskolai munkában.

A valahová tartozás tudatát, a közösségi eszmék és értékek megbecsülését a hagyományok közvetítik. A hagyomány közösségteremtő és megelőző erő, amely állandóságot és folytonosságot teremt az iskola mindennapi életében. Hagyományteremtő és hagyományápoló munkánk során tudatosan támaszkodunk a nevelőtestület és a tanulóközösség véleményére, javaslataira, az iskolahasználók elképzeléseire. Célunk az eddigi hagyományrendszerünk működtetése, egyéni arculat formálása.

Szervezeti hagyományok

A tanulóközösségek szervezetei:

Diákönkormányzat szervezeti modellje:

ISKOLAGYŰLÉS

DIÁKTANÁCS (gyermekvezető felnőtt segítő, osztálytitkárok, iskolai szakbizottságok vezetői)

ISKOLAI CÉLCSOPORTOK (napközi, ügyelet, társadalmi munka gyermek vezetői és felnőtt segítői)

OSZTÁLYOK ÉS FUNKCIONÁLIS SZERVEZETEK

(osztálytitkár, osztályfőnök)

A diákönkormányzat 4. osztálytól kezdve működteti diákképviseleti rendszerét. Az 1-3. osztályokat megilleti az érdekképviseleti, érdekérvényesítési jog és a diákönkormányzat szervezésében bármelyik programon részt vehetnek, véleményüket, javaslataikat elmondhatják a Diáktanács tagjainak.

A *DÖK* fő feladata: az érdekképviselet, érdekvédelem, érdekegyeztetés, közéletiség, vitakultúra fejlesztése, gyermeküggyeleti rend és az "iskolamédia" működtetése.

BAPTISTA OKTATÁS

A *DÖK* élén a gyermekvezető és a felnőtt segítő áll.

Irányító szerve a Diáktanács, mely az osztályok, tanulócsoportok diákképviselőiből áll. Tájékoztató fóruma az iskolagyűlés.

SPORTKÖR

Az iskolai sportkör tagja az iskola minden tanulója. A testnevelési órákkal együtt biztosítják a tanulók testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban (atlétika, futball, kézilabda) az iskolai és az iskolán kívüli versenyekre.

MŰVÉSZETOKTATÁS

Az egyén fejlesztése egy tudatos művészeti tevékenység konkrét feladatrendszerében valósul meg. Az elsajátítás folyamatában, melyben a feladatok mindig konkrétak és egyénre szabottak, a növendék teljes személyiségével vesz részt.

A közösség gazdagítja a személyiséget, értékeit gyarapítja. A próbák, foglalkozások folyamán arról is meggyőződhet a gyermek, hogy a másiknak nyújtott segítsége előmozdítja a tanulás folyamatát. Megváltozik a csoporttársakhoz való viszonya, és ezen keresztül érzelmei is.

A művészeti órák lehetőséget nyújtanak arra, hogy a tanulók a csoportos foglalkozás keretein belül felismerjék a közösség erejét. Az együttalkotás segít kialakítani az alkalmazkodóképességet, a szocializációt, a kommunikációt. A tanulók felelősnek érzik magukat társaik sikeréért is, a beleélő képességük, a segítőkészségük elmélyülhet.

A gyerekek a tanulás folyamatában megélik és megalkotják érzelmeiket, hiszen az együttes tánc, a zene és az éneklés számukra katartikus örömélményt jelent. Állandó késztetést, kíváncsiságot éreznek, hajtja őket az új, az ismeretlen megismerése.

A gálaműsorok, bemutatók és kiállítások alkalmával a tanítványok átélhetik a kultúrához való tartozás élményét. Az ilyen alkalmak mélyítik a csoporton belüli kapcsolatokat, erősítik a közösségi összetartozást.

Feladataink ezen a területen:

- hagyományaink megismertetése (intézményi és községi),
- a tanulói közösség tevékenységének összehangolása,
- intézményünk egyéni arculatának kialakítása.

A fejlesztés eszközei:

- intézményünk és községünk ünnepeinek megtartása,
- iskolai hagyományok teremtése, megőrzése,
- tanórán kívüli foglalkozások biztosítása.
- Képességkibontakoztató, integrációs felkészítés
- keretébe tartozó pedagógiai feladatok
- Bevezető

BAPTISTA OKTATÁS

„A hátrányos helyzet és a társadalmi leszakadás elsősorban nem nevelési-oktatási probléma. A gazdasági válságtünetek felerősödése azonban nyilvánvalóvá tette, hogy a társadalmi kirekesztettség elleni fellépésnek az oktatás az egyik legfontosabb terepe: a nem megfelelően méltányos oktatás már az indulásnál megalapozza az egyenlőtlenségeket, illetőleg képtelen ellensúlyozni a tanulók szocio-kulturális helyzetéből eredő hátrányokat. A hátrányos helyzetű gyermekek nevelését segítő kezdeményezéseknek ezért nemcsak az esélykülönbségek csökkentését, hanem az előítélet-mentes, befogadó, és szolidáris társadalom kialakítását is célul kell, hogy tűzzék. A gyermekek között nem szelektáló, gyermekközpontú, korszerű, differenciált, pedagógiai formákat alkalmazó iskola teremthet esélyt a társadalmi integráció eléréséhez." (Fülöp Istvánné, 2011)

A képességkibontakoztató, integrációs felkészítés keretébe tartozó pedagógiai feladataink:

Intézményi szinten

- A hatékony integrált neveléshez szükséges pedagógiai módszerek, iskolai tanulásszervezési eljárások alkalmazásában a tanórákon és tanórán kívüli foglalkozásokon (Pl. differenciált tanulásszervezés, tevékenységközpontú ismeretközvetítés, kooperatív tanulás, projektoktatás, drámapedagógia, stb.);
- Az info-kommunikációs eszközök intenzívebb tantermi használatában (a tanulók a napi tanulási gyakorlatban használják a számítógépet, tudnak ismereteket szerezni, elmélyíteni az internetről, fokozatosan felhasználói szinten kezelják a számítógépet);
- A gyermek- és tanulóbarát intézményi környezet kialakításában (hagyományos helyett
- csoportmunkára alkalmas csoportszobai, osztálytermi be- és elrendezés);
- A széleskörű tanórán kívüli foglalkozások és szabadidős programok biztosításában, szervezésében;
- A pedagógus szerep megváltozásában (ismeretközvetítő szerep helyett facilitátor szerep);
- A szülők és az óvoda, iskola partneri kapcsolatának javításában az intézmény mindennapi életébe történő hangsúlyosabb bevonásukkal;
- A társadalmi és szakmai környezettel való együttműködés erősítésében (pl. roma önkormányzat, gyermekjóléti szolgálat, óvodák, alap- és középfokú oktatási intézmények, szakmai szolgáltatók, szakszolgálatok, civil szervezetek, stb);
- Az intézményfokozatok közötti átmenet pedagógiai segítésében: óvoda-iskola, illetve általános iskola-középiskola között (közös programok szervezése, egymás munkájának megismerése, tanítási tartalmak összehangolása, tanulók átvétele intézményváltáskor, nyomon követés, esetmegbeszélések, közös programfejlesztések);
- Az inkluzív intézményi pedagógiai attitűd kialakításában (befogadó szemlélet kialakítása a pedagógusokban, a gyermekekben, tanulókban és a szülőkben az eltérő szociális hátterű, a sajátos nevelési igényű és a roma gyermekek, tanulók iránt).

Egyén szintjén

BAPTISTA OKTATÁS

- Valamennyi halmozottan hátrányos helyzetű gyermek és tanuló bevonásával a programba, megnyerve a szülőket is partnerként. Ehhez az iskolában a pedagógiai munka kiemelt területévé válik: az érintett tanulók hátrányainak feltérképezése az alapvető képesség és készségterületeken, az egészséges személyiségfejlődés, aszociális fejlettség, a közösségi kapcsolatok és tanulási nehézségek területe;
- A feltérképezett hátrányok enyhítésére kidolgozott egyéni fejlesztési tervek készítésében: megjelölve benne a hátrányokat, azok fokát, a kompenzációs feladatokat, a tevékenységeket, a módszereket és a szervezeti kereteket, színtereket, gyakoriságot – ennek megfelelő folyamatos egyéni fejlesztés;
- A differenciált tanórai tanulásszervezés, valamint a fejlesztő, felzárkóztató, tehetséggondozó és az érdeklődési körnek megfelelő szakköri tanórán kívüli foglalkozások biztosításában: ennek eredményeként a lemorzsolódási, továbbtanulási, kompetenciamérési eredmények az érintett tanulók körében folyamatosan javuló mutatókat érnek el.
- Az iskolán kívüli, továbbtanulást segítő programokban (pl.: Útravaló Ösztöndíjprogram, Arany János Tehetséggondozó Program stb.).
- További fontos követelmény: fokozott figyelem irányítása az érintett gyermekekre, tanulókra, pozitív befogadó intézményi attitűddel, folyamatos pozitív mintaadással.
- A háromhavonkénti értékelő megbeszélés, amelybe minél több érintett fél bevonása indokolt.

A képességkibontakoztató felkészítés keretében intézményünk a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendeletben foglaltak szerint biztosítja:

a) a személyiségfejlesztéssel,
b) közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat,
c) a tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztését segítő programot,
d) a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet.

I. SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK

Fejlesztési feladatok a tanuló személyiségfejlesztésére:

1. A reális önismeret, önkép kialakítása. A megfelelő önértékelés kialakítása (önkifejezés, önjellemzés, önábrázolás, önmegfigyelés fejlesztése). A testi-lelki egészség gondozása, a gyermek belső, személyes harmóniájának megerősítése. Az átélés élményének gyakorlása.
2. A gyermek erősségeinek feltárása és ismerete a személyiségében és a tanulásában. Pozitív személyiségjegyek erősítése (megbízhatóság, becsületesség, őszinteség, alkalmazkodás, engedelmesség, engedékenység, előzékenység, kedvesség, bizalom, lelkiismeret, lelkifurdalás, a rossz cselekedet jóvá tétele, hazugság elítélése, kitartás, pozitív akarati vonások, időáldozat, teljesítményfigyelés, bátorság,).

BAPTISTA OKTATÁS

3. A gyermek gyengeségeinek feltárása és ismerete a személyiségében és tanulásában. Az emberi negatív személyiségjegyek feltárása és azok megítélése.
4. A gyermek érdeklődési irányainak feltárása, megsegítése.
5. A gyermek egészséges önbizalmának erősítése. Az egészséges önbizalom kialakítása. (Mivel adok okot társaimnak arra, hogy büszkék lehessenek rám?)
6. A gyermek küzdőképességének növelése, akarati vonások erősítés. Akarati vonások erősítése az önirányítása, önalakítása területén.
7. Az egészséges önbecsülés segítése.
8. A gyors helyzetfelismerés és a jó döntéshozatal megsegítése.
9. A jó összhang megteremtésének segítése gyermek és pedagógus között.
10. A szorongások feloldásának segítése.
11. Önmagáért és környezetéért is felelős magatartás kialakítása.
12. Az őszinte kommunikáció kialakítása.
13. A korcsoportbeli, a családi, a felnőtt példakép fontossága a gyermekszemélyiségének fejlődésében.
14. A gyermek személyes igényeinek, törekvéseinek feltárása; egyéni céljainak,
15. fe adatainak tudatosítása.

II. KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK

Fejlesztési feladatok a tanuló közösségi beilleszkedésének segítésére:

1. Csoportszabályok kialakítása, kiegészítése, rögzítése, betartásának fontossága. A közösségi normák elfogadtatása és betartatása a gyermekkel.
2. Kapcsolatfejlesztés segítése. A bizalom erősítése a társ felé. A gyermek barátkozásainak megsegítése.
3. A csoport nyújtotta biztonság kialakítása. A szeretet, összetartozás, biztonság átélése. A társas kapcsolatok javítása, az egymást segítő közösségi közeg megteremtése. A feloldódás megsegítése. Rokonszenv, ellenszenv, bajtársiasság kifejezése, kezelése. Gyors szociometria játék a pedagógus tájékozódására (szóban vagy írásban: Veled szívesen…).
4. Egymás iránti figyelem, tapintat fejlesztése, a rosszallás vagy elismerés megfelelő kifejezése. A tapintatos közlés, kérés elsajátítása. A helyes kommunikáció tanítása a problémás esetekben. A feszült állapot megkönnyítése tematikus szavakkal, kifejezésekkel. Tapintat a társakkal tanulás közben.
5. Az egyéni teljesítményének elismerésének fontossága a tanulócsoportban.
6. Konfliktustűrő, -kezelő, -megoldó képesség fejlesztése. Csúfolódások, bántások kezelése, az agresszivitás kezelése. A düh levezetésének módjai. Egyéni bánásmód az agresszivitás visszaszorítására. Mások haragjának megértése. A bocsánatkérés módjai.
7. A kommunikációs és kooperációs készség fejlesztése a közösségben. Vitázó és érvelő képesség erősítése közös munkavégzés közben. Együttműködési készség és döntéshozatal fejlesztése a közösen végzett munkálatok során.
8. A társakkal, másokkal szembeni előítélet-mentes magatartás megsegítése. A gyermek személyes és társadalmi identitásának megerősítése. A szegényekkel való szolidaritás érzésének megtapasztalása.

BAPTISTA OKTATÁS

9. A gyermek magatartási zavarainak enyhítése. Magaviseletének megfelelő kezelése.
10. A gyermek iskolai rendezvényeken való részvételének megsegítése. Közösségi élmény átélése. A megbeszélés igényének kialakítása.

III. SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK

Fejlesztési feladatok a tanuló szociális hátrányainak enyhítésére:

1. A gyermek verbális és kommunikációs készségének fejlesztése (szereplés vállalása, beszédfejlesztés, előadásmód fejlesztése, vélemény-nyilvánítás gyakorlása). Mesemondással, mesehallgatás utáni véleménynyilvánítással, mondókákkal, kiszámolókkal, versekkel, szólásokkal, közmondásokkal. A verbális kreativitás fejlesztése (pl.: a mese kitalálásában, folytatásában, versírásban). Szövegértési-szövegalkotási készség fejlesztése. Szókincs fejlesztése: szavak gyűjtése, megmagyarázása, körbeírása, tulajdonságok gyűjtése, rokon értelmű és ellentétes jelentésű szavak gyűjtése. Gyűjtőfogalmakhoz tartozó szavak gyűjtése. Relációszókincs fejlesztése.
2. Életkorának megfelelően érzelmek tudatos felvállalásának megsegítése. Az érzelmi intelligencia fejlesztése nonverbális eszközökkel. A száj és a szem mozgásának, a mimikai kifejezések jelentősége az előadásban. Imitációs készség fejlesztése. Indulatok, érzelmek kifejezésének gyakorlása mozgással, mimikával. A jelentésolvasás gyakorlása. A mozgások, nézések fontossága, közlő értékük.3. Szokás és hagyománytisztelet fejlesztése családjában, környezetében, a magyar népszokások megismerésével és a multikulturális tartalmak megjelenítésével is.
3. A megfelelő reagálás kialakítása jutalmazások és büntetések esetén.A tehetséggondozás, a művészetek fontossága, művészeti nevelés. (Buzdítás a szakkörökre, a versenyekre, a megmérettetésekre.)
4. Az érzelmi intelligencia fejlesztése: A családi szokások, családi kötődések által. A család, a kölcsönös megbecsülés fontossága. Az összetartozás, a segítés fontossága. Példaképek fontossága a családban. Az érzelmekből fakadó gondolatok kifejezése.
5. Az érzelmi intelligencia fejlesztése: kötődés a szülőhelyhez. A település ismerete életkori szinten, szeretete, értékeinek megőrzése.
6. Az érzelmi intelligencia fejlesztése: Az illemszabályok ismerete. A szabályok tudatos betartásának igénye. Egymásra figyelés és tapintat az illemben. Az ünnepi öltözet, a szép beszéd, éneklés, a helyes testtartás fontossága ünnepségeken. A helyes viselkedés-kultúra elsajátítása.
7. Az érzelmi intelligencia fejlesztése: kommunikáció idegen felnőttel (bolt, könyvtár, telefon). Kommunikáció és cselekvőkészség vészhelyzetekben.
8. A napirend fontossága. Tudatos tervezés fontossága a napirendben. A szabadidő hasznos eltöltése. Igényesség fejlesztése a televízió műsorválasztásban. Az értelmes időtöltés fontossága.
9. A higiéniai szabályok ismerete és betartásának igényessége. Az ápoltság és az ápolatlanság következményei. Igényesség az ápoltság és a tisztaság megőrzésében. A tiszta környezet fontossága.

BAPTISTA OKTATÁS

10. A tudatos egészséges és biztonságos élet. A fizikai állóképesség megőrzése, erősítése. Tartózkodás az egészségkárosító rossz szokásoktól.

IV. TANULÁSI KUDARC, NEHÉZSÉG ENYHÍTÉSE

Fejlesztési feladatok a tanuló tanulási kudarcainak, nehézségeinek enyhítésére:

1. A tanulás, tudás értékének tudatosítása. A gyermek kötelességtudatának fejlesztése. A gyermek tanulási motivációjának előhívása, fejlesztése, erősítése, fenntartása. A tanulás céljának tudatosítása.
2. Rendszabályok kialakítása és betartása a tanulásban. Tapintat a társak önálló munkavégzésében.
3. Tanulási módszerek megismertetése, azok használatának tudatosítása, a tanulási technikák jelentősége az eredményességbe (az írásbeli házi feladat elkészítésének módjai, ellenőrzése, a javítás helyes technikájának elsajátítása, a szorzótábla tanulása, vers tanulása, szöveg tanulása, szabályok tanulása, idegen nyelv tanulása).
4. A gyermek képességeinek megfelelő tanulás fontossága, ennek igényének tudatosítása.
5. Az önálló tanulás képességének kialakítása. Önértékelés, önellenőrzés igényének kialakítása. Gazdálkodás az idővel.
6. Mások tanulási technikájának megismerése, tanulópárok hasznos együttműködésének megtapasztalása (kooperatív tanulási próbák).
7. A gyermek szociokulturális hátrányainak kompenzálása a tanulás folyamatában. A gyermek családi kultúrájához igazodó tanítás-tanulás. A multikulturális tartalmak megjelenése a tanulás folyamatában.
8. A gyermek érzékszervi működésének segítése: a hallásérzékelés, a beszédhallás fejlesztése, hangfelismerések fejlesztése.
9. A gyermek érzékszervi működésének segítése: A látás fejlesztése. Mozdulatok, pozíciók megfigyelése. Színfelismerés fejlesztése.
10. A gyermek tanulási kudarcainak enyhítése fejlesztő feladatokkal. A gyermek sikerélményhez juttatása.
11. A gyermek tanulási képességeinek fejlesztése játékos feladatokkal: az írás-mozgáskoordináció fejlesztése; a beszédészlelés fejlesztése; a beszédértés fejlesztése; a szövegértés fejlesztése. A gyermek nyelvi hátrányainak enyhítése. A beszédprodukció fejlesztése (szókincs, mondókák, versek, kérdésfeltevés, válaszadás, beszéltetés, a nyelv helyes használata, tartalomelmondás, vélemény megfogalmazása,). Ritmusérzék fejlesztése (szótagolás, mondókázás, ritmustapsolás, …). A fantázia fejlesztése (meseírás, versírás, mesebefejezés, játékok, …). A vizuális, motorikus, verbális emlékezet fejlesztése(feladatokkal, játékokkal, …). A kreatív gondolkodás fejlesztése (önállóan, csoportosan, játékokkal, feladatokkal). A figyelem, a megfigyelő és összpontosító képesség fejlesztése (feladatokkal, játékokkal). A testkép-tudat, testkép-ismeret fejlesztése. A téri tájékozódás fejlesztése (térhasználat, térérzékelés, térkihasználás, észlelésérzékenyítés).
12. A gyermek mozgásának fejlesztése játékokkal, feladatokkal, mozgásfejlesztés játékosan (mozdulat és mozgásutánzás, éneklés mozdulattal követése). Nagymozgások fejlesztése (ügyesség, gyorsaság fejlesztése). A mozgáskoordináció fejlesztése. A

BAPTISTA OKTATÁS

finommozgások fejlesztése (praktikus mozgások, ízlés, pontosság, tisztaság igénye, eszközök tulajdonságai, balesetveszély elkerülése).

A képesség-kibontakoztató felkészítés keretében a pedagógus feladata az I.-IV. bekezdésben foglalt pedagógiai rendszernek megfeleltethető tevékenységek megvalósítása, így különösen:

- hátrányok feltérképezése,
- egyéni fejlesztési terv készítése,
- ennek alapján történő kompetenciafejlesztés,
- az önálló tanulást segítő tanulói fejlesztés,
- az együttműködésen alapuló módszertani elemek alkalmazása tanórai és tanórán kívüli
- foglalkozásokon,
- a tanulói teljesítmény értékelése,
- értékelő esetmegbeszéléseken történő részvétel,
- mentori, tutori tevékenységek ellátása,
- a tanuló családjával történő rendszeres kapcsolattartás.

A különleges pedagógiai célok megvalósításához igazodó nevelés- és oktatásszervezési megoldások részletes szabályait a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet tartalmazza.

MŰVÉSZETOKTATÁS

Az egyén fejlesztése egy tudatos művészeti tevékenység konkrét feladatrendszerében valósul meg. Az elsajátítás folyamatában, melyben a feladatok mindig konkrétak és egyénre szabottak, a növendék teljes személyiségével vesz részt.

A közösség gazdagítja a személyiséget, értékeit gyarapítja. A próbák, foglalkozások folyamán arról is meggyőződhet a gyermek, hogy a másiknak nyújtott segítsége előmozdítja a tanulás folyamatát. Megváltozik a csoporttársakhoz való viszonya, és ezen keresztül érzelmei is.

A művészeti órák lehetőséget nyújtanak arra, hogy a tanulók a csoportos foglalkozás keretein belül felismerjék a közösség erejét. Az együttalkotás segít kialakítani az alkalmazkodóképességet, a szocializációt, a kommunikációt. A tanulók felelősnek érzik magukat társaik sikeréért is, a beleélő képességük, a segítőkészségük elmélyülhet.

A gyerekek a tanulás folyamatában megélik és megalkotják érzelmeiket, hiszen az együttes tánc, a zene és az éneklés számukra katartikus örömélményt jelent. Állandó késztetést, kíváncsiságot éreznek, hajtja őket az új, az ismeretlen megismerése.

A gálaműsorok, bemutatók és kiállítások alkalmával a tanítványok átélhetik a kultúrához való tartozás élményét. Az ilyen alkalmak mélyítik a csoporton belüli kapcsolatokat, erősítik a közösségi összetartozást.

Feladataink ezen a területen:

- hagyományaink megismertetése (intézményi és községi),
- a tanulói közösség tevékenységének összehangolása,
- intézményünk egyéni arculatának kialakítása.

A fejlesztés eszközei:

BAPTISTA OKTATÁS

- intézményünk és községünk ünnepeinek megtartása,
- iskolai hagyományok teremtése, megőrzése,
- tanórán kívüli foglalkozások biztosítása.

Az iskola szereplőinek együttműködése

Tanulókkal:

- foglalkozásokon,
- tanulói előadásokon, fellépéseken,
- -kirándulásokon

Szülőkkel:

- szülői értekezleteken,
- fogadó órákon
- a tanulók előadások, fellépések előkészítése során

A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Iskolánkban tanító pedagógus alapvető feladata:

- a rábízott tanulók nevelése, oktatása a kerettantervben előírt törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése,
- a sajátos nevelési igényű tanulók egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembevétele, - a pedagógusnak minden tőle elvárhatót meg kell tennie a tanuló személyiségének fejlődéséért, tehetségének kibontakoztatásáért, figyelembe véve a gyermek egyéni képességeit, adottságait, fejlődési ütemét, szociokulturális helyzetét,
- a különleges bánásmódot igénylő tanulóval egyénileg foglalkozzon, együttműködjön a gyógypedagógussal, más szakemberekkel, segítse elő a hátrányos helyzetű tanuló felzárkózását,
- segítse a tehetségek felismerését, kiteljesedését, nyilvántartsa a tehetséges tanulókat, - mozdítsa elő a tanuló erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekedjen azok betartatására,
- nevelje a tanulókat egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre nevelje,
- rendszeresen tájékoztassa a szülőt (törvényes képviselőt) a tanuló iskolai teljesítményéről, magatartásáról, az ezzel kapcsolatban észlelt problémákról, az iskola döntéseiről, a gyermek tanulmányait érintő lehetőségekről,
- felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő és más szakemberek bevonásával

BAPTISTA OKTATÁS

tegyen meg mindent a gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében,

- a tanulók és a szülők, a munkatársak emberi méltóságát, jogait maradéktalanul
- tiszteletben tartsa, javaslataikra, kérdéseikre érdemi választ adjon,
- az ismereteket tárgyilagosan, sokoldalúan és változatos módszerekkel közvetítse,
- oktatómunkáját éves és tanórai szinten, tanulócsoporthoz igazítva, szakszerűen megtervezve végezze, irányítsa a tanulók tevékenységét,
- a kerettantervben és a pedagógiai programban meghatározottak szerint érdemjegyekkel vagy szövegesen, sokoldalúan, a követelményekhez igazodóan értékelje a tanulók munkáját,
- részt vegyen a számára előírt pedagógus-továbbképzéseken, folyamatosan képezze magát,
- tanítványai pályaorientációját, aktív szakmai életútra történő felkészítését folyamatosan irányítsa,
- a pedagógiai programban és az SZMSZ-ben elõírt valamennyi pedagógiai és
- adminisztratív feladatait maradéktalanul teljesítse,
- aktívan vegyen részt a nevelőtestület értekezletein, a fogadóórákon, az iskolai ünnepségeken és az éves munkaterv szerinti rendezvényeken,
- határidőre megszerezze a kötelező minősítéseket,
- megőrizze a hivatali titkot,
- hivatásához méltó magatartást tanúsítson,
- a tanuló érdekében együttműködjön munkatársaival és más intézményekkel

Az osztályfőnök feladatai

Közvetlen nevelőmunka:

- ismeretek szintetizálása, a mindennapi életben történő alkalmazásuk;
- az aktuális események feldolgozása, különböző értékrendek megismertetése;
- a kultúrahasználat megtanítása, a konfliktusmegoldást kialakító pedagógiai tevékenység;
- mentálhigiénés szemlélet alkalmazása a nevelőmunkában, törődés a gyermekek aktuális problémáival;
- az osztály konfliktusainak megoldása,a gyermekvédelmi munka.

Ügyviteli (adminisztrációs) feladatok:

- a haladási napló naprakész vezetése,
- a haladási és anyakönyvi rész folyamatos ellenőrzése;
- igazolások esetleges igazolatlan órák regisztrálása;
- félévkor és évvégén a magatartás és szorgalomjegyek előkészítése az osztályozó értekezlet előtt;
- félévi értesítő, anyakönyv- és bizonyítványírás

Szervezés, koordinációs feladatok végrehajtása:

- kapcsolattartás az osztályban tanító kollégákkal;

BAPTISTA OKTATÁS

- a nevelésben-oktatásban hatékonyan résztvevőkkel, a szülőkkel;
- szülők közötti felvilágosító munka;
- szabadidős tevékenységek, programok szervezése.

Az osztályfőnöki nevelés témakörei

- Énképünk – az élet értelméről, az emberek tulajdonságai; önmagunk ismerete, önnevelés, önmegvalósítás
- Egészségünk védelme – az emberi test felépítése és működése; az egészséges ember; az egészséges életmód; káros szenvedélyek;
- A családi élet harmóniája – a család; a szülők; gyerekek a családban; a nagyszülőkről és az öregekről; szerelem; szexualitás; a válás; a barátság; család és az iskola
- Helyünk a társadalomban – társadalom és állam; a polgár – a polgári társadalom; magánélet - közélet; társadalmi konfliktusok; viselkedéskultúránk; a rend
- Művelődés – műveltség - művelődés; anyanyelvi műveltség; olvasáskultúránk; az ízlés
- A szabadidő helyes eltöltése – játék, múzeum; színház; mozi, zene; tánc, sport, kirándulás
- Munkakultúra – a munka szerepe az ember életében; pályaválasztás; munkavállalás; munkanélküliség; élethosszig tartó tanulás
- Az ember és a természet kapcsolata - szennyezések; környezetvédelem; a fák és az erdők szerepe
- Hazánk és a nagyvilág – ország – haza -nemzet; a magyar diaszpóra; az ENSZ; Az Európai Unió

Nevelési témakörök:

- Az osztályközösség menedzselése.
- A személyiség fejlesztése, az énkép alakulása.
- Az értékekre való nevelés – az egészség védelme, a családi élet harmóniája, a társadalmi szerepre való felkészítés, a jövőkép alakítása, a műveltség gyarapításának igénye, munka- és környezetkultúra, a szabadidő igényes eltöltése.
- Személyes biztonságra nevelés, közlekedési kultúra az ésszerű fogyasztó, a deviáns magatartások megelőzése.

MŰVÉSZETOKTATÁS

A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök (csoportvezető) feladatai

A pedagógusok helyi feladatai

- a tanítási órákra való felkészülés, tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása,
- az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- művészeti és záróvizsgák lebonyolítása,
- felkészítés tanulmányi versenyekre,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,

BAPTISTA OKTATÁS

- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepségeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,

Az osztályfőnökök (csoportvezetők) feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli csoportjának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az csoportjával kapcsolatos ügyviteli teendőket: napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.

A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Különleges bánásmódot igénylő tanulók sajátos nevelési igényű tanulók:

A 2011. évi CXC. törvény 4. § 25. pontja szerint:

„sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló:

- az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszédfogyatékos, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd,”

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésének-oktatásának elvei

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében is a Nat-ban meghatározott egységes fejlesztési feladatokat kell alapul venni. A nevelési-oktatási folyamatot a tanulók lehetőségeihez, korlátaihoz és speciális igényeihez igazodva elsősorban a következő elvek szerint kell megszervezni:

- a feladatok megvalósításához hosszabb időszakokat, tágabb kereteket kell megjelölni ott, ahol erre szükség van;
- igény szerint sajátos, a fogyatékossággal összeegyeztethető tartalmakat, követelményeket kell kialakítani és teljesíttetni;

BAPTISTA OKTATÁS

- szükség esetén a tanuló számára legmegfelelőbb alternatív kommunikációs módszerek és eszközök, siket tanulóknál a magyar jelnyelv elsajátításának, alkalmazásának beépítése a nevelés, oktatás folyamatába;
- az iskolák segítő megkülönböztetéssel, egyénileg is támogassák a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve; az egyes fogyatékkal élő tanulókkal összefüggő feladatokról a *Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának tantervi irányelve* és a *vizsgaszabályzatok* adnak eligazítást.

A sajátos nevelési igényű tanulókat nevelő-oktató iskolák pedagógiai programjuk, helyi tantervük elkészítésénél figyelembe veszik:

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: köznevelési törvény), a Nat és az Irányelv rájuk vonatkozó előírásait,
- a nevelés és oktatás helyi célkitűzéseit és lehetőségeit,
- a szülők elvárásait és
- az általuk nevelt-oktatott tanulók sajátosságait.

A sajátos nevelési igényű tanulók ellátása

A sajátos nevelési igény kifejezi:

- a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékosság, sajátos nevelési igény által okozott részleges vagy teljes körű módosulását, egyenetlenségeit;
- az iskolai tanuláshoz szükséges képességek kialakulásának sajátos útját, fejlődésének eltérő ütemét, esetleg részleges vagy teljes kiesését, egyenetlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségét.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását tesz szükségessé.

A habilitációs, rehabilitációs ellátás közös elvei

- A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésében-oktatásában részt vevő nevelési-oktatási intézmény egész nevelési-oktatási rendszerét átfogó, hosszú távú habilitációs, rehabilitációs célokat és feladatokat határoz meg, melyeket az intézményünk dokumentumai tartalmaznak.
- A habilitációs, rehabilitációs tevékenységünk szakmaközi együttműködésben kialakított és szervezett nyitott tanulási-tanítási folyamatban valósul meg, mely az egyes tanulók vagy tanulócsoportok igényeitől függő eljárások, időkeret, eszközök, módszerek, terápiák alkalmazását teheti szükségessé.
- A sajátos nevelési igényű, ugyanakkor kiemelt tehetségű tanulók ellátása esetén a habilitációs, rehabilitációs tevékenység mellett megjelenítjük a tehetséggondozás feladatainak.

A habilitációs, rehabilitációs tevékenység közös céljai és feladatai

- A sajátos nevelési igényből fakadó hiányzó vagy sérült funkciók kompenzálása vagy helyreállítása, a meglévő ép funkciók bevonásával.
- Törekvés a különféle funkciók egyensúlyának kialakítására.

BAPTISTA OKTATÁS

- A szükséges speciális eszközök elfogadtatása és használatuk megtanítása.
- Az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok, funkciók és a személyiség fejlesztése.
- Társas beilleszkedés, a szociális kompetenciák fejlődésének támogatása.
- Az egyes területeken kimagasló teljesítményt nyújtó tanulók tehetségének kibontakoztatása.

A habilitációs, rehabilitációs tevékenységet meghatározó tényezők

1. A sajátos nevelési igény típusa és súlyossága.
2. A sajátos nevelési igény kialakulásának, felismerésének, diagnosztizálásának ideje.
3. A sajátos nevelési igényű tanuló

   3.1. életkora, pszichés és egészségi állapota, rehabilitációs műtétei,

   3.2. képességei, kialakult készségei, kognitív funkciói, meglévő ismeretei,

   3.3. érzelmi szükségletei, állapota, attitűdje,

   3.4. korai fejlesztésben és gondozásban való részvétele, a korai időszak fejlődésmenete.
4. A társadalmi integráció kívánalmai: az egyéni tanulási utak megtervezése és biztosítása, az átvezetés, a továbbtanulás, pályaválasztás, a lehető legönállóbb életvitelre történő felkészítés.

A sajátos nevelési igényű tanuló fejlesztésére vonatkozó célokat, feladatokat, tartalmakat, tevékenységeket, követelményeket megjelenítjük:

- a pedagógiai programunkban,
- a helyi tantervünkben,
- a tematikus egységekhez, tervekhez kapcsolódó tanulási-tanítási programban (pl. tanmenet, óraterv),
- az egyéni fejlesztési tervekben.

A sajátos nevelési igény típusának megfelelő szakirányú végzettséggel rendelkező gyógypedagógus, konduktor kompetenciája:

- a programok, programcsomagok tervezése, összeállítása;
- a habilitációs, rehabilitációs egyéni és kiscsoportos fejlesztés, osztálytermen belüli megsegítés;
- közreműködés az integrált nevelés, oktatás keretein belül a tanítási órákba beépülő habilitációs, rehabilitációs fejlesztő tevékenység tervezésében, kivitelezésében, ezt követően a konzultációban, az osztálytermi környezet adaptációjában;
- a tanuló fejlődésének nyomon követése, értékelése, illetve az ebben való közreműködés a többségi pedagógusokkal együtt.

A szükséges pedagógiai feltételek biztosítása a sajátos nevelési igényű tanulók számára

Hozzáférhetővé kell tenni a sajátos nevelési igényű tanulók számára a:

- speciális tanterv, tankönyvek, tanulási segédletek, differenciált, egyénre szabott tananyagokat;
- speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő technikai eszközöket;
- az egyéni szükségletekhez igazodó környezetet, speciális bútorokat; fejlesztő helyiségeket;

BAPTISTA OKTATÁS

- rugalmas szervezeti keretek kialakítása a sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni foglalkoztatásának, illetve osztálytermi foglalkoztatásának megvalósulásához;
- a tanulók sajátos nevelési igénye típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező, az integrált fejlesztésben lehetőleg tapasztalt gyógypedagógus, terapeuta (módszertani intézmény, utazótanári szolgálat).

A többségi intézményekben megvalósuló (integrált) nevelés, oktatás

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő – integrált – oktatásuk (teljes vagy részleges integrációjuk).

Az együttnevelést megvalósító intézmény többet vállal, magasabb értéket kínál, mint részvétet és védettséget.

Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedését, önmagukhoz mért fejlődését, a többi tanulóval való együtt haladását tekintjük.

Jellemző intézményünkre, hogy;

- A befogadó iskola vezetője támogatja pedagógusai részvételét az integrációt segítő szakmai programokon, akkreditált továbbképzéseken, alkalmat teremt a horizontális tudásátadásra.
- Az együttnevelést megvalósító iskolák pedagógusainak, valamennyi dolgozójának, gyermek- és szülői közösségének felkészítése megtörténik a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.
- Az együttnevelés megvalósításában a különböző pedagógiai színtereken a habilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesül, és a sérülésspecifikus módszertani eljárásokat alkalmazzuk.
- Multidiszciplináris teamek (pl. többségi pedagógus, gyógypedagógus, szülő, az érintett tanuló stb.), illetve jó gyakorlatok működtetése, a pedagógusok által alkalmazott differenciált tananyagok, feladatlapok felhasználása.
- A nyitott tanulási-tanítási folyamatban megvalósuló tevékenység lehetővé teszi az egyes gyermek vagy csoport igényeitől függő pedagógiai eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanulást-tanítást segítő speciális eszközök alkalmazását.
- A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében- oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel, a diverzitás iránti pozitív attitűddel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező pedagógusok alkalmazása, akik
    - a tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző módosulásait;
    - egyéni fejlesztési tervet készítenek a gyógypedagógus, konduktor együttműködésével, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosítanak, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaznak;
    - a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépítik, a folyamatos értékelés, hatékonyságvizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján megváltoztatják eljárásaikat, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaznak;
    - a rugalmas tanulásszervezés segítségével minden szempontból akadálymentes és minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezetet hoznak

BAPTISTA OKTATÁS

létre, melyben érvényesül a differenciálás, a többszintű tervezés, a differenciáló módszerek alkalmazása, a differenciált értékelés;
- egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres;
- együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus, konduktor iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba, megosztva vállalja a felelősséget a különleges bánásmódot igénylő gyermek haladásáért.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő – a tanuló fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező – gyógypedagógus, konduktor

a) segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését;

b) javaslatot tesz a fogyatékosság, az egyéb pszichés fejlődési zavar, az autizmus spektrum zavar típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, hely- és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása stb.);

c) segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, ismerteti a speciális eszközök használatát, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről;

d) javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására;

e) figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra;

f) együttműködik a többségi pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait;

g) támogatást nyújt a többségi pedagógus számára a differenciáláshoz a tantervi követelmények szintjén, a következőknek megfelelően: nincs érdemi változtatás a tantervben, elvárt tudásban, hanem több idő, személyi támogatás (többségi pedagógustól, gyógypedagógustól, asszisztenstől), eszközhasználat, differenciált tananyag-feldolgozás révén jut el a gyermek a tantervi célig. Eltérő tantervi célok megjelenítése esetén – a gyermek szakértői véleményének alapján –

- terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon – egyéni fejlesztési terv alapján a habilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben –, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra;
- alkalmazza a sajátos nevelési igényű tanuló osztálytermen belüli megsegítésének lehetőségeit a befogadó intézményben;
- segíti a befogadó pedagógust a szűrésben, az egyéni értékelésben, a gyermek önmagához mért fejlődésének megítélésében;
- segíti a helyi feltételek és a gyermek egyéni szükségleteinek összehangolását.

Az integrált nevelésben-oktatásban részt vállaló nevelési-oktatási intézmények vegyék igénybe az egységes gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai módszertani intézmények (EGYMI), a pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait, az utazó gyógypedagógusi, utazó konduktori hálózatok segítségét. Ennek keretében ismerjék meg az integrált nevelés létező jó gyakorlatait, tapasztalatcsere, tudásháló (képzések, online platform stb.) révén.

BAPTISTA OKTATÁS

Beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítésének formái

A 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről értelmében:

„beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek,"

A beilleszkedési és magatartási gondokkal küzdő tanulók esetében a tanulási esélyegyenlőség megteremtéséhez legfontosabb feladatunk a prevenció és a folyamatos gondozás.

Feladatunknak tekintjük:

- szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, Pedagógiai Szakszolgálattal és gyermekjóléti szolgálattal;
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a napközi otthon;
- a felzárkóztató foglalkozások;
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai;
- a családlátogatások;
- a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése.
- az okok feltárását, hogy a pedagógus jobban megérthesse mi áll a magatartási problémák hátterében;
- a napközi otthonos foglalkozások személyiségfejlesztő, közösségfejlesztő tevékenységei;
- a pedagógusok továbbképzése;

Pedagógusaink igyekeznek megismerni a tanulási, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulóink személyiségét, családját. Nagy türelemmel, figyelemmel, törődéssel keresik a problémák okait.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók számára szervezett fejlesztő pedagógiai ellátás keretében a tanuló tantárgyi felzárkóztatását a nevelő-oktató munka szakaszának, illetve a tantárgynak megfelelő szakképzettségű pedagógus, készségfejlesztését pedig fejlesztő pedagógus végzi.

Művészetoktatás

Egyre több a nehezen nevelhető, magatartási, beilleszkedési nehézségekkel küzdő gyermek. Sok esetben a művészetoktatásba történő bekapcsolódás segíti ezeket a tanulókat. A művészetoktatás segíthet a tanulási kudarcok kezelésében. Egy-egy művészeti ágban jeleskedő gyerek tanulmányi eredménye is javulhat. A zene, a ritmus fejleszti a gyerek figyelmét, reagáló képességét. Kezelhetőbbé válnak a túlmozgásos gyerekek is.

Kiemelten tehetséges tanuló, tehetséggondozás, képességfejlesztés

A 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről értelmében:

BAPTISTA OKTATÁS

„kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség."

Minden pedagógus feladata, hogy felhívja a figyelmet a tehetséges tanítványokra, hogy megfelelően lehessen gondoskodni a fejlesztésükről. Fontos a tanulók felkészítése, ösztönzése, bíztatása, előmenetelének figyelemmel kísérése. Segítjük a középiskolai beiskolázásnál a megfelelő iskolatípus megtalálását.

Gyakorlatunkban a frontális- és csoportmunka mellett differenciált, kiscsoportos és egyéni foglalkozások alkalmával lehetőség nyílik az egyéni képességek megismerésére és kibontakoztatására. A szaktárgyi tanulmányok terén ezt külön feladatok: gyűjtőmunka, egyegy téma közös témahét, projekt formájában történő vagy önálló feldolgozása, szakkörök, házi, megyei és országos tantárgyi versenyek biztosítják. E tevékenység kiterjed a tanórai és egyéb területekre egyaránt.

Tanórán belül:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- csoportbontás, heterogén és homogén csoportok alakítása,
- kooperatív tanulási technikák alkalmazása,
- továbbtanulás segítése felkészítő foglalkozásokkal, személyes beszélgetések, bíztatás, jutalmazás.

Tanórán kívül:

- versenyek, vetélkedők
- projektek
- szakkörök
- szabadidős foglalkozások (mozi-, színház-, múzeum-látogatás)

Feladataink, tevékenységeink a kompetenciaterületek fejlesztése érdekében:

- tanulmányi versenyek szervezése minél szélesebb körben
- a versenyek legfontosabb eleme a felkészítés, amely egyéni, építkező jellegű legyen
- hatékony a kiscsoportos munkamódszerek alkalmazása
- a versenyzés etikájának megtanítása
- fontos a versenyre való felkészítő tanárok kísérő, együtt-érző, támogató szerepköre
- önálló kiselőadások szakórákon, szakkörökön, elsősorban a tehetséges tanulóknak
- biztató értékelés
- differenciált feladatok adása,
- csoportfoglalkozások szervezése, amelyek az adott témakörben való jártasság szerint átjárhatók
- a tanterem átalakításának lehetőségei (asztalok összetolása - kötött padsorok – kör, félkör alakban)
- a házi feladatok differenciálása

BAPTISTA OKTATÁS

- órai gyakorláskor más-más feladatkörök, bejárási utak biztosítása (pl. önálló szövegfeldolgozás, közös olvasás, lényegkiemelés)

Művészetoktatás

Tapasztalatunk szerint valamiben minden gyerek tehetséges. Kérdés, hogy ezt a környezet és a pedagógusok észreveszik-e időben, és biztosítani tudják-e fejlődésüket. A művészetoktatási intézmény feladata, hogy megadjon minden szakmai hátteret és a differenciált képességfejlesztéshez megfelelő óraszámot biztosítson. Hogy a tehetség kibontakozzon, sokféle összetevőnek kell egyszerre érvényesülni. A tehetség megnyilvánulásakor a veleszületett adottságok csak lehetőséget jelentenek. Ezek a tulajdonságok sok feltételtől függenek. Az öröklődés, a családi és társadalmi körülmények, az iskola, a személyes példa, mind hozzátartoznak ahhoz az alaphoz, amely bázisa a tehetség kibontakozásának. Nagyon fontos a kulturált családi háttér, de oktatásunknak ellensúlyozni kell a negatív tendenciákat is.

Iskolánk alapvető feladatai közé tartozik a tehetségek felkutatása, gondozása és kibontakoztatásuk elősegítése. A tehetség önmagában nem elegendő a magas szintű teljesítmény eléréséhez, ehhez kitartás, szorgalom, akaraterő, türelem és gyakorlás szükséges.

A tehetségfejlesztés feladatai:

- személyre szabottan fejleszteni a tanulókat,
- felkészítés versenyekre, ünnepségekre,
- szakirányú továbbtanulásra felkészítés.

A tehetségfejlesztés módjai intézményünkben:

- a tehetséges tanulók önállóságra nevelése
- egyéni fejlesztés, differenciálás

Hátrányos helyzetű , halmozottan hátrányos helyzetű tanulók

Az ,hogy a tanuló hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűnek minősül-e az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról 67/A.§-a alapján a gyámhatóság állapítja meg.

A jogszabály értelmében: Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a. a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
b. a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

BAPTISTA OKTATÁS

c. a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmozottan hátrányos helyzetű a tanuló, aki esetében a fenti szabályozásban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

a) a nevelésbe vett gyermek,
b) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

Iskolánkban a tanuló 60.%-a hátrányos helyzetű. Igyekszik biztosítani a hátrányos ,halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számára a felzárkózást, a hátránykompenzálás .

Általános iskolai felnőttoktatás esti tagozat:

Az általános iskolai felnőttoktatás esti tagozatán tanulók nem vehetik igénybe a pedagógiai szakszolgálat feladatait ellátó intézmények szolgáltatásait.

Abban a kérdésben, hogy különleges gondozásra jogosultak-e, a jogszabályban meghatározott szakértő véleménye alapján kell dönteni.

Gyermekvédelmi feladatok ellátása az iskolában

A gyermekvédelem rendszerébe tartozó és sajátos nevelési igényű, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanuló, valamint a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű népesség gyakran egybeesik, egymás alkotórészeit is képezheti. Az iskolai gyermekvédelmi tevékenység a fentieket figyelembe véve három területre terjed ki. A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megelőzésére, feltárására, megszüntetésére.

Alapelve:

- a tanulók mindenek felett álló érdeke,
- hátrányos megkülönböztetés elkerülése,
- tanulókat megillető jogok érvényesítése.

Az iskolai gyermekvédelem célja és feladatai

Az iskolai gyermekvédelmi feladatok ellátásának céljai azonosak az iskola céljaival. Sajátos eszközei:

- A veszélyeztetett, a hátrányos helyzetű, és gyermekek életkörülményeinek megismerése, szükség esetén a lehetőség szerinti javítása, a nehézségek enyhítése;
- a felnőttkori devianciák kialakulásának megelőzése érdekében felvilágosító, megelőző tevékenység folytatása;
- a pedagógus szoros kapcsolata a családokkal, mely elősegítheti a hatékony és gyors lépések megtételét;
- kapcsolatfelvétel és intézkedések kezdeményezése az illetékes gyámhatóságnál;
- a Gyámhatóság munkájának segítése véleményezés, tájékoztatás, jelentés adásával.

A gyermekvédelmi feladatot ellátó pedagógus

BAPTISTA OKTATÁS

A gyermekvédelmi feladatot ellátó pedagógus alapvető feladata az osztályfőnökök, pedagógusok gyermek- és ifjúságvédelmi munkájának segítése. Ezen belül a feladatai közé tartozik:

- A tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak;
- családlátogatásokon való részvétel a veszélyeztető okok feltárása érdekében;
- a tanulók anyagi veszélyeztetettsége esetén gyermekvédelmi támogatás megállapításának kezdeményezése;
- az osztályfőnökök segítségével kimutatás készítése és annak évente történő felülvizsgálata a veszélyeztetett tanulók adatainak, veszélyeztetettségük okainak feltüntetésével.

Tanórai és tanórán kívüli tevékenységek során lehetőségeink a hátránykompenzálásra:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a napköziotthon;
- kedvezményes étkeztetés, étkezési díjak kifizetéséhez nyújtott támogatások;
- a felzárkóztató foglalkozások;
- könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai;
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése;
- a családlátogatások;
- a továbbtanulás irányítása, segítése;
- az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység;
- a gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek,

A tartós gyógykezelés alatt álló tanuló

Az a tanuló, akinek egészségügyi ellátása az általános járóbetegszakellátásban vagy az általános fekvőbeteg-szakellátásban részt vevő szakorvos véleménye alapján az adott nevelési évben, tanévben a harminchat nevelési napot, tanítási napot várhatóan meghaladja, és emiatt a tankötelezettségét iskolába járással nem tudja teljesíteni.

A tartós gyógykezelés miatt egyéni munkarend keretében tanulmányokat folytató tanulók számára heti 10 órában egyéni foglalkozás keretében történő felkészítést kell biztosítnai.

A tartós gyógykezelés miatt vendégtanulói jogviszonnyal rendelkező tanuló nevelése, oktatása, **illetve a tartós gyógykezelés miatt egyéni munkarend keretében tanulmányokat folytató tanuló felkészítése az egészségügyi intézményben vagy a rehabilitációs intézményben, otthoni ellátás keretében vagy tantermen kívüli, digitális munkarendben szervezhető meg.** A fentieken túl az iskola a szülő részére tanácsadást, konzultációt biztosít, továbbá terápiás vagy más kezelés szükségessége esetén továbbirányít a pedagógiai szakszolgálathoz vagy más szakellátást biztosító intézményhez.

BAPTISTA OKTATÁS

A tartós **gyógykezelés alatt álló gyermek, tanuló nevelés-oktatásához szükséges eszközöket az iskola** vagy az egészségügyi, illetve rehabilitációs intézmény, a speciális eszközöket az egészségügyi, illetve rehabilitációs intézmény vagy a gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai eszközök és segédanyagok kölcsönzése tevékenység keretében az egységes gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai módszertani intézmény biztosítja.

A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvétel jogai gyakorlásának rendje

Az iskola a tanulók a nevelés-oktatással összefüggő közös tevékenységük megszervezésére, a diákköröket hozhatnak létre, amelyek létrejöttét és működését a nevelőtestület segíti. A diákkörök döntési jogkört gyakorolnak saját közösségi életük tervezésében, szervezésében, tisztségviselőik megválasztásában, és jogosultak képviseltetni magukat a diákönkormányzatban.

Diákönkormányzat:

A tanulók, a diákkörök a tanulók érdekeinek képviseletére diákönkormányzatot hozhatnak létre. A diákönkormányzat munkáját felsőfokú végzettségű és pedagógus szakképzettségű személy segíti, akit a diákönkormányzat javaslatára az főigazgató bíz meg ötéves időtartamra.

A diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

a) az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
b) a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
c) az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
d) a házirend elfogadása előtt.

A diákönkormányzat véleményt nyilvánít:

a) az iskolai SZMSZ és melléklete jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
b) a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
c) az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
d) a házirend elfogadása előtt.
e) a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
f) a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
g) a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
h) az iskolai sportkör működési rendjének megállapításához,
i) az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,
j) a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához,
k) az iskolában biztosított ételek minőségének és mennyiségének véleményezése
l) az intézményi SZMSZ-ben meghatározott ügyekben.

A diákönkormányzat a nevelőtestület véleményének kikérésével dönt

- saját működéséről,
- a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról,
- hatáskörei gyakorlásáról,

BAPTISTA OKTATÁS

- egy tanítás nélküli munkanap programjáról,
- az iskolai, kollégiumi diákönkormányzat tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről, valamint
- amennyiben az intézményben működik, a nevelési-oktatási intézményen belül működő tájékoztatási rendszer szerkesztősége tanulói vezetőjének, felelős szerkesztőjének, munkatársainak megbízásáról.

A diákönkormányzat SZMSZ-ét a választó tanulóközösség fogadja el, és a nevelőtestület hagyja jóvá.

Azokban az ügyekben, amelyekben a diákönkormányzat véleményének kikérése kötelező, a diákönkormányzat képviselőjét a tárgyalásra meg kell hívni.

A diákönkormányzat feladatainak ellátásához térítésmentesen használhatja az iskola, a helyiségeit, berendezéseit, ha ezzel nem akadályozza az iskola, a kollégium működését.

Diákközgyűlés:

A diákközgyűlés összehívását az iskolai diákönkormányzat vezetője kezdeményezi.

A diákközgyűlés napirendi pontjait a közgyűlés megrendezése előtt tizenöt nappal nyilvánosságra kell hozni.

A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái, az iskola szűkebb és tágabb környezetének hagyományrendszere

Az iskola irányítási feladatainak ellátásában közreműködnek és sokoldalúan támogatják a szülők, pedagógusok, a tanulók és ezek szervezetei. Az iskolahasználók együttműködése nélkül iskolánk nem tudja vállalt feladatait teljesíteni.

Az iskola kapcsolatrendszere

Belső kapcsolataink:

Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy mint fenntartó Formái:

- értekezletek
- ellenőrzések
- megbeszélések
- megbeszélések a vezetőkkel
- jótékonysági akciók, versenyek
- jutalomkirándulások, programok

Szülői Szervezet Formái:

- értekezletek

BAPTISTA OKTATÁS

- megbeszélések
- véleményezés

Diákönkormányzat Formái:

- programok
- véleményezések
- megbeszélések
- versenyek

Óvodaegység Formái:

- programok
- értekezletek

Művészetoktatási Iskola Formái:

- Művészeti Gála
- kiállítások
- dekorációk a programokhoz, műsorokhoz

Külső kapcsolataink

Nyírbogdány Község Önkormányzata Formái:

- programok, rendezvények, műsorok

Nyírbogdány Község Cigány Kisebbségi Önkormányzata Formái:

- esetmegbeszélések

Nyírbogdány Község Családsegítő Szolgálata Formái:

- esetkonferenciák
- HHH-s tanulók segítése

Községi Könyvtár Formái:

- könyvtári órák
- rendezvények
- szabadidős tevékenységek

Sportegyesület Nyírbogdány Formái:

- versenyek, nevezések, kupák

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Formái:

- vizsgálatok
- SNI-s határozatok

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Kemecsei Tagintézmény Formái:

BAPTISTA OKTATÁS

- szakszolgálatok, gyógypedagógus, logopédus, pszichológus.

Sion Idősek Otthona Formái:

- műsorok, rendezvények

Nyírbogdányi Polgárőrség Formái:

- rendezvények felügyelete

Rendőrség Formái:

- előadások, bemutatók

Tűzoltóság Formái:

- előadások, bemutatók

Egészségügyi Intézmények Formái:

- vizsgálatok, szűrések

Hagyományos kapcsolataink a szülői közösségekkel

Meggyőződésünk, hogy a személyes kapcsolattartásnak, rendkívül fontos szerepe van. Ezért igyekszünk az iskolai közéletben aktív, közreműködő és segítő részvételüket igénybe venni.

SZK választmány: Egy tágabb körű szülői választmány képviseli a teljes szülői közösséget. Osztályonként 1-2 választott szülő alkotja az iskolai szülői közösséget. Ez a közösség a törvény adta jogosítványokkal közösen kidolgozott és elfogadott program alapján működik. Ebben a körben a kölcsönös és folyamatos párbeszéd lehetősége biztosított.

Aktívan közreműködnek nagy iskolai és évfolyamszintű rendezvényeink szervezésében, lebonyolításában: pl. Jótékonysági bál, farsangok, pedagógus nap, bankett stb.

Osztály szülői közösség: Az egy osztályba, csoportba járó tanulók szülei alkotják az osztály szülői közösséget. Az osztályfőnök és az SZSZ elnöke folyamatos kapcsolattartása biztosítja, hogy folyamatosan tájékozódjanak az osztály életéről. A szülői értekezleteken közösen alakítják ki elképzeléseiket az osztály életéről, elmondják javaslataikat (szokásrend, osztályhagyományok, programok stb.), megteszik felajánlásaikat(programok szervezéséhez, anyagi támogatás, társadalmi munka stb.) Ily módon aktív részesei az osztályprogramoknak (farsang, kirándulás, ünnepségek,), mely sok-sok közös élményt jelent a gyerekeknek, pedagógusoknak, szülőknek egyaránt).

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola főigazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola főigazgatója legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
- a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.

BAPTISTA OKTATÁS

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve az elektronikus naplón keresztül írásban) tájékoztatják.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola főigazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy az SzSz-el.

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az iskola főigazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola főigazgatója legalább félévente egyszer a szülői szervezet választmányi ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.

A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

a) **Családlátogatás**

Feladata, a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.

b) **Szülői értekezlet**

Feladata: a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása, ☐ a szülők tájékoztatása

- az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
- az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
- a helyi tanterv követelményeiről,
- az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
- saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
- a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
- az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,

a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola főigazgatósága felé.

c) **Fogadó óra**

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egyegy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

d) **Írásbeli tájékoztató**

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.

A szülői értekezletek és a fogadóórák időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

BAPTISTA OKTATÁS

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola főigazgatóságával, nevelőtestületével.

Művészetoktatás

Alapvető céljaink megvalósításához elengedhetetlenül szükséges a szülőkkel való egyéni kapcsolattartás. Szükség van a szülői segítségnyújtásra ahhoz is, hogy a problémákat kellő időben felismerjük és együttesen találjuk meg az optimális megoldást. Sikereket csak a családi házzal együttműködve tudunk elérni.

A pedagógus és a tanuló együttműködése

a tanuló személyiségének megfelelően kell alakítani a tartalmi elvárásokat, a fejlődés ütemét, a beszámoltatás, a szereplések módját, időpontját.

Fontos, hogy minél kevesebb kudarcélmény érje a gyereket, ezért a lehetséges kereteken belül igyekszünk a tantervi követelményeket a képességeiknek megfelelően alakítani. Ugyanakkor a pedagógus akkor végzi felelősséggel munkáját, ha felhívja a szülő és a tanuló figyelmét arra, hogy a tanuló képességei mennyire illeszkednek a tantervi és iskolai követelményekhez.

Művészetoktatás

A szülőkkel való kapcsolattartás rendje, formái

A szülők folyamatos, többoldalú tájékoztatása nélkülözhetetlen az eredményesség elérésében.

A tanulmányi előmenetel során negyedévente tájékoztatást kapnak gyermekük fejlődéséről. A tanszakok választékáról, aktuális terveinkről, sikereinkről értesítést küldünk.

Szívesen látjuk tanulóink családtagjait a nyílt napokon, az alkotó hétvégeken, táborozás során, kirándulások alkalmával, a év végi vizsgabemutatókon. A gyermekek hiányzásairól jogszabályban meghatározott formában azonnal értesítjük a szülőket.

Minden pedagógus a saját osztályainál minden hónap első foglalkozása után fogadóórát tart a szülők részére.

Intézményünk támogatja a helyi szinten szerveződő Szülői Munkaközösségek megalakulását, véleményüket, javaslataikat lehetőség szerint figyelembe veszi.

Szülői részvétel az iskola munkájában

A szülői munkaközösséget a főigazgató az éves munkatervben rögzített időpontban tanévenként legalább kétszer hívja össze, ahol tájékoztatást ad az iskola munkájáról és feladatairól.

Konkrét együttműködésben a szülői választmány elnöke közvetlenül az intézményvetővel tart kapcsolatot. A választmány megbízottja tanévenként egyszer számol be a nevelőtestületnek a szülői választmány tevékenységéről.

A gyermekközösségek (csoportok) szülői munkaközösségével a kapcsolatot közvetlenül a gyermekközösségért felelős pedagógus tartja, aki az intézmény pedagógiai programjába

BAPTISTA OKTATÁS

illeszkedő szülői kezdeményezéseket segíti. A szülői munkaközösségek véleményét, javaslatait a szülői szervezet vezetői vagy a választott SzSz elnök juttatja el az intézmény vezetőségéhez.

A kezdő gyermekközösségek szüleit a felvételi értesítőn tájékoztatja az intézmény a tanév kezdetét megelőző első szülői értekezletről - a tanév kezdésének zavartalansága érdekében.

Az új közösségek szeptemberi szülői értekezletén bemutatják a csoportban oktató - nevelő pedagógusokat.

Rendkívüli szülői értekezletet hívhat össze a főigazgató , a munkaközösség elnöke a gyermekközösségben felmerülő problémák megoldására.

Az intézmény valamennyi pedagógusa fogadja a szülőket és szóbeli tájékoztatást ad a gyerekekről. Amennyiben a gondviselő a munkatervben rögzített időpontú fogadóórán kívül is találkozni szeretne gyermeke pedagógusával, telefonon vagy írásban időpontot kell egyeztetni az érintett pedagógussal.

Szülő és iskola közötti kapcsolattartási módok

- tanszaki szülői értekezletek
- fogadóóra
- nyílt napok
- elektronikus napló a tanulók előmeneteléről
- iskolai rendezvények, hangversenyek, bemutatók
- faliújság
- alkalmi beszélgetések
- versenyekre való szülői kíséret

A tanulókkal való kapcsolattartás rendje és formái

A tanulói kezdeményezésre létrejött Diákönkormányzat munkáját az ezzel megbízott nevelő és az iskola ifjúságvédelmi felelőse koordinálja. Meghallgatják a tanulók javaslatait, és közvetítik az iskolavezetés felé.

Intézményünk támogatja a helyi szinten szerveződő Diákönkormányzat megalakulását, véleményüket, javaslataikat lehetőség szerint figyelembe veszi.

Tanulói részvétel az iskolai szervezetben

A tanulók az iskolai élet minden kérdésében javaslatot tehetnek, megfogalmazhatják kérdéseiket, véleményt nyilváníthatnak, melyet az iskola toleránsan fogad, a kérdésekre választ ad.

A tantestület tiszteletben tartja a tanulók személyiségi jogait, de elvárja a kölcsönös tiszteletet.

A demokrácia gyakorlásának fóruma, az iskolai diákönkormányzat. Nagy segítséget ad a tanulók önfegyelmének és viselkedéskultúrájának alakításában, segíti a továbbtanulást. Működése kiterjed a rend, fegyelem megtartására, az információáramlás szervezésére, kulturális programok lebonyolítására.

A diákönkormányzat az iskolai tanulók közössége. Vezető testületét - a diáktanácsot - az iskola tanulói választják.

BAPTISTA OKTATÁS

A diákönkormányzat az SZMSZ alapján működik, melyet a tanulók fogadnak el és a tantestület hagy jóvá. (A jóváhagyás csak akkor tagadható meg, ha az SZMSZ jogszabálysértő vagy ellentétes az iskolai SZMSZ-el.)

Működése:

A diáktanács kéthavonta ülésezik, de indokolt estben többször is összehívható.

Üléseiken megvitatják a felmerült kérdéseket, döntenek a következő időszak programjairól. Döntéseit nyílt szavazással, többségi határozat alapján hozza meg.

Célja:

- a tanulók érdekeinek képviselete,
- véleménynyilvánítás a diákokat érintő kérdésekben,
- demokratikus jogok gyakorlása.

Növendék és nevelő közötti kapcsolattartási formák

- egyéni elbeszélgetések
- faliújság
- kirándulások
- közös rendezvények.

A szülőkkel való kapcsolattartás rendje, formái

A szülők folyamatos, többoldalú tájékoztatása nélkülözhetetlen az eredményesség elérésében.

A tanulmányi előmenetel során negyedévente tájékoztatást kapnak gyermekük fejlődéséről. A tanszakok választékáról, aktuális terveinkről, sikereinkről értesítést küldünk.

Szívesen látjuk tanulóink családtagjait a nyílt napokon, az alkotó hétvégeken, táborozás során, kirándulások alkalmával, a év végi vizsgabemutatókon. A gyermekek hiányzásairól jogszabályban meghatározott formában azonnal értesítjük a szülőket.

Minden pedagógus a saját osztályainál minden hónap első foglalkozása után fogadóórát tart a szülők részére.

Intézményünk támogatja a helyi szinten szerveződő Szülői Munkaközösségek megalakulását, véleményüket, javaslataikat lehetőség szerint figyelembe veszi.

Szülői részvétel az iskola munkájában

A szülői munkaközösséget a főigazgató az éves munkatervben rögzített időpontban tanévenként legalább kétszer hívja össze, ahol tájékoztatást ad az iskola munkájáról és feladatairól.

Konkrét együttműködésben a szülői választmány elnöke közvetlenül az intézményvetővel tart kapcsolatot. A választmány megbízottja tanévenként egyszer számol be a nevelőtestületnek a szülői választmány tevékenységéről.

A gyermekközösségek (csoportok) szülői munkaközösségével a kapcsolatot közvetlenül a gyermekközösségért felelős pedagógus tartja, aki az intézmény pedagógiai programjába

BAPTISTA OKTATÁS

illeszkedő szülői kezdeményezéseket segíti. A szülői munkaközösségek véleményét, javaslatait a szülői szervezet vezetői vagy a választott SzSz elnök juttatja el az intézmény vezetőségéhez.

A kezdő gyermekközösségek szüleit a felvételi értesítőn tájékoztatja az intézmény a tanév kezdetét megelőző első szülői értekezletről - a tanév kezdésének zavartalansága érdekében.

Az új közösségek szeptemberi szülői értekezletén bemutatják a csoportban oktató - nevelő pedagógusokat.

Rendkívüli szülői értekezletet hívhat össze a főigazgató, a munkaközösség elnöke a gyermekközösségben felmerülő problémák megoldására.

Az intézmény valamennyi pedagógusa fogadja a szülőket és szóbeli tájékoztatást ad a gyerekekről. Amennyiben a gondviselő a munkatervben rögzített időpontú fogadóórán kívül is találkozni szeretne gyermeke pedagógusával, telefonon vagy írásban időpontot kell egyeztetni az érintett pedagógussal.

Szülő és iskola közötti kapcsolattartási módok

- tanszaki szülői értekezletek
- fogadóóra
- nyílt napok
- elektronikus napló a tanulók előmeneteléről
- iskolai rendezvények, hangversenyek, bemutatók
- faliújság
- alkalmi beszélgetések
- versenyekre való szülői kíséret

A pedagógus és a szülő együttműködése

Fontosnak tartjuk, hogy a szülőkkel harmonikus kapcsolatot alakítsunk ki, és folyamatosan tájékoztassuk őket gyermekeik előmeneteléről.

A tájékoztatás formái:

- szülői értekezletek, fogadóórák
- elektronikus napló
- nyílt napra meghívó
- gálaműsorra meghívó
- közös rendezvényszervezés

A pedagógus és a tanuló együttműködése

A tanítási órák során a tanuló személyiségének megfelelően kell alakítani a tartalmi elvárásokat, a fejlődés ütemét, a beszámoltatás, a szereplések módját, időpontját.

Fontos, hogy minél kevesebb kudarcélmény érje a gyereket, ezért a lehetséges kereteken belül igyekszünk a tantervi követelményeket a képességeiknek megfelelően alakítani. Ugyanakkor a pedagógus akkor végzi felelősséggel munkáját, ha felhívja a szülő és a tanuló figyelmét arra, hogy a tanuló képességei mennyire illeszkednek a tantervi és iskolai követelményekhez.

BAPTISTA OKTATÁS

Az érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítésével kapcsolatos értesítési kötelezettség szakmailag indokolható határideje

A tanulók munkáját, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból havonta legalább egy érdemjeggyel kell értékelni. A témakörök végén témazáró dolgozatokat íratunk, amely lehet központi vagy a szaktanár által összeállított feladatlap. A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő a KRÉTA rendszeren keresztül értesíti.

A tanulmányi rendszerben történő rögzítés határideje:

- Szóbeli felelet esetén a feleltetés után a pedagógus rögtön, de legkésőbb aznap estig rögzíti az érdemjegyet az e-krétába
- Írásbeli dolgozat esetén maximum 2 heten belül rögzíti az e-krétába.
- A gyakorlati számonkérés érdemjegyeinek rögzítése a következő szaktárgyi óra.
- Az írásbeli számonkérés érdemjegyeinek rögzítése 7 napon belül történik.

Egy nap csak két témazárót írhatnak a tanulók. A témazáró dolgozat idejét és témáját a tanuló legalább 5 munkanappal korábban meg kell ismerje.

Az elektronikus napló bejegyzéseit az osztályfőnök hetente, a főigazgató-helyettes havonta ellenőrzi.

Iskolaváltás, valamint a tanulók átvételének szabályai

Szükség esetén különbözeti vizsgával, egyéni segítségnyújtással, türelmi idő biztosításával vagy évfolyamismétléssel szabályai

A tanuló átvételére a tanítási év során bármikor lehetőség van.

Az átvételi kérelemhez be kell mutatni:

- a jelentkező nevére kiállított személyazonosságot igazoló hatósági igazolványokat, valamint a jelentkező által elvégzett iskolai évfolyamokról kiállított bizonyítványt.

A második-nyolcadik évfolyamba jelentkező és az általános iskolai felnőttoktatásban részt vevő tanulóknak – az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított – szintmérő vizsgát kell tennie azokból a tantárgyakból, amelyet a másik iskolában is tanult a tanuló , idegen nyelvből és azokból a tantárgyakból, amelyeket előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése alapján – nem tanult, különbözeti vizsgát.

A különbözeti vizsga időpontjáról a szülőt a tanuló átvétele során tájékoztatni kell.

A különbözeti vizsga szervezése a tanulói jogviszony keletkezésétől számított három hónap eltelte után lehetséges.

- Amennyiben a tanuló a különbözeti vizsgán az előírt követelményeknek nem felel meg, a vizsgát az adott tantárgyból 2 hónapon belül megismételheti.

BAPTISTA OKTATÁS

- Ha az ismételt vizsgán teljesítménye újból nem megfelelő, az évfolyamot köteles megismételni, vagy a tanév közben az előző évfolyamra beiratkozni.

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók felvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembevételével az iskola főigazgatója dönt.

Ha az általános iskola nappali tagozatára a körzeten kívüli tanuló az első-negyedik évfolyamra jelentkezik, vagy ha az ötödik-nyolcadik évfolyamon tanév végi osztályzatának átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag, változó minősítésű, a főigazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri a főigazgató helyettes és az érintett évfolyam osztályfőnökeinek véleményét.

Ugyanezt kell tenni akkor, ha a beiskolázási körzeten kívül lakó tanuló előzőleg már iskolánk tanulója volt, de tanulmányi eredménye, magatartása vagy szorgalma a fentebb leírtak szerint alakul.

Ilyen esetben az iskola főigazgatója a főigazgató-helyettesek és az osztályfőnökök véleményének figyelembevételével dönt arról, hogy az érintett tanuló folytathatja-e tanulmányait iskolánkban, vagy jelentkeznie kell a lakóhelye szerint illetékes iskolában. A döntésről a szülőt írásban értesíteni kell.

A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelménye

Az egyes vizsgatárgyak részei, követelményei és értékelési rendje:
Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában található követelményrendszerével.

Vizsgatárgyak részei:

Magyar nyelv és irodalom	*írásbeli + szóbeli vizsga*
Történelem	*szóbeli vizsga*
Élő idegen nyelv	*írásbeli + szóbeli vizsga*
Matematika	*írásbeli*
Fizika	*írásbeli*
Földrajz	*szóbeli vizsga*
Biológia	*szóbeli vizsga*
Kémia	*írásbeli + szóbeli vizsga*
Környezet	*szóbeli vizsga*
Természetismeret	*szóbeli vizsga*
digitális kultúra	*gyakorlati vizsga*
Testnevelés	*gyakorlati vizsga*

BAPTISTA OKTATÁS

Ének	*szóbeli vizsga*
Vizuális kultúra	*gyakorlati vizsga*
Technika és tervezés	*szóbeli vizsga*
Bibliaismeret vagy hit és erkölcstan	*szóbeli vizsga*
Hon- és népismeret	*szóbeli vizsga*
Állampolgári ismeretek	*szóbeli vizsga*
Dráma és színház	*szóbeli vizsga*

A tantárgyankénti követelmények megegyeznek a helyi tanterv követelményeivel.

A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti és évfolymonkénti követelményeit, a vizsgaszabályzatot a pedagógiai program melléklete tartalmazza.

Az elsősegély-nyújtási ismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai tervek

Általános iskolás kortól kezdve lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a tanulók az elsősegély nyújtás alapismereteivel megismerkedhessenek.

Az oktatási intézmény maga is lehet baleset forrása ,hiszen a mozgásos órák ,foglalkozások (testnevelés, sportkör stb.), a szünetekben történő önfeledt játék , a legprecízebb tanári felügyelet mellett is tartogathatnak , eredményezhetnek kisebb-nagyobb baleseteket. A tanulóknak meg kell tanulniuk, el kell sajátítaniuk azokat az ismereteket, amelyekkel gyors segítséget nyújthatnak társaiknak (a baleset során keletkezett helyzet felismerése, stb.) addig míg a szakszerű segítség meg nem érkezik.

Ma Magyarországon több olyan baleset is történik ,amely során kisebb lett volna a baj, ha a közelben van olyan személy , aki mer vagy tud gyors segítséget nyújtani a bajba jutottaknak, addig , míg a mentő megérkezik. Elsősegély nyújtó ismeretek elsajátítása elsősorban a jogosítvány megszerzéséhez köthető, ahol a megszerzett ismereteket rövid ideig, kevés gyakorlással szerzik meg .

Az általános iskolában kezdődő ismeretelsajátítás segítséget nyújthat abban, hogy a későbbiekben tanulóink stabil ismeretekkel bármilyen baleseti szituációban hatékonyan tudjanak segítségére lenni a balesetet szenvedett társának.

Ehhez a tanulóknak a következő ismeretek megszerzésére van szüksége.

Cím	Téma	Forma

BAPTISTA OKTATÁS

Az elsősegélynyújtás alapjai	Az elsősegélynyújtás fogalma Az elsősegélynyújtás jogi háttere Helyszínbiztosítás	biológia óra technika óra
Végtagsérülések	Csont- és izomrendszer felépítése Végtagsérülések Rögzítési módok	testnevelés óra
Kötözések és rögzítések gyakorlat	Fedőkötés Nyomókötés Sapka-, parittyakötés Rögzítés háromszögletű kendővel Gerinchordágy, Kramer-sín, Stif-neck gallér használata	előadás
Légútbiztosítás	A légző szervrendszer felépítése Légút biztosítási lehetőségek Légúti idegentest eltávolítása	biológia óra
Mérgezések	Ételmérgezések Gázmérgezések Gyógyszer-, alkohol- és egyéb vegyszerek okozta mérgezések	kémia óra
Égési sérülések	A kültakaró felépítése Égési sérülések típusai Égési sérülések ellátása Általános tűzvédelmi ismeretek	biológia óra
	Füstmérgezés	
Hő ártalmak	Hideg okozta sérülések Hőkimerülés	biológia óra

BAPTISTA OKTATÁS

	Hőguta	
Áramütések	Áramütés Villámlás	fizika óra
Tömegbalesetek	Mentésszervezés tömegbalesetek esetén Sérülések rangsorolása	előadás
Vízi mentés	Önmentés Társmentés Mentés Rádiózási ismeretek	előadás
Hazai mentőszervezetek	Hazánk mentéstörténete Hazai mentőszervezetek Az OMSZ szervezeti felépítése	előadás

Megvalósítása:

A témakörökhöz szakemberek segítségét veszi igénybe az iskola.

Az ismeretek elsajátítása már alsóban, a tanulók életkorához igazodva elkezdődnek, felsőben tanórai keretben vagy egyéb foglalkozások során történhet.

Helyi tanterv

A Nat-ban megfogalmazottak alapján a kerettantervek határozzák meg a tanulás-tanítás folyamatában elsajátítandó fejlesztési követelményeket, az elvárt tudás mélységét.

A nevelés-oktatás 12 évfolyama egységes folyamat, amely három képzési szakaszra oszlik.

A Nat-ban meghatározott fejlesztési feladatok az egyes képzési szakaszokhoz kapcsolódnak.

Ezek a következők:

az alapfokú nevelés-oktatás szakasza:

- 1–4. évfolyam;
- 5–8. évfolyam;

a középfokú nevelés-oktatás szakasza:

BAPTISTA OKTATÁS

Az óvodai nevelés szakasza az iskolaérettség eléréséig tart. Fejlesztési feladatrendszerét a kisgyermekkori fejlesztésben irányadó Óvodai nevelés országos alapprogramja határozza meg. A Nat épít az Óvodai nevelés országos alapprogramjára.

Az 1–4. évfolyam első két évében a szabályozás lehetővé teszi az ebben az életkorban különösen jelentős egyéni különbségek kezelését.

A 3–4. évfolyamon erőteljesebbé válnak, a negyedik évfolyam végére meghatározóak a meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. A Nat az első négy évfolyamot tekinti az első önálló képzési szakasznak.

A 5–8. évfolyam a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, készségegyüttesek és tudástartalmak megalapozásának a folytatása.

A 7–8. évfolyam alapvető feladata a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, azaz megerősítése, bővítése, finomítása, hatékonyságuk, változékonyságuk növelése.

A Nat a második négy évfolyamot tekinti a második önálló képzési szakasznak.

Felnőttoktatás: Általános iskolai felnőttoktatás megszervezhető az általános iskolában is , esti munkarend szerint. Az általános iskolai felnőttoktatás esti tagozata megszervezhető 1-4. és 5-8.évfolyamon

A tanulók napi és heti terhelése a módosított a Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló

A tanuló napi terhelése nem lehet több:

- 1-4-évfolyamon: napi 6 tanítási óránál
- 5-8.évfolyamon és nyelvi előkészítő évfolyamon napi 7 tanítási óránál
- 9-13. évfolyamon: napi 8 tanítási óránál

A tanuló kötelező és választható tanítási óráinak összege egy tanítási héten:

- 1-3.évfolyamon: 24 óra
- 4. évfolyamon: 25 óra
- 5-6. évfolyamon: 28 óra
- 7-8. évfolyamon: 30 óra
- 9-13.évfolyamon: 34 óra lehet.

A napi és a heti terhelésbe nem kell figyelembe venni:

- Az egyházi köznevelési intézményben szervezett hitéleti oktatásra vonatkozó tantárgy,
- A tanuló heti kötelező tanóráinak száma és az osztályok engedélyezett heti időkerete különbözete terhére megszervezett egyéb foglalkozások,
- A nemzeti köznevelésről szóló törvény 7. § (6) bekezdése szerinti sportiskolában a mindennapos testnevelési órákat meghaladó többlet testnevelési óra, valamint a mindennapos testnevelés keretében szervezett iskolai sportköri foglalkozások,
- A nemzeti köznevelésről szóló törvény 27. § (5)–(8) bekezdése alapján szervezett foglalkozások,

BAPTISTA OKTATÁS

- A nemzeti köznevelésről szóló törvény 6. melléklet E oszlopában foglaltak alapján szervezett egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozás óraszámait.

A Nat-ban megfogalmazott elvek, célok, fejlesztési feladatok és műveltségi tartalmak a képzési szakasz sajátosságai szerint több változatban elkészített kerettantervekben jelennek meg.

Az intézmények az oktatásért felelős miniszter által kiadott, illetve jóváhagyott kerettantervekből választhatnak , amelyek a tartalmi szabályozás következő szintjét jelentik.

Az egyes iskolatípusokban és oktatási szakaszokban a kerettantervek rögzítik a nevelés és oktatás céljait, a tantárgyi rendszert, az egyes tantárgyak témaköreit, tartalmát, a tantárgyak egy vagy két évfolyamonkénti követelményeit, a tantárgyközi tudás- és készségterületek fejlesztésének feladatait, és közlik a követelmények teljesítéséhez rendelkezésre álló, illetve ajánlott időkeretet.

Az intézmény szakmai önállóságát a kerettantervekben kötelező tartalommal nem szabályozott időkeret szabad felhasználása, a módszertani szabadság, az engedélyezett kerettantervek közötti választás, illetve az egyedi tantervek engedélyeztetési lehetősége biztosítja.

A kerettantervek határozzák meg a tanulás-tanítás folyamatában elsajátítandó fejlesztési követelményeket, továbbá az elvárt tudás mélységét, szervezettségét, és alapul szolgálnak a kimeneti követelmények meghatározásához.

Javaslat a tanulók heti kötelező alapóraszáma és maximális óraszáma évfolyamonként

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	K	L	M
1		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	10.	11.	12.
2	Alapóraszám	22	22	22	23	27*	26*	28*	28*	32	30	29
3.	Maximális óraszám**	24	24	24	25	28	28	30	30	34	34	34

VÁLASZTOTT KERETTANTERV MEGNEVEZÉSE, ÓRASZÁMOK

Helyi tantervi óraszámok

Helyi tantervi óraszámok

felmenő rendszerben bevezetve

Tantárgy / Évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	5+1,5	5+1,5	4+0,5	4+0,5	3+0,5	3+1
matematika	4	4	4	4	4	4	3	3+0,5
történelem					2	2	2	2
állampolgári ismeretek								1
hon- és népismeret						1		

BAPTISTA OKTATÁS

környezetismeret			1	1				
természettudomány					2	2		
kémia							1	2
fizika							1	2
biológia							2	1
földrajz							2	1
első idegen nyelv				2	3	3	3	3
második idegen nyelv								
ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
dráma és színház							1	
mozgóképkultúra és médiaismeret								
művészetek közül választható								
technika és tervezés	1+1	1+1	1	1	1	1	1	
digitális kultúra			1+0,5	1+0,5	1+0,5	1+0,5	1+0,5	1+0,5
testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)					1	1	1	1
érettségi tantárgyakhoz rendelhető fakultációk								
Bibliaismeret vagy hit és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Összesen:	22	22	22	23	27	27	29	28
Az iskola által szabadon tervezhető:	2	2	2	2	1	2	2	2
Óraszám összesen:	24	24	24	25	28	28	30	30
Más felekezeti hittan	1	1	1	1	1	1	1	1
Bibliaismeret (érettségi felkészítés a fakultációk óraszámánál)								

BAPTISTA OKTATÁS

2025-2026 tanévtől

NAT 2020.bevezetés	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024
Bevezetett kerettantervek	NAT 2020	NAT2020	NAT 2020	NAT 2021	NAT2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2021
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	5+1	5+1	4	4	3	3+1
matematika	4	4	4	4	4	4	3	3
történelem					2	2	2	2
állampolgári ismeretek								1
hon- és népismeret						1		
környezetismeret			1	1				
természettudomány					2	2		
kémia							1	2
fizika							1	2
biológia							2	1
földrajz							2	1
első idegen nyelv	+1	+1	+1	2+1	3+1	3+1	3+1	3+1
második idegen nyelv								

BAPTISTA OKTATÁS

ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
dráma és színház							1	
mozgóképkultúra és médiaismeret								
művészetek közül választható								
technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)					1	1	1	1
érettségi tantárgyakhoz rendelhető fakultációk								
Bibliaismeret vagy hit és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	24	24	24	25	28	28	30	30

BAPTISTA OKTATÁS

Enyhén értelmi fogyatékosok helyi tanterve

Kötelező tantárgyak és óraszámok az 1–4. évfolyamon

Tantárgyak	1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	7 +1	7+1	6+0,5	7+0,5
Matematika	4	4	3+1	4+0,5
Bibliaismeret vagy hit-és erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	-	-	1	1+0,5
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Digitális kultúra	-	-	1	1
Technika és tervezés	1+1	1+1	1+0,5	1+0,5
Testnevelés	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	24	24	24	25

A kerettantervek által előírt tartalmakra jelzett javasolt óraszámok az adott tantárgyon belül a tanulók egyéni képességeinek megfelelően átcsoportosíthatóak.

Kötelező tantárgyak és óraszámok

Tantárgyak	5. évfolyam	6. évfolyam	2 tanéves óraszám	7. évfolyam	8. évfolyam	2 tanéves óraszám
	Heti óraszám			Heti óraszám		
Magyar nyelv és irodalom	4+1	4+1	288	4	4	288
Idegen nyelv	-	-	-	2+0,5	2+0,5	144
Matematika	4+0,5	4+0,5	288	4	4	288
Bibliaismeret vagy hit- és erkölcstan	1	1	72	1	1	72
Történelem	2	2	144	2	1	108
Hon- és népismeret	1	-	36	-	-	-
Természettudomány	2	3	180	5+1	5+1	360

BAPTISTA OKTATÁS

Állampolgári ismeretek	-	-	-	-	1	36
Ének-zene	2	2	144	1	1	72
Vizuális kultúra	2	2	144	1	1	72
Digitális kultúra	1+0,5	1+0,5	72	1+0,5	1+0,5	72
Technika és tervezés	1	1	72	1	1	72
Testnevelés	5	5	360	5	5	360
Osztályfőnöki óra (közösségi nevelés)	1	1	72	1	1	72
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	144	2	2	144
Heti órakeret	28	28		30	30	

Kerettanterv az iskolarendszerű felnőttoktatás számára

Alapfokú nevelés-oktatás szakasza, 5–8. évfolyam

A tananyag tantárgyi tartalmai, tevékenységformái közvetítik és továbbfejlesztik a kommunikációs és a tanulási képességeket, az élethosszig tartó tanulás igényeinek és az erre való képességek kifejlődésének érdekében. Rehabilitációs lehetőséget biztosítanak korábbi iskolai kudarcaik kompenzálására. Módot nyújtanak a tanulók személyiségének minél átfogóbb fejlesztésére, szocializálására.

Törekszik a műveltség elvontabb elméleti és konkrétabb gyakorlati szintjeinek egyensúlyára, az elméleti és a gyakorlati gondolkodás közti átmenetek létrehozására. Hangsúly került a reproduktív gondolkodás továbbfejlesztési lehetőségeinek biztosítására, a problémamegoldó és a kreatív működés irányába. Mindezek a felnőttek általános iskolája 5-8. osztályának kiemelt feladataihoz kapcsolódnak

Tantárgyak és óraszámok

Évfolyam/ Tantárgyak	5.		6.		7.		8.	
	E	L	E	L	E	L	E	L
Anyanyelv, kommunikáció	1	1	1	1	1	0,5	1	0,5
Magyar irodalom	2	1	2	1	2	1	2	1
Matematika	3	2	3	2	3	1,5	3	1,5
Fizika	1	-	1	-	1	1	1	1

BAPTISTA OKTATÁS

Kémia	1	-	1	-	1	1	-	1
Földrajz	1	1	1	1	-	-	-	-
Biológia	1	1	1	1	-	-	-	-
Történelem állampolgári ismeretek	1	1	1	1	1	1	1	1
Művészeti ismeretek	-	-	-	-	1	-	1	1
Informatika	-	-	-	-	1	1	2	1
Idegen nyelv (Angol/Német)	2	2	2	2	2	2	2	1
Osztályközösségépítő program	1	1	1	1	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	1	-	1	-	1	-	1	-
Összesen	15	10	15	10	15	10	15	10

Az intézmény helyi tanterve

5 -8. évfolyamon

Tantárgyak és óraszámok

Évfolyam/ Tantárgyak	5.	6.	7.	8.
	E	E	E	E
Anyanyelv, kommunikáció	1	1	1+1	1+1
Magyar irodalom	2	2	2	2
Matematika	3+1	3+1	3	3
Fizika	1	1	1	1
Kémia	1	1	1	-
Földrajz	1	1	-	-

BAPTISTA OKTATÁS

Biológia	1	1	-	-
Történelem és állampolgári ismeretek	1	1	1	1
Művészeti ismeretek	-	-	1	1
Informatika	-	-	1	2
Idegen nyelv (Angol/Német)	2	2	2	2
Osztályközösség-építő program	1	1	1	1
Összesen	15	15	15	15

A szabadon választható órakeret terhére: +1 óra 5-6 évfolyam matematika óratervében, 7-8 évfolyamon +1 óra az anyanyelv, kommunikáció óratervéhez

Megj.: Szabadon tervezhető órakeret száma + előjellel szerepel a táblázatban.

A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyagát, az ehhez szükséges kötelező , kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése

A választott kerettanterv által meghatározott óraszám felett nem szervezünk tanórákat.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség vagy a sajátos nevelési igény miatt a szakértői bizottság véleménye alapján, vagy súlyos betegség miatt egyéni munkarend keretében tanulmányokat folytatók egyéni foglalkozás keretében történő felkészítésére az iskolának tanulónként az osztályok heti időkeretén felül átlag heti tíz óra áll a rendelkezésre.

A sajátos nevelési igény miatt egyéni munkarend keretében tanulmányokat folytató tanulók esetében az e bekezdésben meghatározott időkereten belül kell biztosítani az egészségügyi és

BAPTISTA OKTATÁS

pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs foglalkozásokat. Az időkeret az egyes hetek és tanulók között átcsoportosítható.

Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

Tankönyv: az a könyv – beleértve a szótárt, a szöveggyűjteményt, az atlaszt, a kislexikont, a munkatankönyvet, a munkafüzetet, a feladatgyűjteményt – vagy a digitális tananyag vagy a nevelési-oktatási program részét alkotó információhordozó, feladathordozó amelyet jogszabályban meghatározott eljárásban tankönyvvé nyilvánítottak.

A tankönyvellátás állami feladat. A tankönyvellátás rendszerének működtetéséért az oktatásért felelős miniszter felelős.

Az iskola az iskolai tankönyvrendelés keretében a Nat szerinti kerettantervi tantárgyhoz, témakörhöz kizárólag a tankönyvjegyzéken szereplő tankönyvek közül választhat

Iskolában az oktató munka során csak olyan nyomtatott taneszközöket használnak a tananyag feldolgozásához, melyet hivatalosan tankönyvvé nyilvánítottak.

A tankönyvjegyzék bármely évfolyam bármely tantárgya vonatkozásában a Nat szerint jóváhagyott kerettantervi tantárgyanként legfeljebb kettő tankönyvet tartalmazhat.

Taneszközök

A taneszköz: a nevelési-oktatási intézményben a pedagógiai programban foglaltak alapján és annak végrehajtására szolgáló szemléltető, a nevelés-oktatás céljait szolgáló pedagógiai szakmai eszköz.

A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van . Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei ,munkaközösség hiányában a szaktanárok határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján. Évfolyamonként, tantárgyanként kerül meghatározásra. A szülőket tájékoztatni kell azokról a tanulmányi segédletekről , taneszközökről ,ruházati felszerelésekről is , amelyekre a következő tanévben a tanulmányi munkához szükség lesz.

A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének,
- az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak,
- a taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.

A taneszközök ára feleljen meg annak az összegnek, amelyet a magasabb jogszabályban foglaltak alapján az iskolai szülői szervezet évente meghatároz.

BAPTISTA OKTATÁS

A nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

A Nat a gyerekek, a serdülők és a fiatalok képességeinek fejlődéséhez szükséges feladatok meghatározásával ösztönzi a személyiségfejlesztő tanítást. Olyan pedagógiai munkát feltételez, amelynek középpontjában a tanulók tudásának, képességeinek fejlesztése, a készségek elsajátíttatása, kibontakoztatása, a személyiség fejlődéséhez szükséges megfelelő feltételek biztosítása áll, figyelembe véve, hogy az oktatás és a nevelés színtere nem csak az iskola, hanem az élet számos egyéb fóruma is.

A fejlesztési területek, nevelési célok megvalósulásának, a kulcskompetenciák

kialakításának egyik feltétele az említett célok szolgálatába állított pedagógiai folyamat.

A differenciált tanítás-tanulás megvalósulásához különösen a következő szempontokat ajánlatos figyelembe venni:

- olyan szervezési megoldásokat kell előnyben részesíteni, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását,
- fejlesztését;
- a tanulást úgy kell megszervezni, hogy a tanulók cselekvő módon vegyenek részt benne, előtérbe állítva tevékenységüket, önállóságukat, kezdeményezéseiket, problémamegoldásaikat, alkotóképességüket;
- a nevelési-oktatási folyamat segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseik kiigazítására és tudásuk átrendezésére;
- az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportfoglalkozásokon, a tanulók páros, részben vagy teljesen egyéni nevelésében-oktatásában) alkalmazni kell az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit és formáit;
- váljék a tanítás egyik elvévé és teendőjévé a tanulókhoz alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, megoldásában, a szükséges tanári segítésben, az ellenőrzésben, az értékelésben;
- a tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében alkalmazni kell a feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikákat;
- sajátos tanulásszervezési megoldásokat kell alkalmazni a különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igényű gyerekek esetében, a tanulási és egyéb problémákkal, magatartási zavarokkal küzdő tanulók nevelési-oktatási feladatainak ellátásában;
- a tanítási-tanulási helyzetek, a tanulásszervezési módok és értékelési eljárások alkalmazkodjanak az egyes területeken tehetséges tanulók fejlesztési igényeihez, általában is támogassák a tehetségek felkutatását és tehetségük kibontakoztatását;
- különböző tanulásszervezési megoldásokkal az együttműködést és a tanulási esélyek egyenlőségét szolgáló szervezeti formákat kell kialakítani mind az iskolák közötti együttműködésben, mind az iskolán kívüli és az iskolai munkában.

Tanulási környezet kialakítása

BAPTISTA OKTATÁS

- A tanulásra használt helyiségeket, osztálytermeket lehetőség szerint úgy biztosítsuk, hogy a különböző tanulásszervezési eljárások alkalmazásához a berendezések rugalmasan és gyorsan átalakíthatók legyenek. A tantermek berendezése illeszkedjenek az osztályba járó tanulók korosztályi és egyéni szükségleteihez, nyugodt, biztonságos és támogató tanulási környezetet teremtsünk tanulóink számára.
- Biztosítjuk, hogy a tanulóink a foglalkozásokon IKT és digitális eszközöket, internetkapcsolatot és prezentációs eszközöket vehessenek igénybe.
- A tanulók értékelését az igazságosság, az esélyteremtés és a méltányosság alapelveit szem előtt tartva végezzük, a tanulók emberi méltóságának tiszteletben tartásával, az értékelés személyes jellegének figyelembevételével valósítjuk meg.
- A pedagógusaink a tevékenységközpontú tanulásszervezési formákat alkalmazzák, a differenciált egyéni munka adta lehetőségek kihasználása, valamint a párban vagy csoportban végzett kutatásalapú, felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködő tanulás támogatása szintén hozzájárul a korszerű éstanulási környezet megteremtéséhez;
- A tanulóval szemben támasztott elvárásaink egyértelműek, a tanulóink ismerik a mérési stratégiákat mert már tanulási folyamat elején ismertetjük az velük;
- Törkeszünk olyan iskolai légkör megteremtésére, ahol a tanulóink szívesen tanulnak, a bizalom fenntartása biztosított;
- A több tantárgy, tanulási terület ismereteinek integrálását igénylő témákat, jelenségeket feldolgozó tanórák, foglalkozások, témanapok, témahetek, tematikus hetek és projektek alkalmazása segíti a tanulót a jelenségek megértésében, a problémák komplex módon történő vizsgálatában.
- A tanulók, a pedagógusok, a szülők és a pedagógiai munkát támogató minden szereplő kapcsolata a kölcsönös tiszteleten és nyílt párbeszéden alapul, feladatatunk a közös céljaink szem előtt tartása.

Egyénre szabott tanulási lehetőségek

Alapelv:

- a tanulók közti különbözőségeket a különféle környezeti feltételek és az egyénenként eltérő idegrendszeri érés, az egyéni képességek kölcsönhatása eredményének tekintjük.
- Olyan fejlesztési célokat jelölünk ki,amelyek nemcsak a tanulótól várnak illeszkedést, hanem a tanulási környezettől is alkalmazkodást igényelnek a tanuló egyedi jellemzőihez.
- A tehetség és fejlődési késés, fejlődési zavar, esetleg ezek együttes megléte megtervezését végezzük.

Biztosítjuk ;

- a tanulás egyéni lehetőségeit ,
- a személyre szabott nevelés-oktatás során megszerezhető tanulási tapasztalatokat,
- enyhítjük a hátrányok hatásait igyekszünk kiküszöbölni azokat.

Kiemelten fontosnak tarjuk a családi és településszerkezeti hátrányokból eredő, az eltérő kulturális és nyelvi elsajátítási lehetőségekhez köthető, valamint a különleges bánásmódot igénylő tanulókhoz illeszkedő fejlesztő tevékenység.

BAPTISTA OKTATÁS

Hátránykompenzálás:

Minden gyermek, tanuló fejlődésében lényeges szerepet játszik a pedagógus fejlesztő tevékenysége, amely különösen igaz a kiemelkedően kreatív, egy vagy több területen tehetséges, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű (SNI), valamint a szakmai besorolásukat tekintve heterogén, az ok-okozati összefüggéseket tekintve fel nem tárt, ám tanulási-tanítási szempontból kihívást jelentő, beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő tanulók fejlesztésének területén.

A pedagógusaink munkáját fejlesztőpedagógusok támogatják, akiknek szerepe a különböző tantárgyakat tanító pedagógusok tudásmegosztására épülő, egymást segítő szakmai tevékenység. A közös felelősségvállalásnak lényeges szerepe van a nevelés sikerességében, amely nem csak az együttnevelést megvalósító iskolában tanító pedagógus kizárólagos felelőssége.

A pedagógus a tanulást-tanítást speciális szakmai kompetenciák alapján segíteni tudó különböző szakemberekkel együtt (például gyógypedagógus, gyógytestnevelő, iskolapszichológus, szociális munkás, fejlesztő pedagógus, tehetséggondozó pedagógus, gyermekvédelmi jelzőrendszer szakembere) kialakított foglalkozások keretében, valamint a szülők és a tanuló folyamatos bevonásával, a pedagógiai tevékenység részeként elismert konzultációs tevékenységet folytatva végzi pedagógiai munkáját. A habilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesül.

A hátránykompenzáció biztosítása érdekében (SNI, BTMN, HH, HHH) a tanulók szükségleteihez, képességeihez, készségeihez illeszkedő módszertani eljárásokat (eszközök, módszerek, terápiák, a tanulást-tanítást segítő speciális eszközök, a gyógypedagógus módszertani iránymutatásainak beépítése, egyéni fejlesztési terv készítése és rendszeres ellenőrzése) alkalmazunk.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók integrációja és hatékony együttnevelése során pedagógusaink rendelkeznek a megfelelő szemléletmóddal és kompetenciákkal.

Pedagógusaink ismerik a digitális technológiával támogatott oktatási módszerek sokféleségé és alkalmazzák azokat.

Az iskolának (az iskolafenntartóval, az iskola működtetőjével, a családdal, a gondviselővel, szakmai és civilszervezetekkel együttműködve) a következő elvek szerint kell biztosítania a nevelő-oktató munka feltételeit:

- a képességek megismerése és fejlesztése, a készségek, ismeretek, tudástartalmak megalapozása, az attitűdök alakítása az 1–4. évfolyamon;
- folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztés, a tudás bővítése, megszilárdítása az iskolázás további szakaszaiban;
- az eredményes szocializáció akadályainak korai felismerése és kezelése pedagógiai eszközökkel;
- a tanuló tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és annak valamennyi területén;

BAPTISTA OKTATÁS

- a tanulást érintő lemaradás, illetve a tanulói leszakadás megakadályozásának érdekében a tanuló személyiségének, szociokulturális hátterének megismerése, a tanulás eredményességét növelő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- a tanuló önmagához és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon, és e tevékenység támogatása az iskolán kívül is;
- motiváló és hatékony tanulásszervezési eljárások alkalmazása, akár játékok segítségével (pl. sakk, logikai játékok);
- egységes alapokon nyugvó tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása;
- a sajátos nevelési igényű, akadályozott, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdők elfogadása, beilleszkedésük feltételeinek kölcsönös alkalmazkodáson alapuló megteremtése, a képességprofilhoz viszonyított haladás elismerése, a tanulásban meghatározó képességeik feltárása és fejlesztése.

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

Iskolánkban a mindennapos testnevelés megtartása első és ötödik évfolyamon minden tanuló számára heti öt testnevelés óra megtartásával történik.

	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Testnevelés órák száma	5	5	5	5	5	5	5	5
Megvalósítás	5 hagyományos testnevelés óra							

Iskolai sportkör

Az iskolai sportköri foglalkozásokat a testnevelő tanárok vezetik. Munkájukat a munkaköri leírásuk alapján végzik.

Az iskolai sportkör működési rendje:

Sportköri foglalkozás:

- futball
- atlétika /1-4. évfolyam , 5-8. évfolyam /

Ezeket meghirdetett formában, felügyelettel, dokumentálható módon, minden gyereknek biztosítani kell.

Az iskolai sportkör és az iskolavezetés kapcsolatának formája, rendje:

- Az intézmény vezetője (vagy helyettese) évente legalább egy alkalommal lelátogatja a sportköri foglalkozást.

BAPTISTA OKTATÁS

Célja: A foglalkozás szakmai színvonalának, a tanulói létszámnak, a tanulók haladásának a nyomon követése.

A sportkör vezetője félévkor és év végén írásban beszámol a sportkör munkájáról, működéséről ,a sportkör által szervezett sportrendezvényekről, a tanulók részvételéről más sportrendezvényeken.

A könnyített testnevelés és a gyógytestnevelés szervezése

- A tanuló az iskolaorvosi, szakorvosi szűrővizsgálat alapján könnyített testnevelés- vagy gyógy-testnevelés órára kell beosztani.
- A könnyített testnevelés- vagy gyógytestnevelés órát, lehetőség szerint, a többi tanulóval együtt, azonos csoportban kell szervezni.
- Az orvosi szűrővizsgálatot május 15-éig kell elvégezni, kivétel, ha a vizsgálat oka később következik be.
- Az orvos által vizsgált tanulókról az iskolának nyilvántartást kell vezetnie, amelyben fel kell tüntetni a felvételi állapotot és az ellenőrző vizsgálatok eredményét.
- A könnyített testnevelés-órát az iskolaorvosi, szakorvosi vélemény alapján a testnevelés óra vagy az iskola által megszervezett külön foglalkozás keretében úgy kell biztosítani, hogy a minden-napos testnevelés ezekben az esetekben is megvalósuljon.
- A gyógytestnevelés-órákat a pedagógiai szakszolgálat feladatainak ellátására kijelölt nevelésioktatási intézményben kell megszervezni legkevesebb heti három, de legfeljebb heti öt tanóra keretében.
- Ha a tanuló a szakorvosi javaslat alapján a testnevelés órán is részt vehet, akkor számára is biztosítani kell a mindennapos testnevelésen való részvételt. Ebben az esetben a gyógytestnevelés- és a testnevelés órákon való részvételnek együttesen kell elérnie a heti öt órát, ezek arányára a szakorvos tesz javaslatot.
- Fel kell menteni a tanulót a testnevelés órán való részvétel alól, ha mozgásszervi, belgyógyászati vagy egyéb, szakorvos által megállapított egészségkárosodása nem teszi lehetővé a gyógytestnevelés-órán való részvételét sem.
- Amennyiben a tanuló csak gyógytestnevelés órán vesz részt, értékelését a gyógytestnevelő , gyógytestnevelés és testnevelés órán is részt vesz, értékelését a testnevelő és a gyógy - testnevelő együtt végzi.

A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

Nem kötelező (szabadon választható) órák, foglalkozások:

- Csoportbontás
- Felvételi előkészítő
- Idegen nyelvi szakkör
- Robotika szakkör
- Öko szakkör

BAPTISTA OKTATÁS

Iskolánkban a pedagógus választására nincs lehetőség sem az általános iskola nappali, sem az általános iskola felnőttoktatásában.

A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módját, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei

A tanulók folyamatos beszámoltatása, az ismeretek és azok alkalmazásának számonkérése biztosítja a pedagógus, a diák és a szülők számára azt, hogy

- figyelemmel kísérhessék a tanuló egyéni előrehaladását,
- a felmerülő problémákat időben észrevegyék,
- a jól teljesítők megerősítést nyerjenek,
- a lemaradó tanulók segítséget kaphassanak A beszámoltatás, a számonkérésének értékelésének fajtái:

Diagnosztikus értékelés:

- Alapvető funkciója, hogy a tanárt informálja a tanuló felkészültségéről.
- Alkalmazzuk tanítási év elején vagy egy új témakör felvétele előtt a tanulók előzetes ismereteinek felmérésére.

Formatív értékelés:

- Feladata az, hogy visszajelzést kapjon a tanuló arról, hol tart , mit tud és mit nem tud vagyis segítse a tanuló önértékelését.

Szummatív értékelés:

- Feladata, hogy összegezze, lezárja a tanulási ciklust, tehát a folyamat végén alkalmazzuk.

Elvei:

- Az értékelés, minősítés mindig előremutató legyen, soha ne megbélyegző.
- Lényeges feladatnak kell tekinteni a tanulói önértékelés rendszerének kialakítását.
- A tantárgyi tudás értékelésébe a viselkedési problémák nem számíthatók be.

Feladatai:

- a tanulócsoportok eredményeinek viszonyítása általános (standard) értékekhez, illetve országos eredményekhez,
- a következtetés, a tanítás-tanulás hatékonyságára,
- a követelmény teljesítésének szintjei alapján a korrekció és további gyakorlás témáinak kijelölése,

BAPTISTA OKTATÁS

- a tanuló egyéni eredményeinek viszonyítása a korábbi teljesítményéhez,
- a tanulók tantervi követelményekhez viszonyított tényleges teljesítményének minősítése érdemjeggyel.

Az iskolai beszámoltatás, a tanulók tudásszint mérésének alapvetően két fő követelménye van:

- Tájékoztat a készségek fejlesztésének, a tananyag elsajátításának a szintjéről, a gyakran előforduló hibákról és hiányosságokról.
- Rendszeres munkára szoktat, motivál, felkészít a továbbtanulásra.

Az ellenőrzés formái:

Szóbeli számonkérés: pl.: feleltetés, kiselőadás, beszélgetés, stb.

Írásbeli számonkérés (témazáró, tematikai egységet lezáró írásbeli számonkérés, írásbeli,1-2 lecke anyagát számonkérő írásbeli felelet).

Gyakorlati számonkérés: pl.: sportteljesítmény értékelése, munkadarabok készítése, gyűjtőmunka, stb.

Önálló kiselőadás: Egy adott téma önálló feldolgozása és előadása.

Órai, óraközi munka: Az órai munkába való bekapcsolódás, órai munkavégzés minősége.

Versenyeken való eredményes részvétel

Mindezekből kiválasztva a pedagógus maga tervezi meg az ellenőrzést, értékelést, ügyelve a szóbeli és írásbeli formák helyes arányára.

1. A magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, környezetismeret tantárgyakból az elsőnegyedik évfolyamon a tanév végén a tanulók a követelmények teljesítéséről átfogó írásbeli dolgozatban is tanúbizonyságot tesznek.
2. A következő elméleti jellegű tantárgyak: magyar nyelv és irodalom idegen nyelv (a 2-8. évfolyamon), matematika, környezetismeret, természetismeret, történelem, fizika, kémia, biológia, földrajz ellenőrzésénél:
   - a nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrizhetik,
   - az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak.
3. A tanulók szóbeli kifejezőkészségének fejlesztése érdekében a nevelők többször ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában. Ennek érdekében egy-egy tantárgy esetében egy témakörön belül – a témazáró dolgozaton kívül – csak egyszer kerülhet sor írásbeli számonkérésre, de minden tanulónak legalább egyszer kell felelnie szóban:
   - az ének-zene, a rajz, az informatika, a technika tantárgyból félévente, valamilyen gyakorlati tevékenységgel összekapcsolva,
   - a többi tantárgy esetében pedig egy-egy témakörön belül.

(A testnevelés követelményeinek elsajátítását csak gyakorlati tevékenység révén ellenőrizzük.)

BAPTISTA OKTATÁS

A tanuló tanulmányi teljesítményének ellenőrzési és értékelési rendszere

A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott – fejlődött-e vagy hanyatlott – az előző értékeléshez képest.

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a következők szerint történik:

Az 1. évfolyamon a félévkor és tanév végén valamint a 2. évfolyamon félévkor minden tantárgy esetében szöveges minősítést alkalmazunk.

4. A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:
   - Az első évfolyamon és a második év első felében minden tantárgy esetében csak szöveges értékelést alkalmazunk.
   - A második évfolyam második félévében és a magasabb évfolyamokon a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben minden tantárgyból érdemjegyekkel minősítjük.
   - Az első évfolyamon , valamint a második évfolyamon félévkor a tanulók teljesítményét, előmenetelét szöveges minősítéssel értékeljük. A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:
     - ***KIVÁLÓAN TELJESÍTETT***
     - ***JÓL TELJESÍTETT***
     - ***MEGFELELŐEN TELJESÍTETT***
     - ***FELZÁRKÓZTATÁSRA SZORUL***

Az első évfolyam félévkor és év végén, valamint a második évfolyamon félévkor a tanulók munkáját az egyes tantárgyakhoz készült értékelő lapok segítségével értékeljük.

Tantárgy	**MINŐSÍTÉS 1. évfolyam év végi**			
	Kiválóan teljesítette	***Jól teljesítette***	***Megfelelően teljesítette***	***Felzárkóztatásra Szorul***
Magyar nyelv és irodalom szóbeli kifejező készség	Választékos	Érthető	Átlagos	Nehézkes
Szókincse	Gazdag	Átlagos	Hiányos	Szegényes
Hangos olvasása	Folyamatos, szólam, szóképes, gyors, szótagoló, hibátlan	Szótagoló Kevés hiba	Lassú szótagoló Hibás	Néhány betűt ismer, betűzget, akadozva olvas, sok hibával, nem tud olvasni

BAPTISTA OKTATÁS

Szövegértése	Kiemelkedő	Megfelelő	Bizonytalan	Segítséget igényel fejlesztendő, nem tudja
Íráskészség-íráskép	Esztétikus	Egyéni	Megfelelő	Rendezetlen
- írástempó	Lendületes	Megfelelő	Lassú	Fejlesztendő
- másolás írottról	Hibátlan	Kevés hiba	Több hiba	Sok hiba, nem tudja
- másolás nyomtatottról	Hibátlan	Kevés hiba	Több hiba	Sok hiba, nem tudja
- tollbamondás	Hibátlan	Kevés hiba	Több hiba	Sok hiba, nem tudja
Matematika-számfogalom 20-as körben	Kialakult	Pontos	Bizonytalan	Kialakulatlan
kivonás összeadás 20-as körben	Biztos	Megfelelő	Bizonytalan	Nem tudja
- kivonás 20-as körben	Biztos	Megfelelő	Bizonytalan	Nem tudja
- pótlás 20-as körben	Biztos	Megfelelő	Bizonytalan	Nem tudja
- szöveges feladatok lépéseit	Alkalmazza	Érti	Ismeri	Nem alkalmazza
- nyitott mondatok	Alkalmazza	Érti	Ismeri	Nem alkalmazza
- geometriai alakzatok felism.	Biztos	Jártas	Pontatlan	Tájékozatlan
Környezetismeret-megismerési módszerekben	Biztos	Jártas	Tájékozott	Bizonytalan
	Minősítés 2.évfolyam félévi			
	Kiválóan	Jól	Megfelelően	Felzárkóztatásra
- tájékozódás az időben	Biztos	Megfelelő	Elfogadható	Bizonytalan
- tájékozódás az élő és élettelen környezetben	Biztos	Megfelelő	Elfogadható	Bizonytalan
Ének-zene – dalismeret	Dinamikus	Kifejező	Követhető	Tévesztő
- zenei ismeretek	Biztos	Pontos	Bizonytalan	Hiányos
Rajz – ábrázolás	Esztétikus	Kifejező	Elfogadható	Kidolgozatlan
- eszközhasználata	Biztos	Megfelelő	Bizonytalan	Hiányos
Technika – anyagismeret	Alapos	Megfelelő	Elfogadható	Hiányos

BAPTISTA OKTATÁS

Munkavégzése	Pontos, gondos	Kicsit pontatlan	Pontatlan	Hanyag, rendezetlen
Eszközhasználat	Biztos	Gondos	Megfelelő	Segítségre szorul
Testnevelés –feladat végzése	Ügyes	Megfelelő	Bizonytalan	Passzív
- terhelhetőség	Jó	Megfelelő	Könnyen fárad	Fejlesztendő
- labdás játékok	Ügyes	Igyekvő	Megfelelő	Ügyetlen
- öltözködés	Önálló	Kicsit lassú	Kevés segítség	Sok segítség
Magatartás	Példás	Jó	Változó	Rossz
Szorgalom	Példás	Jó	Változó	Hanyag

	teljesítette	teljesítette	teljesítette	Szorul
Magyar nyelv és irodalom Szóbeli kifejezés	választékos	érthető	Átlagos	Nehézkes
Szókincse	gazdag	átlagos	Hiányos	Szegényes
Hangos olvasás	folyamatos pontos, kifejező	szólam, szóképes kevés hiba	lassú szóképes, szótagoló, hibás	betűzgető, akadozva olvas, nem tud olvasni
Verstanulás, memoriter	pontos	kevés hiba	bizonytalan	sok hiba, nem tudja
Szövegértés	kiemelkedő	megfelelő	bizonytalan	segítséggel tudja, nem tudja
Íráskép	esztétikus	egyéni	Megfelelő	Rendezetlen
Írástempó	lendületes	megfelelő	Lassú	Fejlesztendő
Másolás írottról	hibátlan	kevés hiba	több hiba	sok hiba, nem tudja
Másolás nyomtatottról	hibátlan	kevés hiba	több hiba	sok hiba, nem tudja
Emlékezetből írás	hibátlan	kevés hiba	több hiba	sok hiba, nem tudja
Tollbamondás	hibátlan	kevés hiba	több hiba	sok hiba, nem tudja

BAPTISTA OKTATÁS

A magyar abc ismerete	hibátlan	kevés hiba	több hiba	nem tudja
Mondattagolás	hibátlan	kevés hiba	több hiba	nem tudja
Nyelvi szabályok alkalmazása	hibátlan	megfelelő	bizonytalan	Kialakulatlan, nem tudja
Szótagolás, elválasztás	hibátlan	kevés hiba	sok hiba	nem tudja
Mondatfajták felismerése		hibátlan	kevés hiba	sok hiba / nem tudja
Matematika számfogalom körben	- 100-as	kialakult	megfe-lelő	bizonytalan / Kialakulatlan
Kivonás körben	100-as	biztos	megfe-lelő	bizonytalan / nem tudja
Összeadás körben	100-as	biztos	megfe-lelő	bizonytalan / nem tudja
Szorzás 100-as körben	biztos	megfe-lelő	bizonytalan	nem tudja
Bennfoglalás 100-as körben	biztos	megfe-lelő	bizonytalan	nem tudja

Pótlás 100-as körben	biztos	megfelelő	bizonytalan	nem tudja
Szöveges feladatok	önálló, hibátlan	önálló, kevés hibával	segítséggel, kevés hibával	segítséggel, sok hibával, nem tudja
Nyitott mondatok	önálló, hibátlan	önálló kevés hibával	segítséggel, kevés hibával	segítséggel, sok hibával, nem tudja
Geometriai ismeretekben	biztos	Jártas	Pontatlan	Tájékozatlan
Mértékegységek ismerete átváltások	hibátlan	kevés hibával	sok hiba	nem tudja
Környezetismeret Megismerési módszerekben	biztos	Jártas	Tájékozott	Bizonytalan
Élő természet alapismerete	biztos	Jártas	Tájékozott	Bizonytalan
Tanult fogalmak ismerete	biztos	kevés hiba	sok hibával tudja	nem tudja

BAPTISTA OKTATÁS

Ének – Zene – Dallamismeret	dinamikus	kifejező	Követhető	Tévesztő
Zenei ismeretek	biztos	pontos	bizonytalan	Hiányos
Rajz-ábrázolás	esztétikus	kifejező	elfogadható	Kidolgozatlan
Eszközhasználata	biztos	megfelelő	bizonytalan	Hiányos
Technikaanyagismeret	alapos	Jó	elfogadható	Hiányos
Tanult fogalmak ismerete	biztos	kevés hiba	sok hibával tudja	nem tudja
Munkavégzése	pontos, gondos, kreatív, önálló	kicsit pontatlan	Pontatlan	hanyag, rendetlen
Eszközhasználat	biztos	gondos	Megfelelő	segítségre szorul
Testnevelés - Feladat végzése	ügyes	megfelelő	bizonytalan	Passzív
- terhelhetőség	jó	megfelelő	könnyen fárad	fejlesztésre szorul
- labdás játékok	ügyes	igyekvő	Megfelelő	Ügyetlen
- öltözködése	önálló	kicsit lassú	kevés segítség	sok segítség
Magatartás	példás	Jó	változó	Rossz
Szorgalom	példás	Jó	változó	Hanyag

5. A második évfolyam év végén és a magasabb évfolyamokon a félévi és az év végi osztályzatot az adott félév során szerzett érdemjegyek és a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.
6. Felnőttoktatásban félévkor a kapott érdemjegyek alapján, a tanév végén a tanuló vizsgán nyújtott teljesítménye , osztályzata alapján minősítünk.
7. Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők:
   - **jeles (5),**
   - **jó (4),**
   - **közepes (3),**
   - **elégséges (2),**
   - **elégtelen (1).**

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:

TELJESÍTMÉNY	ÉRDEMJEGY
0 – 29%	*Elégtelen (1)*

BAPTISTA OKTATÁS

30– 49%	*Elégséges (2)*
50 – 74%	*Közepes (3)*
75 –90%	*Jó (4)*
91 – 100%	*Jeles (5)*

Sajátos nevelési igényű, a nyelvi fejlődés zavarával küzdő tanulónál a szakértő véleményben foglaltak alapján kell eljárni a szülővel egyeztetve. Az írásbeli és szóbeli ellenőrzés arányának megállapításánál figyelembe kell venni a tanuló sérülését, társaitól való elmaradását.

- A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti a elektronikus naplón keresztül. Az elektronikus napló bejegyzéseit az osztályfőnök két havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.
- Az integrációs oktatásban résztvevő tanulók tanulmányi munkájának értékelése negyedévente, szöveges értékeléssel történik.
- Az iskola az osztályzatról a tanulót és a tanuló szülőjét félévkor értesítőben, év végén bizonyítvány útján értesíti.

Mentesítés az értékelés alól

A tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi a szakértői bizottság véleménye alapján a főigazgató mentesíti:

- az érdemjegyekkel és osztályzatokkal történő értékelés és minősítés alól, és ehelyett szöveges értékelés és minősítés alkalmazását írja elő
- egyes tantárgy tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alól.

A magatartás és szorgalom minősítésének elvei

A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél a **(példás (5), jó (4) változó (3) rossz (2)** érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

A tanulók magatartását az osztályfőnök az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli.

A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek, és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

- **Példás (5) az a tanuló, aki:**
  - a házirendet betartja,
  - a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik,
  - kötelességtudó, feladatait teljesíti,
  - önként vállal feladatokat és azokat teljesíti,
  - tisztelettudó,

BAPTISTA OKTATÁS

- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik,
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz,
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet,
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása.

- **Jó (4) az a tanuló, aki:**
  - a házirendet betartja,
  - tanórán vagy a egyéb foglalkozásokon rendesen viselkedik,
  - feladatait a tőle elvárható módon teljesíti,
  - feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti,
  - az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, bíztatásra vesz részt,
  - nincs írásbeli intője vagy megrovása.
- **Változó (3) az a tanuló, aki:**
  - az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be,
  - a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik,
  - feladatait nem minden esetben teljesíti,
  - előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva,
  - a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik,
  - igazolatlanul mulasztott,
  - osztályfőnöki intője van.
- **Rossz (2) az a tanuló, aki:**
  - a házirend előírásait sorozatosan megsérti,
  - feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti,
  - magatartása fegyelmezetlen, rendetlen,
  - társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik,
  - viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza,
  - több alkalommal igazolatlanul mulaszt,
  - több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokozatú büntetése.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

A tanuló szorgalma, értékelésének és minősítésének formái

A tanulók szorgalmát az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti, és azt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyzi.

A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló szorgalmát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

BAPTISTA OKTATÁS

Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

- **Példás (5) az a tanuló, aki:**
  - képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt,
  - tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi, o a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi,
  - munkavégzése pontos, megbízható,
  - a egyéb foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz, o taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.
- **Jó (4) az a tanuló, aki:**
  - képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt,
  - rendszeresen, megbízhatóan dolgozik o a tanórákon többnyire aktív,
  - többlet feladatot, egyéb foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti,
  - taneszközei tiszták, rendezettek.
- **Változó (3) az a tanuló, akinek:**
  - tanulmányi eredménye elmarad képességeitől
  - tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti,
  - felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik, o érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja, o önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.
- **Hanyag (2) az a tanuló, aki:**
  - képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében, o az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg, o tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen, o feladatait többnyire nem végzi el, o felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek,
  - a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül,
  - a félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyeik illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

A tanulók jutalmazás elvei és formái

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít,
- vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
- vagy iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális, stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
- vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez az iskola jutalomban részesítheti.

BAPTISTA OKTATÁS

Az iskolai jutalmazás formái

a. Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicséretek adhatók:
   - szaktanári dicséret
   - napközis nevelői dicséret,
   - osztályfőnöki dicséret
   - igazgatói dicséret
   - nevelőtestületi dicséret.

b. Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén:
   - szaktárgyi teljesítményért,
   - példamutató magatartásért,
   - kiemelkedő szorgalomért,
   - példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők.

c. Az egyes tanévek végén, valamint a nyolc éven át kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.

d. Az iskolai szintű versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók osztályfőnöki dicséretben részesülnek.

e. Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.

f. fA kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

Magasabb évfolyamba lépés feltételei

- A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.
- Az iskola főigazgatója a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az iskola első évfolyamának megismétlését, akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Ebben az esetben a megismétlésre kerülő évfolyamról nem kap bizonyítványt a tanuló.
- Ha a tanuló a következő tanév kezdetéig nem tett eleget a tanulmányi követelményeknek, mert az előírt vizsga letételére a nevelőtestülettől halasztást kapott, az engedélyezett határidő lejártáig tanulmányait felsőbb évfolyamon folytathatja.
- A tanuló az iskola főigazgatójának engedélyével az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti. Felnőttoktatásban résztvevő tanuló esetében a járási hivatal megbízottja részt vesz a vizsgán. Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát, egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év

BAPTISTA OKTATÁS

közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.

- A nevelőtestület az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz tanórai foglalkozást, és az iskola eleget tett a szülő felé az értesítési kötelezettségének.
- Ha a tanuló teljesítménye a tanítási év végén nem minősíthető, tanulmányait évfolyam ismétléssel folytathatja.
- Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye érdemjeggyel nem volt minősíthető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie.
- Osztályozó vizsga letétele után folytathatja tanulmányait a egyéni munkarendes tanuló és az a tanuló, akinek engedélyezték, az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti.
- Az általános iskolai felnőttoktatásban, ha a tanuló a tanórai foglalkozások több,mint 50%-ról távol maradt, félévkor és a tanév végén minden esetben osztályozó vizsgán kell számot adjon tudásáról. Kivétel, ha az igazolatlan hiányzásainak száma meghaladja a 20 tanórát, mert akkor megszűnik a tanulói jogviszonya.
- Az osztályozó vizsga alól felmentés nem adható. Az osztályozó vizsga helyéről és idejéről a vizsgát megelőzően legalább 10 nappal értesíteni kell a vizsgát szervező intézmény feladat- ellátási helye szerinti járási hivatalt.

Egyéni munkarend

- Ha a tanuló egyéni adottsága, sajátos helyzete indokolja, és a tanuló fejlődése**, tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése szempontjából előnyös, a tankötelezettség teljesítése céljából határozott időre egyéni munkarend kérelmezhető.**
- Az OH dönt arról, hogy a tanuló a tankötelezettségének egyéni munkarend keretében tehet eleget. **Az eljárás során a** OH **megkeresheti a gyámhatóságot, a gyermekjóléti szolgálatot, az iskola főigazgatót, gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő tanuló esetén a gyermekvédelmi gyámot**.
- A külföldi tanulmányok alatt a tanuló magyarországi tanulói jogviszonya szünetel, kivéve, ha tanulmányait egyéni munkarenddel rendelkezőként Magyarországon folytatja.
- **A külföldi tartózkodás miatt egyéni munkarenddel rendelkező tanuló esetében a félévi minősítés az főigazgató döntése alapján mellőzhető, ez esetben a tanuló csak az év végén ad számot tudásáról.**
- **Az egyéni munkarenddel rendelkezőt – az iskolában vagy azon kívül folyó gyakorlati képzés kivételével – az iskola valamennyi kötelező tanórai foglalkozása alól fel kell menteni.**
- **A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség** vagy a **sajátos nevelési igény miatt a szakértői bizottság véleménye alapján, vagy súlyos betegség miatt egyéni munkarend keretében tanulmányokat folytatók egyéni foglalkozás**

BAPTISTA OKTATÁS

keretében történő felkészítésére az iskolának tanulónként az osztályok heti időkeretén felül átlag heti tíz óra áll a rendelkezésre.

- **A sajátos nevelési igény miatt egyéni munkarend keretében tanulmányokat folytató tanulók esetében az e bekezdésben meghatározott időkereten belül kell biztosítani az egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs foglalkozásokat**. Az időkeret az egyes hetek és tanulók között átcsoportosítható.

A tanuló bizonyítványának kiadását az iskola semmilyen indokkal nem tagadhatja meg.

A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet. A matematika és magyar tantárgyak esetében 28 főnél és afelett bontunk. Célunk, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és a tanulók tudásának a megalapozásra.

A délutáni egyéb foglalkozásokat (szakkörök, napközis stb.) 14 főtől már indítjuk.

Az egészséges és környezeti nevelési elvek, tevékenységek, programok

Egészségnevelés. Olyan tanulási és tanítási tevékenység(ek) bármilyen kombinációja, amely az egészség megtartása érdekében pozitív magatartásformák és szokások kialakulásának elősegítésére irányul. Az egészségnevelés tehát lényegében magatartás-formálás, mely magában foglalja az egészségügyi felvilágosítást is mint tudatformálást.

Az egészségnevelés elengedhetetlen eszköze mind az egyéni, mind a közösségi megelőző tevékenységeknek, de önmagában nem elégséges az optimális orális egészség eléréséhez. Az egészségnevelés nem helyettesíti a preventív ellátást, hanem annak nevelési komponense.

1. **Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai:**
   - a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében,
   - tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmódot szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat,
   - a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a egyéb foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészségmegőrzés szempontjából legfontosabb ismeretekkel
     - táplálkozás,
     - az alkohol- és kábítószer fogyasztás, dohányzás,
     - a családi és kortárskapcsolatok,
     - a környezet védelme,
     - az aktív életmód, sport,
     - a személyes higiénia,

BAPTISTA OKTATÁS

- a szexuális fejlődés területén.

2. **Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és egyéb foglalkozásnak feladata.**
3. **Az iskolai egészségnevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:**

- mindennapi testedzés biztosítása azokon az évfolyamokon,ahol a 2012/2013-as tanévben még nem kötelező a mindennapos testnevelés óra bevezetése: testnevelés órák, játékos, egészségfejlesztő testmozgás , iskolai sportkör foglalkozásai, úszásoktatás (külön igény szerint szervezve),
- a Természetismeret, Technika- életvitel, Biológia és a Testnevelés tantárgyak, valamint az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek,
- az egészségnevelést szolgáló egyéb foglalkozások: (napközi, Kazinczy-hét projekt nap) lehetőség szerint osztályonként egy-egy gyalog- vagy kerékpártúra a környékre, minden évben egy alkalommal játékos vetélkedő az ötödik-nyolcadik évfolyamos osztályoknak az egészséges életmódra vonatkozó tudnivalókkal kapcsolatosan, (Kazinczy hét)
- az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele:
  - évente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy előadás megtartásával,
  - a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megszervezéséhez.

Konkrét tevékenységi formák:

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe kell beépülni, ezek közé tartoznak az alábbiak:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete
- az egészséges testtartás, a mozgás fontossága
- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe
- a betegségek kialakulása és gyógyulási folyamat
- a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészség megőrzésben
- a személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete
- a tanulás technikái
- az idővel való gazdálkodás szerepe
- a szenvedélybetegségek elkerülése
- a tanulási környezet alakítása
- a természethez való viszony az egészséges környezet jelentősége

Témái:

- az egészséges táplálkozás témái
- a szenvedélybetegségekkel való foglalkozás

BAPTISTA OKTATÁS

- a szexuális felvilágosítás – nevelés, a családtervezés alapjai, az AIDS prevenció
- a betegség és a gyógyulás segítő magatartás (elsősegélynyújtás, gyógyszerhasználat)
- a testi higiénia
- a környezeti ártalmak (zaj, légszennyezés, hulladékkezelés)
- a személyes biztonság (közlekedés, rizikó vállalás)
- a testedzés, a mozgás, a helyes testtartás

Az intézmény szervezettségében:

- gondoskodunk az osztálytermek megfelelő, rendszeres szellőztetéséről
- megfelelően tájékoztatjuk a tanulókat, tanulást is befolyásoló egészségi állapotukról, a részképesség zavarokról
- külön figyelmet fordítunk az ülésrend kialakítására, a megfelelő világításra illetve az osztálytermek egészséget szolgáló berendezéseire
- gondoskodunk a tanulók mozgásigényeinek kielégítéséről

Egyéb foglalkozások keretében:

- napközis foglalkozások (játékos gyakorlatok, szabadidős foglalkozások)
- sportprogramok vetélkedők, versenyek
- egészségnap
- kirándulások, túrák, sportprogramok

Tájékoztató fórumok:

- szülői értekezlet, külső előadó (orvos, védőnő, rendőrség szakemberei)
- szakmai tanácskozások, tréningek

Módszerek:

- meghívott előadók
- az iskola környezet szebbé tétele
- pedagógusok egészségfejlesztési szemléletének formálása

Az iskola vezetés és az iskolaorvosi szolgálat viszonyát eddig is segítőkész, közvetlen viszony jellemezte, s ez remélhetőleg a későbbiekben is megmarad.

Munkánkat igyekszünk a kor változásainak megfelelően a helyi igények figyelembevételével tovább végezni.

Az egészséges életmód fejlesztési programja

Program	Feladat	Siker kritériumok
Egészséges táplálkozásra nevelés	A tanulók számára elméleti és gyakorlati ismeretek nyújtása az egészséges táplálkozás és kulturált étkezés terén Az iskolai étkeztetés korszerűbbé tétele	Az iskolai élet egészét átfogó egészségnevelés valósul meg: Átdolgozott tanmenetek Több egészségnevelési tartalom a tanórákon és a napközis foglalkozásokon

BAPTISTA OKTATÁS

	Az iskola büfé kínálatának befolyásolása Élelmiszer-válogatási ismeretek nyújtása Konyhatechnikai, főzési gyakorlatok	
Az egészségfejlesztési kritériumoknak megfelelő mindennapos testnevelés és az azt kiegészítő egyéb testmozgás, iskolai sporttevékenység	Tartás-javítás, gyógytestnevelés Erő-, állóképesség, gyorsaság és ügyesség fejlesztése Mozgásos játékok bővítése Szabadban való tartózkodás mozgáskultúrája Játékos egészségfejlesztő testmozgás Sportkör foglalkozások	Képzett szakemberek Szűrés, iskolaorvossal, szakszolgálattal való együttműködés Felmérések ősszel, tavasszal Iskolai sportkörök Diáksport egyesület Vízi DSK.
A lelki egészséget fejlesztő pedagógiai módszerek és a művészetek alkalmazása.	Magatartászavarok, beilleszkedési nehézségek kezelése (egyéni bánásmód, egyénre szabott tanulási technikák alkalmazása, szakemberek bevonása, szoros kapcsolttartás a szülőkkel) Önismereti csoportok, konfliktuskezelő csoportok, szociális készségeket fejlesztő csoportok létrehozása az érintettek számára (pl. szakköri formában). A szociális készségek fejlesztése, a verbális és nonverbális kommunikáció, az együttmûködés, a tolerancia, a kapcsolatteremtés, a pozitív énkép Technikák – modellnyújtás, problémamegoldás, szerepjáték – esetleg a zeneterápia . Az ének, tánc, rajz, mesemondás, népi játékok és népi rítusjátékok, kézművesség, stb lelki egészséget fejtő hatásai, Alternatív tanítási programok adaptálása az egészségvédelem szempontjából	Csökken a magatartászavaros és a beilleszkedési problémák száma Kialakul a tanulók reális énképe, Csökkenek az tanulók közötti vagy a tanórai konfliktusok A tanulók toleránsabbá válnak társaikkal szemben, az együttműködési készség kialakul A hagyományostól eltérő programok sikerélményhez juttatják a tanulókat

BAPTISTA OKTATÁS

A tanulási eredményesség és a társas kapcsolati készségek fejlesztése, a lemorzsolódás csökkentése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerfogyasztás, a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése, az egészséget támogató ismeretek és készségek fejlesztése	Páros és csoportos tanulásszervezési eljárások alkalmazása a kapcsolati készségek fejlesztésére (pl. vitakultúra fejlesztése) Időben felismerni a tanulókban kialakuló viselkedési függőségeket, pl. kóros játékszenvedély, internet- és számítógép-függőség, testedzésfüggőség, kleptománia, pirománia, kényszeres hajtépegetés (trichotillománia) és körömrágás (onychophagia), patológiás bőrfelsértés, társfüggőség, szexuális függőségek (például pornográf tartalmaktól függés) kényszeres/halmozó gyűjtögetés, különböző kényszerbetegségek, evészavarok, egészségesétel-függőség, testdiszmorfia (testképzavar) és izomdiszmorfia (korábban inverz anorexia), hipochondriázis (egészséggel kapcsolatos szorongás szélsőséges formája)amelyre a szülő figyelmét is fel kell hívni és segíteni kell a tanulót a megfelelő szakemberhez történő eljutáshoz. A pedagógusnak figyeli kell azokat a jeleket, amely a tanulók esetében valamilyen szerfogyasztásra utalhat. A tanulók közötti verbális vagy tettleges bántalmazások észrevétele, ezek ellen történő határozott fellépés pedagógiai és nevelési eszközökkel (pl osztályfőnöki órán, a problémás tanulóval való rendszeres elbeszélgetéssel, a családdal való szorosabb kapcsolattartással, a	A tanuló-tanuló, a tanuló és pedagógus között kegyensúlyozott, problémáktól mentes kapcsolattartás alakul ki. A szokásostól eltérő viselkedésű gyermekek problémáit az iskola időben észreveszi és a szülő és szakemberek bevonásával megindul a tanulói viselkedés javulása. Az iskolában megszűnik a gyermekek közötti erőszak.

BAPTISTA OKTATÁS

	gyermekvédelmi vagy szakemberek bevonása, Az egészséget támogató programok szervezése,	
Az egészséget támogató ismeretek és készségek fejlesztése.	A tanulók egészséget támogató ismereteinek , az egészséget támogató készségek feltárása, majd azok bővítése elsősorban a tanítási órákon belül, illetve egyéb tanórán kívüli foglalkozásokon.	A tanulók megfelelő ismeretekkel rendelkeznek ahhoz, hogy egészségtudatos életformát alakítsanak ki.
Személyi higiénés testápolási programok	Személyes tisztálkodás készséggé fejlesztése Fogápolási és szájhigiénés problémák A fertőző betegségek elkerülését célzó szokásalakítás	Iskolavédőnő rendszeres ellenőrzései Órai szituációs játékok Iskolafogászat védőoltások
Egészséges öltözködési program	Megfelelő öltözködési szokások kialakítása Ruhaviselés, ruhaváltás gyakorlata	Ízlésformálás Az egészség előnyben részesítése a divattal szemben
Az egészséget támogató ismeretek és készségek, baleset-megelőzéssel és elsősegélynyújtással kapcsolatos ismeretek és a személyi higiéné kialakításának fejlesztése területére terjednek ki.	Iskolai és otthoni balesetforrások Veszélyhelyzetek felismerése, balesetek elkerülése Közlekedési szabályok gyakorlása Vízi sportok	Tűz- és balesetvédelmi oktatás A közlekedési ismeretek oktatása, kapcsolattartás a rendőrséggel Úszásoktatás
Drogprevenció	Életvezetési ismeretek átadása	Drogprevenciós foglalkozások osztályfőnöki órákon,

A fent megnevezett témákhoz kapcsolódóan megfogalmazott iskolai célokat, feladatokat az alábbi táblázatban soroltam fel.

korosztály	**feladatok**	**határidő**	**felelős**
Alsó tagozat	napi étkezések és azok időpontja	folyamatos	osztályfőnökök

BAPTISTA OKTATÁS

	táplálékpiramis készítése		napközis csoportok vezetői
	a helyes táplálkozás szabályainak kialakítása		
	kulturált tízóraizás a tanteremben		
	a kulturált ebédlői étkezés szokásainak kialakítása		
	„gyümölcs-akció”	tanév eleje	iskolavezetés
Felső tagozat	ételreklámok készítése	folyamatos	osztályfőnökök
	gyümölcs –és zöldségszobrok készítése	tantárgyi feldolgozás	napközis csoportok vezetői
	fenntartható fogyasztás az étkezés környezeti hatásain, alultápláltság, kampányok, akciók		szaktanárok
Iskolai szint	iskolai büfé kínálatának vizsgálata	folyamatos	iskolavezetés, védőnő

BAPTISTA OKTATÁS

	„Egészség hét” szervezése	reszortfelelős munkatervének kialakításakor – tanév elején	Öko-csoport

Mindennapos testnevelés, testmozgás			
korosztály	**feladatok**	**határidő**	**felelős**
Alsó tagozat	heti három óra az órarendbe iktatva osztálykeretben	órarend kialakításakor	főigazgató-helyettes, testnevelő
	ebből heti egy óra néptánc.		
	a 4. és 5. testnevelés óra a napközis csoportvezetők irányításával zajló szervezett játékos sportfoglalkozás		
	NETFIT program bevezetése		
Felső tagozat	heti három óra az órarendbe iktatva osztálykeretben	órarend kialakításakor	főigazgató-helyettes
	a 4. és 5. Testnevelés óra kötelező tömegsport foglalkozás		

BAPTISTA OKTATÁS

Iskolai szint	a külső szakosztályokban igazolt, versenyszerűen sportoló tanulók számára a szakosztályban történő sportolással – a köznevelési törvényben meghatározott tartalommal	reszortfelelős munkatervének kialakításakor – tanév elején	sport és szabadidő munkacsoport

beszerzett igazolás benyújtását biztosítjuk.

- Iskolai sportnap
- Kirándulások
- Szabadidős programok

A testi és lelki egészség fejlesztése

Viselkedési függőségek, a szenvedélybetegséghez vezető szerek fogyasztásának megelőzése			
korosztály	**feladatok**	**határidő**	**felelős**
Alsó tagozat	tematikus osztályfőnöki, órák/napközis foglalkozások	osztálytanítói/napközis munkatervek elkészítésekor	osztálytanító, napköziben feladatot ellátó pedagógus
Felső tagozat	tematikus osztályfőnöki és biológia-egészségtan órák plakátkészítő verseny	osztályfőnöki/napközis munkatervek elkészítésekor	osztályfőnök, védőnő, iskolavezetés, Öko-team
Iskolai szint	szűrővizsgálatok	folyamatos	iskolaorvos, iskolafogászat, védőnő

A bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése			
korosztály	**feladatok**	**határidő**	**felelős**
Alsó tagozat	az agresszió fogalmának tisztázása	osztályfőnöki munkatervek elkészítésekor	osztályfőnökök, napközis csoportok vezetői

BAPTISTA OKTATÁS

Felső tagozat	gyermekbántalmazás, családon belüli erőszak – tematikus osztályfőnöki órák	osztályfőnöki munkatervek elkészítésekor	osztályfőnökök
Iskolai szint	az iskolai agresszió megnyilvánulási formái	kérdőíves felmérés a tanév elején	iskolavezetés gyermek- és ifjúságvédelmi felelős
	a kapott eredmények elemzése mentén intézkedési terv kidolgozása	kérdőívek összesítését követően	iskolavezetés gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, osztályfőnökök, napközis csoportvezetők

A baleset-megelőzés és az elsősegélynyújtás			
korosztály	**feladatok**	**határidő**	**felelős**
Alsó tagozat	alapvető közlekedésbiztonsági szabályok megismerése	osztályfőnöki munkatervek elkészítésekor	osztályfőnökök, napközis csoportok vezetői
Felső tagozat	az elsősegélynyújtási program alapján		védőnő
Iskolai szint	iskolarendőr és iskolabiztonsági program	folyamatos	iskolavezetés

A személyi higiéné			
korosztály	**feladatok**	**határidő**	**felelős**
Alsó tagozat	helyes napi higiéniai, fogápolási szokások kialakítása, helyes testtartás, időjárásnak megfelelő öltözködés	osztályfőnöki munkatervek elkészítésekor	osztályfőnökök, napközis csoportok vezetői

BAPTISTA OKTATÁS

Felső tagozat	a serdülőkori testi tematikus tanórák tematikus tanórák biológia – egészségtan tematikus tanórái	osztályfőnöki munkatervek elkészítésekor	osztályfőnökök, szaktanárok
Iskolai szint	tematikus foglakozások	folyamatos	védőnő

Iskolai környezetnevelés elvei, programja

"Életerőnket nem őrizhetjük meg tiszta levegő, tiszta víz, egészséges táplálék és tiszta gondolatok nélkül." (Gandhi)

1. Az iskola környezetnevelési tevékenységének kiemelt feladatai:
    - a tanulókban a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése, a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása,
    - tanulóinknak bemutatjuk az eszközöket és gyakoroltatjuk azokat a feladatokat, amelyek a környezet megóvását segíthetik,
    - a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és egyéb foglalkozások keretében – foglalkoznak a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
        - a környezet fogalmával,
        - a földi rendszer egységével,
        - a környezetszennyezés formáival és hatásaival,
        - a környezetvédelem lehetőségeivel,
        - lakóhelyünk természeti értékeivel,
        - lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival kapcsolatosan.
2. A környezeti nevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai egyéb foglalkozásnak feladata.
3. Az iskolai környezeti nevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:
    - a Környezetismereti, Természetismereti, Biológia és a Földrajz tantárgyak, valamint az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek,
    - a környezeti nevelést szolgáló egyéb foglalkozások: minden évben osztályonként egy-egy gyalog- vagy kerékpártúra a környékre a környezeti értékek felfedezésére, a víztisztító megtekintése, a „Föld napja" alkalmából megemlékezés a környezetvédelemmel kapcsolatos játékos vetélkedővel. Az 1-4. évfolyam négy éve alatt, egy alkalommal látogatás szervezése a nyíregyházi Állatparkba.

BAPTISTA OKTATÁS

A sajátos nevelési igényű tanulók fogyatékosságának típusához és fokához igazodó fejlesztő program

Az iskola a nemzetei alaptanterv és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvei alapján készíti el a sajátos nevelési igényű tanulók fogyatékosságának típusához és fokához igazodó fejlesztő programot.

A sajátos nevelési tanulók iskolai fejlesztéséhez ezek alapján a pedagógus egyéni fejlesztési tervet készít.

Az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók iskolai nevelése-oktatása

Ebbe a kategóriába tartoznak

- a súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral küzdő tanulók, akik az iskolai teljesítmények és a viselkedésszabályozás területén a kognitív, emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése, a kialakult képességzavarok halmozott előfordulása miatt egyéni sajátosságaik figyelembevételével fokozott pedagógiai, pszichológiai megsegítést, gyógypedagógiai segítséget igényelnek.

Az egyéb pszichés fejlődési zavar kategóriába tartozó tanuló iskolai alulteljesítés esetén folyamatos gyógypedagógiai megsegítést igényel, ami komplex fejlesztést szolgáló foglalkozások formájában, a többségi pedagógus bevonásával, az egyéni képességekhez igazodó tevékenységrendszer keretében végezhető.

Az iskolai oktatás, a pedagógiai, gyógypedagógiai ellátás, valamint az egészségügyi habilitáció és rehabilitáció a tanulási- vagy figyelem- és magatartásszabályozási zavar jellegétől, súlyosságától, a társuló zavarok meglététől, a háttérben lévő sajátos képességmintázat fejlődési lehetőségeitől, mértékétől, dinamikájától függ.

Az egyéb pszichés fejlődési zavar kategóriába tartozó tanuló oktatása integráltan, a kiemelt figyelmet igénylő (különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igényű) tanulók személyi és tárgyi feltételeivel is rendelkező többségi általános iskolában vagy intenzív terápiás és oktatási céllal szervezett időszakos külön nevelés keretében (pl. beszédfogyatékossággal társulva logopédiai osztályban, tagozaton vagy gyógypedagógiai intézményben) történhet.

A fejlesztés hatékonyságához szükséges, hogy egyéni fejlesztési terv alapján egyrészt komplex fejlesztést szolgáló foglalkozások keretében, másrészt a tanórákon az egyéni képességekhez igazodó tevékenységrendszer keretében történjen.

A tanulás-tanítás folyamatában kiemelt figyelmet követel, valamint a tanulásszervezési módok, a tanulási és értékelési eljárások megválasztása terén sajátos feladatot jelent a tanulási zavarral küzdő, ugyanakkor bármely területen tehetségesnek bizonyuló tanulók felismerése, tehetségük gondozása, ami a pályaorientáció folyamatára is hatással van.

A tanulók fejlesztésében törekedni kell

- a tudatos, tervszerű, egyénre szabott fejlesztési terv kialakítására;

BAPTISTA OKTATÁS

- a komplex megközelítésre és módszerválasztásra;
- a fejődési dinamika nyomon követésére.

A tanulás-tanítás folyamatában kiemelt jelentőségű

- a tananyag adaptálása;
- tanulásmódszertani elemek beemelése;
- változatos tanulásszervezési módok, differenciált oktatásszervezés, projektmunka biztosítása;
- a tanuló szükségleteihez illesztett tanulási stratégiák megválasztása, a személyre szabott, tanulóközpontú tanulás;
- az értékelési eljárások megválasztása, a fejlesztő értékelés szükségessége;
- a társas beilleszkedés, a szociális kompetenciák fejlődésének kiemelt támogatása az egyéb pszichés fejődési zavar kategóriába tartozó mindegyik tanulónál, ami lényeges elvi kiindulópontja a gyakorlati munkának;
- az egyéni tanulási utak megismerésének szükségessége, az adekvát pedagógiai támogatás tervezése céljából;
- a kronológiai életkorból adódó sajátosságok kiemelt figyelembevétele;
- az olvasást, írást, számolást megalapozó bázisfunkciók, különösen a nyelvi képességek fejlesztése;
- a környezet illesztése a gyermek szükségleteihez;
- érthető és követhető idői és téri struktúra kialakítása;
- átlátható és érthető szabályok kialakítása.

Fontos tényező a tanulók támogatásában a szülők bevonódásának elősegítése, a partnerségi viszony kialakítása és a pedagógusok (tanórán a pedagógiai asszisztens), a (külső, belső) segítő szakemberek munkájának összehangolása, együttműködése.

Kiemelt feladatok a nevelés-oktatás során

Az iskolai nevelés-oktatás során kiemelt feladat a tantervi előírásoknak megfelelő sikeres továbbhaladás biztosítása, vagyis a tananyag-feldolgozásnál a pedagógusnak figyelembe kell vennie a tantárgyi tartalmaknak a tanulói sajátosságokhoz való illesztését, az esetleges adaptálás lehetőségeit, tekintetbe véve azon tananyagrészeket, amelyek egyéni vagy kiscsoportos korrepetálással, fokozatos felzárkóztatással, kompetenciafejlesztéssel és az így irányított otthoni gyakorlással az osztályfoknak megfelelő ismeretszerzés és -alkalmazás a tanulónál eredményesnek bizonyul.

A pozitív énkép és önértékelés kialakítása érdekében a tanulóval szemben támasztott elvárások egyértelműek és már a tanulási folyamat elején ismertek legyenek! Ehhez az elváráshoz kell

BAPTISTA OKTATÁS

igazodniuk azoknak az alkalmazott mérési és felmérési stratégiáknak, amelyek a várt és a mért mutatók összhangja esetén a sikeres pedagógiai munka eszközei.

Az iskola feladata:

- az optimális és támogató tanulási környezet kialakítása az előzetesen felmért szükségletek alapján;
- előzetes tudás felmérése;
- érdeklődés, motivációs bázis felmérése;
- énhatékonyság erősítése az osztálytermi és egyéni munkán keresztül is;
- módszertani sokrétűség megvalósítása;
- differenciálás megvalósítása:
    - a feladatok megoldásához hosszabb idősávokat, tágabb kereteket kell megjelölni ott, ahol erre szükség van;
    - a feladatok tartalmát, a nevelési-oktatási célt szem előtt tartva, a tanuló egyéni szükségleteihez, képességstruktúrájához és teherbírásához szükséges igazítani;
    - az iskolák segítő megkülönböztetéssel, egyénileg is támogassák a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve;
    - ehhez szükséges a személyre szabott értékelés, fejlesztő értékelés;
- a különbözőségeket az iskola az emberi viselkedés komplex környezeti hatások szerint alakuló sokféleségére utaló jellegzetességnek, az agyi érés, fejlődés változatos megnyilvánulásának (neurodiverzitás) tekintse;
- a gyógypedagógus, valamint az adott iskolában különböző tantárgyakat tanító pedagógusok tudásmegosztásra épülő, szakmailag egymást támogató tevékenysége.

További feladat a tanulás iránti motiváció, kitartás és a kudarctűrő képesség növelése, a kortársakra és a felnőttközösségre irányuló rendezett társas kapcsolatok kialakítása, a társadalmi együttélés szabályainak követése és az önállóságra nevelés.

A pedagógusoknak olyan tanulási tapasztalatokra, tanítási módszerekre és támogató stratégiákra szükséges támaszkodniuk, amelyek figyelembe veszik

- a tanulók azonosított tanulási szükségleteit,
- érdeklődését,
- tehetségét,
- célkitűzéseit,
- kulturális hátterét.

BAPTISTA OKTATÁS

Az életkori sajátosságoknak megfelelően, valamint a jellemző figyelemkoncentráció eltéréseit is figyelembe vevő tanórai foglalkozásokkal, a tanórán belül 15-20 perces tevékenységek váltakozásával segíthető a tanulás konszolidációja, biztosítható a megfelelő terhelés, valamint a figyelem fenntartása.

Olvasási zavar

Az olvasási zavar (diszlexia) esetében kiemelt feladat az osztályfoknak megfelelő értő olvasás készségének kialakításával az olvasóvá válás elősegítése.

Fő célkitűzések:

a) az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a magyar nyelv ortográfiai sajátosságait figyelembe vevő analizáló-szintetizáló módszerrel;

b) stabil betűismeret, betű-hang megfeleltetés kialakítása;

c) biztos szóolvasás kialakítása mind valódi, mind álszavak esetében;

d) olvasás fluenciájának/gördülékenységének elősegítése;

e) az olvasási készség folyamatos gondozása a tanuló egész iskolai pályafutása alatt;

f) szövegértési stratégiák kialakítása;

g) a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során;

h) az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel;

i) a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, a tanulás támogatása pl. képekkel, gondolattérképpel, nyomtatott óravázlatokkal, bemutatók rendelkezésre bocsátásával, a szövegek auditív felkínálásával (pl. hangfájlok szerkesztése, hangoskönyvek, optikai karakterfelismerés stb.), gépírással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával;

j) speciális olvasástanítási program alkalmazása;

k) a diszlexia reedukáció (olvasás újratanítása) speciális terápiás programjainak felhasználása;

l) az olvasási kedv felébresztése, a motiváció erősítése.

A célzott képességfejlesztés kiemelt területei:

a) fonológiai, nyelvi, metanyelvi tudatosság fejlesztése,

b) verbális emlékezet, munkaemlékezet fejlesztése,

c) modalitásspecifikus integráció fejlesztése,

d) különböző észlelési funkciók fejlesztése.

Íráskép zavara

Az íráskép (írásbeli kifejezés) zavara (diszgráfia) esetében kiemelt feladat az osztályfoknak megfelelő íráskészség kialakítása, annak elősegítése, hogy a tanuló képes legyen használni az

BAPTISTA OKTATÁS

írott nyelvet (akár folyóírás, akár nyomtatott írás, akár gépírás verziókban) a kommunikáció, ismeretszerzés, tudásgyarapítás és társas kapcsolatok létesítésének céljára.

Fő célkitűzések:

a) az írásmozgás alapformáinak gyakorlása, különböző technikák alkalmazása (ráírás, másolás, önálló íráskivitelezés);

b) a különböző írásformák tanulói képességekhez, szükségletekhez és preferenciákhoz illesztése.

A célzott képességfejlesztés kiemelt területei:

a) eszköz (ceruza, ceruzafogó) helyes használata;

b) megfelelő testtartás kialakítása az írás során;

c) a mozgáskoordináció fejlesztése;

d) a testséma biztonságának kialakítása, a szenzomotoros integráció fejlesztése;

e) a vizuomotoros koordináció/szem-kézmozgás összerendezettségének fejlesztése;

f) célirányos mozgások fejlesztése, különös tekintettel a manipulációs mozgásokra, praxiára/célirányos mozgások kivitelezésére;

g) a ritmus, a nyomás és a sebesség optimális egyensúlyának megteremtése;

h) a végrehajtó működés fejlesztése, különös tekintettel a motoros output optimalizálására.

Helyesírás zavara

A helyesírás zavara (diszortográfia) esetében kiemelt feladat az írott nyelv ortográfiájának/helyesírásának tudatosítása, lehetőség szerint a fluens/gördülékeny íráskészség elérése, az önellenőrzés különböző módjainak (pl. infokommunikációs technológia, helyesírás-ellenőrző és -javító szoftver) készségszintű elsajátíttatása.

Fő célkitűzések:

a) a spontán és tollbamondás utáni írás színvonalának javítása;

b) a fő helyesírási szabályok begyakoroltatása (a kivételek megtanulásának mellőzésével), analógiás stratégiahasználat kialakítása;

c) önmonitorozás, önellenőrzés rögzítése;

d) a diszlexia reedukáció (olvasás újratanítása) speciális terápiás programjainak felhasználása.

A célzott képességfejlesztés kiemelt területei:

a) fonológiai, nyelvi, metanyelvi tudatosság fejlesztése;

b) beszédpercepció fejlesztése;

c) verbális emlékezet, munkaemlékezet fejlesztése;

d) modalitásspecifikus integráció fejlesztése;

BAPTISTA OKTATÁS

e) hang-betű megfeleltetés fejlesztése.

Számolási zavar

A számolási zavar (diszkalkulia) esetén kiemelt feladat, hogy a tanuló az osztályfokának megfelelő matematikai készséggel rendelkezzen, képes legyen a matematikai kompetencia megszerzésére, a matematikai műveletek használatára, az ismeretszerzés, a tudásgyarapítás és a hétköznapi gyakorlat színterein.

Fő célkitűzések:

a) a számosság és a számok iránti érdeklődés felkeltése, megerősítése;

b) matematikai törvények és szabályok készségszintű ismerete és alkalmazása;

c) a matematikai relációk nyelvi megalapozása, a matematika-nyelv tudatosítása;

d) a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés;

e) segítő, kompenzáló eszközök használatának lehetővé tétele;

f) a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások alkalmazása;

g) a matematikai gondolkodás és érvelés (kérdésfeltevések, szóbeli kifejezés, érvelés, divergens, ill. konvergens gondolkodás, problémamegoldó gondolkodás, problémamodellezés, algoritmikus gondolkodás) fejlesztése;

h) a diszkalkulia reedukáció speciális terápiás programjainak felhasználása.

A célzott képességfejlesztés kiemelt területei:

a) a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a nyelvhasználat összehangolt fejlesztése;

b) szám- és mennyiségfogalom kialakítása, magasabb szintű matematikai fogalmak kialakítása, alkalmazása, a mindennapi élethelyzetek problémamegoldásának segítése, fejlesztése;

c) a vizuális-téri képességrendszer fejlesztése;

d) a sorozatalkotási képesség, a szeriális észlelés fejlesztése;

e) az önértékelés fejlesztése, sikerélmény biztosítása.

Figyelemhiányos/hiperaktivitás zavar

A figyelemhiányos/hiperaktivitás zavar (ADHD) esetén kiemelt feladat, hogy a tanuló a figyelmi, aktivitási és impulzivitási nehézségei ellenére elsajátítsa az osztályfokának megfelelő ismereteket és kompetenciákat minden tantárgy esetében. Cél, hogy az ismeretszerzés és -alkalmazás, a tudásgyarapítás és képességfejlődés osztálytermi és hétköznapi színtereken is megvalósuljon.

Fő célkitűzések:

a) a figyelem- és viselkedésszabályozás egyensúlyának megteremtése személyre szabott támogatással;

BAPTISTA OKTATÁS

b) teammunka keretében gyógypedagógiai, pszichológiai, szakorvosi együttműködés;

c) a figyelem tartósságát biztosító környezeti feltételek megteremtése;

d) a túlzott viselkedéses aktivitás veszélytelen és nem zavaró levezetésének megteremtése;

e) fokozott egyéni bánásmód;

f) az önszervezési képesség, az önkontroll fejlesztése;

g) önbecsülés és pozitív énkép kialakítása;

h) szociális készségek fejlesztése, beilleszkedés elősegítése;

i) feladatkivitelezés idői és téri struktúrájának megtervezése és kivitelezése;

j) dicséret, jutalom, motiválás, sikerélmény biztosítása.

A célzott képességfejlesztés kiemelt területei:

a) ADHD esetén a képességfejlesztés kiemelt területe az önszabályozás fejlesztése;

b) a társas szabályok, a mindennapi együttéléshez szükséges normák kialakítása és betartatása;

c) a mindennapi együttéléshez szükséges szociális/társas készségek kialakítása, fejlesztése;

d) a figyelmi működés és a kontrollált viselkedés kialakításának támogatása;

e) speciális figyelemtréning, különösen a tartós figyelemre vonatkozóan;

f) koncentráció fejlesztése;

g) utasításkövetés gyakorlása, fejlesztése;

h) a türelem, késleltetés és gátlás képességének fejlesztése;

i) mozgáskoordináció, biztonságos mozgáskivitelezés fejlesztése, adekvát mozgásos aktivitás biztosítása.

Magatartásszabályozási zavar

A magatartásszabályozási zavar esetében kiemelt feladat a közösségi szabályokhoz alkalmazkodó, szervezett viselkedés kialakítása, a szélsőséges megnyilvánulások leépítése, az önkontroll, az érzelmi egyensúly megteremtése.

Fő célkitűzések:

a) az önszabályozás fejlődésének támogatása pedagógiai eszközökkel;

b) kihívást jelentő viselkedések/viselkedésproblémák csökkentése;

c) adaptív viselkedés, szabálykövetés, szabálytartás kialakulásának támogatása;

d) társas készségek, kapcsolatok fejlesztése.

A célzott képességfejlesztés kiemelt területei:

a) düh- és agressziókezelés fejlesztése,

b) érzelemfelismerés és érzelemkifejezés fejlesztése,

BAPTISTA OKTATÁS

c) kommunikáció fejlesztése,

d) konfliktuskezelési képesség, problémamegoldás fejlesztése,

e) megküzdési képesség fejlesztése,

f) figyelmi működés fejlesztése.

Eszközei lehetnek:

- kognitív viselkedésterápiás eljárások egyes elemeinek alkalmazása pedagógiai helyzetben;
- a mindennapi tevékenységek végzéséhez, iskolai elvárások teljesítéséhez igazított idői keretek rendszeres alkalmazása (napirend);
- tevékenységek végzésének, iskolai feladatok teljesítésének lépésekre bontása (folyamatábra/forgatókönyvek);
- sikerélmény biztosítása, pozitív megerősítés, jutalmazási technikák bevonása;
- együttműködés a családdal és más szakemberekkel.

A Nat alkalmazása az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók nevelése-oktatása során

A helyi tantervben az egyes tanulási területekhez kapcsolódó tantárgyak témaköreire, azok tartalmára és követelményeire vonatkozó kerettantervi ajánlások a tanulók egyéni adottságainak figyelembevételével érvényesíthetők, megvalósításukat a gyermekkel foglalkozó pedagógus és gyógypedagógus közösen támogatja az egyéni fejlesztési tervben rögzítettek alapján, és ennek megvalósulását rendszeresen felülvizsgálják.

Mindennek megvalósulása az osztálytermi környezetben folyó munka és az egyéni vagy kiscsoportos habilitatív/rehabilitatív tevékenység, valamint az esetmegbeszélés, teamtanítás, közös tervezés, közös értékelés, tananyag-adaptáció együttes alkalmazásával lehetséges.

A Nat kiemelt célkitűzése :

- az aktív tanulás, az egyénre szabott tanulási utak, a tanulói sokféleség figyelembevétele.

Az egyéb pszichés fejlődési zavar alapján SNI tanulóknál mindezen célok megvalósulását támogatja a rugalmas tanulásszervezés, a heterogén tanulócsoportok, a tanulók közötti kooperációra építő módszerek, a minden szempontból akadálymentes és minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezet létrehozása, a differenciált célkijelölés, a többszintű tervezés, a differenciáló módszerek a feladatra vonatkozó instrukciók adásában és az értékelésben, valamint szükség szerint adaptált tananyag használata.

A helyes módszertan megválasztásában fontos a tanulókat nevelő, oktató pedagógusok, a szülők és a szakszolgálatok közötti széles körű szakmai együttműködés, a tapasztalatok cseréje, a jó gyakorlatok megosztása (kölcsönös együttműködés, partneri, bizalmi kapcsolat kialakítása).

Az együttgondolkodást, a közös szemléleti alapokat a pedagógiai szakszolgálatok és a nevelést-oktatást végző intézmények között **valódi tudásmegosztáson alapuló, átjárható**

BAPTISTA OKTATÁS

A helyi tanterv kiemelten kezelje az önismeretet, a reális önértékelés kialakítását, a kommunikáció fejlesztését! E feladatok minden tanulási területen meg kell hogy jelenjenek.

Kulcskompetenciák fejlesztése az irányelv alapján

Alapkompetenciák

- A tanulás kompetenciái
- A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
- A digitális kompetenciák
- A matematikai, gondolkodási kompetenciák
- A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
- A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
- Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

Az irányelvben megfogalmazottak figyelembe vételével.

Az iskolai fejlesztés szakaszai (alapozó [első félév, óvoda–iskola átmenet], *1-4. évfolyam, 5-8. évfolyam*,)

Az alapkészségek biztos kialakítása, a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges alapkompetenciák, készségegyüttesek és tudástartalmak megalapozása, valamint a tanulási motiváció felkeltése és fenntartása az egyéb pszichés fejlődést mutató tanulók esetében is kiemelt jelentőségű.

A különbségek feltárása, az érési késést, fejlődésben való elmaradást mutató gyermekek képességeinek fejlesztése az alapkészségek kialakítása szempontjából is az alapozó nevelési szakasz kiemelt feladata.

Az első tanév első féléve minden köznevelési intézményben olyan előkészítő szakasz, amely tananyagában, módszereiben és értékelési formáiban eltér a későbbiektől. Ez az egyéb pszichés fejlődési zavar kategóriába eső tanulóknak kedvező, a Nat-ban javasoltak alkalmazása megfelelő.

A helyi tantervben indokolt lehet esetükben az 1. évfolyam két tanévi időtartamra történő széthúzása. Ebben az esetben az első tanév az intenzív prevenció, a szakszerű funkciófejlesztés, a pszichés gondozás, a megfelelő motiváció és a feladattudat kialakításának időszaka a gyógypedagógiai korrekciós-kompenzáló-terápiás módszerek alkalmazásával.

Értékelés (tanulási célok, tanulási eredmény)

Fontos, hogy a tanulóval szemben támasztott elvárások egyértelműek, már a tanulási folyamat elején ismertek legyenek. Ehhez kell igazodniuk azoknak az alkalmazott mérési és felmérési stratégiáknak, amelyek az elvárás és a mért mutatók összhangja esetén a sikeres pedagógiai munka eszközei. Ennek értelmében a differenciált pedagógiai tervezés alapját a tanulási folyamat kezdetén ismert, a fenntartó által felkínált és/vagy az iskola pedagógiai programjában rögzített, diagnosztikus céllal történő értékelés adja. A tanulási folyamat követését szolgáló

BAPTISTA OKTATÁS

felméréseket, ellenőrző méréseket minden esetben a tanulást támogató, fejlesztő-segítő értékelésnek és visszajelzésnek kell követnie. Ezeknek az eszközöknek a kiegészítése a tanulói önértékeléssel, a társértékeléssel és a csoportos értékelési formákkal lehetővé teszi, hogy az értékelés a tanuló számára örömteli, élvezetes eseménnyé váljon, fejlesztve ezzel a reflektivitást és az érzelmi, szociális intelligenciát, valamint a pozitív énkép és önbecsülés fejlődését.

A szummatív értékelés helyett fejlesztő és diagnosztizáló mérés és fejlesztő szöveges értékelés bevezetése indokolt.

Habilitáció/rehabilitáció

Az egyéni fejlesztőmunka tervezése, a rehabilitációs terv kidolgozása logopédus, pszichopedagógus, tanulásban akadályozottak pedagógiája szakon/szakirányon szakképzettséget szerzett gyógypedagógus, gyógypedagógus-terapeuta, pszichológus és egyéb szakemberek (pl. szomatopedagógus, gyermekpszichiáter) bevonásával történik és rehabilitációs célú órakeretben zajlik.

Az egyéni fejlesztési terv tartalmáról, célkitűzéseiről, ütemezéséről (mikro-, ill. makrotervezés) tájékoztatást kell kapniuk az osztálymunkában részt vevő pedagógusoknak, szaktanároknak, különös tekintettel a gyermek osztályfőnökére.

A gyógypedagógiai tanár, terapeuta által vezetett pedagógiai rehabilitáció a funkcionális képességfejlesztő programok külön alkalmazásával, a fejlesztések során tanultak elmélyítésével szolgálja az eredményes iskolai előmenetelt.

A tehetséges tanulók számára a tehetségük kibontakozásához szükséges feltételek, eszközök, módszerek biztosítása a pedagógiai rehabilitációnak is kiemelt feladata a tanórai és tanórán kívüli tehetséggondozás mellett.

Az egészségügyi célú rehabilitáció elsősorban az egyéb pszichés fejlődési zavar jellegének, tüneteinek kivizsgálásakor megállapított diagnózisnak megfelelő szakorvosi ellátást, annak folyamatosságát, kontrollját, valamint a pedagógiai rehabilitációt segítő egészségügyi terápiákat foglalja magába.

Ennek érdekében a diagnózisalkotás fontos része a gyermekpszichiátriai vizsgálat (ADHD és magatartásszabályozási zavar esetén), szükség esetén kiegészítésként gyermekneurológiai, fül-orr-gégészeti, valamint gyermekszemészeti vizsgálat, továbbá az ezekhez kapcsolódó beavatkozások és rendszeres kontroll.

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók iskolai nevelése-oktatása

Az enyhe értelmi fogyatékos tanuló

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók gyógypedagógiai értelemben a tanulásban akadályozott gyermekek körébe tartoznak, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okokra visszavezethető gyengébb funkcióképessége, illetve a tartósan kedvezőtlen környezeti hatások miatt a neurológiai érés lelassulása folytán tartós, átfogó tanulási problémákat mutatnak.

BAPTISTA OKTATÁS

Az enyhe értelmi fogyatékosság sok esetben először iskolai tanulási helyzetekben jelentkezik, összefüggésben az alapképességek eltérő, lelassult fejlődésével. Így a tanulási sajátosságok szinte valamennyi tantárgyban generalizáltan, átfogóan és tartósan jelentkeznek.

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók esetében a minél korábban megkezdett, hosszantartó, rendszeres és intenzív gyógypedagógiai fejlesztés és terápia, a tanulási képesség szintjéhez igazodó tanulási módszerek folyamatos alkalmazása, a tanulási motiváció megfelelő fejlesztése, valamint a stigmatizációs hatások (eredménytelenség a tanulásban, kisebbrendűségi érzés kialakulása, csúfolódás stb.) megelőzése/kompenzálása a fő feladat. A tanulási képesség fejlesztéséhez a pedagógiai, gyógypedagógiai eszközök alkalmazása mellett szükséges a környezeti, szociális feltételek javítása is.

Az enyhe értelmi fogyatékos gyermekek/tanulók képességszintje a megközelítően azonos életkorú tanulócsoportokban sem homogén.

Az enyhe értelmi fogyatékossághoz sok esetben társul más fogyatékossági típus is:

- hallássérülés,
- látássérülés,
- mozgáskorlátozottság,
- autizmus spektrumzavar.

Mindezek befolyásolják az ellátási szükségletet, a taníthatóságot és a gyermek jövőjére vonatkozó előrejelzéseket.

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók nevelési-oktatási szempontú jellemzői

Az enyhe értelmi fogyatékos gyermekek oktatását-nevelését-fejlesztését elláthatja gyógypedagógiai intézmény, iskolai osztály és/vagy a többi tanulóval részben vagy egészben együtt, azonos iskolai osztályban együttnevelést biztosító befogadó iskola.

A tanulói szükségletek ismeretében szakmai támogatás igényelhető (amennyiben nincs az intézménynek saját státuszban lévő gyógypedagógusa):

- az Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézményekben (EGYMI) működő utazó gyógypedagógusi, utazó konduktori hálózatoktól;
- pedagógiai szakszolgáltatást nyújtó intézményektől; valamint
- pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézményektől.

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók nevelési folyamatát meghatározó irányelvek és szempontok:

- tanulásban akadályozottak pedagógiája szakirányon vagy (korábban) oligofrénpedagógia szakon végzett gyógypedagógus vesz részt a nevelési-oktatási és/vagy fejlesztési folyamatban, valamint szükségszerűen más szakirányon végzett gyógypedagógus és/vagy egyéb szakember (pszichológus, orvos, szociálpedagógus stb.);

BAPTISTA OKTATÁS

- a tanórák mellett az enyhe értelmi fogyatékos tanulók kötelezően részt vesznek az egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs és rehabilitációs foglalkozáson, amelynek célja a pszichikus funkciók fejlesztése a tanulók egyéni szükségleteinek megfelelően;
- a gyógypedagógus a partnerekkel együtt (tanuló, pedagógus, szülők stb.) egyéni fejlesztési tervet állít össze, amely konkrét, mérhető és rövid idő alatt elérhető célokra bontja le a távlati fejlesztési célokat;
- elengedhetetlen az egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs és rehabilitációs foglalkozások dokumentálása, az elért eredmények összehasonlítása a kiinduló állapottal, a pedagógiai diagnosztika eszközeivel pontos és mérhető információk gyűjtése, ezek alapján az egyéni fejlesztési terv módosítása;
- a tanuló általános fejlettségi állapotának, tanulási képességeinek leginkább megfelelő tanulási tempó és absztrakciós szint biztosítása, amely tanulási területenként/tantárgyanként eltérő lehet;
- a fogalmak lassú érlelése, a sokrétű és intenzív tapasztalatszerzés, az elvonatkoztatás lépéseinek szemléltetésén alapuló folyamat a fogalmak fokozatos „bővítését" teszi lehetővé;
- a megtanultak számbavétele, rendezése és kérdések/problémák segítségével a még nem ismert válaszok keresése. A saját élmények, korábbi tapasztalatok/tudás összekapcsolása a megtanulandó fogalmakkal, cselekvésekkel;
- a gondolkodás rigiditása miatt a kérdések egyszerűsítése, a feladatelemek kis lépésekre bontása vagy analógiák alkalmazása hozzájárul a tanulóban már meglévő tudáselemek megerősítéséhez, a továbblépéshez;
- fontos a különböző képességeket fejlesztő eljárások és feladatok összehangolása, a tanuló érdeklődésének és motiváltságának elősegítése (pl. feladatok választhatósága, több megoldási lehetőség keresése, az önálló tanuláshoz szükséges technikák elemeinek fokozatos elsajátítása, a metakognitív folyamatok állandó megerősítése, az egyéni tanulási utak feltárása);
- fontos a tanulásra rendelkezésre álló idő változatos strukturálása, az időtartamok rugalmas változtatása, a legkedvezőbb csoportméret kiválasztása;
- az elsajátítás folyamatában alkalmazott eszköztár (pl. számológép, szótár, IKT-eszköz, gondolattérkép stb.) alkalmazásának tanítása, majd felhasználásának lehetősége a tanuló számára a pedagógiai folyamat minden szakaszában;
- megfelelő tanulási környezet kialakítása (térelrendezés, berendezés, változtathatóság stb.).

A tanuló fejlődését támogató feltételek:

- megfelelő osztálylétszám;
- az aktív tanulás biztosítása;

BAPTISTA OKTATÁS

- a szükségleteknek megfelelő tanulásszervezési mód kiválasztása;
- a személyre szabott tanulás lehetősége;
- differenciálás alkalmazása;
- együttnevelés során a kéttanáros modell alkalmazása és/vagy a pedagógus-gyógypedagógus szoros együttműködése, rendszeres konzultációja;
- fejlesztő értékelés (tanulást támogató értékelés) alkalmazása.

A cél az enyhe értelmi fogyatékos tanulók kompetenciafejlesztése a következő területeken: kommunikációs képességek, kognitív képességek, orientációs képességek, kreatív képességek, motoros képességek és szociális képességek.

Nevelési-oktatási szakaszok és kiemelt pedagógiai feladatok

Az alapfokú képzés első szakaszának 1–4. évfolyam feladatai

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók számára az 1–4. évfolyamon a tanuláshoz nélkülözhetetlen pszichés funkciók fejlesztésére helyeződik a hangsúly. A tanulók között meglévő eltérések differenciált eljárások, tartalmak és oktatásszervezési megoldások alkalmazását teszik szükségessé.

A képességfejlesztésben hangsúlyos szerepük van a közvetlen érzékleti tapasztalatoknak, a tárgyi cselekvéses megismerésnek, a céltudatosan kiválasztott tevékenységnek. A tanuló fejlesztésének hosszú folyamatában az aktuális igényeknek megfelelően kell módosítani a pedagógiai folyamatot.

Az iskolába lépéskor a tanulók átlagosan 5-10 percet képesek koncentrálni, ezért a tanóra felépítésénél erre figyelemmel kell lenni. Várhatóan a 4. évfolyam végére sem tudnak egy teljes tanórát koncentráltan végigdolgozni.

A tanulók iskolakészültsége eltérő, ezért a tanulási feladatok jellege, összetettsége és a megvalósításhoz szükséges idő különbözik. Az 1-4. évfolyam 1. évfolyamán javasolt – a Nemzeti alaptanterv által biztosított lehetőséggel élve – egy évfolyam tananyagának elsajátítására egy tanévnél hosszabb időtartamot tervezni.

Az alapfokú képzés második szakaszának 5–8. évfolyam feladatai

Kiemelt feladat az 1-4. évfolyam módszertanának további alkalmazása, hogy lehetővé váljon az alkalmazható tudás megszerzése. Fontos, hogy a tanulás iránti motiváció az enyhe értelmi fogyatékos tanulók esetében – megfelelő tanulási környezetben – hosszabb ideig megmarad, mint a többségi tanulóknál, így erre még 5-8. évfolyamon is lehet építeni.

A 5-8. évfolyamon a tanulók fejlesztése elsődlegesen a megismerési módszerek további fejlesztésére, a szemléletes képi gondolkodás nyomán kialakuló képzetekre, ismeretekre, az elsajátított tanulási szokásokra épül. Hangsúlyosabbá válik továbbá az önálló tanulási tevékenység. A tanulás-tanítás folyamatában előtérbe kerül a verbális szint, de a tanulók fejlettségének megfelelően differenciált módon jelen van a manipulációs és a képi szint is. Ezek a gondolkodásbeli szintkülönbségek egyéni fejlettségtől függően az értékelési területek és szintek (kognitív, affektív, pszichomotoros) megválasztását is befolyásolhatják.

BAPTISTA OKTATÁS

A Nat alkalmazása az enyhe értelmi fogyatékos tanulók nevelése-oktatása során

Tanulási és nevelési célok

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók esetében a nevelési és tanulási célok megegyeznek a Nat-ban leírtakkal, de azok mélysége, kialakíthatóságuk időigénye, módja az egyéni sajátosságokhoz igazodóan módosul.

- Testi és lelki egészségre nevelés

  Az egészséges és tudatos életmód kialakítása, a káros szenvedélyek kialakulásának megelőzése kiemelt feladat. Az erőnlétnek és a fizikai állóképességnek – mint a munkavégzés alapvető feltételének – kiemelt szerepe van a tanulók társadalmi beilleszkedésében. Ennek érdekében nagy hangsúlyt kell helyezni a szabad mozgás, a sport és a rekreáció lehetőségeire. Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók számára érdemes támogatást nyújtani a kortárskapcsolatok kialakításában. A konfliktusok megoldásához a pedagógus modellálása és a konfliktuskezelési technikák tanítása/begyakoroltatása is szükséges. A célok elérése érdekében fontos a tanulók családjával keresni az együttműködési lehetőségeket.

- Önismeret és a társas kultúra fejlesztése

  A megfelelő önértékelés, a tanuló saját személyiségének megismerése nagy jelentőséggel bír, mivel a társas kapcsolatok alakításában, a társadalmi beilleszkedésben elengedhetetlenül szükséges a reális énkép, a megfelelő önismeret. Ehhez a mindennapokban fontos a folyamatos visszajelzés, a belső kontroll erősítése, az önbizalom fejlesztése.

- Felelősségvállalás másokért, önkéntesség, erkölcsi nevelés, családi életre nevelés

  A kooperatív csoportmunka segíti megtapasztalni az alkalmazott szabályokat, később pedig hozzájárul a munkavállalás során szükséges együttműködési készségek fejlődéséhez. Az enyhe értelmi fogyatékos tanuló a szükséges támogatással fokozatosan képessé válik a felelősségteljes döntések meghozatalára.

- Médiatudatosságra nevelés

  A tanulók az egyéni sajátosságaiknak megfelelően legyenek képesek a társadalmi érintkezést szolgáló információk megtalálására, értelmezésére, közvetítésére és alkotására. Ismerjék fel a hiteles, megbízható és fontos információkat. A pedagógus választékos kommunikációval segíti ezt a folyamatot, valamint fejleszti digitális kompetenciáit, és rendszeresen használ digitális eszközöket a nevelés-oktatás folyamatában, amelyeket a tanulók pszichológiai jellemzőinek megfelelően válogat és gyűjt össze.

- A tanulás tanítása, pályaorientáció

  Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók nevelését ellátó intézmények biztosítják azokat az információkat és tapasztalatokat, amelyek a tanulók egyéni sajátosságainak megfelelően támogatják az életpálya-tervezést és a pályaorientációt. Fontos az egyénre szabott

BAPTISTA OKTATÁS

motiválás, az egyéni tanulási módok biztosítása, az élményt adó tanulási szokások kialakítása. Az életkori sajátosságokhoz illeszkedve törekedni kell a tanulók saját tudásáról való reális ismeretek kialakítására, valamint a növekvő felelősségvállalásra a saját tanulásukért. Az egész életen át tartó tanulásra való felkészítés fontos a társadalmi integráció és a munkaerőpiacra történő sikeres belépés szempontjából.

- Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

  Az emberiség és hazánk múltjának és jelenének megjelenítésén, megértetésén keresztül képessé kell tenni a tanulókat a társadalom megismerésére, a társadalomban elfoglalható helyük reális felismerésére, a társadalmi színtereken való eligazodásra. Ki kell hogy alakuljon a tanuló attitűdje, viszonya önmagához, szűkebb és tágabb környezetéhez, a történelmi múlthoz. Fontos felkészíteni a felnőttlét és a tágabb környezet közügyeinek megismerésére, az állampolgári jogok és kötelezettségek érvényesítésére. Az iskolai színtéren belül ajánlott lehetőséget adni a demokratikus jogok gyakorlására (diákönkormányzat).

- A fenntarthatóság, környezettudatosság

  Elengedhetetlenül szükséges a személyes megtapasztalás, a környezeti ártalmak és az emberi élet szükségleteinek összefüggéseire való rávilágítás, a helyes szokásrend kialakítása. Ehhez fontos a környezet adott szempontok alapján történő megfigyelése, a következtetések közös levonása, az egyéni felelősség tudatosítása. A szorosan vett természeti környezet ápolása, gondozása mindennapi feladatként kell hogy jelentkezzen.

Kiemelt kompetenciaterületek

Alapkompetenciák

- A tanulás kompetenciái
- A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
- A digitális kompetenciák
- A matematikai, gondolkodási kompetenciák
- A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
- A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
- Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

Tanulási területek

Magyar nyelv és irodalom: magyar nyelv, irodalom

Az anyanyelvi kompetencia fejlődése a tanulás célja és egyben minden ismeretszerzés eszköze is; az enyhe értelmi fogyatékos tanulók nevelésében kitüntetett helye van. Célja és feladata a szókincsfejlesztés és -gazdagítás, a növekvő igényű helyes nyelvhasználat erősítése, a nyelvi hátrányok csökkentése. Feladata az eredményes olvasás- és írástanulás feltételeinek

BAPTISTA OKTATÁS

megteremtése, az alapképességek kialakítása, megerősítése. Kiemelkedő szerepe van a nyelv rendszerére, a helyesírásra vonatkozó alapvető tudás elsajátításában. Az irodalmi ismeretek célja, hogy a tanulókat a műveken keresztül gazdag tapasztalatokhoz juttassa a világról, az emberi természetről, az emberi létről, az érzelmekről, a valósághoz való sokrétű viszonyulásról. A Magyar nyelv és irodalom tanulási területnek meghatározó szerepe van az önálló tanulás kialakításában.

A tanulási terület kiemelt habilitációs/rehabilitációs feladatai:

a) A beszédfeldolgozó folyamatok erősítése.

b) Figyelem, a gondolkodás, az emlékezet, az analizáló és szintetizáló képesség fejlesztése.

c) A téri és síkbeli tájékozódás fejlesztése, a relációs szókincs bővítése.

d) A grafomotoros készségek fejlesztése.

e) Az olvasás elsajátításához szükséges hármas asszociáció megerősítése:

- vizuális észlelés – jelfelismerés,
- akusztikus észlelés – hangok differenciálása,
- a beszédmotoros észlelés fejlesztése.

f) Az olvasott szavak és a köztük lévő grammatikai viszonyok felismertetése.

g) A rutinszerű olvasási képesség fejlesztése.

h) A szövegösszefüggések megláttatása, a szövegértés fejlesztése.

i) Az írás műveleteinek gyakorlása: másolás, tollbamondás, emlékezetből írás fokozatai, törekvés az eszközszintű használatra.

j) Szövegalkotás szóban, majd írásban.

k) A helyesírási szokások megerősítése.

Tanulási eredmények

Az enyhe értelmi fogyatékos tanuló:

- alkalmazza a tanult nyelvi fordulatokat tanulási helyzetben és a spontán beszédben egyaránt;
- képes a kommunikációs helyzetnek megfelelő kulturált nyelvi magatartásra és viselkedésre;
- képes véleménynyilvánításra és mások véleményének meghallgatására;
- fokozódó önállósággal alkalmazza a szövegtartalmat és a beszélő szándékát tükröző kommunikációs eszközöket;
- receptív (passzív) és expresszív (aktív) szókincse bővül;
- egyéni sajátosságaihoz mérten törekszik a rendezett és olvasható írásképre;

BAPTISTA OKTATÁS

- érdeklődésének megfelelően, hagyományos és digitális szövegek által bővíti ismereteit;
- felismer helyesírási problémahelyzeteket, képes hibakeresésre és hibajavításra.

Matematika: matematika

Ezen a területen a kognitív képességek fejlesztési lehetőségei vannak a középpontban.

A tanulási terület kiemelt habilitációs/rehabilitációs feladatai:

a) A tanulás eszközeinek célszerű használata.

b) A kíváncsiság ébrentartása, az önbizalom folyamatos erősítése.

c) A finommotorika, a térlátás, a téri és idői tájékozódás, valamint a szem-kéz koordináció fejlesztése.

d) Az ismeretek mozgósítása bemutatott analóg helyzetekben, alkalmazás a próbálgatások szintjén.

e) Cselekvésben jelentkező problémák segítséggel, majd segítség nélkül való felismerése, megbeszélése, megoldása próbálkozással. Az eredmény ellenőrzése.

f) Tárgyak, személyek, alakzatok, jelenségek, mennyiségek megfigyelése, a látottak értelmezése és a tapasztalatok összefoglalása.

g) A mennyiségállandóság, a mennyiségek közötti tájékozódás és a becslés képességének kialakítása.

h) A matematika tanulásához szükséges fogalmak fokozatos megismerése.

i) A közös cselekvéshez, munkához szükséges tulajdonságok, képességek felépítése, szokások kialakítása.

j) A tantárgy iránti tanulási kedv folyamatos szinten tartása. Az önfejlesztés igényének támogatása, értékelése. Az önismeret, az önszabályozás képességének fejlesztése.

k) Mindennapos probléma megoldásának elképzelése, sejtés megfogalmazása. A képzelt és a tényleges megoldás összevetése.

Tanulási eredmények

Az enyhe értelmi fogyatékos tanuló:

- tájékozódik a térben és időben, valamint a világ mennyiségi viszonyaiban saját élményből kiindulva;
- felhasználja a megszerzett tudást, az elvont fogalmakat, szabályokat, összefüggéseket stb. kezdetben ismert, majd ismeretlen szituációkban;
- használja a problémamegoldó képességét először próbálkozás útján, majd racionális szinten;
- képes kérdéseket megfogalmazni, állításokat bizonyítani, valamint véleményt alkotni;

BAPTISTA OKTATÁS

- ismeri a matematikai fogalmakat, a mennyiségi viszonyokat, valamint a mennyiségállandóság fogalmát a kiválogatás, összehasonlítás, csoportosítás gondolkodási műveleteinek segítségével;
- változatos feladatokban használja számolási készségét;
- emlékszik a szóbeli számoláson túl a műveleti sémákra (analógiákra), így képes műveleteket írásban elvégezni;
- megtervezi a cselekvési sorrendet; megoldást keres: kiválasztja a lehetséges megoldásokat, a feladatot megoldja a készen kapott sémák szerint, algoritmusok segítségével, később alternatív gondolkodás mentén. A sémák alkalmazásának nehézsége esetén felismeri a lehetséges műveletet, és eszközhasználattal (pl. számológép) váltja ki;
- összehasonlítja a feltételezést és a valóságot az eredmény helyességének megítélésében;
- megnevezi a gyakorlatban megfigyelt tulajdonságokat, kiemeli a lényeges jegyeket;
- elemzi és összehasonlítja a látottakat, felfedezi a különbségeket;
- képes mennyiségeket elképzelni, cselekvéshez, történéshez fűződő megfogalmazással;
- tanult ismereteit digitális eszközön is alkalmazza;
- képes segítséget kérni és elfogadni, valamint együttműködni.

Történelem és állampolgári ismeretek: történelem, állampolgári ismeretek

A tartalmak elsajátításakor figyelembe kell venni a tanulók gyógypedagógiai-pszichológiai jellemzőit, ezért előnyben kell részesíteni a sajátélményű tevékenységeket. A személyes élmény segíti annak a belátását is, hogy a jelen eseményei nagymértékben a múlt eseményeinek eredményei, és mai életünk hatást fog gyakorolni a jövő nemzedékek sorsára is, azaz a történelemnek, a társadalom eseményeinek mi magunk is részesei vagyunk. A fejlesztés kiemelt területként kezeli a személyiség és az emberi jogok tiszteletére nevelést, a szociális érzékenységet, az értékvédő magatartás kialakítását, a környezetért érzett felelősséget.

A tanulási terület kiemelt habilitációs/rehabilitációs feladatai:

a) Az időészlelés fejlesztése saját élményen keresztül, majd az évtizedek, évszázadok, évezredek, az emberöltő megértése.

b) Az idő múlása és a korok emberének, társadalmának, környezetének változása, összefüggések felfedeztetése. Az egyén és a társadalom kapcsolata, egyén, család, közösség, a világ nemzetei.

c) Emberi magatartásformák és élethelyzetek megfigyelésének, az információgyűjtés technikájának fejlesztése. Az információ forrásainak megkülönböztetése: bizonyosan hiteles, nem bizonyosan hiteles, hiteltelen.

d) A tér és idő kapcsolatainak bemutatása, ezek felfedeztetése.

e) A kommunikációs képességek fejlesztése.

BAPTISTA OKTATÁS

f) A képzelet, a kreativitás alakítása, fejlesztése.

g) Tapasztalatszerzés a valós, a lehetséges és a lehetetlen megítéléséhez, a valóság és a fikció közötti különbség érzékeltetése, szemléletes bemutatása.

h) A megtartó emlékezet, az akaratlagos figyelem fejlesztése.

i) Az önálló tanulás képességének fejlesztése. Kritikai gondolkodás fejlesztése.

j) Az együttműködésen alapuló tanulás fejlesztése kooperatív technikák alkalmazásával.

k) Az érdeklődés felkeltése és fenntartása a világ, a társadalom eseményei iránt.

Tanulási eredmények

Az enyhe értelmi fogyatékos tanuló:

- érzékeli a különbséget a múlt és a jelen között, képes beazonosítani eseményeket saját élményből;
- elemzi a történelmi események okait és következményeit fokozatosan csökkenő segítségnyújtás mellett;
- ismeri a közös európai civilizációs és magyar nemzeti kulturális kódrendszer (szimbólumok, történelmi személyek, történetek, fogalmak, alkotások) legalapvetőbb elemeit;
- felismeri a saját szerepét, a saját feladatát, valamint a saját felelősségét;
- felismeri a szabadság, a felelősség és az emberi helytállás jelentőségét;
- tájékozódik a munkalehetőségek és a munkavállalás terén;
- az információk szerzéséhez és rendszerezéséhez infokommunikációs eszközöket használ.

Erkölcs és etika

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulóknál különös jelentőséggel bír az önelfogadás, a másság elfogadása, a fogyatékos emberek iránti együttérző, segítő magatartás kialakítása. Fontos a szociális érzékenység, a problémamegoldás, az önkéntes feladatvállalás és -megoldás képességének kialakítása.

A tanulási terület kiemelt habilitációs/rehabilitációs feladatai:

a) A kommunikációs képességek fejlesztése.

b) Az önálló tanulás képességének fejlesztése. Kritikai gondolkodás fejlesztése.

c) Az együttműködésen alapuló tanulás fejlesztése kooperatív technikák alkalmazásával.

Tanulási eredmények

Az enyhe értelmi fogyatékos tanuló:

- elfogadó attitűdöt tanúsít a hátrányos helyzetű és a különleges bánásmódot igénylő tanulók iránt;

BAPTISTA OKTATÁS

- ismeri a különböző közösségekben való létezés formáit és lehetőségeit;
- ismeri az erkölcs, a vallás helyét és szerepét az egyén és a társadalom szempontjából;
- ismeretekkel rendelkezik a családi költségvetéstől az államháztartásig.

Természettudomány és földrajz: környezetismeret, természettudomány, biológia, kémia, fizika és földrajz

A tanulók ismeretelsajátításában a természeti-környezeti világ elemi megismerésének lehetősége tűzhető ki célul. Ugyanakkor nagyobb hangsúlyt kap a szemléletformálás, a természethez való pozitív viszonyulás megteremtése, az egyén és a társadalom számára fontos konstruktív – a természet védelmében, valamint a saját és mások egészségének megőrzésében tudatos – magatartás- és viselkedésformák elsajátítása.

A tanulók a mindennapokban is jól használható gyakorlati példákon és tapasztalatokon keresztül sajátíthatják el a földrajzi térben történő eligazodás alapvető eszközeit, módszereit. Az egyszerű, elemi földrajzi ismeretek átadása, az általános és a speciális képességek fejlesztése a specifikumokra figyelve történik.

A tanulási terület kiemelt habilitációs/rehabilitációs feladatai:

a) A kíváncsiság és az érdeklődés felkeltése.

b) Kérdésfeltevés, kérdések megfogalmazásának tanítása.

c) A kommunikációs képességek és készségek fejlesztése, a tantárgyspecifikus fogalmak használata.

d) A saját testkép, testséma kialakítása, majd pedig a térérzet alakítása, megerősítése, a viszonyszavak pontos használata.

e) A rész-egész viszony a valóságban, a térképi ábrázolásban. A valóság és a térkép összefüggéseinek felismerése.

f) Biztos tájékozódás megteremtése a közvetlen térben. Tájékozódás biztonsága a síkban, a jelek, a szimbólumok világában.

g) Tájékozódási feladatok, téri viszonyok felismerése, megértése; valamely tárgy, objektum tényleges és viszonylagos helye, helyzete.

h) Az idő múlásának érzékelése, felfogása, az idő és tér változásának észlelése, értelmezése. Az idő észlelésének fejlesztése. Időrend, periódus a természetben, a folyamatokban.

i) A gondolkodási funkciók, műveletek fejlesztése. Analizáló, szintetizáló képesség fejlesztése. Ok-okozati összefüggések, problémák felismerése, megoldások keresése.

j) A rövid és a hosszú távú figyelem és emlékezet fejlesztése.

k) A tanulási technikák (megfigyelés, vizsgálódás, lejegyzés, feladatmegoldás, értelmezés, irányított ismeretszerzés) kialakítása, megerősítése.

l) Tanulási technikák megerősítése: térképek, információhordozók használata, önálló ismeretszerzés egyszerű szövegből, a tankönyv, a feladatlap, a munkalap használata.

BAPTISTA OKTATÁS

m) Kísérletek, saját tapasztalatok, a természettudományos ismeretek és a hétköznapi élet tapasztalatai közti összefüggések felismerése, erősítése.

Tanulási eredmények

Az enyhe értelmi fogyatékos tanuló:

- megkülönböztet anyagokat és halmazállapotokat a hétköznapi élet példáinak segítségével;
- megállapítja, majd összehasonlítja az élőlények érzékelhető jegyeit;
- megfigyeli a természet egyes ciklusait, összegyűjti az ezzel kapcsolatos tapasztalatait és ismereteit;
- irányítással, egyszerű példákkal felfedezi az állandóságot és a változást;
- jól tájékozódik a közvetlen környezetében, a szűkebb lakóterében, lakóhelyén;
- jól tájékozódik a földrajzi térben és időben;
- jól tájékozódik a földrajzi-környezeti kérdésekben, folyamatokban;
- tájékozott a hazai földrajzi-környezeti folyamatokban;
- ismeri a hétköznapi életben felhasználható földrajzi-környezeti tudás elemeit;
- tájékozott a regionális és globális földrajzi-környezeti kérdésekben;
- jól tájékozódik a térben térkép, illetve digitális alkalmazások segítségével;
- felismeri a használati tárgyak anyagait, az anyagfogalmat biztosan használja;
- ismeri saját szervezete működését, felépítését – megfigyelések, vizsgálódások, konkrét tapasztalatok segítségével;
- ismeretekkel rendelkezik a gyakoribb betegségek megelőzéséről, a környezet és az egészség közötti kapcsolat felismeréséről, az emberi szervezetet veszélyeztető anyagok hatásairól;
- jól használja a háztartás, a környezet ismert és használt egyszerű gépeit, a fizikai ismereteit alkalmazza a működtetés során;
- felismeri a kémiai ismeretekhez kapcsolódó környezeti problémákat;
- ismeri a háztartási szerek használatával, tárolásával kapcsolatos elővigyázatossági szabályokat;
- segítséggel alkalmazza földrajzi tudását a mindennapi életben a környezettudatos döntések meghozatalában, felelősséget érez döntései következményeiért.

Idegen nyelv: élő idegen nyelv

Az élő idegen nyelv tanításának, tanulásának céljait a tanulók szükségletei határozzák meg.

A szülők igényei, a tanulók fejlettsége alapján az iskola hozhat döntést a 7. évfolyam előtt megkezdett idegennyelv-tanulás kérdésében. Az idegen nyelv tanításának alapvető célja a kellő

BAPTISTA OKTATÁS

motiváció és késztetés kialakulásának támogatása. Ennek érdekében, valamint a későbbi nyelvtanulás megalapozása miatt a tanulót sikerélményekhez kell juttatni.

Tanulási eredmények

Az enyhe értelmi fogyatékos tanuló:

- megismerkedik a nyelvtanulással, nyelvtudással, és pozitív viszonyulása alakul ki ezekhez;
- bekapcsolódik a szóbeliséget, interakciót igénylő alapvető, korának megfelelő játékos, élményalapú nyelvi tevékenységekbe;
- érdeklődik az idegen nyelvi információhordozók, a számítógép nyelve iránt;
- felismeri és használja a legegyszerűbb kérés kifejezésére használt mindennapi nyelvi funkciókat életkorának és nyelvi szintjének megfelelő, egyszerű helyzetekben;
- a tanórán begyakorolt, nagyon egyszerű, egyértelmű kommunikációs helyzetekben a megtanult, állandósult beszédfordulatok alkalmazásával kérdez vagy reagál, mondanivalóját segítséggel vagy nonverbális eszközökkel kifejezi;
- megérti és értelmezi az adott témakörökben feldolgozott, begyakorolt szavakat.

Művészetek: ének-zene, vizuális kultúra, dráma és színház

Az iskolai nevelés-oktatás rehabilitációs célú feladatainak megvalósításában kiemelt szerepe van a gyakorlati tevékenységeknek, mert általuk az ismeretek élményszerűvé válnak, segítik a mélyebb megértést, fejlesztik a kreativitást. A tevékenységek, az alkotások széles körű kínálata lehetőséget teremt az egyéni adottságok kibontakoztatására, a sikerélmény biztosítására, a pozitív személyiségfejlesztésre, valamint a szabadidő hasznos eltöltésére és az érzelmi feszültség csökkentésére is.

A tanulási terület kiemelt habilitációs/rehabilitációs feladatai:

a) Önismeret, önértékelés, társas kapcsolatok, a pozitív alkalmazkodóképesség, a kapcsolatteremtő és együttműködési képesség fejlesztése.

b) Képzelet, kifejezőkészség, kreativitás fejlesztése.

c) Harmonikus mozgás kialakítása, fejlesztése.

d) A figyelemkoncentráció, a tartós figyelem és az emlékezet fejlesztése.

e) Az esztétikai érzékenység készségeinek alapozása, fejlesztése.

f) A térlátás fejlesztése, pontos képzetek kialakítása a valós térről, időről, az anyag, forma, funkció, szerkezet, szín, fény és mozgás viszonyairól.

g) A kommunikációs képességek fejlesztése szóban, ábrázolásban, befogadásban.

h) A finommotorika, a kreativitás, az eszközhasználati készség fejlesztése.

i) Az ismeretszerzési, a tanulási képességek fejlesztése.

j) Az érzékszervi tapasztalatszerzés fejlesztése, az érzelmi nevelés, érzékszervi kultúra gazdagítása, a belső kontroll, a pozitív énkép erősítése, a szegregált élethelyzet oldása.

BAPTISTA OKTATÁS

k) Az önkifejezés elősegítése, a szorongás oldása.

Tanulási eredmények

Az enyhe értelmi fogyatékos tanuló:

- képes téri helyzetek leírására szóban, megjelenítésére szabadkézi rajzzal;
- egyszerű közlő ábrákat értelmez;
- képes a kezdeményező, alkotó magatartásra;
- változatos technikákat alkalmaz az önkifejezésben és az alkotásban;
- képes az egyéni ízlését, stílusát érvényesíteni egy-egy saját tárgy készítése során;
- értelmezi a művészi alkotásokban megismert konfliktusokat, és ez segíti a toleráns, másokkal szemben empatikus személyiség kialakítását;
- egyszerű dalokat énekel emlékezetből, énekhangját árnyaltan használja;
- ismeri a tempó, hangerő, hangszín, hangmagasság és ritmus fogalmát;
- zeneértő és zeneérző képessége, zenei koncentrációja és érzékenysége fejlődik;
- alapszinten alkalmaz digitális zenei eszközöket, hangfelvétel készítéséhez, szerkesztéséhez és tárolásához.

Technológia: technika és tervezés, digitális kultúra

A tanulási terület középpontjába a munkához, az életvitelhez kapcsolódó praktikus ismeretszerzést és képességfejlesztést állítja. A tanulók megismerik a környezet szervezett átalakítását, megtanulják használni a korszerű eszközöket, megértik a kapcsolódó erkölcsi és etikai kérdéseket.

A digitális kompetenciák elsajátítása az esélyegyenlőség megteremtése, az életvitel kialakítása céljából is kiemelkedő jelentőségű. A tanulóknak képessé kell válniuk a digitális kompetenciák alkalmazására a tudás aktív bővítésében, az ismeretszerzésben és a hatékony kommunikációban. A tanulási terület tanulása-tanítása során kialakított kompetenciák messze túlmutatnak e tanulási terület keretein, mivel beágyazódnak más tantárgyak tanulásába is.

A tanulási terület kiemelt habilitációs/rehabilitációs feladatai:

a) Érzékszervi megismerések.

b) Térbeli, időbeli tájékozódó képesség fejlesztése.

c) Összehasonlítás, azonosítás, megkülönböztetés műveleteinek gyakorlása.

d) Szabályfelismerés, tervező, rendszerező, döntési képesség fejlesztése.

e) Csoportosítások, következtetések.

f) Algoritmikus és problémamegoldó gondolkodás fejlesztése.

g) A gyors, pontos, koordinált mozgásos reagálóképesség fejlesztése.

BAPTISTA OKTATÁS

h) A figyelem, az emlékezet, az akarat, az alkotó képzelet fejlesztése.

i) Felismerő, rendszerező képesség, szerialitás fejlesztése.

j) Analízis, szintézis.

k) A gondolkodási funkciók, műveletek fejlesztése: azonosságok, különbségek, csoportosítások, szabálykeresések, analógiák felismerése, összefüggések megoldása, ok-okozat felfedezése.

l) A problémafelismerő, tervező, alakító, konstruáló képesség fejlesztése, a kíváncsiság, motiváltság ébrentartása.

m) A cselekvőképesség fejlesztése, az önellátás, a környezetellátás technikáinak elsajátítása, alkalmazása.

n) Motorikus képességek fejlesztése, szabályozott akarati mozgások, mozdulatok továbbfejlesztése. A kar-kéz sebességének és ütemének alakítása.

o) A munkához való helyes viszonyulás, az érzelem, akarat, kitartás céltudatos fejlesztése.

p) A reális énkép, önismeret kialakítása, távlati lehetőségek felismerése, az önfejlesztő magatartás elfogadtatása.

q) Szociális képességek fejlesztése.

Tanulási eredmények

Az enyhe értelmi fogyatékos tanuló:

- felhasználja az infokommunikációs eszközöket a tudás bővítésére, kezdetben segítséggel, később önállóan is;
- kezdetben segítséggel, majd önállóan információkat keres az interneten, később használja kapcsolatok építéséhez, problémák megoldásához;
- megkülönbözteti a számára releváns információt a lényegtelen, illetve hamis információktól;
- tisztában van a személyes adat fogalmával, törekszik megőrzésére;
- egy adott feladat kapcsán önállóan hoz létre szöveges vagy multimédiás dokumentumokat;
- önállóan használja az informatikai eszközök operációs rendszereinek felhasználói felületét, az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat;
- digitális eszközökkel önállóan rögzít és tárol képet, hangot és videót;
- a hulladékokat szelektíven gyűjti, környezetét rendben tartja;
- ismeri a gyalogos és kerékpáros közlekedés szabályait;
- munkavégzéskor szabálykövető, kooperatív magatartást követ;
- munkája során odafigyel a takarékos anyag-, idő- és energiafelhasználásra;

BAPTISTA OKTATÁS

- elvégzi a rábízott családi és iskolai feladatokat;
- odafigyel az egészséges étkezés szempontjaira, egyszerűbb ételeket, italokat elkészít;
- a lehetséges továbbtanulási útvonalakkal kapcsolatban segítséggel összehangolja a valóságot és a vágyakat.

Testnevelés és egészségfejlesztés: testnevelés

A tanulási területhez kapcsolódó nevelés, fejlesztés célrendszere az enyhe értelmi fogyatékos gyermekek körében igen sokrétű. Általános célként a testi fejlődés segítése, a praktikus mozgások fejlesztése jelölhető meg. A tanulóknál atipikus mozgásfejlődési folyamat tapasztalható, ezért a fejlesztés célja az ebből származó nehézségek kialakulásának megelőzése, csökkentése is. Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók későbbi társadalmi beválása, a munka világába való beilleszkedése szempontjából különösen fontos a megfelelő fizikai állapot; a mozgások elsajátításának előkészítése a munkatevékenységek megtanulásában is szerepet játszhat.

A tanulási terület kiemelt habilitációs/rehabilitációs feladatai:

a) Erősítse a mozgásigényt, a kezdeményezőkészséget, bátorítson mozgásos feladatok, gyakorlatok elvégzésére.

b) Tanítson mozgásos játékokban való együttműködésre, szabálytartásra, a játék örömére.

c) Fejlessze a mozgásos alaptechnikák elsajátításának képességét, a kitartást, az állóképességet.

d) Kiemelt feladat az általános kondicionálás, a test hajlékonyságának, a végtagok ügyességének fejlesztése, a gyorsaság, az ugró, dobó, egyensúlyozó képesség alakítása, a tanuló biológiai állapotának, terhelhetőségének függvényében.

e) A saját testen való biztonságos tájékozódás kialakítása (függőleges és vízszintes zónák), a téri viszonylatok pontos felismerése, viszonyszavak megértése, használata, a téri biztonság erősítése.

f) A szép testtartás, a harmonikus mozgás fejlesztése.

g) A tartós figyelem, a fegyelmezett feladat-végrehajtás fejlesztése, a felelős magatartás beláttatása.

h) Önismereti képesség fejlesztése, önállóság, a versenyszellem erősítése.

Tanulási eredmények

Az enyhe értelmi fogyatékos tanuló:

- képes önállóan elvégezni koordinációs gyakorlatokat, amelyek a kinesztetikus differenciáló képességet (ezen képességterület az izmokból, inakból, ízületekből származik, és a finoman szabályozott mozgások működésében nyilvánul meg), a térbeli tájékozódó képességet és az egyensúlyozó képességet fejlesztik;

BAPTISTA OKTATÁS

- képes önállóan elvégezni kondicionálást biztosító gyakorlatokat, amelyek növelik az erőt, az állóképességet és a gyorsaságot;
- megosztott figyelme automatizálódik;
- helyzetfelismerő képessége fejlődik;
- képes helyesen kivitelezni tartásjavító és korrekciós gyakorlatokat, prevenciós és rehabilitációs feladatokat sporteszközök alkalmazásával is;
- a testmozgás, a testnevelés és a sport eszközei által megfelelő önismeretre tesz szert, fejlődnek az érzelmi-akarati készségei és képességei;
- toleráns a fogyatékos személyek iránt, tiszteletben tartja a szexuális kultúra alapelveit, elfogadja az egészségügyi szűrések és a környezetvédelem fontosságát.

Differenciálás – egyéni tanulási utak – erősségek – fejlesztendő területek

A differenciálás kiindulópontja, hogy nincs két egyforma enyhe értelmi fogyatékos tanuló. Az iskolában együtt tanított tanulók különböznek egymástól, ugyanakkor mindenkinek joga van a képességeihez mért legmagasabb szintű, minőségi oktatáshoz. A differenciálás lényege a tanulók egyéni szükségleteihez igazodó fejlesztés és/vagy az önvezérelt fejlődés körülményeinek biztosítása a nevelés gyakorlatában. A differenciálás célja annak biztosítása, hogy a tanulók abban a tempóban fejlődhessenek, amely számukra a legoptimálisabb, illetve önmagukhoz képest érjék el a lehető legnagyobb fejlődést, teljesítve a követelmények megfelelő szintjét.

A hatékony differenciálás megtervezéséhez szükséges a tanulókat megismerni a következő tekintetben:

- a továbbhaladáshoz szükséges előzetes, megalapozó tudás;
- az aktivizálhatóság;
- az önálló, egyéni munkavégzés terén való fejlettség;
- az együttműködési képesség;
- a társas helyzet jellemzői.

Fontos, hogy a tudatos differenciált tanulásszervezés használata pozitívan hat az önértékelésre, valamint a társakkal való viszonyra is.

Értékelés (tanulási eredmény)

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók iskolai teljesítményeit döntően szöveges fejlesztő értékeléssel (tanulást támogató értékeléssel) végezzük, amely a Nat által kijelölt célok elérését is támogatja. Célja a tanulói szükségletek meghatározása, valamint a nevelési-oktatási folyamatnak azokhoz történő igazítása. A szöveges értékelés lehetőséget ad az egyéni képességek és eredmények szerinti differenciálásra, illetve javaslatokat tartalmaz, hogy a gyermek mire fordítson nagyobb figyelmet a tanulási folyamatban. A szöveges értékelés történhet szóban vagy írásban, ezt kiegészíthetik egyéb értékelési formák (szimbólumok,

BAPTISTA OKTATÁS

tárgyak, pontozás stb.). A fejlesztő értékelés pedagógiai célja, hogy a gyermek folyamatos támogatást kapjon. Éppen ezért a gyermek számára is jól érthető megfogalmazásnak nagy szerepe van.

A leíró, szöveges értékelés feltételei a következők:

- az értékelés a konkrét teljesítményre vagy viselkedésre vonatkozik, sohasem címkéz;
- tartalmában komplex, mind pozitív, mind negatív elemek megjelennek;
- a fejlődés előző fokához kell kapcsolódnia, és a perspektíva következő fokát jelöli meg;
- emellett a továbblépésre vonatkozóan konkrét javaslatokat fogalmaz meg a szülők és a tanulók számára differenciáltan és érthető módon.

Az enyhe értelmi fogyatékos gyermekről, fiatalról általában a családban és az iskolában is kevésbé feltételezik az önszabályozás képességét, így önértékelésükben a külső visszacsatolások jelenthetik a legmeghatározóbb megerősítést.

A fejlesztő értékelés és az értékelési folyamat részeként a tanulók számára nyújtott visszajelzés rendszeressége, a visszajelzés kultúrája, szakmai minősége az iskolai tanulási környezet alakulását, a tanulás motivációját és a tanulási célok elérésének sikerességét alapvetően meghatározó tényezők.

Nagyobb időközönként sor kerül minősítő, szummatív értékelésre is, amelynek célja annak megállapítása, hogy a tanulók tudásának, ezen belül a stabil ismeretek kialakításának és a készségek elsajátításának szintje eléri-e a tanulási eredményekben foglalt kritériumokat. Az értékelés ez esetben tudáspróbák alapján történik, és százalékosan vagy ötfokú skálán lehet kifejezni. Kiemelten fontos az enyhe értelmi fogyatékos tanulóknál, hogy a szummatív értékelés formatív, fejlesztő elemeket is magában foglaljon, lehetőséget biztosítva a tanulók számára egy következő tanulási periódusban a javításra és a további fejlődésre. A diagnosztikus és szummatív értékelésnek ugyanakkor létjogosultsága van a továbbtanulás, pályaválasztás reális megítélésének elősegítésében, a szülők és tanulók döntésének támogatásában is.

Az ötfokú érdemjegy (osztályzat) skála alkalmazása – a gyermekek egyéni fejlődése szempontjából – nehézségeket vet fel. Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók fejlődési tempója ugyanis nagy egyéni eltéréseket mutat. A tapasztalatok azt támasztják alá, hogy az egy-egy tanév végéhez kapcsolódó követelményszintek alapján történő minősítő értékelés döntően az ismeretjellegű tudás megállapításakor lehetséges. A bonyolult pszichikus struktúrájú képességek kialakulása kevésbé időzíthető a tanévek egyes szakaszaihoz (pl. félév vége, tanév vége); egy-egy képesség fejlődésében a változás megállapítása (esetleges mérése) esetenként csak több év elteltével lehetséges.

A tanulók teljesítményét a számukra előírt követelményekhez kell viszonyítani. Az árnyalt, reális értékelés érdekében nem csupán a tanulás-tanítás folyamatában, hanem az értékelés során is szükséges a változatos, differenciált körülmények megteremtése. Fontos, hogy a tanuló a mérési-értékelési helyzetben élhessen a jogaival (pl. eszközhasználat, több idő stb.), továbbá arányosan jelenjenek meg a követelményekben a kompetenciák, az ismeretek, a készségek és az attitűdök is. Törekedni kell a tanulói tevékenységek és produktumok változatosságára.

BAPTISTA OKTATÁS

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók fejlődésének, tanulási eredményeinek, viselkedésének dokumentálására az egyes iskolák különböző megoldásokat alkalmaznak. Ezek segítségével nyomon lehet követni a tantárgyi teljesítmények mellett a gyermek általános fejlődésének folyamatát.

Az egészségügyi és pedagógiai célú habilitáció, rehabilitáció

Az egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs és rehabilitációs foglalkozás során a probléma jellegéhez legadekvátabb eljárások, módszerek és technikák használatával alakítják a gyermek képességeinek fejlődését, egyidejűleg biztosítva az ahhoz szükséges feltételeket.

A fejlesztési célok közé tartozik az akadályozott fejlődésből eredő hátrányok csökkentése, hogy a tanuló ismeretszerzési-tanulási folyamatban való részvétele aktív és eredményes legyen, és a lehető legkevesebb nehézséget tapasztalja a folyamat során.

A foglalkozás célja a hiányzó, sérült pszichikus funkciók kialakítása, magasabb szintre emelése, az esetleges rosszul szerveződött struktúrák megváltoztatása, de a kiemelkedő képességek fejlesztése szintén a fejlesztő munka hangsúlyos tartalmi eleme.

Az egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs és rehabilitációs foglalkozás segít a tananyag és a fejlesztési követelmények differenciálásában, a képességeket fejlesztő eljárások és feladatok összehangolásában, az egyéni tanulási technika kialakításában, a haladási tempó és a motiváció egyéni biztosításában, a fejlődés és a fejlődést tükröző értékelés megállapításában.

A foglalkozás eredményességét növeli, ha minél rendszeresebben – terápia során akár naponta – egyénre szabottan valósul meg, a fejlődés üteméhez illeszkedik, illetve a habilitáció teljes ideje alatt folyamatos a szakember támogatása.

Az egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs és rehabilitációs foglalkozások dokumentálása az egyéni fejlesztési terv (EFT) alapján történik, amelyet a gyógypedagógus készít el, együttműködve a partnerekkel.

Az EFT a szakértői véleményre, illetve a gyógypedagógus által készített pedagógiai diagnózisra alapulva készül.

Az egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs és rehabilitációs foglalkozások megvalósulása lehet osztálytermen belül és kívül is, egyéni vagy kiscsoportos formában. Mindehhez szükséges az együttnevelést megvalósító iskola pedagógusai és a tanulás támogatását megvalósító fejlesztő pedagógusok, gyógypedagógusok és a pedagógiai munkát segítő más szakemberek közötti együttműködés. Ez az együttműködés a pedagógusok kötelező tanórával le nem kötött órakerete terhére tervezhető, s a konzultációkkal alátámasztott pedagógiai tevékenységként valósulhat meg.

Az autizmus spektrumzavarral küzdő tanulók iskolai nevelése-oktatása

Az autizmus spektrumzavarok lényege a társas viselkedés, a kommunikációs és a rugalmas viselkedésszervezés minőségi károsodása, amely jellegzetes viselkedési tünetekben nyilvánul meg. Az autizmus spektrumzavarral küzdő tanulóra legjellemzőbb a kölcsönösséget igénylő társas viselkedési készségek területén tapasztalható gondolkodási képesség sajátos

BAPTISTA OKTATÁS

hiányossága, a beszéd szintjéhez képest károsodott kölcsönös kommunikáció, a rugalmas viselkedésszervezés és -kivitelezés képességének minőségi sérülése, valamint az egyenetlen képességprofil.

Az alapvető gondolkodási és viselkedési képességek spontán elsajátításához szükséges képességek hiánya jellemzően egész életen át megmarad, de a speciális intenzív terápiás és pedagógiai ellátás segítségével jelentős fejlődés érhető el. Az időben megkezdett sérülésspecifikus fejlesztés nagymértékben hozzájárulhat az állapot pozitív kimenetéhez.

Az autizmus spektrumzavarral küzdő tanulók pedagógiai szempontú jellemzése

Az autizmus spektrumzavarral küzdő tanulók – a tanítás, illetve a tanítási módszerek és tervezés módosítása szempontjából – kiemelkedő jelentőségű tulajdonságai:

- A másik személy szándékának, érzéseinek, gondolatainak, szempontjainak (meg nem értése, az önmagára vonatkoztatás hiánya.
- A szociális megerősítés jutalomértékének hiánya,
- a belső motiváltság gyengesége vagy hiánya.
- A beszéd korlátozott megértése,
- A beszéd vagy más kommunikációs eszköz spontán, funkcionális, rugalmas alkalmazásának eltérései, elmaradása.
- Hiányzó vagy korlátozott belátás,
- A változásokkal, újdonsággal kapcsolatos ellenállás, szorongás.
- A társas környezetben, felnőttekhez és gyermekekhez való szokatlan kapcsolódás, mely megnyilvánulhat a teljes visszahúzódástól, passzivitástól az erőteljes, túlzó ragaszkodásig, aktív, de bizarr kezdeményezésekig, vagy megnyilvánulhat az egysíkú, formális kapcsolatteremtésben.

Típusos erősségek, amelyekre építeni lehet a tanulás támogatása során

- Az egyénre szabott vizuális információ általában jól értelmezhető.
- Tanult rutinokhoz, szabályokhoz való alkalmazkodás.
- Jó mechanikus memória.
- Megfelelő környezetben, a gyermek érdeklődésének megfelelő témákban kiemelkedő koncentráció, kitartás, precizitás.
- Egyes, nem szociális tartalmú tantárgyi területeken – pl. szó szerinti tanulás, nem szöveges számtan, földrajz, zene – jó vagy akár kiemelkedő teljesítmény.

Típusos nehézségek és kognitív problémák, amelyekkel számolni kell a tanulás támogatása során

- Túlérzékenységre és/vagy fokozott ingerkeresésre utaló viselkedések

BAPTISTA OKTATÁS

- A figyelem felkeltésével, irányíthatóságával, fenntarthatóságával és váltásával kapcsolatos gyakori nehézségek.
- Az utánzási képesség hiányosságai.
- Ingerfeldolgozási, vizuomotoros koordinációs problémák.
- Tér-idő értelmezés gyengesége, esetleg hiánya.
- Analízis (sorrendiség)-szintézis műveleteinek problémája.
- Ok-okozati összefüggések felismerésének problémája.
- A lényegkiemelés, problémamegoldó gondolkodás deficitje.
- Az általánosítás, a tanultak új helyzetben való alkalmazásának sérülése.
- Felidézési problémák (pl. speciális szociális tartalmaknál és személyes élményeknél).
- Ismert tananyagban váratlan nehézség felmerülése szociális elem bevezetésével vagy új körülmények közötti alkalmazás során.
- A feladat céljának nem értése, a reális jövőre irányultság hiánya.
- A szimbolikus gondolkodás (pl. játék) fogyatékossága.
- Humor, irónia, metafora, képes beszéd félreértése, nem értése.
- A valóság téves értelmezése, felfogása.
- Realitás és fantázia összetévesztése.
- A szóbeli kérések, közlések félreértése, különösen a többértelmű, elvont kifejezések, többrészes utasítások esetén.
- Szó szerinti értelmezés.
- Képességek, ismeretek önálló, változatos alkalmazásának nehézsége.
- Gyermekközösségben áldozattá, illetve bűnbakká válás, egyes esetekben szociálisan a helyzetnek nem megfelelő viszonyulás a kortársakhoz.
- Szabadidőben passzivitás, kudarcokból eredő viselkedésproblémák megjelenése.
- Félelmek, fóbiák, szorongás.

Speciális módszerek az autizmus spektrumzavarral küzdő tanulók fejlesztésében

- A nevelés, fejlesztés tervezése a mért szociális alkalmazkodás, fejlettségi kor,
- A fejlesztésben, tanításban, a viselkedésproblémák megelőzésében és kezelésében alapvető a viselkedéses megközelítés és a kognitív viselkedésterápia módszereinek autizmusra adaptált alkalmazása. Iskoláskorban a többségi és a speciális oktatásban egyaránt hatékonyak a különböző viselkedéses stratégiák, mint pl. a láncolás, a modellnyújtás, a feladatanalízis módszere, a problémamegoldó stratégiák tanítása,

BAPTISTA OKTATÁS

promptolás, azaz megfelelő szintű segítő kulcsinger alkalmazása, szociális történetek, kortárs segítői programok és a videoalapú beavatkozási stratégiák.

- Szükség van az egyéni motivációs és jutalmazási rendszer kialakítására.
- A strukturált környezet alkalmazása bejósolhatóbbá, kiszámíthatóbbá, érthetőbbé és ezzel érzelmileg biztonságosabbá teszi a környező világot. A struktúra és a vizuális környezeti támpontok (pl. napirendek, vizuális időjelzők, folyamatokat megjelenítő vizuális algoritmusok) elősegítik az autizmussal élő gyermekek, tanulók autonómiáját és önállóságát, csökkentik a tanulók függőségét más személyektől, valamint lehetővé teszik a tevékenységrepertoár bővülését, a rugalmasabb alkalmazkodást, csökkentik a változásokkal szembeni ellenállást és szorongást.
- A szociális sérüléssel összefüggő tanítási nehézség miatt keresni kell az információ átadására a gyermek megértési szintjének megfelelő és szociális vonatkozásoktól leginkább független módszereket és médiumokat
- A tanítási helyzetek szociális vonatkozásainak elfogadása, illetve megértése fontos tanítási cél (pl. a csoportos, illetve „frontális" tanítási helyzetben való tanulás).

Tanulási környezet

A tanulási környezet szervezési feltételei

A tudatosan tervezett, és nem kényszermegoldásként alkalmazott integráció akkor indokolt, ha egyértelműen a gyermek javát szolgálja. Az integráció szükségességének és lehetőségének megítéléséhez az alábbi tényezők alapos mérlegelése szükséges, úgy, hogy a feltételek együttesen és perspektivikusan legyenek adottak:

Teljes, funkcionális integráció a következő feltételek megléte esetén javasolható: a tanuló részéről átlagos vagy átlag feletti intelligencia, enyhe fokú autisztikus fogyatékosság, jól kompenzált, minimális viselkedésproblémák.

A családtagok részéről egyértelmű szándék a szakemberekkel való szoros együttműködésre és a gyermek intenzív támogatására.

Az iskola részéről:

- a speciális módszertanban jártas pedagógus és asszisztens;
- jól előkészített, ütemezett egyéni fejlesztési terv;
- speciális eszközök, módszerek és környezet;
- együttműködés a családdal és/vagy a diákotthonnal;
- a befogadó gyermekcsoport felkészítése a pozitív hozzáállásra, folyamatos támogatás;
- szakértői csoport, amely rendelkezésre áll a szülők felvilágosításában, a pedagógusoknak nyújtandó szakmai tanácsadásban, problémakezelésben, a fejlesztés irányának kijelölésében, követésében, a szakértői csoporttal való intenzív kapcsolattartás;
- az integrált gyermek legyen elégedett az iskolai élettel, fontos, hogy jól érezze magát.

BAPTISTA OKTATÁS

A fenti feltételek mellett is szükséges az integráció fokozatos megkezdése, a szociális, kommunikációs és kognitív deficitek figyelembevétele, az egyénre szabott mérés, tervezés, fejlesztés, a tananyag szűrése , az egyes tantárgyakból, tananyagrészekből felmentés, továbbá a fogyatékosságot kompenzálandó alternatív eszközök, módszerek igénybevétele egyéni szükségletek szerint.

A tanulási környezet fizikai feltételei

- Állandó, saját hely a tanteremben, pihenőhely, paraván, fülvédő elérhetősége).
- Megfontolandó az étkezés és a szünet egyénre szabott megszervezése azokban az esetekben, amikor a társas és fizikai környezet túlterhelheti a tanulót.
- A tanulóknak strukturált környezetre és személyre szabott vizuális környezeti támpontokra van szükségük, beleértve a szünetek és a szabadidő megszervezésének támogatását.
- Szintén számítani kell az iskolán kívüli helyszíneken, programokon való részvétel nehezítettségére.

A tanulási környezet társas feltételei

A tanulási környezet meghatározó eleme a pedagógusok kommunikációjának stílusa és tartalma:

- Az autizmussal élő tanulók gyakran szó szerint értik a beszédet, ezért fontos, hogy a pedagógus pontosan és konkrétan fogalmazza meg közlendőit.
- Kerülni kell a kétértelmű, szarkasztikus, ironikus megfogalmazásokat.
- A szokásosnál több időt szükséges hagyni a hallottak feldolgozására,
- Az állandóság megtartása vagy a változás időben történő jelzése,
- Fontos, hogy a pedagógus hangsúlyozza: természetesnek tekinti a gyermekek közötti eltéréseket viselkedésben, teljesítményben, és rámutasson az autizmussal élő tanulók erősségeire, pozitív tulajdonságaira.
- Szociális naivitásuk, szokatlan társas viselkedésük miatt fokozottan kitettek az iskolai bántalmazásnak, ezért annak megelőzésére különösen nagy figyelmet kell fordítani.

Az autizmus spektrum pedagógiája szakirányos gyógypedagógus feladata az integrációban az intézményi közösségek informálása és folyamatos támogatása, a kortárs segítők felkészítése és a kortársakkal való együttműködésben rejlő egyéb lehetőségek kiaknázása, a habilitációs, rehabilitációs fejlesztés biztosítása, a családdal való folyamatos kapcsolattartás megszervezése, kooperációban a gyermek pedagógusaival.

A kulcskompetenciák fejlesztése

Alapkompetenciák

- A tanulás kompetenciái

BAPTISTA OKTATÁS

- A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
- A digitális kompetenciák
- A matematikai, gondolkodási kompetenciák
- A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
- A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
- Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

Alkalmazása az Irányelv alapján.

Az egyes tanulási területekre vonatkozó ajánlások

Magyar nyelv és irodalom

A tanulási területen a kommunikációs kompetencia valamennyi évfolyamon támogatást kap.

Egyes alsó tagozatos gyermekek nehezen tanulnak meg olvasni az autizmusban gyakori észlelési, érzékelési, figyelemmel és gondolkodási műveletekkel kapcsolatos problémák miatt. Az értő olvasás kialakulását nehezítheti az olvasottak szó szerinti értelmezése.

Sok gyermek számára érthetetlen és értelmetlen az önálló jelentéssel nem bíró betűk és szótagok olvasása és hangoztatása, számukra előnyt jelent a globális előprogramot tartalmazó olvasástanítási módszer alkalmazása. Az olvasás tanulása-tanítása során fontos a mindennapi élettel összefüggő, a tanuló személyes élményeihez kapcsolódó szövegeket alkalmazni.

Típusos nehézség a hallott és olvasott szövegek lassabb feldolgozása, a szövegértés gyengesége az adott életkori csoportban elvárthoz képest, különösen abban az esetben, ha a szöveg mások érzelmi és kognitív perspektívájának felvételét, gyors, rugalmas szempontváltást igényel, vagy elvont, szociális megértést tartalmazó fogalmakat tartalmaz.

Az írás okozhat technikai értelemben vett nehézséget, e mellett a nyelvi-kommunikációs problémák is tükröződnek az írott nyelv alkalmazásakor.

Sok autizmussal élő tanuló ír túlságosan lassan, jellemző lehet a grafomotoros ügyetlenség.

A tantárgyak, tananyagok elsajátításával kapcsolatos erősségek és nehézségek egyénenként nagyon eltérők, ezért a módosításokat, illetve az elvárásokat minden esetben egyénre kell szabni. Szükség lehet egyes tananyagrészek értékelése, minősítése alóli felmentésre, illetve a kézírás helyett számítógép használatának engedélyezésére, folyóírás helyett a nyomtatott nagybetűvel való írás jóváhagyására.

Matematika

A matematika területén az autizmus spektrum változatossága miatt igen nagy egyéni eltérésekre számíthatunk. Egyes autizmussal élő tanulók kiemelkedő tehetséget mutathatnak, míg mások súlyos nehézségekkel küzdenek.

Típusos nehézségek a matematikatanulás területén: a tanultak mindennapi élethelyzetekben való rugalmas alkalmazása, a megszerzett ismeretek mozgósítása, kombinálása, kreatív

BAPTISTA OKTATÁS

alkalmazása új feladatoknál. A szöveges feladatok megoldása különösen nehéz lehet a jellegzetes szövegértési problémák miatt.

Kiemelt jelentőségű a megismerési képességek fejlesztése, az önellenőrzés tanítása, az ismeretek önálló, gyakorlati alkalmazásának segítése, a problémamegoldás menetének tanítása. Különös hangsúlyt kap az oktatás szemléletes és konkrét jellege, a cselekvéses tanulás alkalmazása.

Egyéni mérlegelést követően szükség lehet az egyes tananyagrészek értékelése, minősítése alóli felmentésre. A geometria tananyagrészeknél a szerkesztési feladatok a grafomotoros gyengeség miatt extrém nehézséget jelenthetnek, ezért egyénenként megfontolandó e téren az értékelés, minősítés alóli felmentés.

Történelem és állampolgári ismeretek: történelem, állampolgári ismeretek

A történelem és állampolgári ismeretek tanulása során az erősségek közé tartozhat a tények, adatok precíz elsajátítása. Nehézséget okozhat ugyanakkor a társadalmi folyamatok összefüggéseinek, mozgatórugóinak önálló felfedezése, a lényegkiemelés, a történelmi személyiségek indítékainak intuitív megértése, többszempontú elemzése. Az idővel kapcsolatos fogalmak alkalmazása, a történelmi időszemlélet kialakulása szintén nehézséget okozhat. Az időbeliséget és más absztrakt, társas megértést kívánó fogalmak megértését segítő vizuális segédeszközök alkalmazása és a kapcsolódó elvárások egyénre szabott csökkentése szükséges.

Erkölcs és etika

Az erkölcstan tanulása az autizmusban a társas megértés minőségi sérülése miatt kifejezetten nehezített. Számolni kell a társas együttműködés szabályainak merev, rugalmatlan értelmezésével és a különböző nézőpontok megértésének nehézségével. Alapvető cél az énkép és önismeret fejlesztése, saját és mások érzelmeinek, nézőpontjának felismerése, megértése, a saját gondolatok és érzelmek kifejezésének tanítása. Az érintett tanulók esetében a társadalmi együttélés szabályait explicit módon szükséges tanítani.

Természettudomány és földrajz: környezetismeret, természettudomány, biológia, kémia, fizika és földrajz

A természettudományos ismeretek elsajátítása a tanulók erősségei közé tartozhat, ugyanakkor többlettámogatást igényelhet az ismeretek gyakorlati alkalmazása. Az autizmussal élő tanulók sajátos ismeretszerzési és gondolkodási nehézségei miatt általában nem számíthatunk a tanulók előzetes megfigyeléseire, élményeire, ezért a tanulás-tanítás folyamatában és módszertanában a közvetlen, konkrét példákon, élményanyagon keresztüli tapasztalásra kell helyezni a hangsúlyt, valamint törekedni kell arra, hogy a tanuló olyan kontextusokban szerezzen ismereteket és tapasztalatokat, ahol azokat később használni fogja.

Idegen nyelv

Az autizmus spektrumzavarral küzdő tanulóknál – hasonlóan az anyanyelvi kommunikáció esetében tapasztaltakhoz – hiányozhat az idegen nyelv rugalmas, a kommunikatív partnerhez alkalmazkodó használata, a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények valódi megértése és kifejezése, annak ellenére, hogy a nyelv mechanikus elsajátítása megtörténhet. Így esetükben különösen nagy hangsúlyt kap az idegen nyelv funkcionális használatának

BAPTISTA OKTATÁS

fejlesztése. Egyénenként mérlegelni kell, hogy a nyelvtanuláshoz szükséges alapvető készségek adottak-e.

A kommunikatív nyelvi kompetencia feltételei közül a lexikális, grammatikai és szövegalkotási ismereteket a jó nyelvi és intellektuális képességű autizmussal élő tanulók képesek lehetnek elsajátítani. Nehézségek a szociokulturális és interkulturális készségek területén mutatkozhatnak.

Amennyiben az anyanyelvi kommunikáció területén markáns nehézségek jelentkeznek, felmerül a tantárgy vagy egyes tananyagrészek értékelése alóli felmentés szükségessége.

Művészetek: ének-zene, vizuális kultúra

Egyes esetekben az autizmus spektrumán érintett tanulók kiemelkedő tehetséget mutatnak a művészetekben. A tehetség többek között megnyilvánulhat kiváló zenei hallásban, a zenei művek interpretálásában, a vizuális alkotás bármely formájában. Ezekben az esetekben nagyon fontos a tehetség kibontakozásának támogatása, illetve az adott területen meglévő érdeklődés és motiváció kiaknázása a társas kommunikáció fejlesztésében. Szintén nagy szerepe lehet a művészeti nevelésnek a szabadidő hasznos eltöltésében és a társas kapcsolódás lehetőségeinek bővítésében, az önkifejezésben.

A művészeti nevelés területén ugyanakkor számolnunk kell az autizmussal gyakran együtt járó típusos nehézségekkel is: azon gyermekek, fiatalok számára, akik túlérzékenyek a hallási modalitásban, kifejezetten stresszes lehet az ének-zene órákon való részvétel.

A grafomotoros ügyetlenség, a nyitott, kreativitást és önálló döntéseket igénylő feladatok megoldásának nehézsége, valamint az absztrakt szimbólumokkal kapcsolatos nehézségek akadályozhatják a részvételt a vizuális alkotásban. Szintén nehézséget okozhat egyeseknél az idegenkedés bizonyos anyagok, eszközök megérintésétől, az azokkal való manipuláció elutasítása.

A művészeti nevelés során is igen fontos az egyéni képességeknek és szükségleteknek megfelelő differenciálás, a részvételre való biztatás, a sikerélmény biztosítása.

Technológia: technika és tervezés, digitális kultúra

A digitális kultúra tantárgy tartalmának elsajátítása a tanulók erőssége lehet. Többletfigyelmet és az elvárások egyénre szabott csökkentését a társakkal való közös feladatmegoldásban, illetve a tanultak rugalmas, mindennapi alkalmazásában igényelnek a tanulók. A digitális kompetenciák elsajátítása és alkalmazása több szempontból is kiemelt szerepet kap az autizmus területén: a tantárgyi tartalmak elsajátítása digitális tananyagok beépítésével támogatandó, kiküszöbölve ezzel a társas helyzetekben rejlő nehézségeket. Az egyénre szabott autizmusspecifikus támogatások IKT-eszközökön lehetnek hozzáférhetők (pl. augmentatív-alternatív kommunikáció, a tevékenységszervezést és az adaptív viselkedést támogató vizuális algoritmusok). A társas és kommunikációs nehézségek leküzdésében szintén hasznosak a digitális technológia nyújtotta lehetőségek. A munkavállalás és az önálló életvitel megalapozása szempontjából szintén kiemelt szerepe van a tantárgy tanulásának. Ugyanakkor az autizmus spektrumzavarral küzdő tanulók fokozottan veszélyeztetettek lehetnek: tevékenységrepertoárjuk és kapcsolataik beszűkülhetnek a túlzott eszközhasználat

BAPTISTA OKTATÁS

következtében. Társas naivitásuk megnehezíti az életkornak megfelelő felelős, biztonságos internethasználat kialakulását.

A technika és tervezés a kreativitásra és problémamegoldó gondolkodásra épít, melyek az autizmusban a típusos gyengeségek területei. Ugyanakkor a tantárgy előnye, hogy a komplex gyakorlati problémák megoldását cselekvés általi tanulás útján tapasztalhatják meg a tanulók, ami igen előnyös az autizmus spektrumzavarral küzdők számára. A tantárgy tartalmának elsajátítása és alkalmazása a felnőttkori önállóság szempontjából kiemelten fontos. Valamennyi évfolyamon és kerettantervi típusnál fontos, hogy a tanulók vizuális segítséget kapjanak a feladatok önálló, sikeres kivitelezése érdekében.

Testnevelés és egészségfejlesztés

A testnevelés és egészségfejlesztés kiemelt szerepet játszik az autizmus spektrumzavarral küzdő tanuló fejlődése szempontjából. A rendszeres mozgás segít a stressz csökkentésében, a nagy- és finommozgások, a mozgáskoordináció fejlődésében, a testi tudatosság fejlődésében, az egészségmegőrzésben. A sportban elért teljesítmények, eredmények pozitív hatással vannak a tanuló önértékelésére, önbecsülésére. Az autizmus spektrumzavarral küzdő gyermekek mozgásfejlődése a tipikusan fejlődő kortársakéhoz képest jelentős elmaradást mutathat, ezért a teljesítménnyel kapcsolatos elvárásokat egyénre kell szabni. Jellemző az adott életkorban elvártnál gyengébb mozgáskoordinációs képesség. A testnevelésórákon való részvételt nehezíthetik a szenzoros ingerekre adott szokatlan válaszok (pl. tornateremben, uszodában a zajok, fények, szagok lehetnek az egyén számára extrém módon túlterhelők). A társas megértéssel kapcsolatos típusos nehézségek nehezíthetik a csapatsportokban való részvételt. A testnevelésórákon való sikeres részvétel biztosításában nagy szerepe van az egyénre szabott vizuális segítségnek (pl. vizuális időmérő, az aktivitások sorrendjét és mennyiségét jelző algoritmusok).

Az iskolai fejlesztés szakaszai

Az alapfokú képzés első szakaszának (alsó tagozat: 1–4. évfolyam) feladatai

Óvoda–iskola átmenet

Az átmenetek az autizmus spektrumzavarral küzdő gyermekek, tanulók számára különösen nehezek, számukra a változások, újdonságok megértése, elfogadása jelentős stresszt jelent. Az óvodából az iskolába való átmenet gondos előkészítést és a folyamatban részt vevő valamennyi szereplő szoros együttműködését kívánja meg. A folyamat tervezését-szervezését az autizmus spektrum pedagógiájában képzett gyógypedagógus végzi. A szülők bevonása és aktív részvétele nagyban elősegíti a zökkenőmentes átmenetet. Az óvodai és iskolai élet közötti eltéréseket, a várható újdonságokat, a napi rutin megváltozását a szülők is segítenek megérteni és elfogadni.

Hasznos egyénre szabott vizuális segítséget készíteni, mely tartalmazza azoknak a személyeknek, tevékenységeknek, elvárásoknak, tárgyaknak a listáját (fotókkal, rajzokkal illusztrálva), melyek nem változnak a tanulók életében, és azokat a személyeket, körülményeket, elvárásokat, melyek újak lesznek. A szülőknek fontos szerepük van a fogadó intézmény pontos informálásában a gyermek egyéni szükségleteiről.

BAPTISTA OKTATÁS

Fontos, hogy az *óvoda* részletes tájékoztatást nyújtson az iskola számára a gyermekről a következő területeken:

- stressz megelőzésének és kezelésének stratégiái;
- szenzoros ingerekre adott reakció;
- szociális készségek, felnőttekkel és kortársakkal való együttműködés;
- érdeklődés és motiváció, tanulási stílus (beleértve az egyénre szabott jutalmazási rendszert);
- kommunikációértés és -használat (beleértve a használt AAK eszközt, ha van ilyen, és a használat módját);
- önkiszolgálás, önállóság (beleértve a szervezést-kivitelezést segítő vizuális stratégiákat, ha a gyermek használja azokat).

Az *iskolának* meg kell ismernie a gyermek egyéni szükségleteit, és fel kell készülnie a gyermek fogadására.

Amennyiben az intézmény még nem fogadott autizmus spektrumzavarral küzdő tanulót, szükséges a teljes iskolai közösség (fenntartó, kortársak, munkatársak, szülők) alapinformációkkal való ellátása.

A gyermek egyéni szükségletei szerint adaptálni kell a fizikai környezetet és személyre szabottan biztosítani kell az autizmusspecifikus eszközök alkalmazását (pl. szenzoros védelem, napirend, egyénre szabott jutalmazási rendszer, kommunikációs eszköz). A gyermeket fogadó tanítókat segíteni kell az autizmusspecifikus szempontok megismerésében, alkalmazásában: a kommunikáció és beszédstílus adaptálása, vizuális stratégiák alkalmazása, stresszmegelőzés és -kezelés, a követelmények és feladatok egyéni differenciálása terén.

Az 1–4. évfolyam kiemelt céljai és nevelési-oktatási feladatai

Az 1–4. évfolyam, mint nevelési-oktatási szakasz, az iskolába lépő gyermek természetes kíváncsiságára és tanulás iránti vágyára épít, mely az autizmus spektrumán jellemzően sérült, ezért a célok és feladatok eléréséhez egyéni motivációs rendszer kialakítása szükséges. Egyes tanulóknál az automatizált alapkészségek eléréséhez tágabb időkeret biztosítása szükséges, pl. a sikeresen befejezett 1. évfolyam ismétlése.

Korai diagnózis esetén az autizmusspecifikus fejlesztés első szakasza egybeeshet a korai fejlesztés és az óvodai nevelés időszakával, de gyakran belenyúlik az alsó tagozat időszakába. Fő célja a habilitáció; a gyermek formális és informális felmérésének tapasztalataira alapozva egyénre szabott hosszú, közép- és rövid távú tervre épül.

Célja a gyermek/tanuló elemi beilleszkedési készségeinek, adaptív viselkedésének kialakítása. Ennek érdekében:

- a szociális/kommunikációs alapkészségek célzott fejlesztése;
- az autizmusból és a társuló fogyatékosságokból eredő fejlődési elmaradások lehetséges célirányos kompenzálása;

BAPTISTA OKTATÁS

- az ismétlődő, sztereotip, helyzetnek nem megfelelő viselkedés kialakulásának megelőzése, illetve rendezése;
- a fogyatékosságspecifikus vizuális információhordozókkal segített környezet kialakítása, valamint az eszközök használatának elsajátítása, adaptív viselkedési formák, szokások kialakítása.

Fejlesztési területek:

a. Kommunikáció/szociális viselkedés

- Beszéd előtti, csecsemőkori kommunikáció elemeinek tanítása.
- Szociális kapcsolatteremtés elemeinek tanítása (pozitív megerősítéssel).
- Beszéd vagy – beszéd kialakulásának hiányában – augmentatív és alternatív eszközzel történő kommunikáció alkalmazásának tanítása.
- Tanítási helyzetben szükséges elemi szociális viselkedés kialakítása.
- Augmentatív és alternatív kommunikációs eszközök (nem kizárva pl. az írott nyelvet) használatának tanítása napi rutinokban, a gyermek életének valamennyi színterén.

b) Fejlődési funkcióelmaradások, önkiszolgálás

- Alapvető készségek kialakítása (étkezés, szobatisztaság, tisztálkodás, öltözködés).

c) Kognitív fejlesztés

- Elemi ismeretek, fogalmak.
- Elemi logikai műveletek és összefüggések tanítása.
- Szociális kognitív készségek fejlesztése.
- Egyszerű aktivitásformák kialakítása strukturált keretek között (pl. játék-, használati és taneszközök célszerű használata).
- Általánosítás képességének fejlesztése.
- Az elsajátított képességek önálló használatának tanítása.
- Az elsajátított képességek más összefüggésben való használata.
- Képességek alkalmazása más, elsősorban otthoni környezetben stb.

d) Viselkedésproblémák kezelése

- Viselkedésproblémák megelőzése.
- Alternatív viselkedések kialakítása.

Az alapfokú képzés második szakaszának (felső tagozat: 5–8. évfolyam) feladatai

Átmenet az alsó és felső tagozat között

BAPTISTA OKTATÁS

Az alsó tagozatból a felső tagozatba való átmenet típusos nehézségekkel jár az autizmussal élő tanulók számára. Egyszerre több területen is megelőzni, kezelni szükséges a változások okozta stresszt: új tanárok kommunikációs stílusához és elvárásaihoz kell alkalmazkodni, új tantárgyak lépnek be, növekszik az önállósággal, szervezési készségekkel kapcsolatos követelmény.

Felső tagozaton a tantárgyi tartalom elvontabb, egyre több, nehezebb, kevésbé lehetséges a tevékenységbe ágyazott, közvetlen tapasztalaton alapuló tanulás.

Az autizmus spektrumán jellegzetesen gyengébb értő olvasás, a kommunikációs és nyelvi nehézségek és a grafomotoros gyengeség valamennyi belépő tantárgynál nehézséget okozhat.

A változások okozta stressz kezelésének nehézsége mellett megjelenhet a másság felismerése, megélése, a kortársakhoz való kapcsolódás nehézségének fokozódása.

Az átmenet támogatásának stratégiái:

a) Az új tanárok felkészítése a tanuló fogadására.

- Kortárssegítő program működtetése.
- A tanuló felkészítése a változásokra a család bevonásával.
- Saját tanulási ütem és stílus jóváhagyása.
- Számítógép használatának engedélyezése kézírás helyett.
- Hosszabb időkeret biztosítása a feladatok megoldására.
- A tanulási feladatok strukturálása, pl. egyszerre egy probléma prezentálása.
- A képességeket meghaladó feladatok kerülése, sikerélmény biztosítása.

Az 5–8. évfolyam kiemelt céljai és nevelési-oktatási feladatai

Az adott nevelési-oktatási szakasz célja az elsajátított ismeretek bővítése és a változatos aktivitásokban való minél önállóbb részvétel iskolai, otthoni és egyéb iskolán kívüli környezetben.

Fejlesztési területek:

Az előző szakasz területei bővülnek az alábbiakkal:

- képességek szinten tartása az önállóság fejlesztésével;
- egészségmegőrzés, szexuális nevelés;
- a szociális-kommunikációs kompetencia fejlesztése, különös tekintettel a kortársakkal való kapcsolatteremtésre;
- énkép, önismeret fejlesztése;
- érzelmek megértésével és kifejezésével kapcsolatos tudás fejlesztése;
- spontán, funkcionális kommunikáció kiterjesztése;
- kognitív fejlesztés, különös tekintettel a problémamegoldó gondolkodásra;

BAPTISTA OKTATÁS

- a mindennapi élettel kapcsolatos ismeretek bővítése;
- önellátás körének bővítése;
- munkára nevelés megalapozása.

Differenciálás – egyéni tanulási utak – erősségek – fejlesztendő területek

A személyre szabott tanulás biztosítása, a tanuló fejlődését támogató multidiszciplináris team elérhetősége (szükség esetén gyermekpszichiáter, pszichológus, szociális szakember bevonása), az autizmusszempontú akadálymentesítés, az adaptált tananyag, a differenciált tanulásszervezési módok alkalmazása egyaránt szükséges az iskolai kudarc megelőzése és a tanuló fejlődésének biztosítása szempontjából.

Erősségek, tehetséggondozás

Az autizmus területén a tehetséggondozás gyakran ugyanolyan fontos feladat, mint a fogyatékosságból fakadó nehézségek kompenzálása. Az autizmussal élő tanulók egyes esetekben olyan képességeket mutathatnak, melyek valóban kiemelkedők. Gyakrabban azonban csak az általános fejlődési elmaradáshoz képest jobbak a képességek valamely területen. A fejlesztési elvekben foglaltaknak megfelelően nem törekedhetünk a kiemelkedő képességek egyoldalú fejlesztésére, hiszen ezzel önmagában nem segítenénk elő a felnőttkori adaptációt.

A pedagógusok általános feladata e téren sokrétű: meg kell próbálniuk a jó/kiemelkedő képességeket a későbbi sikeres adaptáció szolgálatába állítani, a speciális érdeklődést a gyermek, fiatal motiválására használni. Segíteniük kell abban is, hogy a családok megértsék az autizmus következményeként kialakult fejlődésmenet sajátosságait. Így érhető el, hogy a családok reális célokat tűzzenek ki a gyermek jövőjével kapcsolatban. Emellett fontos feladat a kiemelkedő képességek felismerése és gondozása. A tehetséggondozás folyamatában nagyon fontos meglátni a különlegest, a speciális adottságot a tehetséges gyermekben, bármilyen területen nyilvánul is az meg. Az egyénileg szervezett tehetséggondozással a kiemelkedő képességek fejleszthetők, és a felnőttkori munka, valamint az örömteli szabadidős tevékenységek alapjául szolgálhatnak.

Fejlesztendő területek

Szociális kommunikáció

- *Önállóság és autonómia*
- *Adaptív viselkedés támogatása*

A leggyakrabban alkalmazott stratégiák:

- *Erőszakmentes konfliktuskezelő technikák tanítása.*
- *A problémás viselkedés megelőzése.*
- *A kívánatos viselkedések pozitív megerősítése.*
- *Új készség fejlesztése, megfelelő alternatív viselkedés tanítása.*

BAPTISTA OKTATÁS

- *Hatékony kommunikációs stratégiák kialakítása.*
- *Kognitív-viselkedéses stratégiák (pl. képes, ill. írott forgatókönyvek a megfelelő viselkedés szervezéséhez).*

Értékelés, célok, tanulási eredmény

- *A tanulási eredmény értékelésénél elsősorban a tanuló önmagához mért fejlődését kell figyelembe venni, valamint azt, hogy a megszerzett tudást képes-e önállóan, rugalmasan, élethelyzetekben alkalmazni.*
- *A mérés, értékelés és minősítés alapfunkciója az autizmussal élő tanulóknál alapvetően módosul. A mérések elsősorban diagnosztikus jellegűek. Tájékoztatnak a gyermek állapotáról, mérik a fejlesztés, nevelés-oktatás eredményességét, meghatározzák annak további irányát.*
- *Az érdemjegyekkel történő visszajelzés mellett javasolt egyénre szabott, szöveges fejlesztő értékelést alkalmazni.*
- *A tanulók elért teljesítménye ritkán tudatos törekvés eredménye. A teljesítmény sokszor a természetes érésnek, a jól szervezett környezetnek, a tudatosan és lépésről lépésre megtervezett pedagógiai beavatkozásnak, a jól működő motivációs bázisnak köszönhető. Autizmusspecifikus probléma, hogy az értékelés-minősítés közösségi megegyezésen alapuló, elvont szociális elvárásokat tartalmazó formája a tanulók számára nem feltétlenül motiváló és információértékű. A konkrét, azonnali és folyamatos visszajelzés jól érthető, informatív, ezért az egyéni képességeknek megfelelő szintű értékelési rendszer hatékony az önértékelés, önkontroll kialakításában.*
- *Mivel az autizmusban éppen azok a készségek, képességek sérülnek, amelyeket a magatartás és szorgalom értékelése és minősítése során figyelembe kell venni, javasolt, hogy autizmus diagnózis esetén a tanulók kapjanak felmentést a minősítés alól.*

Az egészségügyi és pedagógiai célú habilitáció, rehabilitáció

- *Az egészségügyi és pedagógiai célú habilitáció és rehabilitáció céljai és feladatai az iskolai nevelés minden szakaszában folyamatosan jelen vannak, és elsősorban egyéni, kisebb részben kiscsoportos formában valósíthatók meg. Módszertanilag az autizmusspecifikus módszerek és eszközök alkalmazása mellett kognitív viselkedésterápia, intenzív gyógypedagógiai fejlesztés, gyógytestnevelés alkalmazása szükséges. Tartalmilag a hiányzó készségek, a másodlagos fejlődési elmaradás, a másodlagos viselkedésproblémák és tünetek speciális módszerekkel való habilitációs és rehabilitációs célú kezelését soroljuk ide, a következő területeken:*
- *elemi szociális-kommunikációs készségek;*
- *viselkedésproblémák (dührohamok, auto- és heteroagresszió, sztereotip viselkedések stb.);*
- *figyelem, emlékezet, utánzás, problémamegoldó gondolkodás, énkép, önismeret;*
- *érzékszervek és testhasználat, nagy- és finommozgások, testtartás, izomhypotonia korrigálása;*
- *elmaradt pszichoszomatikus elemi funkciók;*

BAPTISTA OKTATÁS

- *önkiszolgálás, önellátás;*
- *saját speciális segédeszközök mindennapi helyzetekben való rutinszerű használata;*
- *lakókörnyezetben való közlekedés, tájékozódás, élethelyzetek begyakorlása;*
- *szociális tapasztalatszerzés, társas kapcsolatok formáinak kialakítása;*
- *iskolában, munkahelyen munkavállalóként, illetve hivatalos helyen való viselkedés szabályainak elsajátítása;*
- *a halmozottan fogyatékos tanulók speciális ellátása.*

Együttműködés a családdal és más partnerekkel

- A szülők, családtagok számára kiemelkedően fontos, hogy folyamatosan információkat kapjanak a tanuló fejlődéséről, teljesítményéről. Kívánatos, hogy a szakemberek kiemeljék a pozitív eredményeket az esetleg eltérő viselkedések és teljesítmények mellett, és segítsenek a reális jövőkép kialakításában. Az összehangolt nevelési célok, a következetes elvárások, a tanuló viselkedésének és teljesítményének közös értékelése nagymértékben hozzájárul a felnőttkorra való sikeres felkészüléshez.

A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Szociális hátrányok enyhítését az alábbi tevékenységek szolgálják:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a felzárkóztató órák;
- a napközi otthon;
- a diákétkeztetés;
- a felzárkóztató foglalkozások;
- könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai;
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése;
- a családlátogatások;
- a továbbtanulás irányítása, segítése;
- az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tevékenysége;
- a tankönyvvásárláshoz nyújtott segélyek;

BAPTISTA OKTATÁS

- az étkezési díjak kifizetéséhez nyújtott segélyek; szoros kapcsolat a polgármesteri hivatallal és a gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek.

A tanulási esélyegyenlőség segítésének elvei

Minden tanköteles tanulónak törvényben biztosított joga, hogy számára megfelelő oktatásban részesüljön. Ennek érvényesítéséhez az iskolának (az iskolafenntartókkal, a családdal, a gondviselőkkel, szakmai és civil szervezetekkel együttműködve) a következő elvek szerint kell biztosítania a nevelő-oktató munka feltételeit:

- a tanulók tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és valamennyi területén;
- folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztés;
- kulcskompetenciák megalapozása, megszilárdítása az 1–6. évfolyamon;
- folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztés;
- a kulcskompetenciák bővítése az iskolázás további szakaszain;

A tanulási esélyegyenlőség eredményes segítésének egyik alapvető feltétele a tanulók személyiségének megismerése, az ahhoz illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazása.

- a tanulók önmagukhoz és másokhoz viszonyított teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon és e tevékenység támogatása az iskolán kívül;
- egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzésiértékelési eljárások alkalmazása.

Az iskolai hátrányok rendszere

A tevékenységrendszer, az iskolai tevékenységszervezés szolgálja a teljesítő képes és helytállni képes gyermeki-ifjúi személyiség kialakulását, amely személyiség-felfogásunk kulcskategóriája.

Ez a helytállási képesség-együttes magában foglalja egyebek mellett a közösségben való együttélés értelmi és érzelmi képességeit, a kooperativitást, a kreativitást, a kritikai szellemet, a felelősségvállalást, a megbízhatóságot.

A pedagógiai rendszer tényleges hatásának döntő tényezője az iskola légköre, szellemisége pszichés klímája.

A kívánatos légkör kialakításában az alábbi tényezőknek tulajdonítunk különös fontosságot:

- a nevelőtestület gyermekismerete, gyermekközpontú, gyermektisztelő értékrendje,
- az iskolai tevékenységrendszer gazdagsága,
- az iskoláért, az iskolaközösségért érzett felelősség intenzitása,
- a hagyományrendszer,
- a szülőkkel való kapcsolat milyensége.

BAPTISTA OKTATÁS

Az iskolai tanulási folyamatban különösen fontos tényezőnek tekintjük, hogy a pedagógusok a lehetőségekhez mérten igazodjanak a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakban nyújtott teljesítményeikhez.

E cél eléréséhez az alábbi tanítási módszereket és szervezeti formákat alkalmazzuk:

- az 1-4.évfolyamon a gyorsabb beilleszkedést és indulást, a hatékonyabb tanulást segíteni délutáni napköziotthonos oktatást szervezünk
- az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulóknak felzárkóztató foglalkozást szervezünk
- a 5-8.évfolyamon a lemaradók segítésére évfolyamonként felzárkóztató
- foglalkozást biztosítunk
- az idegen nyelv tanítását a kerettantervnek megfelelően a 4.évfolyamon kezdjük.
- az 5-8. évfolyamon az idegen nyelv csoportbontásban történik.
- Pedagógusaink az egyes tanítási órákon előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így elsősorban a gyakorlásnál, az ismétlésnél a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.
- A 8. évfolyamon az eredményes felvételi és a továbbtanulás segítésére felkészítő, előkészítő foglalkozásokat szervezünk.

Fontos faladat hárul iskolánkra a szociális hátrányok, a beilleszkedési, a magatartási, tanulási nehézségek enyhítésében. Napjainkban egyre több család kerül nehéz helyzetbe. A megélhetési nehézségek, a család hétköznapi gondjai miatt egyre több gyerek válik hátrányos helyzetűvé. Iskolánk eddig is sokat tett a hátrányok kompenzálása érdekében.

A hátrányok típusai:

Családi hátrányok

Olyan tanulók tartoznak ide, akik mögött nem stabil, gondoskodó a család Nevelőszülő gondoskodik a gyerekről.

Felbomlott család, elváltak vagy meghalt az egyik szülő.

Előfordul, hogy a hátrány abból származik, hogy a szülők tartósan betegek, leszázalékoltak, pszichésen kiegyensúlyozatlanok, deviáns életvezetést folytatnak.

Mit teszünk a hátrányok kompenzálása érdekében az iskolában? • Részvétel kulturális rendezvényeken, szabadidős programokon (farsang, Kazinczy-hét, mikulás és karácsonyi rendezvények, filharmónia bérlet).

- Részvétel szakkörökön.
- Sportversenyeken való ingyenes részvétel.
- Reggeli ügyelet 7,15 órától.
- Szünidei programok szervezése (nyári tábor) felvilágosító, mentálhigiénés tájékoztatók tartása.

BAPTISTA OKTATÁS

Anyagi hátrányok

Azok a családok sorolhatók ide, amelyek nem képesek az átlagosnak megfelelő anyagi körülményeket biztosítani, mert nem képesek rendszeres munkára (meghaltak, betegek, deviánsak). Munkanélküliek, vagy magas az eltartottak aránya és alacsony a munkaképes eltartók aránya.

Iskolánk feladata ennek a hátránynak a kompenzálására:

- kedvezményes étkeztetés,
- napközis elhelyezés,
- alapítványi támogatások (gyermeknapi támogatás)
- gyűjtési akciók (ruha, könyv).

Kisebbségi, etnikai hátrányok

Az etnikai hátrányok kompenzálásának iskolai feladatai:

- a másság elfogadtatása az iskola minden tanulójával dolgozójával,
- együttműködési formák a szülőkkel,
- felzárkóztató programok,
- együttműködés a kisebbségi önkormányzattal,
- kapcsolat a Gyermekjóléti Szolgálattal

Tanulási hátrányok

Az a tanuló tartozik ide, aki nem rendelkezik megfelelő képességgel a tananyag elsajátításához, nincs kellőképpen motiválva a tanulásra.

A tanulási hátrányok kompenzálása iskolánkban:

- Differenciált foglalkoztatás tanórán,
- napköziotthonos oktatás 1-4. évfolyamon
- részproblémákkal küszködő gyerekek integrált oktatása,
- megfelelő olvasástanítási módszer kiválasztása,
- szakszolgálat igénybe vétele
- óvoda, iskola kapcsolata.

Az egyes hátrányfajták nem függetlenek egymástól. A hátrányos helyzet folyamatnak is felfogható. Ehhez a tevékenységhez a pedagógus hozzáértése mellett szeretet, megértés, a tanítvány iránti bizalom és pedagógus-lelkiismeret kell.

BAPTISTA OKTATÁS

Integrációs és képességkibontakoztató felkészítés rendje

Egy integrációs oktatási program során az eltérő családi háttérrel rendelkező, különböző képességű és fejlettségű gyermekeket együtt fejlesztjük, annak érdekében, hogy a társadalmi párbeszéd, valamint a társadalmi mobilitás valóságos keretet kapjon az oktatás-nevelés rendszerén belül.

Az integrációs (együttnevelő) minőségi oktatást biztosító program jellemzői:

Egyrészt olyan oktatásszervezési keret,

- amely lehetőséget biztosít minden gyermek számára képességei kibontakozásához,
- amelyben minden gyerek előzetes, otthonról hozott tudását és kultúráját értékként képviselheti, kamatoztathatja,
- amelyben a gyerekek egymást segítő közösségei születnek (tudatosan fejlesztik a család, az iskola és a gyerek közötti kommunikációt), - amelyben a szülőt, a családot mint partnert vonják be az iskolai folyamatokba, döntésekbe (tudatosan fejlesztik a család, az iskola és a gyerek közötti kommunikációt),
- amelyben tudatosan építik ki az előítéletek csökkentésére, megszüntetésére alkalmas együttműködő, elfogadó környezetet,
- amelyben tudatosan teremtenek lehetőséget az oktatás ügyében érintett intézmények együttműködésére (óvoda, általános iskola, középiskola, családsegítő szervezetek, kisebbségi és helyi önkormányzatok, kulturális és civil szervezetek),
- amelyben a tanuló követés az iskolai hatékonyság visszajelzésének kiemelt eszköze

Másrészt olyan kompetenciák jellemzik a pedagógusokat mint pl.:

- széleskörű módszertani repertoár,
- egyéni különbségekre figyelő, egyénre szabott pedagógiai eszközök és oktatási mérőrendszerek ismerete
- Az együttműködés órai és intézményi kereteken túlmutató jellegéből fakadó tanári szerepbővülés elfogadása
- az iskolában megjelenő különböző kultúrák ismerete, egyenértékűként való elfogadása, kezelése

Az integrációs (együttnevelő) program fenti jellemzőinek az intézmény pedagógiai rendszerének egészét át kell hatnia.

Elvárható eredmények:

Az iskolai integrációs program alkalmazása esetén a következő eredményekről kell számot adni, melyek az ellenőrzés szempontjait is jelentik:

- a hátrányos helyzetű tanulók aránya az oktatási – nevelési intézményben megfelel a jogszabályban előírtaknak,

BAPTISTA OKTATÁS

- az intézmény képes a különböző háttérrel és különböző területeken eltérő fejlettséggel rendelkező gyermekek fogadására, és együttnevelésre, - multikultúrális tartalmak beépülnek a helyi tantervbe,
- az intézmény párbeszédet alakít ki minden szülővel,
- az intézményben létezik tanári együttműködésre épülő értékelési rendszer.

Ezek eredményeként:

nő az évfolyamvesztés nélkül továbbhaladó HH tanulók száma

- csökken az intézményben az iskolarendszerű oktatásból kikerülők száma
- csökken az iskolai hiányzások óraszáma
- csökken a HH tanulók körében az egyéni munkarendes tanulók száma
- nő az érettségit adó intézményekben továbbtanuló HH tanulók száma
- az adott intézményben az országos kompetencia mérések eredményei az országos átlagot meghaladó mértékben javulnak.

Intézményi önértékelés: tanév végén.

Hátrányos helyzetű tanulók képesség-kibontakoztató és integrációs stratégiája

Integrációs stratégia kialakítása iskolánkban

Helyzetelemzés

Nyírbogdány lakosságának száma a 2019-es év önkormányzati nyilvántartás szerint 2963 fő, mintegy 900 család. A település népessége az elmúlt évekhez viszonyítva csökkenő tendenciát mutat, 2001-ben 3100 fő volt. A település lakosságának kb. 20%-át az idősek, 30%-át foglalkoztatottak, ugyanennyit az eltartottak, és 20%-át a munkanélküli emberek alkotják. A község családjainak anyagi, szociális és kulturális helyzete rendkívül változó. Egyre több család szorul segítségre, támogatásra. Ezek megoldására rendkívüli erőfeszítésre van szüksége az önkormányzatnak, az intézmény fenntartójának és magának az intézménynek. Iskolánk a település egyetlen köznevelési intézménye A gyártelepi gyerekek a Volán menetrendszerű járatával a központi iskolába járnak tanulni.

Intézményünk a 2004/2005-ös tanévtől kezdődően a hátrányos helyzetű tanulókat képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítésben részesíti, hogy szociális helyzetükből és fejlettségükből eredő hátrányaikat ellensúlyozzuk.

A tanulók szüleit nyilatkoztattuk, hogy gyermekük halmozottan hátrányos helyzetű, törvényes felügyeletüket ellátó szülőjük az iskola 8. évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen, és a család rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesül.

Felmérést végzünk évente az óvodában, hogy az elkövetkező években *hozzávetőleges* adatok álljanak rendelkezésünkre az integrációs felkészítésbe bekapcsolódó tanulókról.

Célok, feladatok

Célok

- Minden 6 – 14 éves korú gyermek számára biztosítani a lehetőséget képességei kibontakoztatásához.

BAPTISTA OKTATÁS

- Az otthonról hozott tudást, kultúrát minden gyermek értékként képviselje.
- A szülői házzal való szoros együttműködés, kapcsolattartás.
- Tudatos fejlesztése a tanulók interperszonális és csoportszociális készségeinek.
- Elfogadó és előítéletek nélküli környezet kialakítása.
- A pedagógusok munkájának módszertani megújítása.

Feladatok

- Együttműködő, korszerű tudás birtokában lévő pedagógusok alkalmazása, pedagógus kompetenciák fejlesztése,
- A tanítás – tanulás hatékony megszervezése,
- A tanórán kívüli foglalkozások szervezése,
- Differenciálás, egyéni képességfejlesztés a tanórákon,
- A projektoktatás alkalmazása,
- Sajátos rendszerű, motiváló értékelés alkalmazása,
- A szülőkkel nyílt, közvetlen viszony kialakítása.

Az iskolába kerülés előkészítése

Az óvodából az iskolába való átmenet segítése

Kommunikációs formái: nyílt napok, iskola előkészítő programok, hívogató kiadványok, családi előkészítő programok.

Célunk, hogy a gyerekek egyéni és életkori sajátosságait, egyéni fejlődési ütemüket figyelembe véve testileg, szellemileg, szociálisan, egészségesen fejlett, kiegyensúlyozott személyiségű, az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet elérő gyermekeket neveljünk.

Arra törekszünk, hogy önmagukhoz képest, a bennük rejlő képességekből minél többet kibontakoztassanak.

Kapcsolattartás:

- Az 5. évet betöltött óvodások 1-2 alkalommal ellátogatnak az iskolai foglalkozásokra.
- A leendő 1. osztályos tanító látogatást tesz az utolsó éves óvodásoknál.
- Hagyomány iskolánkban, hogy a tanévnyitón az óvodásokat a 8. osztályosok kísérik át az iskolába, és apró ajándékokkal kedveskednek nekik.
- Az óvodai beiratkozásokon részt vesz(nek) a leendő 1. osztályos tanító(k).

Együttműködések – partnerségi kapcsolatok kiépítése

Szülői házzal

- A szülői hozzájáruló nyilatkozatok begyűjtése és tájékoztatás nyújtása a programban való részvételhez.
- Fogadóórákra írásban meghívjuk az integrációs felkészítésben résztvevő tanulók szüleit
- Az egyéni fejlesztési terv ismertetése
- Az eredményesség megbeszélése 3 havonta, rögzítés írásban.
- Családlátogatás szükség szerint
- Nyílt tanítási napok

BAPTISTA OKTATÁS

Gyermekjóléti Szolgálattal

- Tájékoztatjuk a Gyermekjóléti Szolgálat vezetőjét az integrációs felkészítésről.
- Ismertetjük az integrációs felkészítésben résztvevő tanulók névsorát.
- Havonta (vagy szükség szerint) esetmegbeszélést tartunk.
- Szükség szerint a vezető segítségét kérjük a szülői együttműködéshez.

Pedagógiai Szakszolgálat

- Kapcsolattartás a Pedagógiai Szakszolgálattal a tanulók sajátos helyzetének megállapítására.
- Logopédiai ellátás (folyamatos)
- Fejlesztés (folyamatos)
- Pszichológiai ellátás (szükség szerint)
- Családterápia (szükség szerint)

Kisebbségi önkormányzattal

- Tájékoztatjuk az integrációs felkészítés lényegéről.
- Ismertetjük az integrációs felkészítésben résztvevő kisebbségi tanulók névsorát.
- Szükség szerint esetmegbeszélést tartunk (integrációs csoport)
- Segítséget kérünk a szülői együttműködéshez.

Civil szervezetekkel

Kulcskompetenciákat fejlesztő programok és programelemek

1. Az önálló tanulást segítő felkészítés

A programba kerülő tanulók képességeinek, viselkedésének, szociális helyzetének komplex elemzése a kiindulópont:

- tanító
- fejlesztő pedagógus
- adott szakvélemények alapján

Az első értékelő esetmegbeszélés után konkrét javaslatok kerülnek megfogalmazásra, melyek a napi munka során a tanítók, tanárok számára irányadók a tanulóval kapcsolatban. ***Megvalósítás***: Tanórán és tanórán kívüli szervezett foglalkozáson

Tervezés, dokumentálás: egyéni fejlesztési terv készítése

2. Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése

Tantárgyi képességfejlesztő programok

Az osztályon belüli csoportbontás, az együttműködés minden lehetséges és szükséges formájának kialakítása, az önálló és a kiscsoportos tanulási formák (differenciáló, kooperatív technikák, projektmódszerek, témanap, témahét) alkalmazása.

BAPTISTA OKTATÁS

Kommunikációs képességeket fejlesztő programok

- hagyományos szótagoló, elemző módszerek 1-4. évfolyamon,
- a tanulók szabad választása alapján az iskolában működő alapfokú művészetoktatásban való részvétel (színjátszó, néptánc, furulya, stb.)

Megvalósítás: Tanórán, művészeti órákon

Tervezés, dokumentálás: egyéni fejlesztési terv

3. Szociális kompetenciák fejlesztése

Közösségfejlesztő, közösségépítő programok

- osztályközösségek (séták, kirándulások, klubdélutánok, stb.),
- napközis csoportok (szabadidős foglalkozások stb.),
- kulturális programok: színház, mozi, könyvtár, múzeum látogatása
- sportfoglalkozások:kézilabda, foci, atlétika
- iskolai kirándulások, táborok (több évfolyam keveredésével),
- angol biblia tábor
- az iskola szakkörei, művészeti csoportjai és annak bemutatkozása,
- a tanulók szereplési lehetőségei tanulmányi és művészeti versenyek, az iskola ünnepi megemlékezései,
- Életvezetési ismeretek és készségek - Rendhagyó órák e témakörben (iskolaorvos, védőnők bevonásával)

Megvalósítás: Tanórán kívüli egyéb foglalkozás során, iskola által szervezett szabadidős programokon

Tervezés, dokumentálás: iskolai munkaterv

4. Az integrációt segítő tanórán kívüli programok, szabadidős tevékenységek

Patrónusi, mentori rendszer működtetése

- Az integrációs felkészítésben résztvevők közül néhányan elnyerték az Út a középiskolába pályázatot, ahol mentor tanár foglalkozik a tanulóval, ill. a szaktanár mentor tanárként működik a programban résztvevő tanulóknál. A tanulót értékeli, meghallgatja, közvetíti a tanuló, a család felmerülő kéréseit, kérdéseit a vele foglalkozókhoz. Tanulás-módszertani segítséget nyújt szükség szerint, szervezi a gyermek szabadidős elfoglaltságát, hétvégi programokat is javasol.

Az integrációt segítő tanórán kívüli programok, szabadidős tevékenységek

- Mozi látogatás
- Teadélutánok
- Szakköri munkában való részvétel
- Bekapcsolódás a művészetoktatásba

Megvalósítás: kapcsolattartás során

Tervezés, dokumentálás: éves integrációs terv szerint

BAPTISTA OKTATÁS

5. Az integrációt elősegítő módszertani elemek

Egyéni haladási ütemét segítő differenciált tanulásszervezés

- differenciáló óraszervezés, napközis foglalkozás
- tehetséggondozó foglalkozások (sakk, színjátszó, versenyekre való felkészítés)
- középiskolai előkészítő matematika és magyar tantárgyakból

Megvalósítás: Tanórán, egyéb foglalkozásokon

Tervezés, dokumentálás: éves integrációs terv szerint

6. Műhelymunka – a tanári együttműködés formái

Értékelő esetmegbeszélések

3 havonta a szöveges értékelés előzményeként értékelő esetmegbeszélésre kerül sor Menete:mentori beszámoló az integrációs programban résztvevők konkrét helyzetéről, problémáiról, tanítók, tanárok, ifjúságvédelmi felelős összefoglalói.

Megvalósítás: negyedéves szülői értékelő megbeszélést megelőzően

Tervezés, dokumentálás: éves integrációs terv szerint

7. A háromhavonta kötelező kompetencia alapú értékelési rendszer eszközei

A szöveges értékelés – árnyalt értékelés, egyéni fejlődési napló - az együttműködésen alapuló értékelési rendszer

Egyéni fejlődési napló vezetése

- A szaktanárok által vezetett egyéni fejlesztési terv alapján áll össze.

Megvalósítás: negyedévente

Tervezés, dokumentálás: éves integrációs terv szerint

8. Multikulturális tartalmak

Multikulturális tartalmak megjelenítése a különböző tantárgyakban- törekvés más népek kultúrájának megismerésére

Népmeséken, népdalokon keresztül, a művészetoktatás keretein belül.

Iskolánkban a tanulók 2 idegen nyelv közül választhatnak.

Megvalósítás: tanórákon és tanórán kívüli egyéb foglalkozásokon

Tervezés, dokumentálás: éves integrációs terv szerint

9. A továbbhaladás feltételeinek biztosítása

Továbbtanulásra felkészítő program, pályaorientáció

A pályaválasztás előtt állók segítése, tanácsadás kérése.

Megvalósítás: osztályfőnöki órán, a mentorálás során

Tervezés, dokumentálás: éves integrációs terv

BAPTISTA OKTATÁS

Évente vezetett integráció dokumentumok

- Egyéni fejlesztési terv minta (1. melléklet)
- Integrációs szülői értekezlet minta (2. melléklet)
- Szülői értesítés (integráció) minta (3. melléklet)

Az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

A tanulmányi munka ellenőrzése:

- Év eleji felmérés: aktuális tudásszint felmérése, a továbbhaladáshoz szükséges tudásszint ellenőrzése. Ha nem előzi meg ismétlés, akkor csak a tájékozódást szolgálja. Ilyenkor nem osztályozunk. Kiemelten fontos feladat ez a felnőttoktatásban.
- Témazáró dolgozat: az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményét átfogó dolgozatot írnak. Terjedelme: 45 perc, esetenként 2x45 perc. Összefoglalás előzi meg.
- Tanév végi dolgozat: a tanév végén a tanulók a követelmények teljesítéséről átfogó írásbeli dolgozatban is tanúbizonyságot tesznek. Több órás ismétlésnek kell megelőznie, előre be kell jelenteni. Az időpontot, a témaköröket a tanulókkal tudatni kell.
- Rövid írásbeli számonkérés: egy adott témában való tájékozottságot, az órára való felkészülést ellenőrzi. 15-20 perces, bármikor megírható, súlya a szóbeli felelettel egyenértékű.
- Szóbeli felelet: a tanulók szóbeli kifejezőkészségének fejlesztésével párhuzamosan tesznek tanúbizonyságot a követelmények elsajátításáról.

A második évfolyamon az év végi bizonyítványban, illetve a magasabb évfolyamokon a félévi értesítőben és az év végi bizonyítványban a következő tantárgyakból elért eredmények kerülnek minősítésre:

Évfolyamonként a következő tantárgyakból elért eredmények kerülnek minősítésre:

- **<u>első –második évfolyamon</u>**:

  Magyar nyelv és irodalom, matematika, Bibliaismeret vagy hit-és erkölcstan, környezetismeret, ének – zene, vizuális kultúra, technika és tervezés, testnevelés,

- **<u>harmadik - negyedik évfolyamon</u>**:

  Magyar nyelv és irodalom, matematika, Bibliaismeret vagy hit-és erkölcstan, környezetismeret, idegen nyelv , ének – zene, vizuális kultúra, technika és tervezés, digitális kultúra, testnevelés, hit-és erkölcstan, egyházi ének

- **<u>ötödik évfolyamon:</u>**

BAPTISTA OKTATÁS

Magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, Bibliaismeret vagy hit-és erkölcstan, természettudomány, idegen nyelv, ének – zene, vizuális kultúra, technika és tervezés, testnevelés, egyházi ének

- **hatodik évfolyamon:**

  Magyar nyelv és irodalom, Matematika , Történelem, Hon- és népismeret , Bibliaismeret vagy hit-és erkölcstan, Természettudomány , Ének-zene, Vizuális kultúra , Technika és tervezés , Digitális kultúra , Testnevelés

- **hetedik évfolyamon:**

  Magyar nyelv és irodalom, Matematika , Történelem, Bibliaismeret vagy hit-és erkölcstan, Kémia , Fizika , Biológia , Földrajz , Élő idegen nyelv , Ének-zene , Vizuális kultúra , Dráma és színház , Technika és tervezés Digitális kultúra , Testnevelés ,

- **nyolcadik évfolyamon**:

  Magyar nyelv és irodalom , Matematika , Történelem, Állampolgári ismeretek , Bibliaismeret vagy hit-és erkölcstan, Kémia ,Fizika ,Biológia ,Földrajz Élő idegen nyelv , Ének-zene , Vizuális kultúra , Technika és tervezés , Digitális kultúra Testnevelés

Felnőttoktatásban a helyi tantervben szereplő minden tantárgy esetében a tanév végén vizsgát kell tennie a tanulónak.

A tanulók tudásszintjének értékelése, a számonkérés formái

- Minden hónapban legalább egy jegy legyen tantárgyanként.
- Félévi és év végi osztályzatot/szöveges értékelést az évközi jegyek/szöveges értékelés alapján kapják a tanulók.
- A szóbeli feleltetés értékelésében részt vehetnek a tanulók.
- A témakörök végén témazáró dolgozatokat íratunk, amely lehet központi vagy a szaktanár által összeállított feladatlap.
- Egy nap csak két témazárót írhatnak a tanulók.
- Az írásbeli dolgozatokat a pedagógusnak egy héten belül ki kell javítani, és az érdemjegyeket a diákokkal ismertetnie kell.
- A témazáró dolgozat idejét és témáját a tanuló legalább 5 munkanappal korábban meg kell ismerje.
- Dolgozatainak, írásbeli munkáinak érdemjegyeit 7 munkanapon belül meg kell tudja, és a munkájában elkövetett hibákat megnézheti.
    - A tanulók munkáját, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból havonta legalább egy érdemjeggyel kell értékelni.
    - A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti az elektronikus naplón keresztül. Az elektronikus naplón bejegyzéseit az osztályfőnök két havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.

BAPTISTA OKTATÁS

- Az integrációs oktatásban résztvevő tanulók tanulmányi munkájának értékelése negyedévente, szöveges értékeléssel történik.

Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészülés előírt írásbelil és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Iskolánkban a házi feladatok meghatározásával kapcsolatosan az alábbi szabályok érvényesülnek:

- a házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (készség- és képességfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása.
- az első-harmadik évfolyamon a tanulók hétvégére (szombatra, vasárnapra), valamint a tanítási szünetek idejére nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot,
- a negyedik-nyolcadik évfolyamon a tanulók a tanítási szünetek idejére – a szokásos (egyik óráról a másikra esedékes) feladatokon túl – nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot.
- A tanulók eredményes felkészülésének érdekében egy tanítási napon belül egy-egy osztállyal legfeljebb kettő témazáró, illetve félévi vagy év végi felmérő dolgozatot lehet íratni.
- Felnőttoktatásban a tanulók felkészüléséhez mindenképpen elengedhetetlen, hogy otthoni házi feladat formájában is sajátítsanak el ismereteket.

AZ ISKOLÁBAN ALKALMAZOTT SAJÁTOS PEDAGÓGIAI MÓDSZEREK (PRPJEKTOKTATÁS)

Külön nem alkalmazunk projektoktatást. Egyéb tanulásszervezési eljárásokat alkalmaznak a pedagógusok, mint a páros és csoportmunka, a vita, a dráma és kooperatív tanítási technikákat.

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Mellékletben található.

A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek

A tanuló mentesítése a 16 óráig tartó bent tartózkodás alól

2013 szeptemberétől az általános iskoláknak a nevelést-oktatást úgy kell megszervezni, hogy a tanórai és egyéb foglalkozások legalább tizenhat óráig tartsanak.

BAPTISTA OKTATÁS

A főigazgatónak lehetősége van arra, hogy a szülő kérelmére felmentse a tanulót a tizenhat óráig tartó bent tartózkodás alól. A nem mentesített tanuló hiányzása igazolatlannak számít, ha azt a tanuló vagy a szülő a házirendben meghatározottak alapján nem igazolja.

Nevelőtestületi döntés értelmében a mentesítés szabályai a következők:

- a tizenhat óráig tartó benntartózkodás alól felmentést a szülő kérésére a főigazgató adhat.
- az intézmény főigazgatójának benyújtott kérelemben a szülőnek meg kell jelölni a kérelem indokát.
- hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulóknak csak indokolt esetben adható felmentés,
- iskolán kívüli szervezésű sportfoglalkozás, edzés, különóra esetén a mentesítés során figyelembe kell venni a tanuló tanulmányi eredményét,
- ha nagyszülő, szülő felügyelete mellett a gyermek otthoni tanulása megoldott és a tanuló eredménye nem romlik,
- ha a tanuló nem jogosult kedvezményes étkezésre, ezért otthon ebédel,
- mentesített tanuló tanulmányi eredménye romlik a főigazgató a tanuló osztályfőnökének a véleményét kikérve megszüntetheti a tanuló mentességét, - mentesíthető a tanuló, ha orvosi javaslatra otthoni tanulása indokolt.
- egyéb indok, amelyről a főigazgató mérlegelés után dönt.
- A tanuló lemorzsolódással veszélyeztetett, 3-as alatti vagy átlaga az előző félévhez képest 1,1 –es romlást mutat.

A szülői kérvény beadási határideje minden tanév szeptemberének első hete. Rendkívüli esetben a szülői kérvény a tanév során is beadható.

Közlekedés nevelés

Felgyorsult életünk és a közlekedési kultúra romlásának köszönhetően egyre gyakrabban hallhatunk közlekedési balesetekről. A közlekedési szabályok ismerete és az egyén viselkedési kul-túrája az alapja a biztonságos közlekedésnek. A helyes és biztonságos közlekedés szabályainak elsajátíttatása az életbiztonságunkat növeli. Kicsi gyermekkortól a családok alakíthatják ki leg-inkább az erre való igényt, de az iskolának is komoly a felelőssége ebben.

Az iskolában a közlekedési nevelés két alapvető színtere:

Elméleti oktatás

- 1-4. évfolyamon a környezet órák tananyagában jelenik meg.
- 1-4. évfolyamon a technika tanterv tananyagának része a közlekedési szabályok megerősítése.

Gyakorlati alkalmazás

- Iskolán kívüli programok, kirándulások alkalmával tudatosítjuk és alkalmazzuk a helyes közlekedés szabályait.

BAPTISTA OKTATÁS

Társadalom bűnmegelőzés, áldozattá válás elkerülése

A téma az osztályfőnöki órákon kerülhet feldolgozásra. Cél, hogy tanulóink megismerjék és megtanulják elkerülni azokat a helyzeteket, amelyben károsultakká, áldozatokká válhatnak (aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés, felkészülés a felnőtt lét szerepeire).

Legfontosabb nevelési feladataink, amelyet mindennapi nevelő munkánk során végeznünk kell:

- Erkölcsi nevelés erősítése
- Alapvető törvényi ismeretek nyújtása
- Alapvető állampolgári jogok ismertetése

Ez a téma nem kötődik konkrét tantárgyhoz, a mindennapi eseményekhez alkalmazkodva, a társadalmi és iskolai történéseket felhasználni kell diákjaink szemléletét alakítanunk.

Erőszakmentes konfliktuskezelő technikák elsajátítása

A konfliktus életünk része. A konfliktusok során kialakuló viták szükséges részei mindennapjainknak. Diákjainkban a mindennapi együttlét során ki kell alakítanunk a konfliktusok kezelésének erőszakmentes technikáit.

Legfontosabb feladatunk, hogy gyermekeinket is megtanítsuk a vitás helyzetek kezelésére.

Konfliktuskezelési technikák gyakorlati alkalmazásának színterei:

- A tanórai technikák (páros munka, csoportos és együttműködő, kooperatív tanítási technikák) alkalmazásával kell a gyermekeket hozzászoktatni a társas viszony, az abból adódó konfliktusok helyes megoldására.
- Drámaórák, ahol szituációs játékok keretében gyakoroltatható a konfliktuskezelés.
- Osztályfőnöki órákon, az osztályban kialakuló konfliktusok megbeszélése, vitakultúra elsajátítása.
- Szünetekben, szabadidőben kialakuló konfliktusok esetén az ügyeletes pedagógus feladata a problémamegoldás segítése.
- Magatartási, beilleszkedési gondokkal küzdő gyermekeinknél kiemelten foglalkoznak ezzel a témával fejlesztő pedagógusaink.

BAPTISTA OKTATÁS

Alapfokú művészeti iskola helyi tanterve

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkt.) 46. § (3) bekezdése a) pontja alapján képességeinek, érdeklődésének, adottságainak megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön, képességeit figyelembe véve – az Nkt. 2. § (1) bekezdésében meghatározott jogát szabadon érvényesítve – továbbtanuljon, továbbá alapfokú művészetoktatásban vegyen részt tehetségének felismerése és fejlesztése érdekében.

Az alapfokú művészetoktatás a művészi kifejezőkészséget alapozza meg, elősegíti a szakmai orientációt, valamint a szakirányú továbbtanulásra történő felkészülést.

A művészetoktatás fontos szerepet tölt be a nemzeti hagyományok ápolásában, a nemzeti értékek megőrzésében, a különböző kultúrák iránti nyitottság kialakításában, a kortárs művészet értő befogadásában.

Művészeti iskolánk szerkezeti felépítése

Hagyományaink, tárgyi és személyi feltételeink alapján a következő művészeti ágak és azok tanszakain kívánunk alapfokú művészeti oktatást indítani.

Táncművészeti ág	**Zeneművészeti ág**	**Képző- és iparművészeti ág**	**Szín-és bábművészeti ág**
Néptánc	*Furulya*	*Képzőművészeti*	*Színjáték*
Moderntánc	*Gitár*	*Grafika és festészet*	
Társastánc	*Zongora*	*Fotó és film*	
	Szintetizátor		
tanszakok	*tanszakok*	*tanszakok*	*tanszakok*

A képzés struktúrája

A képzés ideje: 8 év minden művészeti ágban

- Előképző: 1-2. évfolyam
- *Alapfok:* 1-6. évfolyam

Tanórák időtartama 45 perc/*tanóra.*

BAPTISTA OKTATÁS

Az iskola helyi tantervének keretei

Táncművészeti ág

A táncművészeti ág általános fejlesztési követelményei

Kiemelt kompetenciák a táncművészeti ágon

Szakmai kompetenciák

- A helyes testtartás, a tudatos légzés megismerése, a test felkészítése a táncos tevékenységre
- A testi-kinesztetikus érzékelés, a mozgáskogníció, mozgástudatosság kialakítása
- A táncstílusok és technikák általánosan jellemző vonásainak ismerete és gyakorlati alkalmazása
- A zenéhez igazodó és alkalmazkodó táncos mozgás kialakítása
- Ritmika, plasztika, dinamika, és energia tényezőinek, törvényszerűségeinek, szabályainak alkalmazása
- A tánc általános jellemző vonásainak, stílusának, struktúrájának, funkciójának, jellemzőinek ismerete és gyakorlati alkalmazása
- Az improvizáció és a táncszerkesztés törvényszerűségeinek, szabályainak ismerete, alkalmazása, a tudatos térszervezés megvalósítása
- A hagyományos népi és egyéb játékok, természetességének megőrzése, a játékköröm kialakítása
- A táncokhoz kapcsolódó énekek, különböző koreográfia zenék, zenei kíséretek, hangszerek, jellemző viseletek, jelmezek szokások és a társasági, közösségi táncélet alkalmainak megismerése
- A színpad általános törvényszerűségeinek megismerése, improvizáció, táncetűd, koreográfia bemutatása
- A táncos viselkedéskultúra alapszabályainak és magatartásformáinak elsajátítása, alkalmazása
- Előadói táncos magatartás kialakítása, a tartalom és a forma egységének érvényesülése, érzelmek kifejezése
- A színpadi táncművészet legfontosabb ágazatainak, korszakainak és művészeti alkotásainak, történeti hátterének, valamint a kortárs táncművészet hazai és nemzetközi alkotóinak megismerése, táncelőadások látogatása
- A szaknyelv megismerése és alkalmazása, idegen szavak, kifejezések alkalmazása

Személyes kompetenciák

- Művészi, előadói kifejezőkészség, érzelmek kifejezése
- Alkotói képzelet, a kreativitás, hatáskeltés, önkifejezés, esztétikai érzék fejlesztése
- Az érzelmi intelligencia fejlesztése

BAPTISTA OKTATÁS

- Nyitottság, a múlt és a jelen értékeinek befogadásának támogatása
- Folyamatos ismeretbővítésen keresztül a szintetikus látásmód kialakítása
- A nonverbális és verbális kommunikáció, a döntésképesség fejlesztése, véleményalkotás érvelés és értékelés kultúrájának kialakítása
- Helyzetfelismerő problémamegoldó, mérlegelő és absztrakt gondolkodás, a figyelemmegosztás fejlesztése, a flexibilitás elősegítése.
- Egészséges és környezettudatos életmód értékeinek, jelentőségének tudatosítása, a külső megjelenés - testtartás, ápoltság, öltözködés – igényességének kialakítása
- Lelkiismeret, önfegyelem, önkontroll, kitartó munka és elkötelezettség kialakítása, a saját erőforrások felismertetése és aktivizálása
- A társművészetek megismerése iránti igény kialakítása

Társas kompetenciák

- Kezdeményezőkészség, egyéni és közösségi feladat- és szerepvállalás támogatása, az egyéni és a közösségi érdekek összehangolása
- A csoportos, közösségi alkotás és együttműködés örömének megélése, a közösségi kultúra értékei iránti fogékonyság kialakítása
- A kapcsolatteremtő és alkalmazkodóképesség, fejlesztése, szociális tanulás támogatása
- Szociális érzékenység fejlesztése, a segítő attitűd kialakítása
- A befogadó, elfogadó szemlélet, a társak felé irányuló figyelem és a közösségi szemlélet erősítése, a szabálytudat, a csoportnormák kialakítása és betartása, a normáknak megfelelő viselkedéskultúra megvalósítása, a konfliktusmegoldó képesség fejlesztése
- A csoportfeladatok, projektek során a kölcsönös elfogadáson, egymás tiszteletén alapuló együttműködés kultúrájának kialakítása

Módszerkompetenciák

- Az ismeretbefogadás, hatékony önálló tanulás és ismeretfeldolgozás, a tanulói tevékenységek tudatos tervezése
- Az összefüggések megértésére, a következtetések levonására irányuló elemző szemlélet kialakítása
- Önálló ismertszerzés során, valamint az archív felvételek tanulmányozása és elemzése során digitális anyagok, eszközök alkalmazása
- A kreatív alkotói folyamatok megismerése és megvalósítása
- Az ismeretek gyakorlati alkalmazásának, újra fogalmazásának támogatása más környezetben
- Nyitottság az alternatív tanulásszervezési formák, projektek, tematikus közösségi alkalmak megvalósítására, a társművészeti ágakkal közös együttműködésre
- Részvétel a tanórán kívüli szakmai tevékenységeken, rendezvényeken, tehetséggondozó műhelyfoglalkozásokon
- Felkészülés a szakirányú továbbtanulásra

Moderntánc tanszak

A KÉPZÉS STRUKTÚRÁJA

BAPTISTA OKTATÁS

Tantárgyak

Főtárgy

- Berczik-technika (1-2. előképző évfolyamon, 1-2. alapfokú évfolyamon)
- Jazz-technika (3-6. alapfokú évfolyamon évfolyamon)

Kötelező tantárgy

- Kreatív gyermektánc (1-2. előképző évfolyamon, 1-2. alapfokú évfolyamon)
- Limón-technika (5-6. alapfokú évfolyamon)

Kötelezően választható tantárgy az összevont osztályokban

- Limón-technika

Választható tantárgyak

- Kreatív gyerektánc (1-2. előképző évfolyamon, 1-2. alapfokú évfolyamon)
- Berczik-technika (1-2. előképző évfolyamon, 1-2. alapfokú évfolyamon)
- Jazz-technika (3-6. alapfokú évfolyamon)
- Kontakt improvizáció (5-6. alapfokú évfolyamon)

Óraterv

Tantárgy	**Évfolyamok**							
	Előképző (E)		*Alapfok (A)*					
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Főtárgy	1	1	3	3	(3) -4	(3) -4	3	3
Kötelező tantárgy	1	1	1	1			1	1
Kötelezően választható tantárgy az összevont osztályokban					(1)-0	(1)-0		
Választható tantárgy	2	2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes óra:	2-4	2-4	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

Az Összes óra rovatában az első szám a heti minimális óraszámot jelöli, a második szám a szakmai program megvalósítása során az egyéni, páros, kis-és nagycsoportos tehetséggondozás számára is időkeretet biztosít.

A zárójeles óraszámot az összevont osztály esetén kell alkalmazni.

A képzés évfolyamainak száma: 12 évfolyam (2+6+4 évfolyam)

Az első számjegy az előképző, a második számjegy az alapfok, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti.

A tanszak kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevétele mellett a tanuló más tanszak, valamint más művészeti ág képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok tanítási óráin részt vehet.

BAPTISTA OKTATÁS

A tanítási órák időtartama: 45 perc

A művészeti alapvizsga és művészeti záróvizsga

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

- A vizsga két gyakorlati vizsgarészből áll

A jazz-technika vizsga módja és időtartama

- Csoportban 35-40 perc, gyakorlati vizsga

A vizsga tartalma

- A jazz-technika vizsga anyaga előre kijelölt és a szaktanár által összeállított gyakorlatokból, gyakorlatsorokból, térben elmozduló lépés, forgás és ugráskombinációkból és néhány perces tánckombinációból áll, melyet a tanulók párosan vagy csoportos formában, önállóan mutatnak be.

Témakörök

- Parallel és en-dehors pozíciók
- Balett és jazz karpozíciók
- Gördülések, döntések, hajlások, mellkas emelések, rotációk, kontrakció, release
- A jazztánc által használt speciális mozgáselemek: twist, flat-back, tilt, hinge, tour, tombe, pas de bourre, chassé, pivot
- Izoláció: minimum két testrész egyidejű, összehangolt, izolált munkája
- Ötféle ugrásfajta
- A jazz-technika által használt balett technikai elemek: plié, tendu, battement, battement tendu jeté, rond de jambe, developpé, enveloppé, attitude, grand battement jeté használata a jazz tánc sajátosságainak megfelelően
- A jazz-technika sajátosságainak megfelelő, minimum 1,5 perces kombináció bemutatása

A vizsga értékelése

- A bemutatott tananyag pontos ismerete
- A gyakorlatok technikai biztonsága
- A jazz-technika sajátosságainak stílusos bemutatása

A Limon-technika vizsga módja és időtartama

- Csoportban 30-40 perc, gyakorlati vizsga

A vizsga tartalma

- A Limón-technika vizsga anyaga a szaktanár által összeállított, talajon, állásban és haladással végzett egyszerű majd összetett gyakorlatokból álló tréning sor, melyet a tanulók csoportos formában, önállóan mutatnak be. 2-3 perces etűd kis csoportokban történő bemutatása

A vizsga értékelése

BAPTISTA OKTATÁS

- A bemutatott tananyag ismeretének minősége, a technika dinamikai változatosságának megjelenési szintje
- A gyakorlatok technikai végrehajtásának biztonsága
- A Limón-technika stílusának megfelelő előadásmód minősége

A kontakt improvizáció vizsga módja és időtartama

- Csoportban 40-50 perc, gyakorlati vizsga

A vizsga tartalma

- A szaktanár által összeállított kontakt improvizáció technikai alapgyakorlatok csoportos bemutatása tantermi körülmények között.
- Improvizációs feladatok bemutatása szóló és duett formákban.
- 3-4 perces adott szabályokon alapuló és/vagy szabad kontakt improvizáció duett bemutatása tantermi körülmények között.

A vizsga értékelése

- A Kontakt improvizáció elveinek és alaptechnikáinak gyakorlati ismerete - mértéke, mennyisége és minősége.
- A tananyag által szerzett ismeretek alkalmazásának minősége.

A moderntánc tanszak tantárgyai

BERCZIK-TECHNIKA

A Berczik-technika olyan - értékes zenékre, azokkal teljes harmóniában végrehajtott és az esztétikai törvényszerűségeknek megfelelő - gimnasztikai alapú mozgásanyag és tánctechnikai mozgásformák összessége, amely magában foglalja a szükséges és egészséges természetes mozgásfajtákat. Ízlés, jellem és személyiségformáló ereje a pozitív érzelmek felkeltésével kreativitásra, alkotásra, logikus gondolkodásra nevel.

Olyan izomérzékelést fejleszt ki, amely később megfelelő önkontrollt biztosít és fokozott plaszticitáshoz vezet, egyben elősegíti a formaérzék és formalátás kialakulását is. Ismereteket ad át a tér, az idő és az erő összetevőiről és a mozgással való kapcsolatukról.

A zene és a mozgás összhangja, a zenei periódusokhoz és hangsúlyokhoz való alkalmazkodás külön hangsúlyt kap.

A profilaxis, az alkatalakítás és a rekreáció módszere is. A képzés által olyan előkészítést kap a test, amelyre később bármely más tánctechnika is ráépíthető.

Előképző évfolyamok (E)

E/1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az izomzat gimnasztikus kidolgozottságának, az ízületek és szakaszok, valamint a testrészek egymástól függetlenített mozgásszabadságának, a tudatos mozgáskoordinációnak, az ízületek és szakaszok együttes, egyidejű összehangolásának, a zenei műveltségnek, a zene és a mozgás összehangoltságának fejlesztése.

BAPTISTA OKTATÁS

- Az alkat optimalizálása.
- A formaérzék kialakítása.
- A légzőizmok működésének tudatosítása.
- A testismeret, testtudat, önismeret, helyes énkép kialakítása, az együttműködési, a kommunikációs képességek fejlesztése.
- Az erő, a változatos mozgásdinamika, ritmika alkalmazásának ösztönzése.
- A bemutató szerek használatával célunk az egyéni gondolatok, ötletek felébresztése, a kézügyesség, a koordinációs technika fejlesztése, a síkok, kartechnikák tanulásának megkönnyítése, az egyéni fantázia kibontakoztatása, az esztétikai hatás fokozása.

Tananyag

Alapgyakorlatok

- Járás és futásgyakorlatok kartartásokkal, kargyakorlatokkal körben
- A természetes járás, mint a mozgásformák változatainak alapja (Lábvezetés, testsúlyáthelyezés, törzs-, kar kísérő kilengései)
- A természetes testtartás, mint a testkidolgozás mozgásanyagának alapja, a helyes tartás kialakítása, tudatosítása, az eltérések korrekciója
- Alapjárás, lábujjon-, sarkon-, külső talpélen, hajlított térddel-, nyújtott lábemeléssel járás, érintőjárás, futás térd/sarokemeléssel
- Alaptartás, pihenőtartás állásban, ülésben
- Középgyakorlatok fentről lefelé haladva, változatos kiinduló helyzetekből, kombinációkkal, variációkkal, szimmetrikus kivitelezésben
- Törzsgyakorlatok nagy alátámasztással fekvésben, ülésben: a gerincoszlop nyaki-, háti-, központi- és keresztcsonti szakaszának nagyobb egységekben történő átmozgatása, változatos dinamikai és ritmikai feladatokkal kombinálva
- Törzsdöntés, törzsdőlés, rész- és teljes törzshajlítás
- Ülésmódok
- Kar-, kéz- és ujjgyakorlatok a legváltozatosabb ülésekben, szimmetrikusan
- A lapocka és felkar, az alkar, a kézfej és az ujjak az anatómiai lehetőségek szerint végrehajtható mindenirányú foglalkoztatása: emelés, fordítás, körzés, hajlítás, nyújtás, távolítás, összezárás, takarás, a gyakorlatok segítése, az előadásmód finomítása
- Az alsó végtag gyakorlatai ülésben, fekvésben
- A talp, a lábfej, az ujjak, az alsó lábszár, a felső lábszár izmainak megfelelő erősítése, a természetes tartás, a helyes járás kialakítása, a deformációk megelőzése, kiküszöbölése: átgördülés, körzés, behúzás-nyújtás, távolítás, hajlítás, emelés, körzés, fordítás
- Szökdelő gyakorlatok, lendületvételek

Kiegészítő gyakorlatok és feladatok

- Koordinációs és táncos feladatok
- Népi játékok és néptánc egyszerű lépéseinek és dallamainak felhasználásával végzett gyakorlatok

BAPTISTA OKTATÁS

Improvizáció, szabadtánc: az egyes mozgásformák változatos testhelyzetekben való gyakorlása a tanult motívumok, gyakorlatok alapján saját, egyéni mozgásrendszere és mozgáskulcsai segítségével a zene által keltett gondolatok táncban történő kifejezése

Etűd: az egyes mozgásformák változatos testhelyzetekben való gyakorlása érdekében a tanár által készített etűd elsajátítása

Bemutató szerek használata a középgyakorlatokban

Tanévenként egy fő szer választható: similabda, fél-karika, 2 db ritmusbot (kiegészítő lehet a korong, a dob a négy évfolyamon végig)

Ismerkedés a mozgás esztétikai tényezőivel

Tér: a testrészek egyidejű egymáshoz való viszonya a térben

Mozdulatplasztika: a mozdulat iránya (a relatív fő front, konkrét irányskála), magassági foka, hajlítási szöge

A mozgásfolyamat rendezettsége, a mozdulatok egymáshoz való viszonya: a moduláció, a térrajz

Idő: a mozdulatok egyidejű időbelisége, a mozdulat ritmikája: metrum, ritmus, tempó és összhangja

A mozgásfolyamat egymásutániságának időbeli rendje, motívum, mondat, periódus

Erő: a mozdulatrészek egyidejű egymáshoz való viszonya az erőadagolás szempontjából

A feszülő skála erőváltozatai: vezetett, ellenálló, fékezett, hangsúlyozott, rögzítő

A lazító skála erőváltozatai: ernyesztés, rázás, ejtés, esés

Ezek kombinációja: lendítés, ruganyozás

A mozgásfolyamat egymásutániságának erőbeli rendje, hangsúlyelhelyezések, erősítés-gyengítés

Követelmények

A tanuló ismerje a gyakorlatok esztétikus, plasztikus végrehajtásának elveit, a térirányok, térlépcsők alkalmazását, a mozgás esztétikai törvényszerűségeit a korosztályának megfelelő szinten.

Legyen képes az ízületek és nagyobb szakaszok egymástól elkülönített mozgatására, függetlenítésére, együttes, egyidejű összehangolására, valamint az alap motorikus mozgásokra előre-, hátra-, oldalt-, átlós haladásra és fordulásra. Mozdulatokra a tér mindhárom szintjén. Határozza meg és használja a saját terét, hajtson végre mozgásokat egyenes és íves vonalon.

Legyen képes a tanult mozgásformák önálló, tudatos, kreatív, precíz végrehajtására, a tudatos izommunkára, a mozgás esztétikai törvényszerűségeinek korosztályi szintnek megfelelő, tudatos használatára, alakzatok kialakítására, szabálykövető magatartásra, a feladat- és szerepvállalásra, a tanult mozgásformák és etűdök zenével összehangolt csoportos előadására, társas együttlétre, mások elfogadására, fizikai kontaktus létesítésére.

BAPTISTA OKTATÁS

E/2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az izomzat gimnasztikus kidolgozottságának, az ízületek és szakaszok, valamint a testrészek egymástól függetlenített mozgásszabadságának, a tudatos mozgáskoordinációnak, az ízületek és szakaszok együttes, egyidejű összehangolásának, a zenei műveltségnek, a zene és a mozgás összehangoltságának fejlesztése.
- Az alkat optimalizálása.
- A formaérzék kialakítása.
- A légzőizmok működésének tudatosítása.
- A testismeret, testtudat, önismeret, helyes énkép kialakítása, az együttműködési, a kommunikációs képességek fejlesztése.
- Az erő, a változatos mozgásdinamika, ritmika alkalmazásának ösztönzése.
- A bemutató szerek használatával célunk az egyéni gondolatok, ötletek felébresztése, a kézügyesség, a koordinációs technika fejlesztése, a síkok, kartechnikák tanulásának megkönnyítése, az egyéni fantázia kibontakoztatása, az esztétikai hatás fokozása.

Tananyag

Bemelegítő járás és futásgyakorlatok kartartásokkal, kargyakorlatokkal körben, alapjárás, lábujjon, sarkon, külső talpélen, hajlított térddel, nyújtott lábemeléssel járás, érintőjárás, passzé járás, hintajárás, futás párhuzamos és terpesztett térd emeléssel, sarokemeléssel

Középgyakorlatok fentről lefelé haladva, változatos kiinduló helyzetekből, kombinációkkal, variációkkal szimmetrikusan

Törzsgyakorlatok nagy alátámasztással fekvésben, ülésben, térdelésben

A fekvő- és ülőhelyzetekben tanult gyakorlatok végrehajtása térdelésben és rövid ideig állásban, nehezített változatban

A mozgásnak és kidolgozásnak megfelelő változatos dinamikai és ritmikai feladatokkal a gerincoszlop nyaki-, háti-, központi- és keresztcsonti szakaszának nagyobb egységeiben, a nehézségi szint, a tempó fokozásával, változó dinamikával

Kargyakorlatok a legváltozatosabb ülésekben, szimmetrikusan: lapocka és felkar, alkar, kézfej és ujjak

Az alsó végtag gyakorlatai ülésben, fekvésben, rúdnál: talp, lábfej, ujjak, alsó lábszár, felső lábszár

Szökdelő gyakorlatok, lendületek, ugrás-előkészítő gyakorlatok

Kiegészítő gyakorlatok és feladatok

Koordinációs, táncos feladatok a magyar néptánc egyszerű lépései és dallamai felhasználásával

Improvizáció-szabadtánc: a test önálló „gondolatainak", érzéseinek a külső szemlélő által észlelhető kifejezése az addig tanult motívumok, gyakorlatok alapján saját, egyéni mozgásrendszere és mozgáskulcsai segítségével

BAPTISTA OKTATÁS

Etűdkészítés: a tanár által készített etűd elsajátítása és diktálásra bemutatása, önálló etűdkészítés számolásra, rövidebb, egyszerűbb zenei egységre készített „koreográfia” szólóban

Bemutató szerek használata a középgyakorlatokban

Tanévenként egy fő szer választható: műanyag labda, kiskarika, egy-két kisszalag, bot (kiegészítő lehet: korong, dob a négy évfolyamon végig)

A mozgás esztétikai tényezői: Tér, Idő, Erő

Követelmények

A tanuló ismerje a gyakorlatok esztétikus, plasztikus végrehajtásának elveit, a térirányok, térlépcsők alkalmazását, a mozgás esztétikai törvényszerűségeit

Legyen képes az ízületek és nagyobb szakaszok egymástól elkülönített mozgatására, függetlenítésére, valamint együttes, egyidejű összehangolására, az alap motorikus mozgásokra, előre-, hátra-, oldalt-, átlós haladásra és fordulásra. Mozdulatokra a tér mindhárom szintjén, határozza meg és használja a saját terét, hajtson végre mozgásokat egyenes és íves vonalon

Legyen képes a tanult mozgásformák önálló, tudatos, kreatív, plasztikus végrehajtására, a tudatos izommunkára, a mozgás esztétikai törvényszerűségeinek tudatos használatára, alakzatok kialakítására, szabálykövető magatartásra, a feladat- és szerepvállalásra, a tanult mozgásformák és etűdök zenével összehangolt csoportos előadására Legyen képes együttműködésre és társas együttlétre, mások elfogadására és fizikai kontaktus létesítésére.

Alapfokú évfolyamok (A)

A/1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az izomzat gimnasztikus kidolgozottságának, az ízületek és szakaszok, valamint a testrészek egymástól függetlenített mozgásszabadságának, a tudatos mozgáskoordinációnak, az ízületek és szakaszok együttes, egyidejű összehangolásának, a zenei műveltségnek, a zene és a mozgás összehangoltságának fejlesztése.
- Az alkat optimalizálása.
- A formaérzék kialakítása.
- A légzőizmok működésének tudatosítása.
- A testismeret, testtudat, önismeret, helyes énkép kialakítása, az együttműködési, a kommunikációs képességek fejlesztése.
- Az erő, a változatos mozgásdinamika, ritmika alkalmazásának ösztönzése.
- A bemutató szerek használatával célunk az egyéni gondolatok, ötletek felébresztése, a kézügyesség, a koordinációs technika fejlesztése, a síkok, kartechnikák tanulásának megkönnyítése, az egyéni fantázia kibontakoztatása, az esztétikai hatás fokozása.

Tananyag

Bemelegítő járás és futásgyakorlatok kartartásokkal, aszimmetrikus kargyakorlatokkal körben, hintalépés előre-hátra, hármaslépés, táncos alapjárás, lábujjon, sarkon, külső talpélen járás,

BAPTISTA OKTATÁS

hajlított térddel, nyújtott lábemeléssel járás, érintőjárás, passzéjárás, hintajárás, futás párhuzamos és terpesztett térdemeléssel/sarokemeléssel, galopp, alap tánclépések

Az alsó végtag gyakorlatai rúdnál

Középgyakorlatok fentről lefelé haladva, változatos kiinduló helyzetekből, kombinációkkal, variációkkal, szimmetrikusan

Törzsgyakorlatok fekvésben, ülésben, térdelésben, állásban. A térdelő-, fekvő-, ülőhelyzetekben tanult gyakorlatok végrehajtása állásban, nehezített és kombinált formákban, változatos dinamikai és ritmikai feladatokkal, kisebb gerinc-egységekben, a nehézségi szint, a tempó fokozásával, változó dinamikával

Kargyakorlatok a legváltozatosabb ülésekben, szimmetrikusan

Az alsó végtag gyakorlatai ülésben, fekvésben, térdelésben, állásban

Szökdelő gyakorlatok, lendületek, ugrás-előkészítő gyakorlatok, egyszerűbb ugrások

Kiegészítő gyakorlatok és feladatok

Koordinációs, táncos feladatok

A magyar néptánc egyszerű lépései és dallamai felhasználásával

Improvizáció-szabadtánc-etűdkészítés: számolásra szólóban, párban, rövidebb, egyszerűbb zenei egységre készített „koreográfia" szólóban, majd párban

Önálló feladatként csoportos etűd készítése „központilag adott" és szabadon választott zenére: 1-2 perces, az életkornak megfelelő zenére való saját koreográfiák

Bemutató szerek használata a középgyakorlatokban

Tanévenként egy fő szer választható, itt: műanyag labda, karika, 3 m-es szalag, bot (Kiegészítő lehet: korong, dob a négy évfolyamon végig)

A mozgás esztétikai tényezői: Tér, Idő, Erő

Követelmények

A tanuló ismerje a gyakorlatok esztétikus, plasztikus végrehajtásának elveit, a térirányok, térlépcsők alkalmazását, a mozgás esztétikai törvényszerűségeit.

A tanuló legyen képes az ízületek és nagyobb szakaszok egymástól elkülönített mozgatására, függetlenítésére, valamint együttes, egyidejű összehangolására, az alap motorikus mozgásokra, előre-, hátra-, oldalt-, átlós haladásra és fordulásra. Mozdulatokra a tér mindhárom szintjén, határozza meg és használja a saját terét, hajtson végre mozgásokat egyenes és íves vonalon.

Legyen képes a tanult mozgásformák önálló, tudatos, kreatív, precíz végrehajtására, a tudatos izommunkára, a mozgás esztétikai törvényszerűségeinek tudatos használatára, alakzatok kialakítására, szabálykövető magatartásra, a feladat- és szerepvállalásra, a tanult mozgásformák és etűdök zenével összehangolt csoportos előadására Legyen képes együttműködésre és társas együttlétre, mások elfogadására és fizikai kontaktus létesítésére.

A/2. évfolyam

BAPTISTA OKTATÁS

Fejlesztési feladatok

- Az izomzat gimnasztikus kidolgozottságának, az ízületek és szakaszok, valamint a testrészek egymástól függetlenített mozgásszabadságának, a tudatos mozgáskoordinációnak, az ízületek és szakaszok együttes, egyidejű összehangolásának, a zenei műveltségnek, a zene és a mozgás összehangoltságának fejlesztése.
- Az alkat optimalizálása.
- A formaérzék kialakítása.
- A légzőizmok működésének tudatosítása.
- A testismeret, testtudat, önismeret, helyes énkép kialakítása, az együttműködési, a kommunikációs képességek fejlesztése.
- Az erő, a változatos mozgásdinamika, ritmika alkalmazásának ösztönzése.
- A bemutató szerek használatával célunk az egyéni gondolatok, ötletek felébresztése, a kézügyesség, a koordinációs technika fejlesztése, a síkok, kartechnikák tanulásának megkönnyítése, az egyéni fantázia kibontakoztatása, az esztétikai hatás fokozása.
- Önállóság, saját etűd-összeállítás bemutatásának képessége.

Tananyag

Bemelegítő járás és futásgyakorlatok kartartásokkal, aszimmetrikus kargyakorlatokkal körben: hintalépés előre-hátra, hármaslépés, szökkenő hármas, táncos alapjárás, lábujjon, sarkon, külső talpélen járás, hajlított térddel, nyújtott lábemeléssel járás, érintőjárás, passzéjárás, hintajárás, futás párhuzamos és terpesztett térdemeléssel/sarokemeléssel, galopp, sasszé, alap tánclépések

Az alsó végtag és a törzs gyakorlatai rúdnál

Középgyakorlatok: fentről lefelé haladva, változatos kiinduló helyzetekből, kombinációkkal, variációkkal, aszimmetrikusan is

Törzsgyakorlatok fekvésben, ülésben, térdelésben, támaszban, állásban. A mozgásnak és kidolgozásnak megfelelő változatos dinamikai és ritmikai feladatokkal, kisebb gerinc-egységekben, kombinációkban, variációkkal, a nehézségi szint, a tempó fokozódásával, változó dinamikával.

Kargyakorlatok a legváltozatosabb ülésekben és állásban szimmetrikusan és aszimmetrikusan

Az alsó végtag gyakorlatai ülésben, fekvésben, térdelésben, állásban, elmozdulásban

Diagonál gyakorlatok 1-4 fős csoportokban

Szökdelő gyakorlatok, lendületek, ugrás-előkészítő gyakorlatok, ugrások összekötő lépésekkel

Kiegészítő gyakorlatok és feladatok

Koordinációs, táncos feladatok

A magyar néptánc egyszerű lépései és dallamai felhasználásával

Improvizáció-szabadtánc-etűdkészítés: rövidebb, egyszerűbb zenei egységre készített „koreográfia” szólóban, majd párban, csoportos etűd készítése „központilag adott” és

BAPTISTA OKTATÁS

szabadon választott zenére, 1-2 perces, az életkornak megfelelő zenére való önálló koreográfiák

Bemutató szerek használata a középgyakorlatokban és az etűdökben

Tanévenként egy fő szer választható: műanyag labda, 1 vagy 2 karika, 3-5 m-es szalag, bot (Kiegészítő lehet: korong, dob a négy évfolyamon végig)

Követelmények

A tanuló ismerje a gyakorlatok esztétikus, plasztikus végrehajtásának elveit, a térirányok, térlépcsők alkalmazását, a mozgás esztétikai törvényszerűségeit.

A tanuló legyen képes az ízületek és nagyobb szakaszok egymástól elkülönített mozgatására, függetlenítésére, valamint együttes, egyidejű összehangolására, az alap motorikus mozgásokra, előre-, hátra-, oldalt-, átlós haladásra és fordulásra. Mozdulatokra a tér mindhárom szintjén, határozza meg és használja a saját terét, hajtson végre mozgásokat egyenes és íves vonalon.

Legyen képes a tanult mozgásformák önálló, tudatos, kreatív, plasztikus végrehajtására, a tudatos izommunkára, a mozgás esztétikai törvényszerűségeinek tudatos használatára, alakzatok kialakítására, szabálykövető magatartásra, a feladat- és szerepvállalásra, a tanult mozgásformák és etűdök zenével összehangolt csoportos előadására. Legyen képes együttműködésre és társas együttlétre, mások elfogadására és fizikai kontaktus létesítésére.

Kreatív gyermektánc

A képzés feladata az önkifejezés mozgásban történő realizálása, az önfeledt játék megvalósítása, a különböző játékszabályok megismerése és alkalmazása, a játék örömének megélése. A képzés célja, hogy a tanuló az önfeledt, ám a későbbiekben egyre tudatosabb mozgás segítségével jobban megismerkedjen testének képességeivel, a tér használatával, a dinamikai variációkkal és az idő, mint a zeneiség alkotóelemével. Megtanulja figyelni, érteni és használni saját és mások nonverbális kommunikációját. Elsajátítja az együttműködés számtalan fajtáját. A képzés hozzájárul a tanuló szocializációs, kommunikációs készségének, kezdeményezőkészségének, önismeretének fejlesztéséhez.

Előképző évfolyamok (E)

E/1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A tanuló mozgáskészségének fejlesztése
- A tanuló tér és formalátásának fejlesztése
- A tanuló önfegyelmének növelése
- A koncentrációkészség növelése
- A megfigyelőképesség kialakítása
- A kommunikációs képesség, játékbátorság, szabálytudat fejlesztése
- A közösségi érzés, a közösséghez tartozás tudatos kialakítása
- A verbális és nonverbális kommunikáció szinkronjának elősegítése
- A szocializációs folyamatok fejlesztése

Tananyag

BAPTISTA OKTATÁS

- Ismerkedő táncok
- Ábrázoló táncok
- Csoportos táncok
- Ünnepi táncok
- Izom puzzle/testtudati táncok
- Kitalálós játékok
- Ábrázoló és csoportjátékok
- Anyaggal való játékok

Követelmények

- A tanuló ismerje a tanév során ismertetett táncjáték-fajtákat.
- A tanuló legyen képes az együttműködésre, alkalmazkodásra, mások elfogadására, a szabályok betartására, a fizikai kontaktus kialakítására, a társas együttlétre, a pár- és csoportválasztásra, a játéktevékenységre.

E/2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A kreativitás fejlesztése
- A testrészek mozgáslehetőségeinek megismertetése
- A test térben való mozgáslehetőségeink feltárása
- A tempókülönbségek felismerése, alkalmazása
- Egyszerű ritmusképletek megszólaltatása
- A helyzetfelismerő képesség fejlesztése
- A megoldási lehetőségek feltérképezése
- A döntésképesség növelése
- A mozgás kapcsolatteremtő lehetőségeinek alkalmazása
- A szociális érzékenység fejlesztése

Tananyag

- Energia levezető, összehangoló játékok
- Koncentrációt növelő játékok
- A feladatok egyénileg, páros, kis és nagycsoportos formában
- Alap mozgásformák elsajátítása, variálása, tudatosítása (kúszás, mászás, gurulás, lépés, járás, futás, ugrás)
- Alapvető gyakorlattípusok használata:
- Vezetés-követés: alárendeltség, fölérendeltség megtapasztalása
- Másolás-tükrözés: szinkronicitás, kánonforma
- Kontraszt variációk: mozgás-mozdulatalanság, kicsi-nagy mozgások, gyors-lassú mozgások tudatosítása
- Akció-reakció: párbeszédformák, folytatáson alapuló játékok
- Zenei táncjátékok
- Bizalmi játékok
- Fogócska és más, gyors reakciókészséget fejlesztő játékok
- Koncentrálós és kitalálós játékok

BAPTISTA OKTATÁS

- Ábrázoló és csoportjátékok
- Anyaggal való játékok

Követelmények

A tanuló ismerje az alapvető gyakorlattípusokat (vezetés-követés, másolás-tükrözés, kontrasztvariációk, akció-reakció) és a tanév során elsajátított különböző táncjátékfajtákat.

A tanuló legyen képes az alap mozgásformák szabad variálására, a tanult mozgásformák gyakorlati megvalósítására, az új kapcsolatteremtési formák felhasználására, valamint a térbeli és ritmikai alapfogalmak gyakorlati alkalmazására.

Alapfokú évfolyamok (A)

A/1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Önálló, aktív, kreatív mozgássorok létrehozásának ösztönzése
- A testtudat fejlesztése, a központ tudatosítása, izolációja, koordinációja
- Release alapok: az ellazulás technikájának megismerése, a földön való sérülésmentes mozgás illetve a földre való érkezés sérülésmentes formáinak feltérképezése
- Imaginációs alapok: a tanult lépések, mozgássorok képzeletben történő megjelenítésének kialakítása, képzettársítások összekötése a gyakorlati mozgással
- A mozgásmemória fejlesztése
- A problémák felismertetése előre és utólag
- A tér-, ritmika-, dinamika az életkornak megfelelő szintű alapelemek használata
- A kölcsönösségen alapuló szociális magatartás ösztönzése

Tananyag

- Energia kiegyenlítő, összehangoló játékok
- Koncentrációt növelő játékok
- Alapmozgásformák: döntések, dőlések, esések, gurulások párban és egyénileg
- Lendített, ejtett, vezetett, tartott mozdulatok variálása, adaptálása más szabályrendszerekhez
- Térben haladás változatai, két- és háromdimenziós terek, térábrázolások megkülönböztetése
- Többszereplős térbeli képletek kialakítása, melyek megalapozzák a kompozíciókészítést
- Csoport improvizáció a tanultak felhasználásával
- 2/4-es, 3/4-es, 4/4-es metrum ismerete és mozgásban való alkalmazása
- Hangok, szavak, énekhang játékos használata
- A végtag ízületek szabadságfokának megismerése a fő irányokban
- Az érzékszervek adta világ felfedezése
- A belső kép, tükörkép és a társak jelzései alapján kialakult énkép összevetése

Követelmények

- A tanuló ismerje az alapmozgás formákat.

BAPTISTA OKTATÁS

- A tanuló legyen képes tudatosan játszani a gravitáció és a teste adta lehetőségek széles spektrumával mind egyénileg, mind kis és nagy csoportban. Legyen képes aktívan, jó helyzetfelismeréssel részt venni egy csoport improvizációban, felhasználva a ritmika és a tér új ismereteit.

A/2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- - Az absztrakció értése, létrehozása, más kontextusba való helyezése
- - A koordinációs készség fejlesztése
- - A térlátás, térfelosztás, téralkotás, térforma alkotás képességének fejlesztése
- - A zenei szövetek értelmezése és az azokhoz való viszony definiálása, variálása

Tananyag

- Energia összehangoló játékok
- Bemelegítő, állóképesség javító, erősítő játékos gyakorlatok
- Koncentráló képességet javító feladatok
- A csont-, izom- és szalagrendszer feltérképezése, lehetőségeinek mozgásban való kipróbálása, a tapasztalatokból mozgásfolyamok alakítása
- Térformák (kocka, mozgásgömb), egy, két és háromdimenzionális irányok használata
- Az alap mozgásformák kötésének variációi, egyéni mozdulatsorrá való rögzítése
- Testkapcsolatok (bodyhalf, diagonális kapcsolat, fejtető-farokcsont, ülőcsont-sarokcsont, tengelyek mentén való elválasztás illetve forgatás)
- Zenei ritmusok, szerkezetek analizálása, megértése, ritmikai képletek variálása, kánon, felezés, kiegészítés
- Etűdök készítése egyénileg és kiscsoportban
- Imagináció: képzeletbeli mozgások, tárgyakra való mozdulati reflektálás
- Mozgáselemzés, stíluselemzés
- Csoportimprovizáció stílusok, irányzatok szerint

Követelmények

A tanuló ismerje saját testének lehetőségeit és korlátait, tudatosan használja és koordinálja testrészeit. Otthonosan mozogjon a tér rendszerében, tudatosan formálja a teret maga körül, ismerje a zene alapvető alkotórészeit.

A tanuló legyen képes egy egyszerűbb zenemű szerkezetének felismerésére, mozgásfolyamok létrehozására és rögzítésére mind egyénileg, mind párban, illetve kiscsoportban.

Jazz-technika

A jazz-technika a klasszikus balett, az afrikai és latin-amerikai táncok hagyományaira épülő színpadi táncforma.

Jellemzői az izoláció és koordináció, az éles ritmikai és dinamikai kontrasztok, törekvés a könnyed, közérthető, expresszív előadásmódra

Az oktatási folyamat célja, hogy a tanulók, a táncpedagógus irányításával tudatosan koordinált, plasztikus, egészséges testet fejlesszenek. A tanulók képessé válnak a művészi munkára,

BAPTISTA OKTATÁS

melyben az izolációs technika által magas szintre fejlődik koordinációs készségük és létrejön a dinamikai különbségekre épülő tudatos, harmonikus mozgás

Az egyes évfolyamok számára összeállított tréningek a testi képességek, a fizikai erő és a koncentrációs készség fejlesztését szolgálják. A képzés során képesség szintjéről jártasság szintjére fejlesztik az izolációs technikát.

Tudatosítják a test központ használatát, a kontrakciót és release-t. A tanulók megismerik és biztonsággal alkalmazzák a jazz-technika általános és stiláris jegyeit.

Alapfokú évfolyamok (A)

A/3. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A helyes testtartás megismertetése és kialakítása, a központ helyének, valamint fontosságának megéreztetése.
- A jazz technika elsajátításához szükséges alapok megismertetése.
- Az en dehors és a parallel lábtartás helyzetek begyakoroltatása balett és jazz karpozíciókat alkalmazva.
- Az alapgyakorlatok megismertetése, az alaptechnikai elemek alkalmazása.
- A jazz-technikára jellemző izolációs képesség kialakítása.
- A testrészek mozgáslehetőségeinek felismertetése, megtapasztalása.
- A térben való mozgás lehetőségeinek előkészítése.
- A térhasználati képesség, készség kialakítása.
- Az alap szakkifejezések megismertetése és értő alkalmazása.

Tananyag

Bemelegítő gyakorlatsor: az ízületek átmozgatása, a gerincoszlop mozgáslehetőségeinek maximális kihasználása

Először földön, majd folyamatosan építkezve álló helyzetben, kapcsolódva az előző években tanultakhoz

Erősítő és nyújtó gyakorlatok az életkori sajátosságoknak és a képességek, készségek továbbfejlesztésének megfelelő speciális erősítő és nyújtó gyakorlatok

Középgyakorlatok

- Jazz karpozíciók és karvezetések
- Klasszikus balett karpozíciók I., II., III.
- Lábhelyzetek és pozícióváltások I., II., VI. pozícióban
- Port de bras szögletes karpozíciókkal
- Demi plié I., II., VI. pozícióban
- Relevé és plié relevé - parallel és en dehors pozíciókban váltakozva folyamatos átmenetekkel
- Battement tendu parallel és en dehors lábfejgyakorlatba ágyazva
- Passé parallel és en dehors pozíciókban
- Degagé II. pozícióban parallel és en dehors pozíciókban

BAPTISTA OKTATÁS

- Hajlások, döntések pozícióváltásokkal különböző irányokban
- Flat back
- Developpé először földön, majd álló helyzetben
- Enveloppé először földön, majd álló helyzetben
- Grand battement először földön, majd álló helyzetben

Izolációs gyakorlatok: a fej és váll izolálása kettő majd négy irányba a középponton mindig áthaladva

Térbeosztás, térirányok

Összekötő lépések

- Chaissé, keresztlépés (pas croisé)
- Jazzfutás csúsztatott lábbal, karral

Ugrások

- Két lábról-két lábra
- Két lábról-egy lábra
- Egy lábról-egy lábra

Követelmények

A tanuló ismerje az évfolyamon tanított gyakorlatokat, kar és lábpozíciókat, valamint a technika szakkifejezéseit.

A tanuló legyen képes a gyakorlatok pontos kivitelezésére, a biztonságos térhasználatra, a tanult mozgásanyagból összeállított tréningsor és egy rövid kombináció bemutatására, mely tartalmazzon rövid improvizációs részt is.

A/4. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Ismeretbővítés, az ismeretanyag más kombinációkban és komplexebb formában történő alkalmazása.
- A pozíciók és tempóváltások hangsúlyos alkalmazása.
- Az új tréning elsajátítatása, a koncentrációs idő intervallumának bővítése.
- A testrészek sokszínű mozgáslehetőségeinek kihasználása, bővülő mozgásrepertoár létrehozása.
- A forgások előkészítése alapozó forgás előkészítő gyakorlatokkal.
- A térben való elmozdulás lehetőségének bővítése a szintek és irányok kombinációja által.

Tananyag

Bemelegítő gyakorlatsor: az ízületek átmozgatása a gerincoszlop mozgáslehetőségeinek maximális felhasználásával

Erősítés és nyújtás: az életkori sajátosságoknak és a képességek, készségek továbbfejlesztésének megfelelő speciális erősítő és nyújtó gyakorlatok

Középgyakorlatok

BAPTISTA OKTATÁS

- Demi plié, battement tendu parallel és en dehors pozíciókban karváltásokkal
- Port de bras IV. pozíció grand plié
- Passé parallel és en dehors pozíciókban karváltásokkal
- Rond de jambe par terre en dehors és en dedans, parallel és en dehors pozíciókban
- Relevé és plié relevé - parallel és en dehors pozíciókban váltakozva karral
- Twist előkészítő második pozícióból karral
- Hajlások, döntések pozícióváltásokkal különböző irányokban kar használattal
- Fiat back. Developpé álló helyzetben
- Enveloppé álló helyzetben
- Rand battement álló helyzetben

Izoláció: A fej és váll izolálása, egy-egy testrésszel négy irányba, ritmizálva, a középponton áthaladva és a körívek mentén

Térbeosztás, térirányok, fönt-lent helyzetek

Összekötő lépések irányváltásokkal

- Féltalpon és féltalpról lassan legördülve
- Pas de bourrée
- Triplet

Forgás előkészítő gyakorlatok, helyben és térben elmozdulva

Ugrások

- Két lábról-két lábra
- Két lábról-egy lábra
- Egy lábról-két lábra
- Egy lábról-egy lábra

Követelmények

A tanuló ismerje az évfolyamon tanított gyakorlatokat, valamint a technika szakkifejezéseit.

A tanuló legyen képes a gyakorlatok pontos kivitelezésére és a stiláris jegyek képesség szintjén történő alkalmazására, az izolációs technika értő alkalmazására, a tanult mozgásanyagból összeállított tréningsor és egy rövid kombináció bemutatására, mely tartalmazzon rövid improvizációs részt is.

A/5. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Ismeretbővítés, az ismeretanyag más kombinációkban és komplexebb formában történő alkalmazásával, hosszabb időtartalmú tréningsorok által
- Az izolációs gyakorlatok pontos, ritmizált formában történő alkalmazása
- Az előkészített forgáselemek készség szinten történő alkalmazása gyakorlatokba építve
- A szintváltások, dinamikai váltások biztonságos alkalmazása helyben és térben elmozdulva
- A testtudat kialakításának megalapozása

Tananyag

BAPTISTA OKTATÁS

Bemelegítő gyakorlatsor: az ízületek átmozgatása, a gerincoszlop mozgáslehetőségeinek maximális felhasználása

Erősítés és nyújtás: az életkori sajátosságoknak és a képességek, készségek továbbfejlesztésének megfelelő speciális erősítő és nyújtó gyakorlatok

Középgyakorlatok

- Battement tendu és battement tandu jeté parallel és en dehors pozíciókban, pliékkel, karváltásokkal
- Port de bras gyakorlat
- Rond de jambe par terre en dehors és en dedans, parallel és en dehors pozíciókban pliével és spirállal
- Developpé, enveloppé
- Attitudé
- Adagio
- Grand battement
- Térben elmozduló grand-battement.
- Twist
- Hinge
- Arch

Izoláció: a fej, váll, mellkas, csípő, kar, láb izolálása - legalább kettő egy idejű alkalmazásával - alapirányokba a síkok mentén, a centrumon mindig áthaladva és ritmizálva

Összekötő lépések: kombinálva más elemekkel féltalpon, pliében és féltalpról lassan leereszkedve, legördülve

- Pas de bourrée
- Croisé-ból change
- Triplet
- Pivot
- Tombé

Forgás gyakorlatok: helyben és térben elmozdulva

Ugrások: a jazz stílusra jellemző törzs és kar használattal

- Két lábról - két lábra
- Két lábról - egy lábra
- Egy lábról - két lábra
- Egy lábról - egy lábra
- Egyik lábról a másik lábra

Követelmények

A tanuló ismerje az évfolyamon tanított gyakorlatokat, valamint a technika szakkifejezéseit, a stílusjegyeket, azok jellemzőit és gyakorlati alkalmazási lehetőségeit.

BAPTISTA OKTATÁS

A tanuló legyen képes az izolációs technika pontos, tudatos alkalmazására a trénig során elsajátított gyakorlatokon belül. A gyakorlatok pontos kivitelezésére és a stiláris jegyek képesség szintjén történő alkalmazására, a tudatos munkára.

A/6. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- - Az ismeretanyag elmélyítése, a mozgásrepertoár bővítése.
- - A mozgásminőség javítása és a technikára jellemző stiláris jegyek tisztázása.
- - A tréning kombinatív gyakorlatainak képesség szinten történő elsajátítása.
- - Az izolációs technika komplex formában történő alkalmazása.
- - A biztos forgástechnika kialakítása a helyben és térben való elmozdulás lehetőségeinek figyelembevételével.
- - A tér és idő, magasság-mélység és a dinamikai váltások biztonságos alkalmazása a kombinációkban.

Tananyag

Bemelegítő gyakorlatsor: az ízületek átmozgatása, a gerincoszlop mozgáslehetőségeinek maximális felhasználása

Erősítés és nyújtás: az életkori sajátosságoknak és a képességek, készségek továbbfejlesztésének megfelelő speciális erősítő és nyújtó gyakorlatok

Középgyakorlatok

- Battement tendu és battement tandu jeté parallel és en dehors pozíciókban, pliékkel, karváltásokkal
- Port de bras gyakorlat
- Rond de jambe par terre en dehors és en dedans, parallel és en dehors pozíciókban pliével és spirállal
- Developpé, enveloppé
- Attitude
- Adagio
- Grand battementTérben elmozduló grand-battement
- Tilt
- Twist
- Hinge

Izolációs gyakorlatok: a fej, váll, mellkas, csípő, kar, láb izolálása - legalább kettő egy idejű alkalmazásával - alap irányokba, a síkok mentén, a köríveken is áthaladva és ritmizálva

Összekötő lépések: kombinálva más elemekkel és különböző szintek használatával egy gyakorlaton belül féltalpon, pliében

- Piqué plié-féltalpról lassan leereszkedve, legördülve
- Pas de bourrée
- Change
- Triplet
- Pivot

BAPTISTA OKTATÁS

- Tombé

Forgás gyakorlatok helyben és térben elmozdulva

Ugrások: a jazz stílusra jellemző törzs, kar és dinamika használattal

- Két lábról - két lábra
- Két lábról - egy lábra
- Egy lábról - két lábra
- Egy lábról - egy lábra
- Egyik lábról - másik lábra

Követelmények

A tanuló ismerje az évfolyamon tanított gyakorlatokat, valamint a technika szakkifejezéseit, a stílusjegyeket, azok jellemzőit és gyakorlati alkalmazási lehetőségei.

A tanuló legyen képes az jazz-technikára jellemző izolációs képesség elsajátítására, a stiláris jegyek képesség szintjén történő alkalmazására, a tudatos munkára.

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje

A tanult technika mozgásanyagát, rendszerét, szaknyelvét és főbb stílusalkotó elemeit.

A tanuló legyen képes

Az elsajátított anyagot biztonsággal alkalmazni a jazz-technika stílusára és összetevőire jellemző előadásmód során.

Testi adottságait és azokból adódó erősségeit-gyengéit elfogadni és tudatosan használni. Rendelkezzen a technika végrehajtásához szükséges izomerővel, lazasággal, gyakorlati biztonsággal és stílusosan alkalmazza a technika elemeit.

Legyen képes a tréningsor és a tananyag mozgáselemeiből építkező önálló vagy csoportos etűd, kombináció harmonikus bemutatására és színpadi formában történő előadására.

Limón-technika

A Limón-technika lendítésekre, excentrikus forgásokra, a repülést, a szabadság érzetét keltő mozgásokra épül, melyben a test folyamatos zuhanásban és emelkedésben tartózkodik. A hangsúlyt a folyamatosságra és az energia átalakulására, újra felhasználhatóságára helyezi. A technika egyszerre igényli a fizikai erőt, a kontrollált, összeszedett (koordinált) mozgást, a gravitációnak való ellenállást és engedést, valamint a könnyedséget és a kifinomult érzékenységet.

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanulók megismerjék a Limón-technika alapjait képező és a többi modern tánctechnikától eltérő alapmozgás elveket tapasztalás útján és az alapelveket képesek legyenek alkalmazni egyszerű ülő, álló és haladó gyakorlatokban, kombinációkban, összetett mozgássorokban és etűdökben. A Limón-technika nyelvezetének elsajátítása. A test tudatos használata és finom, érzékeny koordinációjának fejlesztése.

Alapfokú évfolyamok (A)

A/5. évfolyam

BAPTISTA OKTATÁS

Fejlesztési feladatok

- Az alaptartás, testtartás megismertetése és kialakítása.
- A Limón-technika elsajátításához szükséges alapok megismertetése.
- A súlyhasználat megtapasztalása és kialakítása a test izolált mozgásai közben.
- A gravitáció használatának elősegítése.
- A légzés és a mozdulat összehangoltságának ösztönzése.
- A mozgástanulási képesség, a mozgáskoordináció, a ritmikai készség és a térérzékelés fejlesztése.
- A Limón-technika nyelvezetének megismertetése.

Tananyag

Talajon fekvésben végzett gyakorlatok

- A gerinc izolált mozgásai
- Légző gyakorlatok
- Fej (nyaki gerinc szakasz), kar (vállízület) és láb (csípő-, térd-, bokaízületek) izolált mozgáslehetőségeinek feltárása és elsajátítása
- Ülésben végzett gyakorlatok:
- Folyamatos gerincgördülések előre, oldalra, véghelyzetben kitartással, elnyújtással
- Gurulások, kar támasz helyzetekkel
- Láb pozíciók (előkészítő, első, második pozíció) elsajátítása
- Fej, kar, láb izolációs mozgáslehetőségeinek feltárása többnyire még az adott testrész súlytalanításával
- A gerincoszlop szakaszainak egymást követő mozgatása folyamatos gördülések által először előre, majd oldalirányban is
- Fej, kar, láb izolált zuhanások a gravitáció használatával
- Gerincgördülések, vezetések különböző lábpozíciókban végrehajtva
- Talajon végzett haladó gyakorlatok
- A karok súlyátvevő szerepének megismerése
- A végtagmozgások és a törzs lendületének felhasználása
- A testközpont ereje lendületekben
- Folyamatos gurulások fekvésben, ülőhelyzetekben
- Ülésből fekvésbe érkezések lendületekkel
- Kéz és lábtámasz helyzetek
- Álló középgyakorlatok
- Alaptartás helyzete
- Kar, törzs és láb alap pozíciók
- Kar és láb izolált mozgásai
- Plié, parallel és en dehors pozíciókban függőleges nyugalomban lévő törzs munkával
- Plié, parallel és en dehors pozíciókban gerincgördítéssel, karlendítéssel, majd törzs- és karlendítéssel
- A gerinc szakaszainak mozgatása gördülés által, szakaszonként megállítva és visszagördítve
- Törzsnyújtás, zuhanások, suspention

BAPTISTA OKTATÁS

- Lábfő, boka, ízületek artikulációi
- Diagonális-haladó gyakorlatok
- Testsúlyáthelyezés siklásba, a testközpont folyamatos mozgása
- Kis ugrások előrehaladással, egy lábról egy lábra és egy lábról két lábra érkezéssel, parallel és en dehors pozíciókban

Követelmények

A tanuló ismerje a technika alapelemeit, egyszerű gyakorlatait, a technikára jellemző kar, láb, törzs egyszerűbb koordinációját, a gravitáció, mint erő felhasználását (földhasználat és könnyedség), a mozgáselemek végrehajtásának meghatározott szabályait.

A tanuló legyen képes az adott gyakorlatok, rövid kombinációk pontos végrehajtására, a gyakorlatok kivitelezéséhez szükséges és megfelelő energia használatára és a tanult mozgásanyagból összeállított rövid etűd bemutatására.

Alapfokú évfolyamok (A)

A/6. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az alaptartás, testtartás tudatos használatának fejlesztése.
- Az ismeretanyag elmélyítése, a mozgásszótár és mozgásminőségek bővítése.
- A Limón-technika gyakorlatainak képesség szinten történő elsajátítása.
- A súlyhasználat megtapasztalása és kialakítása a test összetett mozgásai közben.
- A gravitáció használatának vizsgálata.
- A légzés és a mozdulat összehangoltságának ösztönzése.
- A mozgástanulási képesség, a mozgáskoordináció, a ritmikai készség és a térérzékelés fejlesztése.
- A technikára jellemző összetett mozgássorok biztonságos alkalmazása rövid etűdökben.
- A Limón-technikára jellemző előadásmód kialakításának elősegítése.

Tananyag

- Talajon fekvésben végzett gyakorlatok
- A gerinc izolált mozgásai
- Légző gyakorlatok végtag és törzsmozgásokkal koordinálva
- Fej (nyaki gerinc szakasz), kar (vállízület) és láb (csípő-, térd-, bokaízületek) izolált mozgásainak egymás után kötése
- Mellkas emelés fekvőhelyzetből vállig, fejtetőig, majd ülésig
- Ülésben végzett gyakorlatok
- Fej (nyaki gerinc szakasz), kar (vállízület) és láb (csípő-, térd-, bokaízületek) izolált mozgásainak egymás után kötése
- A különböző alap láb és karpozíciók összekötve a gerinc szakaszainak egymást követő mozgatásával (rugózás, gördülés és visszaépítés) előre, oldalirányban, spirális helyzetekben
- Törzszuhanások előre és oldalirányokba
- Talajon végzett haladó gyakorlatok

BAPTISTA OKTATÁS

- Gurulások központ és végtagindítással, lendületekkel
- Ülésből, középhelyzetekből fekvésbe érkezések lendületekkel, esésekkel
- Kéz és lábtámasz helyzetekben kitartások majd zuhanások
- Álló középgyakorlatok
- Kar, törzs és láb alap pozícióik és rotációs gyakorlatok
- Kar és láb izolált mozgásai a technika stílus jegyeinek alapján (ujjak, kézfej mozgása)
- A gerinc szakaszainak mozgatása gördülés által, szakaszonként megállítva és visszagördítve
- Törzsnyújtás, zuhanások és körkörös irányok különböző lábpozíciókban
- Plié és relevé gyakorlatok parallel és en dehors pozíciókban
- Egyszerű tendu gyakorlatok, kar- és törzslendítéssel, ejtéssel koordináltan
- Láblendítések, lengetések, karmozgással összekötve
- Egyszerű támadások különböző térirányokba
- Támadások karejtéssel
- Diagonális-haladó gyakorlatok
- Siklás előre, oldalra, hátra haladással, kar- és törzsmozgásokkal koordinálva, fordulattal
- Siklás tempóváltással, kis ugrásokkal
- Kis ugrások előrehaladással, ritmikai változtatásokkal
- Láblengetések előrehaladással
- Egyik lábról a másikra történő átugrások
- Etűdökkel, rövid koreográfiák
- Egyszerű talajon végzett etűdök támaszhelyzetekkel, lendületekkel
- Etűdök álló helyzetben, térbeli elmozdulás nélkül és haladással
- Rövid koreográfia dinamikai váltásokkal, nehezebb zenei beosztásban

Követelmények

A tanuló ismerje a technika alapelemeit, egyszerű gyakorlatait, a technikára jellemző kar, láb, törzs összetett koordinációját és variációs lehetőségeit, a gravitáció, mint erő felhasználását (földhasználat és könnyedség), a tér használatát, a mozgáselemek végrehajtásának meghatározott szabályait.

A tanuló legyen képes összetett gyakorlatok, hosszabb kombinációk pontos végrehajtására, a gyakorlatok kivitelezéséhez szükséges és megfelelő energia használatára, a technika dinamikai és érzelmi változásainak érzékeltetésére a kombinációkban, valamint rövid koreográfia meggyőző előadására.

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje

A Limón-technika alapjait képező és a többi moderntánc-technikáktól eltérő alapmozgás elveket, a technika jellemző gyakorlatait és térhasználatát.

A tanuló legyen képes

Finom, koordinált mozgásra, a megfelelő súlyhasználatra és a gravitáció érzékelésére, az alapelvek megfelelő alkalmazására ülő, álló és haladó gyakorlatokban, kombinációkban,

BAPTISTA OKTATÁS

összetett mozgássorokban és etűdökben. Legyen képes a technika dinamikai és érzelmi változásainak érzékeltetésére kombinációkban, és rövid koreográfia meggyőző előadására.

Kontakt improvizáció

A kontakt improvizáció spontán fizikai dialógusok sora, amelyek a mozdulatlanságtól az erőteljes, energikus mozdulatokig terjednek. A tánc a két mozgásban lévő test közötti kommunikáción alapul, valamint a táncosok mozgását irányító fizikai törvényekhez való közös viszonyulásukon, úgymint a gravitáció, a lendület, a tehetetlenség, a súrlódás. Ahhoz, hogy ezeket az élményeket átélhessük, a test megtanulja az izom többlet-feszültségeit felszabadítani és a mozgás természetes folyamának, teret engedni egy bizonyos minőségű akaratlagosság elhagyásával. A gyakorlatok tartalmazzák a gurulást, esést, a fejjel lefelé levést, a fizikai kapcsolat pontjának követését, a súly megtámasztását és átadását. A mozgásanyag a befelé figyelést és a mozgás folyamata iránti nyitottságot tükrözi. A mozdulatok forrása az a kreatív mozgatóerő, amit az egyensúlyi helyzetekből való kibillenés, a dezorientáltság idéz elő. Általános a duett-forma, de többen is táncolhatják egyszerre. A kontakt improvizáció eltér a többi tánctechnikától, célja a spontán kialakult helyzetekre adott egyedi válasz megtalálásának támogatása.

A kontakt improvizáció célja, hogy a tanuló megismerje és megtapasztalja e táncforma technikai elemeit és tanulmányozza az érintésből adódó információk fogadását és adását, megfigyelje a test reflexeinek működését. Célja az egyéni mozgásszótár, az improvizációs készség, az érintés nélkül és érintésen keresztül történő kommunikáció, a figyelem, a váratlan helyzetek megoldási képességének, a belső mozgások érzékelésének fejlesztése. A kreatív kompozíciós készség fejlesztése. A tanuló a különböző területekről jövő információk megszerzésével képes lesz testének tudatosabb használatára, az improvizációkban mozgásainak, reflexeinek és döntéseinek megfigyelésére. A technikai elemek gyakorlásával „izom emlékezet” alakul ki, amely emlékezet képessé teszi a tanulót testének leggazdaságosabb és legmegfelelőbb használatára.

Alapfokú évfolyamok (A)

A/5. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A figyelem fenntartásának, a tanuló testismeretének, a mozgás gömbszerű térérzékelésének, improvizációs készségének, verbális és non verbális kommunikációjának és kreativitásának fejlesztése.
- A belső történések megfigyeltetésének képességfejlesztése.
- A puha izomtónusú és a gördülékeny talajra érkezés kialakítása.
- Az érintéssel és érintés nélkül történő kommunikációs készség fejlesztése.
- A saját test megtapasztalásának ösztönzése a társ viszonylatában.
- Duett és trió improvizációkban a súly, a gravitáció, a tér, az érintés megfelelő használatának kialakítása.
- Az érzékelés, észlelés és a figyelem által irányított mozgások az adott pillanatban megfelelő kiválasztásának fejlesztése.

BAPTISTA OKTATÁS

- Az érzékszervek differenciált használatának fejlesztésével a figyelem belső irányításának elsajátítása.
- Csoportos játékokon keresztül a kapcsolatteremtés fejlesztése, a felszabadult mozgás ösztönzése, a figyelem megosztásának elősegítése és a váratlan helyzetekre való felkészülés vizsgálata.
- Az átélt fizikális élmény verbális megfogalmazásának elősegítése, ösztönzése.

Tananyag

- Egyéni mozgásfelfedező feladatok
- Mozgások különböző testrészek indításával
- A testközpont mint motor felfedezése
- A perifériáról indított mozgások: kézfej, lábfej, fejtető, farok csont
- A gerinc mozgásaink megismerése, mozgások alacsony, közép és magas szinteken
- Tér, idő, dinamikai játékok

Test tudatossági feladatok

- Az elengedés és feszítés állapotai
- A különböző izomtónusok használata
- Aktív/passzív szerepek
- Információ adása és vétele érintéssel
- Az érintés minőségei
- Nyak, váll-kar, csípő-láb grafika a test általános ellazulási állapotának megteremtésére
- Ízületek izolálása végtagmozgatással
- Végtagok súlyérzékelése aktív, passzív szerepekkel
- A légzés megfigyelése, a légző mozgás szabadsága
- Gyakorlatok képek használatával: olvadás, gyökerezés/ellebegés

A talajon végzett gyakorlatok

- Gurulások különböző testrészek indításával (medence, kézfej, lábfej, fej, spirál, banán, vállon át előre/hátra)
- Tolások, kúszások, mászások, gördülés
- Támaszok. Fekvésben végrehajtott partner gyakorlatok

A partner gyakorlatok

- Súlyérzékelési feladatok talajon, aktív/passzív szerepek
- Egyszerű figyelemirányító gyakorlatok
- Vezető/követő szerep feladatok
- Impulzusadással improvizációba vezetés

A táncforma alaptechnikai elemei

- Gurulások: egyénileg, párban, súlyadással/átvétellel
- Dőlések: egyénileg - talajon, középhelyzetben, állásban; párban - talajra vitel nélkül; csoportban
- Csúszások: egyénileg - talajon, falon; párban - társon: fekvő-, közép- és álló helyzetekben

BAPTISTA OKTATÁS

- Mászások: egyénileg (kéz és lábtámaszok); párban társon: fekvő-, közép- és álló helyzetekben
- Tolások: egyénileg talajon, középhelyzetben, párban fekvő-, közép- és álló helyzetekben, haladás közben
- Húzások: párban fekvő-, közép- és álló helyzetekben, haladás közben
- A kontakt „gördülő pontja”: Egyénileg talajon, labdával, falnál, párban állásban (csak karok és a hát használatával)
- Emelések: test központra
- Statikus helyzetekben, földre vitellel
- Ugrások, elkapások: egyénileg - a talajra érkezések gyakorlása (álló- és támaszhelyzetekbe); párban - medence és válltámasszal, központra érkezések
- Ellensúlyozás: párban - álló helyzetben, szintváltással
- Fejjel lefelé történő dezorientáló gyakorlatok: egyénileg - kéztámaszok, kézállások
- Asztal pozícióból földre kerülések kéztámaszon át
- Bizalmi feladatok: csukott szemes feladatok, vezető/követő szerep feladatok
- Vezetett és szabad improvizációk
- Egyéni, páros improvizációk
- Páros gyakorlatokból felfedező improvizációk
- Fej-fej, hát-hát, tenyér-tenyér, talp-talp érintéssel
- Strukturált improvizáció

Az érzékeléses feladatok

- Csukott szemes bizalmi feladatok: vezető/követő szerepek
- Periférikus látás megfigyelése
- Tapintás, hallás, nyomásérzékelés

Csoportos játékok

- Térjátékok
- Dinamikai játékok
- Ügyességi játékok
- Figyelemvezetéses játékok, labdával, tapssal

Követelmények

A tanuló ismerje a táncforma alaptechnikai elemeit, az érintés különböző minőségeit. A tanuló legyen képes saját testsúlyát érzékelni és használni, a gördülékeny és puha izomtónusra és földhasználatra, a technikai elemek improvizáció közbeni előhívására, kreatívan használni a helyzetek adta lehetőségeket.

A/6. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A figyelemfenntartás képességének, testismeretnek, a mozgásszótárnak, a gömbszerű térérzékelésnek, a döntéshozatali képességnek, a kreativitásnak, az improvizációs készségnek, a verbális és nonverbális kommunikációnak a fejlesztése.
- Az elengedés/engedés érzet további fejlesztése, differenciálása, finomítása.

BAPTISTA OKTATÁS

- Az izomtónus differenciált használatának fejlesztése, a figyelem hosszabb időn át való fenntartásának kialakítása.
- A gravitáció testre gyakorolt hatásának megismertetése, használatának megtapasztalása.
- A biztonságos súlyadás/átvétel kialakítása.
- Magasabb helyekről (lendületekből) a puha izomtónusú és gördülékeny talajra érkezés elsajátítása.
- Az érintéssel és érintés nélkül történő kommunikációs készség fejlesztése.
- Szóló, duett és trió improvizációkban a súly, a gravitáció, a tér, az érintés és a dezorientáció használatának további fejlesztése.
- Az érzékelés, észlelés és a figyelem által irányított mozgások kiválasztásának fejlesztése az adott pillanatnak megfelelően.
- A döntési képesség fejlesztése.
- Az érzékszervek differenciált használatának további fejlesztése, a figyelem belső irányításának tudatosítása.
- A verbális kifejezés fejlesztése véleményformálás nélkül.

Tananyag

- Egyéni mozgásfelfedező feladatok
- Mozgások különböző testrészek indításával
- Belső és külső tereket felfedező táncok
- A testközpont, mint motor használata
- A perifériáról indított mozgások: kézfej, lábfej, fejtető, farok csont
- A testközpont és a periféria kapcsolata
- A gerinc mozgásaink felfedezése kéztámasz helyzetekben, átjárhatóság az alacsony, közép és magas szinteken történő mozgások között
- Tér, idő, dinamikai játékok

Test tudatossági gyakorlatok

- Az előző év anyagának ismétlése
- Nyak, váll-kar, csípő-láb grafika a test általános ellazulási állapotának megteremtésére
- Végtagok súlyérzékelése, passzív szerepből aktívvá válás
- Ízületek szabad mozgásai végtagmozgatással
- Gyakorlatok képek használatával: fejfonál, hálók, természeti képek
- Autentikus mozgás, a partner tanúja a csukott szemmel mozgó társ táncának

A talajon végzett gyakorlatok

- Gurulások: ismétlések különböző testrészek indításával
- Tolások, kúszások, mászások, gördülések: ismétlések és a mozgások kombinálása, improvizációba vezetése
- Támaszok, gyors és dinamikus átmenetek
- Fekvésben végrehajtott partner munkák

Partner gyakorlatok

- Súlyérzékelési feladatok középhelyzetekben

BAPTISTA OKTATÁS

- Összetett figyelemirányító gyakorlatok
- Vezető/követő szerepek váltakozása, majd egybeolvadása
- Impulzusadás, ellenállás, kiegészítés, hozzáadás, ellensúlyozás

Technikai elemek

- Gurulások: ismétlések: egyénileg, párban, súlyadással/átvétellel, érintő kísérettel, ellenállással
- Dőlések: egyénileg - talajon, középhelyzetben, állásban, haladással; párban - talajra vitel nélkül és talajra vitellel, hármas csoportokban, minden irányba, 6 fős csoportban, emelésekbe, elkapásokba, improvizációval
- Csúszások: párban - társon: fekvő-, közép- és álló-helyzetekben, haladás közben, a társ követésével, földre vitellel, súlyadással befejezve
- Mászások: egyénileg - kéz és láb támaszok, párban - társon: fekvő-, közép- és álló-helyzetekben, haladás közben, csoportban, földre vitellel
- Tolások: egyénileg talajon, középhelyzetben; párban fekvő-, közép- és álló-helyzetekben, haladás közben
- Húzások: egyénileg talajon, középhelyzetben, párban fekvő-, közép- és álló-helyzetekben, haladás közben, csoportban, eltérő dinamikai végrehajtások
- A kontakt „gördülő pontja”: egyénileg talajon, párban állásban az egész testfelület használatával, szintváltásokkal
- Emelések: testközpontra, felgurítások statikus és dinamikus helyzetekben, dőlésből hátra vételek támaszba érkezéssel
- Ugrások és elkapások: egyénileg - a talajra érkezések gyakorlása álló- és támasz helyzetekbe, gurulásban, párban - előre, oldalra, hátra ugrások - medence támasszal, központra érkezéssel, statikus és dinamikus helyzetekben
- Ellensúlyozás: párban - álló helyzetben, szintváltással, kipörgetéssel, dinamikus helyzetben forgással
- Fejjel lefelé történő dezorientáló gyakorlatok: egyénileg - kéztámaszok, kézállások, asztal pozícióból földre kerülések kéztámaszon át
- Bizalmi feladatok: csukott szemes feladatok, vezető/követő szerep feladatok

Vezetett és szabad improvizációk

- Egyéni, páros és csoportos improvizációk
- Páros és kis csoportos gyakorlatokból felfedező improvizációk
- Strukturált improvizáció
- Improvizáció képekkel
- A tanár vezetésével vagy anélkül

Érzékeléses feladatok

- Csukott szemes bizalmi feladatok: vezető/követő szerepek
- A perifériás látás használata
- A látás, nézés mozgásirányító szerepe
- Tapintás, hallás, nyomásérzékelés, energia, erő, inercia

Csoportos játékok

BAPTISTA OKTATÁS

- Térjátékok
- Dinamikai játékok
- Páros és csoportos szerepjátékok
- Figyelemvezetéses játékok labdával

Követelmények

A tanuló ismerje a táncforma alaptechnikai elemeit, az érintés mélységeit és azok információtartalmát, a tér gömbszerű használatát, a döntéshozáshoz szükséges fizikális készenléti állapotot.

A tanuló legyen képes saját testsúlyát érzékelni és használni, a gördülékeny és puha izomtónusra és földhasználatra, a technikai elemek improvizáció közbeni előhívására, az érintésen keresztül kommunikálni, engedni a táncot történni, kreatívan használni a helyzetek adta lehetőségeket.

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje a kontakt improvizáció mozgásnyelvét, alap technikai elemeit, a puha izomtónus használatát, a súly, az érintés, a környezettel és partnerekkel kialakított kontaktus törvényszerűségeit.

A tanuló legyen képes a technikai ismereteit a szabad táncban (duett, trió) előhívni és alkalmazni, döntést hozni és kreatívan megoldani a váratlan helyzeteket.

Néptánc tanszak

I. Fejezet

Az alapfokú néptáncoktatás célrendszere és funkciói

A néptánc közérthetősége révén felbecsülhetetlen mértékű segítséget jelent a kultúrák közti kapcsolatteremtésben és az egészséges emberi kapcsolatok kialakításában. Oktatása elősegíti néphagyományunk megismerését, tovább éltetését és újraalkotását, kulturális örökségünk megbecsülését. Lehetőséget biztosít a magyar paraszti kultúra értékeinek közvetítésére, a nemzeti identitás erősítésére és a nemzeti összetartozás érzésének elmélyítésére, jelentősen hozzájárul ahhoz, hogy a **magyar néphagyomány élő formában is fennmaradjon.**

A néptánc oktatása során a kulturális értékek közvetítése nem elsősorban a képességek függvénye, hanem a képességek fejlesztésének lehetséges színtere. Lehetővé teszi mindenki számára az önkifejezés és azonosulás esztétikai útjának elérését, segítve ezzel a személyes kreativitás kibontakozását és az egyéniség fejlődését.

A népi játék és a néptánc tanítása eszköz a személyiség sokoldalú fejlesztésére, olyan komplex hatásmechanizmussal bír, amely egyaránt hat a testre és a lélekre. A program lehetővé teszi más művészeti ágon alkalmazott módszerek, tanulástervezési technikák, stratégiák beépítését és alkalmazását, amelyek a komplex személyiségfejlesztést segítik és szakmai és pedagógiai módszertani megújulást eredményeznek.

A tanórai keretek mellett fontos szerepet játszik a tánc színpadi megjelenítése is, amely egyrészt a művészi megtapasztalás élményét teszi lehetővé a tanulók számára, másrészt

BAPTISTA OKTATÁS

kulturális szerepvállalása révén a nagyközönség számára is hozzáférhetővé teszi táncos hagyományainkat.

A kárpát-medencei tánchagyomány sokszínűsége tükröződik vissza az alapfokú művészetoktatás tantervében. A táncanyag szabad kiválasztásának elve érvényesül, amely sokszínű év végi vizsgabemutatót eredményez. A helyi táncanyag, tánchagyomány tanításának elsődlegessége, végig kísérheti az egész oktatási folyamatot. A program lehetőséget biztosít a nemzetiségi táncanyagok beépítésére és tanítására.

Nagy hangsúllyal szerepel a programban a technikai felkészültség megalapozása, a **táncolni tudás képességének kialakítása és fejlesztése,** amely során a tanulók alkalmassá válnak a táncok újra alkotására, szabad és kötött formájú megjelenítésére.

A tanterv nagyobb szabadságot biztosít a pedagógus számára a képzés megtervezésében, ugyanakkor biztosítja az intézmények közötti átjárhatóságot. **A program az integrált óraszervezéssel lehetőséget biztosít arra, hogy a hasznos, gyakorlati tudás megszerzése az elméleti ismeretek integrálásával, gyakorlatorientált feldolgozásával valósulhasson meg. A néptánc főtárgy óráin sajátíthatják el a tanulók a Helyi tantervben meghatározott folklórismeret témakörök gyakorlati és elmélet ismereteit. Mindkét tantárgyból szerez osztályzatot a tanuló.**

A tananyag spirális elrendezése elősegíti, hogy a különböző képességű tanulók a képzési szintek végére azonos módon rendelkezzenek az elvárt ismeretekkel, képességekkel, kompetenciákkal, megteremti az összevont osztályokban történő oktatás kereteit, lehetőségét.

A KÉPZÉS STRUKTÚRÁJA

Tantárgyak

Főtárgy

- Népi játék (1-2. előképző évfolyamon)
- Néptánc (1-6. alapfokú évfolyamon)

Kötelező tantárgy

- Folklórismeret (3-6. alapfokú évfolyamon) önálló tantárgyként, vagy
- Folklórismeret a néptánc tantárgyhoz kapcsolódóan, tantárgyi integrációban is tanítható

Kötelezően választható tantárgyak az összevont osztályokban

- Folklórismeret önálló tantárgyként, vagy
- Folklórismeret a néptánc tantárgyhoz kapcsolódóan, tantárgyi integrációban is tanítható

Választható tantárgyak

- Népi játék (1-2. előképző évfolyamon)
- Néptánc (1-6. alapfokú évfolyamon)
- Népzenei alapismeretek (1-6. alapfokú évfolyamon)

Óraterv

BAPTISTA OKTATÁS

Tantárgy	Évfolyamok							
	Előképző (E)		Alapfok (A)					
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Főtárgy	2	2	3-4	3-4	3-**(4)**	3-**(4)**	3-**(4)**	3-**(4)**
Kötelező tantárgy					1-**(0)**	1-**(0)**	1-**(0)**	1-**(0)**
Kötelezően választható tantárgy								
Választható tantárgy	2	2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes óra:	2-4	2-4	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

Az Összes óra rovatában az első **szám a** heti minimális **óraszámot jelöli,** a második **szám** a szakmai program **megvalósítása során** az egyéni, páros, kis-és nagycsoportos tehetséggondozás számára is időkeretet biztosít.

Az összevont osztályok működéséből következően, valamint az integrált óraszervezés lehetőségét figyelembe véve a tantárgyi óraszámok tanéven belül átcsoportosíthatók.

A képzés évfolyamainak száma: 8 évfolyam (2+6 évfolyam)

Az első számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti.

A tanszakok kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevétele mellett a tanuló más tanszak vagy művészeti ág képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok tanítási óráin részt vehet.

A tanítási órák időtartama: 45 perc

A művészeti alapvizsga

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati és elméleti részből áll

A vizsga tantárgyai

- Néptánc
- Folklórismeret

A néptánc vizsga módja és időtartama

- Csoportban 5-10 perc, gyakorlati vizsga, továbbá
- Egyénenként, illetve párban: 2-3 perc, gyakorlati vizsga

BAPTISTA OKTATÁS

A néptánc vizsga tartalma

Koreográfia: a szaktanár által meghatározott egy vagy két tanult koreográfia (koreográfia részlet, folyamat) csoportos bemutatása.

Improvizáció: A három táncdialektusból választott, a helyi tantervben szereplő tájegységek tanult táncaiból a nemének megfelelő szerepben kettő előadása kis csoportban (maximum 3 pár) illetve egyénenként vagy párban. Az egyiket a vizsgázók, a másikat a vizsgáztatók választják - a két tánc ne legyen ugyanabból a dialektusból.

A vizsga értékelése

Csoportban: a koreográfia ismerete, együttműködés a partnerekkel, színpadi jelenlét

Egyénileg: a tanult táncanyag tudatos alkalmazása az improvizáció során, a táncos mozgás és a zene illeszkedése, a partneri kapcsolat, páros viszony kialakítása, előadásmód

A folklórismeret vizsga módja és időtartama

- Írásbeli vizsga csoportban 30-40 perc, vagy
- Szóbeli vizsga, egyénileg, 5-8 perc

A folklórismeret vizsga tartalma

Az írásbeli vizsgateszt, vagy a vizsga feladatlapja, a tanultak felidézését, alkalmazását, értelmezését, valamint problémamegoldást, néhány mondatos értelmező választ igénylő feladatokat tartalmaz.

A szóbeli vizsgán a tanulók egy a tétel kihúzása és kidolgozása után önállóan számolnak be tudásukról.

Választható témakörök

- Jeles napok
- Munkavégző ünnepek
- Emberélet forduló

A vizsga értékelése

Írásbeli vizsga

A feladatsort vagy a tesztet az intézmény pedagógusai javítókulcs szerint javítják és pontozzák.

Az osztályzatra a pontok alapján a szaktanár tesz javaslatot, amelyet a vizsga elnöke hagy jóvá.

Szóbeli vizsga

A tanuló feleletének tartalmi és formai szempontok alapján történő értékelése.

Az osztályzatra a szaktanár tesz javaslatot, amelyet a vizsga elnöke hagy jóvá.

Néptánc tanszak tantárgyai

Népi játék

Az előképző évfolyamainak fő célja maga a játéktevékenység, az önfeledt és természetes játékélmény megélése, a táncos tevékenység megszerettetése, a hétköznapi és a táncos

BAPTISTA OKTATÁS

mozgásformák élményszerű alkalmazása, a mozdulattípusok tudatosítása, a táncolni tudás képességfejlesztésének megalapozása, a szabad improvizációs mozgás és a közösségi táncélmény felfedezése.

Előképző évfolyamok (E)

E/1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Testséma és percepciófejlesztés
- Kinesztetikus érzékelés
- Testi, motoros képességek, nagymozgások
- Egyensúlyérzék
- Mozgásmegfigyelés, mozgáskövetés, utánzás, fantázia
- Improvizációs képességek
- Szocializációs folyamatok, szabálytudat, önfegyelem
- Közösséghez tartozás

Tananyag

Játékok: ismerkedő, névtanuló drámajátékok, tanulómegismerő, asszociációs játékok, energetizáló, figyelmet, koncentrációt kialakító játékok, csapatépítő játékok.

Bemelegítés: sportjátékok, mozgásos drámajátékok, zenés bemelegítés a testrészek általános átmozgatása különböző tempójú és hangulatú zenére.

Tánctechnika: hétköznapi mozgások, játékokhoz kapcsolódó mozgások tudatosítása, mozdulattípusok megismerése különböző táncok zenéjére, térjátékok, térforma gyakorlatok

Alapvető mozdulattípusok megismerése, tudatosítása: járás, lépés, szökellés, futás, ugrás, forgás a gyermekjátékokban és népzenére

Népi gyermekjátékok, sportjátékok, küzdő karakterű játékok, mozgásos drámajátékok

Népi mondókák, kiszámolók, szövegek, dallamok

Alapvető zenei ismeretek (egyenletes lüktetés, zenéhez való igazodás, negyedes és nyolcados lüktetés, dallamegységek, a gyermekdalok hangkészlete, ritmusgyakorlatok)

Irányok, alakzatok (előre-hátra, jobbra-balra, lent-fönt, sor, kör, oszlop, félkör, csigavonal, szórt forma, térkitöltés, térváltás, egyén és csoport viszonya az alakzatokban)

Táncgyakorlat: polgári táncok, moldvai táncok, ugrós elemek, eszközhasználattal, improvizáció és táncetűd.

Játékfűzések: a tanult népi gyermekjátékokból

Követelmények

- A tanuló ismerje a népi játékok cselekményét, szövegét és dallamait, játékfűzéseket.

BAPTISTA OKTATÁS

- A tanuló legyen képes az együttműködésre, alkalmazkodásra, mások elfogadására, a szabályok betartására, a fizikai kontaktus kialakítására, a társas együttlétre, a társak előtti kommunikációra, a párválasztásra, a szerepvállalásra, a játéktevékenységre.

E/2 évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A mozgáskészség, alapvető kombinációs képesség fejlesztése a mozgás- és játéktevékenység során
- Kinesztetikus érzékelés, mozgásmemória, téri tájékozódás fejlesztése
- A ritmus-tér-térforma fogalmainak alkalmazása a gyakorlatban
- Az ugrás és forgástechnika fejlesztése gyermekjátékokkal
- A kommunikációs és éneklési képesség fejlesztése,
- A verbális és nonverbális kommunikáció szinkronjának kialakítása, valamint a mozgásos és verbális önkifejezés ösztönzése
- Improvizációs képességek fejlesztése
- Szocializációs folyamatok, játékbátorság, szabálytudat, önfegyelem és kezdeményezőképesség
- A fantázia, a belső képi- és a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése

Tananyag

Játékok: tanulómegismerő, társas együttműködést segítő, önismeretet segítő drámajátékok, népi gyermekjátékok, figyelmet, koncentrációt kialakító játékok

Bemelegítés: sportjátékok, mozgásos drámajátékok, zenés bemelegítés a testrészek általános átmozgatása különböző tempójú és hangulatú zenére.

Tánctechnika: a népi gyermekjátékokhoz kapcsolódó mozgások tudatosítása, mozdulattípusok megismerése, térjátékok, térforma gyakorlatok, dinamikai gyakorlatok, szöveg (kiszámolók, mondókák, szokásszövegek) és mozgás összekapcsolása, különböző mozdulattípusok összekapcsolása, forgásgyakorlatok

Népi gyermekjátékok, sportjátékok, küzdő karakterű játékok, mozgásos drámajátékok

Népi mondókák, kiszámolók, szövegek, dallamok

Alapvető zenei ismeretek (egyenletes lüktetés, zenéhez való igazodás, negyedes és nyolcados lüktetés, dallamegységek, a gyermekdalok hangkészlete, ritmusgyakorlatok) ritmusgyakorlatok

Irányok, alakzatok (előre-hátra, jobbra-balra, lent-fönt, sor, kör, oszlop, félkör, csigavonal, szórt forma, térkitöltés, térváltás, egyén és csoport viszonya az alakzatokban)

Táncgyakorlat: polgári táncok tananyagának bővítése, moldvai táncok tananyagának bővítése, ugrós, lassú és friss csárdás elemek, improvizáció, táncetűd, koreográfia

Játékfűzések (a tanult népi gyermekjátékokból)

Követelmények

- A tanuló ismerje a népi játékok cselekményét, szövegét és dallamait, a játékfűzéseket.

BAPTISTA OKTATÁS

- A tanuló legyen képes az együttműködésre, alkalmazkodásra, mások elfogadására, a szabályok betartására, a fizikai kontaktus kialakítására, a társas együttlétre, a társak előtti kommunikációra, a párválasztásra, a szerepvállalásra és a játéktevékenységre a variációk során is.

Követelmények az előképző évfolyamainak elvégzése után

A tanuló ismerje

- A testsémákat, az oldaliságot
- A teret, amelyben mozog, játszik, táncol, a tér fő irányait
- A közösségi téralkotás alapformáit: kör, félkör, sor, oszlop, átló, szórt alakzat, oktató alakzat
- A mozdulattípusok elnevezését, megvalósítását
- A támaszték fogalmát
- A gesztusmozdulatokat a népi gyermekjátékokhoz kapcsolódóan
- A hétköznapi és a táncos mozgás közötti különbséget
- A csoportnormákat, szabályokat
- A tanult mondókák, kiszámolók, versek szövegét, a játékokat
- A gyermekdalok, népdalok szövegét és dallamát
- A véleményformálás szabályait, a pozitív társértékelés

A tanuló legyen képes

- A téri tájékozódásra, viszonyításra, a távolság felmérésére
- A jobb és baloldal és az előre-hátra irányok felismerésére
- Az önfeledt játékra, játékkezdeményezésre
- A táncélmény közösségi megélésére, a tanult polgári és moldvai táncokon keresztül
- Felelősségvállalásra, a társakkal való együttműködésre, az érintés elfogadására, az alkalmazkodásra
- Mások véleményének elfogadására
- Az instrukció megértésére, megvalósítására, instrukció adására
- Néhány táncelem szabad improvizációjára

Néptánc

A néptáncoktatás tantervi programja lehetővé teszi a tanulók kompetenciaalapú fejlesztését. Hozzájárul, hogy a tanulók személyisége nyitottá váljon a közösségi alkotó tevékenységek és művészetek iránt, fejleszti a kapcsolatépítést az emberekkel, az időgazdálkodást, fejleszti a tanulók megérző képességét, intuícióját, kreativitásukat, improvizációs képességüket, készségüket. Fejleszti a tanulók szocializációs, kommunikációs készségét, kezdeményező készségét, kulturális tudatosságát, általános műveltségét. Lehetőséget nyújt a tanulók mozgásműveltségének, mozgáskultúrájának sokoldalú fejlesztésére, fizikai állóképességük, ügyességük, cselekvő biztonságuk, ritmusérzékük, hallásuk, tér- és formaérzékenységük fejlesztésére, gazdagítására. Figyelembe veszi az egyéni adottságokat, az életkorra jellemző fizikai és szellemi sajátosságokat. Alkalmazkodik a helyi igényekhez és hagyományokhoz. Rugalmassága révén hozzájárul a speciális képzési rendszerekben, összevont osztályokban történő oktatás megvalósításához, lehetőséget teremt a különböző életkorban a képzésbe

BAPTISTA OKTATÁS

bekapcsolódó tanulók számára az életkornak megfelelő szintű képzés megvalósítására. Célja, hogy felkészítse és irányítsa a tehetséges tanulókat a táncművészeti pályára, illetve alakuljon az amatőr táncéletbe való bekapcsolódásra. A múlt és a jelen hagyományainak és táncművészeti értékeinek megismertetésével, megszerettetésével lehetőséget teremt a tanulók számára az életkoruknak megfelelő táncművészeti kultúra, műveltség megszerzésére.

Alapfokú évfolyamok (A)

Az alapfok első és második évfolyamán a táncos képességfejlesztés középpontjában a támasztékszerkezet és a gesztus tudatosítása, plasztikai, ritmikai és dinamikai megjelenítése, a néptánc alapmozdulatok (csárdás, cifra, bokázó, lengető) technikai megvalósítása és tudatosítása, a tánc és a zene összefüggéseinek felfedezése áll. A táncélményt a kiválasztott táncanyagok motívumainak megismerése, improvizatív és etűdszerű bemutatása nyújtja.

Az alapfok harmadik negyedik évfolyamán a test tudatos formálása, az állóképesség növelése, többféle tánctechnika alkalmazása, a táncismeret bővítése (tájegységek táncai, tánctípusok), a férfi és női szerepek tudatosítása, az összerendezettség és a tánc esztétikájának felfedezése dominál.

Az alapfok ötödik hatodik évfolyamán a táncmotívumok funkcióinak megértése, a táncszerkesztés elveinek felfedezése, (tájegységek, tánctípusok, táncrend) a stílusismeret kialakítása, a plasztikai, ritmikai, dinamikai sokszínűség megélése, valamint a megszerzett ismeretek rendszerezése kerül a középpontba. Az alapfok hatodik évfolyamának tervezésekor figyelembe kell venni azt is, hogy a művészeti alapvizsga sikeres megvalósítása a legfontosabb stratégiai cél.

A/ 1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Koordinációs, kondicionális képességek, variációs és viszonyítási képességek fejlesztése a játéktevékenységek központi szerepének és természetességének megőrzésével
- A kinesztetikus érzékelés támogatása
- Affektív, kognitív tényezők erősítése
- Zenei érték, ritmusérték, téri tájékozódás, kreativitás, belső képi gondolkodás fejlesztése
- Támasztékszerkezetváltás fejlesztése az alapmotívumok megismerése során

A játékbátorság, a kezdeményezőkészség, az improvizációs készség fejlesztése

Az éneklési kedv, a társak előtti kommunikáció ösztönzése, közösségfejlesztés, a helyi szokások és normák kialakítása

Tananyag

Játékok: játékok bővítése, párválasztó játékok, énekes-táncos népi gyermekjátékok vonuló-kapuzó játékok, drámajátékok, dramatikus játékok

Bemelegítés: sportjátékok, mozgásos drámajátékok, zenés bemelegítés a testrészek általános átmozgatása különböző tempójú és hangulatú zenére.

BAPTISTA OKTATÁS

Tréning: az állóképesség fokozatos növelése, az izomzat erősítése, nyújtás, levezetés

Tánctechnika: mozdulatkombinációk, támasztékváltás gyakorlatai, ugrástípusok, alapmotívumok (csárdás, cifra, lengető, bokázó) megismerése különböző tánczenére, az alapmotívumok plasztikai, ritmikai, dinamikai gyakorlatai, gesztusgyakorlatok, alapmotívumok és gesztusgyakorlatok, egyszerű csapáselemek.

Táncgyakorlat

- Az ugrós és a csárdás előkészítő gyakorlatok
- Ugrós táncelemek
- Csárdás táncelemek
- Eszközhasználat (babzsák, karika, ugrálókötél, bot, seprű, üveg)
- Polgári táncok tananyagának bővítése
- Moldvai táncok tananyagának bővítése
- Az évfolyam célkitűzéseinek, feladatainak, az életkori sajátosságoknak, jellemzőknek megfelelő tánctípus anyaga

Koreográfia: népi gyermekjáték vagy népi gyermekjáték és tánc

Zenei ismeretek: dudaritmus, kanásztánc ritmus, ritmusgyakorlatok, strófa, 2/4-es lüktetés

Népi ének: a választott táncanyaghoz kapcsolódó népdalok, gyermekjáték dallamok

Viseletek: jellemző viseletdarabok, azok elnevezései

Hagyományőrzés: saját táncrégió gyermekjátékai és táncai

Ismeretek, fogalmak: a táncokhoz kapcsolódóan, integrált tartalmak (földrajz, történelem, zene, folklorisztika)

Követelmények

- A tanuló ismerje a népi játékok cselekményét, szövegét és dallamait, a játékfűzéseket és játékszabályokat, az ugrós és a csárdás technikai elemeit, a tánc közbeni eszközhasználatot.
- A tanuló legyen képes a játéktevékenységre, együttműködésre, feladatvállalásra, a tánctechnikai elemek alkalmazására, improvizációra, a rövid táncetűd folyamatainak felidézésére, koreográfia bemutatására, a ritmikai gyakorlatok megvalósítására.

A/2 évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A támasztékváltás tudatosítása,
- A zenei érzék, ritmusérzék, mozgáskoordináció
- Eszközkezelés technikájának fejlesztése,
- A térdhasználat tudatosítása, a tánc hangsúlyának felfedezése
- Megfigyelő és elemző képesség
- A játékbátorság, a kezdeményezőkészség, az improvizációs készség, a hallás, a ruganyosság, a térdhasználat, a kapcsolatteremtő képesség és az eszközhasználat

BAPTISTA OKTATÁS

fejlesztése

- Az önálló tanulói tevékenység és egyéni szerepvállalás ösztönzése
- Az éneklési kedv, a társak előtti kommunikáció ösztönzése, közösségfejlesztés, a helyi szokások és normák kialakítása

Tananyag

Táncelőkészítő gimnasztika

Tánctechnika: alapvető mozdulattípusok, támasztékszerkezet, súlyváltások, ugrástípusok, térdhasználat, térben való eligazodás, dinamikai gyakorlatok, pozíciók, körtartás, körív mentén haladás (séta, járás, futás, ridázás) lenthangsúly-fenthangsúly gyakorlatok, összekapaszkodási módok, eszközhasználat, csapások, gesztusok

Énekes-táncos népi gyermekjátékok: a játékismeret bővítése, a játék központi szerepének megtartása, (szerepjátékok, párválasztó játékok) kör és páros tánc előkészítése

Táncgyakorlat:

- Az ugrástechnikáknak, a súlyvétel lehetőségeinek, az ugrós táncelemeknek és az összekapaszkodási módoknak a megismertetése
- A Dunai táncdialektus ugrós táncai közül választott, a helyi tantervben meghatározott táncanyag (csoportos, páros)
- A Dunai táncdialektus eszközös táncai közül a helyi tantervben meghatározott táncanyag bevezetése (szóló)
- Csárdás motívumok (egylépéses, kétlépéses) páros formában
- Az évfolyam célkitűzéseinek, feladatainak, az életkori sajátosságoknak, jellemzőknek megfelelő tánctípus anyaga

Koreográfia: népi gyermekjáték és tánc és/vagy ugrós-eszközös táncok

Zenei ismeretek: dudaritmus, kanásztánc ritmus, ritmusgyakorlatok, strófa, a duda, a hosszúfurulya

Népi ének: a Dunai táncdialektusból választott tánchoz kapcsolódó népdalok, gyermekjáték dallamok

Táncfolklorisztika: az ugrós tánctípus fogalma, formai lehetőségei, összekapaszkodási módok, a tánctípus főbb jellemzői

Viseletek: jellemző viseletdarabok, azok elnevezései, öltözködési szabályok

Hagyományőrzés: a saját táncrégió gyermekjátékai és táncai

Követelmények

- A tanuló ismerje a tanult táncanyagot, az énekes táncos gyermekjátékok cselekményét, szövegét és dallamát, a tánc közbeni eszközhasználatot.
- A tanuló legyen képes a közösségen belüli aktív tevékenységre, a tanult táncanyag újraalkotására, improvizációra, a tanult koreográfia bemutatására, a ritmikai gyakorlatok megvalósítására, a tanórákon megfelelő fizikai és szellemi erőnléttel való részvételre.

A/3. évfolyam

BAPTISTA OKTATÁS

Fejlesztési feladatok

- A test alkalmassá tétele a tananyag szerinti táncos mozgásra
- A ritmus-tér-térforma fogalmainak alkalmazása a gyakorlatban
- Az ritmikai, plasztikai, dinamikai fogalmak kialakítása az életkori sajátosságoknak megfelelően
- Az ugrós tánc ritmikai, plasztikai, dinamikai lehetőségeinek, a táncszerkesztés elveinek és a táncok elnevezésének megismertetése az adott tájegység, illetve funkció szerint
- A gesztusmozdulat fogalmának kialakítása
- Az eszközhasználat lehetőségeinek bővítése
- A táncalkalmak megismerése, a viselkedésmódok, illemszabályok, a megfelelő táncos magatartás elsajátítása
- A zenei lüktetésrendhez történő igazodás hangsúlyainak tudatosítása
- Az improvizációs készség, az előadói készség, a ritmusérzék, a mozgáskoordináció, a mozgásemlékezet, a fizikai állóképesség fejlesztése
- A közösséghez tartozás, kötődés erősítése, a befogadó elfogadó attitűd, valamint a nemi identitás erősítése
- Az önálló tanulói tevékenység és egyéni szerepvállalás ösztönzése

Tananyag

Táncelőkészítő gimnasztika

Tánctechnika: alapvető mozdulattípusok, támasztékszerkezet, súlyváltások, ugrástípusok, térdhasználat, térben való eligazodás, dinamikai gyakorlatok, pozíciók, körtartás, körív mentén haladás (séta, járás, futás, ridázás) lenthangsúly-fenthangsúly gyakorlatok, összekapaszkodási módok, tartás-ellentartás gyakorlatai, tempóváltások, páros fogás, kargesztusok, térirányok gyakorlatai, csapások, gesztusok

Énekes-táncos népi gyermekjátékok: a játékismeret bővítése, a játék központi szerepének megtartása (szerepjátékok, párválasztó játékok) a kör- és páros táncok előkészítése **Táncgyakorlat:**

- A Dunai táncdialektus ugrós-eszközös táncai közül választott tánc elmélyítése, a tananyag bővítése
- A Tiszai táncdialektus csárdásai közül választott tánc bevezetése
- A verbunk előkészítése, a választott verbunk és csárdás elemeinek, a jellegzetes összekapaszkodási módoknak a megismerése
- Az évfolyam célkitűzéseinek, feladatainak, az életkori sajátosságoknak, jellemzőknek megfelelő tánctípus anyaga

Koreográfia: az ugrós-eszközös vagy a csárdás táncanyagából

Zenei ismeretek: dudaritmus, kanásztánc ritmus, ritmusgyakorlatok, strófa, a hangszerek funkciója, játékmódja, jellegzetes hangszer együttesek,

Népi ének: a választott tánchoz kapcsolódó népdalok, gyermekjáték dallamok

BAPTISTA OKTATÁS

Táncfolklorisztika: az ugrós tánc fejlődése, formái, a csárdás jellemző vonásai, a tánctípus meghatározása, táncalkalmak, a táncos magatartás jellemzői, tánckezdő szokások, a táncok földrajzi, történelmi háttere

Viseletek: jellemző viseletdarabok, azok elnevezései, öltözködési szabályok, a táncos mozgás és a viselet összefüggései

Hagyományőrzés: a saját táncrégió gyermekjátékai és táncai

Követelmények

- A tanuló ismerje a választott ugrós, verbunk és csárdás elemeit, a tanult népdalok szövegét, dallamát, a tanult hangszereket, a tanult táncok földrajzi elhelyezkedését.
- A tanuló legyen képes az ugrós és eszközös ugrós, valamint csárdás elemekből csoportosan és párban történő improvizációra, a tánctípus fogalmának meghatározására, a tájegységek, falvak földrajzi meghatározására.

A/4. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A test alkalmassá tétele a tananyag szerinti táncos mozgásra
- A körtáncok technikai előkészítése
- A táncszerkesztés elveinek, az összekapaszkodási módok variációs lehetőségeinek megismertetése, a táncos partnerkapcsolat kialakítása
- A táncalkalmak megismerése, a viselkedésmódok, illemszabályok, a megfelelő táncos magatartás elsajátítása
- A zenei lüktetésrendhez történő igazodás hangsúlyainak tudatosítása
- Az improvizációs készség, az előadói készség, a ritmusérzék, a mozgáskoordináció, a mozgásemlékezet, a fizikai állóképesség fejlesztése
- A közösséghez tartozás, kötődés erősítése, az elfogadó attitűd, valamint a férfi és női szerepből adódó viselkedésmódok szerint a nemi identitás erősítése
- Az önálló tanulói tevékenység és egyéni szerepvállalás ösztönzése

Tananyag

Táncelőkészítő gimnasztika

Tánctechnika: alapvető mozdulattípusok, támasztékszerkezet, súlyváltások, ugrástípusok, forgások, térdhasználat, térben való eligazodás, térkitöltő játékok, dinamikai gyakorlatok, pozíciók, körtartás, körív mentén haladás, lenthangsúly-fenthangsúly gyakorlatok, összekapaszkodási módok, tartás-ellentartás gyakorlatai, tempóváltások, páros forgás, térirányok, forgások, csapások, gesztusok (kar, láb)

Táncgyakorlat

- A Dunai táncdialektus ugrós-eszközös táncai közül választott tánc elmélyítése
- A Tiszai táncdialektus csárdásai közül választott tánc ismeretének bővítése, ritmikai, plasztikai, dinamikai lehetőségeinek megismertetése
- A Tiszai táncdialektus verbunkjai közül választott tánc bevezetése

BAPTISTA OKTATÁS

- Ismerkedés a Déli körtánc dialektussal
- Az évfolyam célkitűzéseinek, feladatainak, az életkori sajátosságoknak, jellemzőknek megfelelő tánctípus anyaga

Koreográfia: az ugrós-eszközös vagy a csárdás táncanyagából

Zenei ismeretek: a Tiszai dialektus jellegzetes hangszerei (cimbalom, klarinét, tekerő) parasztbanda, cigánybanda, a hangszerek funkciói, játékmódja, 4/4-es lüktetés, nyújtott ritmus, éles ritmus

Népi ének: a választott csárdásokhoz és karikázókhoz kapcsolódó népdalok, gyermekjáték dallamok

Táncfolklorisztika: a csárdás fejlődése, formái, jellemző vonásai, a tánctípus meghatározása, táncalkalmak, a táncos magatartás jellemzői, tánckezdő szokások, a táncok földrajzi, történelmi háttere

Viseletek: jellemző viseletdarabok, azok elnevezései, öltözködési szabályok, a táncos mozgás és a viselet összefüggései

Hagyományőrzés: a saját táncrégió táncai, beleértve az ott élő nemzetiségek tánchagyományát is

Követelmények

- A tanuló ismerje a választott ugrást, verbunkot és csárdást, a tanult népdalok szövegét, dallamát, a tanult hangszerek jellemzőit, a tanult táncok földrajzi elhelyezkedését.
- A tanuló legyen képes a tánctípus fogalmának meghatározására, a tanult táncok földrajzi elhelyezésére, az elsajátított táncokból történő improvizálásra.

A/5. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A test alkalmassá tétele a tananyag szerinti táncos mozgásra
- Összefoglaló és rendszerező gondolkodás ösztönzése, összefüggések feltárása a tanult táncdialektus ismeretanyagán keresztül
- A mozgás közbeni éneklési készség fejlesztése
- A legényes és a forgós-forgatós táncok előkészítése
- A táncrend fogalmának kialakítása
- A táncszerkesztés elveinek, az összekapaszkodási módok variációs lehetőségeinek megismertetése, a táncos partnerkapcsolat kialakítása
- A táncalkalmak megismerése, a viselkedésmódok, illemszabályok, a megfelelő táncos magatartás elsajátítása
- A zenei lüktetésrendhez történő igazodás hangsúlyainak tudatosítása
- A zenei kíséretmódok és a tánc összefüggéseinek feltárása
- Az improvizációs készség, az előadói készség, a ritmusérzék, a mozgáskoordináció, a mozgásemlékezet, a fizikai állóképesség, a dinamikai és stílusérzék fejlesztése
- A közösséghez tartozás, kötődés erősítése, az elfogadó attitűd, valamint a férfi és női

BAPTISTA OKTATÁS

szerepből adódó viselkedésmódok szerinti táncformálás, a nemi identitás erősítése

- Az önálló tanulói tevékenység és egyéni szerepvállalás ösztönzése

Tananyag

Táncelőkészítő gimnasztika

Tánctechnika: alapvető mozdulattípusok, támasztékszerkezet, súlyváltások, ugrástípusok, forgások, térdhasználat, térben való eligazodás, térkitöltő játékok, dinamikai gyakorlatok, pozíciók, körtartás, körív mentén haladás, lenthangsúly-fenthangsúly gyakorlatok, összekapaszkodási módok, tartás-ellentartás gyakorlatai, tempóváltások, páros forgás, térirányok, csapások gesztusok (kar, láb)

Táncgyakorlat

- A legényes és a forgós-forgatós táncok előkészítése
- A Dunai-dialektus csárdásai közül a helyi tantervben választott tánc bevezetése
- A Tiszai dialektus verbunkjai közül választott tánc ismeretének bővítése
- A Dunai dialektus verbunkjai közül a helyi tantervben választott tánc bevezetése
- A Déli körtánc dialektus ismereteinek bővítése és az Északi körtánc dialektus bevezetése
- Az évfolyam célkitűzéseinek, feladatainak, az életkori sajátosságoknak, jellemzőknek megfelelő tánctípus anyaga

Koreográfia: az ismert táncanyagból

Zenei ismeretek: a választott karikázó énekes dallamai és azok jellemzői, sajátosságai, a periódus fogalma, a szinkópa ritmus

Népi ének: a tanult csárdásokhoz és körtáncokhoz kötődő dalok

Táncfolklorisztika: a verbunk fejlődése, formái, jellemző vonásai, a tánctípus meghatározása, táncalkalmak, táncos magatartás

Viseletek: jellemző viseletdarabok, azok elnevezései, öltözködési szabályok, a táncos mozgás és a viselet összefüggései

Hagyományőrzés: a saját táncrégió táncai, beleértve az ott élő nemzetiségek tánchagyományát is

Követelmények

- A tanuló ismerje a tánctípus, táncrend fogalmát, a Dunai táncdialektus választott táncait, a tanult koreográfiákat, a népdalok szövegét, dallamát, a hangszereket, a tanult táncok földrajzi elhelyezkedését, a jellegzetes falvakat.
- A tanuló legyen képes a tánctípus fogalmának meghatározására, a tanult táncok földrajzi elhelyezésére, az elsajátított táncokból történő improvizálásra.

A/6. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A test alkalmassá tétele a tananyag szerinti táncos mozgásra
- Az összefoglaló és rendszerező gondolkodás, valamint a fogalmi gondolkodás ösztönzése

BAPTISTA OKTATÁS

és fejlesztése, az összefüggések feltárása az alapfokú évfolyamok ismeretanyagán keresztül

- Az improvizációs készség, az előadói készség, a ritmusérzék, a mozgáskoordináció, a mozgásemlékezet, a fizikai állóképesség, a stílusérzék, a dinamikai készség, a partnerkapcsolat fejlesztése
- A vizsgahelyzetre való felkészítés

Tananyag

Táncelőkészítő gimnasztika

Tánctechnika: alapvető mozdulattípusok, támasztékszerkezet, súlyváltások, ugrás típusok, forgások, térdhasználat, térben való eligazodás, térkitöltő játékok, dinamikai gyakorlatok, pozíciók, körtartás, körív mentén haladás, lenthangsúly-fenthangsúly gyakorlatok, összekapaszkodási módok, tartás-ellentartás gyakorlatai, tempóváltások, páros forgás, térirányok, forgások, csapások gesztusok (kar, láb)

Táncgyakorlat

- A legényes és a forgós-forgatós táncok előkészítése
- Az ugrós és eszközös ugrós táncok ismétlése, táncismeret bővítése
- A csárdások ismétlése, táncismeret bővítése
- A verbunkok ismétlése, táncismeret bővítése
- A körtáncok ismétlése, táncismeret bővítése
- Az évfolyam célkitűzéseinek, feladatainak, az életkori sajátosságoknak, jellemzőknek megfelelő tánctípus anyaga

Koreográfia: az ismert táncanyagból

Zenei ismeretek: a tanult tájegységek jellegzetes népi hangszerei és zenei együttesei, a dűvő és az esztam kíséret jellemzői, tánctípusok és kíséretmódok

Népi ének: a tanult táncokhoz kötődő dalok ismétlése, bővítése

Táncfolklorisztika: az ismert táncok jellemző vonásai, a tánctípusok, táncalkalmak, táncos magatartás

Viseletek: jellemző viseletdarabok, azok elnevezései, öltözködési szabályok, a táncos mozgás és a viselet összefüggései

Hagyományőrzés: a saját táncrégió táncai, beleértve az ott élő nemzetiségek tánchagyományát is

Követelmények

- A tanuló ismerje az alapfokú évfolyamokon elsajátított táncokat, a tanult koreográfiákat, a tanult zenei, folklorisztikai, földrajzi jellemzőket.
- A tanuló legyen képes a tanult ismeretek megfogalmazására, az önálló táncos megjelenítésre, improvizációra, a megfelelő táncos magatartás színpadi megjelenítésére, az alapfokú művészeti vizsga követelményeinek teljesítésére.

BAPTISTA OKTATÁS

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje

- Az ugrósok, ügyességi táncok, körtáncok, csárdások és a verbunkok táncanyagát a helyi tantervben meghatározott tájegységek szerint
- A tájegységek táncaihoz kötődő alapvető földrajzi, történelmi, zenei, táncfolklorisztikai ismeretek összefüggéseit
- A táncszerkesztés elveit, a jellemző összekapaszkodási módokat
- A tájegységre jellemző öltözködési, viselethordási szabályokat
- A ritmikai, plasztikai, dinamikai törvényszerűségeket és azok alkalmazását a gyakorlat során
- A színpadi törvényszerűségeket.
- A koreográfiák folyamatait, az alakzatok, térformák gyakorlati alkalmazását
- A táncalkalmaknak megfelelő magatartás- és viselkedésmódokat

A tanuló legyen képes

- Az egyéni és csoportos improvizációra, a testtudat fenntartására, az eszközhasználatra, a tudatos színpadi megjelenésre, a táncfolyamatok mozgásemlékezetére, a viseletek tánc közbeni használatára, viselésére, a táncos magatartás és partnerkapcsolat kialakítására
- A megszerzett ismeretekről beszélni
- A térben történő eligazodásra, a zenei lüktetésrendhez, zenei egységekhez való igazodásra, ismerje és a gyakorlatban is tudja alkalmazni az alakzatokat, térformákat
- A képzés során elsajátított ismeretek alkalmazására más környezetben is
- A környezet értékeinek megőrzésére, gyarapítására, a környezettudatos magatartásra
- A közösségi szerepvállalásra, önálló feladatvállalásra
- A másság elfogadására, a csoporthagyományok kialakításában való aktivitásra
- Olyan szokások, tevékenységek kialakítására, amelyek az egészséges életvitelt segítik elő

Folklórismeret

A konkrét népszokások megismertetésén keresztül a tanulók előtt fel kell tárni a néphagyomány ünnepi rítusainak formai és tartalmi összetevőit, megjelenését. Világítson rá a hagyomány folyamatosan változó természetére, egykori történeti rétegeire, eredetére. Tegye **élményszerűvé** a jeles napok és ünnepi szokások megismerését. Aktualizálja az emberi élet fordulóihoz fűződő hagyományokat, szokásokat. A gyermekjátékok és táncok táji és történeti megismertetésével a gyakorlati képzésben elsajátított ismeretek rendszerezéséhez nyújtson segítséget. A pedagógus a csoport összetételét, igényét, az életkori sajátosságokat figyelembe véve választhat a témakörök altémái közül. A cél az érdeklődés felkeltése, az élményszerű tananyagfeldolgozás.

A néptánc tantárgyhoz kapcsolódó integrált óraszervezés és tananyagfeldolgozás esetén a **gyakorlati** feldolgozás megvalósítása igazodhat a jeles napokhoz, ezért a témakörök felcserélhetők, sorrendjüket az iskola, illetve a pedagógus határozza meg, igazodva az iskola

BAPTISTA OKTATÁS

elvárásaihoz, a tágabb környezet igényeihez, felkérésekhez. Az alapfokú és a továbbképző évfolyamokból álló összevont osztályok esetén kötelezően választható a folklórismert tantárgy.

Alapfokú évfolyamok (A)

A/3. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A játék- és táncalkalmak szerepének megismertetése a faluközösség és az egyén életén keresztül, a kommunikációs képesség, verbális kommunikáció, szocializációs készség, közösségérzet, a tér- és időbeli tájékozódás fejlesztése
- A tananyaghoz kapcsolódóan más művészeti ágak alkotásainak megismerése

Tananyag

A gyermekkorhoz kapcsolódó szokások, hiedelmek, jeles napok és ünnepi szokások megismertetése.

Gyerekszületés, gyermekkor

- Jósló praktikák a gyermek születése előtt
- Komatál hagyománya
- Keresztelő
- A gyermek befogadása, helye a családban és a falu társadalmában
- Az anya avatása
- Munkára nevelés, gyermekmunka

A gyermekek játékalkalmai és táncalkalmai

- A munkavégzéshez kötődő játékalkalmak (libalegeltetés, kalákamunkák)
- A játszó helyszíne, időpontja, a falu társadalmi életében betöltött szerepe
- A tánc tanulása
- Gyermeklakodalmas (a felnőttek világának - szokások, táncok, zenei kultúra - tanulása)
- A gyerekek táncalkalmai (kukoricabál, pulyabál, aprók tánca, serketánc)

Követelmények

- A tanuló ismerje az év során tanult jeles napok elhelyezkedését a naptárban, a gyermekkor jeles eseményeit, játék- és táncalkalmait.
- A tanuló legyen képes az együttműködésre, alkalmazkodásra, mások elfogadására, a szabályok betartására, a társak előtti kommunikációra, a tanult ismeretek megfogalmazására.

A/4. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A kommunikációs képesség, a verbális kommunikáció, a szocializációs készség, a közösségérzet és a tér- és időbeli tájékozódás fejlesztése
- A tananyaghoz kapcsolódóan más művészeti ágak alkotásaira való figyelemfelkeltés

Tananyag

BAPTISTA OKTATÁS

A tanuló előző évben megszerzett ismereteinek elmélyítése, bővítése

A legényélethez, leányélethez, párválasztáshoz, lakodalomhoz kapcsolódó szokások, hiedelmek, rituális cselekmények, jeles napok és ünnepi szokások megismertetése

Az évkör ünnepei gyermekszemmel

- Óévbúcsúztató és évkezdő szokások
- Szent Balázs napja, Balázsjárás
- Szent Gergely napja, Gergelyjárás
- Húsvét vasárnapjának és hétfőjének szokásai
- Pünkösdi királynéjárás

Legényélet, leányélet, párválasztás, lakodalom

- Munkavégzés a serdülő korban
- Legényavatás, leányavatás
- Udvarlási szokások, szerelmi élet, és azok színterei
- Szokásjogok a paraszti társadalomban
- Leánynéző, háztűznéző, hozomány
- Leánykérés, eljegyzés, jegyajándék
- Lakodalmi előkészületek
- Lakodalmi tisztségviselők, feladatok
- Lakodalmi szokások, rítusok

Követelmények

A tanuló ismerje az év során tanult jeles napok elhelyezkedését a naptárban, a leányélet, legényélet jeles eseményeit, táncalkalmait, a párválasztás szokásait, a lakodalom menetének, szereplőit.

A tanuló legyen képes az együttműködésre, alkalmazkodásra, mások elfogadására, szabályok betartására, a társak előtti kommunikációra, a tanult ismeretek megfogalmazására.

A/ 5. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A táncalkalmak szerepének változásai és a változások okainak feltárása
- A kommunikációs képesség, a verbális kommunikáció, a szocializációs készség, a közösségérzet, valamint a tér- és időbeli tájékozódás fejlesztése
- A tananyaghoz kapcsolódóan más művészeti ágak alkotásainak megismerése

Tananyag

- A tanuló előző évben megszerzett ismereteinek elmélyítése, bővítése
- A táncalkalmak jelentőségének megismertetése a párválasztás során

Legények és lányok játék- és táncalkalmai

- A fonó helyszíne, szerepe a párválasztásban, társas kapcsolatokban
- Fonójátékok, tánc a fonóban (hangszerek, tánckíséret)
- Böjti időszak (tavaszköszöntő játékok és a böjti karikázó)

BAPTISTA OKTATÁS

- Bálok időpontja, helyszíne, bálrendezés

Lányok és legények szerepe a kalendáris szokásokban

- Luca kettős alakja
- Betlehemezés
- Farsangi szokások
- A nagyhét eseményei
- A húsvéti tojás jelentése és díszítésének különböző technikái
- Pünkösdi királyválasztás
- Májusfaállítás
- Nyári napforduló szerepe, Szent Iván napi szokások

Követelmények

- A tanuló ismerje az év során tanult jeles napok elhelyezkedését a naptárban, a felnőtt- és időskor jeles eseményeit, szokásait, a különböző életkorokhoz kapcsolódó táncalkalmakat, azok szerepét.
- A tanuló legyen képes az együttműködésre, alkalmazkodásra, mások elfogadására, a szabályok betartására, a társak előtti kommunikációra, a tanult ismeretek megfogalmazására.

A/6. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az elméleti tananyag és az eddig tanult táncanyagok közötti összefüggések megfogalmazása, összefoglalás, felkészülés az alapfokú művészeti vizsgára.
- A tananyagban meghatározott régi- és új stílusú táncrétegek jellemzőinek, a táncdialektusok elhelyezkedésének, földrajzi meghatározásának ismétlése
- A kommunikációs képesség, a verbális kommunikáció, a szocializációs készség, a közösségérzet, valamint a tér- és időbeli tájékozódás fejlesztése

Tananyag

Táncfolklorisztika

A régi táncréteg jellemzői

Körtáncok

- Középkori tánchagyomány, lánc- és körtáncok
- Énekes női körtáncok helye és szerepe a tánckultúrában

Eszközös pásztortáncok

- Kanásztánc, pásztortánc
- Pásztorbotoló, cigánybotoló

Ugrós-legényes tánctípus

- Ugrós táncok (szóló, csoportos és páros formák, helyi sajátosságok)
- Erdélyi legényes táncok

BAPTISTA OKTATÁS

Küzdő karakterű páros táncok

Forgós-forgatós páros táncok

- Reneszánsz tánchagyomány, forgós-forgatós páros táncok
- Lassú tempójú páros táncok
- Mérsékelt és gyors tempójú páros táncok

Az új táncréteg jellemzői

- A reformkor tánckultúrája, a verbunk és csárdás kialakulása

Verbunk

- A szóló verbunk
- Szabályozott szerkezetű verbunkok

Csárdás

- A csárdás tagolódása (lassú és friss, valamint csendes, csárdás, ugrós)
- Körcsárdás, hármas csárdás

A dialektusok meghatározása, elhelyezkedése, jellemzői

- Dunai dialektus
- Tiszai dialektus
- Erdélyi dialektus

A tanult táncanyagok elhelyezése a nagy dialektusterületekben

Követelmények

- A tanuló ismerje a régi és az új táncrétegbe tartozó tánctípusokat, a főbb jellemzőiket, a tanulmányok során megtanult táncok földrajzi elhelyezkedését, dialektusait.
- A tanuló legyen képes az együttműködésre, alkalmazkodásra, mások elfogadására, a szabályok betartására, a társak előtti kommunikációra, a tanult ismeretek megfogalmazására.

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje

- A folklór, mint történeti hagyomány sajátosságait, az egyes jeles napok időpontját, a jeles napok vallási, hiedelmi funkcióját, magyarázótörténetét
- A hagyományos paraszti élet jellegzetes fordulópontjait, a magyar paraszti világkép legfőbb elemeit, eredetüket, s a hozzájuk fűződő mondákat, a parasztság hiedelemvilága főbb szereplőit, funkcióit

A tanuló legyen képes

- A rítuscselekmények szövegeinek és tartalmának értelmezésére és használatára, a szakkifejezések, a megszerzett ismeretek alkalmazására, a tér-idő összefüggéseinek felismerésére
- A paraszti társadalom erkölcsi és viselkedési normáinak megítélésére, értékeinek elfogadására

BAPTISTA OKTATÁS

- Az önálló ismeretszerzésre, az elméleti ismeretek alkalmazására a mindennapi életben
- A magyar folklórhagyományokat a nemzettudat részeként értelmezni
- Az azonosságok és különbözőségek felismerésére a hazai és egyetemes folklórban

Népzenei alapismeretek

A népzenei alapismeretek az alapfokú és továbbképző évfolyamokon választható tantárgy. Tanításának célja, hogy a néptánc tantárgyon belül elsajátított zenei ismeretek kibővítésével járuljon hozzá a tanulók népzenei neveléséhez. Mutasson rá a tánc a zene az ének egységére, összefüggéseire. Világítson rá a hangszeres népzene és a tánc összefüggéseire, nyújtson élményszerű ismereteket a jellegzetes népi hangszerekről, hangszer-együttesekről, zenekarokról. Segítse elő a komplex látásmód kialakulását, az elemző gondolkodást, az összefüggések felismerését. Nyújtson bővebb ismereteket a vokális népzene jellemzőiről, segítse elő a népi éneklési technika elsajátítását. A közösségi éneklés élménye és hangulata erősítse az összetartozás érzését. A tantárgy tanítása során a gyakorlati megközelítés, az élményszerzés dominál, amelynek eszközei a hangszerek bemutatása, zenehallgatás, zenefelismerés, bemutatás.

Alapfokú évfolyamok (A)

A/1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az énekhang technikai adottságainak a légzés, a vokális hangzók, hangterjedelem fejlesztése
- A zenei képességek a hallás, intonálás, ritmusérzék, az egyszerű, érthető és kifejező szövegmondás képességének, a népdalok memorizálási képességének fejlesztése.
- Az ének és tánc egységének felismertetése, a tánc közbeni éneklés követelményeinek megismertetése
- Az adott évfolyamon választott táncokhoz kötődő népdalokon keresztül a 2/4-es lüktetésrend hangsúlyainak érzékeltetése, felismertetése
- Az éneklés közösségi élményének, örömének felfedezése, megélése

Tananyag

- Negyedes, nyolcados ritmusértékek, ritmusképletek, ritmusgyakorlatok
- A 2/4-es zenei lüktetés
- D-r-m dallammagú népi játék dallamok, népdalok
- Az adott évfolyamon választott táncokhoz kötődő, a helyi tantervben meghatározott népdalok
- A választott dallamok csoportos megszólaltatása
- Népi hangszerek: idiofon hangszerek

Követelmények

BAPTISTA OKTATÁS

- A tanuló ismerje a tanult népdalok szövegét és dallamát, az alapvető ritmusértékeket, ritmusképleteket, a tanult hangszer jellemzőit.
- A tanuló legyen képes a népdalok csoportos bemutatására, a kezdőhanghoz történő igazodásra, a ritmusértékek, ritmusképletek gyakorlati alkalmazására.

A/2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az énekhang technikai adottságainak a légzés, a vokális hangzók, hangterjedelem fejlesztése
- A népi éneklési technika kialakítása
- A zenei képességek a hallás, intonálás, ritmusérzék, az egyszerű, érthető és kifejező szövegmondás képességének, a népdalok memorizálási képességének fejlesztése
- Az adott évfolyamon választott táncokhoz kötődő népdalokon keresztül a 2/4-es lüktetésrend hangsúlyainak érzékeltetése ének és tánc közben egyaránt
- A tánc közbeni éneklés kritériumainak, a dallamívek megformálási szabályainak megismertetése, megvalósítása a gyakorlat során. A karikázó dalok éneklésének fejlesztése, bővítése
- Az előéneklés szabályainak, az előénekeshez történő igazodás technikájának elsajátítása, fejlesztése
- A közösségi éneklés élményének, örömének felfedezése, nagyobb és kisebb létszámú csoportokban egyaránt

Tananyag

- A negyedes, nyolcados ritmusértékek, ritmusképletek, ritmusgyakorlatok
- A 2/4-es zenei lüktetés
- A dudaritmus
- A kanásztánc ritmus
- 5-6 hangterjedelmű dallamok
- Az adott évfolyamon választott táncokhoz kötődő, a helyi tantervben meghatározott népdalok
- A választott dallamok csoportos, kiscsoportos megszólaltatása
- Az előénekes feladata és funkciói, a bekapcsolódás módja
- Népi hangszerek: duda

Követelmények

- A tanuló ismerje a tanult népdalok szövegét és dallamát, az alapvető ritmusértékeket, ritmusképleteket, a tanult hangszer jellemzőit.
- A tanuló legyen képes a népdalok csoportos, kiscsoportos bemutatására, a kezdőhanghoz való igazodásra, a tanult dal előéneklésére, az előénekeshez történő bekapcsolódásra.

A/3. évfolyam

BAPTISTA OKTATÁS

Fejlesztési feladatok

- Az előadásmód jellemző vonásainak, megismertetése, a fokozatos tempónövelés, tempóváltás technikájának megvalósítása
- A hangterjedelem növelése, a magabiztos dalkezdés megvalósítása
- Az intonációs készség és a zenei hallás, hangszín fejlesztése
- A hangképzési technika és a megfelelő légzéstechnika elsajátítása
- A népi éneklési technika fejlesztése
- Az énekelt népzenei karakterek megformálásához szükséges forma, dallam és tempóérzék fejlesztése
- Az egyéni feladatvállalás, a szóló, duó, kiscsoportos éneklés ösztönzése

Tananyag

- A negyedes, nyolcados ritmusértékek, ritmusképletek, ritmusgyakorlatok
- A nyújtott és éles ritmus
- A 4/4-es zenei lüktetés
- A hangterjedelem növelés oktáv terjedelemig
- A lassú, közepes és gyors tempó dallampéldákon keresztül
- Az adott évfolyamon választott táncokhoz kötődő, a helyi tantervben meghatározott népdalok
- A folklórismeret tantárgy témaköréhez kapcsolódó szokásdalok
- A választott dallamok csoportos, kiscsoportos, egyéni megszólaltatása
- Népi hangszerek: tekerő, klarinét

Követelmények

- A tanuló ismerje a tanult népdalok szövegét és dallamát, az alapvető ritmusértékeket, ritmusképleteket, a tanult hangszerek jellemzőit.
- A tanuló legyen képes egy oktáv hangterjedelmen belüli éneklésre, a népdalok csoportos, kiscsoportos, egyéni bemutatására, a kezdőhanghoz történő igazodásra, az előénekeshez történő bekapcsolódásra.

A/4. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az előadásmód jellemző vonásainak megismertetése, a fokozatos tempónövelés, tempóváltás szabályainak tudatosítása
- A magabiztos dalkezdés elsajátítása
- Az énekelt népzenei karakterek megformálásához szükséges forma, dallam és tempóérzék fejlesztése
- A népi éneklési technika fejlesztése.
- Az intonációs készség, zenei hallás, hangképzési technika és a megfelelő hangszín kialakítása, a hangterjedelem növelése
- Az egyéni feladatvállalás, a szóló, duó, kiscsoportos éneklés ösztönzése

BAPTISTA OKTATÁS

Tananyag

- A negyedes, nyolcados ritmusértékek, ritmusképletek, ritmusgyakorlatok
- A nyújtott és éles ritmus
- A 4/4-es lüktetés
- A hangterjedelem növelése oktávon túlra
- A lassú, közepes és gyors tempó dallampéldákon keresztül
- A giusto előadásmód
- Az adott évfolyamon választott táncokhoz kötődő, a helyi tantervben meghatározott népdalok
- A folklórismeret tantárgy témaköréhez kapcsolódó szokásdalok
- Népi hangszerek: hegedű, brácsa, bőgő
- A dallamhangszerek, kísérő hangszerek, játékmód
- Az esztam és dűvő kíséret

Követelmények

- A tanuló ismerje a tanult népdalok szövegét és dallamát, az alapvető ritmusértékeket, a giusto előadásmód jellemzőit, a hangszereket, kíséretmódokat.
- A tanuló legyen képes egy oktáv hangterjedelmen túl énekelni, a népdalok csoportos, kiscsoportos, egyéni bemutatására, a kezdőhanghoz való igazodásra, az előénekeshez történő bekapcsolódásra.

A/5. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A zenei egységek érzékelésének elősegítése, zenei zárlatok és félzárlatok felismertetése
- A giusto és a parlando, rubato előadásmód jellegzetes vonásainak megismerése és alkalmazása
- A kíséretmódok és a tánc összefüggéseinek vizsgálata
- A fokozatos tempónövelés, tempóváltás tudatos alkalmazása
- A népdalcsokor szerkesztési elveinek megismertetése
- A magabiztos dalkezdés elsajátítása
- Az intonációs készség, zenei hallás, hangképzési technika, megfelelő légzéstechnika kialakítása, a hangterjedelem és az éneklési kedv növelése
- Az egyéni feladatvállalás, a szóló éneklés ösztönzése

Tananyag

- A negyedes, nyolcados ritmusértékek, ritmusképletek, ritmusgyakorlatok
- A periódus, zárlat, félzárlat
- A hangterjedelem növelése oktávon túlra
- Az adott évfolyamon választott táncokhoz kötődő, a helyi tantervben meghatározott népdalok

BAPTISTA OKTATÁS

- A folklórismeret tantárgy témaköréhez kapcsolódó szokásdalok
- Népi hangszerek: cimbalom, citera, tambura
- A zene és tánc összefüggései tájegységek és tánctípusok szerint

Követelmények

- A tanuló ismerje a tanult népdalok szövegét, dallamát, az alapvető ritmusértékeket, képleteket, a periódus fogalmát, a giusto előadásmódot, a hangszereket, kíséretmódokat.
- A tanuló legyen képes egy oktáv hangterjedelmen felül énekelni, a népdalok csoportos, kiscsoportos, egyéni bemutatására, a kezdőhanghoz való igazodásra, az előénekeshez történő bekapcsolódásra, a kíséretmódok felismerésére, a hangszerek felismerésére, a táncdallamok és tánctípus hallás utáni felismerésére és azonosítására.

A/6. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A vokális népzene dialektusterületeinek, az éneklési technikák stílusjegyeinek megismertetése
- A dallam díszítéstechnika fejlesztése
- Az ismeretek szintetizálásának elősegítése
- A hangszeres népzene és a tánctípusok összefüggéseinek feltárása
- A stílusismeret, a zenefelismerés, az éneklési készség, a díszítéstechnika, a légzéstechnika, az előadásmód fejlesztése
- A vizsgahelyzetre való felkészítés

Tananyag

- A negyedes, nyolcados ritmusértékek, ritmusképletek, ritmusgyakorlatok
- A szinkópa
- Az aszimmetrikus zenei lüktetés
- Az 5/8-os lüktetésrend
- A periódus, a pontszerkezet
- A parlando, rubato és a giusto előadásmód
- Az adott évfolyamon választott táncokhoz kötődő, a helyi tantervben meghatározott népdalok
- A folklórismeret tantárgy témaköréhez kapcsolódó szokásdalok
- A hangszerek, hangszer-együttesek, zenekari felállások tájegységek szerint
- A zene és tánc összefüggései tájegységek és tánctípusok szerint
- Zenefelismerés

Követelmények

- A tanuló ismerje az emberi hang sajátosságait a tanult népdalok szövegét, dallamát, az alapvető ritmusértékeket, képleteket, a periódust, a különböző előadásmódokat, a hangszereket, a kíséretmódokat.

BAPTISTA OKTATÁS

- A tanuló legyen képes egy oktáv hangterjedelmen felül énekelni, a népdalok csoportos, kiscsoportos, egyéni bemutatására, a kezdőhanghoz való igazodásra, az előénekeshez történő bekapcsolódásra, a kíséretmódok felismerésére, a hangszerek felismerésére, a táncdallamok és tánctípus hallás utáni felismerésére, azonosítására. Az eddig tanult ismeretek összegzésére, a tananyag összefüggéseinek felismerésére.

Társastánc tanszak

I. FEJEZET

AZ ALAPFOKÚ TÁRSASTÁNCOKTATÁS CÉLRENDSZERE ÉS FUNKCIÓI

A táncművészeti ágak közül a nagy hagyományokkal rendelkező társastáncoktatás nagy utat tett meg az ifjúság kulturált szórakozási formájától a művészetoktatásig. Az értékeket megtartva a tantervi program további lehetőséget nyújt az alapos, mélyebb tudás megszerzésére, a rendszeres munka igényének kialakítására, a megfelelő munkafegyelemre, az önkontroll alkalmazására.

Az alapfokú oktatás célja a társastánc iránt érdeklődő és fogékony tanulók képességeinek szakirányú fejlesztése.

A főtárgyak és kötelező tantárgyak tanulása során a tanulók jártasságot szereznek a különböző társastáncokból.

Megismerik azok történetét, a hozzátartozó viselkedés szabályait és a mindennapok magatartásformáit. A szabadon választható tantárgyak előkészítik a társastáncok tanulását, megismertetik a főtárgy előzményeivel a tanulót és bekapcsolódást biztosítanak a táncművészet más ágába, valamint a társművészetekbe. A korán elkezdett testképzés előkészíti a társastánc tantárgy tanulását, majd a historikus táncokon keresztül a főtárgy előzményeivel ismerkedhetnek meg a tanulók.

A tanszak komplex ismeretet adó, készségfejlesztő tanterve motiválja a tanulót az újabb tudás megszerzésére és ösztönzi a tanultak gyakorlati alkalmazására az élet minden területén. Közelebb viszi a tanulót a művészetekhez, ugyanakkor választott művészeti ágának értő művelőjévé, közönségévé válik.

A program az integrált óraszervezéssel lehetőséget biztosít arra, hogy a hasznos, gyakorlati tudás megszerzése az elméleti ismeretek integrálásával, gyakorlatorientált feldolgozásával valósulhasson meg. A társastánc főtárgy óráin sajátíthatják el a tanulók a Helyi tantervben meghatározott viselkedéskultúra és a társastánctörténet tantárgy gyakorlati és elmélet ismereteit. Mindhárom tantárgyból szerez osztályzatot a tanuló.

A KÉPZÉS STRUKTÚRÁJA

Tanszakok és tantárgyak

Főtárgy

- Gyermektánc (1-2. előképző évfolyamon)
- Társastánc (1-6. alapfokú évfolyamon)

BAPTISTA OKTATÁS

Kötelező tantárgyak

- Viselkedéskultúra (3. alapfokú évfolyamon) önálló tantárgyként, vagy
- Viselkedéskultúra a társastánc tantárgyhoz kapcsolódóan, tantárgyi integrációban is tanítható
- Társastánctörténet (5-6. alapfokú évfolyamon, önálló
- tantárgyként, vagy
- Társastánctörténet a társastánc tantárgyhoz kapcsolódóan, tantárgyi integrációban is tanítható

Kötelezően választható tantárgy - az összevont osztályokban

- Viselkedéskultúra, önálló tantárgyként, vagy
- Viselkedéskultúra a társastánc tantárgyhoz kapcsolódóan, tantárgyi integrációban is tanítható
- Társastánctörténet önálló tantárgyként, vagy
- Társastánctörténet a társastánc tantárgyhoz kapcsolódóan, tantárgyi integrációban is tanítható

Választható tantárgyak

- Társastánc gimnasztika (1-2. előképző évfolyamon, 1-3. alapfokú évfolyamon)
- Történelmi társastánc (6. alapfokú évfolyamon évfolyamon)

Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok							
	Előképző (E)		Alapfok (A)					
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Főtárgy	2	2	3-4	3-4	2-(3)	3	3 -(4)	3-(4)
Kötelező tantárgy					1-(0)		1-(0)	1-(0)
Kötelezően választható tantárgy			1	1	1	1		
Választható tantárgy	2	2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes óra:	2-4	2-4	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

Az Összes óra rovatában az első **szám a** heti minimális **óraszámot jelöli,** a második **szám** a szakmai program **megvalósítása során** az egyéni, páros, kis-és nagycsoportos tehetséggondozás számára is időkeretet biztosít.

BAPTISTA OKTATÁS

Az összevont osztályok működéséből következően, valamint az integrált óraszervezés lehetőségét figyelembe véve a tantárgyi óraszámok tanéven belül átcsoportosíthatók.

Képzés évfolyamainak száma: 8 évfolyam (2+6 évfolyam)

Az első számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti.

A tanszakok kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevétele mellett a tanuló más tanszak vagy művészeti ág képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok tanítási óráin részt vehet.

A tanítási órák időtartama: 45 perc

A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA ÉS MŰVÉSZETI ZÁRÓVIZSGA

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati és elméleti vizsgarészből áll

A vizsga tantárgyai

- Társastánc
- Társastánctörténet

A társastánc vizsga módja és időtartama

- Csoportban, 20-25 perc, gyakorlati vizsga, továbbá
- Egyénenként, illetve párban: 2-3 perc, gyakorlati vizsga

A társastánc vizsga tartalma

- A társastánc gyakorlati vizsga a szaktanár által összeállított tánckombinációk bemutatásából áll
- A tanulók párosan, csoportos formában, önálló előadásban mutatják be a táncokat miközben számot adnak a standard és latin tánctartás, a különböző ritmusok, stílusok, táncirányok, tánctechnikák ismeretéről
- A standard táncok (Angol keringő, Tangó, Bécsi keringő, Slowfox, Quickstep) alaplépései, alapfigurái, a latin-amerikai (Samba, Cha-cha-cha, Rumba, Paso doble, Jive) táncok alaplépései, alapfigurái, a Slowfox (Closed telemark, Open telemark and feather ending, Top spin) és a Jive (Promenade walks slow, Promenade walks quick, Change of place with double spin) haladólépései

A vizsga értékelése

- a standard táncok és a latin-amerikai táncok kombinációinak pontos kivitelezése,
- a zene és a tánc összhangjának betartása,
- a technikai biztonság,
- a tánc stílusának megfelelő előadásmód,

BAPTISTA OKTATÁS

- a térfegyelem és figyelmes együttműködés a csoportos munkában.

A társastánctörténet vizsga módja és időtartama

Egyénileg, 10 perc, szóbeli vizsga

A társastánctörténet vizsga tartalma

A szaktanár által összeállított szóbeli tételsor alapján a tanulók számot adnak a XIX. századi magyar és európai társasági táncélet fejlődéséről, korszakairól és neves táncmestereikről, a standard és latin-amerikai táncok kialakulásáról, történeti hátteréről, a társasági táncélet alkalmairól és eseményeiről.

Témakörök

- A társasági élet alkalmai.
- A nemzetközi és hazai társastáncélet legfontosabb korszakai, alkotói.
- A színpadi táncművészet legfontosabb ágazatai, korszakai.
- A hazai társastáncmozgalom kiemelkedő táncprodukciói.

A vizsga értékelése

- A standard (Angol keringő, Tangó, Bécsi keringő, Slowfox, Quickstep) és latin-amerikai táncok (Samba, Cha-cha-cha, Rumba, Paso doble, Jive) közhasznú formáinak, stílusjegyeinek ismerete (jellege, ütem, tempó, ritmus)
- A XIX. századi hazai és nemzetközi társastáncélet fejlődésének, alkotóműhelyeinek és jeles képviselőinek ismerete.
- A magyar társasági táncélet alkalmainak és eseményeinek ismerete.

TÁRSASTÁNC TANSZAK TANTÁRGYAI

Gyermektánc

A gyermektánc oktatás elsődleges célja egy olyan egészséges, a művészetek iránt érdeklő gyermek nevelése, aki számára a társastánctanulás olyan tevékenységi forma, melyben fejlesztheti fizikális erejét, formálhatja testét, miközben fejlődnek értelmi képességei, térlátása, ritmusérzéke, munkához való hozzáállása és kitartása.

Előképző évfolyamok (E)

E/1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A csoportos játékhoz szükséges képességek és készségek (egyensúly-, ritmus és térérzékelés) fejlesztése.
- A munka természetes igényének, a megfelelő munkafegyelemnek, önkontrollnak a kialakítása.
- Ismeretszerzési, tanulási és problémamegoldó képesség, kifejezőkészség fejlesztése (a beszéd, a zene, a mozgás összekapcsolása).

BAPTISTA OKTATÁS

- A tanuló fizikai állóképességének, tánc iránti szeretetének, technikai tudásának fejlesztése.

Tananyag

- Egyszerű mozgások (járás, futás, különböző irányú lépések, ugrás, fordulat)
- A helyes testtartás megtanítása
- Gimnasztikai gyakorlatok (játékos formában, utánzással)
- Rávezető gyakorlatok (testsúlyáthelyezés, súlyos és súlytalan lépés, helyzet)
- Az irányok, térformák tudatos használata
- Ritmikai gyakorlatok (hangjegyérték gyakorlatok, tempógyakorlatok)
- Játékos táncok, gyermektáncok (Petronella, Hacke-spitze, Kis kacsa fürdik, Olálá, Kerek a káposzta, Letkiss...)

Követelmények

- A tanuló ismerje a 2/4-es, 3/4-es, 4/4-es játékos táncokat, gyermektáncokat.
- A tanuló legyen képes a csoportos táncolás magatartásformáinak betartására, legyen nyitott, érdeklődő, fogékony, együttműködő és problémamegoldó.

E/2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A megfigyelőképesség, emlékezés és gondolkodás képességének fejlesztése
- A rögtönzési és együttműködési képesség fejlesztése (indítás, megállítás, gyorsítás, lassítás)
- A megismerő- és befogadóképesség (az alapmotívumok és variációs lehetőségek) fejlesztése
- Tér-, forma-, stílus- és ritmusérzék fejlesztése

Tananyag

- Alapfogalmak tudatos alkalmazása
- A társastánc alapmozdulatainak bővítése (rézsűt irányú lépések, jobbra fordulat, balra fordulat)
- Ritmikai gyakorlatok (ritmusra történő járás, taps, ütemgyakorlatok, ütemfajták)
- Dinamikus gyakorlatok (lendítések, emelések, hajlítások, nyújtások, fordítások, forgások)
- Gyermektáncok, divattáncok, nemzeti táncok (Country, Stomp, Disco Cha-cha-cha, Boogie-woogie, Polka, Csárdás...)

Követelmények

- A tanuló ismerje a társastánc alapfogalmait, alapmozdulatait, továbbá az évfolyamon tanult gyermektáncokat, divattáncokat, nemzeti táncokat.
- A tanuló legyen képes a térben történő eligazodásra, a zenei lüktetések felismerésére. Tudjon a partnerrel, a csoporttal megfelelően kommunikálni.

Társastánc

BAPTISTA OKTATÁS

A társastánc tanterv játékos tevékenységi formákon, képességfejlesztő gyakorlatokon és improvizációs feladatokon keresztül fejleszti a tanuló érzelmi, értelmi, szociális és fizikai képességeit, gazdagítja önkifejezési formáit. A társastánc tantárgyat két év előképző után tíz éven át tanulják a tanulók. Az egymásra épülő, folyamatosan nehezedő táncok és azok motívumai juttatják el a tanulót az egyre magasabb szintű tánctudáshoz. A kompetenciaalapú tartalom, tanterv olyan területekre hívja fel a figyelmet, mint az együttműködés, a mérlegelő gondolkodás, az önbecsülés, a felelősségérzet és a tolerancia.

A művészeti munka eljuttatja a tanulót az alkotómunkához, mely hozzájárul a harmonikus, gazdag érzelemvilágú, egészséges gondolkodású személyiség kialakításához. A csoportos tanulás, az órákon való megmutatkozás lehetősége, a közös utazások, a bemutatók sikerei összekovácsolják a tanulókat, ezért igen nagy közösségformáló hatással bírnak.

Alapfokú évfolyamok (A)

A/1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az önálló ismeretszerzés, a folyamatos tanulás igényének kialakítása
- Az egyénnel és a csoporttal a hatékony és megfelelő kommunikálás elősegítése
- A ritmusérzék, technikai tudás, kezdeményezőkészség, az improvizációs készség fejlesztése

Tananyag

- A világtáncok kezdő, haladó motívumai, kombinációi
- A páros tánc szabályai (tánctartás, a vezetés és követés, közlekedés a táncparketten)
- A táncos alkalmak viselkedési szabályai (bemutatkozás, felkérés, lekérés, leköszönés)

Követelmények

- A tanuló ismerje a világtáncok kezdő, haladó motívumait, tanult kombinációit, a korok szokásait, viselkedési szabályait, magatartásformáit.
- A tanuló legyen képes a táncos alkalmakon a tanultak gyakorlati alkalmazására, a világtáncok alapjainak kombinálására.

A/2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A standard és a latin-amerikai táncok helyes testtartásának kialakítása
- A térben való tájékozódás, a lábtechnika, a ritmusérzék, a hallás fejlesztése, a közösségtudat formálása
- A megfelelő táncos magatartásmód kialakítása, mások elfogadása, a szocializációs folyamatok elősegítése
- A partnerek közötti kommunikáció javítása

Tananyag

- A standard és a latin tánctartás

BAPTISTA OKTATÁS

- A ritmusok, ritmikák
- Táncirányok (Alignment)
- Lábpozíciók (Feet Positions), Lábmunka (Foot Work)
- Az Angol keringő Closed changes, Natural turn, Reverse turn alaplépései
- A Tangó Walk, Progressive side step, Progressive link, Closed promenade alaplépései
- A Quickstep Quarter turn to right, Quarter turn to left (heel pivot), Natural turn, Progressive chasse, Forward lock alaplépései
- A Cha-cha-cha Time step, Close basic, Open basic, Fan, Hockey stick, Check from OCPP, Check from OPP alaplépései
- A Rumba Basic movement, Alternative basic movement, Forward walks in close hold, Backward walks in close hold,
- Fan, Hockey stick alaplépései
- A Jive Basic in place, Basic in fallaway, Change of place right to left, Change of place left to right alaplépései

Követelmények

- A tanuló ismerje a tanult lépéseket, azok ritmikáját, a standard és latin táncokra jellemző testtartást, a helyes lábmunkát, a lépések irányait, a táncirányokat.
- A tanuló legyen képes partnerével harmóniában a tanult táncanyag újraalkotására, a tanórákon megfelelő fizikai és szellemi erőnléttel részt venni.

A/3. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A standard és a latin-amerikai táncok alaplépéseiben alkalmazott forgásmennyiség, a használt akciók elsajátítása, valamint a tanult lépésekből álló kombinációkon és etűdökön keresztül a táncokra jellemző stílusos előadásmód kialakítása
- A mozgáskoordináció, mozgásemlékezet, fizikai állóképesség fejlesztése, a zenei beosztáshoz, frázisokhoz való igazodás, a zenei hangsúlyok tudatosítása
- A technikai elemek alkalmazása, az egymást segítő táncos partnerkapcsolat kialakítása
- A nemzetközi táncanyag elmélyítése, a tanult táncok technikai tökéletesítése

Tananyag

- A latin táncokban használt akciók (Action Used)
- A standard táncokban alkalmazott forgásmennyiség (Amount of Turn)
- Az Angol keringő Natural spin turn, Whisk, Chasse from promenade position alaplépései
- A Tangó Rock turn, Open reverse turn lady outside, Back corté alaplépései
- A Quickstep Natural turn with hesitation, Natural pivot turn, Natural spin turn, Chasse reverse turn alaplépései
- A Cha-cha-cha Spot turn to left, Spot turn to right, Under arm turn to right, Under arm turn to left, Shoulder to shoulder, Hand to hand, Open hip twist, Turkish towel alaplépései

BAPTISTA OKTATÁS

- A Rumba Spot turn to left, Spot turn to right, Under arm turn to left, Under arm turn to right, Check from OCPP, Check from OPP, Hand to hand alaplépései
- A Jive Link, Change of hands behind back, American spin, Left shoulder shove alapfigurái
- A tanult alaplépésekből és alapfigurákból összeállított kombinációk és etűdök

Követelmények

- A tanuló ismerje a tanult lépéseket, az alkalmazott forgásmennyiséget és a használt akciókat, az alaplépésekből és alap figurákból összeállított kombinációkat és etűdöket.
- A tanuló legyen képes a tanult technikák alkalmazására, a kombinációk és etűdök párban történő, stílusos előadására, a táncos-táncosnő harmonikus kapcsolat kialakítására.

A/4. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A latin táncok alaplépéseiben és alapfiguráiban alkalmazott testfordulatok elsajátítása, a standard táncok alaplépéseiben és alapfiguráiban használt emelkedés, süllyedés fejlesztése
- A térbeli tájékozódás, előadói készség javítása
- A megfelelő viselkedésmódok kialakítása, az illemszabályok alkalmazása
- Stílusos előadásmód, tudatos gyakorlás

Tananyag

- A latin táncokban alkalmazott testfordulatok (Body Turn)
- A standard táncokban használt emelkedés, süllyedés (Rise and Fall)
- A Slowfox Feather, Three step, Natural turn, Reverse turn, Closed impetus and feather finish alaplépései
- Az Angol keringő Closed impetus, Hesitation change, Outside change alap figurái
- A Tangó Open reverse turn lady in line, Progressive side step reverse turn alap figurái
- A Quickstep Closed impetus, Back lock alap figurái
- A Samba Natural basic movement, Reverse basic movement, Side basic movement, Outside basic movement,
- Progressive basic movement, Whisks to left, Whisks to right, Promenade samba walks, Side samba walk, Stationary samba walks alaplépései
- A Cha-cha-cha Alemana, Cross basic, Cuban break in Open position alap figurái
- A Rumba Natural top, Close hip twist, Alemana alap figurái
- A Jive Curly whip, Whip, Throwaway whip alap figurái
- A tanult alaplépésekből és alapfigurákból összeállított koreográfiák

Követelmények

- A tanuló ismerje a tanult alaplépéseket, alapfigurákat és az ezekből összeállított etűdöket, az alkalmazott testfordulatokat, valamint az emelkedést és süllyedést.

BAPTISTA OKTATÁS

- A tanuló legyen képes a tanult technikák párban történő alkalmazására, az etűdök pontos kivitelezésére.

A/5. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A standard táncokban használt ellentétes törzsmozdulat és testhajlás elsajátítása az alapfigurákban
- A tanulói előadói készség, ritmusérzék, mozgásemlékezet fejlesztése, stílusérzék kialakítása
- Az önálló alkotás, a szabad improvizáció fejlesztése, a koreográfiák élményszerű előadása
- A múlt és jelen értékeinek befogadása, a tánc és társművészetek iránti érdeklődés felkeltése

Tananyag

- Ellentétes törzsmozdulat (CBM) és a testhajlás (Sway) fogalma
- A Bécsi keringő Natural turn, Change from natural to reverse, Change from reverse to natural alapfigurái
- A Slowfox Natural weave, Change of direction, Basic weave alapfigurái
- Az Angol keringő Reverse corté, Back whisk, Basic weave alapfigurái
- A Tangó Open promenade, Left foot and right foot rocks alapfigurái
- A Quickstep Reverse pivot, Progressive chasse to right, Tipple chasse to right alapfigurái
- A Paso doble Appel, Basic movement, Sur place, Chasses, Elevations, Huit alaplépései
- A Cha-cha-cha Cuban break in open CPP, Split Cuban break in OCPP, Split Cuban break from OCPP and OPP alapfigurái
- A Rumba Open hip twist, Side steps, Shoulder to shoulder alapfigurái
- A Jive Double cross whip, Stop and go, Rolling of the arm alapfigurái
- A Samba Reverse turn, Corta jaca, Travelling botafogos, Shadow botafogos, Promenade botafogo alapfigurái
- Követelmények
- A tanuló ismerje a tanult alapfigurákat, az ezekből összeállított etűdöket, az ellentétes törzsmozdulat és a testhajlás fogalmát.
- A tanuló legyen képes alkalmazni a standard táncokban használt ellentétes testmozdulatot és a testhajlást.

A/6. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az új táncok alaplépéseinek elsajátítása és a már ismert táncok alapfiguráinak egymásra épülése
- A koncentrálóképesség, kombinációs készség, rendszerszemlélet fejlesztése
- A tanult technikai elemek együttes alkalmazása, a technikai elemek összefüggéseinek felismerése

BAPTISTA OKTATÁS

Tananyag

- A Bécsi keringő Reverse turn alapfigurája
- Az Angol keringő Double reverse spin, Reverse pivot, Back lock, Progressive chasse to right alapfigurái
- A Tangó Natural twist turn, Natural Promenade turn alapfigurái
- A Quickstep Running finish, Natural turn and back lock, Double reverse spin alapfigurái
- A Slowfox Closed telemark, Open telemark and feather ending, Top spin haladólépései
- A Paso doble Attack, Separation, Sixteen, Twist turn, Promenade, Promenade close alapfigurái
- A Cha-cha-cha Changing feet variációk 1, 2, 3 alapfigurái
- A Rumba Forward walks in shadow position, Alemana from open facing position with handshake hold, Advanced opening out movement, alapfigurái
- A Samba Travelling voltas, Criss cross, Volta spot turn to right for lady, Volta spot turn to left for lady, Continuous volta spot turn alapfigurái
- A Jive Promenade walks slow, Promenade walks quick, Change of place with double spin haladólépései

Követelmények

- A tanuló ismerje a standard és latin táncok alaplépéseit, alapfiguráit, a Slowfox és a Jive tanult haladólépéseit.
- A tanuló legyen képes a tanult lépések letáncolására szólóban és párban.

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje

- A világtáncok kezdő- és haladólépéseit, tanult kombinációit, a korok szokásait, viselkedési szabályait, magatartásformáit.
- A standard táncok (Angol keringő, Tangó, Bécsi keringő, Slowfox, Quickstep) alaplépéseit, alapfiguráit, a latin-amerikai táncok (Samba, Cha-cha-cha, Rumba, Paso doble, Jive) alaplépéseit, alapfiguráit és tánctechnikai feladatait, a Slowfox és a Jive tanult haladólépéseit.
- A szakkifejezéseket, fogalmakat, a szakmai anyagok hozzáférési lehetőségét.
- A táncparkett szabályait.

A tanuló legyen képes

- A tanultak gyakorlati alkalmazására és a világtáncok alapjainak kombinálására.
- Az általánosan elfogadott viselkedési szabályok gyakorlati alkalmazására, a közösségépítésre. A másság elfogadására, véleménynyilvánításra és a demokratikus magatartásformák elsajátítására.
- A tanult táncok (kombinációk, etűdök, koreográfiák) pontos és stílusos előadására, a páros és csoportos feladatok végrehajtására.

BAPTISTA OKTATÁS

- A fogalmak megértésére, értelmezésére, a helyes és kreatív nyelvhasználatra a társadalmi és kulturális tevékenység során. Anyanyelvén és a nemzetközi táncnyelven kommunikálni.
- A térben történő eligazodásra, a zenei lüktetési rendhez, zenei egységhez való igazodásra
- Az önálló feladatvállalásra, az önálló ismeretszerzésre.
- Művészi előadásra, az improvizációra, az alapfokú művészeti vizsga követelményeinek teljesítésére.

Viselkedéskultúra

A viselkedéskultúra tantárgy célja, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a mindennapi élet és a társas érintkezés viselkedéskultúrájának alapszabályait, magatartásformáit.

Az udvariasság, az ízléses megjelenés, az alkalmazkodó készség, kombinációs készség mellett kialakul a tanulóban az esztétikai minőség tisztelete, mások megismerésének igénye, az emberi jogok tiszteletben tartása.

Alapfokú évfolyamok (A)

A/3. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az önmegismerés, az önkontroll, az önfejlesztés igényének kialakítása
- A kezdeményezőképesség és a kreativitás fejlesztése
- A mérlegelő gondolkodás megerősítése, a konfliktusok kezelése, az életminőség javítása

Tananyag

- Viselkedésünk alapjai
- Viselkedés táncos alkalmakon
- Az étkezés illeme
- Testünk, ruhánk, környezetünk tisztasága
- Nők és férfiak (fiúk és lányok)
- Művelődés, szórakozás
- Az ajándékozás illeme
- Utazás, közlekedés
- Kapcsolattartás távolról
- Nemzeti sajátosságok
- Amit még illik tudni

Követelmények

- A tanuló ismerje a táncos alkalmak viselkedési szabályait és a köznapi élet illemtanát.
- A tanuló legyen képes a helyes és kreatív nyelvhasználatra az oktatásban, a családi életben és a szabadidős tevékenységben, valamint a viselkedés általánosan elfogadott és a táncos alkalmakra vonatkozó szabályainak gyakorlati alkalmazására.

Társastánctörténet

BAPTISTA OKTATÁS

A társastánctörténet tantárgy célja, hogy a tanuló megismerje a XIX. századi társastáncok kialakulását, történeti hátterét, neves hazai és nemzetközi alkotóit és műveiket. A társastáncok stílus és formavilágát, az európai és hazai táncmozgalmak törekvéseit, és műhelyeik fejlődését. A társastánctörténet tantárgy célja továbbá, hogy a tanuló megismerje a XX-XXI. század tánctörténetének kiemelkedő hazai- és nemzetközi képviselőit, az európai társastáncélet fejlődését, a kor hazai alkotóműhelyeit és a formációs társastáncok kialakulását, aktív közreműködőként vegyen részt táncművek, koreográfiák elemzésében.

Alapfokú évfolyamok (A)

A/5. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A tanuló táncelméleti, tánctörténeti tudásának, személyiségének, esztétikai és művészeti tudatosságának, nyelvi kommunikációjának fejlesztése, összegző és szintetizáló képességének javítása

Tananyag

- A társastánc művészi és közhasznú formái
- A társasági táncélet alkalmai, eseményei
- A színpadi táncművészet legfontosabb ágazatai, korszakai
- A standard és latin-amerikai táncok kialakulása, történeti háttere

Követelmények

- A tanuló ismerje a standard (Angol keringő, Bécsi keringő, Tangó, Slowfox, Quickstep) és latin-amerikai táncok (Samba, Cha-cha-cha, Rumba, Paso doble, Jive) történeti kialakulását, stílusjegyeit és formáit, a társasági táncélet alkalmait és eseményeit, a társastánc művészi és közhasznú formáit, a színpadi táncművészet legfontosabb ágazatait és korszakait.
- A tanuló legyen képes felismerni a társastáncok stílusjegyeit, a társasági táncélet különböző alkalmait, jellemző stílusjegyeit.

A/6. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A tanuló stílusérzékének, elemző képességének, analizáló értelmezésének, aktív befogadó magatartásának, egyéni és közösségi alkotótevékenységének fejlesztése.

Tananyag

- A XIX. század társastánc élet (Ausztria, Csehország, Olaszország, Franciaország) nemzetközileg meghatározó alkotóműhelyei, képviselői
- Az európai táncmozgalmak törekvései és fejlődésük
- A XIX. századi hazai táncmozgalmak és műhelyek fejlődése

Követelmények

BAPTISTA OKTATÁS

- A tanuló ismerje a XIX. század európai és magyarországi táncélet fejlődését, jeles képviselőit, munkásságukat, alkotásaikat, a meghatározó stílusjegyek alapján ismerje fel a kor társastáncainak formanyelveit.
- A tanuló legyen képes felismerni a korszak alkotóinak formanyelvét és műveik értékeit.

Követelmények az alapfok évfolyamainak elvégzése után

A tanuló ismerje

- A standard (Angol keringő, Bécsi keringő, Tangó, Slowfox, Quickstep) és latin-amerikai táncok (Samba, Cha-cha-cha, Rumba, Paso doble, Jive) közhasznú formáit, stílusjegyeit (jellege, ütem, tempó, ritmus).
- A XIX. századi hazai és nemzetközi társastáncélet fejlődésének állomásait, alkotóműhelyeit és jeles képviselőit.
- A magyar társasági táncélet alkalmait és eseményeit.

A tanuló legyen képes

- A tánc sajátosságaira való érzékenységre, a stílusismeretre, a szakmai szókincs és fogalomkészlet önálló használatára.

Társastánc gimnasztika

A társastánc gimnasztika oktatás elsődleges célja, hogy a tanuló a speciális társastáncformák és táncok elsajátításához megfelelő erőnlétben, izomzata gondosan előkészített és bemelegített állapotban legyen. Alapvető cél a sérülések elkerülése, a testtartási hibák javítása, a koordináció és a ritmikai készség fejlesztése.

Előképző évfolyamok (E)

E/1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A helyes, tudatosan kontrollált légzéstechnika és testtartás megtanulása és alkalmazása, a koordinációs készséget fejlesztő gyakorlatok és motívumok elsajátítása, tudatos alkalmazása és kivitelezése

Tananyag

- A kontrollált légzéstechnika elsajátítása
- A mozdulat iránya
- A mozdulat magassága és mélysége
- A mozdulat ritmusa

Követelmények

- A tanuló ismerje a helyes légzéstechnikát, az alaptartást és annak kontrollját, a mozdulatok sajátosságait, tájékozódást a térben.

BAPTISTA OKTATÁS

- A tanuló legyen képes a kontrollált légzésre és mozgásra, eligazodni a térben - színpadi térformákban - és zenei interpretációkra koordinált mozgáskombinációk kivitelezésére.

E/2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A mozgás esztétikai törvényszerűségeinek megismerése és tudatos alkalmazása a gyakorlatokban, az akusztikus és vizuális képességek, ritmikai készségek és koordinációs képességek fejlesztése

Tananyag

- A karok, törzs, lábak izomzatának erősítése
- Az egyensúlyi helyzet tudatos kialakítása
- A táncelőkészítő gimnasztikai gyakorlatok összeállítása etűd formában

Követelmények

- A tanuló ismerje a test izomzatának erősítését, az egyensúlyi helyzeteket, gyakorlatokat és etűdöket. A tanult mozgásformák önálló, plasztikus végrehajtását, a szakkifejezések tudatos használatát és ismeretét.
- A tanuló legyen képes testének tudatos kontrolljára, izomzatának és testrészeinek erősítésére és bemelegítésére, egyensúlyi helyzetek kialakítására és tudatos alkalmazására.

Alapfokú évfolyamok (A)

A/1. évfolyam

Fejlesztési feladat

- A természetes mozgásfajták megismerése, a mozgáskészségen alapuló mozgásérzék tudatosítása, a ritmika, az izomerő tudatos használata, az egyéni improvizáció fejlesztése

Tananyag

- Az előképző gyakorlatainak egymás utáni folyamatos összekapcsolása
- A mozgás esztétikai törvényszerűségei
- Lábgyakorlatok
- Nyakgyakorlatok
- Törzsgyakorlatok
- Kargyakorlatok

Követelmények

- A tanuló ismerje a mozgás esztétikai törvényszerűségeit, a láb-, nyak-, törzs- és kargyakorlatokat, a tanult mozgásformák tudatos és plasztikus végrehajtását. Legyen kreatív, gondolatait tudja kifejezni nem csak verbális, hanem nonverbális kifejezési eszközök segítségével is.

BAPTISTA OKTATÁS

- A tanuló legyen képes testének és testrészeinek esztétikus használatára, mozdulatainak és tánckombinációinak tudatos értelmezésére és kivitelezésére.

A/2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A tanuló tudatos izomhasználata, a mozgás esztétikai törvényszerűségeinek ismerete, kombinációs gyakorlatok, etűdök önálló összeállítása, a mozgásfolyamatok kontrollja

Tananyag

- Lábgyakorlatok álló helyzetben
- Törzsgyakorlatok (fekvésben, rúd mellett)
- Hasizomgyakorlatok
- Kargyakorlatok
- Kombinációs gyakorlatok

Követelmények

- A tanuló ismerje álló és fekvő helyzetben a láb- és törzsgyakorlatokat, a hasizomgyakorlatokat és kombinációkat.
- A tanuló legyen képes az esztétikus mozdulatok, erősítő és bemelegítő sorozatok kivitelezésére, az izomerősítő gyakorlatok, valamint kombinációk helyes és tudatos bemutatására, művészi kifejezésére, interpretálására.

A/3. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az etűdkészítés szabályainak megismerése.
- Az izolált testmozgások, kar - lábgyakorlatok elsajátítása.
- Önálló kombináció és etűdkészítés.

Tananyag

- Karhajlítás, nyújtás, feszítés
- Kézfej, ujjak tudatos használata
- Lábgyakorlatok - alsó lábszár, felső lábszár függetlenített mozgásai, lábujjgyakorlatok
- Törzsívek
- Testhullám

Követelmények

- A tanuló ismerje a hajlítást, feszítést, nyújtást, a kar- és lábgyakorlatokat, a test izolációt, a tudatos testhasználatot A tanuló legyen képes a testrészek izolációjára, önálló etűd készítésére, a zenei frázisok és lüktetések felismerésére, a gyakorlatok egységeinek megkülönböztetésére.

Történelmi társastánc

BAPTISTA OKTATÁS

A tantárgy célja

A tanulókat megismertetni a XVI-XIX. századig terjedő időszak - a reneszánsz és barokk korszakok, valamint a XIX. század - báli táncainak korabeli anyagával, az adott korszakok szokásaival és illemtanával.

A történelmi társastáncok célja, hogy előmozdítsa a tanulók mozgáskultúrájának, ezen belül koordinációs képességének, tér és formaérzékének, fizikai állóképességének fejlődését, továbbá a tanulók koncentráló képességének, zenei hallásának, ritmusérzékének, zenei és koreográfiai memóriájának, improvizációs készségének fejlesztését.

Emellett alapozza meg és fejlessze a tanulók stílusismeretét, ízlését, magatartásának és társas kapcsolatainak kulturáltságát, társaival való együttműködési képességét. Járuljon hozzá a tanulók előadói készségének, művészi kifejező készségének sokirányú fejlődéséhez.

Tágabb értelemben a tanuló váljon nyitottabbá az egyéb művészeti ágak irányába, fejlődjön komplex korszemlélete és legyen képes a tanultakat az iskolai tananyagba sokoldalúan visszakapcsolni.

Alapfokú évfolyamok (A)

A/6. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A tanuló ismereteinek bővítése az adott történelmi társastáncanyag megfelelő korszakba való elhelyezése, valamint a korabeli szokások és illemszabályok megismertetése által.
- A tanuló mozgáskultúrájának, ritmusérzékének, zenei és koreográfiai memóriájának fejlesztése az adott mozdulat- és lépésanyagon keresztül.
- A tanult történelmi társastáncok elnevezéseinek, az alkalmazott szakkifejezéseknek, azok jelentéseinek megismertetése.
- A tanuló tér és formaérzékének, társaival való együttműködési képességének fejlesztése a koreográfiák által.
- A tanuló improvizációs készségének, stílusérzékének fejlesztése.

Tananyag

- XVI. századi reneszánsz társastáncok
- Reneszánsz stíluselemek: testtartás, lábfejek helyzete, kéztartások, lépéstechnika, meghajlások
- Francia reneszánsz körtáncok alaptípusai
    - Branle double, Branle simple, Branle gay, Branle de Bourgogne
- Lépés és mozdulatanyag: double, simple, petit saut, pied en l'air, reprise, branle, Capriole, révérence
- A koreográfiák körben vagy láncban előadva. Díszítés improvizáció
- A szabálytalan branle;
    - Branle coupé, Branle coupé, Charlotte, Branle coupé Aridan
- Zenei anyag-memorizálás, koreográfiatanulás
- Táncos játékok
- A tréfás, utánzó branle;

BAPTISTA OKTATÁS

- Branle morgué, Branle des Chevaux, Branle des Lavandieres, Branle des Pois, Branle de la Montarde

- Zenei anyag-memorizálás, koreográfiatanulás, improvizatív gesztus lehetőségek
- Páros táncok
- Lépő tánc: Pavane
- Lépésanyag: simple, double előre és hátra, conversion, fleuret
- Különböző térforma lehetőségek, koreográfiatanulás
- Ugrós tánc: Gaillarde
- Lépésanyag: Cinq pas: grue, saut majeur, posture, cadence
- Egyéb mozdulatelemek: ruade, croisé
- Cinq pas variációk: „croisé", „pieds joints"
- Pas raccourci: révérence passagiere
- Egyéb variációk: fleuret, onze pas
- Különböző lépéskötés lehetőségek, improvizáció
- Improvizált csoportos forma: Gaillarde lyonnoise
- Koreográfia szóló párra

Követelmények

- A tanuló ismerje a tanult történelmi társastáncok elnevezéseit, az alkalmazott szakkifejezéseket, azok jelentését, tudja a megfelelő történelmi korszakba elhelyezni a tanult történelmi társastáncanyagot.
- A tanuló legyen képes a tanult báli táncok pontos, stílusos bemutatására, a zene és tánc összhangjának betartására, a csoportmunkában, a térforma kialakításban való fegyelmezett együttműködésre.

Képző- és iparművészeti ág

Képző- és iparművészet műfaj

A képző- és iparművészet műfajának célrendszere és funkciói

Az alapfokú képző- és iparművészet oktatás célja, hogy hozzásegítse a tanulókat a külvilág tudatos érzékeléséhez, tanulmányozásához, valamint a látás és a képzelet finomításához. A tanulók belső világának gazdagítása teszi lehetővé, hogy egész személyiségük használni és hasznosítani tudja az összegyűjtött és egyre tudatosabban szelektált vizuális információkat. Az élményszerű tapasztalások és képzetek teremtik meg az önmeghatározások és önkifejezések egyre differenciáltabb formáit.

Az alapfokú művészetoktatás tantervi programja és követelménye lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység, nyitottság, igényesség, ízlés, erkölcsi fogékonyság alakítására, a látás kiművelésére. A követelmény és tantervi program bővíti a képi műveltséget, a képi emlékezetet és képzeletet. A tervező, konstruáló, anyagformáló, eszközhasználó, tárgykészítő és környezetalakító tevékenységek finomítják a kézügyességet, technikai érzékenységet, valamint erős motivációs bázist teremtenek, melyek fejlesztik az érzelmek, gondolatok, elképzelések, tapasztalatok vizuális eszközökkel való megjelenítésének képességét is.

BAPTISTA OKTATÁS

A tanulók érdeklődésére, a kézműves hagyományokra, valamint a klasszikus és kortárs képző- és iparművészeti, médiaművészeti értékekre építve gyarapítja ismereteiket, alakítja készségeiket. A vizuális művészeti oktatás megismerteti a tanulókkal az adott tanszak sajátosságait, a művészi kommunikáció megjelenítési módjait. A képzés célja az is, hogy a múlt értékeit megismertesse és tovább éltesse, segítsen a hagyománytisztelet megteremtésében.

A program integrált óraszervezési lehetőséget biztosít arra, hogy a főtárgy órakeretéhez közvetlenül kapcsolódhasson valamely kötelező tantárgy tananyagának elsajátítása, feldolgozása. A tanuló mindkét tantárgyból osztályzatot kap, és a helyi tantervben rögzített feladatok szerint tehet művészeti alapvizsgát, illetve művészeti záróvizsgát.

A képző- és iparművészet műfaj oktatás fejlesztési követelményei

Bemeneti kompetenciák: iskolai előképzettség nem szükséges

Kiemelt kompetenciák az alapfokú képző- és iparművészeti oktatás területén

A kiemelt kompetenciaterületek a vizuális művészeti alkotótevékenység által a személyiség fejlesztését, az önkifejezés kibontakoztatását segítik. Olyan tulajdonság-együttest alakítanak ki, amely lehetővé teszi a változó élethelyzetekhez való rugalmas alkalmazkodást, a problémafelismerést, a problémamegoldást.

Szakmai kompetenciák

- A környezet által közvetített üzenetek befogadása
- A környezet által közvetített üzenetek értelmezése
- Tervezési-alkotási készség
- Kreativitás
- Vizuális gondolkodás és kifejezőkészség
- Manuális és digitális eszközhasználati készség
- Anyaghasználati készség
- Komplex szemlélet
- Az esztétikum iránti igény
- Problémaérzékenység
- Biztonságos munkavégzés képessége

Személyes kompetenciák

- Nyitottság
- Fejlődőképesség
- Önállóság
- Önkifejezés
- Rugalmasság
- Érzékenység
- Kísérletező kedv
- Interaktivitás (személyközi kapcsolatok aktivitása, kooperáció)

BAPTISTA OKTATÁS

Társas kompetenciák

- Motiválhatóság
- Empatikus készség
- Kezdeményezőkészség
- Együttműködési készség

Módszerkompetenciák

- Figyelem összpontosítás
- Gyakorlatias feladatértelmezés
- Ismeretek helyén való alkalmazása
- Ötletgazdagság
- Módszeres munkavégzés
- A munkakörnyezet tisztántartása

A képző- és iparművészet műfaj oktatásának sajátosságai

- Tevékenységközpontúság - a tanulók a vizuális tananyagtartalmakat, feladatokat különböző gyakorlati tevékenységek által, komplex témákba ágyazottan dolgozzák fel, amelyben a cselekvésből származó tapasztalat adja a tanulás alapját.
- Feladattudatosság - egy témával, témakörrel való hosszabb idejű elmélyült foglalkozás, mely elősegíti a tanulók türelmének, kitartásának fejlődését.
- Alkotói magatartás - amelyben fontos szerepet kap a nyitottság, az egyéni látásmód, a lényegkiemelés, a problémaérzékenység és problémamegoldás képessége.
- Komplexitás - amely átjárhatóságot biztosít a képző- és iparművészeti és médiaművészeti területek között, illetve az egyéb művészeti ágak között.
- Folyamatszerűség az egyes feladatok végigvitelében és a szervesen kapcsolódó, egymásra épülő feladatsorokban, projektekben.
- Kreatív cselekvőképesség - melynek fontos részterülete a kísérletezőkedv, lényeglátás, szituativitás, döntésképesség, nézőpontváltás.
- Interaktivitás és együttműködési készség - mely feltételezi a személyközi kapcsolatok aktivitását, a kooperációt és innovációt.

A képző- és iparművészet műfaj tantárgyainak tartalma

A vizuális alapozó gyakorlatok tantárgy az előképző két évfolyamának komplex művészeti tantárgya, mely sokszínű alkotó játékra ad lehetőséget. A legkülönfélébb anyagok, eszközök, technikák megismerése segíti a tanulók kreativitásának kibontakozását és a tradicionális kézművesség értékeinek továbbadását.

Az alapfok és a továbbképző kötelező tárgya: a vizuális alkotó gyakorlat tantárgy, a főtárgy: az alapfok 1-3. évfolyamáig a grafika és festészet alapjai tantárgy, majd az alapfok 4. évfolyamától a tanszakonként különböző szakmai műhelygyakorlat tantárgy.

Szabadon választható tantárgyak: népművészet; művészettörténet.

BAPTISTA OKTATÁS

A vizuális alkotó gyakorlat tantárgy a képző- és iparművészet, a kézműves tárgyformálás és a médiaművészet sokféle tevékenységének megismertetésére szolgál. Feladata a vizuális eszköztár bővítése, a művészi kifejezési formanyelv kialakítása, gazdagítása változatos kreatív feladatsorokon keresztül.

A grafika és festészet alapjai tantárgy a képi kifejezés változatos módjainak elsajátítását és alkalmazását teremti meg. Előkészíti és megalapozza a művészi igényű szakmai munkát.

A tanszakonként különböző műhelygyakorlat tantárgy lehetővé teszi az ősi, a hagyományos és a kortárs képző- és iparművészeti, valamint médiaművészeti szakirányú tevékenységek megismerését, elsajátítását. A tanuló a helyi intézményi lehetőségektől függően, a tanszaki műhelygyakorlatok közül érdeklődésének és képességének megfelelően választ.

A képző- és iparművészet műfaj képzési szerkezete

TANSZAKOK

A Képző- és iparművészet műfaj közös tanszaka az előképző évfolyamokon és az alapfok 1-3. évfolyamain:

- Képzőművészeti tanszak

A Képző- és iparművészet műfaj hat egyedi szakmai tanszaka az alapfok 4. évfolyamától a továbbképző 10. évfolyamáig:

- Fém- és zománcműves tanszak
- Fotó és film tanszak
- Grafika és festészet tanszak
- Környezet- és kézműves kultúra tanszak
- Szobrászat és kerámia tanszak
- Textil- és bőrműves tanszak

Az előképző, az alapfok és a továbbképző évfolyamok tantárgyi felépítése

Főtárgyak

- Előképző 1-2. évfolyam - Alkotójáték
- Alapfok 1-3. évfolyam – Rajz- festés alapjai

Kötelező tárgy

- Alapfok 1-6. és a továbbképző 7-10. évfolyam - Vizuális alkotó gyakorlat

Főtárgyak az egyedi tanszakokon az alapfok 4-6. és a továbbképző 10. évfolyamáig

- Fém- és zománcműves tanszak - Fém- és zománcműves műhelygyakorlat
- Fotó és film tanszak - Fotó és film műhelygyakorlat
- Grafika és festészet tanszak - Grafika és festészet műhelygyakorlat

BAPTISTA OKTATÁS

- Környezet- és kézműves kultúra tanszak - Környezet- és kézműves kultúra műhelygyakorlat
- Szobrászat és kerámia tanszak - Szobrászat és kerámia műhelygyakorlat
- Textil- és bőrműves tanszak - Textil- és bőrműves műhelygyakorlat

Választható tantárgyak:

- Előképző 1–2. és az alapképző 1–2. évfolyam / Népi játékok
- Alapfok 3-6. és továbbképző 7-10. évfolyam - Művészettörténet

Óraterv

A) Képző- és iparművészet Műfaj

Tanszakok		**Képzőművészeti tanszak**					**Egyedi szakmai tanszakok**						
Évfolyamok		**Előképző (E)**		**Alapfok évfolyamok (A)**						**Továbbképző évfolyamok (T)**			
		(1.)	(2.)	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtárgyak	Alkotójátékok	2-4	2-4										
	Rajz-festés alapjai			2	2	2							
	Tanszaki műhelygyakorlat						2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tárgy	Vizuális alkotó gyakorlat			2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Választható tantárgyak	Népi játékok vagy más tantárgy	(2)	(2)	(2)	(2)								
	Művészettörténet					(1-2)	(1-2)	(1-2)	(1-2)	(1-2)	(1-2)	(1-2)	(1-2)
Összes tanóra:		2-(4)	2-(4)	4 -(6)	4-(6)	4-(6)	4-(6)	4-(6)	4-(6)	4-(6)	4- (6)	4-(6)	4-(6)

Az összes óra rovatában az első szám a heti minimális óraszámot jelöli, a második szám a szakmai program megvalósítása során az egyéni, páros, kis-és nagycsoportos tehetséggondozás számára is időkeretet biztosít.

Az összevont osztályok működéséből következően, valamint az integrált óraszervezés lehetőségét figyelembe véve a tanéven belül a tantárgyi óraszámok átcsoportosíthatók.

A tanítási órák időtartama: 45 perc

BAPTISTA OKTATÁS

A Képző- és iparművészet Műfaj művészeti Alapvizsga és záróvizsga tantárgyai

A művészeti alap- és záróvizsga követelményeit az egyes tantárgyi programok záró szakasza tartalmazza.

Az alapfokú művészeti vizsga és záróvizsga tantárgyak a Képző- és iparművészet oktatásban:

- Vizuális alkotó gyakorlat
- Tanszaki műhelygyakorlat:
- Fém- és zománcműves tanszak: Fém- és zománcműves műhelygyakorlat
- Fotó és film tanszak: Fotó és film műhelygyakorlat
- Grafika és festészet tanszak: Grafika és festészet műhelygyakorlat
- Környezet- és kézműves kultúra tanszak: Környezet- és kézműves kultúra műhelygyakorlat
- Szobrászat és kerámia tanszak: Szobrászat és kerámia műhelygyakorlat
- Textil- és bőrműves tanszak: Textil- és bőrműves műhelygyakorlat

A fentieken felül szabadon választható vizsgatantárgy:

- Művészettörténet

Képzőművészeti tanszak tantárgyai (az előképző 1–2. és alapfok 1–3. évfolyamok közös tanszaka)

ALKOTÓJÁTÉKOK TANTÁRGY (AZ ELŐKÉPZŐ 1–2. ÉVFOLYAM FŐTÁRGYA)

Az *alkotójátékok tantárgy célja* bátorítást, támogatást adni a vizuális kifejezési módok kipróbálásához, gyakorlásához, lehetővé tenni az érzékelés, a befogadó- és alkotókészség fejlesztését. A tantárgy a művészettel való játékos ismerkedésen keresztül hozzájárul a pozitív lelki tulajdonságok gyarapításához, az esztétikai érzékenység és nyitottság kialakításához.

Az *alkotójátékok tantárgy feladata* az alkotói képességek előhívása, kibontakoztatása komplex, játékos, élményszerű művészeti tevékenységeken keresztül.

ELŐKÉPZŐ (E/1–2. évfolyam)

Előképző 1–2. évfolyam

Fejlesztési feladatok / *alkotójátékok tantárgy E/1–2. évfolyam*

- A képzelet felszabadítása a játékos alkotómunka folyamatában

BAPTISTA OKTATÁS

- Az önkifejezés változatos formáinak kibontakoztatása
- A kreatív tevékenységek támogatása
- A finommotorikus mozgások – szem-kéz koordináció fejlesztése
- Élményalapú alkotás és memóriafejlesztés
- A közvetlen érzéki tapasztalás (hallás, látás, tapintás) élményanyagának képi, plasztikai feldolgozása
- Térbeli tájékozódás – a természeti és tárgyi környezet felfedezése
- A kézműves tevékenységek iránti érdeklődés felkeltése
- A legkülönfélébb anyagok, eszközök, alkotótechnikák megismertetése
- Kapcsolódás más műveltségterületekhez

Tananyag / *alkotójátékok tantárgy E/1–2. évfolyam*

- A síkbeli és a plasztikus és konstruáló alkotás alapvető anyagai, eszközei, technikái
- Mesék, történetek, dramatikus játékok, vizuális ábrázolás
- Személyes élmény, elképzelés megjelenítése változatos módon
- Eltérő méretű, anyagú alkotások készítése síkban és térben
- Eszközhasználati és balesetvédelmi szabályok

Feladatcsoportok / *alkotójátékok tantárgy E/1–2. évfolyam*

Mese és valóság

- A mesebeli világok, lények síkban és plasztikus formában (meseillusztráció, mesehősök)
- Népmesei jelenetek (képek, képpárok)
- Valós történetek, megfigyelések (házon belül, szomszéd utca, a falu, a város élete)
- A környezet növényvilága és állatszereplői (sík és plasztikus feldolgozások)

Tér – forma – felület

- A környezetben található természetes és mesterséges anyagok megismerése (gyűjtés, újraalkotás)
- A sík és a tér megtapasztalása (lakóterek, labirintusok, térképek, pop-up konstrukciók)
- Térjátékok – zárt és nyitott terek (kinn, benn, fent, lent / dobozterek)
- Téri élmények – a közeli és távoli világ megjelenítése (felnagyított tárgyrészlet, madártávlat)
- Síkból térbe nyitható, hajtogatható képeslap készítése (karton – kivágás, ragasztás – filctoll, festés)
- Felületképzési játékok síkban és plasztikus formában, változatos anyagokkal (nyomhagyás, pozitív és negatív plasztika)

Tárgykészítés – méretek – arányok

- Játékok, használati és ajándéktárgyak készítése (textilfonatok, papírhajtogatások, papírdombormű, agyagedények)
- Agyag- vagy gipszfigurák, kabalák mintázása, faragása

BAPTISTA OKTATÁS

- A méretek és arányok érzékletes megtapasztalása (kisebb, nagyobb; hosszabb, rövidebb – festés, papírkivágás)
- Játékos arányváltó feladatok

Változások

- Az idő múlása és a változások megtapasztalása (napszakok, évszakok tulajdonságai, eseményei)
- Jelenségek, eseménysorok megjelenítése (időjárás, természeti jelenségek – képsorozat, leporelló)
- Átváltozás, mássá válás – álarcok, maszkok segítségével (az évszakok, az átváltozás ősi, népi maszkjai / talált anyagok, papírzacskók, dobozok, papírmasé, gipszes géz / festés)
- Egyszerű animációs játékok (pörgetős füzet)

Mintakincs

- Képzeletbeli állatok mintázatának tervezése (csíkok, pöttyök, foltok / papírkivágások, nyomatok / szimmetria, pozitív-negatív formák, ritmusok, sorminták)
- Egy kitalált szigetlakó nép világának, díszítményeinek elkészítése (díszítések különböző anyagokon, talált tárgyakon)
- Varázslatos növények (a kiskerttől a dzsungelig)

Színkavalkád – én és a világ

- Színkeverési játékok
- Kedvenc képek, színek, hangok, illatok, ételek-ízek egy mesébe keverednek (történet megjelenítése képpel, alakított tárggyal, mesedobozzal, belakható kis térrel)
- Személyes tárgyak, játékok bemutatása egy valós vagy kitalált történetben
- A színek hangulati hatásának átélése, alkalmazása (derűs és félelmetes jelenetek)
- Értékelés és kiállításrendezés

RAJZ-FESTÉS ALAPJAI TANTÁRGY
(AZ ALAPKÉPZŐ 1–3. ÉVFOLYAM FŐTÁRGYA)

A *rajz-festés alapjai tantárgy célja* a személyiség és a környezet vizuális fókuszú megközelítése, érzékeny, nyitott szemlélet kialakítása, a képi világ, a fantázia kibontakoztatása és a valósággal való összekapcsolása. A rácsodálkozó felismerések támogatása, a rugalmasság, a lelemény és az egyéni képzelet felszabadítása a szokatlan nézőpontok és más művészetek, műveltségterületek tartalmainak meglepő társításával és beemelésével összeállított feladatok, projektek és kerettörténetek segítségével.

A *tantárgy feladata* előkészíteni, megalapozni a művészi igényű szakmai munkát, fejleszteni a képi kifejezéshez szükséges képességeket, megismertetni az ábrázolás különféle módjait. Változatos, az intézményi sajátosságokhoz illeszkedő felfedező- és alkotófolyamatokon keresztül hozzásegíteni a tanulókat az önálló, kreatív tevékenységekhez.

BAPTISTA OKTATÁS

ALAPFOKÚ évfolyamok (A/1–3. évfolyam)

Alapfok 1. évfolyam

Fejlesztési feladatok / *rajz-festés alapjai tantárgy A/1. évfolyam*

- A környezet jellemzőire fókuszáló figyelem és nyitott szemlélet kialakítása
- Az arányok, színek, formák, felületek, tömegek és a tér felfedezése
- A rajzi és festészeti munkához szükséges eszköz- és anyaghasználati készség fejlesztése
- A személyes megnyilvánulásoknak, emlékeknek teret adó örömteli alkotótevékenység motiválása más művészeti ágak bekapcsolásával

Tananyag / *rajz-festés alapjai tantárgy A/1. évfolyam*

- Rajzi és festési ismeretek, technikák (grafit, színes ceruza, filctoll, vizes bázisú festékek)
- A vonal megjelenési formái
- A szín szerepe az érzelmek, a hangulat kifejezésében
- A forma, folt létrehozásának lehetőségei
- A gyűjtés, gyűjtemény létrehozásának alapjai
- A nyomhagyás egyszerű technikái
- Képi elemek elrendezésének alapjai
- A személyes élmény, elképzelés megjelenítése
- Eszközhasználati és balesetvédelmi ismeretek

Feladatcsoportok / *rajz-festés alapjai tantárgy A/1. évfolyam*

Forma

- A vonal mint mozgásnyom (hossz, vastagság, szín, kitöltöttség, egyenesség/görbültség, irány, változékonyság, nyitottság/zártság)
- A vonalak, formák megjelenése a valóságban és a képzőművészetben (játékos felfedezések, feldolgozások)
- Változatos mozdulatokkal, eltérő érzelmekkel hagyott nyomok különböző felületeken és anyagokon
- A környezet formai megfigyelése, vonallal, folttal való megjelenítése (természet, tárgyak, lények)

Szín

- Különböző színű papírok, anyagok, tárgyak gyűjtése (játékos felhasználás, csoportosítás)
- Szín és mozgás, gesztusok által létrehozott színfoltok (mozdulatok, mozdulatsorok színes lenyomatai nagyméretű felületeken kézzel, szivaccsal, széles ecsettel)
- Érzelmek, hangulatok megjelenítése (különböző formájú és anyagú felületeken absztrakt színfoltokkal)
- Adott tárgy, lény tulajdonságainak, jellemének kifejező ábrázolása színekkel

Minta – jel

BAPTISTA OKTATÁS

- Minták felfedezése a közvetlen vagy tágabb környezetben (mintagyűjtemény)
- A gyűjtött minták felhasználása az alkotás során, új kontextusba helyezésük (valós vagy meseszereplők öltözetén, tárgyain, építményeken)

Terek – tárgyak

- Adott szempontok alapján gyűjtött tárgyak, kacatok felhasználása játékos gyakorlatokban (installációk, színspirál, labirintus, varázsládák, bábozás)
- A közvetlen környezet tereinek egyéni és csoportos felfedezése (tájékozódás hangok alapján, hangvezetés, átrendezés, térbe simulás)
- Térélmények megtapasztalása eltérő nézőpontokból (világ a cipőm szemszögéből, a létra tetejéről)

Képalkotás

- Képi elemek rendezése – játékos megközelítés, variációk létrehozása, az elrendezés elvének felismerése, hatásuk megfigyelése (centrális, átlós, szimmetrikus-aszimmetrikus, horizontális-vertikális, háromszög, spirális kompozíció)
- Ugyanazon elemekből eltérő hatású, egyensúlyú kompozíciók összeállítása (monokróm festéssel, kollázzsal, egyszerű nyomhagyással)
- Különböző formájú, felületű tárgyakkal lenyomatok, rajzolatok létrehozása
- Nyomok, nyomatok kiegészítése, továbbfejlesztése egyéni elképzelések szerint
- Történetek, emlékek, mesék jeleneteinek személyes megfogalmazása rajzi és festészeti eszközökkel, anyagokkal (grafit, toll, vízfesték, kollázs)

Kitekintés

- Zene és zaj (képalkotás különböző zenék, zajok hangjaiból – hangok, zajok a természetből / szél, víz, csicsergés, károgás / épített környezetből – ajtónyikorgás, óraketyegés, zakatolás, hangszerhangok)
- Mesehősök kalandjai napjainkban (ismerős mesealakok szokatlan helyzetekben, mai környezetben)
- Számok, betűk és hangjelek mögött rejlő mesék és személyes történetek képi megjelenítése vagy dekoratív felhasználásuk (meghökkentő megszemélyesítések, a fantáziavilág alakjai, mesehősök és híres képzőművészek közös kalandjainak megjelenítése)
- Egy aktuális pályázat, verseny témájának feldolgozása
- Értékelés és kiállításrendezés

Követelmény / *rajz-festés alapjai tantárgy A/1. évfolyam*

A tanuló ismerje:

- a vonal megjelenési formáit
- a szín szerepét az érzelmek, hangulat kifejezésében
- a forma, folt jelentését és létrehozásának lehetőségeit
- a nyomhagyás egyszerű technikáit

BAPTISTA OKTATÁS

- a képi elemek elrendezésének alapjait

Legyen képes:

- a képi ábrázolás különféle eszközeinek, technikáinak alkalmazására
- mozgásnyomok vonallal történő rögzítésére
- az érzelmek vonallal, színnel történő kifejezésére
- forma, folt tudatos létrehozására, felhasználására
- a nyomhagyás egyszerű technikáinak alkalmazására
- élményalapú képalkotásra
- a fantázia és a valóság képeinek feldolgozására
- tematikus gyűjtemény létrehozására
- eszközhasználati és balesetvédelmi szabályok betartására

Alapfok 2. évfolyam

Fejlesztési feladatok / *rajz-festés alapjai tantárgy A/2. évfolyam*

- A környezet és az alkotások jellemzőire fókuszáló figyelem és emlékezet fejlesztése
- A rajzi és festészeti munkához szükséges eszköz- és anyaghasználati készség fejlesztése
- A színnel, formákkal, léptékkel, kompozícióval kapcsolatos élményszerű tapasztalatok gazdagítása
- A személyes megnyilvánulásoknak, fantáziának teret adó alkotótevékenység motiválása

Tananyag / *rajz-festés alapjai tantárgy A/2. évfolyam*

- Rajzi és festési ismeretek, technikák (porpasztell, kollázs, papírdúc)
- A formák megfigyelése térben és síkban
- A szín szerepe és hatása a tárgyakon és a tájban
- Színek és tulajdonságok, lelki minőségek
- Forma- és felületkontrasztok létrehozása
- A minta szerepe a környezetben és a tárgyakon
- A kiemelés lehetőségei
- Történetek, mesék karaktereinek, jeleneteinek ábrázolása
- Eszközhasználati és balesetvédelmi ismeretek

Feladatcsoportok / *rajz-festés alapjai tantárgy A/2. évfolyam*

Forma

- Vonalak, formák megfigyelése, téri alakzatok létrehozása (vonalszerű anyagok játékos felhasználása: fonal, kötél, szalag – térjátékok, installációk)
- A létrehozott téri alakzatok megjelenítése különböző rajzi eszközökkel, kiegészítésük egyéni elképzelés szerint
- Formai jellemzők és az általuk kiváltott érzések, asszociációk megfigyelése

Szín

BAPTISTA OKTATÁS

- Színek a mesékben és a valóságban (élénk, felfokozott, halvány, pasztellszínek)
- Valóságos vagy elképzelt színes terek és az általuk keltett érzések megjelenítése (festés, kollázs)
- Tulajdonságok, karakterek rokonítása, összekapcsolása színekkel és formákkal
- Térbeli formák, tárgyak felületének átalakítása színekkel, festéssel, tárgymesék létrehozása (megelevenedő dobozok, hengerek, kidobásra ítélt tornacipők, edények, tolltartók, táskák kitalált történetei)

Minta – jel

- Vizuális játékok tárgyakon, állatokon, öltözeteken lévő minták jellemzőinek, szerepének megfejtésével
- Növények, állatok fotóin, mikroszkopikus felvételeken található mintázatok felfedezése
- A gyűjtött minták, mintázatok szabad felhasználása méret- és léptékváltással
- A gyűjtött fotók, fotórészletek, fénymásolatok rajzi kiegészítése, továbbgondolása

Terek – tárgyak

- Személyes kis terek megtalálása, kialakítása a saját környezetben, hang- és zajjátékokba való bekapcsolása
- Különböző térformák, építmények összeállítása talált dobozokból, hengerekből, építőelemekből, majd a téri konstrukció lerajzolása

Képalkotás

- A kiemelés szerepe és lehetőségei a valóságban, a mesékben és a művészetben (megfigyelések, dramatikus és szituatív játékok)
- Semleges, nyugodt és zaklatott felületek felhasználásával kontrasztok létrehozása (táj- vagy térábrázolás)
- Képalkotás során az egyes szereplők, képi elemek hangsúlyozása (kiemelés formával, mérettel, színnel, nézőponttal, felülettel, kontraszt alkalmazásával, elhelyezéssel)
- Történetek, mesék jellemző elemeinek, jeleneteinek ábrázolása rajzi és festészeti eszközökkel, anyagokkal, valamint ezek kombinált megoldásaival (festett ceruzarajz, színezett tollrajz, kollázs, tus, diófapác, vegyes technika)

Kitekintés

- A természetismeret tapasztalatainak beemelése a képi ábrázolásba, vizuális játékokba (kalandozás a biomintázatok és mikrovilágok közt mesefigurákkal és a kortárs művészet karakteres alakjaival)
- Kortárs képzőművészeti alkotások szereplőinek, alakjainak elképzelt kalandjai a mesék, mondák világában
- Épületek, építmények különböző tájakon (forma, anyag, méret, funkció és környezet – klasszikus vagy kortárs építészek, képzőművészek és mesehősök közös tervei / híd, víztorony, gyár, lakóház, sportcsarnok, alagút, kapu)
- Egy aktuális pályázat, verseny témájának feldolgozása
- Értékelés és kiállításrendezés

BAPTISTA OKTATÁS

Követelmény / *rajz-festés alapjai tantárgy A/2. évfolyam*

A tanuló ismerje:

- a vonalak térképző lehetőségét
- a szín és minta szerepét, hatását a tárgyakon
- felület és textúra kontrasztok létrehozásának lehetőségeit
- a kiemelés szerepét, módjait

Legyen képes:

- a képi ábrázolás különféle megközelítéseinek megvalósítására
- a formák lényeges jellemzőinek megragadására
- a lelki minőségek, tulajdonságok, karakterek kifejezésére
- felület, textúra kontrasztok létrehozására
- képalkotás során a kiválasztott elemek hangsúlyozására
- eszközhasználati és balesetvédelmi szabályok betartására

Alapfok 3. évfolyam

Fejlesztési feladatok / *rajz-festés alapjai tantárgy A/3. évfolyam*

- A környezet, önmaguk és az alkotások jellemzőire fókuszáló figyelem és emlékezet finomítása
- A rajzi és festészeti munkához szükséges eszköz- és anyaghasználati készség fejlesztése
- A színnel, körvonallal, kompozícióval kapcsolatos tapasztalatok gazdagítása
- A személyes megnyilvánulásnak, eredeti ötleteknek teret adó alkotótevékenység motiválása a szokatlanság bekapcsolásával

Tananyag / *rajz-festés alapjai tantárgy A/3. évfolyam*

- Rajzi és festési ismeretek, technikák (olajpasztell, tempera, monotípia)
- A mozgás, változás megfigyelése
- A színek egymáshoz való viszonya
- A forma, folt és textúra kifejező használata
- Minták, motívumok alkotásokon, építményeken
- Kompozíciós variációk
- Eszközhasználati és balesetvédelmi ismeretek

Feladatcsoportok / *rajz-festés alapjai tantárgy A/3. évfolyam*

Forma

- Mozgás, változás látható jeleinek megfigyelése vagy elképzelése és megjelenítése (hintázás, ugrálás, olvadás, áradás, növekedés, száradás)
- A valóságban látható éles és elmosódott kontúrok megfigyelése és a tapasztalatok felhasználása alkotás során (erős fényben, ellenfényben, függöny mögött, árnyékban, félhomályban)

BAPTISTA OKTATÁS

Szín

- A színek egymáshoz való viszonyának, kapcsolatának átélése mesén, dramatikus játékon keresztül (élmények megjelenítése, mese, emlék, dramatikus játék)
- Tudatos és ösztönös színkeverési, festési kísérletek (különböző érzelmi állapotok, versek, dalok hangulatának megjelenítése különböző méretű, formájú felületeken)
- Természeti jelenségek színekkel és színárnyalatokkal való kifejezése (pirkadat, verőfényes napsütés, vihar, szürkület, köd, eső, vulkánkitörés, orkán)
- Ellentétek, harmóniák érzékeltetése színekkel (változatos textúrájú felületeken)

Minta – jel

- Műalkotásokon, építményeken látható minták gyűjtése, felhasználása új kontextusban (úszógumin, repülőn, rolleren, papucson)
- Különböző anyag- és tárgydarabkák lenyomatával létrehozott minták felhasználása építmények, alkotások díszítésére

Terek – tárgyak

- Közvetlen környezetben található mikroterek felfedezése, megörökítése fotóval, rajzzal
- A mikroterek benépesítése és megjelenítése rajzi és festészeti eszközökkel, vagy kiegészítése kollázzsal
- Hétköznapi tárgyak elrendezésének változatai adott érzelem, fogalom kifejezésének érdekében (magányos, veszekedő, szorongó, békés, félelmetes – székek, táskák, könyvek, ceruzák)

Képalkotás

- Játékos kísérletek, variációk egy saját alkotás vagy különböző reprodukciók képi elemeinek, szereplőinek átrendezésére
- Eltérő komponálási módok kipróbálása egy adott üzenet figyelemfelkeltő közvetítésének érdekében
- Történetekben, mesékben zajló változások, jelenetek ábrázolása képsorozatként, képregényként

Kitekintés

- Időjárás-jelentés (improvizatív és tudatos vonal- és hangjátékok a változás, mozgás rögzítésére)
- Mesék, mondák és a mikroszkópok titokzatos lényeinek találkozása rendhagyó szituációkban (árvíz idején, harangöntéskor, divatbemutatón)
- Mesehősök és képzőművészeti figurák kalandjai egy szokatlan termékeket előállító gyárban (természeti jelenségekhez, érzelmekhez, fogalmakhoz kapcsolódó termékek)
- Egy aktuális pályázat, verseny témájának feldolgozása
- Értékelés és kiállításrendezés

Követelmény / *rajz-festés alapjai tantárgy A/3*

BAPTISTA OKTATÁS

A tanuló ismerje:

- a mozgás, változás kifejezésének lehetőségeit
- a színek egymáshoz való viszonyát
- a színek érzelmi minőségét
- a színharmóniákat, színkontrasztokat

Legyen képes:

- a képi ábrázolás változatos formáinak megvalósítására
- a vonal, forma, folt, felület, szín és textúra kifejező használatára
- minták egyedi alkalmazására
- a kompozíciós variációk, képsorok készítésére
- eszközhasználati és balesetvédelmi szabályok betartására

VIZUÁLIS ALKOTÓ GYAKORLAT TANTÁRGY

(AZ ALAPFOK 1-6. ÉS A TOVÁBBKÉPZŐ 7-10. ÉVFOLYAMAINAK KÖTELEZŐ TÁRGYA)

A *vizuális alkotógyakorlat tantárgy célja* a tanuló egyéni, kreatív személyiségjegyeinek előhívása, az ismeretek, élmények feldolgozásának segítése, a pozitív lelki tulajdonságok megerősítése a képi emlékezet és képzelet gazdagításával, a vizuális kifejezőkészség és manuális készségek fejlesztésével.

A *tantárgy feladata* a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő, erős belső motivációra épülő, változatos alkotófolyamatok biztosítása, melyek lehetővé teszik a csoportos és egyéni kreatív tevékenységformák megismerését, feltárják az értékmegőrzés, értékteremtés lehetőségeit, kialakítják a formák, színek használatában való jártasságot. A tantárgy feladata még az egyes témák, témacsoportok változatos feldolgozása, a különféle képzőművészeti technikák gyakorlásához szükséges eszközök és anyagok használatának megismertetése, a különböző műveltségterületek ismereteinek feldolgozása az alkotótevékenységekben. A gyakorlati munka során a tanulók megismerik és betartják a baleset-, munka-, környezet- és tűzvédelmi szabályokat.

Alapfok (A/1–6. évfolyamok)

Alapfok 1. évfolyam

Fejlesztési feladatok / *vizuális alkotógyakorlat tantárgy A/1. évfolyam*

A környezet érzékelésére, látványára és jelenségeire nyitott, kíváncsi, felfedező szemlélet kialakítása

Az alapvető képzőművészeti és kézműves technikák használatának elsajátítása játékos tevékenységeken keresztül

A fantáziának, a személyes kibontakozásnak teret adó, élményteremtő alkotótevékenység motiválása

BAPTISTA OKTATÁS

A tanuló figyelmének, leleményességének fejlesztése más művészeti területek inspiráló bekapcsolásával

Tananyag / *vizuális alkotógyakorlat tantárgy A/1. évfolyam*

A síkbeli, a plasztikus és konstruáló alkotás alapvető anyagai, eszközei, technikái

Mesék, történetek továbbszövése, dramatikus játékok, vizuális ábrázolás

Személyes élmény, elképzelés megjelenítése változatos módon és különböző anyagokkal, eszközökkel

Eltérő méretű, anyagú alkotások készítése síkban és térben

Eszközhasználati és balesetvédelmi szabályok

Feladatcsoportok / *vizuális alkotógyakorlat tantárgy A/1. évfolyam*

Mesék – hősök – történetek

Egyéni fantáziára épülő mesefeldolgozások, kiválasztott jelenetek megelevenítése (dramatikus játékkal, hanggal, bábbal, tárggyal, képpel)

Hangsúlyos kontúrokkal létrehozott figurák, mesehősök, karakteres szereplők (vonalak, formák, foltok által jelzett jellegzetességek / filctoll, zsírkréta, festék, fonal- és drótfigurák)

Hősök, szereplők kalandjai a meséken túl – nemcsak a saját történetükben (cselekmények, históriák továbbgondolása, kivágott képi elemekkel, játékkal)

Terek – formák, figurák

Mesék, mítoszok szereplőinek plasztikus, térbeli megjelenítése (mesehősök, állatok, szörnyek, táltosok / agyag, gipsz- és papírmasé, talált anyagok)

Figurateremtés, jellegzetes arányok, a méret és a jelentőség kapcsolata (síkfigurák, bábok / játék velük)

Mesehősök lakhelye, környezetük elképzelése, megjelenítése (rajz, festés, kollázs, térkép, dobozterek, egyszerű diorámák)

A természeti és ember alkotta környezet újrateremtése talált, fénymásolt környezetet ábrázoló képi elemek, részletek felhasználásával, folytatásával, továbbalakításával (saját környezet, mesebeli tájak, falvak, városok)

Tárgyak – kellékek – technikák

Ajándék- vagy varázstárgy készítése egy mesehősnek (természetes anyagok, ágak, termések és egyebek felhasználásával)

Adott meséhez, történethez kapcsolódó valós vagy elképzelt eszközök, edények létrehozása különféle kézműves technikákkal (fonás, szövés, agyagozás)

Idő – változás – hagyományos és kortárs

Mozgás, mozdulat, változás megjelenítésének lehetőségei (vonallal, folttal, formákkal, egyszerű képhajtogatással, képmozgatással/thaumatroppal)

BAPTISTA OKTATÁS

Átváltozás, mássá válás játékos lehetőségei álarcok, maszkok segítségével (az évszakok, a változás ősi, népi maszkjainak és kortárs plasztikák inspirációinak összekapcsolása, összeépítése egy különös mese, esemény okán / talált anyagok, kacatok, papírzacskók, dobozok, papírmasé, gipszes géz / festés)

Képes üzenetek – díszítés

Képzeletbeli állatok mintázatának tervezése (állati és növényi szimbólumok / papírkivá-gások, nyomatok / szimmetria, pozitív-negatív formák, ritmusok, sorminták)

Ősi, törzsi népek gyűjtött mintáiból egy kitalált nép világának, díszítéseinek megalkotása (tárgy- és textilfestések, játékos díszítések különböző anyagokon, talált tárgyakon)

Felfedezés – én és a világ

Kedvenc képek, színek, hangok, illatok, ételek-ízei egy mesébe keverednek (történet megjelenítése képpel, alakított tárggyal, mesedobozzal, belakható kis térrel)

Személyes tárgyak, játékok bemutatása egy valós vagy kitalált történetben

Fontos, gyakran átélt érzelmek, hangulatok érzékeltetése színekkel, színvariációkkal és játékos gyakorlatokkal (festés / dramatikus játék, megszólaló, zajongó, zenélő, illatozó érzések, színkontrasztok, színharmóniák / vidám, mozgalmas, kopár, félelmetes)

Értékelés és kiállításrendezés

Követelmény / *vizuális alkotógyakorlat tantárgy A/1. évfolyam*

A tanuló ismerje:

a témához kapcsolódó ábrázolási, megjelenítési módokat

a tanult kézműves technikák egyszerű fogásait, megoldásait

Legyen képes:

minták, motívumok gyűjtésére, felhasználására

rajzok, színes alkotások és plasztikus formák, tárgyak készítésére

vizuális ábrázolás tanult eszközeinek, technikáinak alkalmazására

érzések, személyes élmények, elképzelések változatos megjelenítésére

történetek, mesés tartalmak gondolati továbbszövésére, vizuális megelevenítésére

az eszközhasználati és balesetvédelmi szabályok betartására

Alapfok 2. évfolyam

Fejlesztési feladatok / *vizuális alkotógyakorlat tantárgy A/2. évfolyam*

A környezet és önmaguk jellemzőire fókuszáló nyitott, kíváncsi figyelem és szemlélet fejlesztése

A feladatokhoz szükséges vizuális és kézműves műfajok lényeges módszereinek, fogásainak használata

BAPTISTA OKTATÁS

A személyes kibontakozásnak, fantáziának, emlékezetnek és a rugalmas viszonyulásoknak teret adó alkotótevékenység motiválása

A környezet által közvetített üzenetek, hatások iránt fogékony figyelem fejlesztése

Tananyag / *vizuális alkotógyakorlat tantárgy A/2. évfolyam*

A megjelenítés, ábrázolás és tárgyalkotás sajátosságai, alapvető anyagai, eszközei, technikái

A vizuális kifejezési nyelv bátor használata

Különböző méretű, anyagú és műfajú alkotások készítése

Hagyományok, kortárs jelenségek, épített környezet és művészettörténet inspirációs forrásként való használata

Eszközhasználati és balesetvédelmi szabályok

Feladatcsoportok / *vizuális alkotógyakorlat tantárgy A/2. évfolyam*

Mesék – hősök – történetek

Hétköznapi, kitalált történetek fő motívumainak, jeleneteinek megelevenítése (dramatikus játékkal, zajjal, fénnyel, tárgyakkal, bábokkal, rajzolt, festett képekkel)

Valós vagy irodalmi, zenei élmények feldolgozása különféle színes vagy vonalrajzos kompozíciókban (ceruza, toll, tus, kréta, festék)

Egy korábbi alkotás további jelenetekkel való kiegészítése (leporelló készítése, apró miniatúrák vagy óriásképek)

Terek – formák – figurák

Sosemvolt lények életre keltése (mintázás, konstruálás / agyag, papírmasé, karton, drót, talált kacat)

Kedvenc hősök és állataik kalandjainak megjelenítése a környezetükkel együtt (hanggal, mozgással, játékkal / síkban rajzolva, festve, plasztikusan / körplasztika, dombormű mintázása / konstruálás: drót, karton, textil, hurkapálcák, botok, talált anyagok)

Épületek, építmények településsé szervezése közös elképzelés mentén (nagyméretű, összekapcsolható színes kompozíciók és konstruált plasztikus építmények / kép- és tárgykirakós, puzzle)

Tárgyak – kellékek – technikák

Mai hétköznapi tárgyak mágikus erejűvé tétele (képes, rajzos tervezés, ábrázolás, talált/kidobásra ítélt tárgyak átalakítása, átfestése / különféle hagyományos kézműves technikákkal, díszítéssel)

Mesebeli takarók, kendők készítése (a fonalak, a gyapjú és a textilanyagok felhasználási lehetőségei)

Személyes tárgyak, apró játékok, ajándékok alkotása (természetes anyagok, ágak, termések kombinálása)

BAPTISTA OKTATÁS

Idő – változás – hagyományos és kortárs

Korábban készített tárgy, játék működésének, mágikus erejének bemutatása (dramatikus szituációban, képsorozattal, egyszerű fázisrajzokkal, képes, rajzos használati utasítás, mágikus útmutató)

Mitikus vagy mesebeli hősök képzeletbeli ünnepei, napi teendői (eseménynaptár, időkerék, régen és ma / festett, rajzolt naptárak applikált kiegészítőkkel: szimbólumokkal, képekkel)

Képes üzenetek – díszítés

Varázsigék a tárgyakon (a fontos tárgyak működését segítő szavak, jelek felírása, felfestése, rávarrása, ragasztása tárgyakra, csomagolásokra)

A magyar népművészetből és a kortárs, modern alkotásokról gyűjtött motívumok összekapcsolásával személyes tárgyak díszítése (tolltartó, roller, füzet, tornacipő, bögre, póló)

Felfedezés – én és a világ

Beköltözve egy mesébe – egy választott szerepbe bújva saját küldetésük és a mese jellegzetes világának bemutatása (játékkal, sík és plasztikus alkotásokkal)

Arcok és érzelmek, jellemek megfigyelése, megelevenítése képpel és játékkal (arány, karakter, mimika / dramatikus játék / kártya-, memóriajáték ismert mese és irodalmi szereplők portréjával)

Talált, gyűjtött portréfotók felhasználásával fontos, valós vagy kitalált szituációk, események megjelenítése (kiegészítések, átalakítások rajzi, festészeti eszközökkel / nagyítások, ismétlődések – fénymásolatok segítségével)

Értékelés és kiállításrendezés

Követelmény / *vizuális alkotógyakorlat tantárgy A/2. évfolyam*

A tanuló ismerje:

a témához kapcsolódó sík- és térbeli ábrázolási, megjelenítési módokat

a tanult kézműves technikák alapvető fogásait, megoldásait

Legyen képes:

minták, motívumok gyűjtésére, átalakítására, alkalmazására

vázlatok, rajzok, színes képek és plasztikus formák, tárgyak, terek tervezésére, készítésére

a tanult vizuális kifejezőeszközök bátor alkalmazására

megfigyelések, érzések, személyes élmények és elképzelések változatos megjelenítésére

történetek és inspiratív vizuális tartalmak összekapcsolására, továbbgondolására, vizuális, játékos megelevenítésére

az eszközhasználati és balesetvédelmi szabályok betartására

BAPTISTA OKTATÁS

Alapfok 3. évfolyam

Fejlesztési feladatok / *vizuális alkotógyakorlat tantárgy A/3. évfolyam*

A környezet, a művészeti alkotások jellemzőire és önmaguk megismerésére fókuszáló figyelem finomítása

Az egyéni és csoportos munkához szükséges alkotói és technikai ismeret és készség fejlesztése

A képi emlékezet és a képzelet gazdagítása

A vizuális kifejezés, az esztétikai érzékenység és az alkotókészség fejlesztése

Tananyag / *vizuális alkotógyakorlat tantárgy A/3. évfolyam*

Ábrázolási és tárgyalkotási ismeretek, gyakorlatok

Különféle képzőművészeti és kézműves technikák

Tartalmak, témák változatos nézőpontú megközelítése, feldolgozása és megjelenítése

Népművészeti, klasszikus és kortárs vizuális művészeti példák inspiratív beemelése az alkotótevékenységbe

Eszközhasználati és balesetvédelmi szabályok

Feladatcsoportok / *vizuális alkotógyakorlat tantárgy A/3. évfolyam*

Mesék – hősök – történetek

Történetek, jelenetek, személyes élmények megjelenítése, feldolgozása különféle eszközökkel, anyagokkal (rajzok, festett színes kompozíciók, alkalmazott technikák / formázott kép, képregény, leporelló, kódex lap)

Népmesék szereplőihez kapcsolható termékek, tevékenységek és foglalkozások képes, játékos bemutatása (meseszereplők a piacon árusítják portékáikat, műhelyükben fogadják a megrendelőket / dramatikus játék, bábozás, makett, dioráma, festés, rajzolás, kollázs, mintázás)

Terek – formák – figurák

Menedékhely készítése valós vagy kitalált, mesebeli, mitikus lénynek (sík vagy plasztikus alkotás, térrendezés, konstruálás)

Mozgatható bábfigurák készítése, és történetük elmesélése árnyjátékkal (pálcára, lécre szerelt vagy függesztett bábok / papírkivágás, festés, kollázs)

Különleges képességű, varázslatos, mesebeli növények ábrázolása és gondozási útmutatója (népmesék, legendák alapján / rajz, festés, sgrafitto jellegű viaszos technika, karcolás, domborítás agyagba, gipszbe)

Tárgyak – kellékek – technikák

Szokatlan rendeltetésű járművek tervezése, készítése egy klasszikus történet, képzőművészeti alkotás szereplői számára (hagyományos és talált anyagok, kézműves technikák, konstruálás)

Állat alakú vagy antropomorf edény készítése, mintázása (barátnak, kedvenc állatnak, valós vagy elképzelt szereplőnek / agyag, gipszes géz, papírmasé, vessző, háncs)

BAPTISTA OKTATÁS

Öltözetkiegészítők, ékszerek készítése különböző anyagokból, anyagkombinációkkal (textil, gyapjú, fonal, természetes anyagok, termések)

Idő – változás – hagyományos és kortárs

A természeti jelenségek, a változás, a körforgás érzékeltetése egy jelenetsor, egy egyszerű mese segítségével (mozgást imitáló animáció, pörgethető lapok, zootróp, képkockák papírcsíkon)

Álruhák és mágikus öltözetek, munkaruhák tervezése, készítése egy fontos szereplő számára (népművészeti és kortárs, modern képzőművészeti inspirációk összekapcsolásával)

Képes üzenetek – díszítés

Titkos üzenetek küldése, elhelyezése hétköznapi tárgyakon és helyzetekben (szalvétán, pohár alján, papucs talpán, parkban, járdán, utazás közben / kréta, festék, talált anyagok / papírkivágások, stencilek, nyomatok / pozitív-negatív formák, ritmusok, jelek, szimbólumok)

Sokatmondó csomagolás készítése különleges ételek, italok számára (mesebeli teafilter, varázsital, gyógynövények, sütemények futó-tök számára)

Stilizált növények, geometriai szimbólumok felhasználásával megjelenített beszédes történetek napjaink épített környezetének felületein (kortárs vizuális elemek összekapcsolása népi motívumok részleteinek nagyításával / graffiti, molinó, plakát, falfestmény / tervek nagyméretű kartonon)

Felfedezés – én és a világ

Kedvenc versek, dalok, irodalmi alkotások illusztratív feldolgozása (saját könyv, kiadvány, napló számára)

Belecsöppenve egy festménybe – egy választott képzőművészeti alkotás terébe, világába kerülve egy új szituáció vagy következő pillanat megjelenítése (játékkal, bábbal, hanggal, fénnyel, rajzzal, festéssel, plasztikus alkotással)

Értékelés és kiállításrendezés

Követelmény / *vizuális alkotógyakorlat tantárgy A/3. évfolyam*

A tanuló ismerje:

a feladatokhoz kapcsolódó vizuális kifejezőeszközöket

a tanult sík és térbeli ábrázolás, megjelenítés lehetőségeit, gyakorlatát

a feladatoknál alkalmazott kézműves technikák lényeges fogásait, megoldásait

Legyen képes:

jelek, minták, szimbólumok gyűjtésére, jellemzőinek felismerésére, leleményes, egyedi felhasználásukra

a látvány, a jelenségek és a történetek értelmezésére, továbbgondolására, átírására

a képi ábrázolás változatos formáinak megvalósítására

vizuális kifejezőeszközeinek folyamatos bővítésére és találékony alkalmazására

BAPTISTA OKTATÁS

az eszközhasználati és balesetvédelmi szabályok betartására

Alapfok 4. évfolyam

Fejlesztési feladatok / *vizuális alkotógyakorlat tantárgy A/4. évfolyam*

A célzatos megfigyelés és a látványértelmező képesség fejlesztése

A látvány utáni ábrázolás alapvető törvényszerűségeinek felismerése

A vizuális nyelvrendszer alapvető elemeinek tudatos használata

A tárgyalkotás és a vizuális művészet megjelenítési lehetőségeinek felismerése

A kifejezéshez, alkotáshoz szükséges képességek továbbfejlesztése

A más műveltségterületekről származó inspirációk bátor használata

Tananyag / *vizuális alkotógyakorlat tantárgy A/4. évfolyam*

A látvány, érzés, gondolat megfigyelése, értelmezése, rögzítése

Síkbeli és plasztikus munkákhoz szükséges anyagok és eszközök, gyakorlatok.

Formák, színek, anyagok és méretek célzatos használata

A népművészeti, a klasszikus és kortárs vizuális művészeti példák inspiratív beemelése az alkotótevékenységbe

Témák és tartalmak különböző szempontú megközelítéséből származó meglátások megfogalmazása

Eszközhasználati és balesetvédelmi szabályok

Feladatcsoportok / *vizuális alkotógyakorlat tantárgy A/4. évfolyam*

Kép és valóság

Tárgyak, környezet ábrázolása a látvány által kiváltott érzéseket is megjelenítve (színek, fények, élesebb, elmosódottabb kontúrok / környezeti zajok, zenék hatása / monokróm színhasználattól a komplementer színpárokig)

Kedvenc növények megfigyelése, sokrétű bemutatása (poétikus növényillusztráció verssel, botanikus leírással, érzelmi hangoltságot jelző zenével, hangzó növényposzter / növényhatározó)

Tiszta színekből és szürkékből építkező kompozíciók (színes hangulat-, zaj- és illattérkép, formázott színes kívánságkép / festés, vegyes technika, kollázs talált anyagokból)

Forma – test és karakter

Fantasztikus figurák, állatok, sosemvolt lények megformálása (vízköpők, mitikus lények, képes katalógus, lexikon, bestiárium, kisplasztikák / agyag, talált anyagok, papírmasé, gipsz)

Arcképtár, arc-talány (gyűjtött, rajzolt karakteres arcokhoz jellem, öltözet, történet, környezet kitalálása / kártyák, társasjáték, memória- és asszociációs játék, cserélhető-mozgatható elemű képeslapok)

BAPTISTA OKTATÁS

Önarckép, arckifejezés változatai különböző valós vagy elképzelt szituációban, környezetben (festmény, grafika / képeslap, illusztráció szöveges, zenei műhöz, útikönyvhöz, utazási katalógushoz)

Terek – tárgyak – környezet

Figurális épületszobrok titkai, valós és képzeletbeli megbízatásuk bemutatása (mozdulatjátékok, képes, rajzos gyűjtemény / megfejtett, kitalált történet megjelenítése: minikönyv, kódex, képregény, festmény)

Mobil installációk készítése célzatos szín- és anyagválasztással adott hangulat, gondolat előhívására (szárnyalás, reszketés, ellentét, harmónia / papír, textil, fonal, drót, vessző, háncs / ragasztás, varrás, festés)

Térmakettek különleges áttörésekkel, nyílásokkal (doboz- és hengerterek, térrészletek / színes fóliák, rózsaablakok / játék a fénnyel / megvilágított kész terek ábrázolása, fotózása)

Vizuális üzenet

Adott témához illő minták, díszítések gyűjtése, egy-egy részlet nagyítása, új kontextusba helyezése (ősi, népi és kortárs motívumok / léptékváltás, alakítás, egybekapcsolás)

Gyűjtött minták, természeti, növényi, geometrikus motívumok felhasználása alkotás során (képzeletbeli mintatérkép személyes érzések, asszociációk alapján / félelem erdeje, nyugalom tava, bánat kútja / ceruza, filc, vízfesték, tus, sablonnyomat, frottázs)

Beszédes önarckép készítése szövegek, versek, jelek, betűképek felhasználásával (vers- és dalszövegrészletek, rajzok, szimbólumok, jelek, betűk, iniciálék, graffitik, talált képek / ceruza, toll, akvarell, kollázs)

Történet és idő

Egy időutazó krónikája – személyes kalandok a múlt és a jövő hétköznapjaiban, jelentős történéseiben (vizuális napló, kódex, papírtekercs / rajz, festés, kollázs, illusztráció, leírás)

Klasszikus képzőművészeti alkotásokról kiválasztott tárgyak kiemelése és új kontextusba helyezése (saját személyes használatba, eltérő kor vizuális alkotásának terébe, képzeletbeli szituációba, napjaink hétköznapi munkahelyi környezetébe / sík vagy téri alkotás, szituációs játék, fotó, film, animáció)

Egy aktuális pályázat, verseny témájának feldolgozása vagy továbbtanulás megalapozása

Értékelés és kiállításrendezés

Követelmény / *vizuális alkotógyakorlat tantárgy A/4. évfolyam*

A tanuló ismerje:

a témához kapcsolódó vizuális kifejezőeszközöket, technikákat

a tervezéstől az alkotásig tartó folyamat lépéseit

a legfontosabb balesetvédelmi tennivalókat

BAPTISTA OKTATÁS

Legyen képes:

a látvány és a jelenségek értelmezésére, rögzítésére

adott téma kapcsán érzései, gondolatai vizuális alkotásokban való megfogalmazására

motívumgyűjtésre, átírásra, sík és plasztikus alkotások, tervek készítésére

a vizuális kifejezés alapismereteinek felhasználásával képet, teret és tárgyat létrehozni

a feladatához kapcsolódóan beépíteni és továbbgondolni különböző művészeti területek alkotásainak elemeit, tartalmát

eszközhasználati és balesetvédelmi szabályok betartására

Alapfok 5. évfolyam

Fejlesztési feladatok / *vizuális alkotógyakorlat tantárgy A/5. évfolyam*

Az emberi és a természeti környezet tudatos megfigyeléseinek, tapasztalatainak vizuális megjelenítése

A látás és a látványértelmező képesség pontosítása, fejlesztése

A látvány utáni ábrázolás alapvető törvényszerűségeinek tudatosítása

A tárgyalkotó, a vizuális művészeti tevékenységek körének bővítése

A vizuális kifejezőeszközök használatának fejlesztése

Tananyag / *vizuális alkotógyakorlat tantárgy A/5. évfolyam*

A látvány pontos megfigyelése, ábrázolása

Különböző képző- és vizuális művészeti, tárgyalkotó, konstruáló technikák és gyakorlatok

Hagyományos és új médiumok használata

Az előképek megismerése, feldolgozása

Témák és tartalmak különböző szempontú vizsgálata, feldolgozása különféle műfajokban

Eszközhasználati és balesetvédelmi szabályok

Feladatcsoportok / *vizuális alkotógyakorlat tantárgy A/5. évfolyam*

Kép és valóság

A környező látvány ábrázolása (ablakon túl, falakon belül / vonal-, levegő- és színperspektíva, előtér – középtér – háttér / kréta, szén, lavírozott tus, festés)

BAPTISTA OKTATÁS

Megfigyelési gyakorlatok – a valós látvány vizsgálatából kitalálható reális és fiktív előzmények, következtetések rögzítése (talányok megfejtése, modellezése / nyomozóiroda: mi történt itt / illúzió-vadászok: optikai csalódások, illúziók, térbeli lehetetlenségek / életképek egy elképzelt színhelyen / képes, rajzos, fotós dokumentálás)

Emlékek, belső tájak, átélt ünnepek megjelenítése (grafika, festés, fény- és térinstalláció)

Forma – test és karakter

Jellegzetes építményekhez társítható karakteres alakok (építmény- és alakábrázolás / torony, híd, cölöpház, uszály, iglu, vár / lakó, gondnok, vendég karakteres megjelenítése / rajz, festés, mintázás, konstruálás, jelenet)

Öltözet, stílus és kelléktár összeállítása egy érdekes, képzeletbeli alak számára (kém, időutazó, szuperhős, tudós, kalandor, galaktikus postás, álomgyűjtő, digitális vándor / rajz, sziluettkép, festés, kollázs, képes-, rajzos, szöveges lapok, síkbábok, tárgyalkotás)

Adott öltözethez, korhoz, karakterhez illeszkedő minták, különleges textúrák gyűjtése, alakítása és új felületté, díszítménnyé szervezése (különböző felületű, struktúrájú, textúrájú anyagok, kollázs, tus, pác, nyomat)

Terek – tárgyak – környezet

Sajátságos település megtervezése, megépítése – szokatlan, képzeletbeli funkcióval rendelkező építmények, terek összekapcsolásával (képzeletkikötő, időjárás-daraboló üzem, emlékvarroda, gondolatraktár / rajz, festés, konstruálás, makett, térkép, képes ismertető / karton, drót, vessző, fonal, fólia, talált anyagok)

A természeti környezet és jelenségeinek megfigyelése, megjelenítése (grafika, festés)

Szokatlan funkciójú térkonstrukció létrehozása (gyűjtött hétköznapi tárgyak, textil, fonal, karton összeépítésével, átalakításával, többféle bevilágítással / emlék-doboz, költöző-övezet, kapcsolat-tér, felejtés-szektor)

Vizuális üzenet

Látható, eltérő méretű üzenet létrehozása a szabadban, az ott található anyagok felhasználásával, az alkotást segítő magyarázó rajz elkészítésével (land art / udvaron, parkban, járdán, erdőben, mezőn / felszíni alakzatok, növények, növényi részek, kő, kavics, homok, víz)

Szobrok alkotása önmaguk, kedvenc szereplőjük tulajdonságainak megjelenítésére (lélek-virág, lélek-gubanc, fény-lélek, lélek-szilánk, lélek-tükör / természetes formák redukálása, stilizálása, szín- és formavariációk / rajz, festés, mintázás, konstruálás / agyag, papírmasé, gipszes géz, karton, drót, vessző, talált anyagok)

Történet és idő

Az idő szubjektív belső érzékelésének tudatosítása, a tapasztalatok megjelenítése többféle művészeti médium segítségével (performance, film, időkép-fóliák, időobjektum / tárgy, időlabirintus /tér / elfolyó idő, időspirál, megállt idő, időréteg, idő-ragacs, szivárgó idő)

BAPTISTA OKTATÁS

Kedvenc helyek, tájak, épületek és titkok – egy világjáró felfedező útjának bemutatása választott nézőpontból (képes, rajzos, szöveges térkép, saját vagy talált fotók, mozgóképek, animációk, kollázs, montázs)

Egy aktuális pályázat, verseny témájának feldolgozása vagy továbbtanulás megalapozása

Értékelés és kiállításrendezés

Követelmény / *vizuális alkotógyakorlat tantárgy A/5. évfolyam*

A tanuló ismerje:

a témához kapcsolódó vizuális kifejezés eszközeit, lehetőségeit

a tervezéstől az alkotásig tartó kreatív folyamat lépéseit

a legfontosabb balesetvédelmi tudnivalókat

Legyen képes:

a látvány és jelenségek tudatos értelmezésére, rögzítésére

a térbeli ábrázolás alapvető szabályainak figyelembevételére

motívumgyűjtésre, átírásra, vázlatok, sík és plasztikus alkotások készítésére

változatos forma-, faktúra- és felületminőségek létrehozására

különböző anyagokkal és eszközökkel változatos konstrukciók, tárgyak létrehozására

adott gondolat, téma kibontására, sík és plasztikus alkotásokban való megjelenítésére

a feladatához kapcsolni, beépíteni, továbbgondolni műalkotások és más műveltségterületről származó ismereteket és tapasztalatokat

az eszközhasználati és balesetvédelmi szabályok betartására

Alapfok 6. évfolyam

Fejlesztési feladatok / *vizuális alkotógyakorlat tantárgy A/6. évfolyam*

A látvány ábrázolása kapcsán a megismert megjelenítési módok és a személyes elképzelések összehangolása

A környezet, a karakterek jellegzetességeinek tudatos megfigyelése, megjelenítése

A stílus- és arányérzék finomítása, a kompozíció, a szín és az előadásmód továbbfejlesztése

A tárgyalkotás, a vizuális alkotótevékenységek technikáinak, eszköztárának adekvát használata

A képi, vizuális műveltség bővítése

Tananyag / *vizuális alkotógyakorlat tantárgy A/6. évfolyam*

Látvány, érzelem, gondolat és koncepció megjelenítése a grafika, festészet és plasztika eszközeivel

Környezet építményeinek, tárgyainak több szempontú vizsgálata, megjelenítése

BAPTISTA OKTATÁS

A hagyományos és kortárs vizuális és tárgyalkotó módszerek, technikák és szemlélet

Témák, tartalmak, üzenetek eltérő fókuszú megközelítése és különböző műfajú inspirációk felhasználása az árnyalt megjelenítés érdekében

Eszközhasználati és balesetvédelmi szabályok

Feladatcsoportok / *vizuális alkotógyakorlat tantárgy A/6. évfolyam*

Kép és valóság

Csendélet – hétköznapi és különös tárgyak beállításával (zsúfolt és összefogott kompozíciók, finom részletmegoldások, érzékeny színárnyalatok, színharmóniák, disszonanciák / a csendélet környezetének átírása, a csendélet beemelése egy képzőművészeti alkotás terébe)

A térábrázolási konvenciók, optikai csalódások, illúziókeltés (valóság és látszat, perspektíva és az axonometria fintorai)

Látvány, tárgyak ábrázolása eltérő, rendhagyó nézőpontokból, szokatlan képkivágással (grafit, szén, pittkréta, akvarell, tempera, pasztell)

Forma – test és karakter

Bizarr, mozgalmas történetek, jelenetek illusztratív feldolgozása (figuratív, nonfiguratív módon / rajz, festés, kép, fotó, film, számítógépes manipulációk, kollázs)

Klasszikus és kortárs alkotások szereplőinek inspiratív felhasználásával karakterlapok, karakterkártyák létrehozása (a szereplő külső és belső jellemzői, vágyai, tevékenységei, tárgyai, környezete / grafikai, festészeti eszközök, kollázs, szöveg)

Önmaguk vagy kedvenc szereplőjük karakterének, személyiségének térbeli megjelenítése (önportré nonfiguratív elemekkel / identitást jelző, hordható maszk, legyező / egyedi tárgy, kellék / a szereplő környezetét is bemutató tér, dioráma)

Terek – tárgyak – környezet

Funkció, forma és a környezeti adottságok kapcsolatának vizsgálata az épületek, építmények tereinek, külső, belső megjelenésének változatossága kapcsán (rajzok, vázlatok, gyűjtött fotók, leírások)

Választott funkcióra egy rendhagyó anyagú, formai megoldású építmény kitalálása, modellezése és elhelyezése egy sajátos, új környezetben (ábrázolás, terv – tus, pác, akvarell, vegyes technika, kollázs / térbeli makett – karton, pausz, vessző, drót, fóliák, ytong, gipsz, talált anyagok, kacatok)

Tárgyak rendeltetése, használhatósága, egyedi jellemzők felfedezése, megjelenítése (ceruza, vízfesték)

Használhatatlan tárgy tervezése, elkészítése (túlzásba vitt forma, komplikált mechanizmus, érzékszervi ellentmondás, környezeti/társadalmi kritika / rajz, katalógus, webshop, képregény, használati útmutató / talált vagy nem használt tárgy átalakítása)

BAPTISTA OKTATÁS

Vizuális üzenet

Műalkotások témájának, üzenetének, hangulatának bemutatása / kitalálása a hozzájuk társított hangok, zajok, illatok, mozdulatok segítségével

Ismert alkotások, plakátok átértelmezése a hozzájuk kapcsolódó szöveg, kép megváltoztatásával

Különböző korokból, területekről gyűjtött minta, ornamentika elemeire bontása, részletének nagyítása, módosítása, majd új művé alakítása (elemek összeillesztése különös rendezési elv mentén / szokatlan kontextusba helyezni: eltérő kor képi alkotásaiba, napjaink jellemző szituációiba / festés, kollázs, vegyes technika, sablonnyomat)

Történet és idő

A véletlen, a bizonytalan témájának körüljárása, és a képzelet egyedi jellegének megfigyelése játékos vizuális feladatokon keresztül (klasszikus és kortárs alkotások szereplőinek véletlen találkozása egy alkotás terében vagy egy mai helyszínen / ugyanazon képi elemek, figurák egyéni elképzelések mentén való elrendezése, jelenetté formálása / grafika, festés, kollázs, számítógépes képi manipulációk)

Különleges „emlék-rögzítő" eszköz tervezése, készítése, mely képes a saját vagy mások emlékeit előhívni, őrizni, átélhetővé tenni (interaktív, többérzékű / modalitású konstrukció, installáció, kép-szövő, kép-rétegző szerkezet, illat-, hang-, fény- és érintésnyom-doboz)

Egy aktuális pályázat, verseny témájának feldolgozása vagy felkészítés továbbtanulásra

Alapvizsga-felkészülés

A megszerzett ismereteket, tapasztalatokat bemutató 7–10 darabos portfólió összeállítása az alapfok évfolyamain készült sík és plasztikus alkotásokból

Értékelés és kiállításrendezés

Követelmény / *vizuális alkotógyakorlat tantárgy A/6. évfolyam*

A tanuló ismerje:

a téma megközelítéséhez és megjelenítéséhez kapcsolódó lehetőségeket, vizuális kifejezési eszközöket

a feladat kibontásától a tervezésen át az alkotásig tartó kreatív folyamat lépéseit

a legfontosabb balesetvédelmi tudnivalókat

Legyen képes:

a látvány és a jelenségek értelmezésére, rögzítésére

adott gondolat, téma kibontására, sík és plasztikus megjelenítésére

a perspektivikus ábrázolás szabályainak figyelembevételére

színtani, kompozíciós ismeretek alkalmazására

változatos forma-, faktúra- és felületminőségek létrehozására

BAPTISTA OKTATÁS

különböző anyagokkal, eszközökkel és inspiratív megközelítésekkel változatos képek, konstrukciók, tárgyak létrehozására

különböző műfajú műalkotások értő befogadására, továbbgondolására és feladatához kapcsolására

az eszközhasználati és balesetvédelmi szabályok betartására

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje:

a vizuális művészetek technikai és műfaji sajátosságait, tanult alkotói eljárásait

a kép- és tárgyalkotás alapvető lépéseit, tanult módszereit

a sík és plasztikus alkotás alapvető törvényszerűségeit, kompozíciós lehetőségeit, különböző eljárásait

a vizuális művészetek jelentős klasszikus és kortárs alkotóját, jellemző műveiket

a legfontosabb balesetvédelmi tudnivalókat

Legyen képes:

a látvány és a jelenségek megragadására, visszaadására

a képi ábrázolás tanult térbeli, színtani, kompozíciós ismereteinek, szabályainak alkalmazására

munkájához inspirációkat, motívumokat gyűjteni és vázlatokat, terveket készíteni

a tárgyalkotás, a téri, plasztikus konstruálás során a tanult elméleti, gyakorlati tudásának alkalmazásával önálló alkotások elkészítésére

a különböző műfajú műalkotások értő, inspiratív befogadására, és a más műveltségterületről származó ismeretek felhasználására alkotótevékenysége során

az eszközhasználati és balesetvédelmi szabályok betartására

A *Vizuális alkotógyakorlat tantárgy* művészeti alapvizsga követelménye

Az alapvizsga részei

Az alapvizsga gyakorlati és szóbeli vizsgarészből áll.

A gyakorlati vizsga tárgya és időtartama:

a *vizuális alkotógyakorlat tantárgy* alapfokú évfolyamain készült tanulói munkákból válogatott portfólió összeállítása tanári segítséggel, a vizsgát megelőző félévben

a portfólió bemutatása (témák, technikák, személyes gondolatok – alkotói/tervezési folyamatok) – maximum 15 perc

BAPTISTA OKTATÁS

Az alapvizsga tartalma

A portfóliót a tanuló úgy állítja össze, hogy a 7–10 db-os válogatásból mérhető legyen a tervező-, alkotó-, konstruáló, tárgykészítő képessége. A válogatás tükrözze a tanuló megszerzett tudását a vizuális művészet műfaji sajátosságairól, anyagairól, alkotói módszereiről. A portfólió mutassa be a tanuló vizuális alkotói jártasságát, szakmai tudását.

Az alapvizsga értékelése

A vizuális alkotógyakorlat művészeti alapvizsga értékelésének szempontjai:

a gondolati tartalomnak megfelelő koncepció és tervezés

a síkbeli, a plasztikai és tárgyformáló ismeretek gyakorlati alkalmazása

a tartalomnak, műfaji sajátosságoknak megfelelő kifejezőképesség

a témák ötletes feldolgozása, az alkotások egyedisége

a kiválogatott alkotások igényessége, összhatása

a bemutatás tartalma, előadásmódja

TANSZAKI MŰHELYGYAKORLATOK TANTÁRGYAI

Fém- és zománcműves tanszak

FÉM- ÉS ZOMÁNCMŰVES MŰHELYGYAKORLAT TANTÁRGY

A fém- és zománcműves műhelygyakorlat tantárgy célja az általános és szakirányú vizuális műveltség megalapozása, fejlesztése mindazoknak az elméleti és gyakorlati ismereteknek az átadása révén, melyek képessé teszik a tanulót fém- és zománcműves tervek, alkotások létrehozására. Célja továbbá olyan formakultúra, rajzi, színtani ismeret, technikai tudás átadása és igényesség kialakítása, amely felkészít a művészi igényű alkotómunkára, az igényes kép- és tárgyalkotásra.

A műhelygyakorlat feladata a fém- és zománcművesség műfaji sajátosságainak megismertetése, a feladatok megtervezéséhez szükséges ismeretek elsajátíttatása, a tárgyalkotáshoz szükséges anyag- és eszközismeret, eszközhasználat biztosítása, a munkaszervező képességek, a tárgyalkotói tudás kialakítása.

Alapfokú évfolyamok (A/4-6. évfolyamok)

A/4. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A fém- és zománcművesség műfaji sajátosságainak, tárgykultúrájának bemutatása
- A fém- és zománcműves műhely legfontosabb berendezéseinek, szerszámainak, anyagainak, a fémmegmunkálás legegyszerűbb módjainak, a zománcfelhordás, -bevonás technikáinak megismertetése

BAPTISTA OKTATÁS

- A tananyagban szereplő tárgyalkotási műveletekhez szükséges fém- és zománcműves elméleti tudás, anyag- és eszközismeret, szerszámhasználó, anyagformáló készségek és képességek kialakítása
- A balesetmentes munkavégzés szabályainak elsajátítatása

Tananyag

- Fém- és zománcműves ismeretek
- A kezdetek fémművessége
- A fém- és zománcműves műhely berendezése, szerszámai, segédeszközei
- A fém- és zománcművesség anyagai
- A fémmegmunkálás módjai
- A fémékszerkészítés műveletei
- Zománcfelhordási, -bevonási technikák
- Szárítási, égetési műveletek
- Eszközhasználati és munkavédelmi szabályok

Feladatcsoportok

A/4. évfolyam

Ismerkedés a fémművességgel

- A fémművesség műfajai, tárgykultúrája
- A kezdetek fémművessége (réz-, bronz- és vaskori tárgyak)
- A kortárs fémművesség formanyelvi sokszínűsége

A fémműves műhely

- Térkialakítás, munkaasztal, satupad és tároló helyek
- A fémműves műhely legalapvetőbb szerszámai (lemezvágók, fogók, kalapácsok, reszelők, satuk), anyagai (vas és acél, színes- és könnyűfémek)
- Alapvető eszközhasználati és munkavédelmi szabályok

A fémek tulajdonságai, alakíthatósága

- A réz-, és alumíniumhuzal tulajdonságai
- A színes- és könnyűfém huzal alakításának lehetőségei (vágás, hajlítás, lapítás, kalapálás)
- Az alakítás eszközei
- A megismert eszközök, alakítási módok felhasználásával huzal ékszerek (kitűző, medál, függő) készítése

Láncok készítése

- Lánctípusok megismerése
- A lánckészítés műveletei: láncszemek készítése, az egyszerű alapegységekből láncok fűzése, záródások készítése

Ismerkedés a zománcművességgel

BAPTISTA OKTATÁS

- A zománc eredete
- Az ipari és iparművészeti zománc

A zománcművészet

- A zománcművészet műfaji sajátosságai, tárgykultúrája
- A kortárs zománcművészet sokszínűsége
- Művészi példák felsorakoztatása a tanév anyagához

A zománcműhely

- Térkialakítás, munkaasztal és tároló helyek
- A zománcműhely alapeszközei (zománcégető kemence), a zománcozás és égetés segédeszközei (égető villa, hőálló kesztyű, spatula, ecset)
- A zománcművesség alapanyagai (előalapozott lemez, zománciszap, zománcpor)
- Alapvető eszközhasználati és munkavédelmi szabályok

Az ipari zománctechnika

- Ipari zománccal készült alkotások bemutatása
- Az előalapozott lemez és a zománciszap tulajdonságai
- Zománcfelhordási, -bevonási technikák megismerése (felkenés ecsettel, felhordás spatulával, rácsurgatás, leöntés, összefolyatás, repesztés)
- Előalapozott, zsírtalanított lemezen zománciszappal a megismert zománcfelhordási-bevonási technikák kipróbálása
- A szárítás, égetés műveletei
- Zománcozási hibák, zománcjavítási módok

Rusztikus felületképzés

- Az egyenletesen felkent vagy felszitált zománcfelület rusztikussá tétele (fonalzománc, üveggolyócskák vagy szemcsés zománc alkalmazásával)
- A minták elforgatásával azonos elemekből épülő sorozatok készítése

Egyedi zománclapok készítése

- Forma- és színtervek készítése
- Zománcbevonási, díszítési műveletek alkalmazása
- Egyedi kísérletek
- Szárítás, égetés, utómunkálatok

Értékelés és kiállításrendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a kezdetek fémművességét
- a fém- és zománcművesség legmeghatározóbb példáit, legalapvetőbb műfaji sajátosságait

BAPTISTA OKTATÁS

- a fémtárgy és a zománcozott dísztárgy készítésének tárgyi feltételeit
- a színes- és könnyűfémek, valamint a zománciszap tulajdonságait
- a huzalalakítás, lánckészítés módjait, műveleteit
- a zománcbevonás technikáit (felkenés, összefolyatás)
- a szárítás, égetés műveleteit
- a szakszerű műhely- és eszközhasználat követelményeit
- a legfontosabb munkavédelmi tudnivalókat

Legyen képes:

- fémalakítási műveletekre (darabolás, hajítás)
- egyszerű tárgyalkotási feladatok elvégzésére (fém ékszer, zománcozott lap készítésére)
- előalapozott fémlapok zománcozására
- a legegyszerűbb zománcbevonási módok alkalmazására
- egyedi zománclapok készítésére
- az eszközök balesetmentes használatára

A/5. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A fém- és zománcművesség műfaji sajátosságainak, tárgykultúrájának bemutatása
- A fém- és zománcműves műhely legfontosabb berendezéseinek, szerszámainak, anyagainak, a fémmegmunkálás módjainak, a zománcfelhordás-bevonás, a zománcdíszítés technikáinak megismertetése
- A tárgyalkotási műveletekhez szükséges vizuális művészeti (formai, színtani, komponálási, stilizálási, motívumképzési) ismeretek elsajátíttatása
- A munkavégzéshez szükséges, anyag- és eszközismeret, tervező, szerszámhasználó, anyagformáló készségek és képességek kialakítása
- A környezettudatos és balesetmentes munkavégzés szabályainak betartatása

Tananyag

Fém- és zománcműves ismeretek

- A fém- és zománcművesség tárgykultúrája
- Az ókori Egyiptom fémművessége
- Kelta zománcművészet
- Forma- és színismeret
- Lényegkiemelés, figyelemvezetés
- Stilizálás, motívumképzés
- A fém- és zománcművesség műfaji követelményei
- A fémművesség szerszámai
- A fémművesség anyagai
- A fémmegmunkálás módjai

BAPTISTA OKTATÁS

- A lemezékszer és a fémintarzia-készítés műveletei
- A kő-befoglalás technikái
- A fémlapok zománcozásra történő előkészítése
- A különböző zománcfajták tulajdonságai
- Zománcfelhordási, -bevonási, díszítési technikák
- Eszközhasználati és munkavédelmi szabályok

Feladatcsoportok

A/5. évfolyam

A fémművesség

- Az ókori Egyiptom fémművessége
- Művészi példák felsorakoztatása a tanév tananyagához

A fémek világa

- A vas és acél, a színes- és nemesfémek, valamint a könnyűfémek tulajdonságai (szilárdság, hajlíthatóság)
- A fémek alakíthatósága (vágás, hajlítás, lapítás, kalapálás, zömítés), az alakítás szerszámai, eszközei (satupad, lemezvágó olló, fogó, kalapács, fűrész, fúró, reszelő, csiszolóvászon)

Lemezékszer, lemez öltözék-kiegészítő tervezése, készítése

- Azonos elemekből álló ékszerek bemutatása
- Azonos elemekből felépített ékszer tervezése
- Az ékszerkészítés műveletei: az elemek kivágása, a lemezfelület mintázása, az összekötő elemek elkészítése, a tárgy összeállítása

Fémintarzia készítés

- Példák bemutatása a különböző anyagú fémek eltérő szín- és felületi hatására, fémintarziával díszített tárgyakra
- Intarzia tervezése
- Az intarzia készítés műveletei: az elemek (formák) kiszabása, a részek összeépítése

Befoglalás

- Befoglalási módok megismerése
- Kövek befoglalása a választott foglalási móddal

A tanultak alkotó alkalmazása

- A tanult fémműves ismeretek, tárgykészítési technikák, eljárások önálló alkalmazásával tárgyalkotó szándék szerinti egyedi lemeztárgy készítése

A zománcművészet

- A kelta zománcművészet

BAPTISTA OKTATÁS

- Zománcművészeti példák felsorakoztatásával az ipari zománc alkalmazási lehetőségeinek megismerése

A zománciszap

- A zománciszap tulajdonságai
- Színminták készítése előalapozott vaslemezre és rézlapra
- A különböző fajtájú és színű zománciszapok hőigénye

A szín és fény szerepe a zománcalkotásokban

- Színtani ismeretek: a színek érzelmi és hőhatása, optikai és térhatása
- A színek figyelemfelhívó és szimbolikus szerepe
- A különböző zománcok fényáteresztő tulajdonságai (fényes és matt; áttetsző és fedő)
- A tanultak tudatos alkalmazása a zománcozási feladatokban

A forma szerepe a képalkotásban

- A különböző formák síkokká, foltokká, motívumokká alakítása
- A motívumok dinamikus rendezésével dekoratív zománckompozíciók kialakítása

Stilizálási gyakorlatok

- Kifejezési szándék szerinti átírási, komponálási gyakorlatok

Sablontechnika alkalmazása a zománcozás során

- A sablontechnika megismerése. Sablon készítése
- A pozitív-negatív formákból képzett sablonokkal más-más viszonyhelyzetek, forma-kapcsolatok kialakítása
- Forma- és színtervek alapján a lealapozott lemez sablontechnikával, zománcpor felszitálásával történő zománcozása

Zománcozott ékszer, vagy öltözék kiegészítő készítése

- A vörösréz alakíthatósága
- A transzparens zománc tulajdonságai
- A fém lapok zománcozásra történő előkészítése (zsírtalanítás és a tapadóképesség fokozása), zománcozása, kiégetése, összeszerelése

Zománcozott lapok befoglalása

- Vörösréz alapú medálok zománcozása, a kiégetett medálok befoglalása
- A gyárilag lealapozott acéllemez vagy rézlemez egyéni kifejezési szándék szerinti zománcozása a megismert zománcok (zománciszap, zománcpor), zománcozási eljárások figyelembevételével

Értékelés és kiállításrendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

BAPTISTA OKTATÁS

- a szín és forma, a stilizálás, átírás, komponálás tárgyalkotó szerepét
- a fém- és zománcművesség példáit, műfajait
- az ókori Egyiptom és a kelták fém- és zománcművességég
- a vas és acél, a könnyű- és színesfémek tulajdonságait
- a zománciszapok és zománcporok tulajdonságait
- a tervezés fázisait, munkafolyamatait
- a fém- és zománcműves tárgy készítésének technikai feltételeit,
- a lemezalakítás, díszítés módjait
- az egyszerű fémékszer-készítés műveleteit
- a zománcműves munkafolyamatokat (a zománcbevonás, -festés technikáit, a szárítás, égetés műveleteit)
- a szakszerű műhely- és eszközhasználat követelményeit

Legyen képes:

- fémalakítási műveletekre (vágás, darabolás, fúrás, fűrészelés, reszelés, csiszolás, hajítás, lapítás, kalapálás)
- fémműves tárgyalkotási feladatok elvégzésére (lemez ékszer, lemez intarzia készítésére)
- a fémek zománccal történő bevonására, a legegyszerűbb zománcdíszítési módok alkalmazására
- a zománccal bevont tárgy kiégetésére
- zománcozott ékszerek, öltözék kiegészítők készítésére
- kövek, zománcozott medálok befoglalására
- a munkavédelmi szabályok betartására, balesetmentes munkavégzésre

A/6. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A fém- és zománcművesség műfaji sajátosságainak, tárgykultúrájának megismerése - Felkészítés a fém- és zománcműves műhely berendezéseinek, szerszámainak, anyagainak átgondolt használatára
- A fémmegmunkálás, felületdíszítés (trasszírozás, domborítás, cizellálás) módjainak, a zománcművesség technikáinak (limougesi festett zománc, grisaille technika, zománc sgrafitto) megismerése
- A tananyagban szereplő tárgyalkotási műveletekhez szükséges vizuális ismeretek (figyelemvezetés, kiemelés, ritmus, felületrendezés, egyensúlyteremtés) biztosítása
- A tárgyalkotáshoz szükséges anyag- és eszközismeret, tervező, munkaszervező, szerszámhasználó, anyagformáló készségek és képességek kialakítása
- A tanuló felkészítése elképzelései, gondolatai tárgyiasult formában való kifejezésére
- A balesetmentes munkavégzés szabályainak elsajátítatása

Tananyag

Fém- és zománcműves ismeretek

BAPTISTA OKTATÁS

- A fém- és zománcművesség tárgykultúrája
- A népvándorlás kori törzsek, a szkíták és a honfoglaló magyarok fém- és ötvösművészete
- A fém- és zománcművesség műfaji követelményei
- A szín térhatása
- Pozitív-negatív forma, formaredukció, motívum- és jelképzés, ornamentika
- Az elemek elrendezése
- A fémművesség anyagai, eszközei, szerszámai
- A fémmegmunkálás módjai
- A trasszírozás, domborítás és cizellálás műveletei
- A zománciszapok tulajdonságai, fajtái, a felhordás módja, eszközei
- A zománc-sgrafitto technikája
- Festett zománc (grisaille technika)
- A zománcozott tárgy égetésre történő előkészítése, ráégetés, átégetés
- Eszközhasználati és munkavédelmi szabályok

Feladatcsoportok

A/6. évfolyam

A fémművesség

- A népvándorlás-korának fémművessége
- A honfoglaló magyarok ötvösművészete
- Művészi példák felsorakoztatása a tanév tananyagához

Felületdíszítő technikák

- Ismerkedés a vörös- és sárgaréz (ezüst) díszíthetőségével
- A trasszírozás, domborítás, pusszírozás, cizellálás megismerése iparművészeti példákon keresztül

Felületdíszítés trasszírozással

- Trasszírozó szerszámok megismerése
- Tervezés, előrajzolás, rajzátvitel
- A lemeztárgy felületére átrajzolt kontúrok trasszírozása

Domborítás, cizellálás

- A domborítás, cizellálás eszközei
- Műveletei: az alapfelületek mélyítése, leütése poncolóval, a plasztikus minták kiemelése

Domborított, cizellált vagy trasszírozott fémlap zománcozása

- A mintázott lemez zománcozásra történő előkészítése, bevonása transzparens zománccal, szárítás, égetés

A zománcművészet

BAPTISTA OKTATÁS

- Szkíta fém- és ötvösművészet
- Limougesi festett zománc
- Művészi példák felsorakoztatása a tanév tananyagához

A színek térhatása

- Azonos motívumok más-más színviszonyba helyezése

Pozitív-negatív formák viszonya

- A sablontechnika ismételt alkalmazása
- Pozitív és negatív formák viszonyával más-más jelentéstartalom kifejezése

Formaasszociációk

- Asszociációra alkalmas motívumok, jelek képzésével új tartalom kifejezése szabadon választott színvilággal, a gondolatközlést legjobban erősítő zománctechnikával

Festett zománc

- A limouges-i festett zománc megismerése
- Limouges-i technikai kipróbálása (fehér alapra ráégetett fekete kontúrok, külön-külön felvitt színek)

Grisaille technika

- A grisaille technika megismerése
- Műfaji sajátosságoknak való megfelelés (fekete alapzománcra festés több rétegben fehér zománccal)

Zománc-sgrafitto készítése

- A sgrafitto technika
- Zománc-sgrafitto tervezése
- A terv kivitelezése: gyárilag lealapozott lemezek zománcozásra történő előkészítése, a forma- és színtervek alapján a sgrafitto legalsó zománcrétegének kialakítása, a ráégetést követően a következő zománcréteg felvitele, a bőrkemény állapotú zománcrétegből a rajzolat vagy forma visszaszedése, ismételt égetés

Fémműves vizsgamunka készítése

- A megtanult fémműves ismeretek, tárgykészítési technikák, eljárások önálló alkalmazásával tárgyalkotó szándék szerinti egyedi lemeztárgy készítése
- Egyéni kifejezési szándék szerinti zománcozás a megismert zománcok (zománciszap, zománcpor), a tanult zománctechnikai eljárások alkalmazásával
- Dokumentálás

Értékelés és kiállításrendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

BAPTISTA OKTATÁS

- a színek térhatását, a pozitív és negatív formák viszonyát, a motívum és jelképzés szerepét
- a fém- és zománcművesség példáit, műfajait
- a népvándorlás kori törzsek, a szkíták és a honfoglaló magyarok fém- és ötvösművészetét
- a trasszírozás, domborítás, cizellálás eszközeit, műveleteit
- a sablontechnika és a sgrafitto alkalmazhatóságát
- a limougesi festett zománcot és a grisaille technikát
- a szakszerű műhely- és eszközhasználat követelményeit

Legyen képes:

- fémműves tárgyalkotási feladatok elvégzésére
- a fém felületének trasszírozással, domborítással, cizellálással történő díszítése
- a fémlapok zománcozására
- a zománccal bevont tárgy kiégetésére
- zománcgrafikai és festőzománc technikák alkalmazására
- a munkavédelmi szabályok betartására, balesetmentes munkavégzésre

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje:

- a fém és a zománc mint tárgyalkotási alapanyag tulajdonságait
- a fém- és zománcművesség példáit, műfaji követelményeit
- a tárgykészítéshez kapcsolódó tervezés munkafolyamatait, módszereit
- a fém- és a tűzzománcozott dísztárgy készítésének technikai feltételeit
- a fémalakítás, felületdíszítés és a kőfoglalás lehetőségeit
- a zománcműves munkafolyamatokat: a zománcbevonás, -díszítés és a zománcfestés technikáit, a szárítás, égetés műveleteit
- a szakszerű anyag- és eszközhasználat követelményeit
- a legfontosabb munkavédelmi tudnivalókat

Legyen képes:

- fémmegmunkálási, -alakítási műveletekre (vágás, darabolás, fúrás, fűrészelés, reszelés, csiszolás, hajítás, lapítás, kalapálás, vésés, domborítás, trasszírozás, domborítás, cizellálás)
- fémműves tárgyalkotási (lánc, lemez intarzia, lemez relief) feladatok elvégzésére
- a fémek zománcozására
- a fémek formára alakítására, zománcozásra történő előkészítésére
- a fémek zománccal való bevonására
- a legegyszerűbb zománcdíszítési módok (repesztés, összefolyatás, átégetés) használatára
- a legegyszerűbb zománcgrafikai, -festészeti (sablon, sgrafitto, grisaille technika) megoldások alkalmazására
- a zománccal bevont, festett tárgy kiégetésére

BAPTISTA OKTATÁS

- életkorának megfelelő szinten, az anyag, eszköz és technikai módszerek megválasztására
- gondolatainak tárgyiasult formában való megvalósítására
- a helyes munkamenet, a munkavédelmi szabályok következetes betartására

A *Fém- és zománcműves műhelygyakorlat tantárgy* művészeti alapvizsga követelménye

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészekből áll.

A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama:

Fém- és zománcműves műhelygyakorlat

- tervezés 40 perc
- tárgykészítés 140 perc

A vizsga tartalma

A vizsgafeladatot az intézmény úgy határozza meg, hogy a megoldásból mérhető legyen a tanuló tárgytervező, tárgyalkotó képessége. A terv tükrözze a tanuló gondolati tartalomnak megfelelő képalkotó és tervező készségét, a fém- és zománcművesség anyagairól, műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről megszerzett ismereteit. A megvalósított tárgy mutassa be a tanuló technikai jártasságát, szakmai tudását.

A vizsga értékelése

A fém- és zománcműves műhelygyakorlat vizsga értékelésének általános szempontjai:

- a gondolati tartalomnak, műfaji sajátosságoknak megfelelő átíró, tárgytervező, formaalkotó, felület és díszítményalakító képesség
- fém- és zománcműves alapismeret
- anyag- és eszközhasználat
- az elkészített tárgy összhatása

BAPTISTA OKTATÁS

Fotó és film tanszak

FOTÓ ÉS FILM MŰHELYGYAKORLAT TANTÁRGY

A fotó és film műhelygyakorlat tantárgy célja a fényképezés és a mozgófilm-készítés történetének, műfajának megismertetése, az alkotások történelmi, társadalmi és kulturális összefüggéseinek megértetése. Célja továbbá azoknak az elméleti és gyakorlati tudnivalóknak az elsajátíttatása, melyek birtokában a tanulók képessé válnak önálló alkotások létrehozása a fotós és a filmes nyelvi sajátosságok, törvényszerűségek felhasználásával.

A műhelygyakorlat feladata a fényképezés és a filmkészítés anyagainak, eszközeinek és alkalmazási lehetőségeinek megismertetése és alkotó alkalmazása. A képrögzítés és szerkesztés eszközeinek gyakorlati felhasználása, az álló- és mozgókép létrehozásához

szükséges optikai és világítástechnikai alapismeretek elsajátíttatása. A képalkotási lehetőségek megismertetése, alkalmazása, technikai kísérletek és az utómunkálatok megvalósítása.

Alapfokú évfolyamok (A/4-6. évfolyamok)

A/4. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A fényképezés és a filmkészítés anyagainak, eszközeinek és egyszerűbb alkalmazási lehetőségeinek megismerése
- A tanuló fantáziájának, kísérletező kedvének, nyitottságának fejlesztése
- Az életkori sajátosságoknak megfelelő elemző, képalkotó képességek kibontakoztatása
- Az eszköz- és anyaghasználat terén élményszerű ismeret- és tapasztalatszerzés
- A munkakörnyezet tisztántartására való igény kialakítása, a fegyelmezett munkavégzés szabályainak elsajátíttatása

Tananyag

Álló- és mozgóképi ismeretek

- Ízelítő néhány hazai vagy külföldi alkotó munkájából
- A fénnyel, a fényérzékeny anyaggal való kísérletezés
- A fotogram, kemogram, frottázs alapjai
- Képalkotás egyszerű digitális technikával (mobiltelefon, kompakt fényképezőgép)
- Baleset-, munka- és környezetvédelmi ismeretek

Feladatcsoportok

A/4. évfolyam

Camera obscura, lyukkamera

- Camera obscura - lyukkamera készítése és használata
- Ismerkedés a kinetoszkóppal
- 12 képes fázisrajz-csík készítése

Fényképezőgép, kamera a gyakorlatban

- Önálló felvételek készítése egyszerű képrögzítő eszközökkel (mobiltelefon, digitális fényképezőgép)
- Az eszközök megóvása, szakszerű kezelése

Árnykép

- Rövid történetet, jelenetet feldolgozó árnyképsorozat készítése

Fotogramok

- A fényérzékeny papír jellemzőinek, az előhívónak és rögzítőnek gyakorlati kipróbálása
- A fény útjába helyezett tárgy megvilágításának lehetőségei
- Fotogramok, kemogramok, frottázsok létrehozása

BAPTISTA OKTATÁS

Lapozható, sodorható képsorok készítése

- Képregény-vázlatok elkészítése
- Szendvicsdia komponálása, képi megjelenítése
- Egyéni kísérletek, újszerű hatások létrehozása

Értékelés és kiállításrendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a fotóművészet néhány jelentős alkotóját műveiken keresztül
- az álló- és mozgókép közti alapvető különbségeket
- a rendelkezésére álló képrögzítő eszközöket
- a laboreszközöket
- a nézőpont, kompozíció fogalmait

Legyen képes:

- megfigyelni az alapvető fény-árnyék jelenségeket, és tapasztalatait a képi kifejezésben alkalmazni
- fotó- és filmalkotásokat tanári segítséggel elemezni

A/5. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A fényképezés és a mozgófilm-készítés történetének bemutatása
- A fotós és a filmes nyelv sajátosságainak, törvényszerűségeinek tanulmányoztatása
- A fényképezés és a filmkészítés anyagainak, eszközeinek és alkalmazási lehetőségeinek megismerése
- A nézőpont, a képkivágás megválasztási szabályainak, képi következményeinek, valamint az egyszerű képregény-vázlat elkészítésének megismertetése, mozgó, mozgatható képek, képsorozatok előállításának gyakoroltatása
- Az esztétikum iránti igény és befogadóképesség fejlesztése
- Nyitottságra, problémaérzékenységre való felkészítés
- A módszeres munkavégzés gyakorlása
- Saját munkák elemző értékelésének, rendezésének, dokumentálásának alkalmaztatása

Tananyag

Álló- és mozgóképi ismeretek

- Szemelvények a fotográfia és a filmművészet technikatörténetéből
- A fotó- és filmművészet néhány emblematikus alkotásának megismerése
- Kameramozgások
- Álló és mozgó tárgy, személy követése statikus és mozgó kameraállásból
- Különböző képkivágások (plánok)

BAPTISTA OKTATÁS

- Egy kitalált vagy felépített jelenet plánokra bontása (premier plán, kistotál, nagytotál)
- Rövidfilmes kísérletek a tapasztalatok alapján
- A mozgókép készítés néhány szabálya
- A fénnyel, a fényérzékeny anyaggal való kísérletezés
- Fotogram, kemogram, frottázs létrehozása analóg vagy digitális fényképezőgéppel, mobiltelefonnal felvételek létrehozása
- Képpár, képsor, képsorozat fogalma, dramaturgiai lehetőségei
- Baleset-, munka- és környezetvédelmi ismeretek

Feladatcsoportok

A/5. évfolyam

A fényképezőgép és a kamera

- A nézőpont megválasztásának képi hatása
- A fénymérés alapjai, a záridő, fényrekesz (blende) összefüggéseinek és jelentőségének gyakorlati megismerése
- A kameramozgások fajtái és ezek variációi (svenkelés, emelés, süllyesztés, kocsizás)

A plánok kapcsolata

- A képkivágások (plánok) rendje (premier-, szekond-, bőszekond-, amerikai-, kistotál-, nagytotál plán)
- A jelenetek hosszának változatos alkalmazása
- Rövidfilmes kísérletek és tapasztalatok

Fotogramok, camera obscura felvételek

- A fény, a tér és az idő összefüggéseinek kutatása
- A fényérzékeny papír jellemzői, az előhívók és rögzítők működése
- Átlátszó, félig átlátszó, átlátszatlan tárgyak megvilágításának lehetőségei
- Transzparencia, reflexió
- Fotogramok, kemogramok, frottázsok létrehozása
- Tónusátmenetek kipróbálása
- Nyomhagyás különféle eszközökkel és anyagokkal a fényérzékeny papíron
- A fotogramok képsorokba, sorozatokba rendezése
- A mozgás érzetének visszaadása képi eszközökkel
- Egyszerű szituáció ábrázolása képsorokban
- Egyéni próbálkozások, újszerű hatások létrehozása

Képalkotás egyszerű digitális technikával (mobiltelefon, kompakt fényképezőgép)

- Képpárok, képsorozatok létrehozása
- A kiválasztott fotók szerkesztése számítógépben
- A képek nyomtatása, párokba, sorozatokba rendezése

BAPTISTA OKTATÁS

Értékelés és kiállításrendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a fotó- és filmművészet néhány jelentős alkotóját műveiken keresztül
- a természetes és mesterséges fényforrásokat, tudjon különbséget tenni hatásmechanizmusuk között
- a képkivágások (plánok) képalakító hatását
- az optikai képalkotás fogásait, fogalmait, lehetőségeit
- a mozgóképkészítés alapvető szabályait
- a nézőpont, kompozíció, ritmus, ismétlés, szimmetria fogalmát

Legyen képes:

- a tanult képzőművészeti technikákat, módszereket saját munkáiban alkalmazni
- egyszerű képregény-vázlatot elkészíteni, mozgó, mozgatható képeket, képsorozatokat előállítani
- saját munkáit elemzően értékelni, rendezni, rendszerezni, dokumentálni

A/6. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A fényképezés és a mozgófilm-készítés történetének, műfajának megismertetése
- A képelemzések során az alkotások történelmi, társadalmi és kulturális hátterének felismertetése az összefüggések alapján
- A fényképezés és a filmkészítés anyagainak, eszközeinek és alkalmazási lehetőségeinek további megismertetése
- A képalkotási lehetőségek mélyítése, a tanultak kipróbáltatása és alkalmaztatása
- Az idő-, és térbeli változás, mozgás, fejlődés, haladás képi kifejezésének megismertetése
- A storyboard készítésének elsajátíttatása
- A képrögzítő és szerkesztő eszközök gyakorlati felhasználásának bemutatása
- Azoknak az elméleti és gyakorlati tudnivalóknak az elsajátíttatása, melyek birtokában a tanulók képessé válnak önálló alkotások létrehozása a fotós és a filmes nyelv sajátosságok, törvényszerűségek felhasználásával
- Az értékes munkák kiválogatásának, a rendszerezésének és kiállítási módjainak elsajátíttatása
- Az interaktivitás (személyközi kapcsolatok aktivitása, kooperáció) elmélyítése

Tananyag

Álló- és mozgóképi ismeretek

- A fotográfia és a filmművészet rövid technikatörténete
- Néhány jelentős alkotóművész ismerete műveiken keresztül
- A fotó- és filmművészet jelentős magyar alkotói

BAPTISTA OKTATÁS

- A helyes expozíció fogalma, szerepe, jelentősége
- A fénymérés
- Digitális technikai alapismeretek
- Ritmus, ismétlés, kiemelés, elhagyás, szimmetria fogalma
- A képkivágások (plánok), a helyes nézőpont
- A kollázs, montázs mint formanyelv
- Közelítés és nyitás zoom-objektívvel
- Közelítő és nyitó felvételek, kameramozgások vágási lehetőségei
- A mozgóképkészítés szabályai
- Digitális vágóprogram megismerése
- Folyamat- és mozgásábrázolás a művészetben
- A felvételek technikai, tartalmi és esztétikai minősége
- Baleset-, munka- és környezetvédelmi ismeretek

Feladatcsoportok

A/6. évfolyam

Fotogramok

- A fényérzékeny papír jellemzőinek, az előhívónak és rögzítőnek gyakorlati kipróbálása
- Térbeli manipuláció a fotópapírral (hajtogatás, vágás), megvilágítás, előhívás
- Irányított roncsolás (tépés, égetés), megvilágítás, előhívás
- A mozgás illúziója
- Egyéni kísérletek, újszerű hatások létrehozása

Fotóséta a város, település előre meghatározott helyszínein

- Szituációs gyakorlatok
- Az adott urbánus tér atmoszférájának bemutatása
- Kreatív, egyedi témakeresés a helyszín adottságaihoz igazodva
- Az elkészült fotók szelektálása, majd szerkesztése számítógépen
- A kiválasztott képek nyomtatása
- 5-10 képből álló fotósorozatok, valamint képpárok létrehozása

Kreatív feladatok

- Egyéni nézőpont és kompozíciós rend megválasztása
- Ritmus, ismétlés, kiemelés, elhagyás, szimmetria megjelenítése az alkotásokban
- Spontán és rendezett fotók készítése
- Az idő-, és térbeli változás, mozgás, képi kifejezése a fotó és a film formanyelvén

Képsorozatok készítése digitális fényképezőgéppel

- Storyboard létrehozása rajzolással, kollázs technikával
- Forgatási terv elkészítése, filmetűd forgatása stábmunkában

BAPTISTA OKTATÁS

Utómunkálatok

- Analóg, fekete-fehér felvételek készítése, filmhívás
- Digitális fotók szerkesztése számítógépben
- A fotók nyomtatása
- A leforgatott nyersanyag digitalizálása
- A vágóprogram alkalmazása
- A felvételek igényes megjelenítése webes felületeken

Vizsgamunka készítése

- A tanult technikai ismeretek segítségével megvalósított fotó vagy filmalkotás, dokumentálás

Értékelés és kiállításrendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a fotó- és filmművészet néhány jelentős alkotóját műveiken keresztül
- a nézőpont, kompozíció, ritmus, ismétlés, szimmetria, kiemelés, elhagyás fogalmait
- a kameramozgások, a jelenetek képsorokra bontását, a képsorok megszerkesztésének elveit, módszereit
- a kreatív technikákat, amelyeket felhasználhat mondanivalója képi kifejezéséhez
- digitális fotótechnika alapjait
- folyamat- és mozgásábrázolás jellegzetességeit a művészetben
- a fotózással és a filmezéssel kapcsolatos személyiségjogokat, etikai szabályokat

Legyen képes:

- fotogramok, valamint különböző fotók felhasználásával montázsokat létrehozni
- a számítógépes képszerkesztő programok alapvető lehetőségeit
- az idő-, és térbeli változást, mozgást, fejlődést, haladást képileg kifejezni
- storyboard-ot készíteni
- önálló nézőpontot kiválasztani
- egyszerűbb forgatási tervet készíteni, és annak alapján, segítséggel filmet forgatni
- saját munkáit elemzően értékelni, rendezni, rendszerezni, dokumentálni
- a baleset-, munka-, és környezetvédelmi szabályokat betartani

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje:

- a fotó és filmtörténet néhány jellemző alkotását
- a fotó- és filmművészet néhány kiemelkedő hazai és külföldi képviselőjét
- az álló- és mozgókép közti lényeges különbségeket
- a rendelkezésére álló képrögzítő eszközöket

BAPTISTA OKTATÁS

- a kreatív technikákat, amelyeket felhasználhat mondanivalója képi kifejezéséhez
- a folyamat- és mozgásábrázolás jellegzetességeit a művészetben
- a nézőpont, kompozíció, ritmus, ismétlés, szimmetria, kiemelés, elhagyás fogalmait
- a rajz- és animációs filmek készítésének elveit (lapozható, sodorható képsorok)
- a laboreszközöket
- a képkivágások (plánok) képalakító hatását
- a mozgóképkészítés alapvető szabályait
- a kameramozgásokat, a jelenetek képsorokra bontását
- a fotózással és a filmezéssel kapcsolatos személyiségjogokat, etikai szabályokat
- a munkavédelmi tudnivalókat

Legyen képes:

- megfigyelni az alapvető fény-árnyék jelenségeket, és tapasztalatait alkalmazni
- képi gesztusokat, ábrákat, fotó- és filmalkotásokat tanári segítséggel elemezni
- az idő- és térbeli változást, mozgást, fejlődést, haladást képileg kifejezni
- egyszerű képregény-vázlatot készíteni, mozgó, mozgatható képeket, képsorozatokat előállítani
- fotogramok, különböző fotók felhasználásával montázsokat létrehozni
- storyboard-ot készíteni
- csendéletet, csoportképet, tájképet, városképet, életképet fotózni
- saját munkáit elemzően értékelni, rendezni
- önálló nézőpontot kiválasztani
- egyszerűbb forgatási tervet készíteni, és annak alapján, segítséggel filmet forgatni
- a tanult képzőművészeti technikákat, módszereket saját munkáiban is alkalmazni
- a baleset-, munka- és környezetvédelmi szabályokat betartani

A *fotó és film műhelygyakorlat* művészeti alapvizsga követelménye

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészekből áll.

A gyakorlati vizsga tantárgyai és időtartama:

Fotó és film műhelygyakorlat

- tervezés 40 perc
- fotó és filmkészítés 140 perc

A vizsga tartalma

A vizsgafeladatot az intézmény úgy határozza meg, hogy a megoldásból mérhető legyen a tanuló tervező, alkotó képessége. A koncepció tükrözze a tanuló a fotó- és filmművészet anyagairól, műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről megszerzett ismereteit. Az elkészített mű mutassa be a tanuló fotó- és filmtechnikai jártasságát, tudását.

A vizsga értékelése

BAPTISTA OKTATÁS

- a fényképezés és filmezés eszközeinek és anyagainak ismerete, tudatos használata
- a kompozíció alapelemeinek ismerete, alkalmazása
- a képkivágások, képalakító eljárások ismerete
- önállóság, eredeti látásmód

Grafika és festészet tanszak

GRAFIKA ÉS FESTÉSZET MŰHELYGYAKORLAT TANTÁRGY

A grafika és festészet műhelygyakorlat tantárgy célja olyan általános és speciális ismeretek átadása, melyek képessé teszik a tanulót önálló, színvonalas grafikai és festészeti alkotások létrehozására. Célja továbbá, hogy a tanulókat önmaguk megismeréséhez és a valóság törvényszerűségeinek egyre pontosabb és mélyebb megértéséhez juttassa a megfigyelés és gyakorlati tevékenységek segítségével.

A műhelygyakorlat feladata a tanulói képzelet és a valóság, a vizuális kommunikáció területének és látványelemek összekapcsolásának elősegítése. Feladata továbbá kreatív alkotói tevékenységen keresztül az emberi, társadalmi és művészeti problémákra való érzékenység és véleménynyilvánítási igény kialakítása.

Alapfokú évfolyamok (A/4-6. évfolyam)

A/4. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A grafikai és festészeti munkához szükséges eszköz és anyaghasználati készség fejlesztése
- A vizuális kifejezés elemeinek eszközeinek felismerése, egyre tudatosabb alkalmazása
- A motívumgyűjtés és vázlatkészítés gyakorlatában való jártasság kialakítása
- A tanult grafikai és festészeti technikák alkalmazási képességének gyakorlása
- Az esztétikai érzékenység és kifejezőkészség fejlesztése
- Az önállóság kialakítása
- A fegyelmezett munkavégzés szabályainak elsajátíttatása

Tananyag

Grafikai és festészeti ismeretek

- Grafika és festészet technikai, műfaji sajátosságai
- Vizuális kifejezés alapvető eszközei, szerepük
- A vonal megjelenési lehetőségei, kifejezőereje
- A fekete-fehér kontraszt hatása
- A tónus szerepe
- A színek érzelmi, hő és figyelemfelhívó hatása
- A sötét-világos, a hideg-meleg színkontraszt
- A faktúra és textúra alakítás lehetőségei
- Képépítési és kompozíciós lehetőségek (elrendezés, kiemelés-elhagyás, pozitív-negatív formák, szabályosság-szabálytalanság)

BAPTISTA OKTATÁS

- Téma variációk és különböző méretű alkotások készítésének sajátosságai
- A ceruza-, tus-, pác-, akvarell- és krétarajz technikája
- Az anyag nyomatok, a monotípia, a magas nyomás műveletei
- Kollázs és vegyes technikájú alkotások készítésének lehetőségei
- Az akvarell- és temperafestés eltérő technikai sajátosságai
- A pasztellkép készítés technikája
- Eszközhasználati és munkavédelmi ismeretek

Feladatcsoportok

A/4. évfolyam

Vonal

- A vonal ritmust kifejező hatása
- A vonal karaktermegjelenítő szerepe
- A vonal pszichikai kifejezőereje
- Sorsok, korok, egyéniségek kifejezése különböző vonalhasználattal
- Vonal a festészetben és a grafikában
- Vonal a térben és képtárgyakon
- Vonal a tájban, természetben, (monumentális) szabadtéri installációk, land art

Szín

- Színes fonalak, drapériák - színes terek, színkontrasztok
- A színek hatása (érzelmi, hő és figyelemfelhívó hatás)
- A színek analogikus kapcsolata az érzetekkel, a különböző kifejezési nyelvekkel és szellemi tartalmakkal

A fény és a sötét differenciálódása

- A fény és a sötét által közvetített tartalmak (mesék, mítoszok, legendák)
- Játék a fénnyel (lámpákkal, vetítőkkel)
- Külső-belső élmények átélése, megtapasztalása és megjelenítése
- A fekete szín használata, a fekete-fehér kontraszt (fekete tér, fekete tárgy)
- A szürkétől a feketéig - grafikában és festészetben

Felületképzés

- Faktúra és textúra alakítás a grafika és festés eszközeivel
- Felületkontrasztok létrehozása (különböző anyagok nyomataival, kollázzsal)
- Lavírozott tus, pác és akvarell rajzok
- A gyors, könnyed festés technikája
- Festett ceruzarajzok. Különböző technikák vegyítése, kísérletezések

Kifejezés, képalakítás

BAPTISTA OKTATÁS

- Organikus képalkotás (szerves elrendezés, kiemelés-elhagyás, pozitív-negatív formák, szabályosság-szabálytalanság)
- Képi elemek átrendezése, variációk, kompozíciós lehetőségek

Képalkotás

- Illusztráció készítése
- Tusrajzzal a monokromitás, a foltképzés és a vonalrendszerek szerepének hangsúlyozása
- Egyedi nyomtatással monotípia készítése

Tér - környezet

- A körülvevő környezet elemei által létrehozott különböző méretű, nyitott és zárt terek
- Hagyományos és rendhagyó térképek készítése (hang-, taktilis-, hőtérképek)
- Eltérő hangulatú, méretű, arányú és szerkezetű terekben, (labirintusokban) átélt tapasztalások, élmények megjelenítése grafika, festészet és kevert technikák segítségével

A betű és kép

- Jel (egyedi, saját jel) - betűkarakter, monogram
- Az alkalmazott grafika műfaji sajátosságaival embléma, piktogram tervezése
- A nyomtatott írás és a kép használhatósága
- Miniatúrák, óriásképek

Műalkotások

- A feladatokhoz kapcsolódó grafikai, festészeti és egyéb alkotások inspirációi
- A feladatokhoz kapcsolódó műalkotások folyóiratokban, könyvtárban, interneten
- Műalkotások a környezetünkben, galériákban

Értékelés és kiállításrendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a grafika és festészet alapvető technikai és műfaji sajátosságait
- a grafikai és festészeti munkához szükséges anyagok és technikai eszközök szakszerű használatát
- a grafika és festészet néhány kiemelkedő hazai és külföldi képviselőit, kortárs alkotóit
- a vizuális kifejezés, képépítés törvényszerűségeit, kompozíciós lehetőségeit
- a legfontosabb munkavédelmi tudnivalókat

Legyen képes:

- munkájához motívumokat gyűjteni és vázlatokat, színvázlatokat készíteni
- a vizuális kifejezőeszközök és módok (vonalak, színek, formák, felületek és kompozíciós lehetőségek) kifejezési szándék szerinti használatára

BAPTISTA OKTATÁS

- a tanult grafikai és festészeti technikákkal (ceruza-, tus-, pác-, akvarell- és krétarajz, anyag nyomatok, monotípia, kollázs, akvarellfestés, temperafestés, pasztell és vegyes technika) alkotásokat létrehozni
- egy téma kapcsán variációkat és különböző méretű alkotásokat készíteni
- eszközhasználati és munkavédelmi szabályok betartására

A/5. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A környezet által közvetített üzenetek befogadásának és értelmezésének mélyítése
- A formák, színek változatos, gazdag használatának kialakítása
- A külső látvány és a lelki tartalmak érzékeny megjelenítésének fejlesztése
- A véleményformálás finomítása saját és mások műveivel kapcsolatban
- A tanulók tervezési készségének és problémamegoldó képességének fejlesztése

Tananyag

Grafikai és festészeti ismeretek

- A megvilágítás szerepe
- A fény és árnyék grafikai és festészeti eszközökkel való megjelenítésének lehetőségei
- A forma, méret, felület, szín és kompozíciós kontrasztok
- A redukció, a sűrítés, a fokozás és a kiemelés szerepe
- A felületgazdagítás lehetőségei
- A szín perspektíva szerepe
- A különböző színviszonyok hatása, kifejezőereje
- Variációk, sorozatok készítése
- Nagyítások, méret és léptékváltások alkalmazása
- Eltérő képkivágások hatásainak megtapasztalása és alkalmazása
- A sablonnyomat, dombornyomat technikája
- A linómetszés technikája
- Alkalmazott vagy tervezőgrafika sajátosságainak megfelelő tipográfia - plakát tervezése
- Egyszerű akció, performance létrehozása
- Eszközhasználati és munkavédelmi ismeretek

Feladatcsoportok

A/5. évfolyam

A fény és a sötét

- Karakteresen eltérő erejű, irányú megvilágítású tárgyak és terek létrehozása, megjelenítése
- A fény és árnyék grafikai eszközökkel való kifejezése
- Színes kompozíciók, és variációk készítése a látvány inspiráló hatására

BAPTISTA OKTATÁS

Kontrasztok

- Forma, méret, felület, szín és kompozíciós kontrasztokra épített kép, képtárgy sorozatok, variációk létrehozása, a zene-hang, mozgás-tapintás, az irodalom és a képzőművészet inspiráló hatására
- További lehetőségek, variációk és kísérletezések új médiumok, műfajok segítségével

Kifejezés - karakterek

- Emberi és mitikus karakterek vizuális kifejezése
- Kifejező karakterek létrehozásának inspirálása játékokkal és akciókkal
- A kifejezés lehetőségei a redukció, a sűrítés, a fokozás, és a kiemelés eszközeivel
- Egy téma feldolgozása a sablonnyomat (kivágott papír vagy műanyag motívumokkal), dombornyomat, tus- és a temperatechnika lehetőségeit felhasználva
- Felületgazdagítási lehetőségek
- Dramatikus játék a kész alkotásokkal

Tér - környezet

- A közvetlen környezet tárgyai, tárgykarakterek
- Tárgyátalakítások, átfestéssel
- Tárgyak idegen, megszokottól eltérő környezetbe helyezése
- Léptékváltás adta lehetőségek felhasználása
- Egy tárgy részletének felnagyítása, változatos képkivágások
- A fantázia és látvány képi elemeinek összekapcsolása az ábrázolás során

Írás - kép

- A tervezőgrafikai ismeretek segítségével könyvborító, plakát készítése
- A képhez felirat tervezése (manuálisan vagy számítógép segítségével)
- A betű, írás és kép szabad műfajú felhasználása

Szín

- „Szín-tér”, külső-belső terek színviszonyai
- Az illúziókeltés lehetőségei
- Színperspektíva
- Kompozíciós változatok a színkontrasztra
- A szín kifejezőereje, mélysége a külső látvány és a lelki tartalmak megjelenítése

Képalkotás

- A linómetszés technikája, sajátosságai, műfaji követelményei, az anyag- és eszközhasználat specifikumai
- Egydúcos linómetszet
- Színes linómetszet kialakítása a dúc tovább vésésével
- Illusztráció készítése egyedi és sokszorosítási technikákkal

BAPTISTA OKTATÁS

Műalkotások

- A feladatokhoz kapcsolódó grafikai, festészeti és egyéb alkotások inspirációi
- A feladatokhoz kapcsolódó műalkotások folyóiratokban, könyvtárban, interneten
- Műalkotások a környezetünkben, galériákban

Értékelés és kiállításrendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a szín kifejezőerejét, a színperspektíva szerepét
- a különböző színviszonyok hatását
- a sablonnyomat, dombornyomat, linómetszés technikáját

Legyen képes:

- a tanult vizuális kifejezőeszközöket és módokat a képalkotási gyakorlatban alkalmazni
- a fény-árnyék-szín összefüggéseit felhasználni a külső látvány és a lelki tartalmak megjelenítése során
- alkalmazni a léptékváltás adta lehetőségeket
- véleményformálásra saját és mások műveivel kapcsolatban
- eszközhasználati és munkavédelmi szabályok betartására

A/6. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A személyes kifejezési eszközök megtalálásának ösztönzése
- A kísérletező kedv, a döntésképesség és az alkotói magatartás fejlesztése
- A képépítési és kompozíciós törvényszerűségek tudatos használatának ösztönzése
- A tudatos környezetformálás igényének kialakítása

Tananyag

Grafikai és festészeti ismeretek

- A szín-önkontraszt és komplementer kontraszt hatásai
- A túlzás, fokozás szerepe
- Az egyensúly feltételei
- Az átírás módjai
- A dekoratív festészet sajátosságai
- A különböző stílusjegyek felismerésének szempontjai
- Többdúcos linómetszet létrehozása
- Az improvizatív és a tervezett művek közti különbségek
- Látványterv létrehozása
- Akrilfestés gyakorlata

BAPTISTA OKTATÁS

- Eszközhasználati és munkavédelmi ismeretek

Feladatcsoportok

A/6. évfolyam

Képalkotás

- Személyes jelentéssel bíró fogalmak, tartalmak, tárgyak grafikus megjelenítése (változás, kapcsolat, szembenállás)
- Színes sokszorosítás. A színek felhasználásának lehetősége a sokszorosított grafikában
- Többdúcos linómetszet készítése
- A vonalkarakter lehetőségeinek kiaknázása a dúc felnagyításával

Stílus-variációk, átiratok

- Különböző korok eltérő stílusú, témájú alkotásainak átfestése, összekeverése és egybeépítésük variációi
- Stílusjegyek átváltoztatása, méret- és léptékváltások
- Nagyméretű dekoratív, díszletjellegű megoldások. Tervek készítése
- Fotókból képsorozatok összeállítása, eltérő képkapcsolási lehetőségek tudatos használata
- Művek összehasonlítása

Egyéni vizuális kifejezés

- Személyes kifejezőeszközök és módok megtalálása az egyéniség, a technikai lehetőségek és a műfaji sajátosságok összehangolása által - önálló kísérletezések
- Személyes képnapló készítése, lelki tartalmak, történések és változások vizuális rögzítése
- Improvizációk és tervezett művek
- Zenei vagy egyéb inspiráció segítségével túlzások, fokozások, egyensúlyvesztések megjelenítése festészeti és vegyes technikájú alkotásokon, képtárgy sorozatokon

Vizsgamunka

- Az eddigi ismeretek felhasználásával, egyéni kifejezési szándék szerinti kép, képtárgy, képsorozat készítése választott technikával és dokumentálása.

Műalkotások

- A feladatokhoz kapcsolódó grafikai, festészeti és egyéb alkotások inspirációs felhasználása
- Anyagok, eszközök, megoldások és stiláris jegyek a különböző korokban
- Elemzések a grafika és festés módszereiről, a színhasználatról és az anyagokról
- Művészeti ismeretek beépítése az alkotó tevékenységbe
- A feladatokhoz kapcsolódó kortárs műalkotások folyóiratokban, könyvtárban, interneten
- Műalkotások a környezetünkben, galériákban

BAPTISTA OKTATÁS

Értékelés és kiállításrendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a grafika és festészet kiemelkedő hazai és külföldi képviselőit, kortárs alkotóit
- a tanult vizuális kifejezőeszközöket és módokat a képalkotási gyakorlatban
- a képépítés törvényszerűségeit, kompozíciós lehetőségeit

Legyen képes:

- különbséget tenni a magas- és mélynyomás között
- grafikai és festészeti elméleti és gyakorlati tudásának alkalmazásával önálló koncepciók alapján különböző méretű variációkat, kép-, képtárgy sorozatokat, illusztrációkat készíteni
- munkáját esztétikusan összeállítani, bemutatni
- műalkotás és környezet kapcsolatának, összefüggéseinek felismerésére
- véleményformálásra műalkotásokkal kapcsolatban
- eszközhasználati és munkavédelmi szabályok betartására

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje:

- a grafika és festészet történetét, korszakait, jellemző alkotásait
- a grafika és festészet kiemelkedő hazai és külföldi képviselőit, kortárs alkotóit
- a grafika és festészet technikai és műfaji sajátosságait
- a képgrafikai, alkalmazott grafikai és a festészeti tevékenységeket, eljárásokat
- a grafikai és festészeti munkához szükséges anyagok és technikai eszközök szakszerű használatát
- a képépítés törvényszerűségeit, kompozíciós lehetőségeit
- a legfontosabb munkavédelmi tudnivalókat

Legyen képes:

- munkájához motívumokat gyűjteni és vázlatokat, színvázlatokat készíteni
- a tanszak tanult műfaji sajátosságainak megfelelő átírásra, absztrakcióra
- az egyedi- és sokszorosított grafikai eljárások, festészeti technikák alkalmazására
- a grafikai és festészeti anyagok helyes használatára
- a színek, formák és kompozíciós lehetőségek kifejezési szándék szerinti használatára
- grafikai és festészeti elméleti és gyakorlati tudásának alkalmazásával önálló alkotások, variációk és illusztrációk készítésére
- a tanult grafikai és festészeti technikák sokszínű használatára és továbbfejlesztési lehetőségeinek keresésére, kísérletezésre
- esztétikus képi megjelenítésre
- műalkotás és környezet kapcsolatának, összefüggéseinek felismerésére

BAPTISTA OKTATÁS

- önálló véleményformálásra saját és mások műveivel kapcsolatban
- a munkavédelmi szabályok betartására

A *grafika és festészet műhelygyakorlat* művészeti alapvizsga követelménye
A vizsga részei

A vizsga gyakorlati és szóbeli vizsgarészekből állhat.

A vizsga-tantárgya és időtartama

A grafika és festészet műhelygyakorlat

- tervezés 40 perc
- tárgykészítés 140 perc

A vizsga tartalma

A vizsgafeladatot az intézmény úgy határozza meg, hogy a megoldásból mérhető legyen a tanuló tervező, képalkotó, képessége. A terv tükrözze a tanulónak a grafika és festészet anyagairól, műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről megszerzett ismeretét. A megvalósított kép, képtárgy, képsorozat mutassa be a tanuló grafikai és festészeti jártasságát, tudását.

A vizsga értékelése

A grafika és festészet műhelygyakorlat alapfokú művészeti vizsga értékelésének szempontjai:

- tervezési, képalkotási készség
- színhasználat, kompozíciós készség
- alapvető anyag- és eszközismeret, jártasság
- a grafikai és festészeti ismeretek gyakorlati alkalmazása
- a tartalomnak, műfaji sajátosságoknak megfelelő átíró és kifejezőképesség
- az elkészült munka összhangja

A szóbeli vizsga értékelése:

- a követelményekben meghatározott elméleti anyag ismerete
- a megfogalmazás szakszerűsége, pontossága
- kommunikációs készség

Zeneművészeti ág

KLASSZIKUS ZENE

A KÉPZÉS STRUKTÚRÁJA

Tanszakok és tantárgyak

- **Fafúvós tanszak tantárgyai**: furulya,
- **Akkordikus tanszak tantárgyai**: gitár
- **Billentyűs tanszaktantárgyai**: zongora

BAPTISTA OKTATÁS

„A” TAGOZAT

- **Főtárgy**: hangszeres tantárgyak és magánének
- **Kötelező tantárgy**: szolfézs kötelező*
- **Kötelezően választható tantárgyak:** szolfézs, zeneismeret, zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet, improvizáció, kamarazene, zenekar, kórus
- **Választható tantárgyak:** szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet-zeneirodalom, egyházzene, improvizáció, zeneismeret, második hangszer, magánének, kamarazene, zenekar, kórus, valamint a népzene, jazz-zene, elektroakusztikus-zene tantervi programjainak tantárgyai
- **Korrepetíció** (zongorakíséret): a hangszeres (kivéve csembaló, zongora, orgona, harmonika, gitár, hárfa tantárgyak) és a vokális tanszakok tantárgyaihoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás.

** Ha a tanuló már teljesítette a kötelező tantárgy követelményeit és szolfézs kötelező tárgyból előrehozott alapvizsgát tett, akkor helyette a kötelezően választható tantárgyak közül köteles egyet felvenni.*

Óratervek „A” tagozat

Az „A” tagozatos óratervek magukba foglalják az előképző, az alapfokú és a továbbképző évfolyamokat. Az első (zárójelben levő) számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

Óraterv 1

Tantárgy	Évfolyamok							
	Előképző		Alapfok					
	(1)	(2)	1	2	3	4	5	6
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	2	2	2	2		
Kötelezően választható tantárgy							2	2
Választható tantárgy	(0-2)	(0-2)	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2
Összes óra:	(4-6)	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak számai

- (2)+6)évfolyam: furulya, gitár, zongora

A tanszak kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevétele mellett a tanuló más zenei műfajok (népzene, jazz-zene, elektroakusztikus-zene) valamint más művészeti ág (képző- és iparművészeti, táncművészeti, szín- és bábművészeti ág) képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok tanítási óráin részt vehet.

A tanítási órák időtartama

BAPTISTA OKTATÁS

- Főtárgy: „A” tagozaton 2x30 perc (egyéni)
- Kötelező tantárgy: „A” tagozaton a 4. évfolyam végéig 2x45 perc (csoportos)
- Kötelezően választható tantárgy: 5-10. évfolyamig
- Csoportos foglalkozás: 2x45 perc
- (zenekar, kórus: minimum 9 fő; kamarazene, 2-8 fő)
- Választható tantárgy: Az előképző 1. évfolyamától a képzés teljes idejében 1 vagy 2 tantárgy.
- Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc
- Csoportos foglalkozás: minimum 1x45 perc

Csoportos foglalkozások létszáma:

- zenekar, kórus: minimum 9 fő; kamarazene, improvizáció: 2-8 fő

Korrepetíció ideje:

Hangszeres tanszakok: (minimum)

- Ek.1-2. és 1. évfolyam 5 perc
- 2-3. évfolyam 10 perc
- 4. évfolyamtól 15 perc

Vokális tanszak: A teljes képzési időben 20 perc

A ZENEOKTATÁS ÁLTALÁNOS FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEI

Kiemelt kompetenciák a zeneoktatás területén

Bemeneti kompetencia:

- Azok az adottságok és képességek, amelyek alkalmassá teszi az oktatásba bekapcsolódó tanulót arra, hogy elsajátítsa a zenetanuláshoz szükséges kompetenciákat.

Szakmai kompetencia

- A zenei képességek és készségek fejlesztése (hallás, ritmusérzék, intonációs érzékenység, fogékonyság a dinamika és a hangszín különbségeire, zenei memória és fantázia, előadói és manuális készség, a zenei karakterek iránti érzékenység).
- A zenei olvasás és írás készségének megalapozása és fejlesztése.
- A hangszeres technikai készség, az improvizációs készség fejlesztése. Személyes kompetencia
- Érzelmi intelligencia, művészi kifejező készség, szorgalom, önfegyelem, elhivatottság, kreativitás, ötletgazdagság, az alkotói magatartás, lelkiismeretesség, önbizalom.

Társas kompetencia

- Együttműködés képessége (közös munka, alkalmazkodás, irányíthatóság, tolerancia, kommunikációs készség) azon viselkedési formák tanulása, amely alapján konstruktívan be tud illeszkedni és aktívan részt tud venni a társas zenélésben.
- Esélyegyenlőség. Módszertani kompetencia

BAPTISTA OKTATÁS

- Tanulás tanulása, a tanulók rendszeres, céltudatos, igényes munkára, hatékony gyakorlásra nevelése.
- Rendszerezett zenei ismeretek, általános zenei műveltség megalapozása.
- A zene logikájának, a harmóniai szerkezet és a forma összefüggéseinek megismertetése.
- A főbb zenei műfajok, stílusok sajátosságainak, a zeneirodalom nagy korszakainak, népünk zenéjének, a zene történetének, az előadóművészet és a zeneirodalom nagy egyéniségeinek megismertetése.
- A kortárs zene befogadására nevelés.
- A tanulók zenei ízlésének formálása, a tanuló rendszeres zenehallgatásra nevelése.
- A társművészetek iránti nyitottság kialakítása
- Tehetséggondozás
- esélyteremtés, szociokulturális hátrányok csökkentése
- A zenei pályát választó tanulók felkészítése szakirányú továbbtanulásra

A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A művészeti alapvizsgára bocsátás feltételei

Az alapfokú művészeti vizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészeti iskola utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

Az alapfokú művészeti vizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja

Az alapfokú művészeti vizsga követelményeit, vizsgafeladatait - valamennyi vizsga tantárgy tekintetében - az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével az iskola helyi tantervében kell meghatározni.

Az alapfokú művészeti vizsga feladatait a követelmények alapján a vizsgát szervező intézmény állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbírálható legyen a tanuló felkészültsége és tudása. Az alapfokú művészeti vizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság elnökét és tagjait a vizsga szervezője bízza meg.

A művészeti alapvizsga lebonyolítása a vizsgáztató intézmény feladata.

Vizsga tantárgynak csak az a tantárgy választható, amelyet az intézmény pedagógiai programja szerint biztosít, valamint a tanuló a tantárgy tanításának utolsó évfolyamán az előírt tantárgyi követelményeknek eleget tett.

Az alapfokú művészeti vizsga tantárgyai

Az alapfokú művészeti vizsga tantárgyai

Az alapfokú művészeti vizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. Az alapfokú művészeti vizsgán az „A” tagozatos tanuló választhat írásbeli, vagy szóbeli vizsga között. Gyakorlati vizsgát minden tanulónak kell tennie.

1. írásbeli vizsga tantárgya:

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „A” tagozat: szolfézs kötelező, vagy szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet

BAPTISTA OKTATÁS

- Szolfézs főtárgy „A” és „B” tagozat: szolfézs
- Zenetörténet-zeneirodalom főtárgy („A” tagozat): zenetörténet-zeneirodalom
- Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): zeneelmélet
- Kamarazene főtárgy („A” tagozat): szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet

2. Szóbeli vizsga tantárgya

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „A” tagozat: szolfézs kötelező, vagy szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet

- Szolfézs főtárgy „A” és „B” tagozat: szolfézs
- Zenetörténet-zeneirodalom főtárgy („A” tagozat): zenetörténet-zeneirodalom
- Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): zeneelmélet
- Kamarazene főtárgy („A” tagozat): szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet

3. Gyakorlati vizsga tantárgya

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „A” és „B” tagozat, kamarazene főtárgy („A” tagozat): főtárgy Szolfézs „A” és „B” tagozat, zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): tanult hangszer

A vizsgák ideje:

Hangszeres főtárgyak

- Gyakorlati vizsga „A” tagozat minimum 10 perc „B” tagozat minimum 10 perc

Elméleti tantárgyak

- „A” tagozat: írásbeli: minimum 45 perc; vagy szóbeli: minimum 10 perc
- „B” tagozat: írásbeli: minimum 45 perc; és szóbeli: minimum 15 perc

Szolfézs főtárgy

Gyakorlati vizsga:

- „A” tagozat minimum 10 perc
- „B” tagozat minimum 10 perc

Elméleti vizsga:

- „A” tagozat írásbeli: minimum 45 perc; vagy szóbeli: minimum 10 perc
- „B” tagozat írásbeli: minimum 45 perc; és szóbeli: minimum 15 perc

Zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet főtárgy („A” tagozat)

- Gyakorlati vizsga: minimum 10 perc
- Elméleti vizsga: írásbeli: minimum 45 perc; vagy szóbeli: minimum 10 perc

Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat)

BAPTISTA OKTATÁS

- Gyakorlati vizsga: minimum 10 perc
- Elméleti vizsga: írásbeli: minimum 45 perc; és szóbeli: minimum 10 perc

Ha a tanuló az elméleti vizsgán a főtárgyhoz kapcsolódó témakörök feladataiból összeállított kérdések alapján ad számot tudásáról, a vizsga időtartama („A" tagozat) Elméleti vizsga, írásbeli: minimum 45 perc, vagy szóbeli minimum 10 perc

Kamarazene főtárgy („A" tagozat)

- Gyakorlati vizsga: minimum 10 perc

Előrehozott vizsga

Az alapfokú művészeti iskola tanulói számára előrehozott vizsga is szervezhető.

Előrehozott alapfokú művészeti vizsga, illetve művészeti záróvizsga az egyes tantárgyra előírt iskolai tanulmányi követelmények teljesítése után, a tanulói jogviszony fennállása alatt, az iskolai tanulmányok teljes befejezése előtt szervezhető.

A művészeti alapvizsga egyes részei alóli felmentés

Mentesülhet az adott tantárgyból az alapfokú művészeti vizsga, illetve a művészeti záróvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen - egyéni versenyzőként - az adott tanévben döntőbe került.

Ha a tanuló már rendelkezik a zeneművészeti ág valamelyik tanszakán megszerzett alapfokú művészeti vizsgával, illetve a művészeti záróvizsgával, akkor az adott tantárgyakból a vizsga alól felmentés adható.

Az alapfokú művészeti vizsga minősítése

A tanuló teljesítményét alapfokú művészeti vizsgán, a vizsga tantárgyait külön-külön osztályzattal kell minősíteni.

Amennyiben az intézmény előrehozott alapfokú művészeti vizsgát, úgy annak eredményét az alapfokú művészeti vizsgán figyelembe kell venni.

Az alapfokú művészeti vizsga eredményét a vizsga tantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a főtárgyból kapott osztályzat a döntő.

Eredményes alapfokú művészeti vizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsga tantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.

Sikertelen a vizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott.

Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

Fafúvós tanszak

FURULYA

Az alapfokú művészetoktatás furulya tantárgyának hangszere a barokk (angol) fogású hangszer.

BAPTISTA OKTATÁS

A furulyatanítás általános céljai, feladatai

- Ismertesse meg a tanulókkal (életkoruknak megfelelő szinten)
- a furulya lehetőségeit, saját irodalmát és a furulyán is játszható egyéb művek minél szélesebb körét,
- hangszerük történetét, akusztikai sajátosságait, a furulyairodalom legkiemelkedőbb alkotó- és előadóművészeit,
- a furulyacsalád egyéb tagjait és a rokon hangszereket.

Alakítson ki könnyed hangszerkezelést:

- megfelelő légzéstechnikát, helyes befúvásmódot, test-, hangszer- és kéztartást, billentést és tudatosítsa ezeket,
- dinamikailag árnyalt, telt, színes, kifejező furulyahangot,
- differenciált hangindítást és hanglezárást,
- megfelelő tempójú repetíciót,
- laza, egyenletes ujjtechnikát,
- pontosan összehangolt nyelv- és ujjmozgást.

A fentiek eléréséhez gyakoroltasson rendszeresen

- tartott hangokat állandó és változó dinamikával, az intonáció lehetőség szerinti megtartásával,
- hangsorokat, fokozatosan táguló hangterjedelemben, különböző figurációkkal,
- a felmerülő technikai problémáknak megfelelő mozdulatsorokat, ujjgyakorlatokat,
- tegye jártassá a tanulót a furulyairodalom javát képező reneszánsz és barokk művek díszítésében.

Fordítson figyelmet

- a furulyázni tanulók alapfunkcióinak gondos megalapozására,
- a céltudatos gyakorlási módszer kialakítására,
- a lapról olvasási készség fejlesztésére,
- a különböző alaphangú furulyák használatakor az abc-s névvel történő helyes (nem transzponáló) olvasásra,
- a tudatos zenei memorizálásra,
- a művek zeneileg igényes kidolgozására,
- az eredeti furulyairodalom mellett más zenei korszakok műveinek megismertetésére,
- a rendszeres társas muzsikálásra.

Tanítsa meg a tanulót a hangszer ápolására.

Előképző évfolyamok

1. évfolyam

A zeneiskola 1. évfolyamának tanterve a 8 éves tanulók (általános iskola 3. évfolyam) életkori sajátosságainak figyelembevételével készült. Az ennél fiatalabb tanulókkal szemben nem támaszthatók ugyanazok a követelmények.

Fejlesztési feladatok

BAPTISTA OKTATÁS

A tanulók értelmi, érzelmi és fizikai fejlettségéhez alkalmazkodva az előképző célja a tanuló hangszeres készségének, zenei érzékének felmérése.

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangszer részei, összeállítása.
- Egyszerű ritmusértékek és ütemsúlyok.
- Különböző játékmód és hangindítások.
- A játszott anyagban előforduló tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A helyes légzéstechnika elsajátítása, fejlesztése.
- Játék a hangszer fejével.
- Helyes test-, hangszer- és kéztartás kialakítása, a bal hüvelykujj megfelelő helyzeteinek mielőbbi pontos begyakorlása
- A helyes gyakorlás és memorizálás módjai kottával és kotta nélkül.

Ajánlott tananyag

- Lőrincz-Paragi: Furulya ABC (EMB 14090)
- Béres: Furulyaiskola I. (EMB 5406)
- Markovich J.: GRADUS a barokk furulyához 1.

Gyermekdalok, népdalok

Követelmények

- Jól megalapozott testtartás, légzés, hangindítás, hüvelykujjtechnika.
- A tanult hangkészlet biztonságos olvasása és fogásainak ismerete.
- Gyermekdalok, népdalok és egyszerűbb táncok értelmesen tagolt megszólaltatása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Négy gyermekdal, illetve egyéb dallam a tanult hangterjedelemben kotta nélkül.

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

A tanulók értelmi, érzelmi és fizikai fejlettségéhez alkalmazkodva az előképző célja a hangmagasság, ritmus iránti fogékonyságának, zenei memóriájának fejlesztése, aktivitásának, kreativitásának kibontakoztatása, az életkornak megfelelően játékos formában ritmikus mondókák, ütőhangszerek, esetleg táncmozgások segítségével. Feladata olyan alapokat adni, melyekre az 1. évfolyam tananyaga szilárdan támaszkodhat.

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangszer részei, összeállítása.
- Egyszerű ritmusértékek és ütemsúlyok.
- Különböző játékmód és hangindítások.
- A játszott anyagban előforduló tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások.

A hangszerkezelés fejlesztése

BAPTISTA OKTATÁS

- A helyes légzéstechnika elsajátítása, fejlesztése.
- Helyes test-, hangszer- és kéztartás kialakítása, a bal hüvelykujj megfelelő helyzeteinek mielőbbi pontos begyakorlása.
- Az ismert hangterjedelmen belül lehetőleg intenzív, lebegésmentes hang elérése.
- A helyes gyakorlás és memorizálás módjai kottával és kotta nélkül.

Ajánlott tananyag

- Lőrincz-Paragi: Furulya ABC (EMB 14090)
- Béres: Furulyaiskola I. (EMB 5406)
- Markovich J.: GRADUS a barokk furulyához 1.

Gyermekdalok, népdalok

Követelmények

- Jól megalapozott testtartás, légzés, hangindítás, hüvelykujjtechnika.
- A tanuló kizárólag helyes beidegződésekkel rendelkezzen.
- A tanult hangkészlet biztonságos olvasása és fogásainak ismerete.
- Gyermekdalok, népdalok és egyszerűbb táncok értelmesen tagolt megszólaltatása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Négy gyermek- vagy népdal, illetve egyéb dallam a tanult hangterjedelem minél teljesebb igénybevételével, kotta nélkül.

Alapfokú évfolyamok „A” tagozat

1. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangszer részei, összeállítása.
- Különböző ritmusértékek, pontozások, ütemsúlyok, felütés.
- A játékmód és az artikuláció alapfogalmai, különböző hangindítások és hanglezárás nyelvvel.
- A játszott anyagban előforduló tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások stb.
- A szerkezet és tagolás alapfogalmai (motívum, zenei sor stb.).

A hangszerkezelés fejlesztése

- A helyes légzéstechnika elsajátítása és állandó fejlesztése.
- Helyes test-, hangszer- és kéztartás kialakítása, a bal hüvelykujj megfelelő helyzeteinek mielőbbi pontos begyakorlása (a tartófunkció kialakulásának elkerülése érdekében).
- Hangképzés, különböző hosszúságú hangok.
- A dü és tü hangindítások, valamint hanglezárás nyelvvel.
- A helyes gyakorlás és memorizálás módjai.
- A társas muzsikálás kezdetei, esetleg a tanár vagy zongorakísérő közreműködésével is.

Ajánlott tananyag

BAPTISTA OKTATÁS

- Lőrincz-Paragi: Furulya ÁBC
- Béres: Furulyaiskola I.
- Markovich J.: GRADUS a barokk furulyához 1.

Gyermekdalok, népdalok

Követelmények

- A hangszer helyes összeállítása és ennek önálló ellenőrzése.
- Jól megalapozott testtartás, légzés, hangindítás, hüvelykujjtechnika.
- A tanult hangkészlet és ritmusok biztonságos olvasása, valamint a hangkészlet fogásainak ismerete.
- Gyermekdalok, ritmikus népdalok és egyszerűbb táncdarabok értelmesen tagolt megszólaltatása (kotta nélkül is).

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két-három népdal, kotta nélkül.
- Egy-két könnyű tánctétel kísérettel, lehetőleg kotta nélkül.

2. évfolyam „A" tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

- Az eddig tanult hangkészlet bővítése, főfogásokkal is könnyen játszható trillák.
- Az artikulációk szerepe a furulyajátékban.
- Tizenhatodok, nyolcad szünet, nyújtott ritmus, nyolcad felütés.
- Régi és új stílusú magyar népdalok.
- A játszott anyag formai elemzése az életkornak megfelelő szinten: azonosság, hasonlóság, különbségek felismerése stb.

A hangszerkezelés fejlesztése

- - Az alapfunkciók (testtartás, légzéstechnika, kéztartás) állandó ellenőrzése és fejlesztése.
- - Tartott hangok gyakorlása minimális crescendo-decrescendo-val.
- - A hangindítás és hangismétlés gyorsítása a nyelv lazaságának megőrzésével.
- - Társas zenélés: furulya kísérettel, duók.

Ajánlott tananyag

- Markovich J.: GRADUS a barokk furulyához 2.
- Bali J.: Furulyaiskola I.
- Béres J.: Furulyaiskola I., II.
- Keuning, Hans P.: 30 simple studies
- Giesbert, F. J.: 77 Daily Exercises
- Anonymus: Allemande
- Anonymus: Angol tánc
- Anonymus: Hajdútánc
- Anonymus: Rondo

BAPTISTA OKTATÁS

- Bach, J. S.: Menuett
- Purcell, H.: A pásztor

Követelmények

- Jól értelmezhető beintés a kamarapartner felé.
- Jól megalapozott testtartás, légzés, hangindítás, hüvelykujjtechnika.
- A tanult hangkészlet biztonságos olvasása és fogásainak ismerete.
- A tü-dü hangindítások zökkenőmentes, de megszólalásában határozottan megkülönböztethető alkalmazása.
- Dúr skálák gyakorlása.
- Rövidebb lélegzetű etűdök.
- Egyszerűbb táncdarabok értelmesen tagolt megszólaltatása a már megismert artikulációk és trillák alkalmazásával, kotta nélkül is.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- - Skála lehetőleg figurációkkal kotta nélkül.
- - Egy népdal, kotta nélkül.
- - Egy etűd.
- - Két különböző karakterű tánctétel, kísérettel lehetőleg kotta nélkül.

3. évfolyam „A" tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- - A furulyacsalád tagjai és hangterjedelmük.
- - Az eddig tanult hangkészlet bővítése.
- - A játszott anyaghoz kapcsolódó trilla- és egyéb segédfogások.
- - A játszott anyagban előforduló új ritmusértékek, ütemfajták, tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások stb.
- - A játszott anyagban előforduló táncok jellegzetességei (pl. pavane, allemande, chorea, menüett stb.).

A hangszerkezelés fejlesztése

- - A tü, dü, rü artikulációk és a belőlük alkotott összetett hangindítások állandó gyakorlása.
- - Hanglezárása száj kinyitásával.
- - Dúr és moll skálák c1-c3 hangterjedelemben.
- - Hosszabb zenei gondolatok egy levegővel játszása, szopránfurulyán.
- - Társas zenélés: furulya kísérettel, duók, triók.

Ajánlott tananyag

- Markovich J. GRADUS a barokk furulyához 3.
- Oromszegi O. 101 etűd, népdalvariáció és karakterdarab
- Sellner, J. Etüden für Oboe /I., II., III.
- Hinke, G. Praktische Elementarschule für Oboe

BAPTISTA OKTATÁS

- Keuning, H. P. 20 studies
- Rodgers, Ph. Sight reading exercises 118-150.
- Giesbert, F. J. 77 Daily Exercises
- Anonymus: Lassú tánc
- Bach, J. S.: Menuett
- Bach, J. S.: Menuett
- Bach, J. S.: Polonaise
- Pepusch, J. Chr.: C-dúr szonáta III-IV. tétel (6 szopránszonáta/1.)
- Purcell, H.: Bourrée

Követelmények

- Jól megalapozott testtartás, légzés, hangindítás, hanglezárás, hüvelykujjtechnika.
- A tanult hangkészlet biztonságos olvasása és fogásainak ismerete.
- Egyszerűbb szabad díszítések a kottakép alapján.
- Társas zenélésnél hangolás tanári segítséggel.
- Parlando népdalok (szöveggel is) és egyszerű tánctételek értelmesen tagolt megszólaltatása, a már megismert artikulációk és trillák alkalmazásával, hangsorok, mérsékelt tempójú rövidebb etűdök (kotta nélkül is).

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Skála figurációkkal (tercek, hármashangzat), kotta nélkül.
- Egy etűd.
- Két különböző karakterű előadási darab, trillákkal, kísérettel lehetőleg kotta nélkül.

4. évfolyam „A" tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A játszott anyaghoz kapcsolódó trilla- és egyéb segédfogások.
- A hangmagasság és az artikulációs magánhangzók összefüggéseinek tudatosítása.
- A megfelelő artikuláció megválasztásának szempontjai.
- Könnyebb ékítések a trillákon kívül: mordent, parántrilla, előkék.
- A játszott anyagban előforduló új tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások stb.
- A játszott anyagban előforduló táncok jellegzetességei (pl. gagliarda, gavotte, siciliano stb.).
- „F" alapú furulya bevezetése, fogásai és olvasása hangzó magasságban.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A t, d, r artikulációk és a belőlük alkotott összetett hangindítások állandó gyakorlása.
- Staccato-játék nyelvzárással.
- Dúr és moll skálák c1-d3 tercekkel, hármashangzat-felbontásokkal, az eddig tanult artikulációkkal.
- Az„F"-alapú furulya használatának gyakorlása.

BAPTISTA OKTATÁS

- Kézfunkciók (különösen a bal hüvelykujj) fokozott ellenőrzése az altfurulya bevezetésekor.
- A „rekesz”-légzés és támasz állandó ellenőrzése, különös tekintettel az altfurulya megnövekedett levegő-szükségletére.
- Társas zenélés: furulya kísérettel, duó, trió.

Ajánlott tananyag

- Giesbert, F. J.: 77 Daily Exercises
- Hinke, G.: Praktische Elementarschule für Oboe
- Keuning, H. P.: 20 studies
- Keuning, H. P.: 10 difficult studies
- Keuning, H. P.: 25 studies
- Keuning, H. P.: 40 simple studies
- Linde, H. M.: Die kleine Übung (Tägliche Studien für....)
- Markovich J.: GRADUS a barokk furulyához 3.
- Oromszegi O.: 101 etűd, népdalvariáció és karakterdarab
- Sellner, J.: Etüden für Oboe /I., II.
- Fesch, W. de: G-dúr szonáta III., IV. tétel
- Pepusch, J.Chr.: d-moll szonáta III-IV. tétel (6 szopránszonáta/4.)
- Telemann, G. Ph.: G-dúr Partita VI. Aria (Tempo di Minuet)
- Telemann, G. Ph.: Menuett
- Vivaldi, A.: Largo
- Händel, G. Fr.: F-dúr szonáta III., IV tétel
- Lavigne, Ph. de: Gaiment
- Loeillet, J. B. John: op. 3/2 d-moll szonáta III., IV tétel
- Somis, G. B.: Allegro

Követelmények

- A összetett hangindítások gördülékeny alkalmazása a tanár útmutatása alapján.
- „F”-alapú furulya használata.
- Melodikus vagy összhangzatos moll hangsorok gyakorlása.
- A fogástáblázat önálló használata.
- A tanuló alkalmazzon minimális dinamikát a zenei motívumok és kisebb zenei egységek megformálására, a tanár útmutatásai alapján, legyen képes változó nyomáserősségű levegővezetésre.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- - Skála: figurációkkal (tercek, hármashangzat), kotta nélkül.
- - Egy etűd.
- - Két szonátatétel trillákkal, kísérettel lehetőleg kotta nélkül.

5. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

BAPTISTA OKTATÁS

- - A játszott anyaghoz kapcsolódó trilla- és egyéb segédfogások.
- - A trillatáblázat használata.
- - Inégal játék fogalma, szerepe a furulyajátékban.
- - A játszott anyagban előforduló új tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások stb.
- - A játszott anyagban előforduló új tánctípusok jellegzetességei (pl. gigue, rigaudon stb.).

A hangszerkezelés fejlesztése

- - Gyakorlás szoprán- és altfurulyán is.
- - Az artikulációkés a belőlük alkotott összetett hangindítások állandó gyakorlása.
- - Hangsorok gyakorlása lehetőleg altfurulyán.
- - Hosszabb zenei gondolatok egy levegővel való játéka altfurulyán.
- - Lapról olvasás az előző év anyagának megfelelő nehézségi fokon, szoprán- és altfurulyán.
- - Társas zenélés: furulya kísérettel, duó, trió, furulyanégyes.

Ajánlott tananyag

- Kállay G. Hang nemgyakorló szopránfurulyára
- Keuning, H. P. 10 difficult studies
- Keuning, H. P. 25 studies
- Keuning, H. P. 12 difficult studies
- Kölz, E. M. I Essercizi per il Flauto dolce
- Sellner, J. Etüden für Oboe/ IV. V.
- Winterfeld, L. Höffer v. Zwölf Etüden für Altblockflöte
- Corelli, A: Sarabande
- d'Hervelois, L. de Caix: La Tubeuf
- Loeillet, J. B.: e-moll szonáta I., II. tétel op. 3/7
- Loeillet, J. B.: F-dúr szonáta (szopránkiadásból 3/2.)
- Pepusch, J. Chr.: G-dúr „altszonáták" 6/3. szopránon
- Telemann, G. Ph.: II. G-dúr Partita - tételek
- Lavigne, Ph. de: Rondeau - Tambourin I., II.
- Marcello, B.: B-dúr szonáta op. 2/7 III., IV., V tétel
- Marcello, B.: d-moll szonáta op. 2/2
- Telemann, G. Ph.: F-dúr szonáta II., I. tétel

Követelmények

- Az egyszerűbb hangnemekhez tartozó fontosabb trillák ismerete.
- Mordent, paránytrilla, előkék alkalmazása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Skála figurációkkal (tercek, hármashangzat), kotta nélkül.
- Egy etűd.
- Két szonáta- vagy szvittétel trillákkal és egyéb egyszerűbb ékesítésekkel, kísérettel, lehetőleg kotta nélkül.

6. évfolyam „A" tagozat

BAPTISTA OKTATÁS

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A furulya története és különböző stíluskorszakokban betöltött szerepe.
- A népi furulya és a furulya (blockflöte) közti különbség.
- A játszott anyaghoz kapcsolódó trilla- és egyéb segédfogások.
- A játszott anyagban előforduló új tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások stb.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Hangsorok gyakorlása altfurulyán.
- Kromatikus skála.
- Lapról olvasás az előző év anyagának megfelelő nehézségi fokon szoprán- és altfurulyán.
- Társas zenélés: furulya kísérettel, duó, trió, furulyanégyes, triószonáták.

Ajánlott tananyag

- Kállay G. Hang nemgyakorló szopránfurulyára
- Keuning, H. P. 10 difficult studies
- Keuning, H. P. 25 studies
- Keuning, H. P. 12 difficult studies
- Kölz, E. M. I Essercizi per il Flauto dolce
- Sellner, J. Etüden für Oboe/ IV. V.
- Winterfeld, L. Höffer v. Zwölf Etüden für Altblockflöte
- Bach, J. S.: Gavotte, Bourrée D-dúr
- Fesch, W.: G-dúr szonáta I., II. tétel
- Händel, G. Fr.: Menuett
- Loeillet, J. B.: h-moll szonáta op. 3/10
- Telemann, G. Ph.: I. B-dúr Partita - tételek
- Bellinzani, P. B.: C-dúr szonáta op. 3/3
- Händel, G. Fr.: C-dúr szonáta III., IV. tétel
- Telemann, G. Ph.: B-dúr szonáta III., IV. tétel
- Veracini, Fr. M.: G-dúr szonáta I., II. tétel (12/2)

Követelmények

- A trillatáblázat önálló használata.
- Egyszerűbb trillák forgódíszítéssel.
- A tanuló alkalmazzon önállóan minimális belső dinamikát zenei motívumok és kisebb zenei egységek megformálására.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Skála figurációkkal (tercek, hármashangzat), kotta nélkül,
- Egy etűd,
- Két szonáta- vagy szvittétel, trillákkal és egyéb egyszerűbb ékesítésekkel illetve dallami díszítésekkel, kísérettel, lehetőleg kotta nélkül.

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

BAPTISTA OKTATÁS

„A” tagozat

A tanuló

- legyen képes a zenei anyagot életkorának, egyéni képességeinek és készségeinek megfelelő hangszerkezeléssel, kotta- és stílushűen, értelmesen tagolva, kifejezően megszólaltatni,
- rendelkezzék a játszott zenei anyag megszólaltatásához szükséges koncentrálóképességgel,
- legyen tisztában a hangszerkezelés alapvető tudnivalóival, alkalmazza tudatosan a helyes légzéstechnikát, befúvásmódot, billentést stb.,
- legyen képes a hangok biztonságos megszólaltatására a furulya klasszikusan értelmezett hangterjedelmében f g3-ig (in F),
- legyen jártas mind a C, mind az F alaphangú hangszer használatában,
- tudjon dinamikailag árnyalt, kulturált, kifejező hangot képezni,
- alkalmazza játékában a hangindítás, elválasztás és hangbefejezés különböző módjait, többek között a t, r, d hangindításokat és ezek különböző kombinációit,
- törekedjék játékában a tiszta intonációra, javítsa tudatosan hangszere intonációs hibáit, rendelkezzék az alapfokon játszott zenei anyag megszólaltatásához szükséges ujjtechnikával,
- tudjon önállóan hangolni,
- a tanár útmutatásai alapján legyen képes a különböző zenei kifejezőeszközök alkalmazására (artikuláció, agogika, díszítés, lassítás, hangsúlyozás stb.), az új darabok egyszerűbb dallami díszítésére,

Ismerje

- az f-g3 (in F), hangterjedelem valamennyi hangjának fogását, a leggyakoribb segédfogásokat,
- a hangszer ápolásának karbantartásának alapvető feladatait, és végezze ezeket önállóan,
- a tanult anyagban előforduló tempo- és karakterjelzéseket, egyéb előadási jeleket, zenei műszavakat és ezek jelentését,
- a tanult előadási darabok zeneszerzőinek nevét, a művek címét, és tudja helyesen kiejteni és leírni azokat,
- a furulya történetét, rokon hangszereit,
- a furulya szerepét különböző zenei korszakokban.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló legyen képes tudásáról számot adni az alábbiak pódiumon történő bemutatásával:

- dúr és moll skálák 3#, 4b előjegyzésig, tercekkel, hármashangzat- és dominánsszeptim négyeshangzat-felbontásokkal, minimum az f1-g3 (in F) hangterjedelem teljes kihasználásával,
- két etűd vagy egy variációsorozat,
- legalább két tétel egy nagybarokk szonátából vagy versenyműből.

BAPTISTA OKTATÁS

Az alapfokú művészeti vizsga követelményei

Művészeti alapvizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

- A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama

Furulya főtárgy

- „A" tagozat: minimum 10 perc
- „B" tagozat: minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A" tagozat

- Egy etűd vagy technikai jellegű mű szoprán-vagy altfurulyán; Kállay G.: Hangnemgyakorló, Baroque Solo Book-ból könnyebb darabok, Giesbert: Furulyaiskola 2. rész (Schott) nehézségi szintjén.
- Előadási darab két különböző karakterű tétele, az egyik tétel választható kamaraműből is; Anon: Greensleeves to a Ground, Marcello szonáták, Loeillet de Gant: Szonáták Op. 1 és op. 3, Vivaldi: F-dúr szonáta RV 52, d-moll RV 36., Telemann: F-dúr szonáta ,
- kamaraművek: Boismortier: Leichte Duos (Schott), 6 Suite, Loeillet: 6 szonáta 2 furulyára, Naudot: Triószonáta, Czidra: Régi magyar táncok nehézségi szintjén. A vizsgaanyagot az etűd és a kamaramű kivételével lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációkés díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Akkordikus tanszak

GITÁR

Az alapfokú művészetoktatás „klasszikus gitár" tantárgyának hangszere a hat húros, nylonhúrozású, hagyományos akusztikus gitár.

A gitártanítás céljai, feladatai

BAPTISTA OKTATÁS

Tanítsa meg:

- A gitár részeit, felépítését, akusztikai sajátosságait.
- A gitár különböző behangolási módjait.
- A gitárjáték alapvető technikai elemeit: apoyando, tirando, arpeggio, törtakkordok fekvésváltás, kötések, barré, valamint a tompítás különféle lehetőségei jobb- és balkézzel egyaránt.
- A gitárirodalomban előforduló egyéb effektusok: üveghang (flageolett), glissando, tompított pengetés (etouffe), rasgueado, ütés, dobolás (tamb.) kivitelezését.
- A legato, tenuto, portato, staccato játékmód alkalmazásával az artikuláció megvalósítását.
- A játszott művek karakterének, tempó és dinamikai jellegzetességeinek kifejezését.
- A gitáron megszólaltatható főbb zenei stílusok előadási sajátosságait.
- A gitár, mint kísérőhangszer lehetőségeit: a leggyakrabban előforduló akkordokat és akkordfűzéseket.
- A hangszer karbantartási feladatok elvégzését.

Alakítsa ki és tudatosítsa az alábbiakat:

- Helyes test-, hangszer- és kéztartás.
- Laza kar- és ujjtechnika.
- A két kéz pontosan összehangolt mozgása.
- Helyes fogástechnika, differenciált pengetés.
- Összességében könnyed hangszerkezelés.

Gyakoroltasson rendszeresen:

- Az adott technikai elem tanításának megfelelő mechanikus ujjgyakorlatokat, mozdulatsorokat.
- Az elméleti ismeretekkel összhangban hangsorokat, skálákat, különböző pengetési- és ritmusvariációkkal is.
- Arpeggio gyakorlatokat.
- A felmerülő technikai problémának megfelelő etűdöket.

Ösztönözze a tanulókat:

- Játéktechnikájuk folyamatos fejlesztésére, gondozására, ezen belül kiemelten a szép gitárhangszín kialakítására.
- Céltudatos gyakorlási módszer kialakítására.
- A rendszeres társas muzsikálásra.

Fordítson figyelmet:

- A precíz hangszerhangolásra.
- A művek igényes kidolgozására technikai és zenei szempontból egyaránt.
- A tudatos zenei memorizálásra.
- A lapról játékra, mindig az előző év nehézségi szintjén gyakoroltatva.

Előképző évfolyamok

1. évfolyam

BAPTISTA OKTATÁS

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A tanuló ismerkedjen meg - életkorának megfelelő szinten - a gitár részeivel és felépítésével.
- Vonalak, vonalközök számozása, violinkulcs.
- Ütemvonal, kettősvonal, ismétlőjel. 2/4-es, 3/4-es, 4/4-es ütem.
- Hangértékek és szünetjelek: egész, fél, negyed, nyolcad.
- A megtanult törzshangok ábécés nevei.
- A húrok számozásának, valamint a jobb és balkéz ujjazatának megismerése a tanult zenei anyaggal párhuzamosan.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A helyes testtartás, hangszertartás és kéztartás kialakítása.
- A szabad és a ráhúzott pengetés (tirando, apoyando) megtanítása üres húrokon, továbbá az arpeggio pengetés p-i-m-a ujjakkal.
- Szünetek játéka az üres húrok tompításával. (Bal, majd jobb kézzel.)
- Törzshangok megtanítása az első fekvésben.

Ajánlott tananyag

- Puskás T.: Gitáriskola
- Nagy E.-Mosóczi M.: Gitáriskola I.
- Szendrey-Karper L: 50 magyar népdal

Követelmények

- Kétféle ritmusértéket (negyedet, nyolcadot) tartalmazó egyszólamú gyermekdalok és egyszerű népdalok játéka legalább pentaton, pentachord hangterjedelemben.
- Olyan könnyű gyakorlatok elsajátítása, melyekben gyakran fordulnak elő üres húrok.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Két népdal, illetve gyermekdal,
- Egy könnyű etűd, vagy előadási darab, melyben gyakran fordulnak elő üres húrok.

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A tanuló ismerkedjen meg - életkorának megfelelő szinten- a gitár részeivel és felépítésével.
- Vonalak, vonalközök számozása, violinkulcs.
- Ütemvonal, kettősvonal, ismétlőjel. 2/4-es, 3/4-es, 4/4-es ütem.
- Hangértékek és szünetjelek: egész, fél, negyed, nyolcad.
- Forte és piano.
- Az ütemhangsúly.
- A megtanult törzshangok ábécés nevei.

BAPTISTA OKTATÁS

- A húrok számozásának, valamint a jobb és balkéz ujjazatának megismerése a tanult zenei anyaggal párhuzamosan.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A helyes testtartás, hangszertartás és kéztartás kialakítása.
- A szabad és a ráhúzott pengetés (tirando, apoyando) megtanítása üres húrokon, továbbá az arpeggio pengetés p-i-m-a ujjakkal.
- Ostinato és dudabasszus kíséret
- Szünetek játéka az üres húrok tompításával. (Bal, majd jobb kézzel.)
- Törzshangok megtanítása az első fekvésben.
- Hangos-halk játék. Hangsúlyos hang játéka.
- A többszólamúság lehetőség szerinti megtanítása együttpengetés nélkül.

Ajánlott tananyag

- Puskás T.: Gitáriskola
- Nagy E.-Mosóczi M.: Gitáriskola I.
- Szendrey-Karper L: 50 magyar népdal

Követelmények

- Kétféle ritmusértéket (negyedet, nyolcadot) tartalmazó egyszólamú gyermekdalok és egyszerű népdalok játéka legalább pentaton, pentachord, hexachord hangterjedelemben.
- Népdalfeldolgozások ostinato, vagy dudabasszus kísérettel.
- Olyan könnyű darabok elsajátítása, melyekben gyakran fordulnak elő üres húrok.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Két népdal, illetve gyermekdal,
- Két etűd, vagy előadási darab, melyben gyakran fordulnak elő üres húrok.

Alapfokú évfolyamok „A” tagozat

1. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A tanuló ismerkedjen meg a gitár részeivel és felépítésével.
- Vonalak, vonalközök számozása, violinkulcs.
- Ütemvonal, kettősvonal, ismétlőjel. 2/4-es, 3/4-es, 4/4-es ütem.
- Hangértékek és szünetjelek: egész, fél, negyed, nyolcad.
- Pontozott hangok, nyújtott és éles ritmus.
- Primo-secondo, Da Capo al Fine.
- A dinamika fogalma. Forte, mezzoforte és piano.
- Az ütemhangsúly.
- A megtanult hangok ábécés nevei, előjegyzések, módosított hangok.
- Kis- és nagyszekund.

BAPTISTA OKTATÁS

- A húrok számozásának, valamint a jobb és balkéz ujjazatának megismerése a tanult zenei anyaggal párhuzamosan.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A helyes testtartás, hangszertartás és kéztartás kialakítása, stabilizálása
- A szabad és a ráhúzott pengetés (tirando, apoyando) megtanítása, továbbá az arpeggio pengetés p-i-m-a ujjakkal.
- A többszólamúság megtanítása együttpengetés nélkül, majd együttpengetéssel.
- Együttpengetés két ujjal, különböző variációkban.
- Kétszólamú dallam-kíséret játék együttpengetéssel
- Szünetek játéka az üres húrok tompításával.
- Törzshangok megtanítása az első fekvésben.
- Előjegyzés nélküli modális hangsorok játéka az első fekvésben.
- Módosított hangok tanulása a zenei anyagnak megfelelően. C-dúr, G-dúr, F-dúr, a-moll, e-moll, d-moll hangsorok játéka az első fekvésben.
- Tanítsuk meg a zenei nyitás-zárás és a helyes hangsúlyok alkalmazását. Dinamikai váltás tanítása.

Ajánlott tananyag

- Puskás T.: Gitáriskola
- Nagy E.-Mosóczi M.: Gitáriskola I. II.
- Szendrey-Karper L: Gitárgyakorlatok I.
- Szendrey-Karper L: 50 magyar népdal
- Fodor - Marnitz - Vass: Gitáros képeskönyv

Követelmények

- Egyszólamú népdalok eljátszása p, illetve i-m-a ujjakkal, tirando, vagy apoyando, váltott pengetéssel.
- Könnyű kétszólamú népdalfeldolgozások és előadási darabok együttpengetéssel.
- A többszólamúság megjelenésével - az egész tanulási folyamatban - ügyeljünk a gondos szólamvezetésre a ritmusértékek szólamonkénti pontos betartásával.
- Könnyű arpeggio pengetésű etűdök, előadási darabok sok üres húrral.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Egy magyar népdal,
- Egy etűd, melyben megtalálható az arpeggio valamilyen formája,
- Két előadási darab, melyben megvalósul az együttpengetéses kétszólamúság.

2. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Tanítsuk meg a darabokban előforduló új ütembeosztásokat (3/8, 6/8)
- A darabokban előforduló hangnemek ismerete.

BAPTISTA OKTATÁS

- Ismerje a tanuló a tizenhatod értékű hangot és szünetjelet, a pontozott nyolcadértéket, a triolát és a szinkópát.
- Fontos a tanult darabok szerkezeti (formai) elemzése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Játsszon a tanuló kétoktávos F- és G-dúr skálát az első fekvésben.
- Gyakoroltassunk egy-egy húron kromatikus ujjgyakorlatokat.
- A második fekvés és az egyszerű fekvésváltás megismerése.
- A kettősfogások gyakorlása, fejlesztése.
- Az együttpengetés és az arpeggio továbbfejlesztése könnyű kétszólamú darabokban.
- Kezdjük el az artikuláció tanítását és alkalmazását a művekben.
- Tanítsuk meg és alkalmazzuk a hangszínváltást.
- Tanítsuk meg a természetes üveghangokat a XII. érintőnél.

Ajánlott tananyag

- Nagy E.-Mosóczi M.: Gitáriskola II., III.
- Szendrey-Karper L: Gitárgyakorlatok II., III.
- Fodor-Marnitz-Vass: Gitáros képeskönyv

Követelmények

- Könnyű kétszólamú darabok eljátszása.
- Az arpeggio pengetés egyszerű darabokban (pl. Carulli, Carcassi, Sor).
- Lapról játék az előző év nehézségi szintjén.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Egy etűd,
- Három különböző jellegű darab.

3. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Ismerje meg a tanuló a gitár rövid történetét.
- A darabokban előforduló hangnemek ismerete.
- A darabokban előforduló összetettebb ritmusképletek ismerete.
- A dúr és moll hármashangzat felépítése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A scordatura használatának bevezetése; folytatása a további években.
- Tanítsuk meg az ötödik fekvés hangjait.
- Játszassuk a kétoktávos G-dúr skálát második fekvésben és a C-dúr skálát ötödik fekvésben, harmadik húrról indítva.
- Tanítsuk meg és gyakoroltassuk a legegyszerűbb kötéseket bal kézzel (elpengetés, ráütés), és alkalmazni könnyű darabokban.
- Fontos a hármasfogások tanítása és gyakorlása.

BAPTISTA OKTATÁS

- Tanítsuk meg a kisbarrét 2, majd 3 húron.
- Tanítsunk egyszerű mechanikus ujjgyakorlatokat ismétlődő mozgásokkal.
- Tanítsuk meg a természetes üveghangokat az V. és VII. érintőknél.
- Fontos a sul ponticello és sul tasto játék, továbbá a dinamikai árnyalás (crescendo, diminuendo) megvalósítása.
- Kezdjük el a nem kívánt hangösszecsengések tompítását, kezdetben a domináns-tonika zárlatokban. (Pld. üres húron E-A,A-D)
- Balkéz fogás-sémával összekapcsolt arpeggio gyakorlatok tanítása és játéka az ötödik fekvésig.

Ajánlott tananyag

- Nagy E.-Mosóczi M.: Gitáriskola III., IV
- Szendrey-Karper L: Gitárgyakorlatok II-IV.
- Fodor-Marnitz-Vass: Gitáros képeskönyv
- Repertoire gitárra (Ed. Mus. Z.14445)

Követelmények

- Egy adott technikai problémát feldolgozó etűd megvalósítása (pl. kötés, kisbarré).
- Az első fekvés összekapcsolása más fekvésekkel egy mérsékelt tempójú etűdben, vagy előadási darabban.
- Könnyű tánctétel jellegzetességeinek megvalósítása.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Egy etűd,
- Három különböző jellegű előadási darab.

4. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A modális hangsorok ismerete. Egyszerű harmóniai elemzés a tanár irányításával.
- Adominánsszeptim-akkord megismerése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Kezdjük el a prím és oktávhangolás tanítását üveghangokkal.
- Tanítsuk meg az hetedik fekvés hangjait.
- Kötések továbbfejlesztése (elpengetés, ráütés), és alkalmazása a darabokban. Játszani kell könnyű ékesítéseket is (pl. előke).
- Négyesfogások bevezetése.
- A barré továbbfejlesztése. Akkord fogások kis/tört barréval.
- Vibrato megtanítása.
- Tanítsuk meg a kétoktávos fekvésváltásos C-dúr skálát. Transzponáltassuk a G-dúr skálát a hetedik fekvésig.
- Folytassuk a nem kívánt hangösszecsengések tompításának tanítását.

BAPTISTA OKTATÁS

- Balkéz fogás-sémával összekapcsolt arpeggio gyakorlatok továbbfejlesztése a hetedik fekvésig.
- Tört-akkord játék megtanítása.

Ajánlott tananyag

- Nagy E.-Mosóczi M.: Gitáriskola III-V.
- Szendrey-Karper L: Gitárgyakorlatok IV-VI.
- Repertoire gitárra (Ed. Mus. Z.14445)
- F. Sor Op. 31-35.
- Puskás: Klasszikus etűdök gitárra
- Kováts: Könnyű darabok gitártanulóknak
- Brouwer: Etűdök I-V.

Követelmények

- Reneszánsz, barokk tánctételek és klasszikus darabok stílusos megszólaltatása.
- Terjedelmesebb etűd megtanulása.
- Rövid, könnyű XX. századi vagy kortárs darabok megtanulása.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Egy etűd,
- Három különböző stílusú előadási darab.

5. évfolyam „A" tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Hangszertörténeti ismeretek gyarapítása.
- Harmóniai elemzés az évfolyamnak megfelelő elméleti ismeretek alapján, a tanár irányításával.
- Beszélgetés a romantikus és a XX. századi zenéről a tanult darabok alapján.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Tanítsuk meg a kilencedik fekvés hangjait.
- Kötéses díszítések továbbfejlesztése.
- Gyakoroltassuk a kromatikus skálákat és hétfokú hangsorokat egy húron, fekvésváltással.
- Mechanikus kézügyesítők folyamatos gyakorlása.
- Kezdjük el a 6 húros nagybarré tanítását.
- A tört-akkord játék továbbfejlesztése.
- Folytassuk a nem kívánt hangösszecsengések tompításának tanítását a balkéz bevonásával is.
- Balkéz fogás-sémával összekapcsolt arpeggio gyakorlatok továbbfejlesztése a kilencedik fekvésig.
- Lényeges az ujjrendezés alapelveinek rendszeres megbeszélése.

Ajánlott tananyag

BAPTISTA OKTATÁS

- Nagy E.-Mosóczi M.: Gitáriskola IV-V.
- Szendrey-Karper L: Gitárgyakorlatok V-VIII.
- Repertoire gitárra (Ed. Mus. Z.14445)
- F. Sor Op. 31-35.
- Puskás: Klasszikus etűdök gitárra
- Aguado: Etűdök I.
- Marschner, Mertz, Paganini és Tarrega könnyebb darabjai.
- Kováts: Könnyű darabok gitártanulóknak
- Brouwer: Etűdök VI-X.
- Bartók-Szendrey: Gyermekeknek-ből könnyebb tételek.
- A Musica per Chitarra sorozat kiadványaiból az évfolyam nehézségi szintjének megfelelően válogatva.

Követelmények

- Mérsékelt tempójú etűd, amely magasabb fekvéseket is érint.
- Klasszikus tánctételek (pld. Sor Walzerek) előadása.
- Romantikus, (pld. Marschner: Bagatell) és XX. századi, vagy kortárs darabok (Pld. Brouwer Etűd VI-X.) eljátszása.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Egy etűd,
- Három különböző stílusú előadási darab, melyből az egyik romantikus, XX. századi, vagy kortárs darab.

6. évfolyam „A" tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangszeres és elméleti órákon szerzett ismereteken alapuló formai és harmóniai elemzés.
- Ismerje fel a tanuló a főbb zenei korszakokat stílusjegyeik alapján.
- Legyen képes a zenei formák (szvit- és szonátatételek) szerkezetének felismerésére és a tempók megállapítására tanári segítséggel.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Tanítsuk meg a háromoktávos dúr- és moll skálákat (E-dúr, e-moll).
- Stabilizáljuk, erősítsük meg a nagybarrét.
- Mechanikus kézügyesítők folyamatos gyakorlása.
- Törekedjünk a nem kívánt hangösszecsengések tompításának még differenciáltabb kivitelezésére.
- Balkéz fogás-sémával összekapcsolt arpeggio gyakorlatok továbbfejlesztése.
- Az önálló az ujjrendezés alapelveinek kialakítása.

Ajánlott tananyag

- Aguado: Etűdök

BAPTISTA OKTATÁS

- Carcassi Etűdök op. 60
- Giuliani: Etűdök
- Nagy E. - Mosóczi M.: Gitáriskola V.
- Szendrey-Karper L.: Gitárgyakorlatok VII-VIII.
- Repertoire gitárra (Ed. Mus. Z.14445)
- Régi spanyol muzsika
- Bach - Szendrey: 20 könnyű darab Bartók - Szendrey: Gyermekeknek Frescobaldi: Táncok és ária variációkkal stb. F. Sor: Etűdökop. 35, op. 31 Fodor - Marnitz - Vass: Klasszicizmus Brouwer: Etűdök VI-X. Faragó: Musica Ficta Pavlovits Dávid gitárdarabjai.

Követelmények

- Tudni kell a barokk szvit két különböző karakterű (gyors, lassú) tételét helyes tempóarányokkal játszani.
- Tanuljon meg a tanuló egy terjedelmesebb, vagy élénkebb tempójú etűdöt is.
- Játsszon a romantikus, XX. századi, és kortárs zeneszerzők műveiből.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Egy etűd,
- Három különböző stílusú előadási darab, melyből az egyik romantikus, XX. századi, vagy kortárs darab.

Billentyűs tanszak

ZONGORA

A zongoratanítás feladatai

Ismertesse meg a tanulókkal

- a zongora alapvető sajátosságait, felépítését, működésének elvét (kalapács-mechanika, pedálszerkezet, hangolás), akusztikai sajátosságait,
- a hangszer gazdag irodalmának legjelentősebb zeneszerzőit és előadóművészeit,
- a hangszer kialakulásának vázlatos történetét.

Alakítson ki

- a testarányoknak megfelelő elhelyezkedéssel természetes hangszerkezelést,
- megfelelő kéztartást,
- független játszóapparátust (ujjak, kar), a kezek önállóságával,
- rugalmas, laza ízületeket (váll, könyök, csukló, ujjtő),
- az adottságok alapján kiegyenlített zongoratechnikát (sima pozícióváltást, a kezek ügyes alá- és fölétevését),
- differenciált billentést, ujjvégérzetet.

Tegye képessé a tanulókat arra, hogy

- tudjon a billentyűzet teljes terjedelmében tájékozódni és azon játszani,

BAPTISTA OKTATÁS

- tudja a zongorajáték alapelemeit, játékformáit (skála, hármashangzat, futam, kettősfogás, tremolo, trilla, díszítés), a billentésmódokat (legato, staccato, tenuto, leggiero, portato, non legato) a zenei anyaghoz alkalmazni,
- tudja a zongorapedálokat megfelelően használni,
- a mű mondanivalójának megfelelően tudja kifejező hangon, hangszínben, hangerőben, gazdagon megszólaltatni a hangszert, a zenei karaktereket megvalósítani,

Fejlessze a tanuló

- muzikalitását a hajlékony, dinamikában árnyalt dallamformálással, a dallam és kíséret viszonyának igényes kimunkálásával, billentéskultúrával,
- zenei hallását, a tiszta intonációt, a melodikus, a polifon és funkciós hallást,
- metrum- és ritmusérzékét, az egyenletes tempótartását,
- kottaolvasási készségét, lapról játékát, memóriáját,
- hangszerkezelését, technikáját az ügyesítők, az ujjgyakorlatok, etűdök, skálák alkalmazásával.

Előképző évfolyamok

1. évfolyam

Az életkori és egyéni sajátosságok miatt a haladás üteme személyre szabott. Az oktatási programot és az alkalmazott tanári módszert az éneklésre, az ösztönösségre és a gyermeki alkotófantáziára alapozva kell kialakítani.

Fejlesztési feladatok

Ismeretek:

- a hangszer vázlatos megismerése,
- tájékozódás a billentyűzeten (fehér-fekete billentyűk, regiszterek stb.),
- gyermekdalok tanulása,
- elemi ritmusképletek ismerete (belső lüktetés érzete),
- azonosság, különbözőség felismerése a feldolgozott zenei anyagban,
- az elemi szintű kottaolvasás előkészítése.

Hangszerkezelés és technika:

- készségfejlesztő játékok,
- a non legato, legato játék alapjai,
- a kézfüggetlenítés előkészítése,
- különböző kifejezésmódok, érzelmek, hangszeres megvalósítása játékos formában,
- kortárs zene játékelemeinek előkészítése,
- egyszerű gyermekdalok megszólaltatása változatos módon.

Ajánlott tananyag

- Aszalós T.: A zongorázó gyermek I., III. kötet
- Kurtág Gy.: Játékok I., VI.
- Papp L: Zongora ABC

BAPTISTA OKTATÁS

Követelmény:

- Helyes ülésmód.
- Néhány mondóka, gyermekdal, dallam kifejező hangszeres megszólaltatása külön, illetve kétkezes változatban.
- Elemi hangszerkezelési ügyesség kialakulása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Három darab (az egyéni fejlődéstől függően adjon értékelhető keresztmetszetet az elsajátított hangszerkezelés alapelemeiről)

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Ismeretek:

- tájékozódás a billentyűzeten (fehér-fekete billentyűk, regiszterek stb.),
- gyermekdalok tanulása,
- elemi ritmusképletek ismerete (belső lüktetés érzete),
- azonosság, különbözőség felismerése a feldolgozott zenei anyagban,
- elemi szintű kottaolvasás.

Hangszerkezelés és technika:

- készségfejlesztő játékok,
- a non legato, legato, staccato játék alapjai,
- a kézfüggetlenítés előkészítése,
- különböző kifejezésmódok, érzelmek hangszeres megvalósítása játékos formában,
- kortárs zene játékelemeinek előkészítése,
- egyszerű gyermekdalok megszólaltatása változatos módon.

Ajánlott tananyag

- Aszalós T.: A zongorázó gyermek I., III. kötet
- Kurtág Gy.: Játékok I., VI.
- Papp L: Zongora ABC
- Lakos A.: Zongoraiskola

Követelmény:

- Helyes ülésmód.
- Néhány mondóka, gyermekdal, dallam kifejező hangszeres megszólaltatása külön, illetve kétkezes változatban.
- Elemi hangszerkezelési ügyesség kialakulása.
- Kottaolvasás kezdő szinten.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Három darab (az egyéni fejlődéstől függően adjon értékelhető keresztmetszetet az elsajátított hangszerkezelés alapelemeiről)

BAPTISTA OKTATÁS

Alapfokú évfolyamok „A” tagozat

1. évfolyam „A” tagozat

Az 1. évfolyam tanterve a 8 éves tanulók (általános iskola 3. évfolyam) életkori sajátosságainak figyelembevételével készült.

Fejlesztési feladatok

Ismeretek:

- ismerkedés a zongorával (a hangszer felépítése, működése stb.),
- dallamsorok, motívumok azonosságának, hasonló részek különbözőségeinek felismerése (kérdés-felelet),
- kulcsok, előjegyzések, módosítójelek,
- ütemmutatók: 2/4, 3/4, 4/4,
- pentachord, pentaton,
- dúr és moll hangsor, vezetőhang,
- hangközök: oktáv, kvint, kvart, szekundok, tercek,
- hangjegyértékek (egész, fél, negyed, nyolcad), szünetjelek,
- nyújtópont (fél és negyed érték mellett), nyújtott, élesritmus, triola,
- kottaolvasás hangnévvel, ritmusban,
- a kottában előforduló zenei műszavak, jelzések értelmezése,
- tájékozottság a magyar gyermek- és népdalokban (sorszerkezet),
- a klasszikus zenei stílus alapjai,
- a kortárs zene néhány alapeleme, notációja,
- formálás: indítás-lezárás.

Hangszerkezelés, technika:

- helyes ülésmód,
- a kar és az ujjak együttműködése, a kezek függetlenítése ritmikában, billentésben,
- a staccato és a legato játékmód különböző formái,
- a pozícióérzet, a pozíciós ujjrend kialakítása,
- az ujjalátevés előkészítése,
- pentachordok, skálajáték külön kézzel, kettősfogások, a kisakkord,
- unisono, tükörjáték, dudabasszus.

Ajánlott tananyag

- Aszalós T.: A zongorázó gyermek I-II. (Choral Kft. 1991.)
- Bartók: Mikrokozmosz I.
- Czövek: Zongoraiskola I. (Zeneműkiadó)
- Haydn: Hat kis menüett zongorára (Csurka M., EMB)
- Kabalevszkij: 12 könnyű zongoradarab (Moszkva)
- Könnyű zongoramuzsika a XVIII. századból (Hernádi)
- Kurtág Gy.: Játékok I-II., VI. (EMB)
- Magyar szerzők könnyű zongoradarabjai (Váczi)
- Papp L: Zongora ABC

BAPTISTA OKTATÁS

- Papp L: 27 kis zongoradarab
- Régi táncok gyermekeknek (Hernádi Lajosné, Hajdú Anna, Fantóné Kassai Mária, Komjáthy Aladárné)
- Teőke M.: Találkozások a zongoránál
- Teőke M.: Válogatott etűdök I.
- Türk, D. G.: Gyermekévek (Sármai, EMB)
- Zongoraiskola I. (Hernádi Lajosné, Inselt Katalin, Fantóné Kassai Mária, Komjáthy Aladárné, Máthé Miklósné,
- Zeneműkiadó 1964.)
- Aszalós T.: A zongorázó gyermek III. (1995)
- Majkapar: Első lépések
- Teőke M.: Egy-mással (Akkord)
- Türk, D. G.: Négykezes zongoradarabok gyerekeknek (Csurka M.)
- Weiner: 3 kis négykezes darab

Követelmény

- Egyszerű népdalfeldolgozások, négykezesek.
- A megismert stílusokat képviselő művek kottahű megszólaltatása.
- Kottaolvasás violin- és basszuskulcsban.
- A tudásszintnek megfelelő zenei anyag egy részének memorizálása, az otthoni gyakorlás kialakítása.
- A tanuló legyen képes számot adni az ismeretek és a hangszerkezelés fejezetben leírtak elsajátításáról.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Három mű kotta nélkül.

2. évfolyam „A" tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek:

- az előzőekben tanultak ismétlése,
- a dúr és moll hangsor szerkezete, hangközei, hármashangzat,
- tonika, domináns, szext, szeptim hangközök
- nyújtópont nyolcad után, szinkópa, triola, új ütemmutatók,
- a zenei építkezés alapkövei (periódus, visszatérés, két- és háromtagú forma),
- barokk és klasszikus táncok, azok főbb jellemvonásai,
- lapról játék egy szólamban,
- jelek, idegen kifejezések ismerete.

Hangszerkezelés, technika:

- a kezek függetlenítése (dallam és kíséret),
- dúr és moll skála, külön kézzel,

BAPTISTA OKTATÁS

- kisakkord és fordításai (kézalkattól függően a későbbiekben nagy akkord), kettősfogás, hármashangzat-felbontás,
- etűdjáték (a zenei anyaghoz kapcsolódóan).

Ajánlott tananyag

- Aszalós T.: A zongorázó gyermek I-II. (Choral Kft. 1991.)
- Bartók: Mikrokozmosz I.
- Czövek: Zongoraiskola I. (Zeneműkiadó)
- Haydn: Hat kis menüett zongorára (Csurka M., EMB)
- Kabalevszkij: 12 könnyű zongoradarab (Moszkva)
- Könnyű zongoramuzsika a XVIII. századból (Hernádi)
- Kurtág Gy.: Játékok I-II., VI. (EMB)
- Magyar szerzők könnyű zongoradarabjai (Váczi)
- Papp L: Zongora ABC
- Papp L: 27 kis zongoradarab
- Régi táncok gyermekeknek (Hernádi Lajosné, Hajdú Anna, Fantóné Kassai Mária, Komjáthy Aladárné)
- Teőke M.: Találkozások a zongoránál
- Teöke M.: Válogatott etűdök I.
- Türk, D. G.: Gyermekévek (Sármai, EMB)
- Zongoraiskola II. (Hernádi Lajosné, Inselt Katalin, Fantóné Kassai Mária, Komjáthy Aladárné, Máthé Miklósné, Zeneműkiadó 1964.)
- Aszalós T.: A zongorázó gyermek III. (1995)
- Majkapar: Első lépések
- Sári J.: Lépésről lépésre
- Sugár R.: Magyar gyermekdalok (EMB)
- Teőke M.: Egy-mással (Akkord)
- Türk, D. G.: Négykezes zongoradarabok gyerekeknek (Csurka M.)
- Weiner: 3 kis négykezes darab

Követelmény:

- Az évfolyam zenei és technikai követelményeit kifejező különböző karakterű barokk, klasszikus, XX. századi művek.
- A tananyag körülbelül egyharmada fejből játszandó.
- A tanuló legyen képes számot adni az ismeretek és a hangszerkezelés fejezetben leírtak elsajátításáról.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Három különböző stílusú mű kotta nélkül.

3. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek:

BAPTISTA OKTATÁS

- az előző évek anyagának ismétlése, továbbfejlesztése,
- a szubdomináns funkció, kvintkör/kvintoszlop,
- hangnemi változások megfigyelése,
- új metrumok (3/8, 6/8),
- a szonatinaforma vázlatos ismerete,
- az előforduló jelek, idegen kifejezések ismerete,
- a romantika előkészítése karakterdarabokkal,
- a zenei memória fejlesztése.

Hangszerkezelés, technika:

- kézfüggetlenítés, a polifon játék továbbfejlesztése,
- éneklő (cantabile) billentés, a pergő (leggiero) játék megalapozása a repetíció előkészítése
- skálajáték: a korábbi elemek bővítése,
- az Alberti- és a keringőbasszus előkészítése,
- pedálhasználat (utánnyomásos, előrenyomott),
- etűdjáték a zenei anyaghoz kapcsolódva,
- négykezes játék, zongorakíséret,
- lapról játék,
- a hangerő megfelelő alkalmazása,
- kortárs zene előadásának eszköztára (könyökös, tenyeres stb)

Ajánlott tananyag

- A szonatina mesterei I. (Csurka M.)
- J. S. Bach és Händel könnyű zongoradarabjai (Hernádi)
- J. S. Bach: Notenbüchlein für Anna Magdalena Bach (Urtext)
- J. S. Bach: Az első Bach-tanulmányok (Teőke M., EMB 1980)
- Bartók: Gyermekeknek I., III.
- Bartók: Mikrokozmosz II.
- Czerny: Könnyű technikai gyakorlatok I.
- Grecsanyinov: Gyermekalbum
- Kadosa P.: 55 kis zongoradarab
- Kodály: Gyermektáncok (Zeneműkiadó)
- Könnyű szonatinák zongorára
- Majkapar: Kis zongoradarabok
- W. A. Mozart: Klavierstücke (Nannerls Notenbuch, Londoner Skizzenbuch) (Könemann Music, Budapest)
- W. A. Mozart: A gyermek Mozart (Hernádi, Zeneműkiadó)
- Schumann: Jugend Album
- Teőke M.: Válogatott etűdök III.
- Weiner: 20 könnyű zongoradarab
- Haydn: Deutsche Tänze
- Magyar szerzők négykezes zongoradarabjai (Váczi)
- Muzsikáljunk együtt I. (Szávai-Veszprémi)

BAPTISTA OKTATÁS

- Thern K.: Magyar induló hat kézre (Aszalós T.)
- Teöke M.: Találkozások a zongoránál

Követelmény

- Pontos kottaolvasás, ritmikusság, tempótartás.
- Felszabadult játszóapparátus.
- Az évfolyam zenei követelményeit kifejező különböző stílusok ismerete és játéka: barokk, klasszikus (triós forma vagy szonatina), karakterdarab, XX. századi mű,
- A tananyag körülbelül egyharmada fejből játszandó.
- A tanuló legyen képes számot adni az ismeretek és a hangszerkezelés fejezetben leírtak elsajátításáról.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Három különböző stílusú és karakterű mű, kotta nélkül.

4. évfolyam „A" tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek:

- az előzőek ismétlése, bővítése,
- a kottakép tudatos és helyes megvalósítása, tájékozottság a fő stílusokban,
- a polifon hallás finomítása,
- új metrumok (5/8, 2/2, változó ütem), parlando játék,
- vázlatos formai, harmóniai elemzések.

Hangszerkezelés és technika:

- skálajáték több oktávon keresztül, különböző dinamikával, hármashangzat, futam, repetíció,
- a pergő technika fejlesztése, ékesítések,
- Alberti- és keringő-basszus,
- pedálhasználat (együttnyomott),
- etűdjáték a zenei anyaghoz is kapcsolódva,
- négy- és hatkezes játék, zongorakíséret,
- lapról játék.

Ajánlott tananyag

- A szonatina mesterei I-II. (Csurka M, EMB)
- J. S. Bach: Notenbüchlein für Anna Magdalena Bach (Urtext)
- Bartók: Gyermekeknek I-III.
- Bartók: Mikrokozmosz II-III.
- Beethoven: Leichte Meisterwerke für Klavier (Csurka M.)
- Csajkovszkij: Jugend Album
- Czerny: Könnyű technikai gyakorlatok
- Grecsanyinov: Gyermekalbum.
- Haydn-Varró: 4 igen könnyű menüett

BAPTISTA OKTATÁS

- Kabalevszkij: Válogatott zongoradarabok
- Kadosa P.: 55 kis zongoradarab
- Kodály: Gyermektáncok
- Könnyű szonatinák zongorára (Munkaközösség)
- Könnyű zongoramuzsika a XVIII. századból (Hernádi)
- Majkapar: Kis zongoradarabok
- W.A. Mozart: A gyermek Mozart (Hernádi) (Zeneműkiadó)
- Schubert: Táncok
- Schumann: Jugend Album
- Zongoráskönyv (Bognár, Darvas, Hortobágyi)
- Leichte Klaviermusik für vier Hände (Kováts G, EMB)
- Magyar szerzők négykezes zongoradarabjai I-II. (EMB)
- Muzsikáljunk együtt I-II. (Szávai - Veszprémi)
- Ránki Gy.: Két bors ökröcske - Mese zenével

Követelmény

- Tudatos memorizálás.
- Az évfolyam zenei és technikai követelményeit kifejező különböző stílusok ismerete és játéka: barokk, klasszikus, romantikus, XX. századi, és kortárs művek.
- Önállóan megtanult művek.
- A tananyag körülbelül egyharmada fejből játszandó.
- A tanuló tudja a műveket megfelelő tempóban, stílusosan előadni.
- Legyen képes számot adni az ismeretek és a hangszerkezelés fejezetben leírtak elsajátításáról.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Három különböző stílusú és hangulatú mű kotta nélkül, benne egy barokk mű és klasszikus szonatina tétel előadása.

5. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek:

- az előző évek anyagának ismétlése, rendszerezése, bővítése,
- a tanult művek alapvető formai, harmóniai elemzése a tanár irányításával,
- kromatikus hangsor, dominánsszeptim, szűkített és bővített akkord,
- rondóforma.

Hangszerkezelés, és technika:

- az előző években tanult billentésmódok, játékformák tudatos alkalmazása,
- skálajáték 2-4 oktávon keresztül, kromatikus skála, hármashangzat, futam, akkord,
- etűdjáték a zenei anyaghoz is kapcsolódva,
- négy- és hatkezes játék, zongorakíséret,
- lapról játék.

BAPTISTA OKTATÁS

Ajánlott irodalom

- A klasszika mesterei (Csurka M., EMB)
- Bach és Händel könnyű zongoradarabjai (Hernádi)
- J. S. Bach: 18 kis prelúdium (Hernádi)
- Bartók: Gyermekeknek III.
- Bartók: Mikrokozmosz III-IV.
- Czerny: 160 rövid gyakorlat op. 821
- Csajkovszkij: Jugend Album
- Kabalevszkij: Válogatott zongoradarabok
- Könnyű szonatina album
- Mozart: 10 könnyű tánc (Hernádi)
- Scarlatti: Klavierbüchlein
- Schubert: Táncok (EMB)
- Repertoire 3.
- Muzsikáljunk együtt II. (Szávai-Veszprémi)
- Bizet: Gyermekjátékok
- Mozart: Részlet a Figaro házasságából (Aszalós T.: A zongorázó gyermek III.)
- Weiner: Lakodalmas

Követelmény:

- Az évfolyam zenei és technikai követelményeit kifejező különböző stílusú és karakterű művek előadása az évfolyamnak megfelelő szintű hangszerkezeléssel.
- Önállóan megtanult művek, a tananyag körülbelül egyharmada fejből játszandó.
- A tanuló legyen képes számot adni az ismeretek és a hangszerkezelés fejezetben leírtak elsajátításáról.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy barokk mű,
- Egy szonatina tétel,
- Egy előadási darab.

6. évfolyam „A" tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek:

- variáció, invenció,
- új stílus előkészítése: impresszionizmus,
- a hangszeres és elméleti órákon szerzett ismereteken alapuló önálló formai és harmóniai elemzés,
- kottában előforduló jelek, zenei műszavak ismerete.

Hangszerkezelés, és technika:

- az eddig tanultak tudatos, önálló alkalmazása,

BAPTISTA OKTATÁS

- skálajáték, hármas- és négyeshangzat-futam, kettősfogás oktávmenet (kézalkattól függően)
- különböző billentésfajták ismerete,
- zongorapedálok használata.

Ajánlott tananyag

- J. S. Bach: 18 kis prelúdium (Hernádi)
- J. S. Bach: Kétszólamú Invenciók
- Bartók: Gyermekeknek IV-IV.
- Bartók: Mikrokozmosz IV-V.
- Bécsi mesterek könnyű zongoradarabjai (Csurka M.)
- Czerny-Bertini: Etűdök zongorára (Hajdú Anna, Hernádi Zsuzsa, Kassai Mária, Komjáthy Aladárné, EMB 1957)
- Grieg: Lyrische Stücke (T. Zászkaliczky)
- Könnyű variációk zongorára (Csurka M.)
- Majkapar: Variációk
- W. A. Mozart: 6 bécsi szonatina
- Mendelssohn: Lieder ohne Worte
- Mendelssohn: Gyermekdarabok
- Scarlatti: Klavierbüchlein
- Scarlatti: Szonáták
- Schumann: Jugend Album
- Brahms: Magyar táncok zongorára I-II. (EMB)
- Könnyű négykezesek Couperin-től Mozart-ig (Peters)
- Meister für die Jugend (Peters)
- Schubert: Originalkompositionen für Klavier 4 Händen I-II. (Peters)

Követelmény:

- Természetes hangszerkezelés.
- Zenei stílusismeret, a játszandó művek értelmes előadása.
- Zenei karakterek megoldása.
- Pedálok helyes használata.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy barokk mű (J. S. Bach mű ajánlott),
- Egy klasszikus szonatina tétel,
- Egy előadási darab.

Követelmények az alapfok évfolyamainak elvégzése után

Az „A" tagozat végén

A tanuló ismerje

- hangszere alapvető sajátosságait, működési elvét (kalapács-mechanika, pedál szerkezet, húrozat, hangolás, rezonáns szekrény),

BAPTISTA OKTATÁS

- a zongorairodalom legjelentősebb alkotóit és alkotásait,
- a kottában előforduló jeleket és zenei műszavakat, a hangszerre vonatkozó speciális utasításokra (pl. una corda, prol. ped.),
- a kortárs zenei notáció alapvető jelzéseit,
- a tanult előadási darabok zeneszerzőinek nevét, a művek címét, és tudja helyesen kiejteni és leírni azokat.

Legyen képes

- természetes hangszerkezelésre és az ehhez szükséges gyakorlatok elvégzésére,
- egyenletes és helyes tempóban, pontos ritmusban zongorázni,
- tudatos, önálló gyakorlásra,
- a zongorajáték során előforduló különböző játékmódokat, játékformákat (skála, hármashangzat, futam, kettősfogás, tremolo, trilla, díszítés), billentésfajtákat (legato, staccato, tenuto, leggiero, portato, non legato) használni,
- a játszandó zongoraművek értelmes tagolására,
- a zenei karakterek megvalósítására,
- a zongorapedálok használatára (elő-, után- és együttnyomás),
- életkorának és képességeinek megfelelően a zongorázandó anyag kottahű, stílusos, dinamikailag változatos és kifejező előadására,
- az együttzenélésre (négykezes, hatkezes, kétzongorás darab, zongorakíséret).

Rendelkezzék

- biztonságos kotta- és lapról olvasási készséggel,
- adottságainak megfelelő zenei memóriával,
- képességei alapján kiművelt zenei hallással.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló ismerje

- a tanulandó zeneműformáját és vázlatos harmóniai szerkezetét,

Legyen képes

- a kottában előforduló jelek, zenei műszavak és a hangszerre vonatkozó speciális utasítások (pl. una corda, prol. ped.), értelmezésére és használatára
- a kortárs zenei notáció alapvető jelzéseinek használatára
- tudatos, önálló gyakorlásra
- a zongorajáték során előforduló különböző játékmódokat, játékformákat (skála, hármashangzat, futam, kettősfogás, tremolo, trilla, díszítés), billentésfajtákat (legato, staccato, tenuto, leggiero, portato, non legato) a zenei anyaghoz alkalmazni,

Rendelkezzék

- biztos zenei memóriával és technikai tudással

Az alapfokú művészeti követelményei

A vizsga részei

BAPTISTA OKTATÁS

A vizsga gyakorlati részből áll

A vizsga tantárgya és időtartama

- Zongora főtárgy „A” tagozat minimum 10 perc
- „B” tagozat minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

A 4 stílusból választható 3 különböző stílusú darab, amiből lehet egy kamaramű.

- Barokk mű, lehet tánc, vagy többszólamú szerkesztést bemutató darab;

Ajánlott művek: Bach: 18 kis prelúdium (EMB1879) 13, 15, 18, Händel: Válogatott darabok (EMB 4250, EMB 6990, EMB 6991, EMB 4321, EMB 13165), Telemann: Kezdők zongoramuzsikája (EMB 13452) nehézségi szintjén.

- Klasszikus szonatina vagy szonáta-tétel, könnyebb variáció;

Ajánlott művek: Könnyű szonatinák (EMB 2719), 15 könnyű szonáta, Szonatina album (EMB 1280), Clementi: C Op. 36 (Ricordi) Nr. 3., Haydn: D Hob. XVI/4, (Universal) Beethoven: 6 könnyű variáció egy svájci népdalra, Csurka: Szonatina-gyűjtemény (EMB 14412) nehézségi szintjén.

- Romantikus mű;

Ajánlott művek: Schumann: Emlékezés (EMB 13543 kötetben), Színházi utóhangok, Csajkovszkij: Édes álmodozás (EMB 6715 kötetben), Pacsirtadal (EMB 6715 kötetben), Schubert: Táncok (EMB 13212), Keringők (EMB 7355) nehézségi szintjén.

- XX. századi, vagy kortárs mű;

Ajánlott művek: Bartók Béla: Mikrokozmosz III. 84 Mulatság, 90 Oroszos 91-92, Kromatikus invenció IV/97 Notturno, Kodály: Gyermektáncok (Boosey & Hawkes) 5-10 nehézségi szintjén.

A három mű közül lehetőség szerint egy éneklő, egy pedig virtuóz jellegű legyen. A vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

Elektroakusztikus zene

A KÉPZÉS STRUKTÚRÁJA

Tanszakok és tantárgyak

Billentyűs tanszak tantárgyai: klasszikus szintetizátor,

Zeneismeret tanszak tantárgyai: hangszínszolfézs, szolfézs kötelező, szolfézs, zeneismeret, zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet

Kamarazene tanszak tantárgya: kamarazene

Hangszeres tantárgyak - egyéni képzés

„A” tagozat

- Főtárgy: klasszikus szintetizátor,

BAPTISTA OKTATÁS

- Kötelező tantárgy: szolfézs kötelező[1]
- Kötelezően választható tantárgy: szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet-zeneirodalom, zeneismeret, kamarazene, második hangszer, magánének
- Választható tantárgy: hangszínszolfézs, szolfézs, zeneismeret, zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet, kamarazene, második hangszer, magánének, valamint a klasszikus zene, népzene, jazz-zene tantervi programjainak tantárgyai

Óraterv 1.

Tantárgy	**évfolyamok**							
	előképző		**alapfok**					
	(1)	(2)	1	2	3	4	5	6
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	2	2	2	2		
Kötelezően választható tantárgy							2	2
Választható tantárgy	(0-2)	(0-2)	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2
Összes óra:	(4-6)	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak számai:

- (2)+6) évfolyam: klasszikus szintetizátor,

Az első (zárójelben levő) számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

A tanítási órák időtartama:

- Főtárgy: „A” tagozaton minimum 2x30 perc (egyéni)
- Kötelező tantárgy: „A” tagozaton a 4. évfolyam végéig 2x45 perc
- Kötelezően választható tantárgy: 5-10. évfolyamig
- Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc
- Csoportos foglalkozás: minimum. 2x45 perc

(kamarazene: 2-8 fő)

Választható tantárgy:

[1] Ha a tanuló már teljesítette a kötelező tantárgy követelményeit (szolfézs alapfok 4. évfolyam), akkor helyette a kötelezően választható tantárgyak közül körül köteles egyet felvenni.

BAPTISTA OKTATÁS

- Az előképző 1. évfolyamától a képzés teljes idejében 1 vagy 2 tantárgy.
- Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc
- Csoportos foglalkozás: minimum 1x45 perc

(kamarazene: 2-8 fő)

A ZENEOKTATÁS ÁLTALÁNOS FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEI

Kiemelt kompetenciák a zeneoktatás területén

Bemeneti kompetencia

- Azok az adottságok és képességek, amelyek alkalmassá teszi az oktatásba bekapcsolódó tanulót arra, hogy elsajátítsa a zenetanuláshoz szükséges kompetenciákat.

Szakmai kompetencia

- A zenei képességek és készségek fejlesztése (hallás, ritmusérzék, intonációs érzékenység, fogékonyság a dinamika és a hangszín különbségeire, zenei memória és fantázia, előadói és manuális készség, a zenei karakterek iránti érzékenység).

- A zenei olvasás és írás készségének megalapozása és fejlesztése.

- A hangszeres technikai készség, az improvizációs készség fejlesztése.

Személyes kompetencia

- Érzelmi intelligencia, művészi kifejező készség, szorgalom, önfegyelem, elhivatottság, kreativitás, ötletgazdagság, az alkotói magatartás, lelkiismeretesség, önbizalom.

Társas kompetencia

- Együttműködés képessége (közös munka, alkalmazkodás, irányíthatóság, tolerancia, kommunikációs készség) azon viselkedési formák tanulása, amely alapján konstruktívan be tud illeszkedni és aktívan részt tud venni a társas zenélésben.

- Esélyegyenlőség

Módszertani kompetencia

- Tanulás tanulása, a tanulók rendszeres, céltudatos, igényes munkára, hatékony gyakorlásra nevelése.

- Rendszerezett zenei ismeretek, általános zenei műveltség megalapozása.

- A zene logikájának, a harmóniai szerkezet és a forma összefüggéseinek megismertetése.

- A főbb zenei műfajok, stílusok sajátosságainak, a zeneirodalom nagy korszakainak, népünk zenéjének, a zene történetének, az előadó-művészet és a zeneirodalom nagy egyéniségeinek megismertetése.

- A kortárs zene befogadására nevelés.

- A tanulók zenei ízlésének formálása, a tanuló rendszeres zenehallgatásra nevelése.

- A társművészetek iránti nyitottság kialakítása.

- Tehetséggondozás.

BAPTISTA OKTATÁS

- Hátrányos helyzetűekkel való differenciált foglalkozás

- A zenei pályát választó tanulók felkészítése szakirányú továbbtanulásra.

A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A művészeti alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészeti iskola utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

Az alapfokú művészeti vizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja

Az alapfokú művészeti vizsga követelményeit, vizsgafeladatait - valamennyi vizsga tantárgy tekintetében - az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével az iskola helyi tantervében kell meghatározni.

Az alapfokú művészeti vizsga feladatait a követelmények alapján a vizsgát szervező intézmény állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbírálható legyen a tanuló felkészültsége és tudása. Az alapfokú művészeti vizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság elnökét és tagjait a vizsga szervezője bízza meg.

Az alapfokú művészeti vizsga lebonyolítása a vizsgáztató intézmény feladata.

Vizsga tantárgynak csak az a tantárgy választható, amelyet az intézmény pedagógiai programja szerint biztosít, valamint a tanuló a tantárgy tanításának utolsó évfolyamán az előírt tantárgyi követelményeknek eleget tett.

Az alapfokú művészeti vizsga vizsgatantárgyai

Alapfokú művészeti vizsga tantárgyai

Az alapfokú művészeti vizsga írásbeli, és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. Az alapvizsgán az „A” tagozatos tanuló választhat írásbeli, illetve szóbeli vizsga között.

1. Írásbeli vizsga tantárgya:

- Hangszeres tanszakok főtárgy („A” tagozat): szolfézs kötelező, vagy szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet

2. Szóbeli vizsga tantárgya

- Hangszeres tanszakok főtárgy („A” tagozat): szolfézs kötelező, vagy szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet

3. Gyakorlati vizsga tantárgya

- Hangszeres tanszakok főtárgy „A” és „B” tagozat: főtárgy

Záróvizsga tantárgyai

- Az záróvizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. A záróvizsgán az „A” tagozatos tanuló választhat írásbeli, illetve szóbeli vizsga között.
- Gyakorlati vizsgát valamennyi tanulónak kell tennie.

1. Írásbeli vizsga tantárgya:

BAPTISTA OKTATÁS

- Hangszeres tanszakok „A” tagozat: szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet

2. Szóbeli vizsga tantárgya

- Hangszeres tanszakok „A” tagozat: szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet

3. Gyakorlati vizsga tantárgya:

- Hangszeres tanszakok „A” és „B” tagozat: főtárgy

A vizsgák ideje:

Hangszeres főtárgyak

A gyakorlati vizsga időtartama

- „A” tagozat: minimum 10 perc
- „B” tagozat: minimum 15 perc

Gyakorlati vizsga

Elméleti tantárgyak

- „A” tagozat: írásbeli: minimum 45 perc; vagy szóbeli: minimum 10 perc
- „B” tagozat: írásbeli: minimum 45 perc; és szóbeli: minimum 15 perc

Előrehozott vizsga

Az alapfokú művészeti iskola tanulói számára előrehozott vizsga is szervezhető.

Előrehozott alapfokú művészeti vizsga az egyes tantárgyra előírt iskolai tanulmányi követelmények teljesítése után, a tanulói jogviszony fennállása alatt, az iskolai tanulmányok teljes befejezése előtt szervezhető.

Az alapfokú művészeti vizsga egyes részei alóli felmentés

Mentesülhet az adott tantárgyból az alapfokú művészeti vizsga, letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen - egyéni versenyzőként - az adott tanévben döntőbe került.

Ha a tanuló már rendelkezik a zeneművészeti ág valamelyik tanszakán megszerzett alapfokú művészeti vizsgával akkor az adott tantárgyakból a vizsga alól felmentés adható.

Az alapfokú művészeti vizsga minősítése

A tanuló teljesítményét az alapfokú művészeti vizsgán vizsgatantárgyanként külön-külön osztályzattal kell minősíteni.

Amennyiben az intézmény előrehozott alapfokó művészeti vizsgát úgy annak eredményét az alapfokú művészeti vizsgán figyelembe kell venni.

Az alapfokó művészeti vizsgát eredményét a vizsga tantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a főtárgyból kapott osztályzat a döntő.

BAPTISTA OKTATÁS

Eredményes alapfokú művészeti vizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsga tantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.

Sikertelen a vizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott.

Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

Billentyűs tanszak

KLASSZIKUS SZINTETIZÁTOR

A program célja:

- alakítsa ki a különböző billentéstechnikájú billentyűs hangszerek - akusztikus zongora, digitális zongora, szintetizátor-játéktechnikai és zenei alapjait,
- fejlessze a tanuló zenei képességeit a szintetizátor és a hozzá tartozó digitális eszközök segítségével,
- alapozza meg a klasszikus és kortárs zenei műveltséget a digitális és számítástechnikai eszközök segítségével,
- fejlessze a hangszínek iránti fogékonyságot és a hallást a különböző előadásmódok finomabb megkülönböztetéséhez.
- A program feladata:
- adjon áttekintést a zenetörténet billentyűs irodalmáról, és ne zárkózzon el a jazz- és tánczene kiemelkedő alkotásaitól sem,
- foglalkozzon a szintetizátorra írott eredeti művekkel és átiratokkal, alakítsa ki az ezek interpretálásához szükséges játéktechnikai és stílusbeli jártasságot,
- ismertesse meg a hangszer technikai sajátosságait, hangtechnikai alapelveit,
- teremtse meg már az alsóbb évfolyamokon is az aktív kamarazenélés, zenekari játék lehetőségét,
- alakítson ki jó improvizációs készséget, ösztönözze a tanulót zenei fantáziájának kiélésére,
- készítsen fel a számítógépes zenei alkalmazások kreatív használatára,
- adjon lehetőséget a későbbi szintetizátor előadóművészi, illetve zeneszerzői pályára való felkészülésre.

Előképző évfolyamok

1. évfolyam

A hangszeres előkészítő évfolyam az előképzős tanulók számára nyújthat lehetőséget arra, hogy elkezdhessék hangszeres tanulmányaikat, és életkori sajátosságaiknak megfelelő előkészítést biztosítson a további hangszeres évfolyamok elvégzéséhez

Fejlesztési feladatok

- Karos ejtegetés
- Karos staccato

BAPTISTA OKTATÁS

- Legato játék
- Az ujjak kéztőből való, önálló mozgása
- A hüvelyk- és a kisujj megfelelő tartása
- Ismerkedés a hangszerrel
- A klaviatúra, a hangok elhelyezkedése
- A szintetizátor és a zongora összehasonlítása
- A hangszer ki- és bekapcsolása, a hangszínváltó gombok használata
- A játszott dallamok, dalocskák megszólaltatása különböző hangszíneken
- Az első félévben hallás utáni játék, a második félévben a legegyszerűbb kottaképek játéka
- Az alapvető metrumérzék kialakítása
- Játék a hagyományos zongoratechnikáktól eltérő gesztusokkal (tenyeres, alkaros stb.)
- Környezetünk hangszíneinek megismertetése

Ajánlott tananyag

- Aszalós Tünde: A zongorázó gyermek I.
- Józsefné-Szmrecsányi: Zenei előképző
- Füzesi Zsuzsa: Daloskönyv
- Követelmény
- Játsszon a tanuló megfelelő kéztartással.
- Tudjon játszani hallás után, illetve kottakép alapján egyszerű bi-, tri-, tetra- és pentachord (-ton) hangkészletű dallamokat, egy kézzel.
- Legyen képes egyszerű hangszínváltásokra.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két egyszerű gyermekdal, népdal, vagy más dallam lejátszása lehetőleg kotta nélkül

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Karos staccato
- Legato játék
- Az ujjak kéztőből való, önálló mozgása
- A hüvelyk- és a kisujj megfelelő tartása
- A szintetizátor és a zongora összehasonlítása
- A hangszínváltó gombok használata
- A játszott dallamok, dalocskák megszólaltatása különböző hangszíneken
- Az alapvető metrumérzék kialakítása, fejlesztése
- Játék a hagyományos zongoratechnikáktól eltérő gesztusokkal (tenyeres, alkaros stb.)
- Környezetünk hangszíneinek megismertetése

Ajánlott tananyag

- Aszalós Tünde: A zongorázó gyermek I.
- Józsefné-Szmrecsányi: Zenei előképző

BAPTISTA OKTATÁS

- Füzesi Zsuzsa: Daloskönyv
- Követelmény
- Játsszon a tanuló megfelelő kéztartással.
- Tudjon játszani hallás után, illetve kottakép alapján egyszerű bi-, tri-, tetra- és pentachord (-ton) hangkészletű dallamokat egy kézzel, két kézzel.
- Legyen képes egyszerű hangszínváltásokra.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két egyszerű gyermekdal, népdal, vagy más dallam lejátszása lehetőleg kotta nélkül

Alapfokú évfolyamok

1. évfolyam

A klasszikus szintetizátor tanítási anyaga általában a zongora szakanyagához igazodik, hiszen a hangszer annak édes gyermeke. A játéktechnikai követelmények valamelyest enyhébbek, tekintettel arra, hogy a speciális hangszerismeret anyagát is el kell sajátítania a tanulónak.

Fejlesztési feladatok

- Érintésvédelmi ismeretek
- Ismerkedés a hangszerrel
- A klaviatúra, a hangok elhelyezkedése
- A szintetizátor és a zongora összehasonlítása
- A hangszer ki- és bekapcsolása, a hangszínváltó gombok használata
- A glissando-kerék, a modulációs-kerék és a billentyű-utánnyomás megismertetése
- Játék a hagyományos zongoratechnikáktól eltérő gesztusokkal
- Környezetünk hangszíneinek megismertetése
- Kétkezes játék ellenmozgással és párhuzamos mozgással
- Fekete billentyűs skálajáték külön kézzel, egy-két oktáv terjedelemben
- Az első félévben javarészt hallás utáni játék, a második félévben egyszerűbb kottaképek játéka
- A játszott dallamok, dalocskák megszólaltatása különböző hangszíneken
- Egyszerű ritmikai improvizációk
- A kérdés-felelet formai technika
- Kérdés-felelet improvizációk
- Kottaolvasás rögzített ritmus-patternek (osztinátók) segítségével

Ajánlott tananyag

- Aszalós Tünde: A zongorázó gyermek I-II.
- Józsefné-Szmrecsányi: Zenei előképző
- Hernádiné-Inselt-Fantóné-Komjáthyné-Máthéné: Zongoraiskola I.
- Bartók: Mikrokozmosz I.
- Füzesi Zsuzsa: Daloskönyv; Eszterlánc
- A „Kezdők muzsikája” sorozat különböző kötetei

BAPTISTA OKTATÁS

- ROLAND PIANO ISM - Skills Book I.

Követelmény

- Játsszon a tanuló megfelelő kéztartással.
- Tudjon játszani hallás után, illetve kottakép alapján egyszerű bi-, tri-, tetra- és pentachord (illetve -ton) hangkészletű dallamokat egy, illetve két kézzel.
- Legyen képes önálló hangszínváltásokra, egyszerű ritmikai és kérdés-felelet improvizációkra.
- Tudjon rögzített kísérettel együtt játszani.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két egyszerű gyermekdal, népdal, vagy más dallam lejátszása

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A különböző akusztikus hangszerek hangzásának, játékmódjának megismerése
- Hangszintézis kezdeti elemeinek elsajátítása
- A két kéz függetlenítésének folytatása ritmikai és dinamikai síkon
- A karos ejtegetés, karos staccato és legato játék biztonságossá tétele
- Kétkezes játék bonyolultabb kísérőszólamokkal
- Előre rögzített (programozott) ostinatókra ritmus-, illetve dallamrögtönzések
- A II-V-I-es skálajáték előkészítése (harmóniakíséretes skálajáték)
- A tizenhatod értékű hangok és a velük alkotott ritmuscsoportok
- A ritmusképletek-szinkópa, éles és nyújtott ritmus-transzpozíciói (augmentálása, diminuálása)
- Kottaolvasás negyed és fél mérőkkel - a mérőket a szintetizátoron beállított ütőhangszerekkel szólaltatjuk meg
- Játék lapról olvasó oktató szoftverrel
- Előre rögzített kíséretekkel kamarazenélés
- Nehezebb ritmikus improvizációk és egyszerűbb dallami figurációk gyakorlása
- Hosszabb kérdés-felelet improvizációk (esetleg 2 tanulóval, egymásnak adva a dallamokat)
- Egyszerű hangszerelési gyakorlatok

Hangszerismeret

- A Display kezelése
- A kurzormozgató billentyűk használata
- A numerikus gombok használata
- Az Up-Down, a Page (lapozó) és egyéb speciális gombok használata
- Hangbankok kezelése - GM - hangkészlet
- MIDI összeköttetés, a MIDI és a DIN csatlakozó összevetése
- Érintésvédelmi kérdések, elektromos veszélyek

BAPTISTA OKTATÁS

Ajánlott tananyag

- Aszalós Tünde: Zongorázó gyermek I-III.
- Hernádiné-Inselt-Fantóné-Komjáthyné-Máthéné: Zongoraiskola I-II.
- Bartók: Mikrokozmosz I.
- Teőke: Válogatott etűdök I.
- A „Kezdők muzsikája" sorozat különböző kötetei:
- Gonda János: A rögtönzés világa I.
- ROLAND PIANO ISM - Skills Book I.

Követelmény

- Tudjon a tanuló biztonságosan játszani egyszerű kétkezes darabokat. Legyen képes előre rögzített szólamokkal - pl. ROLAND ISM - együtt játszani, illetve egyszerű két-három hangszeres kamarazenélésben részt venni. Tudjon negyed és fél mérővel jó tempóban kottát olvasni. Tudjon adott dallamra ritmikus és egyszerűbb dallam improvizációkat készíteni.
- Ismerje hangszere alapvető technikai sajátságait, tudja kezelni a technikai képzésről szóló részben megadott funkciókat.
- Tudjon javaslatot tenni egyszerű darabok hangszerelésére.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- két szóló- és egy kamaradarab eljátszása az ajánlott tananyag nehézségi szintjén

3. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A hangszintézis-elemek használatának bővítése
- Hangszercsoportok hangbeállításainak, és azok játékmodorának, játékstílusának megismerése
- A II-V-II-es skálajáték rendszeres gyakorlása
- Az éneklő legatojáték és a staccato technika tökéletesítése alkalmas hangszínek, hangzások segítségével
- Kettősfogasok, hangzatbontás
- Gyakorlás digitális és akusztikus zongorán
- Ismerkedés a klasszikus táncok világával
- A háromtagú forma
- Előre rögzített kísérettel kamara
- A tanult darabok rögzítése és elemzése szekvenszer segítségével
- Könnyű kamaraátiratok készítése
- Improvizációs játékok a háromtagú formával
- Szintetizátorzene-szerzőktől egy-egy mű elemzése
- Játék lapról olvasó oktató szoftverrel

Hangszerismeret

BAPTISTA OKTATÁS

- A Mód-választó gombok, a single-dual, a mono-poli funkciók és azok használata (a használt szintetizátor adottságaihoz alkalmazkodva)
- A Program, Edit Program, Combi, Edit Combi funkciók (hang, hangszerkesztés, kombináció, kombináció szerkesztés)
- A hangkeltés, az oszcillátor
- Az EG-burkológörbe fogalma
- A transzponálás, a billentyűzet transzponálhatósága
- MIDI kapcsolatok (IN, OUT, THROUGH), OMNI ON mód
- A billentyűs hangszercsoport hangszereinek áttekintése
- A szintetizátor története: a korai szintetizátorok (lehetőleg zenehallgatással egybekötve)

Ajánlott tananyag

- Aszalós Tünde: A zongorázó gyermek II-III.
- Hernádiné-Inselt-Fantóné-Komjáthyné-Máthéné: Zongoraiskola II.
- Bartók: Mikrokozmosz II.
- Bartók: Gyermekeknek I.
- Teőke: Válogatott etűdök II.
- Régi táncok gyermekeknek (Hernádi-Komjáthy)
- A „Kezdők muzsikája" sorozat különböző kötetei:
- ROLAND ISM - Skills Book II.
- Burgmüller: Easy ad progressive studies For the Piano
- Gonda János: A rögtönzés világa I.

Követelmény

- A tanuló legyen képes az ajánlott anyag szintjének megfelelő darabok technikailag és zeneileg helyes előadására, az egyéni adottságok figyelembe vételével.
- Billentéstechnikája, érzékenysége fejlődjék tovább. Tudja előadni darabját más billentyűs hangszeren is. Tudjon MIDI-s hangszereket összekötni.
- Kamarazenélésére legyen jellemző a társakra való megfelelő odafigyelés. A hangszintézis alapjainak megismerésével tudjon a preset hangszínekből kiindulva egyszerű editálásokat elvégezni.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két szóló- és egy kamaradarab eljátszása az ajánlott tananyag nehézségi szintjén

4. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- „Klasszikus" szintetizátorzene-szerzők műveinek interpretálása
- A hangszintézis használt elemeinek bővítése
- A gyors (kiszórt) staccato gyakorlása pengetős hangzások utánzásának segítségével
- Hangzatbontások, hangzatfogások

BAPTISTA OKTATÁS

- Polifon szerkesztésű zenék megfelelő frazeálása
- A pedálok használata
- A billentyű-utánnyomás (aftertouch) használata
- Barokk és klasszikus táncok előadása
- A jellegzetes barokk hangzások - csembaló, orgona, klavikord - tanulmányozása
- Bonyolult ritmusanyagok tanulmányozása komputergrafikus megjelenítéssel
- A II-V-I-es skála folytatása C-, B-, Asz-, Fisz- és E-dúrig
- A II-V-I-es skála fordított kezes gyakorlása (jobb kézzel harmóniák, bal kézzel skála)
- A kamaraórák keretén belül az ajánlott anyag nehézségi fokához igazodó kamaradarabok előadása
- Az előadott művek rendszeres átvitele akusztikus, illetve digitális zongorára
- Improvizációs gyakorlatok patternek segítségével
- A kottaolvasó készség fejlesztése oktató szoftver segítségével

Hangszerismeret

- Az ADSR görbék tanulmányozása és szerkesztése a burkológörbékről szerzett ismeretek felhasználásával
- A hangkeltő rendszer hangerő burkológörbe (ADSR) szerkesztése
- A GLOBAL (az egész hangszerre vonatkozó) beállítások áttekintése, klaviatúra-megosztás
- A vonós hangszercsoport hangszereinek áttekintése, azok megfelelő használata
- MIDI-vezérlés, MIDI-csatornák, OMNI Off mód
- A szintetizátor története: a 60-as, 70-es évek hangszerei
- A szintetizátorok megszólaltatására hivatott hangtechnikai rendszerek általános áttekintése

Ajánlott tananyag

- Czerny: Könnyű technikai gyakorlatok
- Bartók: Gyermekeknek I-II.
- Bartók: Mikrokozmosz III.
- Bach: 18 kis zongoradarab
- Régi táncok zongorára
- Aszalós Tünde: A zongorázó gyermek III. (kamaraanyagként is)
- A „Kezdők muzsikája” sorozat különböző kötetei:
- ROLAND ISM - Skills Book II.
- ROLAND ISM - Mozart
- P. Wedgwood: It’s never too late to play Piano I.
- Burgmüller: Easy ad progressive studies For the Piano
- Gonda János: A rögtönzés világa I.
- MIDI szakirodalom:
- Pl. Sík-Gerényi: MIDI alapozás - MIDI protokoll
- Bajusz-Bors: A PC-k hangja

BAPTISTA OKTATÁS

- Simon Collin: Így működik a számítógépes multimédia
- Kortárs zeneszerzők (Vangelis, Jan Michael Jarre, Isao Tomita, Rick Wakeman, Andreas Vollenweider, Presser Gábor, Benkő László, ifj. Kurtág György, Stockhausen, Ligeti György stb.) szintetizátorra írt műveinek elemzése, hallás utáni feldolgozása, és könnyebb műveik kamaracsoportos előadása

Követelmény

- A tanuló tudja az ajánlott anyag szintjének megfelelő barokk és bécsi klasszikus műveket technikailag és zeneileg helyesen interpretálni, egyéni adottságait is figyelembe véve.
- Billentéstechnikája és billentésérzékenysége érje el azt a szintet, hogy az év során egy-egy művet helyesen meg tudjon szólaltatni akusztikus és digitális zongorán is.
- A hangszintézisben legyen képes a hangerő - ADSR különböző beállításaival új hangok létrehozására.
- Kamarazenélésben tudja az alá- és fölérendelt viszonyokat pontosan követni, előadásában adjon helyes polifonikus dallamvezetést. Tudjon dallamokat utánnyomásos billentéssel is megformálni. Legyen képes szintetizátorok között OMNI Off módban MIDI kapcsolatokat teremteni.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két szóló- és egy kamaradarab eljátszása az ajánlott tananyag nehézségi szintjén

5. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Ismerkedés a komputer és keyboard lehetőségeivel, használatával
- Hangzatbontás futamszerűen
- Négyeshangzat-fogások
- Több szólam tiszta, értelmes vezetése
- Újabb pedálfunkciók elsajátítása
- Ritmus- és dallamszerkesztés komputergrafikus úton
- Skálák más harmónia-patternekre
- Szintetizátorzene-szerzők eredeti műveinek és átiratainak elemzése, megszólaltatása, szükség esetén áthangszerelése
- A kamarazenei munka kibővül tánc- és jazz-zenei produkciókkal
- Összetettebb művek önálló hangszerelése
- A játszott és készített művek elemzése számítógépes megjelenítés segítségével
- Improvizációs gyakorlatok patternek segítségével
- Rendszeres gyakorlás és előadás digitális és akusztikus zongorán

Hangszerismeret

- A szűrők
- A hangkeltő rendszer szűrőjének szerkesztése
- A hangmagasság-burkológörbe (Pitch EG)
- Új COMBI hangzások szerkesztése, létrehozása

BAPTISTA OKTATÁS

- A fúvós hangszercsoport áttekintése, azok megfelelő, stílusos használata
- A MIDI interface
- A szintetizátor története: a digitális szintetizátorok
- A hangtechnikai rendszer elemei: az erősítő és a hangfal

Ajánlott tananyag

- Czerny: Könnyű technikai gyakorlatok
- Bach: 18 kis prelúdium
- Könnyű szonatinák (Hernádi)
- Schumann: Jugend Album
- Csajkovszkij: Jugend Album
- Schubert: Keringők
- Bartók: Gyermekeknek II-III.
- Bartók: Mikrokozmosz III-IV.
- A „Kezdők muzsikája" sorozat különböző kötetei:
- A „Régi kamarazene" sorozat kötetei
- Nagy Olivér: Partitúraolvasás - partitúrajáték (Kétszólamú vokális és transzponáló hangszeres példák)
- ROLAND ISM sorozat: Mozart, Beethoven
- Matt Denis: Blues For beginners
- Gonda János: A rögtönzés világa I.
- Kovács Gábor: Keyboard iskola I-II.
- Planki-Endl: Keyboard iskola I-IV.
- Hegedűs Sándor: Gyermekvarázs
- Kulcsár Zoltán: Harmónia- és ritmusiskola
- Kulcsár Zoltán: Dallamszerkesztés, szekvenciaszövés, rögtönzés keyboardon

Követelmény

- A tanuló tudja az ajánlott anyag szintjének megfelelő barokk és bécsi klasszikus műveket, a könnyebb bécsi szonatinákat, szonátákat, valamint romantikus műveket stílushűen előadni. Ezek digitális és akusztikus zongorán való megszólaltatása se okozzon gondot.
- A kamarazenélés területén mozogjon otthonosan a bonyolultabb barokk polifónia világában, játsszon klasszikus táncokat, könnyebb romantikus műveket, és igény esetén ismerkedjen meg a tánc- és jazz-zenei elemekkel a kamarazenélés során.
- Legyen képes a komputeres megjelenítés segítségével műveket elemezni, editálni, s ezeket az ismereteket a saját darabok írásánál felhasználni. Legyen képes a MIDI technikát a kamarazenében alkalmazni, szekvenszerrel MIDI-kapcsolatot teremteni.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két szóló- és egy kamaradarab eljátszása az ajánlott tananyag nehézségi szintjén. Az egyik szólódarab akusztikus hangszeren kerüljön előadásra.

BAPTISTA OKTATÁS

6. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az összes játék- és billentésforma tudatos alkalmazása
- A futam és a repetíció tempójának gyorsítása
- A barokk, klasszikus, romantikus és XX. századi zene stílusos előadása
- A rondó- és a variációs forma tanulmányozása
- Skálajáték más harmónia patternekre
- A komputeres alkalmazások köre kibővül a ritmus- és dallamszerkesztésen túl a kottagrafikai szerkesztésekkel
- A MIDI-alkalmazások áttekintése, MIDI-protokoll
- A tanuló próbálkozzék önálló darab írásával tanári segítség nélkül
- A játszott művek további gyakorlása a digitális társhangszereken, illetve akusztikus zongorán
- Ismert szintetizátorzene-szerzők műveinek elemzése, megszólaltatása, szükség esetén áthangszerelése
- A jelentős szintetizátorzene-szerzők műveinek igényes előadásban való megszólaltatása
- Az előadások a XX. századi zenére koncentrálnak ebben az évben

Hangszerismeret

- A beépített effektprocesszor működési jellemzői, paraméterezése
- Az ütős és a szintetikus hangszercsoport hangszereinek áttekintése, stílusos használata
- A szintetizátor története: a szintetizátorok fejlődési tendenciái
- A hangtechnikai rendszer elemei: a keverőpult, a mikrofon és a kábelek

Javasolt tananyag

- Czerny: A kézügyesség iskolája
- Bach: 18 kis prelúdium
- Könnyű szonatinák (Hernádi)
- Csajkovszkij: Jugend Album
- Schubert: Keringők
- Bartók: Gyermekeknek III-IV.
- Bartók: Mikrokozmosz III-IV. (V.)
- Hacsaturján: Gyermekalbum II.
- Prokofjev: Kindermusik Könnyű variációk zongorára
- A „Kezdők muzsikája” sorozat különböző kötetei
- Nagy Olivér: Partitúraolvasás - partitúrajáték (Kétszólamú vokális és transzponáló hangszeres példák)
- ROLAND ISM sorozat: Operák
- Dániel Capeletti: The Complete Piano 1-3.
- Kovács Gábor: Keyboard iskola I-II.
- Planki-Endl: Keyboard iskola I-IV.

BAPTISTA OKTATÁS

- Hegedűs Sándor: Gyermekvarázs
- Kulcsár Zoltán: Harmónia és ritmusiskola
- Kulcsár Zoltán: Dallamszerkesztés, szekvenciaszövés, rögtönzés keyboardon
- Esze Jenő: Tanuljunk zongorázni tánczenét
- Gonda János: A rögtönzés világa I.
- MIDI-szakirodalom

Követelmény

- A tanuló tudja megszólaltatni a műveket az ajánlott anyag szintjén mind a négy klasszikus stílusban, jó előadásban.
- Lehetőség szerint rendelkezzék ismeretekkel a jazz- és tánczenei stílusok játékáról is. A kamarazenélésben legyen képes érett produkció nyújtására. Érje el azt a szintet, hogy a továbbiakban bármilyen szintetizátor-zenekarban örömmel és jól tudjon zenélni.
- Tudjon kisebb volumenű saját művet létrehozni, rendelkezzék a zeneszerzés területén olyan alapismeretekkel, hogy ilyen tanulmányokat folytathasson a későbbiek során.
- Rendelkezzék a szintetizátorok hangképzésében olyan jártassággal, hogy legyen képes a játszandó művekhez saját maga a leginkább odaillő új hangokat és hangzásokat létrehozni.
- Tudja használni a számítógépes zenei alkalmazásokat. Legyen képes felmérni, hogy valamely hangszer milyen MIDI-információk fogadására, illetve küldésére, valamint hangszerkesztésre, editálásra képes.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két szóló- és egy kamaradarab eljátszása az ajánlott tananyag nehézségi szintjén. Az egyik szólódarab akusztikus hangszeren kerüljön előadásra.

Követelmények az alapfok elvégzése után

A tanuló ismerje

- az akusztikus, az elektronikus (analóg és digitális) billentyűs hangszerek kialakulását, fejlődéstörténetét, főbb szerkezeti elemeit, azok működését,
- az akusztikus, az elektronikus (analóg és digitális) eszközökre írt klasszikus és kortárs irodalmat, a meghatározó előadók munkásságát,
- az analóg és digitális hangkeltő-berendezések közötti különbségeket,
- a hangszintézissel kapcsolatos alapvető tudnivalókat,
- a számítógép felhasználási lehetőségeit a zene területén.

Legyen képes

- a maga és környezete örömére muzsikálni választott hangszerén,
- klasszikus és kortárs zeneműveket akusztikus és digitális zongorán, illetve szintetizátoron megfelelő szinten megszólaltatni,
- szintetizátorokkal és más hangszerekkel együtt zenélni (kamara- és zenekari produkcióban egyaránt),
- a szintetizátor funkciót készségszinten kezelni,

BAPTISTA OKTATÁS

- a hangszintézis-ismeretek felhasználásával önállóan hangszíneket, hangzásokat létrehozni,
- a tanult művekből önállóan egyszerűbb átiratokat (kamaraátiratokat is), hangszereléseket készíteni,
- kisebb kompozíciókat önállóan megalkotni,
- a hangszer megszólaltatásához szükséges hangtechnikai eszközöket (erősítő, hangfal, mikrofon stb.) összeállítani, alapfokon kezelni.

Rendelkezzék

- a program anyagának megfelelő billentyűs készségekkel az elektronikus zenei területen szükséges és elvárható előadókészséggel,
- a kortárs zene olvasásához és interpretálásához szükséges alapvető elméleti ismeretekkel,
- a korszerű képzettség alapjául szolgáló kreativitással,
- a későbbi amatőr zenéléshez szükséges jártassággal a hangtechnika területén,
- a zenei alkalmazásoknak megfelelő jártassággal a számítástechnika területén.

Az alapfokú művészeti vizsga követelményei

A vizsga részei

- A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.
- A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama
- Klasszikus szintetizátor főtárgy
- „A" tagozat: minimum 10 perc

A vizsga tartalma

A vizsgán a tanulónak három művet - köztük legalább egyet akusztikus hangszeren - kell előadnia egyénileg és kamarapartnerekkel

- két előadási darab különböző klasszikus stílusból választva (Bach: 18 kis zongoradarab, „Könnyű szonatinák" (Hernádi), Bartók: Mikrokozmos III kötet, Bartók: Gyermekeknek II-III nehézségi szintjén)
- egy 3-4 szólamú kamarazenei mű (Bartók-Weiner: 10 darab a Gyermekeknek, Bach: Wohltemperiertes Klavier I-II kötetének kamara átiratai nehézségi szintjén).

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes test- és kéztartás,
- hangminőség, billentés,
- kontrollerek használata,
- hangszerkezelés,
- artikulációkés díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,

BAPTISTA OKTATÁS

- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- alkalmazkodóképesség,

Színművészeti – bábművészeti ág

A képzés struktúrája

Tanszakok és tantárgyak

Színjáték tanszak

- Főtárgy: Dráma és színjáték
- Kötelezően választható tantárgyak:
  - Beszéd és vers (1. alapfokú évfolyamtól)
  - Mozgás és tánc (1. alapfokú évfolyamtól)
  - Zene és ének (1. alapfokú évfolyamtól)
  - Színházismeret (3. alapfokú évfolyamtól)
- Választható tantárgyak: a színjáték és bábjáték tanszak bármelyik tantárgya

Bábjáték tanszak

- Főtárgy: Bábjáték
- Kötelezően választható tantárgyak:
  - Bábkészítés (1. alapfokú évfolyamtól)
  - Beszéd és vers (1. alapfokú évfolyamtól)
  - Mozgás és tánc (1. alapfokú évfolyamtól)
  - Zene és ének (1. alapfokú évfolyamtól)
  - Színházismeret (3. alapfokú évfolyamtól)
- Választható tantárgyak: a bábjáték és színjáték tanszak bármelyik tantárgya

Óraterv

Színjáték tanszak

Tantárgy	Évfolyamok							
	Előképző		Alapfok					
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Főtárgy	2	2	3	3	3	3	3	3
Kötelezően választható tantárgyak			1	1	1	1	1	1
Választható tantárgyak	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2
Összes óra	2-4	2-4	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

Az összes óra rovatában az első szám a heti minimális óraszámot jelöli, a második szám a szakmai program megvalósítása során az egyéni, páros, kis-és nagycsoportos tehetséggondozás számára is időkeretet biztosít.

BAPTISTA OKTATÁS

Az összevont osztályok működéséből következően, valamint az integrált óraszervezéslehetőségét figyelembe véve a tanéven belül a tantárgyi óraszámok átcsoportosíthatók. Előképző évfolyam Választható tantárgyi órája a Főtárgy tantárgyból választható.

A tanszak kötelezően előírt tantárgyainak és azok óraszámainak a figyelembevétele mellett a tanuló más tanszak, valamint más művészeti ág képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok tanítási óráin részt vehet.

A dráma és színjáték tantárgy heti óraszáma a helyi tantervekben heti 2 óra is lehet, ha a beszéd és vers, valamint a mozgás és tánc tantárgyakat minimálisan heti 1-1 órában önálló tantárgyként is oktatja az iskola.

A képzés évfolyamainak száma: 8 évfolyam (2+6)évfolyam)

Az első számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy atovábbképző évfolyamainak számát jelentik.

Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

- A tanítási órák időtartama: 45 perc

A színművészeti oktatás általános fejlesztési követelményei

Kiemelt kompetenciák a színművészet területén

- Bemeneti kompetenciák: iskolai előképzettség nem szükséges

Szakmai kompetenciák

- Színházi alapfogalmak/szakkifejezések alkalmazása
- Drámai/színházi konvenciók alkalmazása
- Meghatározó történeti és kortárs színházi stílusok felismerése
- A színházi műfajok felismerése
- A szöveg- és előadáselemzés meghatározó szempontjainak, a színészi alkotómunka
- fázisainak, főbb összetevőinek megismerése, alkalmazása
- Drámai szövegek értő - színészi szempontokat figyelembe vevő - olvasása
- Különböző színészi technikák megismerése és alkalmazása
- Színházi improvizáció
- Karakterábrázolás nyelvi, beszédtechnikai, illetve mozgásos eszközökkel
- Előadásban (játékban) szerepek megformálása (nonverbális: testbeszéd, szereplés,
- mimika, vokális jelek; jól értelmezhető verbális kommunikáció használata)
- A verbális megnyilvánulások tisztasága
- A rendezői instrukciók mentén végzett munka
- Más művészeti ágak területéről származó ismereteinek alkalmazása a szerepalkotás során
- Színházi előadások elemzése, értékelése
- Digitális alkotáselemzés

Személyes kompetenciák

BAPTISTA OKTATÁS

- Helyzetmeghatározás és döntéshozatal
- Empátia (érzelmek megértése, elfogadása)
- Mozgáskoordináció (térérzékelés)
- Műveltség és információszerzés
- Önállóság
- Önismeret (önkifejezés, önértékelés, érzelmi kontroll, attitűd formálás)
- Rendszerezés (lényegkiemelés)

Társas kompetenciák

- Kapcsolatteremtés
- Kommunikáció és együttműködés (vitakultúra, kooperáció, több nézőpont érvényesítése,
- Konstruktív alkalmazkodás)
- Kompromisszum és tolerancia
- Konfliktuskezelés
- Nyitottság (másokra történő odafigyelés)
- Szociális interakció
- Tanulói együttműködésen alapuló tanulás

Módszerkompetenciák

- Figyelem összpontosítás
- Felhasználható digitális tartalmak
- Helyzetfelismerés
- Kreativitás, ötletgazdagság
- Memória (rövid távú, hosszú távú)
- Mérlegelő gondolkodás
- Problémamegoldás

Kiemelt kompetenciák a bábművészet területén

- Bemeneti kompetenciák: iskolai előképzettség nem szükséges

Szakmai kompetenciák

- Bábszínházi alapfogalmak/szakkifejezések megismerése, alkalmazása
- Az animáció útján történő kifejezés sajátosságainak megismerése, alkalmazása
- A főbb báb- és színpadtechnikák elméletének és gyakorlatának megismerése
- A bábjáték kultúrtörténeti szerepének, tradícióinak megismerése
- A darab-, szerep- és előadáselemzés szempontjainak megismerése, alkalmazása
- A bábjátékos tevékenység összetevőinek, azok egymásra épülésének megismerése, alkalmazása
- A rögzített előadásmód és az improvizációs technika közti különbség felismerése, alkalmazási lehetőségeik megtapasztalásai különböző játékstílusok felismerése

BAPTISTA OKTATÁS

- A társművészetekkel való kapcsolódás lehetőségeinek megtapasztalása
- A bábszínház működési struktúrájának megismerése
- A bábjáték alkotófázisaiban való részvétel
- A partnerekkel való alkotó együttműködés
- A színpadi szituációnak megfelelő improvizáció
- A bábjáték komplexitásában rejlő lehetőségek felismerése és alkalmazása
- Egy-egy bábtechnika és színpadtechnika alkalmazási lehetőségeinek felismerése
- Egy-egy téma bábtechnikai és színpadtechnikai lehetőségeinek felismerése, alkalmazása
- Önálló feladatmegoldás esetén témaválasztásának és a technikai megoldásának indokolása, megvalósítása (tanári segítséggel)
- Tanári/rendezői instrukciók fogadása
- Jelenet vagy jelenetsor gyakorlás útján történő eljátszása és reprodukálása
- Különféle szerepek megformálása
- Előadás/próba folyamán szükség szerinti háttérmunka elvégzése
- A verbális megnyilvánulások tisztasága
- Digitális alkotáselemzés

Személyes kompetenciák

- Helyzetmeghatározás és döntéshozatal
- Empátia (érzelmek megértése, elfogadása)
- Kézügyesség
- Mozgáskoordináció (térérzékelés)
- Műveltség és információszerzés
- Önállóság
- Önismeret (önkifejezés, önértékelés, érzelmi kontroll, attitűd formálása)

Társas kompetenciák

- Kapcsolatteremtés
- Kezdeményezőkészség
- Kompromisszum és tolerancia
- Konfliktuskezelés
- Kommunikáció és együttműködés (kooperáció, mások megértésére törekvés,
- Több nézőpont érvényesítése, konstruktív alkalmazkodás)
- Tanulói együttműködésen alapuló tanulás

Módszerkompetenciák

- Figyelem összpontosítás
- Felhasználható digitális tartalmak
- Gyakorlatias feladatértelmezés
- Helyzetfelismerés
- Kreativitás, ötletgazdagság

BAPTISTA OKTATÁS

- Mérlegelő gondolkodás
- Problémamegoldás
- Új ötletek, megoldások kipróbálása

A művészeti alapvizsga

Vizsga tantárgyak

Színjáték tanszak

A művészeti alapvizsga tantárgyai:

- Dráma és színjáték (főtárgy) valamint
- Egy a kötelezően választott tantárgyak közül
    a. Beszéd és vers
    b. Mozgás és tánc
    c. Zene és ének
    d. Színházismeret

Színjáték tanszakon a fent megjelölt választható tantárgyak közül vizsga tantárgynak csak az a tantárgy választható, amelyet az intézmény pedagógiai programja szerint biztosít, valamint amely esetében a tanuló a tantárgy tanításának utolsó évfolyamán az előírt tantárgyi követelményeknek eleget tett.

Ha a tanuló már rendelkezik a színművészeti és bábművészeti ág valamelyik tanszakán beszéd és vers, mozgás és tánc, zene és ének, színházismeret tantárgyakból megszerzett művészeti alapvizsga akkor az adott tantárgyakból a vizsga alól felmentés adható.

A színjáték sajátságosan extrovertált, közönség felé forduló műfajok. A művészeti alapvizsgán ezért a tanulótól a tananyag tartalomra épülő színpadi ismeretek (artikuláció, beszédtempó, beszédértés, kapcsolattartás, jelenlét, térhasználat, jelenlét, takarás stb.) kérhetőek számon.

A művészeti alapvizsga az egyes tantárgyi programok záró szakasza tartalmazza.

A színjáték tanszak tantárgyai és tantervi programja

Dráma és színjáték

A dráma és színjáték főtárgy elsődleges célja, hogy a színházművészet - ezen belül is elsősorban a színjáték - iránt érdeklődő tanulók számára lehetőséget biztosítson a drámán és színjátékon keresztül történő önkifejezésre, közösségi alkotásra, a kommunikációs és előadói képességeik fejlődésére, a színházi alkotófolyamaton keresztül a színpadi munka alapjainak elsajátítására, a színházon keresztül önmagukra és a világra vonatkozó kérdések megfogalmazására és a válaszok keresésére.

A tantárgy oktatása során a célokat a közösségben végzett dramatikus tevékenység élményén, a játék örömén keresztül érjük el. A dráma és színjáték főtárgy tevékenységközpontú élménypedagógia.

BAPTISTA OKTATÁS

A tantárgy feladata, hogy a folyamatos fejlesztés eredményeképpen a tanuló váljon képessé a dráma és a színház értő befogadására, értelmezésére, illetve művészi együttműködésen keresztül, tanulótársaival együtt, drámai és színházi produktumok létrehozatalára.

Előképző évfolyamok

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Ismertesse meg a tanulókkal

- a csoportos játék örömét
- a csoportos játék szabályait
- az érzékszervek működésének jelentőségét
- az alapvető emberi, állati mozgássémákat
- a jelenet kezdetének és befejezésének fontosságát
- a szerepjátékokban való részvétel élményét
- a dramatikus munkához szükséges népi gyermekjátékokat, kiszámolókat, mondókákat,
- gyerekdalokat, énekes-táncos játékokat, gyerekverseket, népmeséket
- a jól érthető beszédet

Fejlessze a tanulók

- érzékszerveinek működését, érzékelését
- ritmusérzékét
- megfigyelő- és utánzóképességét
- mozgásos ügyességét, koordinációját
- együttműködési képességét
- hallási figyelmét
- koncentrálóképességét
- szabálytudatát
- közösségtudatát
- beszédkészségét

Ösztönözze a tanulókat

- környezetük megfigyelésére, megismerésére, az arról való véleményalkotásra
- egymás elfogadására, megértésére
- mondókák, versek, mesék meghallgatására, értelmezésére
- a beszéd tisztaságra
- a hétköznapi szabályok és a csoportos játék szabályainak betartására és betartatására
- a játék örömének másokkal való megosztására

Tananyag

Bemelegítő mozgásos játékok

- Versenyjátékok, nagymozgásos játékok

BAPTISTA OKTATÁS

- Népi kiszámoló- és fogócskajátékok
- Egyszerű mozgáselemeket is tartalmazó körjátékok, népi játékok
- Egyszerű mímes játékok tanári narrációra
- Mondókák, rövidebb, versek, mesék kísérése mozgással

Érzékelőjátékok

- Színek, formák, illatok, ízek felismerése, csoportosítása, megkülönböztetése
- Az érzékszervek által keltett érzetek megfogalmazása
- Az idő észlelésének fejlesztése

Ritmusgyakorlatok

- Egyenletes lüktetés érzékeltetése mondókázással
- Szöveges és mozgásos ritmusjátékok
- Tempótartás (gyors és lassú) különböző térformákban
- Természetes ritmusok felfedezése és mozgásos lekövetése

Beszédgyakorlatok

- Hangok utánzása
- Beszédszervek ügyesítése játékos formában (ajak-, nyelvgyakorlatok)
- Beszédre késztető játékok

Utánzó játékok

- Testtartás és mozgás utánzása
- Hétköznapi tevékenységek utánzása
- Állatok mozgásának utánzása

Memória- és koncentrációfejlesztő játékok

- Mondókák, kiszámolók, találós kérdések
- Mozgásos és szöveges figyelemfejlesztő játékok

Szerepjátékok, szabályjátékok

- Népi gyermekjátékok
- Énekes-táncos játékok
- Mozgásos (testnevelési) játékok
- Egyszerű szerkezetű drámajátékok

Csoportos improvizációs játékok

- Mondókák, gyerekdalok feldolgozása
- Gyerekversek feldolgozása

Komplex drámafoglalkozások

- Mesei motívum vagy meserészlet vagy rövidebb mese feldolgozása tanári közreműködéssel

BAPTISTA OKTATÁS

- (térmeghatározás, szimuláció, a teljes csoportot megmozgató szerepjáték, a tanár szerepben, szertartás, állókép, némajáték)

Követelmények

A tanulók ismerjék

- az érzékszervek működésének funkcióját, jelentőségét
- a jelenet kezdetének és befejezésének jelentőségét
- a dramatikus munkához szükséges népi gyermekjátékokat, kiszámolókat, mondókákat, gyerekdalokat, énekes-táncos játékokat, gyerekverseket, népmeséket (mindegyikből legalább egyet)

Legyenek képesek

- adottságaiknak megfelelően a látáshoz és halláshoz kapcsolódó differenciált és pontos érzékelésre
- a csoportos ritmusjátékokban való aktív részvételre
- alapvető emberi, állati mozgássémák utánzására, a csoportos utánzó játékokban való aktív részvételre
- minimum egy vers vagy rövid meserészlet önálló elmondására
- a beszéd és a mozgás összekapcsolására csoportos játék során
- a szerepjátékokban, csoportos improvizációkban való részvételre
- társaikkal való együttműködésre

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Ismertesse meg a tanulókkal

- a csoportos improvizációs játékörömét
- a csoportos játék szabályait
- az alapvető emberi, állati mozgássémákat
- a bemelegítéshez használható mozgásos (testnevelési) játékokat
- az alapvető ritmushangszerek használatát
- a dramatikus munkához szükséges újabb népi gyermekjátékokat, mondókákat, gyerekdalokat, gyerekverseket, népmeséket
- a jól érthető beszédet
- egyes drámajátékok szabályait

Fejlessze a tanulók

- érzékszerveinek működését, érzékelését
- beszédkészségét
- ritmusérzékét
- megfigyelő- és utánzóképességét
- mozgásos ügyességét, koordinációját
- együttműködési képességét

BAPTISTA OKTATÁS

- hallási figyelmét
- koncentrálóképességét
- kifejezőkészségét
- helyzetfelismerési képességét
- szabálytudatát
- közösségtudatát

Ösztönözze a tanulókat

- környezetük megfigyelésére, megismerésére, az arról való véleményalkotásra
- társaikkal való nyugodt kapcsolat kialakítására, egymás elfogadására
- beszéd tisztaságra
- versek, mesék meghallgatására, értelmezésére
- az önállóan olvasott versek, mesék élményének megosztására
- a hétköznapi szabályok és a csoportos játék szabályainak betartására és betartatására
- a játék örömének másokkal való megosztására

Tananyag

Mozgásgyakorlatok

- Fogójátékok
- Versenyjátékok, nagymozgásos játékok
- Mozgáselemeket tartalmazó körjátékok, népi játékok
- Mímes játékok tanári narrációra

Érzékelőjátékok

- Az érzékszervek által keltett érzetek megfogalmazása
- Színkompozíciók összehasonlítása
- Tájékozódás hangok segítségével, tapintással, szaglással
- Az idő észlelésének fejlesztése

Ritmusgyakorlatok

- Szöveges és mozgásos ritmusjátékok
- Tempótartás különböző térformákban
- Futások irányváltoztatással
- Ritmushangszerek és mozgás

Beszédgyakorlatok

- Beszédre késztető játékok
- Beszédgimnasztikai gyakorlatok
- Beszédszervek ügyesítése játékos formában

Utánzó játékok

- Egyszerű mozgástükrözések
- Hétköznapi tevékenységek és mesterségek jellemző gesztusainak utánzása

BAPTISTA OKTATÁS

- Állatmozgások, természeti jelenségekhez kapcsolódó mozgások utánzása

Memória- és koncentrációfejlesztő játékok

- Versek, mondókák szöveg nélkül, csak mozgással
- Összetettebb mozgásos és szöveges figyelemfejlesztő játékok

Szerepjátékok, szabályjátékok

- Népi gyermekjátékok
- Mozgásos (testnevelési) játékok
- Egész csoportos és páros munkára épülő drámajátékok
- Vetélkedőjátékok

Komplex drámafoglalkozások

- Mesei motívum vagy meserészlet, vagy rövidebb mese feldolgozása tanári közreműködéssel (térmeghatározás, közös rajzolás, üzenetek, szimuláció, a teljes csoportot megmozgató szerepjáték, a tanár szerepben, szertartás, állókép, némajáték)

Követelmények

A tanulók ismerjék

- a csoportos játék szabályait
- az alapvető emberi, állati mozgássémákat
- a bemelegítéshez során használt mozgásos (testnevelési) játékokat
- a megismert ritmushangszerek használatát
- a dramatikus munkához szükséges népi gyermekjátékokat, mondókákat, gyerekdalokat, gyerekverseket, népmeséket (az újonnan - tanultak közül mindegyikből legalább egyet)
- egyes drámajátékok szabályait

Legyenek képesek

- adottságaiknak megfelelően differenciált és pontos érzékelésre
- a csoportos ritmusjátékokban való aktív részvételre
- alapvető emberi, állati mozgássémák utánzására, a csoportos utánzó játékokban való aktív részvételre
- mondókák ritmusos hangoztatására
- legalább egy újonnan tanult vers és rövid meserészlet önálló elmondására
- a beszéd és a mozgás összekapcsolására a játékok során
- a szerepjátékokban, csoportos improvizációkban való részvételre
- társaikkal való együttműködésre

Alapfokú évfolyamok

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Ismertesse meg a tanulókkal

BAPTISTA OKTATÁS

- a képzelet és az emlékezet szerepét, fontosságát
- az egyszerű mozgáselemek összekapcsolását
- a tér használatát és az abban való tájékozódást
- a helyszín fogalmát, jelentőségét
- a figyelemösszpontosítás fontosságát, alapvető technikáit
- a beszédtevékenység részeit (légzés, hangadás, kiejtés)
- a beszéd jól érthetőségét
- rövidebb prózai mesék dramatikus feldolgozásának folyamatát
- a hang tulajdonságait (pl. mélység, magasság)
- a legfontosabb légző- és hangképző gyakorlatokat
- a ritmikus mozgással kombinált koncentrációs gyakorlatokat

Fejlessze a tanulók

- együttműködő képességét
- beszédkészséget
- képzelőerejét
- mozgásos improvizációs képességét
- térbeli tájékozódását
- figyelem-összpontosító képességét
- megfigyelő képességét
- problémamegoldó képességét
- ritmusérzékét
- légzőkapacitását
- hangképzését
- artikulációs képességét

Ösztönözze a tanulókat

- maguk és környezetük egyre tudatosabb megfigyelésére
- a közlésformák egyre differenciáltabb alkalmazására
- társaikkal való együttműködésre
- gondolataik és érzelmeik pontos kifejezésére
- beszéd tisztaságra
- a csoporton belüli aktív és kezdeményező munkára
- kiscsoportokban önállóan végzett tevékenységre

Tananyag

Mozgásgyakorlatok

- Összekapaszkodó, érintésére törekvő, érintés elől elhúzódó, a gimnasztika gyakorlatait
- játékos szituációba tevő gyakorlatok (pl. váll-, térdérintős játékok, nehezített speciális
- helyzetű fogók)
- Lazító és feszítő gyakorlatok
- Térformáló, térérzékelő játékok: játékos formában különböző térformák felvétele,

BAPTISTA OKTATÁS

- formálása, kikerüléses gyakorlatokban térérzék-fejlesztés körjátékok, lánc-típusú népi
- játékok
- Szabad mozgás zenére önállóan és a társakkal együttműködve

Beszédgyakorlatok

- Légzőgyakorlatok
- A saját és a társak légzésének megfigyelése nyugalmi állapotban, tevékenység során (pl. tűzfújás), beszéd közben; a tapasztalatok megfogalmazása
- Fúvójátékok (pl. lyukas kulcs, síp, szájharmonika fúvása) a kilégzés erejének és hosszának tanulmányozására; folyamatos és szaggatott fúvások
- Indirekt légzőgyakorlatok (pl. „lufi-fújása" és leeresztése)
- Hanggyakorlatok
- A hangadás megfigyelése (ásítás, nevetés, lelkiállapotok, hangulatok tükröződése a hangban)
- A hang tulajdonságairól szerzett tapasztalatok megfogalmazása (magas-mély, halk hangos)
- Egymás hangjának felismerése, utánzása
- Hangkitalálás (a saját hangtól eltérő hangzások játékos próbálgatása)
- Szavak, rövid mondat párok játékos variálása
- Játékos hangerő-gyakorlatok
- Artikulációs gyakorlatok
- A kiejtés, az artikulációs mozgások megfigyelése
- A beszédszervek mozgásának „ügyesítése" szavak, szólamok ismételgető ejtésével
- Szájról olvasás - kezdetben hangok, majd szavak
- Szóláncok pontos hangzó- és szóvégejtéssel
- Hangsúlygyakorlatok
- A szóhangsúly gyakorlása (az első szótag nyomatékos ejtésének gyakorlása egyre hosszabb szavakban)
- Az összetett szavak előtagjának és a teljes személynév első tagjának hangsúlya

Fantáziajátékok

- Elképzelt tárgyak, helyszínek, figurák részletes kigondolása csoportban
- A közösen kitalált figurák, helyszínek, tárgyak köré szervezett játék

Ritmikus mozgással kombinált koncentrációs gyakorlatok

- Játékos, mozgással és szöveggel összekapcsolt ritmikus koordinációs gyakorlatok (pl. versek, mondókák ütemezése tapssal, járással, mozgással különböző tempóban)
- Térkitöltő gyakorlatok
- Ritmikus, mozgással és szöveggel összekapcsolt számolós gyakorlatok
- Gyermekversek, mondókák ritmus- és mozgásváltással

Dramatikus játékok

- Mimetikus (egyéni és csoportos) improvizációk zenére
- Szituációs játékok pl. szó, mondat, helyszín megadásával

BAPTISTA OKTATÁS

Komplex drámafoglalkozások

- Központi figura köré épülő dráma (hangaláfestés, szerep a falon, térképek és ábrák készítése, állókép, gyűlés, véletlenül meghallott beszélgetés, képaláírás, maszkok, beépített szereplő, gondolatkövetés konvenciók felhasználásával)

Követelmények

A tanulók ismerjék

- a tér használatát és az abban való tájékozódást
- a helyszín fogalmát, jelentőségét
- a figyelemösszpontosítás fontosságát, alapvető technikáit
- a beszédtevékenység részeit (légzés, hangadás, kiejtés)
- a beszéd érthetőség alapjait
- a hang tulajdonságait (pl. mélység, magasság)
- a legfontosabb légző- és hangképző gyakorlatokat
- a ritmikus mozgással kombinált koncentrációs gyakorlatokat

Legyenek képesek

- egyszerű képzettársításra, annak játékbeli alkalmazására
- egyes érzelmi állapotok verbális és mozgásos kifejezésére
- a tanult mozgáselemek összekapcsolására
- az adott tér használatára és az abban való tájékozódásra
- a helyszín fogalmának alkalmazására, jelentőségének felismerésére
- a tanult beszédgyakorlatok tudatos alkalmazására
- tanári irányítás mellett zajló komplex dramatikus tevékenységben való részvételre

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Ismertesse meg a tanulókkal

- a figyelem-összpontosítás tudatos alkalmazását
- a megfigyelés és önmegfigyelés fontosságát
- a bizalomra épülő kapcsolatteremtés és kapcsolattartás szabályait
- a tiszta, érthető beszéd alapjait
- a történet, a jelenet, jelenet kezdete és vége, a főhős, a szereplők fogalmát
- a szereplők ábrázolását segítő egyes technikákat (pl. beszédstílus, testtartás)
- a beszédtevékenység részeinek egymásrautaltságát
- a feszítés-lazítás alapgyakorlatait
- a mimikai bemelegítés gyakorlatait

Fejlessze a tanulók

- figyelem-összpontosító képességét
- megfigyelő képességét

BAPTISTA OKTATÁS

- együttműködő képességét
- verbális megnyilvánulásainak tisztaságát
- fogalmazási és kifejező képességét
- dramatizáló képességét
- rögtönzési képességét
- elméleti, drámaelméleti tudását

Ösztönözze a tanulókat

- figyelmük tudatos összpontosítására
- a külvilág és önmaguk aprólékos megfigyelésére
- önálló és tudatos kapcsolatteremtésre
- a nemkívánatos viselkedésformák konstruktív visszajelzésére, megváltoztatására
- önálló verbális megnyilvánulásra
- pontos és kifejező szerepjátékra
- önálló dramatizálásra

Tananyag

Mozgásgyakorlatok

- Gimnasztikus gyakorlatok játékos helyzetekben, nehezített járásmóddal, fordított testhelyzetben
- Indítás és megállás különböző tempóban, helyzetben, magasságban történő gyakorlása versenyjátékok segítségével (pl. tapsos fogó, csendkirály - típusú játékok)

Lazító gyakorlatok

- Feszítés-lazítás fekve, állva, ülve
- Az arc ellazítása, „kirázása" kilégzés közben

Beszédgyakorlatok

- Légzőgyakorlatok
- A különböző légzéstípusok megfigyelése (váll, mellkas, rekesz)
- A célszerű beszédlégzés folyamatának ismertetése
- Saját légzés megfigyelése nyugalmi állapotban és beszéd közben
- Zörej nélküli belégzést követő kilégzés a laza testtónus megőrzése mellett
- Kapacitásnövelő gyakorlatok versekkel, mondókákkal a laza testtónus megtartása mellett (legfeljebb 40-50 szótag)
- Hanggyakorlatok
- Játékos hangerőpróbálgatás
- Hangok próbálgatása az erős érzelmi-indulati állapotok kifejezésére
- Artikulációs gyakorlatok
- Az áll nyitó mozdulatát megerősítő gyakorlatok
- Nyelvmozgást ügyesítő gyakorlatok
- Ritmus és tempógyakorlat

BAPTISTA OKTATÁS

- Versek ütemezése kötött mozgással
- Hangsúly- és hanglejtésgyakorlatok
- Számnevek, évszámok hangsúlya
- A kijelentés hanglejtése

Koncentrációs gyakorlatok

- Játékok számokkal
- Kérdés-felelet típusú játékok
- Mozgáskoncentrációs játékok
- Kapcsolatteremtő és bizalomgyakorlatok
- Kapcsolatteremtés szemkontaktussal, érintéssel, kézfogással, hanggal
- Vakvezető játékok alapváltozatai

Improvizációs játékok

- Mimetikus improvizációk (mozdulatra, hangeffektusokra, tárgyakkal)
- Hétköznapi élethelyzetek felidézése mozgással és beszéddel
- Szituációs játékok (pl. befejezetlen történetre, képzőművészeti alkotások reprodukcióival, a szereplők jellegzetes vonásainak megadásával)
- Rövid történetek (ismert mesék) elmesélése zenére, kisebb csoportokban előkészített improvizációkkal

Komplex drámafoglalkozások

- Reális (de eltávolított) szituációk kibontása drámán keresztül
- Csoportról szóló drámaóra (a jelmezöltés, befejezetlen anyagok, interjú, forró szék, szerepcsere, kiscsoportos improvizáció, mímes játék, az igazság pillanata, belső hangok, szertartás, vita konvenciók felhasználásával)

Drámaelméleti alapok

- Verses mesék, mesék, elbeszélések szerkezetének érzékeltetése (történet, jelenet, jelenet kezdete és vége, főhős, szereplők, helyszín)

Követelmények

A tanulók ismerjék

- a figyelem-összpontosítás tudatos alkalmazását
- a megfigyelés és önmegfigyelés fontosságát
- a bizalomra épülő kapcsolatteremtés és kapcsolattartás szabályait
- a tiszta, érthető beszéd alapjait
- a történet, a jelenet, jelenet kezdete és vége, a főhős, a szereplők fogalmát
- a szereplők ábrázolását segítő egyes technikákat (pl. beszédstílus, testtartás)
- a feszítés-lazítás alapgyakorlatait
- a mimikai bemelegítés gyakorlatait

Legyenek képesek

BAPTISTA OKTATÁS

- figyelmük tudatos összpontosítására
- társaik, önmaguk és a felnőtt világ megfigyelésére
- a bizalom megélésére
- érzékeny kapcsolatteremtésre és a kapcsolat megtartására
- tiszta és kifejező verbális megnyilatkozásokra
- egy nagyobb lélegzetű vers vagy próza pontos, tiszta, érthető elmondására
- aktív szerepjátékra

3. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Ismertesse meg a tanulókkal

- az együttérző beleélés szükséges voltát
- a szavak nélküli közlések jelentőségét
- a nonverbális kommunikáció csatornák működését
- a kommunikációs jelek jelentéshordozó erejét
- a feszültség élményét és fogalmát
- az analógiás gondolkodás alapjait
- a karakter fogalmát
- a gyakran alkalmazott páros és kiscsoportos kooperációs játékokat

Fejlessze a tanulók

- légzéskapacitását
- térhez igazodó beszédét
- artikulációs képességét
- empátiás képességét
- verbális és nonverbális kommunikációs képességét
- fantáziáját és kreativitását
- differenciált kifejezőképességét
- fogalmi gondolkodását
- kooperációs készségét

Ösztönözze a tanulókat

- elfogadó együttműködésre
- érzelmeik és szándékaik pontos kifejezésére, tisztaságára
- a nonverbális kommunikációs jelek tudatos használatára
- a nonverbális kommunikációs jelek minél pontosabb értelmezésére

Tananyag

Mozgásgyakorlatok

- Versenyjátékok, különböző típusú fogójátékok, nehezített fogó és üldözéses játékok a megfelelő intenzitású jelenlét megteremtésére és a feszültség elvezetésére
- Különböző tempójú, karakterű és funkciójú futástípusok

BAPTISTA OKTATÁS

- Testrész-vezetéses futások, páros fogó, a vezetőt követő futás
- Lazító gyakorlatok
- Feszítés-lazítás testrészenként

Beszédgyakorlatok

- Légzőgyakorlat
- A be- és kilélegzett levegő mennyiségének fokozatos növelése a laza testtónus megtartása mellett kapacitásnövelés versekkel, mondókákkal (legfeljebb 50-60 szótag)
- Hanggyakorlatok
- A térhez igazodó hangerő gyakorlása
- Az emelt hangvétel gyakorlása a test megfelelő tónusának összehangolásával (pl. rikkancs, piaci árus, idegenvezető)
- Artikulációs gyakorlatok
- Nyelvtörő mondókák
- A hosszú magánhangzók pontos ejtésének gyakorlatai
- Szájról olvasási gyakorlatok (versek, verssorok)
- Ritmus és tempógyakorlat
- Ütemezés változó tempóban kitalált mozgássorral, tánccal, tapsjátékkal
- Hangsúly- és hanglejtésgyakorlat
- A kérdezés hangsúlya kérdőszóval és anélkül
- A kérdezés hanglejtése kérdőszóval és anélkül

Kapcsolatteremtő és kommunikációs játékok

- Az arc, tekintet, gesztusok kifejezőképességét fejlesztő játékok, gyakorlatok
- Érzelmi állapotok kifejezése testtartással, gesztusokkal
- Üzenetek (pl. utasítások, parancsok, kérések) küldése tekintettel és gesztusokkal

Fantáziajátékok

- Tárgyjátékok, tárgyak megszólaltatása, képzeletbeli tárgyak
- Képzelt lények megszemélyesítése, beszéltetése
- Belső képek megjelenítése mozgással és beszéddel

Improvizációs játékok

- Szituációs játékok vázlat megadásával
- Különböző karakterek megjelenítése páros vagy kiscsoportos improvizációkban
- Feszültségteli hétköznapi helyzetek megjelenítése és értelmezése
- Látott vagy hallott történetek feszültségteli jeleneteinek felidézése improvizációkban

Páros és kiscsoportos kooperációs játékok

- Tükörjátékok
- Távolságtartó játékok
- Szoborjátékok

Ön- és társismereti játékok

BAPTISTA OKTATÁS

- Tulajdonságok megfogalmazásával járó játékok (apróhirdetés, tulajdonságok vására)
- Egyszerű visszajelzésekre építőjátékok

Komplex drámafoglalkozások

- Erkölcsi dilemmákat vizsgáló drámaórák (pl. a szakértő köntösében, telefonbeszélgetés, az élet egy napja, fórum-színház, Hogyan történt? konvenciókkal)

Követelmények

A tanulók ismerjék

- az együttérző beleélés szükséges voltát
- a szavak nélküli közlések jelentőségét
- a nonverbális kommunikáció csatornák működését
- a kommunikációs jelek jelentéshordozó erejét
- az analógiás gondolkodás alapjait
- egyes karakterjellemzőket
- a gyakran alkalmazott páros és kiscsoportos kooperációs játékokat
- a belső feszültség élményét, szerepét a drámai történésekben

Legyenek képesek

- a szavak nélküli közlések különböző élethelyzetekben való felismerésére
- a nonverbális kommunikációs csatornák használatára
- aktív részvételre különböző élethelyzeteket feldolgozó improvizációkban, komplex drámaórákban
- feszültségteremtő drámai jelenetek létrehozására
- beszédüket a térhez igazítani és abban a beszéd tisztaságra figyelni
- pontosan körülírt feladatok kiscsoportokban történő elvégzésére

4. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Ismertesse meg a tanulókkal

- az elemző gondolkodás lényegét, használatát
- különböző hétköznapi élethelyzetek és morális problémák dramatikus megjelenítésének egyes módjait
- a konfliktus és a feszültség fogalmát, különbözőségét
- a színpadi tér kreatív használatának alapjait
- az artikuláció ritmus- és tempóformáló szerepét
- verbális megnyilvánulás tisztaságát
- az időmértékes versek ritmizálását
- a tagadás hangsúlyát
- az improvizáció szabályait
- a színpadi létezés alapszabályait
- a figyelem felkeltésének és megtartásának eljárásait

BAPTISTA OKTATÁS

Fejlessze a tanulók

- légzéskapacitását
- kifejező beszédét
- testkontrollját
- elemző gondolkodási képességét
- szóbeli és nem szóbeli kifejezőképességét
- verbális megnyilvánulási tisztaságát
- fogalmazási képességét
- helyzetfelismerési képességét
- problémamegoldó képességét
- együttműködési képességét
- megfigyelési képességét
- analógiás gondolkodását
- előadói képességét
- improvizációs képességét

Ösztönözze a tanulókat

- önmaguk és környezetük tudatos megfigyelésére
- mérlegelő és önfejlesztő gondolkodásra
- különböző élethelyzetek és morális problémák erőszakmentes kezelésére
- beszédük és mozdulataik koordinált, kifejező és tiszta használatára
- a különböző közlésformák differenciált alkalmazására
- egy-egy életkoruknak megfelelő rövid vers vagy prózai mű részletének bemutatására
- a munkaforma önálló megválasztásra egy-egy probléma feldolgozása során
- életkoruknak megfelelő rangos színházi előadások, színházi nevelési programok, filmek megtekintésére és a látottak közös feldolgozására a dráma eszközeivel

Tananyag

Mozgásgyakorlatok

- Futásos és kikerüléses gyakorlatok: ritmus és irányváltásos futások (szituációval), testrész-vezetéses futások
- Egyensúly-játékok: toló és húzó mozdulatok játékos formában
- Lazítógyakorlat
- Feszítés-lazítás testrészenként

Beszédgyakorlatok

- Légzőgyakorlatok
- Légzéskapacitás növelése a laza testtónus megtartása mellett (legfeljebb 60-70 szótag)
- Hanggyakorlatok
- Hangkitalálás
- Artikulációs gyakorlatok
- Nyelvtörők, versek pontos, pergő kiejtéssel

BAPTISTA OKTATÁS

- Magánhangzók gyakorlatai (különös figyelemmel az időtartamra)
- Szinkronizálási (leolvasási) gyakorlatok versekkel
- Ritmus- és tempógyakorlat
- Időmértékes versek ritmizálása
- Hangsúlygyakorlat
- A tagadás hangsúlyai

Bizalomgyakorlatok

- Vakvezetéses gyakorlatok

Improvizációs játékok

- Rögtönzések életkori témákra
- Hétköznapi szituációkat feldolgozó páros rögtönzések
- Rögtönzések közmondásokra
- Rögtönzések megadott konfliktusra
- Rögtönzések megadott témára
- Rövid monológok különböző élethelyzetekben

Komplex drámafoglalkozások

- Erkölcsi, életkori és társadalmi problémák feldolgozása drámával
- Ismert történetek, regények részleteinek feldolgozása drámán keresztül (pl. riportkészítés, montázs, újrajátszás, stílusváltás, analógia, mélyítés konvenciók által)

Színjátékos gyakorlatok

- A színpadi létezés alapszabályai
- Rövid vers vagy prózai mű részletének önálló előadása
- Rögzített kiscsoportos improvizációk nézők előtt
- A figyelem felkeltése és megtartása

Követelmények

A tanulók ismerjék

- különböző hétköznapi élethelyzetek és morális problémák dramatikus megjelenítésének egyes módjait
- a konfliktus és a feszültség fogalmát, különbözőségét
- a színpadi tér kreatív használatának alapjait
- az időmértékes versek ritmizálását
- a tagadás hangsúlyát
- az improvizáció szabályait
- a színpadi létezés alapszabályait
- a figyelem felkeltésének és megtartásának eljárásait

Legyenek képesek

- mozgásuk, testtartásuk kontrollálására a csoportos gyakorlatok során

BAPTISTA OKTATÁS

- véleményalkotásra a látott színművek, filmek és improvizációk elemző megbeszélésekor
- kifejező szóbeli és mozgásos megnyilvánulásokra
- különböző élethelyzetek realisztikus elemzésére
- részvételre különböző élethelyzeteket feldolgozó improvizációkban, tanítási drámákban
- konfliktushelyzetek erőszakmentes megoldására
- a tér tudatos használatára
- a ritmus és tempó tudatos alkalmazására
- jól érthető verbális megnyilvánulásokra

5. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Ismertesse meg a tanulókkal

- a bizalom fontosságát
- a legfontosabb bizalomgyakorlatokat
- a kontraszt fogalmát, tudatos, jelentést hangsúlyozó és jelentésteremtő használatát
- a beszédszervek tudatos, célszerű és pontos használatának fontosságát
- a dramatikus tevékenységek alapvető munkaformáit

Fejlessze a tanulók

- megismerő, önmegismerő képességét
- önfegyelmét, színpadi fegyelmét
- asszociációs képességét
- konstruktivitását
- elemző gondolkodási képességét
- reflektáló, önreflektáló képességét
- előadói képességeit
- beszédkészségét
- improvizációs képességét
- problémamegoldó képességét
- együttműködési képességét
- analógiás gondolkodását
- előadói képességét

Ösztönözze a tanulókat

- önálló döntéshozatalra
- hiteles és őszinte színpadi jelenlétre
- verbális megnyilvánulások tisztaságára
- mérlegelő gondolkodásra
- a feszültségteli helyzetek, konfliktusok elemzésére, a konfliktusokkal való szembenézésre
- más csoportok munkájának beható megismerésére
- színházi és mozgásszínházi előadások megtekintésére

BAPTISTA OKTATÁS

- színházi előadásokat bemutató tévéfelvételek, videofilmek, dokumentumfilmek megtekintésére

Tananyag

Mozgásgyakorlatok

- Egyensúlygyakorlatok
- Vezetéses gyakorlatok
- Forgás, gurulás, támaszhelyzetek talajon

Beszédgyakorlatok

- Légzőgyakorlatok
- Nyelvtörő mondókák légzésszabályozással
- Hanggyakorlat
- Erős érzelmek, indulatok hangjának próbálgatása versekkel
- Artikulációs gyakorlat
- Szinkronizálás
- Ritmus- és tempógyakorlat
- Az időmértékes versek gyakorlása tetszőleges ritmuskísérettel
- Hangsúly- és hanglejtésgyakorlat
- Számnevek, évszámok, összetett szavak, nevek, ikerszavak hangsúlya
- Az összetett mondatok hangsúly- és hanglejtés-variációi

Fantáziajátékok

- Irodalmi művek „új címe”
- Képzőművészeti alkotások „előzménye”
- Kevéssé ismert irodalmi művek befejezése, folytatása
- Tárgyak nem rendeltetésszerű alkalmazása

Bizalomgyakorlatok

- Dőléses, billenéses gyakorlatok

Improvizációs gyakorlatok

- Versek indulati tartalmaira épülő improvizációk
- Versek által keltett hangulatokra épülő improvizációk
- Mozgáselemekből építkező improvizációk
- Rögtönzés zenei effektek beépítésével
- Rögtönzések szimbólumok, ellentétek megadásával
- Etűdök (indulatok, hangulatok, érzelmek megadásával)

Komplex drámafoglalkozások

- Erkölcsi, életkori és társadalmi problémák feldolgozása drámával
- Ismert történetek, regények részleteinek feldolgozása drámán keresztül (az eddig tanult konvenciók alkalmazásával)

BAPTISTA OKTATÁS

Ön- és társismereti játékok

- Vélemények közlését és fogadását lehetővé tévő szabályjátékok (pl. Mi lenne, ha?, telefon, ilyennek látlak)

Színjátékos gyakorlatok

- Rövid monológ önálló előadása
- Rögzített páros improvizációk nézők előtt
- Kapcsolattartás a partnerrel

Követelmények

A tanulók ismerjék

- a legfontosabb bizalomgyakorlatokat
- a kontraszt fogalmát
- a beszédszervek tudatos, célszerű és pontos használatának fontosságát
- a drámák alapvető munkaformáit

Legyenek képesek

- ellentétek tudatos, jelentést hangsúlyozó és jelentésteremtő alkalmazására
- egy-egy drámai szöveg mozgásban és szóban való megjelenítésére
- a beszédfolyamat részeinek tudatos irányítására, tisztaságára
- bonyolultabb feladatok kiscsoportokban történő elvégzésére
- a munka eredményének bemutatására
- véleményalkotásra a látott színművek, filmek és improvizációk elemző megbeszélésekor
- kifejező szóbeli és mozgásos megnyilvánulásokra
- részvételre különböző élethelyzeteket feldolgozó improvizációkban, tanítási drámákban
- a tér tudatos használatára
- a ritmus és tempó tudatos alkalmazására

6. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Ismertesse meg a tanulókkal

- különböző színházi terek jellemzőit
- a dobozszínházi tér hangsúlyos pontjait és irányait
- a színházi formanyelv alapelemeinek alkalmazását egy adott drámai szöveg megközelítésében
- a tanult drámai konvenciók alkalmazási lehetőségeit a szerepépítés folyamatában
- a mindennapi és a színpadi beszéd különbségeit
- a különböző szerkezetű tanítási drámák lényeges jegyeit
- az alárendelő mondatok hangsúlyozását, hanglejtését
- a „félre” és a monológ technikai alapjait

Fejlessze a tanulók

BAPTISTA OKTATÁS

- színházi fogékonyságát
- véleményalkotó, önreflektáló, önelemző képességét
- más művészetek iránti fogékonyságát
- önállóságát, magabiztosságát

Ösztönözze a tanulókat

- az előző évek során tapasztaltak, tanultak alkalmazására
- kísérletezésre, rugalmas gondolkodásra
- konstruktív együttműködésre
- drámai művek olvasására
- színházzal rokon művészeti tevékenységek megismerésére, gyakorlására
- önálló, magabiztos megnyilvánulásra
- jól érthető beszédre
- más, hasonló művészeti tevékenységet folytató csoportok tevékenységének megismerésére
- őszinte, fejlesztő hatású megnyilvánulásokra
- nyilvánosság előtti fellépésre

Tananyag

Mozgásgyakorlatok

- Lassított mozgás (különböző helyzetekben)
- A mozdulat megállítására vonatkozó gyakorlatok

Beszédgyakorlatok

- Légzőgyakorlatok
- Koncentrációs légzőgyakorlatok mozgás közben
- Hanggyakorlatok
- Szöveges hangerő-gyakorlatok
- Életkorok hangadási karakterének tanulmányozása, próbálgatása
- Artikulációs gyakorlatok
- Pontos, laza pergő artikuláció járás, mozgás, fizikai terhelés közben
- Egymás artikulációjának megfigyelése, utánzása
- Ritmus- és tempógyakorlatok
- Ritmusgyakorlatok tempóváltással
- Hangsúly-, hanglejtésgyakorlatok
- Az alárendelő mondatok hangsúly- és hanglejtés variációi

Színházi alapismeretek

- Színházi térformák (pl. dobozszínház, körszínház)
- Mozgás a dobozszínház terében (a tér hangsúlyos pontjai és irányai)
- A „félre” technikája
- Monológ

BAPTISTA OKTATÁS

Színjátékos gyakorlatok

- Különböző drámai konvenciók (pl. állókép, gondolatkövetés) alkalmazása az improvizációk és egy adott színdarab megjelenítésének előkészítésében
- Különböző drámai konvenciók (pl. belső hangok, „forró szék") alkalmazása a szerepépítés folyamatában
- Rögtönzések érzelmi állapotok, színjátékos stílusok, szöveg megadásával
- Rögtönzések drámarészletek alapján, a mögöttes tartalmának és a szereplők érzelmi állapotának kibontásával

Felkészülés a vizsgára

- Improvizációk létrehozása és javítása tanári segítséggel
- Jelenet létrehozása és javítása tanári segítséggel vagy rövid előadás létrehozása tanári irányítással

Követelmények

A tanulók ismerjék

- a különböző színházi terek jellemzőit
- a dobozszínházi tér hangsúlyos pontjait és irányait
- a tanult drámai konvenciók alkalmazási lehetőségeit a szerepépítés folyamatában
- a mindennapi és a színpadi beszéd különbségeit
- a különböző szerkezetű tanítási drámák lényeges jegyeit
- az alárendelő mondatok hangsúlyozását, hanglejtését
- a „félre" és a monológ technikai alapjait
- az előző évek tapasztalatainak alkalmazási, hasznosítási lehetőségét
- a fejlesztő és szinten tartó beszédes játékokat, beszédgyakorlatokat

Legyenek képesek

- alkotó és eredeti módon hasznosítani az előző évek tapasztalatait
- munkaformát választani az adott gondolat, érzelem kifejezése érdekében
- a munkaformák alkalmazására egy kötött drámai szöveg megjelenítésének előkészítésében
- a munkaformák tudatos alkalmazására egy komplex drámafoglalkozás során
- részvételre egy adott mű színpadi feldolgozásának előkészítésében
- a helyes színpadi beszédre dramatikus és színpadi munkájukban egyaránt
- az alapfokon elsajátított képességeiknek megfelelő improvizációban, jelenetben vagy színházi előadásban való közreműködésre

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

A tanulók ismerjék

- saját testük lehetőségeit, illetve annak érzékszervei hatékonyságát
- a különböző verbális és gesztusnyelvi megnyilatkozásokat, illetve saját eszköztára ez irányú fejlettségének mértékét

BAPTISTA OKTATÁS

- a különböző, szerepjátékokban alkalmazható mozgásformákat, illetve saját eszköztára ez irányú fejlettségének mértékét
- az empátiás képesség szerepét társas helyzetekben, kortársaival és másokkal való kapcsolatában
- a kreatív dramatizálás alapvető eszköztárát, a dramatizálás egyes lépéseit
- a megismert munkaformák tudatos és kreatív alkalmazásának lehetőségeit saját ötletei, gondolatai kidolgozásában, illetve egy kötött drámai szöveg megjelenítésének előkészítésében
- azokat a dramatikus technikákat valamint a társművészetek alapvető kifejezőeszközeit, amelyek a körülöttük lévő világról való gondolkodásban, véleményalkotásban, s azok kommunikációjában segítséget nyújtanak

Legyenek képesek

- a figyelmük tudatos összpontosítására, fegyelmezett feladatvégzésre
- társaik, önmaga és a felnőtt világ érzékeny megfigyelésére
- a verbális, vokális és nonverbális kommunikációs csatornák tudatos használatára
- a bizalom átélésére, az empátiás képesség működtetésére társas helyzetekben
- személyes élményeik felszínre hozására és a szerepjátékokban való alkalmazására
- drámában és színjátékokban a szerepnek és a helyzetnek megfelelő kapcsolatteremtésre
- pontos és érzékletes szerepjátékra társaival és egyénileg
- a dramatizálás alapvető eszköztárának önálló alkalmazására, kreatív dramatizálásra
- saját testük, mozgásaik, illetve a tér és a térben mozgó társak differenciált és pontos érzékelésére, a tér kreatív használatára
- a megismert munkaformák tudatos és kreatív alkalmazására saját ötletei, gondolatai kidolgozásában, illetve egy kötött drámai - szöveg megjelenítésének előkészítésében
- társadalmi, életkori és erkölcsi problémákról szóló drámajátékokban való aktív közreműködésre, valamint a problémák életkorának megfelelő szintű vizsgálatára és megfogalmazására

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll

- A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama

Dráma és színjáték

improvizáció 2-3 perc színpadi produkció

- jelenet 3-5 perc

vagy

- előadás 15 perc

A vizsga tartalma

BAPTISTA OKTATÁS

A dráma és színjáték gyakorlati vizsga két részből tevődik össze:

Improvizáció

Az improvizáció megadott instrukciók (pl. a jelenet témája, szereplői/karakterei tárgyai/eszközei, helyszíne, ideje) alapján rögtönzött szöveges vagy szöveg nélküli 2-3 fős jelenet lehet. A szaktanárnak a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő, legalább tíz tételből álló tételsort kell összeállítania. A tételsor tartalmazhat szöveg nélküli vagy szöveges feladatokat.

Az egyes tételeknek tartalmazniuk kell a jelenet eljátszásához szükséges instrukciókat (helyszín, szereplők, cselekmény, konfliktus).

A felkészülési idő 5 perc.

Színpadi produkció

A produkció szabadon választott drámai vagy dramatizált mű, illetve rögzített improvizáció alapján tanári irányítással készített prózai színházi produkció (2-3 fős jelenet/csoportos előadás) vagy szerkesztett játék lehet. A tanuló a csoportban, közös feladatban, együttes játékban, páros gyakorlatokban illetve egyéni színpadi feladatok megoldásával egyaránt számot adhat a tanulmányai során megszerzett képességeiről, jártasságáról.

A vizsga értékelése

- Improvizáció
- Az instrukciók megértése, követése
- Együttműködés (közös jelenetépítés, társak ötleteinek elfogadása, cselekménybe illesztése),
- Színpadi jelenlét
- Figyelem, koncentráció (játékban maradás képessége, egyértelmű szerepbe lépés, szituációban maradás, egyértelmű kilépés a szerepből)
- Sűrítés képessége
- A jelenet szerkezete, íve (a jelenet indítása, zárása, jelenetépítés)
- Színpadi produkció
- A színpadi helyzetek megértése
- Együttműködés (a partner impulzusainak elfogadása, a partner felé irányuló impulzusok erőssége, közös cselekményvezetés, társakkal összehangolt váltások, közös játékstílus kialakítása, tartása)
- Figyelem, koncentráció
- Színpadi jelenlét
- Ritmusérzék (a jelenet tempójának közös kialakítása, együttes tempóváltás)
- Atmoszférateremtés
- Verbális kifejezőeszközök használata

Közös tantárgyak

BAPTISTA OKTATÁS

Beszéd és vers

A beszéd és vers tantárgy tanításának célja, hogy hozzásegítse a tanulókat beszédük oldottá, természetessé válásához és maradásához, dramatikus és színpadi munkájukban egyaránt - az adottságaiknak és a képességeiknek megfelelő szinten - könnyen érthetővé és élvezhetővé fejlesztéséhez. A tantárgy ugyanakkor keltse fel az érdeklődést a tudatos beszédművelés, valamint a vers- és prózamondás mint önálló pódiumi műfaj iránt.

A tantárgy feladata, hogy a tanulók a különböző képességfejlesztő gyakorlatokon, játékos feladatokon, szövegelemzéseken és memoritereken keresztül váljanak képessé a magyar nyelv magas szintű, tudatos használatára, az irodalmi műalkotások értő befogadására és értelmezésére, jussanak el a lírai és prózai szövegek interpretálásának magas színvonaláig. A tantárggyal való ismerkedés során erősödjön befogadói és előadói attitűdjük, váljanak képessé a verskultúra ápolására.

Alapfokú évfolyamok

I. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Ismertesse meg a tanulókkal

- a beszédfolyamat eseményeit (légzés, hangadás, kiejtés)
- a vers zenei-ritmikai jellemzőit

Fejlessze a tanulók

- hallási figyelmét
- megfigyelőképességét
- ritmusérzékét
- a csoportos munkára való készségét

Ösztönözze a tanulókat

- képességeik megismerésére
- megfigyeléseik megfogalmazására
- versolvasásra, fantáziájuk, asszociációs képességeik felszabadítására
- csoportos versjátékokra

Tananyag

Lazítógyakorlat

- Lazítás-feszítés

Légzőgyakorlat

- A légutak és a légzés folyamatának megfigyelése
- Légzőgyakorlatok hangokkal
- Szabályozott légzés egyszerű szólamokkal, mondókákkal
- Fúvójátékok folyamatosan, szaggatottan, lágyan, erősen

BAPTISTA OKTATÁS

Hanggyakorlatok

- Játékos hangutánzás (állatok, gépek, tárgyak) magassági és dinamikai váltásokkal)

Hallásgyakorlat

- Egymás hangjának felismerése
- A környezet hangjainak megfigyelése

Artikulációs gyakorlatok

- Beszédmozgás-ügyesítés szavakkal, szólamokkal, nyelvtörő mondókákkal
- Szájról olvasás - hangok

Ritmus- és tempógyakorlatok

- Versek ütemezése tapssal, járással, ütőhangszerekkel
- Kis vers-zenei kompozíciók készítése közmondásokból, ritmikus szólásokból

Hangsúlygyakorlat

- A szóhangsúly
- Szövegek memoriterként való rögzítése
- A közös szövegtanulás (mondókák, ritmikus gyermekversek, párbeszédes versek)

Követelmények

A tanulók ismerjék

- az egyszerű mozgásügyesítő gyakorlatokat
- artikulációs és ritmusgyakorlatokat
- az általában érvényes hangsúly-szabályokat

Legyenek képesek

- figyelmüket a saját beszédükre irányítani
- a szöveg zenei-ritmikai elemeinek kiemelésére
- csoportos ritmusjátékokra
- csoportban történő vers-előadásra

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Ismertesse meg a tanulókkal

- a célszerű beszédlégzés folyamatát és egyszerű gyakorlatait
- a hétköznapi beszéd stílusteremtő erejét
- a vershelyzetek felismerésének lehetőségeit
- az egyszerűbb képek, hangulatok kibontásának lehetőségeit
- a mimika és a testbeszéd szerepének jelentőségét

Fejlessze a tanulók

- hangszínnel való bánásának képességét

BAPTISTA OKTATÁS

- szabad asszociációs készségét
- hanggal történő karakterábrázoló képességét

Ösztönözze a tanulókat

- a saját és mások beszédének megfigyelésére
- különböző hangulatú szövegekkel való munkára
- kifejezőeszközeik bővítésére

Tananyag

Légzőgyakorlatok

- Légzéstípusok ismertetése, megfigyelése
- A célszerű beszédlégzés folyamatának ismertetése és egyszerű gyakorlatai

Hanggyakorlatok

- Hangkitaláló játékok (pl. állatok, mesefigurák, tárgyak elképzelt beszéde)
- Személyek és hangulatok megszólaltatása (hangszín-játék)
- A természetes alaphang gyakorlatai mindennapi szólamokkal, verssorokkal

Artikulációs gyakorlatok

- Ajak és áll gyakorlatok
- A magánhangzók gyakorlatai
- A szóvégejtés játékos gyakorlatai

Ritmus és tempógyakorlatok

- Versek, mondókák ütemezése kötött mozgással
- Versek, mondókák lassuló és gyorsuló tempóban egyaránt, hangerőváltásokkal

Hangsúlygyakorlatok

- Az állítás (kijelentés) hangsúlya
- Ereszkedő beszéddallam
- Számnevek, évszámok hangsúlya
- A név hangsúlyai
- A név a cím, és a szöveg kapcsolata szöveggel való munkák
- Játék a szöveggel (ismert gyerekdalokkal, versekkel)
- Képek felismerése, szétválasztása, saját szavakkal történő leírása
- A hangulatváltó-pontok tudatosítása
- Hangkulissza készítése szabad asszociációkkal
- Mozgás-improvizáció a szövegre (szöveg nélkül)
- Szöveg és mozgás összekapcsolása

Szövegek memoriterként való rögzítése

- Rövidebb szövegek kiválasztása, bemutatása a gyerekirodalom klasszikusaitól,- az egyéni választások szabadságával

BAPTISTA OKTATÁS

Követelmények

A tanulók ismerjék

- a természetes és a szerep-beszédhang jellemzőit
- a vers képekre tagolásának módjait az artikuláció ritmus- és tempóformáló szerepét

Legyenek képesek

- légzésük egyszerű szabályozására
- különféle hangszínekkel karakterek és hangulatok megjelenítésére
- egyszerűbb költői képek felismerésére és kibontására
- a szövegek tartalmának kifejtésére
- a szöveg memoriterként való rögzítésére

3. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Ismertesse meg a tanulókkal

- a természetes beszédhang tulajdonságait
- a hétköznapi beszéd stílusteremtő erejét
- a saját középhang megtalálásának módjait
- a meseszövés alapvetéseit
- a mesék, verses mesék, kisprózák illetve a prózaversek előadói különbségeit

Fejlessze a tanulók

- koncentrációs képességét
- artikulációs ügyességét és pontosságát
- a belső képek előhívását
- a történetmeséléshez szükséges készségeket

Ösztönözze a tanulókat

- az otthoni gyakorlásra
- saját élményeik szabatos megfogalmazására
- mese és novella olvasására
- eredményeik bemutatására
- mesélésre, nagy mesemondó egyéniségek lemezeinek vagy előadásainak meghallgatására

Tananyag

Légzőgyakorlatok

- Kapacitásnövelő légzőgyakorlatok zaj és látvány (vállemelés) nélkül
- Légzésszabályozó gyakorlatok

Hanggyakorlatok

- A mellkasi rezonancia megerősítése

BAPTISTA OKTATÁS

- Mondókák mellhangon és fejhangon
- A közép hangsáv felismertetése
- Hangelőrehozó gyakorlatok

Artikulációs gyakorlatok

- A zárhangok gyakorlatai, kettőzésük technikája
- A hosszú magánhangzók ejtésének gyakorlatai
- Szájról olvasás (ismert verssorok, mondókák)

Ritmusgyakorlatok

- Ütemezés kitalált mozgássorral
- Időmérték- ütemhangsúly (támaszkodni a ritmusra, ellene dolgozni...)
- Ritmus a prózában
- A tagolás módozatai

Hangsúly-gyakorlatok

- A kérdezés hangsúlya és hanglejtése kérdőszóval és anélkül
- Közbevetések
- A mesélő és a beszélő elkülönítése
- Értelmi és érzelmi hangsúlyok
- Felkiáltások, óhajtások, jelző és jelzett szó kapcsolata

A szöveggel való munkák

- Közös mese-költés (pl. egyszerű láncmese vagy ismeretlen történetek végének kitalálása,
- nem várt fordulat beiktatása)
- Így mesélte anyukám - kedves mesék után-mondása
- Saját élményű történetek és viccek mesélése
- Mesélési technikák felismerése
- Közös mesemondás, dramatizálással
- A szereplők elkülönítése, megszólaltatása
- Nonverbális kommunikáció, mimika, testbeszéd

Mesehallgatás, meseolvasás

- Mesemondókkal való ismerkedés, előadás, hangoskönyv segítségével
- Régi és új „mesék” olvasása (népmesék, majd rövid műmesék)

Követelmények

A tanulók ismerjék

- a kérdezés, felkiáltás, közbevetés helyes dallamvonalát
- a szereplők elkülönítésének néhány variációját
- az alapvető testbeszéd-formákat

Legyenek képesek

BAPTISTA OKTATÁS

- széles hangterjedelemben, játékosan és könnyedén mondani szöveget
- rövid történetek, mesék értelmezésére, élményszerű felépítésére, közönség előtti önálló előadására

4. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Ismertesse meg a tanulókkal

- a koncentráció szerepét a beszédben
- a vers-kommunikáció fogalmát
- a művek befogadásának, értelmezésének és közvetítésének lehetőségeit
- a versmondó versenyek mibenlétét, és az azokon való részvétel ismérveit
- a balladamondás sajátosságait

Fejlessze a tanulók

- ritmusérzékét
- kommunikációját
- a személyes közlés és a saját gesztusrendszer tudatosítását
- képi fantáziáját
- előadói technikai tudását

Ösztönözze a tanulók

- eleven hanghasználatát
- produktív fantáziáinak előhívását
- önálló szövegválasztását
- „házi" vers- és prózamondó alkalmainak szervezését
- önálló véleménynyilvánítását

Tananyag

Légzőgyakorlatok

- Szöveges gyakorlatok mozgás közben
- A lopott (pót) levegővétel technikája

Hanggyakorlatok

- A mellkasi rezonancia megerősítése
- Skálázás szavakkal, verssorokkal, legfeljebb egy oktáv terjedelemben

Artikulációs gyakorlatok

- A j-l-r hangok gyakorlatai
- Az artikulációs hibák fölismerése hallás útján
- „Szinkron-játék" (szájról olvasás) versekkel

Ritmusgyakorlatok

- Időmértékes versek ritmizálása

BAPTISTA OKTATÁS

- Játék a magyaros versformákkal

Hangsúlygyakorlatok

- A tagadás hangsúlya

Szöveggel való munka:

- Változatos hangulatok, érzelmek megmutatása (kreatív hangfestés)
- Vershelyzetek, szituációk- helyzetdalokban, zsánerképekben
- Lírai dalok - hangszín, hangulat, érzelem, tempó
- Ismerkedés a balladákkal - sűrített érzelmek, feszültségek megjelenítése

Szövegek memoriterként való rögzítése

- Választott nép- vagy vígballada
- Kisprózák (műmesék, novellák)
- Vidám, rövid időmértékes versek

Követelmények

A tanulók ismerjék

- a légzés szövegtagoló szerepét
- beszédhibáik korrekciós lehetőségeit, a kreatív hangfestés eszközeit
- a hangszín szerepét a hangulatteremtésben
- a pódiumi kiállás, megszólalás alapvető ismérveit

Legyenek képesek

- légzésük tudatos irányítására
- oldott, természetes középhangjuk használatára
- saját kiejtésük megfigyelésére és elemzésére
- különböző ritmusú lírai művek érzékletes megszólaltatására
- felépített produkciók bemutatására

5. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Ismertesse meg a tanulókkal

- a hallás és beszédállapot kapcsolatát
- a gyakran hallható beszédhibákat, és azok korrekciós lehetőségeit
- az érzelmek, indulatok hangsúlymódosító szerepét
- a verselemzés előadói központú megközelítését

Fejlessze a tanulók

- hallásfigyelmét, hallási megkülönböztető képességét
- képzelőerejét
- érzelmi intelligenciáját
- empatikus és műértelmező képességeit

BAPTISTA OKTATÁS

Ösztönözze a tanulókat

- a gesztusok és a mimika természetes használatára
- a versek saját élményű megfogalmazásának közelítésére
- önálló választású szövegek megformálására
- csoportos versműsorokban való részvételre

Tananyag

Légzőgyakorlatok

- Fizikai terheléssel
- Koncentrációs légzőgyakorlatok
- Nyelvtörők légzésszabályozással

Hanggyakorlatok

- A térhez igazodó középhang gyakorlatai
- Indulati fokozás-csillapítás egyszerű szólamokkal

Artikulációs gyakorlatok

- Nyelvtörők a sziszegő és a susogó hangok gyakorlására
- A gyakran előforduló beszédhibák egyszerű korrekciós gyakorlatai

Ritmusgyakorlatok

- Időmértékes versek tetszőleges és kötött ritmuskísérettel

Hangsúly és hanglejtésgyakorlatok

- Mondatok hangsúly-variációi
- Az indulat és érzelem hangsúlyai

Szöveggel való munka:

- Tartalom és forma; gondolati ívek
- Személyes közelítés a szöveghez
- A szöveg és a testbeszéd egymásra hatása
- A megszemélyesítések játékai (párbeszédes versek)
- Ismerkedés a szónoki beszéd alapjaival - az érvelés tagolási technikái
- Erő, dinamika, gondolat a szövegben
- Elbeszélő költemények - (narrátor, több szereplő ...)
- Rövid, ismeretlen szövegek első olvasatú, értelmezett, kifejező felolvasása

Szövegek memoriterként való rögzítése

- Az irodalomórai kötelezők előadói feldolgozása
- Válogatás, önálló választás alapján, a kortárs irodalomból

Követelmények

A tanulók ismerjék

BAPTISTA OKTATÁS

- a szövegelemzés előadói szempontú alapfolyamatát
- a művészi előadás gondolati (érzelmi) és beszédtechnikai feltételeit
- a hangsúly és érzelmi többletek jelentés-módosító szerepét

Legyenek képesek

- alkalmazkodni a térhez
- megfelelő hangerővel, tartósan, érthetően szöveget mondani
- a verbális, vokális és nonverbális kommunikációs csatornák tudatos használatára

6. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Ismertesse meg a tanulókkal

- a beszédtechnikai váltások szerepét
- a leíró költészet és a gondolati líra sajátosságait, előadói követelményeit

Fejlessze a tanulók

- figyelemmegosztó képességét
- esztétikai érzékenységét
- képközvetítési készségeit

Ösztönözze a tanulókat

- hangi adottságaik eleven használatára
- önismeretük pontosítására
- saját közlésvágyuknak megfelelő szövegek kiválasztására, tolmácsolására
- csoportos és egyéni előadói munkára
- ünnepi műsorok szerkesztésében való kreatív részvételre
- az irodalmi előadó-művészet fórumainak megismerésére

Tananyag

Légzőgyakorlatok

- Koncentrációs légzőgyakorlatok mozgás közben

Hanggyakorlatok

- Szöveges hangerőgyakorlatok: a középhangerő, az erős és az intim hangvétel
- Szöveges hangmagasság gyakorlatok legfeljebb egy oktáv terjedelemben

Artikulációs gyakorlatok

- Pontos, pergő tempójú szöveges gyakorlatok mozgás és fizikai terhelés közben

Ritmus és tempógyakorlatok

- Időmértékes szövegek gyakorlatai tempóváltásokkal

Hangsúly és hanglejtésgyakorlatok

BAPTISTA OKTATÁS

- Összetett mondatok hanglejtése
- A „lebegő” szólamvég

Szöveggel való munka

- Gondolati és leíró versek színei
- Hangszín-váltások, hangerő, tempó, ritmus
- Érzelmek- átélés, és/vagy közvetítés
- -Instrukció-adás (pl. egymás versmondásának megfigyelése, értékelése, a véleménynyilvánítás formája)
- Saját élmény keresés a versekben
- Ismeretlen szövegek első olvasatú, értelmezett, kifejező felolvasása
- Ünnepi műsorok szerkesztési gyakorlata (szövegek és zenék gyűjtése, válogatása)

Szövegek memoriterként való rögzítése

- Az iskolai kötelező verseken túli önálló választások
- Műballadák

Követelmények

A tanulók ismerjék

- az írásjelek megszólaltatásának lehetőségeit
- a kifejező beszéd lehetőségeit és hatáselemeit
- saját előadói lehetőségeiket és korlátaikat

Legyenek képesek

- figyelmük megosztására
- érzelmeik kondicionálására
- fantáziájuk és előadókészségük felszabadítására
- ismeretlen szövegek értelmezett felolvasására
- önmaguk és egymás teljesítményének többirányú értékelésére

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

A tanulók ismerjék

- a lazító és koncentrációs játékokat és gyakorlatokat
- a fejlesztő és kondicionáló beszédtechnikai játékokat, gyakorlatokat
- az általában érvényes hangsúly-szabályokat
- az artikuláció ritmus- és tempóformáló szerepét
- a szövegválasztás alapvető kritériumait
- a lírai és az epikus művek előadásmódja közötti különbségeket
- a testbeszédjeleit
- a pódiumi szereplés alapvető követelményeit
- saját előadói lehetőségeiket és korlátaikat
- a szövegelemzés előadói szempontú alapfolyamatát

BAPTISTA OKTATÁS

Legyenek képesek

- a beszédfolyamat részeinek és egészének tudatos irányítására az adottságaiknak legjobban megfelelő beszédállapot elérése érdekében
- hallás alapján fölismerni a követendő és az elvetendő beszédpéldát
- a fejlesztő és a korrekciós gyakorlatok alkalmazására beszédükben
- a szövegek zenei elemeinek kiemelésére, a ritmus és a vers gondolati összefüggésének felismerésére
- a szövegek tartalmának értelmezésére, memoriterként való rögzítésére
- mesék és versek, prózai szövegek önálló vagy csoportban történő előadására
- önmaguk és társaik teljesítményének értékelésére
- a kommunikációs csatornák eleven használatára

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll

A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama

Beszéd és vers

- beszédgyakorlat-sor bemutatása 5 perc
- vers- és prózamondás 5 perc

A vizsga tartalma

A beszéd és vers művészeti alapvizsga két részből tevődik össze:

- Beszédgyakorlat-sor bemutatása

Tételsorból húzott gyakorlatsor bemutatása (a beszédtechnikai gyakorlatok közül a szaktanár által összeállított - és legalább 3 különböző feladatot tartalmazó - gyakorlatsor)

- Vers- és prózamondás

A tanuló a vizsgára, a kötelező memoriterekből választott tíz művel készül (vers, monológ, prózai mű részlet vegyesen, lehetőleg különböző hangulatú szövegek).

A közösen feldolgozott művekből (kötelező memoriterekből) a tanuló által választott egy-két különböző hangulatú vers vagy próza előadása illetve

A kötelező memoriterekből a vizsgabizottság által választott egy-két mű, memoriter előadása történik.

A vizsga értékelése

Beszédtechnikai ismeretek:

- a gyakorlatok ismeretének szintje,
- a megvalósítás pontossága,
- oldott artikuláció és középhang,
- tudatos nyelvhasználat

BAPTISTA OKTATÁS

A választott szövegek előadása:

- kifejező megszólaltatás,
- előadásmód,
- kiállás,
- jelenlét,
- közvetítő erő,
- előadói készségek

Mozgás és tánc

A tantárgy célja a tanulók testtudatának kialakítása és fejlesztése, a mozgással történő önkifejezés fejlesztése, a testbeszéd, mint nyelv tanulmányozása, az alapvető mozgástechnikai elemek megismertetése és elsajátíttatása. A folyamatos fejlesztés eredményeképpen a tanulók legyenek képesek színházi helyzetekben megvalósuló, mozgásra, táncra épülő feladatok ellátására.

A tantárgy feladata elérni, hogy a tanulók megtapasztalhassák egyéni vagy csoportos mozgásokra, illetve táncra épülő gyakorlatok elvégzésével fizikai jelenlétük lehetőségeit, a mozgásban fellelhető szabadságérzetet, a test alkalmassá tételét különböző érzelmi állapotok és helyzetek megjelenítésére.

Alapfokú évfolyamok

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Ismertesse meg a tanulókkal

- a mozdulat indításának, megállításának lehetőségeit
- a futásos és térérzékelő gyakorlatok és játékok típusait
- a verseny-, illetve körjátékok különböző fajtáit

Fejlessze a tanulók

- mozgásintenzitását
- mozgáskoordinációját
- koncentrációját

Ösztönözze a tanulókat

- önmaguk testének megismerésére
- a különböző típusú feladatok pontos végrehajtására
- a mozgás örömének megtapasztalására
- a kis- és nagyobb csoportban végzett játékokban való részvételre
- a játékokban rejlő kreativitás kibontására

Tananyag

Indítás-megállítás gyakorlatok

BAPTISTA OKTATÁS

- Az indítás és megállás különböző tempóban, helyzetben, magasságban történő gyakorlása versenyjátékok, illetve szituációs játékok segítségével (pl. tapsos fogó, csendkirály típusú játékok, a kettős körben történő páros fogók)

Versenyjátékok, különböző típusú fogó játékok

- Nehezített fogó és üldözéses játékok, gyermekjátékok nehezített változatai (térbeli, szabálybeli átalakítással) a megfelelő intenzitású jelenlét megteremtésére

Speciális futásos és kikerüléses gyakorlatok

- Hosszabb távú, ritmus és irányváltásos futások, erdő (álló társak között) és testrész-vezetéses (pl. egyik, majd másik kar, mellkas, fej) futások

Egyensúly játékok

- Toló és húzó mozdulatok játékos formában (pl. „bogozó", sószsákot cipelő, Gólya viszi...), ilyen játékhelyzeteket tartalmazó gyakorlatok

Népi játék, tánc

- Körjátékok, ügyességi játékok: különböző fogócskák (terpesz-, fészek-, láncfogók), ritmusjátékok (egyenletes lüktetés erősítése, tempótartási gyakorlatok), egyszerű ugrásgyakorlatok ugrós zenére, különböző támaszhelyzetekben

Követelmények

A tanulók ismerjék

- a versenyjátékok szabályrendszerét
- a gyakorlatok megértéséhez szükséges szakszavakat

Legyenek képesek

- a megismert játékok szabályszerű elvégzésére
- csoportos feladatokban való részvételre
- az egyensúlyra és irányváltásra épülő feladatok pontos elvégzésére

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Ismertesse meg a tanulókkal

- a bemelegítéshez szükséges játékformákat
- a dinamikus elmozdulásban rejlő lehetőségeket
- a gyakorlatok egymásra épülésének lehetőségeit
- népi játékok, illetve lánc- és körjátékok egyes fajtáit, az ugrós táncok alaptechnikáit

Fejlessze a tanulók

- mozgáskoordinációs készségét
- koncentrációs készségét
- fizikai képességeit-kondícióját, rugalmasságát

BAPTISTA OKTATÁS

Ösztönözze a tanulókat

- a csoportos feladatokban való koncentrált részvételre
- a különböző típusú feladatok pontos végrehajtására
- partnerekkel való együttműködésre
- kis csoportokban történő tevékenységre
- a kreatív képességek kibontakoztatására
- a közös játék örömének megtapasztalására, felismerésére, tudatosítására

Tananyag

Bemelegítő játékok

- Összekapaszkodó, egymás elérésére törekvő, érintés elől elhúzódó, a gimnasztika gyakorlatait játékos szituációba tevő gyakorlatok

Futásos gyakorlatok

- A bemelegítés szempontjából meghatározó gyakorlatok szituációs formában, különböző tempójú, karakterű és funkciójú futástípusok használatával

Egyensúly- és vezetéses gyakorlatok

- Egyensúlygyakorlatok támasz- és fogásos helyzetekben, vezetéses gyakorlatok kéz, fej, valamint fogásváltásos irányítással

Népi játék, tánc

- Utánzó (pl. állatutánzó) játékok, párválasztó-játékok, népi gyermekjátékok, lánc és körformák a táncban; ugrós táncok alaptechnikái; csoportosan a közösségi táncélmény megszerzése (pl. ugrós táncok alapmotívumaival, cifrák, lengetők)

Követelmények

A tanulók ismerjék

- a csoportos futás-, egyensúly- és bizalomgyakorlatok szabályait
- a népi gyermekjátékok menetét

Legyenek képesek

- a megismert játékok szabályszerű elvégzésére
- a dinamikus, irányváltásos feladatokban való részvételre
- az egyensúly gyakorlatok koordinált elvégzésére

3. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Ismertesse meg a tanulókkal

- a talajfogás különböző módozatait
- a bizalomgyakorlatokban való részvétel szabályait és lehetőségeit
- a testközéppont használatának, a mozgás azon keresztül való vezetésének lehetőségeit

BAPTISTA OKTATÁS

- a gyakorlatok egymásra épülésének különböző lehetőségeit
- ugrós táncok motívumfűzéseinek lehetőségeit Fejlessze
- a tanulók biztonságát a talajfogás, eséstechnika, illetve a négy végtag egyenlő értékű használatát kívánó gyakorlatok végzése során

Ösztönözze a tanulókat

- a csoportos feladatokban való koncentrált részvételre
- a különböző típusú feladatok pontos végrehajtására
- a mozgásból fakadó élmény megtapasztalására

Tananyag

Bemelegítő játékok

- A gimnasztika életkornak megfelelő gyakorlatait játékos szituációba tevő gyakorlatok

Futásos gyakorlatok

- Szituációs formában különböző tempójú, karakterű és funkciójú futástípusok használatával; testrészvezetéses futások, páros fogó, vezetőt követő, ún. kígyózó futás

Állatmozgások, középmagasságú mozgások

- Különböző mozgáskarakterek elsajátítása, illetve ezeken keresztül a négy végtag egyenrangú, a testközéppont által vezérelt, koordinált használata; majom- és macskakarakterű mozgáselemek elsajátítása

Bizalomgyakorlatok

- Egymás és önmaguk elfogadását célzó, dőléses, billenéses, haladásos helyzetekben történő gyakorlatok, partner-felismeréses játékok csukott szemmel

Mozgássorok, motívumsorok felépítése

- Állatmozgások, középmagasságú mozgáselemek motívumainak sorba fűzése, elemsorrá fejlesztése

Tánc

- Térbeli elmozdulás lehetőségei ugrós motívumokkal
- Ugrós táncok motívumfűzései: szólóban, párban

Követelmények

A tanulók ismerjék

- a tanult gyakorlatok technikai elemeit és egymásra épülésük lehetőségeit
- a tanult néptánc alaptechnikák elemeit és fűzésük lehetőségeit

Legyenek képesek

- a mozgástechnikai elemek harmonikus elvégzésére
- a magasságszintek rugalmas váltására
- az állatmozgások koordinált végrehajtására

BAPTISTA OKTATÁS

- a táncelemek stílusos reprodukálására

4. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Ismertesse meg a tanulókkal

- a térbeli elmozdulás horizontális és vertikális irányú lehetőségeit
- a mozdulat lassításának technikai összetevőit
- a kórusmozgásban való részvétel lehetőségeit
- a párválasztó játékokat, illetve a páros és ugrós-legényes táncok alapelemeit, technikáját

Fejlessze a tanulók

- térérzékelését
- egyensúlyérzetét és koordinációs képességét
- mozgásmemóriáját

Ösztönözze a tanulókat

- a részletgazdag mozgástechnikai munka elvégzésére
- a különböző típusú feladatok pontos végrehajtására
- egyéni és csoportos munkában való részvételre
- a mozgásból fakadó élmény megtapasztalására

Tananyag

Tér- és helyzetérzékelő gyakorlatok

- A térirányok, a színpadi tér felosztásának ismerete, „üres" tér kitöltésének, a tér mindhárom dimenziójában való elmozdulás képességének megteremtése, csukott szemes és az ún. Vezetéses gyakorlatokon keresztül a tér érzetének, érzékelésének fejlesztése

Egyensúly- és lassított mozgás-gyakorlatok

- Az egyensúlyérzék fejlesztése, a lassú, súlyáthelyezéses mozgások billenés nélküli vezetése, páros, csoportos gyakorlatokban a súlyáthelyezés, súlyfelvétel, s a különböző támaszhelyzetek gördülékeny megoldása, a súly és erőegyensúly megteremtése

Kórusmozgások

- Csoportos gyakorlatban különböző mozdulatok, mozgáselemek, tánc és/vagy mozgáskombinációk szinkronban történő elvégzése, a közös elmozdulások közben a helyes irányok, a mozgáskarakter és ritmus megtartása, az egységes mozgáskép kialakítása

Tánc

- Táncba hívó játékok (pl. hajlikázó)
- Párválasztó játékok
- Páros táncok

BAPTISTA OKTATÁS

- Ugrós-legényes táncok

Követelmények

A tanulók ismerjék

- a tanult feladatok technikai összetevőit
- az érintett feladatok szakkifejezéseit
- az ugrós-legényes táncok alapjait

Legyenek képesek

- a tánc- és mozgástechnikai elemek figyelemvezetési pontok mentén történő elvégzésére
- az egyéni és csoportos térbeli elmozdulásban rejlő lehetőségek alkalmazására
- különböző típusú tánc- és mozgástechnikai feladatok stílusos bemutatására

5. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Ismertesse meg a tanulókkal

- a test egyes részeinek függetlenített mozgatásából adódó lehetőségeket
- a bizalomgyakorlatokban rejlő technikai lehetőségeket
- a karaktermozgás kialakításának és működtetésének technikai alapelemeit
- ritmusképletek mozgásban történő alkalmazásának lehetőségeit
- az eszközös táncok technikai felépítését
- a hétköznapi mozgásformák pontosításának, motívumsorba rendezésének lehetőségeit

Fejlessze a tanulók

- mozgástechnikai és ritmikai képességét
- mozgásának intenzitását és dinamikáját
- mozgásmemóriáját

Ösztönözze a tanulókat

- a részletgazdag mozgástechnikai munka elvégzésére
- a különböző típusú feladatok pontos végrehajtására
- egyéni és csoportos munkában való részvételre
- a mozgásból fakadó dinamikai és ritmikai lehetőségek megtapasztalására

Tananyag

Analitika, izoláció

- A test részeinek elkülönítéses mozgatása, egymástól való függetlenítése, a feszítés és lazítás lebontása kisebb „egységekre”

Bizalomgyakorlatok

- Partner talajra kísérése dőléses, billentéses helyzetből

BAPTISTA OKTATÁS

- Talajra kíséréses elemek gyakorlatsorba fűzése

Lépés- és járásgyakorlatok

- Karakterformák keresése járásgyakorlatokon keresztül
- A gerinc mozgatása törzshullám-gyakorlatokon keresztül
- Láb- és kar-gyakorlatok plasztikus lehetőségeinek kibontása

Ritmika

- Alapfokú ritmusgyakorlatok
- Ritmusgyakorlatok lépésanyagban és tapssal
- Többszólamúság a ritmusban
- Adott mozgásanyag ritmizálása, motívumépítés megadott ritmusképletre

Tánc

- Eszközzel járt táncok (pl. bot, üveg, seprő, párna, kendő, kalap)
- Páros táncviszony, szoros összekapaszkodás (pl. a csárdás alaptechnikáival)

Követelmények

A tanulók ismerjék

- a tanult gyakorlatok technikai tulajdonságait
- az érintett feladatok szakkifejezéseit, irányelveit
- az eszközös és páros táncok technikai alapjait

Legyenek képesek

- a tánc- és mozgástechnikai elemek ritmikailag és dinamikailag pontosított elvégzésére
- karaktermozgások elvégzésére
- egyszerű mozgáselemek, technikai gyakorlatok pontosítására, s motívumsorba rendezésére

6. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Ismertesse meg a tanulókkal

- a gyakorlatfűzések megtervezésének szabályait, és szerepét a színházi munkában
- a színpadi mozgások gyakrabban használt elemeit, technikai jellemzőiket
- a nehezített körülmények között végzett bizalomgyakorlatok biztonságos végzésének feltételeit
- a párban végzett tánchelyzetek esetén az egymásra hatás, valamint a megfelelő tónus megteremtésének technikai összetevőit

Fejlessze a tanulók

- bátorságát és akaraterejét
- mozgásának precizitását, részletgazdagságát

BAPTISTA OKTATÁS

- koncentrációját az egyénileg, illetve páros, csoportos helyzetekben végzett gyakorlatokban

Ösztönözze a tanulókat

- részletgazdag mozgástechnikai munka végzésére
- különböző típusú technikai feladatok pontos végrehajtására
- egyéni és partnerrel történő munkában való részvételre
- mozgásgyakorlatokban rejlő lehetőségek kreatív kibontására

Tananyag

Gyakorlattervezés

- Különböző típusú gimnasztikus és egyéb bemelegítő gyakorlatok gyakorlatsorrá fűzése, a színházi feladatnak megfelelő bemelegítő mozgássor megtervezése és elvégzése

Bizalomgyakorlatok

- A korábbi gyakorlatkör továbbfejlesztése nehezebb, nagyobb koncentrációt és fizikai aktivitást követelő feladatokkal (zuhanásos helyzetek, illetve tempóból történő változatok)

Technikai előkészítés (a tánc- és mozgásszínházi táncokhoz)

- Talaj - és egyensúlygyakorlatok, támasz- és gördülés elemek páros helyzetekben
- Lépés és forgásgyakorlatok, táncanalitika

Tánc

- Kollektív táncformák (pl. moldvai táncokon keresztül), ahol a dallamorientált zenei illeszkedés és a csoporttáncolás adta lehetőségek érvényesülnek)
- A testen megjelenő többszólamúság (pl. kéz, láb mozgásának különválasztása)

Követelmények

A tanulók ismerjék

- a tanult fizikai gyakorlatok végrehajtásának technikai, elméleti szempontjait
- az érintett feladatok szakkifejezéseit, irányelveit
- kollektív táncformák technikai alapjait

Legyenek képesek

- különböző karakterű gyakorlatsorok memorizálására és koncentrált végrehajtására
- attraktív mozgástechnikai feladatok biztonságos és kellően pontosított bemutatására
- partnerrel végzett tánctechnikai feladatok kellő figyelemmel és érzékenységgel történő elvégzésére

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

A tanulók ismerjék

- a feldolgozott mozgásgyakorlatok és táncok jellemzőit, típusait

BAPTISTA OKTATÁS

- az alapvető mozgásművészeti szakkifejezéseket (pl. ritmus, dinamika).

Legyenek képesek

- a mozgásgyakorlatok és/vagy táncok egyéni és csoportos koncentrált és pontos elvégzésére,
- a gyakorolt és rögzített mozgássorok, koreográfiák bemutatására, előadására
- az adott színházi helyzetnek megfelelő mozgásszínházi eszközök megválasztására,
- karakterábrázolásra a mozgás és tánc eszközeivel,

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll

A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama

Mozgás és tánc

- egyéni produkció 2-3 perc
- csoportos produkció 10-20 perc

A vizsga tartalma

- Lépés-, járás-, futás-, ugrás-, esés-, talaj-, emelés- és támaszgyakorlatok, dinamikai
- gyakorlatok, tánclépések, illetve a koreográfiák köréből a szaktanár segítségével kiválasztott
- és összeállított produkció

A vizsga értékelése

- Mozgás- és táncgyakorlatok ismerete, gyakorlati alkalmazása különböző szituációkban
- A feladatok végrehajtásának pontossága, minősége (mozgáskoordináció, ritmika, dinamika, térhasználat, koncentráció, együttműködés)

Zene és ének

A tantárgy célja az ösztönös zenei készségek fejlesztésével a biztos hangképzésen alapuló éneklés, valamint az egyszerűbb ritmus- és dallamhangszerek használatának elsajátítása.

Cél, hogy a tanuló a zeneirodalom kiemelkedő szemelvényein keresztül megismerjék a zenei stíluskorszakokat és azok jellemző műfajait, különös tekintettel a zenés színházi műfajokra és a zene színházi felhasználásának lehetőségeire.

A fejlesztési feladatok az előző ismeretanyagra, elért fejlesztésre építve, komplex módon jelennek meg.

A tantárgy feladata elérni, hogy a tanuló számára természetessé váljanak a zenei megnyilvánulási formák, és hogy képessé váljon a dramatikus tevékenységek során azok kreatív alkalmazására, érzelmek kifejezésére, önkifejezésre.

A zene és ének meghatározó készségfejlesztési területe a zeneérző-és értő képesség fejlesztése a kiemelt kulcskompetenciák tükrében.

BAPTISTA OKTATÁS

A tantárgy sajátossága, hogy speciálisan olyan készségeket, képességeket, kompetenciákat fejleszt, amelyek hatással vannak más, nem zenei képességekre is. (transzferhatás).

Alapfokú évfolyamok

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Ismertesse meg a tanulókkal

- a magyar népdalkincs néhány régi hiedelmet őrző dalát és szokásdallamát
- néhány, a tanulók életkorának megfelelő vers megzenésített változatát
- a negyed (tá) a nyolcadpár (ti-ti) és a negyed szünet (szün) fogalmát
- a felelgetős és a kánon éneklést
- az egyszerűbb ritmushangszereket (tikfa, csörgő)
- egyes, a dramatikus játékokhoz alkalmas zeneművek részleteit

Fejlessze a tanulók

- tiszta éneklését
- ritmusérzékét
- tempóra vonatkozó megfigyelési képességét
- ritmus- és dallamimprovizációs képességét

Ösztönözze a tanulókat

- önfeledt éneklésre
- minél több mondóka és dal elsajátítására
- egyéni és csoportos éneklésre
- különböző ritmushangszerek kipróbálására
- egyszerű dallam és ritmus rögtönzésére

Tananyag

Beéneklő gyakorlatok

- Szillabikus, kis hangterjedelmű szöveges gyakorlatok

Egyszólamú éneklés

- Gyermekjátékdalok és szokásdallamok (pl. naphívogatók, esőhívogatók, lucázás, regölés)
- Énekelt versek (megzenésített, a tanulók életkorának megfelelő gyerekversek)

Többszólamú éneklés

- Népdalkánonok
- Egyszerű dallamokhoz vokális dudakíséret
- Énekelt versek (megzenésített, a tanulók életkorának megfelelő gyerekversek)

Énekes improvizáció

BAPTISTA OKTATÁS

- Dallamvisszhang-játék
- Versek megszólaltatása kis hangterjedelmű, a tanulók által rögtönzött dallamokkal, énekbeszéddel

Ritmusgyakorlatok

- Saját légzés, szívdobogás ritmusának megszólaltatása
- Mozgás közben egymás tempójának átvétele
- Különböző mozgással tempóérzék fejlesztése
- Egyenletes lüktetés, illetve mondóka, dal- vagy versritmus hangoztatása
- Ritmusvisszhang-játék (mozgással és/vagy hangszerrel)

Dramatikus játékok, gyakorlatok

- Csendjáték, mozgáskoncentrációs gyakorlatok
- A környezet hangjainak megfigyelése, utánzása a környezet tárgyaival, ritmushangszerekkel
- Dallamhoz mozgásformák keresése, dallamok előadásmódjának mozdulatokkal való megismétlése

Zenehallgatás

- Állatok ábrázolása a zenében
- Különböző karakterű táncok (a klasszikus zenében)
- Népzenei felvételek (különböző tájegységek táncdallamaiból)

Követelmények

A tanulók ismerjék

- a tanult hiedelmet idéző és szokásdallamokat
- a tanult énekelt verseket
- a negyed, nyolcad ritmusképletet

Legyenek képesek

- csoportban adottságaiknak megfelelően énekelni
- az egyenletes lüktetés illetve mondóka, dal- vagy szövegritmus hangoztatására
- a hallott zenemű karakterének megfelelő mozgásos lekövetésre

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Ismertesse meg a tanulókkal

- a magyar népdalkincs néhány, a felnőtt élet szokásait utánzó gyermekjátékdalát és szokásdallamát (pl. párválasztók, lakodalmasok, altatók)
- néhány, a tanulók életkorának megfelelő vers megzenésített változatát
- az egyszerű felelgetős és kánonban énekelhető dalok további szemelvényeit
- a szinkópa ritmusképletet

BAPTISTA OKTATÁS

- egyes, a gyermekvilághoz, ismert mesékhez köthető klasszikus művek részleteit

Fejlessze a tanulók

- tiszta és bátor éneklését
- többszólamú éneklését
- ritmus- és dallamimprovizáló képességét
- zene és mozdulat összekötésére irányuló képességét

Ösztönözze a tanulókat

- az önfeledt éneklésre
- minél több dal elsajátítására
- improvizálásra
- zenéhez kötődő szabad mozgásra
- a zenei megnyilvánulásokban való minél aktívabb részvételre

Tananyag

Beéneklő gyakorlatok

- Közepes hangterjedelmű szöveges gyakorlatok, hajlítással is

Egyszólamú éneklés

- Gyermekjátékdalok (felnőtt élet szokásait utánzó játékok, pl. párválasztók)
- Szokásdallamok (pl. lakodalmas)
- Énekelt versek (pl. évszakokhoz, természeti jelenségekhez kapcsolódó költemények megzenésített változatai)
- Más népek dalai, játékai

Többszólamú éneklés

- Egyszerűbb kánonok
- Énekelt versek

Énekes improvizáció

- Hangszín- és hangmagasság változtatására irányuló játékok, gyakorlatok
- Dallamhangok, rövid dallamok éneklése dinamikai váltásokkal
- Adott prózai vagy verses szövegre megadott skálán dallamimprovizáció

Ritmusgyakorlatok

- Egész test mint hangszer használata (taps, dobbantás, térd, csettintés)
- Egyszerű ritmusosztinátók különböző testhangzásokkal, ritmushangszerekkel, használati tárgyakkal
- Rezonáló deszkalap mint hangszer (szekrény, pad, szék)

Dramatikus játékok, gyakorlatok

- Különböző zeneművek hangulatának visszaadása mozgással
- Mímes játékok (hangszerek megszólaltatása, zenekar)

BAPTISTA OKTATÁS

Zenehallgatás

- Karakterek ábrázolása a zenében
- Népzenei felvételek (szokásdallamok, pl. lakodalmas)
- Néhány népi hangszerek hangjának megismerése, felismerése

Követelmények

A tanulók ismerjék

- a tanult gyermekjátékdalokat és szokásdallamokat
- a tanult énekelt verseket
- a szinkópa ritmusképletet
- a megismert hangszerek hangját

Legyenek képesek

- csoportban adottságaiknak megfelelően énekelni
- két, illetve három hangból álló motívum improvizálására
- a zene hangulatának, karakterének megformálására mozgással

3. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Ismertesse meg a tanulókkal

- a magyar népdalkincs néhány az élet eseményeit idéző dalát (táncnóták),valamint a karácsony és a Gergely-járás szokását őrző dallamát
- néhány, életkoruknak megfelelő vers megzenésített változatát
- a triola ritmusképletet
- néhány ismert barokk zenei szemelvényt
- a barokk tánctételek karakterét
- a barokk zene néhány jellemző stílusjegyét

Fejlessze a tanulók

- tiszta éneklését
- többszólamú éneklési készségét
- hangterjedelmét
- zenei memóriáját
- képességét a zenei történések értelmezésére, ismert történeten keresztül

Ösztönözze a tanulókat

- önfeledt éneklésre
- minél több dal elsajátítására
- kánonéneklésre
- ritmushangszerek kreatív használatára
- elmélyült zenehallgatásra
- néhány zenei stílusjegy megfigyelésére

BAPTISTA OKTATÁS

- a hallott zeneművel kapcsolatos gondolataik megfogalmazására

Tananyag

Beéneklő gyakorlatok

- Szöveg nélküli gyakorlatok, oktáv hangterjedelemig

Egyszólamú éneklés

- Szokásdallamok (karácsonyi magyar népénekek, Gergely-járás)
- A magyar népdalkincs élet eseményeit idéző dalai (táncnóták)
- Énekelt versek (a tanulók életkorának megfelelő költemények megzenésített változatai acapella vagy hangszeres kísérettel)

Többszólamú éneklés

- Kánonok
- Quodlibet

Énekes improvizáció

- Dallamhang, egyszerű dallam zenei összetevőinek változtatása (időtartam, hangmagasság, hangerő, hangszín, szünetek) valamely kifejezni kívánt tartalom szolgálatában
- Adott prózai vagy verses szövegre egyszerű dallamimprovizáció a zenei összetevők változtatásával
- Felelgetős játék

Ritmusgyakorlatok

- Ritmusfelelgetős a tanult ritmusképletek alkalmazásával
- Ismert dallamra ritmusosztinátó rögtönzése a tanult ritmusképletek alkalmazásával

Dramatikus játékok

- Ismert eseménysor visszaadása némajátékkal, zenére, kisebb csoportokban
- Zenehallgatás
- Különböző hangulatú barokk zenei szemelvények

Követelmények

A tanulók ismerjék

- a magyar népdalkincs néhány (táncnóták), a karácsony és a Gergely-járás szokását őrző dallamát
- a tanult megzenésített verseket
- a triola ritmusképletet
- a barokk zene néhány jellemző stílusjegyét

Legyenek képesek

- csoportban adottságaiknak megfelelően énekelni

BAPTISTA OKTATÁS

- ismert történet mozzanatait a zenei fordulatokon keresztül követni
- a triola ritmusképlet hangoztatására

4. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Ismertesse meg a tanulókkal

- a magyar népdalkincs néhány betyárvilágot idéző dalát
- további énekelt verseket
- az egyszerűbb dallamjátszó hangszereket
- az éles és nyújtott ritmust
- klasszicista zeneszerzők néhány dalát
- a klasszicista stílus néhány jellemző jegyét
- a klasszicizmus kiemelkedő zeneszerzőit
- ismertebb klasszicista zeneművek egyes részleteit

Fejlessze a tanulók

- tiszta, kifejező éneklését
- többszólamú éneklési készségét
- karakterfelismerő képességét a zenében

Ösztönözze a tanulókat

- a felszabadult, kifejező éneklésre
- minél több dal elsajátítására
- a ritmus- és dallamhangszerek használatára
- a zenei elemeket bátran alkalmazó rögtönzésre
- az életkori sajátosságok tükrében néhány klasszicista zenemű megismerésére

Tananyag

Beéneklő gyakorlatok

- Melizmatikus gyakorlatok

Egyszólamú éneklés

- A betyárélethez kötődő népdalok
- Énekelt versek
- Ismert klasszicista dalok

Többszólamú éneklés

- Könnyű klasszikus kánonok
- Egyszerű kétszólamú énekek

Énekes improvizáció

- Dallam felépítése hangonként, csoportban

BAPTISTA OKTATÁS

- Szöveg hangoztatása kánonban a zenei összetevők változtatásával, majd dallammal megismételve
- Hangszínjáték, Hanglánc játék
- Adott prózai vagy verses szövegre megadott skálán dallamimprovizáció

Ritmusgyakorlatok

- Ismert dalhoz, zenerészlethez ritmusosztinátó az ismert ritmuselemekkel

Dramatikus játékok, gyakorlatok

- Karakterek megjelenítése ritmus- illetve egyszerűbb dallamhangszerekkel
- Különböző szituációknak megfelelő rövid párbeszéd improvizálása énekelve, ritmus- vagy dallamhangszerekkel

Zenehallgatás

- Jellemábrázolás a zenében
- Népzenei felvételek (betyárvilágot idéző dalok

Követelmények

A tanulók ismerjék

- a magyar népdalkincs néhány, betyárvilágot idéző dalát
- a tanult énekelt verseket
- a tanult klasszicista dalokat
- a klasszicista stílus néhány jellemző jegyét
- a klasszicizmus kiemelkedő zeneszerzőit
- az egyszerűbb dallamjátszó hangszereket

Legyenek képesek

- csoportban adottságaiknak megfelelően kifejezően énekelni
- felismerni és hangoztatni az éles és nyújtott ritmust
- ritmus- és dallamhangszerekkel karaktereket ábrázolni
- a klasszicizmus néhány stílusjegyének felismerésére

5. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Ismertesse meg a tanulókkal

- a magyar népdalkincs néhány, az élet eseményeit idéző dalok balladáját
- romantikus zeneszerzők néhány dalát
- a romantika három-négy stílusjegyét, különböző zenei formáit (kérdés-felelet, szóló-tutti, rondó)
- néhány ismertebb romantikus zenemű egyes részletét az életkori és a csoport sajátosságok tükrében

Fejlessze a tanulók

BAPTISTA OKTATÁS

- tiszta, bátor, a romantika dalainak megfelelő éneklését
- többszólamú éneklési készségét
- improvizáló készségét a zenei formák terén
- kifejezési képességét a különböző hangulatok zenei eszközökkel történő visszaadása, illetve különböző zenék hangfelvételeinek - szituációhoz rendelése terén

Ösztönözze a tanulókat

- a romantikus dalok minél több stílusjegyeinek megfelelő éneklésre
- minél több dal elsajátítására
- a romantikus zene néhány szemelvényének megismerésére
- a hallott zene hangulatának megfogalmazására

Tananyag

Beéneklő gyakorlatok

- Mellrezonancia bekapcsolása
- Könnyű kétszólamú gyakorlatok

Egyszólamú éneklés

- Az élet eseményeihez kötődő népdalok (pl. katonadalok, guzsalyasok)
- Balladák
- Romantika ismertebb könnyű dalai

Többszólamú éneklés

- Könnyű kétszólamú kórusművek

Énekes improvizáció

- Rövid lélegzetű zenei kompozíciók kitalálása, illetve improvizálása az összes zenei összetevő alkalmazásával
- Adott prózai vagy verses szövegre hétfokú (dúr, moll) skálán dallamimprovizáció

Ritmusgyakorlatok

- Különböző formák megkomponálása ritmushangszerekkel (kérdés-felelet, szóló-tutti, rondó)

Dramatikus játékok, gyakorlatok

- Mások által játszott jelenet „szinkronizálása” ritmus és/vagy dallamhangszerekkel
- Különböző érzelmek, hangulatok megjelenítése rövid, improvizált dallamokkal

Zenehallgatás

- Történet a zenében
- Népzenei felvételek (az élet eseményeit idéző dalok, balladák)

Követelmények

A tanulók ismerjék

BAPTISTA OKTATÁS

- a magyar népdalkincs néhány, az élet eseményeit idéző dalát, balladáját
- romantikus zeneszerzők egyes dalait
- a romantika néhány stílusjegyét, különböző zenei formáit (kérdés-felelet, szóló-tutti, rondó)

Legyenek képesek

- csoportban adottságaiknak megfelelően énekelni
- a romantikus dalok minél stílusosabb éneklésére
- egy hallott zeneműre történetet kitalálni
- a romantika néhány stílusjegyét felismerni

6. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Ismertesse meg a tanulókkal

- a magyar népdalkincs néhány, a történelmi eseményekhez kötődő dallamát, balladáját
- XX. századi zeneszerzők néhány, különböző stílusban írt dalát
- XX. századi költők egyes verseinek megzenésített változatát
- a tizenhatod ritmusértéket
- a XX. század egyes jellemző stílusirányzatait

Fejlessze a tanulók

- biztos légzéstechnikán alapuló éneklését
- értelmezési képességét a hallott zenemű üzenetének minél pontosabb megfogalmazásában
- jellemző stílusirányzatok közötti eligazodását

Ösztönözze a tanulókat

- minél több dal elsajátítására
- a mondanivalót közvetítő éneklésre
- a hallott zeneművekkel kapcsolatos gondolataik megfogalmazására
- a zenei elemek dramatikus helyzetekben történő kipróbálására

Tananyag

Beéneklő gyakorlatok

- Intenzív rekeszlégzés gyakorlása

Egyszólamú éneklés

- Történelmi eseményekhez kötődő népdalok (pl. verbunkosok, bujdosók, kuruc kori nóták)
- Balladák
- Énekelt versek (XX. századi költők egyes verseinek megzenésített változata)
- XX. századi zeneszerzők egyes dalai

BAPTISTA OKTATÁS

Többszólamú éneklés

- Kánonok minél több belépéssel
- Könnyebb kétszólamú kórusmű

Énekes improvizáció

- Visszhangjáték tanulók által rögtönzött dallammal, ritmussal
- Adott prózai vagy verses szövegre hétfokú (dúr, moll) dallamimprovizáció a szöveg hangulatának figyelembe vételével

Ritmusgyakorlatok

- Tizenhatod ritmusértéket tartalmazó versek megszólaltatása ritmushangszerekkel

Dramatikus játékok, gyakorlatok

- Különböző karakterek megjelenítése szituációba helyezve dallam- vagy ritmushangszerekkel
- Hallott zenemű hangulatának megfelelő cselekmény kitalálása, eljátszása némajátékkal

Zenehallgatás

- A XX. századi stílusirányzatok szemelvényei
- Történelmi eseményekhez kötődő népzenei felvételek

Követelmények

A tanulók ismerjék

- a magyar népdalkincs néhány, történelmi eseményekhez kötődő dallamát, balladáját
- XX. századi zeneszerzők néhány dalát
- XX. századi költők tanult megzenésített verseit
- a tizenhatod ritmusképletet
- a XX. század jellemző stílusirányzatait

Legyenek képesek

- csoportban adottságaiknak megfelelően, az adott ének üzenetét közvetítve énekelni
- az ismert zeneművekben az adott mű stílusjegyeit felismerni
- hallott zeneműre cselekményt kitalálni és megjeleníteni
- különböző karakterek szituációban történő megjelenítésére dallam- vagy ritmushangszerekkel

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

A tanulók ismerjék

- az egyszerűbb ritmusképleteket
- az egyszerűbb ritmus- és dallamhangszereket és azok használatát
- a főbb zenei stílusokat és műfajokat

Legyenek képesek

BAPTISTA OKTATÁS

- adottságaiknak megfelelően tiszta, kifejező, élményszerű éneklésre
- egyszerű ritmuskíséret rögtönzésére
- gondolataik, érzéseik megfogalmazására egy hallott zenemű kapcsán
- egyszerűbb zenei elemek kreatív alkalmazására a különböző dramatikus tevékenységek során
- a megismert zenei stílusok és műfajok jellemző jegyeinek felismerésére

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll

A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama

Zene és ének

- csoportos gyakorlatsor vagy zenés színpadi etűd 5-10 perc
- szólóéneklés vagy csoportos éneklés 2-3 perc

A vizsga tartalma

A zene és ének gyakorlati vizsga két részből tevődik össze.

Csoportos gyakorlatsor

A csoportos gyakorlatsort a szaktanár állítja össze a csoport adottságainak figyelembe vételével:

- a ritmus-, metrum-gyakorlatok során a láb, a kéz és a metrikus ének/beszéd egymástól való függetlenítése
- az akusztikus drámagyakorlatokban ritmus- és/vagy dallamhangszerek segítségével egy akciósor lekövetése szólóéneklés, páros vagy kiscsoportos éneklés (3-4 fő) során. A tanuló 8 különböző stílusú, szabadon választott dal előadásával készül. A dalanyag kiválasztásánál ügyelni kell a tanuló adottságainak szem előtt tartására. A vizsgán a tanulónak az általa választott két dalt kell bemutatnia: egy népdalt a capella és egy másik, egyéb műfajú dalt hangszeres kísérettel. Az előadásához igénybe vehető élő hangszeres kíséret, amelyről a tanulónak kell gondoskodnia.

A vizsga értékelése

Gyakorlatsor: az elemek ismerete, pontos végrehajtása

- Akusztikus drámagyakorlatok: pontosság, kreativitás, kooperáció
- Ének: tiszta intonáció, stílushű előadásmód, szövegérthetőség, prozódiai pontosság

Színházismeret

A színházismeret tantárgy fő célja, hogy a tanulók tudatos színjátékosokká, felkészült nézőkké illetve „színházcsinálókká" váljanak. Egyrészt reflektálni tudjanak önmaguk és a csoportjuk színházi tevékenységére, másrészt a látott előadásokban felismerjék azokat a színházi összetevőket, amelyek a színházi élmény forrásai. Ehhez a célhoz az alapfokon elsősorban a gyakorlat felől közelíthetünk. Ezeken az évfolyamokon a színházi kifejezés sajátosságait,

BAPTISTA OKTATÁS

formanyelvének összetevőit elsősorban drámajátékos eszközökkel közelíthetjük meg. Azok a színházi műfajok állnak a középpontban, amelyek a tanulók korosztálya által létrehozott színházi előadásokban leggyakrabban előfordulnak. így a tanulók önmaguk, illetve kortársaik színházi tevékenységéből kiindulva vonhatnak le következtetéseket a színház természetéről, illetve a színpadi kifejezés legfőbb alkotórészeiről. Azokról a formákról, műfajokról, módszerekről pedig, amelyeket ők maguk nem gyakorolnak, játékos formák segítségével szerezhetnek személyes tapasztalatokat.

A továbbképző szakaszban az élőben (vagy felvételről) megtekintett előadások teremthetnek alkalmat arra, hogy egyfajta színházi szemlélet, illetve fogalomkészlet felépítéséhez segítse hozzá a tanulókat a színházismeret tárgy. Az órák középpontjában a továbbképző szakaszban egy-egy előadás megtekintése áll: míg az alsóbb évfolyamokon főként gyermek- és diákszínjátszó előadások közös megnézése, addig a felsőbb évfolyamokon sor kerülhet ifjúsági színházi előadások, illetve gondosan kiválasztott felnőtt színházi előadások megbeszélésére is. A megtekintett előadásokat mindig egészében, összhatásában próbáljuk megragadni, mert elsődleges célunk a színházi élmény elmélyítése. Ugyanakkor egy-egy részlet, alkotórész, összetevő részletesebb vizsgálata megteremtheti annak a lehetőségét is, hogy fokozatosan felépüljön a tanulókban egyfajta színházi szemléletmód, illetve fogalomkészlet.

A tantárgy keretében a színházismeret, egyetemes és hazai színház- és drámatörténet, a dramaturgia, a bábművészet elméleti ismeretei, jelentős alkotásai, értékei élményszerű és tevékenységközpontú megismertetése valósul meg.

Alapfokú évfolyamok

3. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Ismertesse meg a tanulókkal

- a színpadi szöveg fogalmát
- a téma fogalmát
- a színpadi figura fogalmát
- a színpadi építkezés lehetőségeit
- a ritmus fogalmát
- a színpadi tér fogalmát, a tér hangsúlyos pontjait, a térirányokat
- a szövegmondás egyéni és együttes módjait
- szerkezeti egység fogalmát
- a legfontosabb szerkesztési elveket
- a mozgás és a gesztus színpadi szerepét
- a színpadi képalkotás lehetőségeit
- a kellék és a jelmez fogalmát

Fejlessze a tanulók

- képességét a szöveg színpadi lehetőségeinek felismerésére
- érzékenységét a színházi előadás alkotórészévé vált szöveg hatásai iránt

BAPTISTA OKTATÁS

- érzékenységét a különféle szövegekben megjelenő hangulati hasonlóságokra
- képességeit a szerkesztett játékokban érvényesülő szerkesztési elvek felismerésére, alkalmazására
- térérzékelői és térhasználói képességeit
- képességeit a szerkesztett játék zenei hatásainak érzékelésére

Ösztönözze a tanulókat

- önálló véleményalkotásra
- a szerkesztett játékok alapjául szolgáló alkotások megismerésére
- szerkesztett játékok megismerésére, létrehozására
- minél több élő szerkesztett játék megtekintésére
- a színházzal kapcsolatos szókincs használatára

Tananyag

Szerkesztett játékok

A szerkesztett játék tanulmányozásán keresztül a tanulók egyidejűleg kapják meg az alkotás, a kipróbálás, a kísérletezés és a rendszerezés lehetőségét: alapvető színházismereti fogalmak tisztázhatók ezen a műfajon keresztül. A továbbá a szerkesztett játékokkal való foglalkozás lehetővé teszi, hogy a tanulók alkotó módon, a megtapasztalás, megélés élményén keresztül, a színház elemeivel kísérletezve közelítsenek a színházi ismeretek felé.

A szerkesztett játék vizsgálata lehetőséget teremt a színház legalapvetőbb jellegzetességeinek felismertetésére: a szöveg és a játék, a szövegmondás és a színpadi megjelenítés különbségeinek felismerésére, a színházi előadás összetevőinek és felépítésének érzékelésére.

Az előadás irodalmi alapanyagának gyűjtése, válogatása

- Egyeztetett téma (tematikus rend) alapján
- Figurák köré építve
- Helyzetek köré építve
- Hangulati hasonlóság alapján
- Motívumok köré építve
- Asszociációkalapján

Az irodalmi alapanyag kibontása

- A téma feltárása (dramatikus gyakorlatokkal, szituációkkal, monológokkal)
- A szövegekben rejlő zeneiség kibontása (kórus)
- Hanghatások és szöveg - aláhúzás és ellenpontozás
- Zene és szöveg együttes hatása
- Szövegritmus jelentősége és jelentéshordozó szerepe (szöveges ritmusjátékokkal)
- Szövegek megszólaltatása különböző stílusokban (stílusjátékok)

A szövegmondás variációi és színpadi hatásuk

- Az egyéni szövegmondás
- Együttes szövegmondás (pl. kórus, visszhang, szavankénti láncmondás)

BAPTISTA OKTATÁS

Szöveg és tér

- A tér irányai, hangsúlyos pontjai
- Egyén és csoport elhelyezése a térben
- Egyéni és csoportos mozgások a térben

Szöveg és tárgyak

- Jelmezek, kellékek, hangkeltő eszközök (pl. ritmushangszerek) használata

Az előadás felépítése

- Szerkesztési elvek
- A szöveg és a megjelenítés összefűzése
- A tér, az idő és a szöveg együttesei
- Szöveg és kép egymást erősítő, árnyaló illetve gyengítő hatása
- Szöveg-gesztus-mozgás (tánc) együttesei (jelentésmódosító hatások)
- A szituáció változása a szöveg redukálásával
- A szöveg ritmusa és a jelenetritmus
- Az előadás ritmusa (kiemelt pillanatok)

Követelmények

A tanulók ismerjék

- a színpadi szöveg fogalmát
- a téma fogalmát
- a színpadi figura fogalmát
- a szövegek legfontosabb szerkesztési elveit
- a ritmus fogalmát
- a színpadi tér fogalmát, a tér hangsúlyos pontjait, a térirányokat
- a mozgás és a gesztus fogalmát
- a kellék és a jelmez fogalmát

Legyenek képesek

- megadott szempontok alapján színpadi megjelenítésre alkalmas szöveg válogatására
- a szövegmondás egyéni és együttes módjainak alkalmazására
- felismerni, hogy egy szerkesztett játék hatása milyen alkotórészekből adódik
- egy szerkesztett játék szerkesztési elvének felismerésére
- a tér nyújtotta lehetőségek felismerésére

4. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Ismertesse meg a tanulókkal:

- a mese fogalmát, jellegzetes elemeit
- a mese történetének jellegzetes elemeit
- az irodalmi elbeszélés és a színpadi megjelenítés legalapvetőbb különbségeit

BAPTISTA OKTATÁS

- a narrátor fogalmát
- a színpadi alak jellemzésének alapvető formái, lehetőségeit
- a maszk fogalmát
- a díszlet fogalmát és legalapvetőbb fajtáit
- a jelmez és kellék használatának alapvető formáit
- a terek váltását, illetve a szimultán ábrázolás a lehetőségeit
- a színpadi világítás fogalmát
- a szituáció fogalmát
- a jelenet fogalmát

Fejlessze a tanulók

- képességét, hogy felismerjék a mesei történet legfőbb összetevőit
- képességét, hogy felismerjék a mese szituációit
- képességét, hogy felismerjék egy színpadi alak legalapvetőbb tulajdonságait, a történetben betöltött szerepét
- képességét, hogy felismerjék a jelmezek, maszkok, kellékek figurateremtő hatását
- képességét, hogy felismerjék a tárgyak szerepét, szimbólumteremtő, -hordozó lehetőségeit

Ösztönözze a tanulókat

- önálló véleményalkotásra
- színpadi megjelenítésre alkalmas mesék megismerésére
- a színházzal kapcsolatos szókincs használatára
- minél több élő mesejáték-előadás megtekintésére

Tananyag

Színházi előadás meséből

A gyermekszínjátszók által a leggyakrabban feldolgozott, színpadra adaptált irodalmi (epikus) alkotások a mesék. Az adaptálás folyamatának vizsgálata és gyakorlati kipróbálása lehetőséget teremt a színház legalapvetőbb jellegzetességeinek további - az előző évfolyamhoz képest ki bővített, mélyített - tanulmányozására, többek között az epikus és a drámai kifejezés különbségeinek érzékeltetésére.

Játék a mese összetevőivel

- A mese képei (ezek ábrázolása állóképekkel, állóképek sorával)
- A mesei szituációi (szituációs játékok)
- Meseindító helyzetek (szituációs játékok)
- Jellegzetes mesei elemek (ismétlődések, fordulatok, váratlan események, akadályok, gátak
- szituációs játékokban)
- A mese tanulságai (szituációs játék, egyéb drámaformák)

A mese szereplői

BAPTISTA OKTATÁS

- Alaptulajdonságok megjelenítése (pl. szoborjátékok, szerep a falon, tulajdonsághordozó játékok)
- A mese hőse a hős bemutatására (pl. improvizációk, szituációs játékok, a hős egy napja, pillanatképek a mesehősök életéből)
- A hős segítői és ellenfelei (szituációs játékok)
- Meseszereplők találkozásai (szituációs játékok a szokványos és a szokatlan találkozásokra)

Elbeszélés és megjelenítés

- Elbeszélő a színpadon (egy vagy két narrátor, a narrátor mint szereplő, csoportos narrálás)
- A narrált tartalom képi és hangulati elemeinek megjelenítése (stilizált mozgások, hangaláfestés, állóképek, tablók)
- A narráció kiváltása játékkal (a narráció átfordítása szituációba)
- A mesei szituáció kibontása jelenetté (pl. improvizációk, szituációs játékok)
- A jelenet felépítése (kezdő helyzet, fordulatok, záró helyzet)

Díszlet

- Az üres tér lehetőségei
- Díszlet emberi testekből (szoborjátékok, állóképek)
- Helyszínteremtés fényekkel
- A helyszínek jelzése, helyszínváltozások, jelzett, stilizált díszletelemek és azok elhelyezése, mozgatása
- Szimultán helyszínek
- A tér kiemelt pontjai különféle díszletekben

Jelmez és maszk

- Egy-egy mesei szereplő felöltöztetése (jelmezbörze, divatbemutató)
- Ruhadarabbal figurateremtés (színek és formák szimbolikája)
- A maszk lehetőségei

Kellékek

- A kellék karakterépítést segítő szerepe
- A tárgyak különféle szituációkban
- A kellék szimbólumteremtő és -hordozó lehetőségei

Követelmények

A tanulók ismerjék

- a mese fogalmát, jellegzetes elemeit
- a mese történetének jellegzetes elemeit
- az irodalmi elbeszélés és a színpadi megjelenítés legalapvetőbb különbségeit
- a narrátor fogalmát
- a színpadi alak jellemzésének alapvető formáit, lehetőségeit

BAPTISTA OKTATÁS

- a maszk fogalmát
- a díszlet fogalmát és legalapvetőbb fajtáit
- a jelmez és kellék használatának alapvető formáit
- a színpadi világítás fogalmát
- a szituáció fogalmát
- a jelenet fogalmát

Legyenek képesek

- egy történet alaphelyzetének, fordulatainak felismerésére
- a mesefigurák jellegzetességeinek felismerésére
- jelmezekkel, maszkokkal, kellékekkel figura teremtésére
- a tér- és díszlethasználattal megteremtett színpadi világ felismerésére

5. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Ismertesse meg a tanulókkal

- a probléma fogalmát
- a szituáció legáltalánosabb összetevőit
- a szándék és a motiváció fogalmát
- a jelenet legáltalánosabb jellegzetességeit
- a jellem fogalmát
- a jellemábrázolás legalapvetőbb lehetőségeit
- az emberi viszonyok ábrázolásának legáltalánosabb jellegzetességeit
- a színpadi játék és a díszletek összefüggését

Fejlessze a tanulók

- képességét, hogy egy adott előadásban megjelenő legfőbb problémá(ka)t felismerjék
- képességét, hogy egy adott szituáció legfőbb jellegzetességeit felismerjék
- képességét, hogy egy figura adott szituációban érvényesülő legfontosabb szándékát felismerjék
- képességét, hogy egy adott figura hosszabb távon érvényesülő szándékát, érintettségét (motivációját) felismerjék
- képességét, hogy egy adott szituációban, illetve egy előadás egészében megjelenő emberi viszonyokat felismerjék

Ösztönözze a tanulókat

- színpadi megjelenítésre alkalmas epikus alkotások megismerésére
- a színházzal kapcsolatos szókincs használatára
- minél több irodalmi adaptációból készült élő előadás megtekintésére

Tananyag

Színházi előadás novellából, regényből

BAPTISTA OKTATÁS

Az adott korcsoporthoz tartozó gyermek-, illetve diákszínjátszók gyakran és örömmel vállalkoznak nagy kihívást jelentő feladatokra: elbeszélések, illetve ifjúsági regények színpadra állítására. A nekik szóló gyerek- és ifjúsági színházi előadások is gyakran nyúlnak ezekhez az alapanyagokhoz. Az adaptáció folyamatának és a létrejött előadásoknak a vizsgálata elmélyítheti az epikus és a drámai műfajok közti különbségek ismeretét, ugyanakkor tovább építheti a tanulók színházi gondolkodását és fogalomkészletét is.

A színpadra állítás fázisai

- Problémakeresés, alapanyag keresése
- A választott mű szituációkra bontása
- Az egyes szituációk feltárása
- A történetet alapvetően befolyásoló szituációk feltárása
- Jelenetek építése a szituációkból
- Előadásépítés jelenetekből (szerkesztési lehetőségek)

Figurateremtés drámatechnikákkal

- Jellemzők összegyűjtése
- Tulajdonságok kibontása (a figura viselkedése)
- A figura helyzetben -a jellemek megteremtése

A szereplők viszonyai

- A szereplők kapcsolatainak alaptípusai
- Megjelenítési lehetőségek a szereplők közötti kapcsolatok ábrázolására (drámatechnikákkal)
- A szereplők közötti kapcsolatok változása
- A szereplők és azok kapcsolatainak alakulása az előadás egészében

A színpadi környezet megteremtése

A figurák és kapcsolataik megjelenítését lehetővé tevő egységes színpadi környezet megteremtése (jelmez, kellék, maszk, díszlet, zene, fények)

Követelmények

A tanulók ismerjék

- a szituáció legáltalánosabb összetevőit
- a szándék és a motiváció fogalmát
- a jelenet legáltalánosabb jellegzetességeit
- a jellem fogalmát
- a jellemábrázolás legalapvetőbb lehetőségeit
- az emberi viszonyok ábrázolásának legáltalánosabb jellegzetességeit
- a színpadi játék és a színpadi környezet összefüggését

Legyenek képesek

- egy irodalmi alkotás és színpadi megvalósítása közti különbség megfogalmazására

BAPTISTA OKTATÁS

- szituációk, jelenetek elkülönítésére
- a jellemek jellegzetességeinek, motivációinak felismerésére
- a szereplők közti viszonyok felismerésére
- a színházzal kapcsolatos szókincs felhasználására véleményük kifejtésében

6. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Ismertesse meg a tanulókkal

- a hétköznapi élethelyzet és a színpadi szituáció összekapcsolásának lehetőségeit
- a típus fogalmát
- a probléma szituációkra való bontásának lehetőségeit
- a személyesség színházi szituációkba való áttételének lehetőségeit
- a színpadi világítás alapjait
- a zene színpadi használatának alapjait
- a szituációk és a jelenetek összefüggéseit
- a mozgásszínház fogalmát és legfontosabb műfajai

Fejlessze a tanulók:

- ön- és társismeretét
- szituációelemző képességét
- színházi látásmódját

Ösztönözze a tanulókat

- a színházzal kapcsolatos szókincs használatára
- környezetük problémáinak érzékelésére
- a játékban rejlő általános érvényű tartalmak felismerésére
- a térhasználattal való kísérletezésre
- akusztikai kísérletezésre
- a világítással való kísérletezésre
- minél több gyermek- és diákszínjátszó előadás megtekintésére

Tananyag

Színházi előadás személyes élményanyagból (életjátékok)

Az életjátékok létrehozásával, a személyes élményanyagból történő kiindulással az érintettség előnyei és hátrányai is megjelennek a gyermek- és diákszínjátszók munkájában.

Az életjátékok tanulmányozása ezzel egyidejűleg a színházismereti tanulmányok új fázisát is jelenti: az alapfok végén ennek a műfajnak az alapos vizsgálata az eddig tanultak szintetizálása mellett egyben már a drámai kifejezés lehetőségeinek közelebbi megismeréséhez is elvezeti a tanulókat.

A tanulókat foglalkoztató problémák gyűjtése, kiválasztása, kibontása

BAPTISTA OKTATÁS

- Problémagyűjtő és a problémákat rendszerező tevékenység (ön- és társismereti, improvizációs játékok)
- A megtalált problémahelyzetek feldolgozása (szabályjátékokkal, szituációs játékokkal)
- Komplex dráma a kiválasztott problémák vizsgálatához

Eszközök a személyesség áttételére színházi helyzetbe

- A probléma áthelyezése analóg helyzetbe
- A személyek tipizálása (szituációkegy-egy típus kibontására; a típusok megjelenítése változó körülmények között)
- A személyes tartalmak reális és nem reális terekbe helyezése
- A személyes tartalmak expresszív képpé fogalmazása
- A személyes tartalmak mozgásszínházi megjelenítése

Szituációteremtés, jelenetépítés

- A problémák körüljárása rögtönzésekkel
- A rögtönzéstől a szituáció felépítéséig dialógusok és akciók kidolgozása
- Jelenetszerkesztés szituációkból

A világítás

- Természetes és mesterséges fények hatása
- A fény atmoszféra teremtő ereje
- A fény jelentésteremtő és -módosító szerepe
- A színek és szimbolikájuk alkalmazása a világításban

A zene

- Élőzene, audiovizuális eszközökkel támogatott zene
- A zene érzelmi, hangulati, atmoszférateremtő hatása az előadásban
- A zene dramaturgiai szerepe
- A zene mint az előadás önálló alkotóeleme (pl. dalok)

Követelmények

A tanulók ismerjék

- a típus fogalmát
- a probléma szituációkra való bontásának lehetőségeit
- a személyesség színházi szituációkba való áttételének lehetőségeit
- a színpadi világítás alapjait
- a zene színpadi használatának alapjait
- a szituációk és a jelenetek összefüggéseit
- a mozgásszínház fogalmát és legfontosabb műfajai

Legyenek képesek

- a főbb színházi alkotóelemek (pl. alapanyag, színészi játék, tér, akusztikai elemek, jelmezek) felismerésére saját előadásban

BAPTISTA OKTATÁS

- a hétköznapi élet problémáját színházi szituációvá alakítani
- a személyesség színházi szituációkba való áttételére
- rögtönzésekkel szituációk felépítésére
- a megismert színházi fogalomkészlet használatára a saját rögtönzések elemzésekor

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

A tanulók ismerjék

- azt az alkotói folyamatot, ahogyan egy-egy előadás létrejön
- a színházi alkotóelemeket (pl. alapanyag, színészi játék, tér, akusztikai elemek, jelmezek, kellékek, világítás), azok hatását
- azokat a dramatikus konvenciókat, amelyek az alapanyag színpadra állítását segítik
- a színházművészet megközelítésére alkalmas fogalmi készlet elemeit (pl. játéktér, főszereplő, mellékszereplő, jelenet, fordulat, felvonás)

Legyenek képesek

- színházi megjelenítésre alkalmas helyzetek, problémák felismerésére
- előadások alapanyagául szolgáló alkotások válogatására
- saját csoportja által létrehozott előadások sajátosságainak leírására a megismert fogalmi készlet segítségével
- annak megfogalmazására, hogy a színház milyen eszközökkel gyakorol hatást a nézőre
- a színházi összetevőkről és működésükről tanultak alkalmazására

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga szóbeli vizsgarészből áll

A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama

Színházismeret

előadás(részlet) elemzése 10 perc

A vizsga tartalma

- A tanuló/csoportja által a vizsgán bemutatott saját produkció egészének vagy részletének felidézése a megismert fogalmi készlet alkalmazásával, a színházi alkotóelemek és azok nézőre gyakorolt hatásnak elemző bemutatása.

vagy

- A tanuló a tanár által a vizsgát megelőző félévben előre kiadott legalább öt különböző alapanyaggal (problémák, szituációk, szövegek) ismerkedhet meg. A vizsgán a tanuló szabadon választott alapanyaggal kapcsolatban feltárja, hogy mi az a helyzet, probléma, amely színházi megjelenítésre alkalmas, valamint felvázolja, hogy milyen színházi eszközöket alkalmazna megjelenítésükre, és azok várhatóan milyen hatást gyakorolnak a nézőre.

A vizsga értékelése

BAPTISTA OKTATÁS

Színházi megjelenítésre alkalmas helyzetek, problémák felismerése A színházi alkotóelemek és azok hatásának ismerete, alkalmazása A feladathoz kapcsolódó fogalmi készlet ismerete, használata

BAPTISTA OKTATÁS

A pedagógiai program érvényességével, módosításával kapcsolatos egyéb intézkedések

A Pedagógiai Program rendelkezéseinek érvénybelépéséhez a fenntartóra többletkötelezettség nem hárul.

A pedagógiai program érvényességi ideje.

Az iskola 2025. szeptember 01. napjától szervezi meg nevelő és oktató munkáját Az átdolgozott pedagógia program alapján.

Ezen pedagógiai program érvényességi ideje addig tart, amíg a törvényi változások az átdolgozást szükségessé nem teszik.

A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

- A pedagógiai programban megfogalmazott célok, és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja, és ha szükséges, módosítja.
- A nevelőtestület minden tanév végén írásban értékeli a pedagógia programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.
- Különös tekintettel kell lenni az esélyegyenlőség, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos célok és feladatok megvalósulására, a kompetenciák fejlesztésének a megvalósulására.

A pedagógiai program módosítása

A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:

- az iskola főigazgatója;
- a nevelőtestület bármely tagja;
- a nevelők szakmai munkaközössége;
- az iskola fenntartója.

A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az intézmény főigazgatója jóváhagyásával válik érvényessé.

A fenntartó egyetértésére akkor van szükség, ha a pedagógiai program érvénybe lépéséhez a fenntartóra többletköltség hárul.

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető. A pedagógiai program egy példánya az iskola nevelői szobájában van elhelyezve, ahol a szülők azt szabadon megtekinthetik.

A pedagógiai program az iskola honlapján is megtekinthető.

BAPTISTA OKTATÁS

A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél is megtekinthető:

- az iskola nevelői szobájában;
- az iskola főigazgatójánál;
- az iskola főigazgató -helyettesénél;
- az óvoda intézményében;
- fenntartónál

BAPTISTA OKTATÁS

A Kazinczy Ferenc Baptista Óvoda, Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Bölcsőde

Szakmai Program

BAPTISTA OKTATÁS

4511 Nyírbogdány, Fő utca 3.

Hatályos: 2026. szeptember 01.

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés 1

2. A Szolgáltató intézmény adatai 3

2.1 A bölcsőde szakmai programját meghatározó jogszabályok, irányelvek 4

3. Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői 6

4. A Bölcsőde személyi és tárgyi feltételei 7

4.1. Személyi feltételek 7

4.2 Tárgyi feltételek 9

5.Bölcsődei nevelő-gondozó munkánk 10

5.1. A pedagógiai hitvallásunk 10

5.2 A bölcsődei nevelés- gondozás célja 11

5.3 A bölcsődei nevelés- gondozás alapelvei 11

6.Bölcsődei nevelés- gondozás feladatai 15

6.1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése 15

6.2 Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása 16

6.2.1. Gyermek-elsősegélynyújtással kapcsolatos belső eljárásrend keretszabályai 17

6.3 Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése 18

6.4 A megismerési folyamatok fejlődésének segítése 18

7. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei 19

7.1 A tanulás 19

7.2 A gondozás 20

7. 3 A játék 20

7.4 A mozgás 21

7.5 Mondóka, ének 22

7.6 Vers, mese 22

7.7 Alkotó tevékenységek 23

7.8 Egyéb tevékenységek 24

8. A bölcsődei ellátás igénybevételének módja 24

9. A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei 27

9. 1 „Saját kisgyermeknevelő" rendszer 27

9.2 Gyermekcsoportok szervezése 27

BAPTISTA OKTATÁS

9.3 Napirend *28*

10. Családok támogatásának módszerei **29**

10.1 A családlátogatás *29*

10.2 Beszoktatás (adaptáció)- szülővel történő fokozatos beszoktatás *29*

10.3 Napi kapcsolattartás *30*

10.4 Egyéni beszélgetés (fogadóóra) *30*

10.5 A szülőcsoportos beszélgetések *31*

10.6 Szülői értekezletek *31*

10.7 Indirekt kapcsolattartási formák *31*

10.8 Külső kapcsolati rendszer *32*

11. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató kapcsolatrendszere **32**

12. Minőségi munkavégzés a bölcsődében, a nevelőmunka belső ellenőrzése **34**

13. Gyermekvédelmi program **35**

14. Szakmai dokumentáció **35**

15. Sajátos nevelési igényű gyermek nevelése, gondozása, fejlesztése **38**

16. A fejlődés leggyakoribb jellemzői bölcsődéskor végére **39**

17. Az igénybevevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos jogszabályok **40**

ZÁRÓ RENDELKEZÉS **42**

Megállapodás **43**

A Mini Bölcsőde vezetője: **46**

Az ellátást igénybe vevőként a Házirendben foglaltakat tudomásul vettem, vállaltam a betartását. **46**

Jelen Megállapodás a gyermek ellátásának megszűnésével automatikusan hatályát veszti. **47**

BAPTISTA OKTATÁS

„A szeretet türelmes, jóságos; a szeretet nem irigykedik, a szeretet nem kérkedik, nem fuvalkodik fel. Nem viselkedik bántóan, nem keresi a maga hasznát, nem gerjed haragra, nem rója fel a rosszat.” (1Kor 13:4-5) „Minden dolgotok szeretetben menjen végbe!” (1 Kor 16:14)

1. Bevezetés

A Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjának célja, hogy keretet adjon a Magyarországon működő bölcsődei ellátást biztosító intézményben folyó szakmai munkának. Az Alapprogram tartalma és szemlélete összhangban van Magyarország Alaptörvényével, a 3 év alatti korosztály ellátására és nevelésére-gondozására vonatkozó jogszabályokban foglaltakkal, a bölcsődei ellátás keretében végzett nevelés hagyományaival, felhalmozott értékeivel, a nemzeti sajátosságokkal, a legújabb koragyermekkori kutatások eredményeivel.

A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és a kisgyermeket nevelő családok állnak. Az Alapprogram a családra, mint komplex rendszerre fókuszál, mely nem csak a kisgyermek nevelését-gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg. Szakmai önállóságunkat megtartva figyelembe vettük a családok és a fenntartó elvárásait, valamint a helyi lehetőségeket

A Kazinczy Ferenc Baptista Óvoda, Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Bölcsőde-Mini Bölcsőde szakmai programját a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 4/ A § (1) bekezdése alapján „A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja” mint a tartalmi szabályozás legmagasabb szintű dokumentuma figyelembevételével dolgoztuk ki. Ez az egymásra épülés biztosítja egyrészt az általános követelmények teljesítését, másrészt pedig intézményünk szakmai önállóságát, a családok és a fenntartó elvárásához és a helyi lehetőségekhez való igazodást.

Célunk családbarát, támogató intézményként a települések lakosainak igényeihez igazodó jó színvonalú napközbeni kisgyermekellátás biztosítása, mini bölcsődei kereteken belül, az alapellátás és szolgáltatások nyújtásával.

Küldetésünk olyan, gyermekekre szabott nevelési-gondozási elvek alkalmazása, melyek a bölcsődei ellátás területén a gyermekek igényeit maximálisan kielégítik. Tevékenységünk legfőbb motiváló tényezője a szeretetteljes odafordulás, gyermeki személyiség tisztelete, a családok és intézményünk értékrendjének összehangolása, az egymás iránti megbecsülés, a következetesség és a feltétel nélküli elfogadás áll.

A szakmai program hatálya kiterjed a Mini Bölcsődére.

BAPTISTA OKTATÁS

A szakmai programmal célunk:

- Az egységes szakmai irányvonal meghatározása.
- A Bölcsődei Nevelés - Gondozás Országos Alapprogramjának magas szintű megvalósítása, a jó gyakorlatok kialakítása, új módszerek és tevékenységek bevezetése, az ellátók és a szülők nevelői szemléletének formálása, kapcsolatépítése.
- Az ellátottak egyéni szükségleteinek biztosítása.
- Az egészséges életmód alakításának segítése.

Feladatunk, hogy a Szakmai Programot megvalósítsuk, és megteremtsük annak lehetőségét, hogy az igények kielégítéséhez intézményünk biztosítsa a szakszerű, törvényes, és magas színvonalú ellátást.

A szakmai program elérhetősége, nyilvánossága:

A szakmai program elérhető az intézmény honlapján és a Mini Bölcsődében egyaránt. A felvételt követő első szülői értekezleten a kisgyermeknevelő ismerteti a szülőkkel.

BAPTISTA OKTATÁS

2. A Szolgáltató intézmény adatai

Mini bölcsőde: Nyírbogdány

Mini bölcsőde férőhelyek száma: 8 fő (24 hónap alatti életkorú gyermekek esetében 7 fő, ha minden gyermek betöltötte a második életévét, akkor 8 fő).

A Mini bölcsődében ellátott gyermekek kora: 20 hetestől – 3 éves kort követő nevelési év végéig, illetve a bölcsőde orvos javaslatára a 4. életév betöltését követő nevelési év végéig.

A MINI BÖLCSŐDE ALAPADATAI

A MINI BÖLCSŐDE	
Neve	Kazinczy Ferenc Baptista Óvoda, Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Bölcsőde
Címe	4511 Nyírbogdány, Óvoda utca 5.
Nyitvatartási idő	7:00-16:30
Ellátási terület	Nyírbogdány és vonzáskörzete
Férőhelyszám	8 fő
Telefon	*06(42) 532-540, +36 20 239-8154*
E-mail	kazinczy@baptistaoktatas.hu
Honlap	kazinczy-ferenc.baptistaoktatas.hu
A FENNTARTÓ	
Neve	Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy
Székhelye	1111 Budapest, Budafoki út 34/b.
Képviselője	dr. Szilágyi Béla
E-mail	hbaid@hbaid.org
Telefon	06-1-381-0084
A MÜKÖDTETŐ INTÉZMÉNY	

BAPTISTA OKTATÁS

Neve	Kazinczy Ferenc Baptista Óvoda, Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Bölcsőde
Székhelye	4511 Nyírbogdány Fő utca 3.
OM azonosítója	201740
Képviselője, elérhetőségei	Petró Gergely, *+36 20 239-8154*
A SZAKMAI PROGRAM	
Készítőjének neve és beosztása	Petró Gergely igazgató
Érvényességi ideje	5 év
Készítésének dátuma	**2025.05.05.**

2.1 A bölcsőde szakmai programját meghatározó jogszabályok, irányelvek

Mini bölcsődei ellátás

„A gyermekek napközbeni ellátásaként az életkornak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkoztatást és étkeztetést kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, törvényes képviselői munkavégzésük – ideértve a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás és a gyermeknevelési támogatás folyósítása melletti munkavégzést is –, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, nappali rendszerű iskolai oktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, felsőoktatási intézményben nappali képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő, törvényes képviselő munkarendjéhez igazodik. Gyermekek napközbeni ellátásának igénybevételére jogosult az átmeneti gondozásban és az otthont nyújtó ellátásban részesülő gyermek is. /Gyvt. 41.§ (1)/

A gyermekek napközbeni ellátását különösen az olyan gyermek számára kell biztosítani, akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége, akit egyedülálló vagy időskorú személy nevel, akinek a szülője, törvényes képviselője szociális helyzete miatt az ellátásáról nem tud gondoskodni.

BAPTISTA OKTATÁS

A gyermekek napközbeni ellátásának formái – a gyermekek életkorának megfelelően –a bölcsődei ellátás, a napközbeni gyermekfelügyelet, és az alternatív napközbeni ellátás.

A bölcsődei ellátás keretében – ha e törvény kivételt nem tesz – a három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását kell biztosítani. Bölcsődei ellátást biztosíthat a bölcsőde, a mini bölcsőde, a munkahelyi bölcsőde és a családi bölcsőde.

Bölcsődei ellátás keretében az Nktv. 4. § 25. pontja szerinti sajátos nevelési igényű gyermek nevelése és gondozása is végezhető. A bölcsődei ellátás keretében az alapellátáson túl – szolgáltatásként – speciális tanácsadás, időszakos gyermekfelügyelet, gyermekhotel működtetése vagy más gyermeknevelést segítő szolgáltatás is biztosítható. Ezeket a szolgáltatásokat a gyermek hatodik életévének betöltéséig lehet igénybe venni.

A bölcsődei nevelési év szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tart.

A működést megalapozó jogszabályi környezet:

- az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról,
- 1992. évi LXIII. törvény a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról (adatvédelmi törvény).
- Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló 2017. évi C. törvény
- a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről,
- 328/2011. (XII. 29.) Kormányrendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról
- 257/2000 (XII. 26) Kormányrendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról
- 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- 415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevő nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről
- 8/2000 (VIII.4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásba vételéről.
- 9/2000 (VIII.4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzésétől és a szociális szakvizsgáról.
- 37/2014.(IV.30.) EMMI rendelete a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás egészségügyi előírásokról

BAPTISTA OKTATÁS

- 235/1997. évi (XII.17.) Korm. rend. a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról szóló.

3. Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

Nyírbogdány község a Közép-Nyírségben, Nyíregyházától 16 km távolságra található, autóval a 4. számú főúton, vonattal a Nyírbogdány-Gyártelep vasútállomáson keresztül, a Budapest–Záhony-vonalon jól megközelíthető. A település érdekessége, hogy a gyártelepi településrész a falu központjától 3 km-re található. A településen 2840, a gyártelepen 780 ember él.

Az iskola története 1922-ben kezdődött, amikor Halka István kántortanító érkezett a faluba. 1948-ig a református és a katolikus egyház működtette az elemi népiskolát, majd államosításra került. A település sajátságos szerkezetének (fő településrész + gyártelepi rész) köszönhetően az iskola épülete, formája is sok változáson ment keresztül.

Először az ’50-60-as években egy 4 tantermes szárnya épült az iskolának a község központjában, míg a gyártelepen egy 2 tantermes iskola. Ekkor még tanítottak az egykori református és katolikus iskola épületeiben is, majd ez megszűnt, és 1989-ben felépült az akkor korszerűnek számító 6 tantermes másik szárny, mely szertárakkal, tornateremmel, könyvtárral, ebédlővel mind a diákok, mind pedig a pedagógusok igényeit maximálisan kielégítette. A ’90-es években beindult a szakképzés és a művészetoktatás, ezért az iskolaépülettel szemben egy 2 tantermes iskolarész is épült.

Az iskolához 2005-ben egy gyönyörű, modern óvodát építettek, illetve a gyártelepen lévő régi 2 tantermes iskolarészben került kialakításra a kisebb gyerekek utaztatását elkerülendő tagóvodai rész. A jövőben ebben az épületben tervezzük egy mini bölcsőde kialakítását is, amely tovább bővítené az intézmény szolgáltatásait, és még inkább segítené a helyi kisgyermekes családokat.

Bölcsődeképünk:

Olyan családbarát bölcsődeként kívánunk működni:

- ahol az ellátás összhangban van a gyermekek szükségleteivel,
- ami megfelel a szülők igényeinek,
- ami képes a változó igényekhez aktívan alkalmazkodni,

BAPTISTA OKTATÁS

- amely nyitott a felé megnyilvánuló igényekre, kész azok elfogadására,
- ahol az alkalmazottaink naprakész tudással rendelkeznek, szakképzettségük szintje folyamatosan emelkedik,
- amely képes a megszerzett tudását, tapasztalatokat alkalmazni.

Gyermekképünk:

Nevelő-gondozó munkák eredményeként a bölcsődénkbe járó gyermek:

- vidám, kiegyensúlyozott, sokoldalúan fejlődő egyéniség testileg, lelkileg egészséges, harmonikus mozgású,
- szociálisan kompetens, együttműködő a társakkal, felnőttekkel,
- nyitott az őt körülvevő környezet ingereire,
- szívesen kommunikál,
- kitartó, aktív és tevékeny.

Kisgyermeknevelő képünk:

- nevelői attitűdje elfogadó-engedékeny empátia, az elfogadás és a hitelesség személyisége érzelmi biztonságot nyújtó,
- jól ismeri a kisgyermekek életkori sajátosságait, egyéniségét, támogatja a személyiség kibontakozását, az aktivitást, az önállósodást,
- a szülőkkel partneri kapcsolatot ápol,
- a gyermekek ellátását elhivatottsággal, professzionálisan, igényesen végzi,
- képes a szakmai fejlődésre, a folyamatos megújulásra.
- személye, viselkedése példa a gyermek és a szülők számára.

4. A Bölcsőde személyi és tárgyi feltételei

4.1. Személyi feltételek

Kisgyermeknevelő: 1 fő, (szakmai vezető)

Bölcsődei dajka: 1 fő

Kiemelt feladatunknak tekintetjük munkánk során, hogy a kisgyermeket nevelő családok segítséget kapjanak gyermekük neveléséhez, biztosított legyen számukra a magas színvonalú napközbeni ellátás. A mini bölcsődében a nevelő – gondozó munkát a „saját kisgyermeknevelő”

BAPTISTA OKTATÁS

végzi, ami a stabilitást, és a biztonságot jelenti. Ő szoktatja be a gyermekeket a csoportba, ő vezeti a gyermek dokumentációját, és elsősorban ő tartja a kapcsolatot a szülőkkel. A bölcsődei dajkának is hozzá kell járulni a bölcsődei nevelés eredményességéhez. Dajkánk a kisgyermeknevelő irányításával végzi tevékenységé, a gyermekek felügyeletét, az ellátást segítő/ kiszolgáló feladatait. A kisgyermeknevelő munkaidején túl a gyermekek szükségszerinti ellátását, és a felügyeletét – az iránymutatás szerint önállóan végzi. A bölcsődei dajka akkor tudja eredményesen segíteni a munkát, ha látja helyét, szerepét a mini bölcsőde egészében. Olyan empatikus képességgel kell rendelkeznie, amely alkalmassá teszi őt arra, hogy megfelelő társa legyenek a kisgyermeknevelőknek a gyermeki személyiségkibontakoztatásában. Megfelelő szintű folyamatos irányítás és tájékoztatás mellett tudja, hogy milyen célok érdekében, hogyan kívánja a kisgyermeknevelő a gyermekcsoport nevelését, gondozását megvalósítani és ennek megfelelően járul hozzá a nevelés-gondozás eredményességéhez.

Mini bölcsődénkben bölcsődei dajka munkakörben az alkalmazható, aki eredményesen elvégezte a bölcsődei dajka képesítési előírásait meghatározó miniszteri rendeletben előírt tanfolyamot. A bölcsődei dajka munkavégzését a nyitvatartási időn belül nyolcórás munkarendben kell megszervezni. A mini bölcsődénkben a fenntartó biztosítja, hogy a kisgyermeknevelő vagy a bölcsődei dajka betegsége vagy egyéb váratlan esemény bekövetkezése esetén a helyettesítés megoldott legyen az NM rendelet 2. számú melléklet II. Rész „I. Alapellátások" cím 2.2. pontjában az adott munkakörhöz meghatározott képesítési előírásoknak megfelelő személlyel, a külön tanfolyamot végzett óvodapedagógussal, illetve óvodai dajkával (51. § (3b)). A helyettesítő személynek rendelkeznie kell érvényes Egészségügyi Nyilatkozattal.

Továbbképzések:

- A személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII.4.) SZCSM rendelet alapján kell az alkalmazottaknak szakmai továbbképzési kötelezettségüknek eleget tenni.
- Belső képzések, szakmai műhelyek szervezése.
- A munkájára igényes szakember önképzés formájában is rendszeresen képezi magát. Ehhez a bölcsőde biztosítja a szakmai folyóiratok beszerzését, jogszabályokat értelmező kiadványokat, internet használatának lehetőségét, audiovizuális eszközöket.

BAPTISTA OKTATÁS

4.2 Tárgyi feltételek

Mini bölcsődénk a régi tagóvodai részben került kialakításra.

A mini bölcsődei csoportunk helyiségei

- előtér, babakocsi tároló,
- gyermeköltöző,
- fürdőszoba,
- gyermekszoba,
- játszókert

A mini bölcsőde napi négyszeri étkezést biztosít, melyet a Nyírkonyha Kft. a helyben kialakított tálalókonyhára szállít. Ez a négy étkezés a reggeli, a tízórai (gyümölcs vagy zöldség, folyadékpótlásra víz), az ebéd (hetente kétszer főzelék, leves – csak ritkán és tartalmas.(túrós ételek, hús, hal hetente egyszer), valamint az uzsonna.

Odafigyelünk arra, hogy a gyermekek sok vitaminhoz és egészséges ételekhez jussanak. A bölcsődés gyermekek étkeztetésében tisztán vegetáriánus étrend nem szerepelhet.

Gyermekszobára egy óvoda csoportszobát alakítottunk át; megfelelő a mérete, tágassága elhelyezkedése miatt. Laminált lappal borított, korszerű fűtéssel és világítással rendelkezik. Mini bölcsődénkben a nevelés, gondozás eszközei szakmailag tudatosan tervezettek, pedagógiailag célszerűen kialakítottak, megfelelnek a mai, modern kisgyermeknevelés elvárásainak.

A csoportszoba berendezése gyermekközpontú, hangulatos, otthonos, esztétikus. A játékeszközöket a gyermekek életkori sajátosságainak és egyéni fejlettségi szintjének, valamint a szakmai előírásoknak megfelelően válogattuk össze. Fontos számunkra, hogy a játékok egészségügyi és a pedagógiai szempontoknak is megfeleljenek, ne legyenek balesetveszélyesek. A polcokat stabilan rögzítettük, és úgy helyeztük el, hogy a nagymozgásos tevékenységekre, és a csendes, aktív játszásra is lehetőséget biztosítsanak. Vastag szivacsból puha, hangulatos pihenő sarkot alakítottunk ki. A teret megosztottuk úgy, hogy elkülönült játéktevékenységre adjon lehetőséget. A játékokat szabad polcokon gyermeklétszámnak megfelelő mennyiségben és magasságban helyeztük el, ezzel biztosítottuk a szabad játékeszközök választásának lehetőségét. Mozgásfejlesztő, építő, logikai, valamint utánzó- és szerepjátékokhoz megfelelő játékok egyaránt megtalálhatóak.

BAPTISTA OKTATÁS

A csecsemők elhelyezése a szobán belül a helyiség védett részében elkerített szobasarokban, illetve pihenésük gyermekágyakban történik.

A fürdőszoba:

Kielégíti a kívánatos gondozási és nevelési igényeket, felszereltsége az előírásoknak megfelelő. A gyermekvécék és a mosdók kisméretűek, a gyermekek számára elérhető magasságban beépítettek. A gyermekméretű eszközök lehetőséget adnak az önálló használatra. A gyermekeknek igényük szerint lehetőségük van bili használatára is. A törölközőtartó, a fésűtartó, fogmosó tartó, az egész alakos tükör úgy van elhelyezve, hogy a gyermekek számára elérhetőek legyenek.

A gyermeköltözőben barátságos környezet fogadja a bölcsődébe érkező és távozó kisgyermekeket, és szüleiket. Minden gyermek számára jellel ellátott szekrény biztosított a ruhák, cipők tárolására. A gyermekek saját ruhájukban vannak. Az öltözőben van pelenkázó asztal és hirdetőtábla is került fel az öltöző falára, a szülők tájékoztatására.

Az intézmény udvari részén alakítottuk ki a mini bölcsőde játszókertjét, A bölcsőde játszókertjében homokozó, babaház, pázsitos és szilárd burkolatos részek váltják egymást, amely a motorozásra, triciklizésre, rollerezésre ad lehetőséget.

A mini bölcsőde épületét, játszókertjét, berendezését igyekszünk oly módon kialakítani, hogy az szolgálja a gyermekek biztonságát, megfeleljen testméretüknek, biztosítsa egészségük megőrzését, fejlődését, tegye lehetővé mozgás- és játékigényük kielégítését. A tárgyi feltételek biztosítása során a minőségre törekszünk, és a gyermekekhez is közelálló természetes anyagok használatát részesítjük előnyben.

5.Bölcsődei nevelő-gondozó munkánk

5.1. A pedagógiai hitvallásunk

"…a ti hitetek mellé ragasszatok jó cselekedetet, a jó cselekedet mellé tudományt, tudomány mellé pedig mértékletességet, a mértékletesség mellé pedig tűrést, a tűrés mellé pedig kegyességet, a kegyesség mellé pedig atyafiakhoz való hajlandóságot, az atyafiakhoz való hajlandóság mellé pedig szeretetet." (Péter második levele, 1: 5-7)

A bölcsődei nevelés alapja a szeretetteljes, nyugodt, biztonságot adó légkör, amelyben a gyermekek testi, lelki fejlődése harmonikusan és kiegyensúlyozottan zajlik. Hiszünk abban, hogy

a gyermekek boldog, önálló gondolkodókká válhatnak, ha környezetük támogatja őket abban, hogy kíváncsiságukat, érdeklődésüket és társas kapcsolataikat megfelelő módon fejlesszék. Az első három év, valamint az első közösségi élmények meghatározóak a későbbi személyiségfejlődésben. A kisgyermek ebben az életszakaszában a legsebezhetőbb, és erősen függ a felnőttek figyelmétől, szeretetétől. Ezért a kisgyermeknevelő személyisége alapvetően meghatározza a gyermekek életét. Bízunk abban, hogy minden gyermek számára olyan környezetet biztosíthatunk, amelyben szeretetteljes odafigyeléssel, biztonságban fejlődhetnek, és amely segíti őket abban, hogy a legjobb verziójukká váljanak.

5.2 A bölcsődei nevelés- gondozás célja

Bölcsődei nevelésünk során arra törekszünk, hogy a kisgyermekek elsajátítsák azokat a készségeket és képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, és sikeresen alkalmazkodjanak a változásokhoz. Mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel valósítjuk meg, amelyek tiszteletben tartják a családi nevelés elsődlegességét.

További célunk, hogy a koragyermekkori intervenció szemléletével összhangban prevenciós tevékenységet végezzünk, amely minden kisgyermekre és családjára kiterjed. Bölcsődénk családbarát intézményként hozzájárul a családok életminőségének javításához, valamint a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

A mini bölcsőde gondozási előnyei:

- Kis csoport létszám – lehetőséget biztosít az egyénre szabott foglalkozásokra, figyelembe véve minden gyermek egyedi szükségleteit.
- Alacsonyabb fertőzéses megbetegedések – a kisebb létszámú közösségben ritkábban fordulnak elő fertőzéses megbetegedések, mint a nagyobb csoportokban.
- Különleges bánásmódot igénylő gyermekek támogatása – a mini bölcsődében a speciális szükségletek jobban kielégíthetők, biztosítva a gyermekek optimális fejlődését.
- Családias környezet – segíti a kisgyermekeket abban, hogy könnyebben elváljanak szüleiktől, miközben otthonos, biztonságos légkört biztosít számukra.

5.3 A bölcsődei nevelés- gondozás alapelvei

A szakszerű gondozás – nevelés akkor valósulhat meg, ha a csoportban érvényesülnek a következő alapelvek:

A család rendszerszemléletű megközelítése:

A bölcsődei nevelésben elsődleges szempontunk a család működésének megismerése és megértése. A kisgyermekek a családi interakciók mintáit visszatükrözik, így képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozásával a szakemberek hozzájárulhatnak a család életminőségének javításához. Intézményünkben kiemelten fontos a kisgyermekek családjával való folyamatos kapcsolattartás és tájékoztatás. Nagy figyelmet fordítunk a személyes beszélgetésekre, az információ áramlására, valamint a család tapasztalatainak és kérdéseinek megvitatására. Minden újonnan érkező gyermek esetében családlátogatást tartunk, amely során a kisgyermeknevelők jobban megismerhetik a családot és annak otthoni környezetét. A látogatás lehetőséget biztosít arra, hogy részletesebb képet kapjunk a család szokásairól és a kisgyermek otthoni viselkedéséről. Az itt szerzett tapasztalatokat a kisgyermeknevelők beépíthetik napi munkájukba, így biztosítva a gyermek nevelési és gondozási folyamataihoz való személyre szabott hozzáállást. Nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy bizalmi kapcsolat alakuljon ki a család és a kisgyermeknevelők között. A szülők „beszoktatására" külön figyelmet fordítunk, és igyekszünk széles körű tájékoztatással, személyes beszélgetésekkel, valamint programjainkra történő meghívással segíteni őket. Fontos számunkra, hogy meghallgassuk szülői aggályaikat, és megerősítsük pozitív szülői attitűdjeiket.

A koragyermekkori intervenciós szemlélet befogadása:

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény megfelelő szintér a koragyermekkor intervenciós szemlélet alkalmazására. A kisgyermeknevelők feladata, hogy felismerjék és jelezzék a fejlődési elmaradásokat vagy megtorpanásokat, amelyek esetlegesen felmerülhetnek. Bölcsődénkben kiemelten fontosnak tartjuk a preventív szemléletű beavatkozást ebben az időszakban. A kisgyermeknevelők, a szülők és a segítő szakemberek együttműködése révén biztosítjuk, hogy a kisgyermek a számára legmegfelelőbb támogatást kaphassa. A prevenciós feladatok megvalósításához a kisgyermeknevelők jelzései és szülői konzultációk alapján, szükség esetén speciális szakembereket – például gyermekorvost, dietetikust vagy pszichológust – vonunk be. Ehhez elengedhetetlenek azok a strukturális feltételek (szobai és udvari játékok), amelyek lehetőséget biztosítanak a mozgás, beszéd, figyelem, és értelemi képességek megfelelő fejlesztéséhez, valamint az egészségmegőrzéshez és prevencióhoz.

A családi nevelés elsődlegességének tisztelete:

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége. A bölcsőde szerepe, hogy tiszteletben tartva és lehetőség szerint erősítve a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait, részt vegyen a gyermekek nevelésében és gondozásában. Emellett, szükség esetén, a családi nevelés esetleges hiányosságait igyekszik kompenzálni és korrigálni, a rendelkezésre álló erőforrások figyelembevételével. Fontos számunkra, hogy a szülők számára lehetőséget biztosítsunk a tevékeny és sokféle módon megvalósuló bekapcsolódásra a bölcsőde életébe. Eltérő kultúrák, nevelési elvek és szokások esetén is igyekszünk alkalmazkodni, és az intézmény lehetőségeihez mérten megfelelni a családi elvárásoknak, hogy a nevelési-gondozási feladatokat a legjobb módon végezhessük.

A kisgyermeki személyiség tisztelete:

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen és mással nem helyettesíthető egyéniség, aki sajátos szükségletekkel rendelkező fejlődő személyiség. Mivel minden gyermek különleges, kiemelt figyelem, védelem és bánásmód illeti meg őt. A bölcsődei nevelés célja a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatása, a személyes, szociális és kognitív kompetenciák fejlődésének támogatása, mindezt az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával.

A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe:

A bölcsődei nevelésben a kisgyermeknevelő szerepe kulcsfontosságú, mivel személyisége és szakmai hozzáállása nagy hatással van a kisgyermekekre és a családokra egyaránt. A feladatok magas színvonalú megvalósítása érdekében elengedhetetlen, hogy a kisgyermeknevelő megfelelő szakmai kompetenciával, erős szakmai identitással, magas szintű önismerettel és kiváló társas készségekkel rendelkezzen. A kisgyermeknevelő felelőssége nemcsak a napi nevelési és gondozási feladatok ellátásában rejlik, hanem abban is, hogy folyamatosan szinten tartja és fejleszti szakmai tudását, hogy a lehető legjobb támogatást nyújthassa a gyermekek számára. Az intézményünk biztosítja és támogatja azokat a munkavállalókat, akik szakmai fejlődésük érdekében tovább szeretnének tanulni, akár felsőfokú intézményben, hogy munkájuk során még hatékonyabban és szakszerűbben végezhessék el feladataikat.

A biztonság és a stabilitás elve:

A kisgyermek számára a bölcsődei ellátásba való beilleszkedés, az adaptációs időszak különleges jelentőséggel bír. Ezt az időszakot úgy tekintjük, mint a gyermek elveszett biztonságának újrateremtését, amelyhez az intézmény és a környezet adja meg a szükséges

BAPTISTA OKTATÁS

alapot. A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága – például a „saját kisgyermeknevelő" rendszer, a felmenőrendszer, a csoport- és helyállandóság – alapvetően növeli az érzelmi biztonságot. Ez biztosítja a megfelelő tájékozódást és elősegíti a jó szokások kialakulását. A napirend folyamatossága, valamint az egyes mozzanatok egymásra épülése olyan ismétlődéseket eredményez, amelyek a napi események kiszámíthatóságát és stabilitását biztosítják, ezáltal növelve a gyermek biztonságérzetét.

Fokozatosság megvalósítása:

A fokozatosság elve a bölcsődei nevelés minden területét érintő változások esetén kiemelt szerepet kap. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti annak alkalmazkodását, az új dolgok és helyzetek elfogadását, valamint a szokások kialakulását.

Egyéni bánásmód érvényesítése:

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empatikus és hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelés során fontos figyelembe venni a gyermek egyéni fejlődési ütemét, fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, valamint nemzetiségi, etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődébe járó kisgyermekek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége:

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a gyermek közötti intim, bensőséges interakciók. A gondozás és a nevelés nem választható el egymástól. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, és a nevelés helyzetei nem korlátozódhatnak kizárólag a gondozási helyzetekre. A fiziológiai szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozás hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához, és kulcsfontosságú a nevelési feladatok megvalósításában. Intézményünkben a kisgyermeknevelők törekszenek arra, hogy a gondozási feladatokba bevonják a gyermeket is. Türelemmel kivárják, amíg a gyermek önállóan próbálkozik az öltözéssel, evéssel, és nem sürgetik. Lehetőséget biztosítanak számára, hogy saját tempójában oldja meg ezeket a feladatokat. A gondozás során a kisgyermeknevelők pozitív visszajelzésekkel erősítik a gyermek egészséges énképének kialakulását. A gondozási helyzetek különleges alkalmat adnak

BAPTISTA OKTATÁS

arra, hogy a kisgyermeknevelő teljes figyelmével a gyermekre összpontosítson, így a gyermek érezheti az intimitást és a figyelmet.

A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása:

A korai életévek alapvetően meghatározzák a kognitív, érzelmi és társas kompetenciákat, ezért azok támogatása kiemelt szerepet kap a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell a lehetőséget, hogy a kisgyermek a játékon, gondozási helyzeteken és különböző tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez és tapasztalatokhoz jusson. Ezáltal átélheti a spontán tanulás örömét, és megerősödhet benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával és pozitív visszajelzésekkel segíteni kell őt önálló kezdeményezéseiben, ezzel biztosítva az egész életen át tartó tanulás igényének és folyamatának alapjait.

6.Bölcsődei nevelés- gondozás feladatai

6.1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

Kiemelten kezeljük a különböző szociokulturális háttérből érkező 0–3 éves gyermekek sokoldalú, harmonikus személyiségfejlődésének kibontakoztatását, valamint a szülői kompetenciák fejlesztését. A családi nevelést figyelembe véve, azt kiegészítve, a szülőkkel együttműködve alakítjuk a nevelés-gondozás folyamatát. Úgy gondoljuk, hogy a családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétele a kisgyermekek harmonikus fejlődésének. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, ezzel nagymértékben segítve a kisgyermeknevelőt a gyermekre szabott, differenciált bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő, mint szakember, saját szaktudására és tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkori fejlődéssel és neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket. Fontos számunkra a család erősségeinek megismerése, a pozitívumok kiemelésével történő támogatása. Nevelőmunkánkban hangsúlyt helyezünk a tevékenységekbe ágyazott ismeretnyújtásra, a hagyományok ápolására, valamint a környezet szeretetére és gondozására is. Bölcsődénk mint az első gyermekintézmény, jelentős szerepet tölt be a családok életében, különösen a szülői kompetenciák erősítése terén.

BAPTISTA OKTATÁS

6.2 Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

Egészségnevelési célunk a gyermek kultúrhigiénés szokásainak kialakítása, egészségkulturáltsági szintjének emelése, valamint saját maga iránti igényességének megalapozása. Bölcsődénkben biztosítjuk a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtését, a primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítését. Az egészséges életmódra nevelés egyik fontos területe az étkezés, mivel a táplálkozási szokások kisgyermekkorban alakulnak ki, és egész életre kiható szerepük van. Az étkeztetésben az egészséges táplálkozás irányelvei érvényesülnek, annak érdekében, hogy összetételükben kielégítse a gyermeke energia-és tápanyagigényét,

Egészséges táplálkozás érdekében biztosítjuk:

- a kornak megfelelő változatos és egészséges ételeket,
- az étkezéshez szükséges nyugodt légkört,
- a megfelelő időt,

A bölcsődei élelmezés során a mai csecsemő-és kisgyermek-táplálási elveket kell figyelembe venni, úgy, hogy a táplálék

1. mennyiségileg elegendő és minőségileg helyes összetételű,
2. a biztonságos, a higiénés követelményeknek megfelelő,
3. megfelelő konyhatechnikai eljárásokkal elkészített és élvezhető legyen.

Ezen felül figyelembe kell venni a változatosságot, az idényszerűséget.

Higiénés szabályok betartása:

- tudatos testápolási szokásokat alakítunk ki a gondozási műveletek során,
- étkezések előtti kézmosás,
- papír zsebkendő, papírszalvéta használata,
- fürdőszoba gondozásnál a higiénés szabályok betartása: pólyázó asztal, bili, WC fertőtlenítése, kézfertőtlenítés,
- a csoportszoba gyakori szellőztetése,
- heti 1 alkalommal játékmosás, fertőtlenítés, illetve szükség szerint,
- napi, heti, takarítás, fertőtlenítés,
- havi nagytakarítás, fertőtlenítés,
- kéthetente ágyneműcsere, illetve szükség esetén,
- heti törölközőcsere,

Mozgás- szabadlevegőn való tartózkodás biztosítása:

BAPTISTA OKTATÁS

- az évszakhoz, időjárási viszonyokhoz igazodó rugalmas napirenddel biztosítjuk a szabad levegőn való aktív tevékenységet (játékot, mozgást) és pihenést,
- kánikulában, esőben, erős havazáskor, nagy erejű szélben, sűrű ködben, vagy -5 foknál hidegebb időben mellőzzük,
- biztosítjuk a rendszeres napi testmozgást, megfelelő udvari mozgásfejlesztő játékokkal.

Prevenció:

- naponta nyers zöldség és gyümölcs fogyasztása a vitaminellátás érdekében
- cukorfogyasztás csökkentése,
- rágásra nevelés,
- folyadékbevitel biztosítása, vízfogyasztásra ösztönzés,
- fogápolás szájöblítéssel, fogmosással,
- szükség esetén speciális szakemberek (gyermekorvos, dietetikus, gyógypedagógus, pszichológus, mentálhigiénés szakember, gyermekfogszakorvos stb.) bevonásával a prevenciós és korrekciós feladatok ellátása.

6.2.1. Gyermek-elsősegélynyújtással kapcsolatos belső eljárásrend keretszabályai

A bölcsődei ellátás során a gyermekek testi épségének és biztonságának megőrzése kiemelt jelentőségű. Ennek érdekében a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató köteles olyan belső eljárásrendet kialakítani és működtetni, amely biztosítja a gyermekbalesetek és rosszullétek esetén követendő egységes, szakszerű és gyermekközpontú intézkedéseket, továbbá a szülővel, törvényes képviselővel történő megfelelő kommunikációt. A bölcsődében dolgozó kisgyermeknevelők és a gyermekek ellátásában részt vevő munkatársak rendelkeznek a gyermekek életkorának és sajátosságainak megfelelő elsősegély-nyújtási alapismeretekkel, és baleset vagy rosszullét esetén kötelesek haladéktalanul megkezdeni a szükséges ellátást, a gyermek állapotának stabilizálása és biztonságának megőrzése érdekében.

A belső eljárásrend keretszabályai kiterjednek különösen:

- az azonnali elsősegélynyújtásra és szükség esetén sürgősségi egészségügyi ellátás (mentő) igénybevételére,
- az intézményvezető haladéktalan tájékoztatására,
- a szülő, törvényes képviselő értesítésének rendjére súlyos esetekben és kisebb balesetek esetén is,
- a balesetekkel kapcsolatos dokumentáció vezetésére,
- a súlyos balesetek fenntartó felé történő jelzésére,
- valamint a balesetek nyilvántartására és megelőzését szolgáló intézkedésekre.

Az intézmény, szolgáltató fenntartója gondoskodik arról, hogy a munkatársak rendszeresen részt vegyenek munkavédelmi, balesetvédelmi és elsősegélynyújtással kapcsolatos képzéseken, továbbá biztosítja a gyermekek biztonságát szolgáló tárgyi és személyi

BAPTISTA OKTATÁS

feltételeket. A balesetek kivizsgálása és elemzése a megelőzés szempontjait szolgálja, hozzájárulva a bölcsődei ellátás minőségének folyamatos fejlesztéséhez.

6.3 Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

A társas viselkedés és az alkalmazkodás szabályainak elsajátításában a bölcsőde az első meghatározó színtér. A gyermek itt találkozik először a közösségi együttélés szabályaival, amelyekhez való alkalmazkodás fontos lépés a társadalmi beilleszkedés felé. Célunk a közösségi élet alapjainak megteremtése, a gyermek társas kapcsolatai és érzelmi fejlődésének támogatása. A bölcsődében dolgozó szakemberek kiemelt felelőssége az érzelmi biztonságot nyújtó légkör megteremtése, amely magában foglalja az érzelmek szabad kifejezésének ösztönzését, valamint a világos, követhető elvárások és határok megfogalmazását.

Főbb feladataink:

- Derűs, szeretetteljes légkör kialakítása, a beszoktatás megkönnyítése, valamint a gyermekek támogatása az esetlegesen átélt nehézségek feldolgozásában.
- A bizalmon és elfogadáson alapuló társas kapcsolatok fejlődésének segítése, az együttélési szabályok elfogadtatása, a mások iránti nyitottság, empátia és tolerancia megalapozása.
- Ingergazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása a beszédkészség fejlesztése érdekében.
- A kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei mindennapok során, különféle mondókák, énekek, versek és mesék közvetítésével.
- Különös figyelem a sajátos nevelési igényű, hátrányos helyzetű, nehezen szocializálható, illetve lassabban fejlődő gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére – szükség esetén más szakemberek bevonásával.
- Az egyéni szükségletekhez igazodó bánásmód, az egészséges én-tudat kialakulásának támogatása.
- A közös élmények, színes programok biztosítása, amelyek hozzájárulnak a gyermek és a kisgyermeknevelő, valamint a társak közötti kapcsolat elmélyítéséhez.

6.4 A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A bölcsődei nevelés-gondozás célja, hogy támogassa a gyermek fejlődését a tanuláshoz szükséges képességek megalapozásával. A mindennapi tevékenységek során ismereteket nyújtunk, segítjük a gyermek tájékozódását, élményei és tapasztalatai feldolgozását, ezáltal fejlesztve kognitív, szociális és érzelmi képességeit. Fontosnak tartjuk a kötetlenséget és a szabad választás lehetőségét, így a gyermek érdeklődése szerint választhat a különböző tevékenységi formák közül. A személyiségfejlesztés tudatosan megtervezett pedagógiai módszerek segítségével, a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek

BAPTISTA OKTATÁS

biztosításával valósul meg, a kisgyermeknevelő aktív jelenlétével és a megfelelő környezeti feltételek megteremtésével.

Feladataink:

- Az érdeklődés kialakulásának, fenntartásának és bővítésének segítése.
- A kommunikatív képességek fejlesztése, a kommunikációs kedv ösztönzése.
- Az életkornak és érdeklődésnek megfelelő tevékenységek lehetőségének biztosítása.
- Élmények és viselkedési minták közvetítése a gyermek igényeihez igazodó közös tevékenységek során.
- Az önálló aktivitás, kreativitás, véleményalkotás, döntés és választás képességének támogatása.
- Az ismeretszerzés és a tapasztalatok feldolgozásának segítése.
- A gyermek tevékenységeinek támogató-bátorító kísérése, az önkifejezés lehetőségeinek biztosítása különböző helyzetekben.

7. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei

A bölcsődei nevelés-gondozás célja a gyermek testi-lelki harmóniájának elősegítése, amelyhez a személyi és tárgyi környezettel való összhang is szorosan kapcsolódik. Fontos, hogy a gyermek szabadon, érdeklődésének és szükségleteinek megfelelően ismerkedhessen környezetével, miközben viselkedési mintákat és támogatást kap fejlődéséhez és szocializációjához. A mindennapi tevékenységek örömforrásként szolgálnak, részvételre ösztönöznek, tanulási élményeket kínálnak és társas közegben zajlanak. Kiemelt szerepet kap az önkéntesség: a gyermek szabadon dönthet arról, mikor és hogyan kapcsolódik be egy-egy tevékenységbe, illetve mikor hagyja azt abba. Lehetőséget biztosítunk arra is, hogy életkoruknak és fejlettségi szintjüknek megfelelően vegyenek részt az egyes tevékenységek előkészítésében, kiválasztásában és alakításában. Módszertani alapelvünk az egyéni bánásmód érvényesítése, amely támogatja a gyermek önállósági törekvéseit és erősíti önértékelését, miközben a bölcsődei élet élményekben gazdag, tanulást támogató társas interakciókra épül.

7.1 A tanulás

A bölcsődei nevelésben a tanulást tág értelemben kezeljük: minden olyan tapasztalat- és információszerzési folyamat tanulásnak tekinthető, amely tartós változást idéz elő a gyermek viselkedésében, gondolkodásában és segíti önmaga, valamint környezete megismerését. A tanulás a gyermek életkori sajátosságaihoz igazodva, tevékenységekbe ágyazottan valósul meg. A tanulási folyamatot leginkább a gyermek kíváncsisága és érdeklődése irányítja. Fő színterei a

BAPTISTA OKTATÁS

mindennapi élethelyzetek – különösen a gondozási helyzetek, a szabad játék, valamint a felnőttel és társakkal való együttműködés és kommunikáció. A tanulás formái közé tartozik az utánzás, a spontán tapasztalatszerzés, a játék, valamint a kisgyermeknevelővel való interakció során elsajátított ismeretek és szokások. A beszéd kiemelten fontos eleme a kisgyermekkori tanulásnak. A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében a tanulás más módon és hosszabb idő alatt valósul meg, ezt a kisgyermeknevelőnek figyelembe kell vennie a fejlesztés során.

7.2 A gondozás

A gondozás bensőséges, személyes interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és a gyermek között, melynek célja a testi szükségletek kielégítése, ugyanakkor fontos terepe a személyes és szociális kompetenciák fejlődésének is. A gyermek már csecsemőkortól aktív résztvevője lehet ezeknek a helyzeteknek, ahol támogató, biztató jelenlét mellett próbálkozhat, tapasztalhat és fejlődhet. A gondozási folyamat során nincs helye teljesítményelvárásnak, a gyermek fejlődéséhez elengedhetetlen az elegendő idő és a biztonságot nyújtó, türelmes felnőtt jelenléte. A sikeres próbálkozások megerősítése, dicsérete növeli a gyermek önbizalmát és együttműködési kedvét. A gondozás minősége közvetlen hatással van az önállóság alakulására és a szokások kialakulására.

7. 3 A játék

A játék a kisgyermekkor legmeghatározóbb tevékenysége, a világ felfedezésének természetes eszköze, amely támogatja a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést. A kisgyermek számára a nevelővel és társaival való közös játék örömforrás, amely erősíti a kapcsolatteremtő képességeit. Kisgyermeknevelők a játékhoz szükséges feltételek – nyugodt légkör, elegendő idő, megfelelő hely és eszközök – biztosításával támogatják az önfeledt, kreatív játéktevékenységet. Nevelői jelenlétükkel, példamutató viselkedésükkel és tudatos szerepvállalásukkal értékes mintát nyújtanak. A szabad játék teret ad a gyermek önálló kezdeményezéseinek, ahol a kisgyermeknevelő ötletekkel, javaslatokkal gazdagíthatja a játékot, de a konfliktushelyzetekbe csak szükség esetén avatkozik be, segítve a gyermekek önálló megoldáskeresését.

A játék fejlődésének folyamata:

A játék a gyermek természetes tanulási formája, amely már a csecsemőkorban, a tárgyak manipulálásával kezdődik. A bölcsődés korú gyermekek fő tevékenysége a gyakorlójáték, mely

másfél éves kortól alakul ki és a különböző mozgások, műveletek örömteli ismétlésére épül. Két éves kor körül megjelenik az éntudat („én akarom”), amely a játékokban is megfigyelhető. Hároméves korra a szerepjátékok kezdenek kibontakozni: a gyermekek egyre gyakrabban utánozzák a felnőtteket, szívesen bújnak különböző szerepekbe. A gyakorlójáték azonban továbbra is alapvető, mert sokoldalúan fejleszti a gyermeket.

A bölcsődében a játék különféle formái a fejlődés fontos állomásai:

- **Hang- és beszédgyakorlás**: mondókák, játékos szövegek és mozdulatok ismétlése növeli a beszédkedvet és bővíti a szókincset.
- **Mozgást gyakorló játék**: ismétlődő mozgások révén fejlődik a koordináció, az ügyesség, és a sikerélmény erősíti az önbizalmat.
- **Eszközös játék**: a tárgyak rakosgatása, tologatása során megjelenik az építő és konstruáló játék alapja.
- **Alkotó játék**: különböző anyagokkal (pl. víz, homok, gyurma) végzett tevékenységek fejlesztik a kreativitást, a képzeletet, és gazdag tapasztalatszerzést tesznek lehetővé.

A játék legfontosabb hátterét a kisgyermeknevelő biztosítja: ő teremti meg a biztonságos, ösztönző környezetet, ad időt, teret, eszközt és – ha szükséges – támogató jelenlétével ötleteket, segítséget is nyújt.

7.4 A mozgás

Célunk, hogy az életkori sajátosságokra építve kielégítsük a kisgyermekek természetes mozgáskedvét és mozgásigényét, miközben támogatjuk az alapvető mozgásformák fejlődését. Tudatában vagyunk annak, hogy a mozgás örömforrás számukra, ezért a szabad mozgástevékenység lehetőségét minden nap biztosítjuk a szobában és az udvaron. Fontos számunkra, hogy minél tágasabb mozgásteret és változatos, biztonságos mozgásfejlesztő eszközöket kínáljunk. Olyan játékokat választunk, amelyek felkeltik a gyermekek érdeklődését, fenntartják aktivitásukat, és lehetővé teszik, hogy szabadon próbálkozzanak a különböző mozgásformákkal. E tevékenységek során fejlődik mozgáskoordinációjuk, mozgásuk egyre harmonikusabbá válik. A gyermekszobában biztonságos, nyugalmat árasztó pihenősarkot (hempergőt) alakítunk ki a napközbeni megpihenéshez. A balesetmentes környezet kialakítása és a veszélyforrások kiküszöbölése minden helyzetben elsődleges szempont. A mozgás örömteli megéléséhez hozzájárul a benti, nagymozgásos játékokkal felszerelt külön helyiség is. Minél többféle mozgásformát próbálhatnak ki a gyermekek, annál gazdagabb élményeket szereznek a játék során.

BAPTISTA OKTATÁS

7.5 Mondóka, ének

A kisgyermek zenei nevelését életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi és hangulati állapotához igazítjuk. Mondókákkal, gyermekdalokkal, népdalokkal és értékes zeneművekkel ébresztjük fel érdeklődésüket, formáljuk zenei ízlésüket, esztétikai érzékenységüket és támogatjuk a hagyományok megismerését, továbbélését. Nevelésünk alapjául a Kodály-módszer szolgál, Forrai Katalin Ének a bölcsődében című munkájára támaszkodva. Az éneklés nem külön foglalkozásként jelenik meg, hanem a kisgyermeknevelő a napi helyzetekhez igazítva – játék közben, pihenésnél, öltözködéskor – spontán dalol. Az éneklés időtartamát a gyermekek hangulata és érdeklődése határozza meg, részvételük mindig kötetlen. A környezet hangjai, a kisgyermeknevelő ének- és beszédhangja, valamint a különféle ritmushangszerek megszólaltatása zenei élményhez, tapasztalatszerzéshez juttatják a gyermeket. A zene segít az érzelmek kifejezésében, színesebbé teszi a mindennapokat, fejleszti a zenei emlékezetet, érzékelést és ritmusérzéket. A személyes kapcsolatban átélt mondókázás, ölbéli játék, közös éneklés pozitív érzelmeket vált ki, erősíti a felnőtthöz való kötődést, érzelmi biztonságot nyújt. A csoportos éneklés az összetartozás élményét adja, támogatja a társas kapcsolatok fejlődését, a másik elfogadását, az együttműködési készséget. Növeli az önbizalmat, szereplésvágyat, fejleszti a kommunikációs és problémamegoldó készséget. A hangszerek – mint a dob, csörgő, xilofon – különösen nagy érdeklődést váltanak ki. A gyermekek látják a hangszerek megszólaltatását, részesülnek a ritmus és lüktetés élményében. Ezeket a hangszereket elérhető helyen tartjuk, hogy a gyerekek bármikor szabadon használhassák őket. Ünnepek közeledtével az adott alkalomhoz kapcsolódó dalok, versek segítenek az ünnepi hangulat megteremtésében. A zenei nevelés ily módon hozzájárul a kisgyermek anyanyelvi és zenei anyanyelvi fejlődéséhez és megalapozza további zenei fejlődésüket.

7.6 Vers, mese

A vers és a mese kulcsszerepet játszik a kisgyermek érzelmi, értelmi és szociális fejlődésében. Hatásuk különösen érzékeny területeken, mint a beszéd, gondolkodás, emlékezet és képzelet formálásában nyilvánul meg. A vers ritmusa, a mese tartalma az érzelmeken keresztül alakítja a gyermek személyiségét. A közös verselés, mesélés és képeskönyv-nézegetés nemcsak bensőséges kommunikációs élményt ad, hanem alapvető érzelmi biztonságot is teremt a gyermek számára. A közös mesélés során szerzett tapasztalatok és ismeretek más

BAPTISTA OKTATÁS

környezetekben nem elérhetőek, ezért rendkívül értékesek a gyermekek számára. Segítik a szókincs bővülését, valamint a világ megismerését, felfedezését. A bölcsődében a népi és irodalmi művek egyaránt jelen vannak, mindkettő gazdagítja a gyermek érzelmi és intellektuális világát. A mese- és könyvválasztásnál gondosan ügyelünk a művészileg igényes, szép kivitelezésű kiadványokra. A képeskönyvek a gyermekek számára nemcsak olvasnivalóként, hanem játékszerként is funkcionálnak és mindig könnyen hozzáférhetők. Ezek a könyvek különféle területeken, például a természet, vagy a mesék világában, segítik a gyermekek anyanyelvi fejlődését.

A mesélés, verselés és éneklés különböző formáiban gazdagítjuk a gyermekek élményeit:

- Közös képeskönyv nézegetése.
- Mondókázás, éneklés ölbeli játékokkal.
- Versek, énekek a hangulat fokozására.
- Mondókák mozgásos játékokhoz.
- Énekes körjátékok.
- Éneklés, ritmus hangszerekkel.
- Csendes mesehallgatás elalvás előtt.

Ezek a tevékenységek nemcsak szórakoztatják, hanem segítik a gyermekek érzelmi és intellektuális

7.7 Alkotó tevékenységek

Az alkotás öröme a tevékenységben rejlik, nem a kész mű eredményében. A kisgyermeknevelő feladata, hogy biztosítsa a megfelelő tárgyi feltételeket és elegendő időt a gyermekek számára, valamint bemutassa számukra az eszközök és technikák használatát. A gyermek pillanatnyi igényeihez igazodva a nevelő technikai segítséget nyújt, és támogatja az alkotókedvet. A kisgyermek alkotásának elismerése és megbecsülése kulcsfontosságú. A kisgyermeknevelő szerepe az, hogy fenntartja az alkotás iránti érdeklődést és erősíti az alkotásból fakadó örömöt, amely pozitívan hat a gyermek személyiségfejlődésére. A bölcsődei ellátásban leggyakrabban alkalmazott alkotó tevékenységi formák közé tartozik a nyomhagyó eszközök használata, firkálás, gyurmázás, ragasztás, gyűrés, tépés, ujjfestés és vastag ecsettel való festés. Mindezek a tevékenységek segítik a gyermekek kreativitásának kibontakoztatását, miközben fejlesztik finommotoros képességeiket és önkifejezésüket.

BAPTISTA OKTATÁS

7.8 Egyéb tevékenységek

Az élethelyzetekhez, a környezet megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsoló (pl. babafürdetés, viráglocsolás, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi süteményszaggatás, gyümölcssaláta készítése stb.) tevékenységeket értjük alatta. Az „én csinálom" élményének, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése jelenti az öröm forrását. A kisgyermekek önkéntes jelenléte nagyon fontos, mert a tevékenykedés nem lehet feladat. Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, okokozati összefüggések felfedezésére, megértésére.

8. A bölcsődei ellátás igénybevételének módja

A bölcsődébe a felvétel *önkéntes, kérelemre* történik, melyet a törvényes képviselő terjeszthet elő.

A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával:

- a területi védőnő,
- a házi gyermekorvos, vagy a háziorvos,
- a szociális, illetve a családgondozó,
- a gyermekjóléti szolgálat,
- a gyámhatóság is kezdeményezheti.

Bölcsődébe a gyermek *húszhetes korától harmadik életévének*, illetve annak az évnek a december 31-éig vehető fel, amelyben a gyermek a harmadik életévét betölti.

Bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható. Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.

A mini bölcsődében gyermekcsoportonként legfeljebb 7 fő, 2 évesnél idősebb gyermekek csoportjában legfeljebb 8 gyermeket gondozunk 1 fő szakképzett kisgyermeknevelővel és 1 fő szakképzett bölcsődei dajkával.

BAPTISTA OKTATÁS

Bölcsődei ellátás keretében azon gyermekek ellátását kell biztosítani, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerő piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

A bölcsődei felvételi kérelmek benyújtására minden év májusában – előre meghirdetett napokon – továbbá az év folyamán folyamatosan van lehetőség, amennyiben van üres férőhely.

A bölcsődei felvételnél – az alábbi sorrendben – előnyt élvez különösen az a gyermek

- akinek szülője/törvényes képviselője munkavállalása céljából kéri a gyermek felvételét,
- aki rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult,
- a három vagy több gyermeket nevelő családban élő gyermeket,
- akit egyedülálló szülője nevel
- akinek szülője orvosilag igazolt betegsége miatt az ellátást biztosítani nem vagy csak részben tudja,

A sorrendiség figyelembe vétele nélkül a gyermek bölcsődei ellátását biztosítani kell, ha a gyámhatóság – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 68.§. alapján – védelembe vételt rendelt el és kötelezte a szülőt, hogy folyamatosan vegye igénybe a gyermekek napközbeni ellátását.

A felvételi kérelmet a Kazinczy Ferenc Baptista Óvoda, Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Bölcsőde igazgatójához kell benyújtani. A döntésről az igazgató –a májusi felvétel esetén- minden év május 25. napjáig írásban értesíti a szülőt/törvényes képviselőt.

Az igazgató döntése ellen a kézhezvételtől számított 8 napon belül észrevételnek van helye, melyet a fenntartóhoz kell benyújtani. Az észrevételről a fenntartó határozattal dönt.

A felvételi kérelemhez csatolni kell:

- a gyermek felvételét kérő szülő/törvényes képviselő munkáltatói igazolását,
- az illetékes munkaügyi központ igazolását a munkaerő piaci képzésen való részvétel idejéről,
- a szülő betegsége esetén a háziorvos/szakorvos által kiállított igazolást,
- az ellátás indokoltságát igazoló gyermekorvos igazolását,
- egyedülállóság esetén a Magyar Államkincstár igazolását emelt családi pótlék folyósításáról

BAPTISTA OKTATÁS

- a családban nevelt három vagy több kiskorú gyermek esetén a Magyar Államkincstár igazolását emelt családi pótlék folyósításáról (amennyiben rendszeres gyermekvédelmi támogatásra a szülő nem jogosult)
- sajátos nevelési igényű gyermek esetén a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakértői véleményét
- A házi gyermekorvos vagy a háziorvos igazolását arról, hogy a gyermek egészségi állapota alapján bölcsődében gondozható a beszoktatás megkezdésekor kell bemutatni

Amennyiben a felvételi kérelmet – *férőhelyhiány miatt* – nem teljesíthető, úgy felhívjuk a figyelmet arra, hogy kérelmére a „***várólistára***" vesszük és üresedés esetén az elhelyezés időpontjáról írásban vagy telefonon értesítjük.

Szintén várólistára kerül az a gyermek, aki a felvételi eljárás során felvételt nyert, ám bölcsődei férőhelyét a felvételi kérelmen jelzett időponthoz képest egy hónapon belül nem veszi igénybe, ha más igazoltan indokolható felvételi kérelem teljesítése – az indokolatlanul lefoglalt férőhely miatt – nem lehetséges.

A bölcsődei ellátás megkezdésekor az intézmény vezetője a törvényes képviselővel megállapodást köt, amely tartalmazza:

- az ellátás kezdetének időpontját
- A fizetendő étkezési térítési díj mértékét, a fizetésre vonatkozó szabályokat
- A szolgáltatások formájáról, módjáról az intézményi ellátás időtartamát (a határozott vagy határozatlan időtartam)
- az ellátás megszüntetésének módjait,
- a gyermek és törvényes képviselője személyazonosító adatait,
- Szülő vagy törvényes képviselő nyilatkozatát a tájékoztatás megtörténtéről.

Térítési díj

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 148.§ (1)-(3), valamint (5) bekezdése alapján az intézményi ellátásért térítési díjat kell fizetni. A térítési díj megfizetésére a szülői felügyeleti joggal rendelkező szülő, vagy más törvényes képviselő köteles előre, egy összegben minden hónapban a megjelölt időpontig a bölcsődében befizetni.

- A térítési díjat a Baptista Szeretetszolgálat EJSZ határozza meg.
- A Gyvt. 21/B. § (1) bekezdés a) pontja szerinti ingyenes bölcsődei, mini bölcsődei és óvodai gyermekétkeztetés igénybevételéhez a szülő a 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 6. melléklete szerinti nyilatkozatot benyújtja az intézményvezetőnek.

BAPTISTA OKTATÁS

9. A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei

9. 1 „Saját kisgyermeknevelő” rendszer

A személyi állandóság és biztonság biztosítása kiemelt jelentőséggel bír a mini bölcsődében, ahol egy kisgyermeknevelő felel az egész csoportért. Ez a rendszer lehetőséget ad arra, hogy a „saját” kisgyermeknevelő kísérje figyelemmel a gyermekek fejlődését és személyre szabottan támogassa őket. A kisgyermeknevelő nemcsak a nevelés és gondozás mellett vezeti a fejlődési naplót, törzslapot, dokumentációt, hanem ő tartja a kapcsolatot a szülőkkel is, ami segít a gyermekek egyéni igényeinek és problémáinak nyomon követésében. Ez a rendszer biztosítja, hogy minden gyermek egyénileg figyelmet kapjon és segíti őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken. A „saját kisgyermeknevelő” felelőssége, hogy támogatást nyújtson a gyermekek számára, segítve őket a szocializációban, az új környezethez való alkalmazkodásban, így a gyermekek biztonságban és érzelmi stabilitásban érezhetik magukat.

9.2 Gyermekcsoportok szervezése

A mini bölcsődei csoportok létszámát jogszabályok szabályozzák, hogy biztosítsák a megfelelő ellátást és fejlesztést. A maximális létszám túllépése nemcsak szakmai problémákat jelent, hanem növeli a csoportban a zajt, fokozza a konfliktusokat, és megnehezíti az egyéni bánásmódot. Ezért fontos, hogy a csoportok létszáma megfeleljen a jogszabályoknak és a gyermekek szükségleteinek. A sajátos nevelési igényű gyermekek gondozása és fejlesztése speciális feltételrendszert igényel. Míg egy sajátos nevelési igényű gyermek nevelése és fejlesztése a megfelelő környezet biztosításával két egészséges gyermekhez szükséges feltételekkel megoldható, a létszámhatárok a sajátos nevelési igény jellegétől függően eltérhetnek. A megfelelő nevelési és fejlesztési feltételek biztosítása elengedhetetlen ahhoz, hogy minden gyermek fejlődését elősegítsük. A vegyes korcsoportú csoportoknak előnyei és hátrányai is vannak. A bölcsődés korosztályban a nagy életkori különbségek még nem jelentkeznek olyan mértékben, mint a későbbi életkorokban. A nagyobb gyermekek segíthetnek a kisebbeknek, ugyanakkor a kicsik fejlődésére is hatással lehetnek. Az empátia és tolerancia fejlődése, a kisebbekkel való együttlét elősegíti a gyermekek szociális készségeinek fejlődését. Az ilyen típusú csoportok kezelése azonban kihívásokkal is járhat, hiszen a különböző fejlettségi szinteken lévő gyermekek igényeit különböző módon kell kezelni.

BAPTISTA OKTATÁS

9.3 Napirend

A jól szervezett napirend alapvető a kisgyermekek fejlődésében, mivel biztosítja a szükséges biztonságot és kiszámíthatóságot. Az ilyen napirend lehetővé teszi a gyermekek számára, hogy tudják, mi következik, és csökkenti a felesleges várakozási időt, amely nyugtalanságot okozhat. A napirend rugalmas, mégis állandó struktúrát biztosít, hogy minden gyermek igényei megfelelően ki legyenek elégítve, miközben a csoport egészének életét is átlátható módon irányítja. A napirend kialakítása során figyelembe kell venni a gyermekek életkori összetételét és fejlettségét. A napi rutin különbözhet a kisebb és nagyobb gyermekek számára, figyelembe kell venni a csoport életkorát, valamint az egyéni szükségleteket. Az évszakok, az időjárás és a csoportlétszám szintén befolyásolják, hogy miként épül fel a napirend. A csoport belső nyugalmának fenntartása érdekében szükséges, hogy a napirend folyamatosan alkalmazkodjon a csoport aktuális igényeihez, ugyanakkor biztosítva legyen a folyamatosság. A napirend sikeres megvalósításához a személyi állandóság (például a „saját kisgyermeknevelő" rendszer) kulcsfontosságú, így a gyermekek mindig ugyanazzal a gondozóval dolgozhatnak, aki jól ismeri őket. Emellett a jól megtervezett munkaszervezés és a bölcsődei dajkával való összehangolt munka elengedhetetlen. A kisgyermekek otthoni ritmusának figyelembevételével is fontos, hogy a napirend ne csak az intézményben, hanem otthoni környezetükhöz is illeszkedjen, lehetővé téve a zökkenőmentes átmenetet a bölcsődei napok és az otthoni időszakok között.

Napirend tervezet:

7^{00}- 8^{15}	*A gyerekek folyamatos érkezése, átöltözés után kézmosás a szülővel, aki bekíséri a szobába a gyermeket. Szabad játéktevékenység a kisgyermeknevelővel. Szükség szerint pelenkacsere, lemosás, WC használat, kézmosás*
8^{15}- 8^{45}	*A gyermekek gondozási sorrendben ülnek le az asztalhoz, és reggeliznek. Reggeli után szükség szerint mosakodás*
8^{45}- 9^{30}	*Szabad játék a szobában, Szükség szerint pelenkacsere, lemosás, WC használat, kézmosás*
9^{30}-9^{45}	*Tízórai*
9^{45}-11^{15}	*Szükség szerint pelenkacsere, lemosás, WC használat, kézmosás.* *Tervezett játéktevékenység kezdeményezés, időjárás függvényében készülődés a szabad levegőre. Szabad játék az udvaron, vagy a szobában.*

BAPTISTA OKTATÁS

11^{15}-11^{30}	*Udvarról való bejövetel, pelenkacsere, lemosás, WC használat, kézmosás, játék a szobában*
11^{30}-12^{00}	*Ebéd*
12^{15}- 14^{30}	*Alvás, pihenés.*
14^{30}-15^{00}	*Ébredés után pelenkacsere, lemosás, WC használat, kézmosás, csendes játék a szobában*
15^{00}-15^{20}	*Uzsonna, szükség szerint mosakodás*
15^{20}-16^{30}	*Szabad játéktevékenység a szobában vagy az udvaron, a szülő megérkezéséig*

10. Családok támogatásának módszerei

A bölcsődei nevelés-gondozás a családi nevelést kiegészítve segíti elő a gyermekek fejlődését. A cél, hogy a gyermekek egészséges szocializációja és személyiségfejlődése érdekében erősödjön a család és a bölcsőde közötti kapcsolat, és támogassuk a családi nevelést. Az összhang a családi és a bölcsődei nevelés között, valamint a szülők és a kisgyermeknevelő között kialakított bizalom és együttműködés elősegíti a gyermekek testi, lelki és szociális fejlődését. Fontos hangsúlyozni a családi nevelés elsődlegességét, és azt, hogy a bölcsődei ellátás szoros kapcsolatban áll a családi neveléssel. A kapcsolattartás és tájékoztatás különböző formái mindegyike más szerepet tölt be, így célszerű ezeket párhuzamosan alkalmazni, hogy a leghatékonyabb együttműködés valósuljon meg.

10.1 A családlátogatás

A családlátogatás célja a szülőkkel való kapcsolatfelvétel, a kisgyermek és családja otthoni környezetének megismerése, valamint bizalmi kapcsolat kialakítása. Ideális esetben az első családlátogatás még a beszoktatás előtt történik. Ez a látogatás lehetőséget biztosít arra, hogy a szülők és a kisgyermeknevelő kölcsönösen tájékoztassák egymást a gyermek otthoni és bölcsődei életéről, és jobban megismerjék egymást. A családlátogatás nemcsak az első találkozáskor, hanem a nevelési év során is ismétlődhet. Veszélyeztetett vagy védelembe vett gyermekek esetén célszerű védőnővel vagy családsegítővel közösen végezni a látogatást. A kisgyermeknevelő a látogatásokat követően feljegyzést készít a gyermek dokumentációjába.

10.2 Beszoktatás (adaptáció)- szülővel történő fokozatos beszoktatás

Bölcsődénkben a szülővel történő fokozatos beszoktatást és a családdal való együttműködést helyezzük előtérbe. A gyermekek kéthetes beszoktatási módszer segítségével válnak el a

szülőktől, így biztosítva a gyengéd átmenetet és az új környezethez való alkalmazkodást. A beszoktatás során a kisgyermek és a kisgyermeknevelő közötti fokozatosan kialakuló érzelmi kötődés segíti a gyermeket új környezetének elfogadásában. Az ütemterv alapján történő beszoktatás előre megtervezett, hogy a gyermekek számára biztonságot adjon. Az anya, apa vagy más családtag jelenléte erősíti a biztonság érzését, megkönnyíti az alkalmazkodást és csökkenti az adaptációs reakciók súlyosságát, illetve időbeni elhúzódását. Minden beszoktatást családlátogatás előz meg, és lehetőséget biztosítunk a gyermekek számára, hogy kedvenctárgyaikat is elhozhassák, amelyek egész nap a közelükben vannak.

10.3 Napi kapcsolattartás

A napi kapcsolattartás célja, hogy röviden és kölcsönösen informáljuk egymást a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, valamint az őt érintő napi eseményekről és változásokról. Ilyenkor lehetőség van az egyéni igények és kérések megfogalmazására is. Az interakciókat pozitív hangvétel jellemzi, ugyanakkor a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik, figyelembe véve a szakmai etikai szabályokat és az időkereteket. A reggeli átvételnél a kisgyermeknevelő érdeklődik a gyermekkel történt előző napi eseményekről, míg délután, az átadáskor tájékoztatja a szülőt az aznapi történésekről.

10.4 Egyéni beszélgetés (fogadóóra)

Az egyéni beszélgetés a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes és kölcsönös tájékozódást biztosító találkozási forma, mely lehetőséget ad a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolására is. Ezt a beszélgetést kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő vagy az intézményvezető, annak érdekében, hogy mélyebb megértés születhessen a gyermek fejlődéséről és szükségleteiről. Ha a beszélgetés során olyan szakmai kérdések merülnek fel, amelyek meghaladják a kisgyermeknevelő kompetenciáját, akkor a szülő kérésére más szakemberek (pl. pszichológus, logopédus) közreműködésére is lehetőség van. Az ilyen találkozók célja, hogy támogassák a gyermek fejlődését, a szülői elvárások és a nevelési módszerek összehangolását, valamint hogy elősegítsék a gyermek legjobb érdekeinek figyelembevételét a fejlődése során.

BAPTISTA OKTATÁS

10.5 A szülőcsoportos beszélgetések

A szülőcsoportos beszélgetések célja, hogy lehetőséget biztosítsunk az általános, minden családot érintő nevelési kérdések megvitatására, valamint a közösen meghozandó döntések mellett az adott csoportot érintő kérdések átbeszélésére is. Ezen alkalmak során a szülők egymástól és a kisgyermeknevelőtől is segítséget kaphatnak konkrét gyermeknevelési kérdésekben. A csoportos beszélgetéseket a kisgyermeknevelő vezeti, aki a szülőkkel kialakított partneri viszonyra építve segíti elő a nyílt kommunikációt. A problémák megosztása és egymás meghallgatása hozzájárul a szülői kompetenciaérzés megtartásához és erősítéséhez. A kisgyermeknevelőtől kapott megerősítések és tanácsok pozitív hatással lehetnek a szülők nevelési szokásaira, és segíthetnek abban, hogy még tudatosabban támogassák gyermekük fejlődését.

10.6 Szülői értekezletek

Egy nevelési éven belül három alkalommal tartunk szülői értekezletet: beszoktatások előtt, a beszoktatásokat követően, valamint a nevelési év vége felé. Különleges helyzetekben rendkívüli szülői értekezlet összehívására is sor kerülhet. Az első szülői értekezleten a szülők tájékoztatást kapnak a felvételhez szükséges dokumentumokról, a családlátogatásról, a beszoktatás folyamatáról, valamint azokat a közösen meghozandó döntéseket segítjük elő, amelyek a gyermekeket érintik. Ismertetjük a házirendet, a napi bölcsődei élettel kapcsolatos tudnivalókat, és lehetőséget biztosítunk arra is, hogy a szülők megismerkedjenek gyermekük kisgyermeknevelőjével. A második és harmadik szülői értekezletet év közben szervezzük, a beszoktatások befejezése után és az óvodai beiratkozások előtt. Témáik az aktuális eseményekhez és a gyermekek fejlődéséhez kapcsolódnak, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti folyamatos kommunikációt segítve.

10.7 Indirekt kapcsolattartási formák

Az indirekt tájékoztatási formák jelentős mértékben kiegészítik a direkt kapcsolattartási lehetőségeket, lehetővé téve a szülők számára, hogy folyamatosan értesüljenek a bölcsődében zajló eseményekről. Az írásbeli tájékoztatók, mint például az üzenőfüzet, hirdetőtáblák, honlap és szórólapokon való megjelenések mind hatékony eszközei az ismeretterjesztésnek és a fontos információk közvetítésének. A faliújságokon a szülők tájékoztatást kapnak az általános, minden családot érintő aktuális programokról, változásokról, valamint minden olyan fontos

BAPTISTA OKTATÁS

tudnivalóról, amely a gyermekek ellátását érinti. Itt kerül elhelyezésre a házirend, a heti étlap, a nevelési év rendje, valamint minden egyéb, az intézmény működésével kapcsolatos információ, amely segíti a szülőket és támogatja a gyermekek fejlődését. A közösségi oldalakon való megjelenés lehetőséget ad a gyors, azonnali tájékoztatásra, valamint lehetőséget biztosít az intézmény és a szülők közötti dinamikusabb kapcsolattartásra is. Az indirekt tájékoztatás az intézmény nyitottságát és elérhetőségét tükrözi, hozzájárulva a szülői közösség aktív részvételéhez és az információk hatékony áramlásához.

10.8 Külső kapcsolati rendszer

A bölcsőde kapcsolatban áll minden olyan intézménnyel és szervezettel, melyek az eredményes működést segítik elő, mint a:

- Magyar Bölcsődék Egyesülete bölcsődei módszertani szervezete
- Szakmai felügyeleti szervek
- Bölcsődék
- Óvodák
- Gyermekorvos
- Védőnő
- Gyermekvédelmi intézmény
- Gyermekjóléti Szolgálat
- Családsegítő szolgálat

11. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató kapcsolatrendszere

A bölcsőde és az óvoda kapcsolata

A bölcsőde és az óvoda közötti kapcsolat intézményünkben kiemelt fontossággal bír, mivel az óvoda és az általános iskola mellett bölcsődénk is a fenntartó központi irányítása alatt működik. Mivel a két intézmény nem egy épületben található, de közös vezetés alatt áll, ezért alapvetően fontos számunkra a szoros és hatékony együttműködés. A gyerekek zökkenőmentes átmenetének biztosítása érdekében kölcsönös szakmai együttműködést alakítunk ki, amely lehetővé teszi egymás munkájának, pedagógiai programjának és céljainak megismerését, megértését. Ez a partneri kapcsolat elősegíti a folyamatos szakmai párbeszédet és a közös célok megfogalmazását, hogy a gyermekek fejlődését mindkét intézmény zökkenőmentesen támogathassa. Az óvodapedagógusok számára biztosítjuk, hogy rendszeresen látogassák meg a

BAPTISTA OKTATÁS

bölcsődében lévő gyermekeket, hogy megismerkedjenek velük a bölcsődei tevékenység közben, ezzel is segítve a gyermekek átmenetét a bölcsődéből az óvodába. A felvételt nyert gyermekek számára lehetőséget biztosítunk óvodai látogatásra a kisgyermeknevelő kíséretében, hogy a szülők és a gyerekek is időben megismerkedhessenek az óvoda környezetével. Az intézményváltás megkönnyítése érdekében a dolgozók kölcsönösen informálják egymást, így a gyermekek átmenete még simábban történhet. Ősszel a kisgyermeknevelő személyesen is meglátogatja az óvodában a volt bölcsődés gyerekeket, hogy folytathassa a kapcsolatot és támogassa az új intézményi környezetbe való beilleszkedésüket. Mindent megteszünk annak érdekében, hogy a gyermekek kellő fejlettséggel és örömmel lépjenek tovább az óvodai életbe, az átmenet pedig zökkenőmentes legyen számukra.

Együttműködés a társintézményekkel, szakemberekkel

Intézményünk szoros együttműködést alakít ki minden olyan társintézménnyel és szakemberrel, akik közvetlen kapcsolatban állnak a gyermekekkel és szüleikkel. A kompetenciák határainak tiszteletben tartása mellett működünk együtt a védőnői szolgálattal, házi gyermekorvosi szolgálattal, gyermekjóléti központokkal, családsegítőkkel, óvodákkal, nevelési tanácsadókkal, fejlesztő szakemberekkel, valamint a Szakértői Bizottságokkal, gyermekvédelmi szakellátásokkal és gyámhivatalokkal. Az együttműködés célja, hogy minél szélesebb körű segítséget nyújtsunk a gyermekek és családjaik számára, különös figyelmet fordítva a veszélyeztetett gyermekek védelmére. A gyermekek védelme minden bölcsődei dolgozó számára alapvető kötelesség. A testi, lelki vagy fizikai bántalmazás, valamint az elhanyagolás jeleinek felismerése és azok haladéktalan jelzése a Család- és Gyermekjóléti Központ felé kötelező számunkra. A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében az intézmény minden dolgozója számára fontos a jelzési kötelezettség betartása, és a problémák időben történő felismerése. Védelembe vett gyermekek esetében szoros együttműködést folytatunk a családgondozóval, védőnővel és más érintett szakemberekkel, hogy a gyermekek védelme és támogatása hatékonyan történhessen. Az intézmény vezetője rendszeresen részt vesz az esetkonferenciákon, jelzőrendszeri megbeszéléseken és szakmai konferenciákon, hogy naprakész információkkal rendelkezzen a gyermekvédelmi helyzetek kezelésére és megelőzésére. Az ilyen fórumokon való részvétel segíti a szakemberek közötti hatékony információcserét, valamint a közös döntéshozatalt, amely a gyermekek érdekeit szolgálja. Emellett a különböző civil szervezetekkel való

együttműködés is fontos szerepet játszik a bölcsődei ellátást igénybe vevő családok szükségleteinek és speciális igényeinek kielégítésében. A civil szervezetekkel történő együttműködés lehetőséget biztosít arra, hogy szélesebb körű támogatást nyújtsunk a családoknak és biztosítsuk számukra a szükséges segítséget a gyermekek fejlődésének és jólétének biztosítása érdekében.

12. Minőségi munkavégzés a bölcsődében, a nevelőmunka belső ellenőrzése

A minőség a bölcsődei nevelési-gondozási munka azon jellemzőit és sajátosságait jelenti, amelyek biztosítják az életkori sajátosságoknak és egyéni igényeknek megfelelő bánásmódot, az elhelyezett gyermekek egészséges fejlődését, valamint a gyermekközpontúságot.

Feladatok:

- A bölcsőde működését szabályozó dokumentumokban foglaltaknak megfelelő munkavégzés, amely magában foglalja az alapprogramot, az intézmény szakmai programját, a bölcsődei gondozás-nevelés szakmai szabályait és a belső szabályzatokat.
- Az elvégzett munka rendszeres és igényes dokumentációja, amely segíti a munkafolyamatok átláthatóságát és nyomon követhetőségét.
- A szülők elvárásainak megismerése és a szülői kompetenciák biztosítása, új együttműködési formák keresése a szülőkkel való hatékony kapcsolat kialakítása érdekében.
- A működés tárgyi feltételeinek folyamatos javítása érdekében pályázati lehetőségek keresése és a rendelkezésre álló források maximális kihasználása.
- A dolgozók érdekeltté tétele a minőségi munkavégzésben, ami magában foglalja egy értékelési és jutalmazási rendszer kidolgozását, amely motiválja és ösztönzi a személyzetet.
- A belső ellenőrzés célja a bölcsődei nevelés-gondozás hatékonyságának nyomon követése, amely lehetővé teszi a szükséges korrekciók elvégzését. A rendszeres ellenőrzés biztosítja, hogy a pedagógiai és gondozási munka magas színvonalú és hatékony legyen, megfelelve a gyermekek szükségleteinek és fejlődési ütemének.
- A bölcsődei csoportban dolgozó munkatársak munkáját évente legalább egyszer értékelni kell. Az értékelés során szerzett tapasztalatokat ismertetni kell az érintett dolgozóval, aki jogot formál arra, hogy írásban észrevételt tegyen. A szülői elégedettséget évente szülői elégedettségi kérdőív formájában mérjük, hogy folyamatosan nyomon követhessük a szülők véleményét és igényeit, valamint a szolgáltatásaink minőségét.

BAPTISTA OKTATÁS

13. Gyermekvédelmi program

A bölcsődék gyermekvédelmi tevékenységi köre feladatai, a gyermekek napközbeni ellátásában: A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról az 1997. Évi XXXI. Törvény rendelkezik. *A bölcsődének és az ott dolgozó szakembereknek meghatározott feladatai vannak a gyermekvédelemmel kapcsolatban:*

- gyermekvédelemmel kapcsolatos jogszabályok ismertetése, betartása, betartatása,
- szociális feladatok feltételeinek biztosítása,
- prevenciós megoldások és javaslatok,
- egyéni bánásmód hatékony alkalmazása a gondozásban és a nevelésben,
- együttműködés a Család- és Gyermekjóléti szolgálattal, a szakemberekkel, jó szakmai kapcsolatot tartunk a védőnőkkel, a Pedagógiai Szakszolgálattal.
- veszélyeztetettség esetén a jelzőrendszer működtetése, jelzés a Gyermekjóléti Központ felé,
- évente beszámoló a gyermekvédelmi feladatokról.

14. Szakmai dokumentáció

A mini bölcsődében a kisgyermeknevelő a gyermekek fejlődésének nyomon követése, a fejlődési folyamatok alakulásáról való tájékozódás és tájékoztatás céljából a gyermekekről csoportnaplót, fejlődési naplót, törzslapot, és családi füzetet vezet. A dokumentáció vezetése az abban szereplő adatok, információk felhasználása a gyermekről való lehető legmagasabb színvonalú gondoskodás biztosítása, a gyermekek fejlődésének segítése, a hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítése érdekében történjék. A dokumentáció semmiféleképpen sem a gyermekek minősítését szolgálja. A dokumentáció vezetésénél fontos szempontok: a tárgyszerűség (objektivitás), a validitás (a szempontok, kategóriák, kritériumok stb. alkalmasak annak a helyzetnek, folyamatnak a jellemzésére, amelyre használják őket), a hitelesség, az árnyaltság, a rendszeresség és a folyamatosság. A dokumentáció vezetésénél és őrzésénél a személyiségi jogokat, valamint az adatvédelmi szabályokat figyelembe kell venni.

A bölcsődei csoportnapló

Vezetése kötelező, a kisgyermeknevelő és a bölcsődei dajka is részt vesz a vezetésében. A csoportnapló tájékoztatást ad a nevelési feladatok tervezéséről, megvalósításáról. Tartalmazza a hiányzók nevét, a napi étrendet, az aktuális eseményeket a gyermekcsoportban és minden olyan történést, ami az egyes gyermek vagy a csoport életét befolyásolja. A napi történések

BAPTISTA OKTATÁS

naplóba történő leírása a bölcsődei dajkának is feladata, abban az esetben, ha a kisgyermeknevelő már nincs jelen a mini bölcsődében. Az intézmény kötelezően használatos dokumentuma, amely fontos információkat tartalmaz a gyermekek testi, - lelki- szociális fejlődéséről. A mindennapi fontos eseményeket rögzíti az egyes gyermekre és a csoport egészére vonatkozóan.

Tartalmazza:

- Előlap: bölcsőde neve, hivatalos bélyegzője, gyermekcsoport neve, adott nevelési év megjelölése, csoportban dolgozók neve, a csoportnapló nyitásának, zárásának időpontja.
- Gyermek személyes adatai: név, jel, szülők elérhetősége, bölcsődéből elvihető személyek neve, életkora beszoktatáskor, az ellátásának megszűnésének ideje, megjegyzés.
- Gondozási sorrend: rögzíteni kell a gondozási sorrendet, a beszoktatást követően a változásokat indokolni szükséges.
- Gyermekek napirendje: évszakonként, gyermekek igényei szerint folyamatosan korrigáljuk. Napi események a csoportban: a kisgyermeknevelő vezeti a napi történéseket, feljegyzéseket.
- Csoportmegbeszélések havonta: a szakmai megbeszélésekről készült feljegyzéseket tartalmazza.
- Család-bölcsőde kapcsolata: családlátogatások (tapasztalatok feljegyzése, gyermek neve, időpont, felelősök), egyéni beszélgetések (gyermek/szülők neve, időpont, felelősök), szülőcsoportos megbeszélések (gyermek/szülő neve, felelősök, időpont, kapcsolattartás témája), szülői értekezletek (gyermek/szülő neve, felelősök, időpont, kapcsolattartás témája), ünnepek/rendezvények/nyílt napok bölcsődén belül és kívül
- Hivatalos látogatások: a csoportban gyakorlatát végző tanulók, más intézmények szakemberei, hospitálás gyakornoki program keretében, bölcsőde vezető/szaktanácsadó/kormányhivatali ellenőrzéshez kapcsolódó szakértői látogatások (név, időpont, téma)
- Záró összefoglaló: nevelési év végén pedagógiai munkáról készült éves értékelések, eredmények.

A fejlődési napló

A kisgyermek személyiségfejlődését, képességrendszerének kibontakozását követi nyomon. Célja az, hogy a kisgyermeknevelő lássa a gyermek önmagához képest történő fejlődését, a változások ütemét és irányát, hiszen az egyéni bánásmód elengedhetetlen feltétele a széleskörű gyermekismeret. A fejlődési napló akkor tölti be szerepét igazán, ha a családokkal történő együttműködés folyamatos és rendszeres. Ezért is fontos az, hogy a gyermekekről készített feljegyzésekről a szülők is kapjanak tájékoztatást.

BAPTISTA OKTATÁS

Tartalmazza:

- Nyitólap: gyermek neve, kisgyermeknevelő neve.
- Családlátogatások dokumentálása: célja, otthoni környezet a beszoktatás megkezdése előtt.
- Beszoktatás dokumentálása: napi bejegyzések és összefoglalás, családlátogatás összegzése.
- A gyermek fejlődésének összefoglalása: a megfigyelések alapján feljegyzése/elemzések készítése.

A bölcsődei törzslap

Vezetése során a bölcsődei szakemberek képet kapnak a gyermek egészségi állapotáról, a bölcsődébe kerülés előtti időszakokra vonatkozóan (születésének körülményei, fejlődési specifikumok, esetleges kórképek), majd végig követik a testi fejlődést, valamint rögzítik a hiányzások tényét és annak okát (pl. betegség, szabadság), az esetleges baleseti sérüléseket a bölcsődébe járás időszakában.

Vezetését több szakember végzi:

- Megegyezés szerint a bölcsődevezető vagy a kisgyermeknevelő feladata a bölcsődei adaptáció megkezdése előtt az adatfelvétel. A szülő elmondása, illetve a gyermek egészségügyi kiskönyve alapján az anamnézis felvétele.
- A kisgyermeknevelő feladata a hiányzások regisztrálása, a bölcsődei élet során történt sérülések dokumentálása, az esetleges egyéni megbeszélést igénylő események rögzítése. A percentil tábla vezetése, az ehhez kapcsolódó mérések elvégzése. A mérések gyakorisága: 1 éves korig havonta, 1 éves kor után legalább 3 havonta történjen.

Tartalmazza:

- Személyes adatok
- Fontos információ a gyermekkel kapcsolatban
- Anamnézis
- Bölcsődei távolmaradás
- Rendkívüli esemény
- Feljegyzés egyéni beszélgetésről
- Percentil tábla

A családi füzet

Célja a szülők, illetve a kisgyermeknevelő kölcsönös tájékoztatása. Tartalmazza a gyermek és a szülők adatait, elérhetőségeit, gyógyszer- és ételérzékenységet. A napi rendkívüli eseményekről (baleset, megbetegedés, új viselkedés megjelenése) a kisgyermeknevelő a családi

BAPTISTA OKTATÁS

füzetbe rögzíti a tapasztalatait. Abban az esetben fontos a napi írásbeli tájékoztatás a kisgyermeknevelő részéről, ha a gyermek szüleivel az adott napon nincs lehetősége a személyes találkozásra. A tájékoztatásnak ez a formája csak részben pótolja a személyes, közvetlen kapcsolatot, a napi interakciós helyzetekre módot kell találni. A családi füzetbe kerülő rendszeres bejegyzések a gyermek fejlődéséről, a kisgyermeknevelő szakmai munkájáról is tájékoztatást adnak a szülőknek. A kölcsönös tájékoztatás hozzájárul a szülő és a kisgyermeknevelő közötti jó kapcsolathoz, a bizalom kialakulásához, a családi és a bölcsődei nevelés összehangolásához.

Tartalmazza:

- Nyitólap: üdvözlés, gyermek jele, csoportban dolgozók megnevezése. Első összefoglaló a beszoktatásról: szülőknek szóló összefoglaló a beszoktatás menetéről.
- Fejlődési összefoglalók: heti rendszerességgel visszajelzés a szülőnek a gyermek fejődési szükségleteiről (evés, alvás).
- Tájékoztatás ünnepekről, bölcsődei eseményekről: ünnepekhez kapcsolódó köszöntők
- Záró bejegyzés: tartalmazza a gyermek óvodaérettségének jellemzőit. A családi füzetet emlékként odaadjuk a gyermek távozásakor.

15. Sajátos nevelési igényű gyermek nevelése, gondozása, fejlesztése

A jogalkotó szándéka, hogy a sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek minél korábban részesüljenek a napközbeni ellátásban, függetlenül attól, hogy a korai fejlesztést a bölcsődében biztosítják-e szakértői szakvélemény alapján, vagy más intézmény végzi. Az alapvető cél az, hogy minden SNI gyermek számára biztosítani lehessen az esélyegyenlőséget, és minél több gyermek vehessen részt a közösségi nevelésben. Ennek érdekében a bölcsődében történő ellátás biztosítása mellett a fejlesztést más intézmények, például gyógypedagógiai intézmények végzik. Az SNI gyermekek bölcsődei integrációja nemcsak a gyermekek mindennapi ellátását biztosítja, hanem önmagában is fejlesztő hatással van a gyermekekre. Az intézményünkben a speciális csoportok szervezésére nincsenek feltételek, ezért az SNI gyermekeket az egészséges csoportba integrálva neveljük és gondozzuk. A csoport létszáma maximum öt fő, biztosítva, hogy minden gyermek egyéni szükségletei megfelelő figyelmet kapjanak. Az egyéni gyógypedagógiai fejlesztést a Pedagógiai Szakszolgálattal kötött megállapodás alapján biztosítjuk, ami lehetőséget ad arra, hogy a bölcsődében a gyermekek a speciálisan kialakított fejlesztő szobában részesüljenek egyéni fejlesztésben. A fejlesztőszoba olyan eszközökkel van felszerelve, mint egész alakos tükör, nagy mozgásfejlesztő eszközök, finommotorikát fejlesztő

BAPTISTA OKTATÁS

játékok, valamint hallás- és ritmusfejlesztő eszközök, amelyek elősegítik a gyermekek fejlődését. Az integrációs folyamatban nemcsak az egyéni foglalkozások, hanem a közösségben való együttlét is fontos szerepet játszik, mivel az ép társakkal való kapcsolatok mintát adnak a sérült gyermekek számára, és elősegítik a társadalmi beilleszkedésüket. A gyermekek napközbeni ellátása során kiemelt figyelmet fordítunk az ilyen gyermekeket nevelő családok támogatására, hogy segítsük őket a mindennapi kihívásokkal való megküzdésben. Ezzel is hozzájárulunk az egyenlő esélyekhez való hozzáféréshez és a társadalmi integrációhoz.

16. A fejlődés leggyakoribb jellemzői bölcsődéskor végére

A gyermek belső érése a családi nevelés és a bölcsődei nevelési-gondozási folyamat összhangjában zajlik, melynek eredményeként a kisgyermekek többsége a bölcsődés kor végére eléri azt a fejlettségi szintet, amely szükséges az óvodai élet megkezdéséhez.

E folyamat számos fontos fejlődési területen biztosít előrehaladást:

- A gyermekek nagy részének önállósága jelentős: képesek egyedül étkezni, öltözködni, tisztálkodni, csupán apró segítségre van szükségük.
- A szoros felnőtt-gyermek kapcsolat mellett már szívesen játszanak társaikkal is, amit a társas kapcsolatok fejlődése jelez.
- Biztonsággal járnak, futnak, szívesen végeznek különböző mozgásos tevékenységeket, mint guggolás, ugrálás, torna.
- Finommotorikus mozgásuk folyamatosan fejlődik, apróbb játékokkal is képesek játszani.
- A ceruzafogás, rajzolás, festés, gyurmázás során próbálkozásaik és önálló tevékenységeik is egyre ügyesebbek.
- A beszédfejlődés egyéni ütemben zajlik, de a gyermekek többsége elsősorban beszéd útján tart kapcsolatot felnőttekkel és más gyermekekkel.
- A legfontosabb társas szabályokat ismerik, helyesen alkalmazzák a köszönöm, kérem kifejezéseket, és szívesen használják a megszólítási formákat.
- Képesek rövid verseket, mondókákat, dalokat visszamondani, és végighallgatják a rövid meséket.
- Ismerik a nevüket, és könyvnézegetés közben felismerik a látottakat.
- Játéktevékenységek során képesek együttműködni társaikkal és a felnőttekkel, ami a közösségi érzékenységüket mutatja.
- Jól tájékozódnak környezetükben, ismerik a napi eseményeket, a csoportban kialakított szokásokat és szabályokat, amelyekhez könnyen alkalmazkodnak.
- Nyitottak és érdeklődőek környezetük iránt, szívesen vesznek részt új tevékenységekben.
- A gyermekek többsége szobatiszta, amely a fejlődésük egyik fontos mérföldköve.

BAPTISTA OKTATÁS

Ezek a jellemzők mind hozzájárulnak a gyermekek egészséges, boldog és sikeres fejlődéséhez, amely alapot ad az óvodai élet megkezdéséhez.

17. Az igénybevevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos jogszabályok

A gyermek joga, hogy:

- segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéséhez,
- sajátos nevelési igény, tartós betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátásban részesüljön,
- a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön,
- emberi méltóságát tiszteletben tartsák, a bántalmazással – fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön,
- a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben, gondozásban részesüljön.

A szülő joga, hogy:

- megválassza az intézményt, melyre gyermeke nevelését, gondozását bízza,
- megismerhesse a gyermekcsoportok életét, nevelési, gondozási elveket,
- tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a gyermeke kisgyermeknevelőjétől,
- véleményt mondjon, illetve javaslatot tegyen a bölcsőde működésével kapcsolatban,
- megismerje saját gyermeke ellátásával kapcsolatos dokumentumokat.

A szülő kötelessége, hogy:

- a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és intézményekkel együttműködjön,
- a fizetendő személyi térítési díjat időben rendezze,
- az intézmény házirendjét betartsa.
- a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és intézményekkel együttműködjön.

A személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelme

- Az intézmény alkalmazotti körében csak olyan személy állhat alkalmazásban, akivel szemben nem áll fenn a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi. XXXI. törvény kizáró tényezője.
- Az intézmény dolgozóit és vezetőjét panasztétel esetén munkáltatójuk és fenntartójuk védelme illeti meg a kivizsgálási időszak végéig.

BAPTISTA OKTATÁS

- A dolgozók személyes adatai a személyes adatok kezelésére vonatkozó és titoktartási szabályok szerint kezeltek.
- Az alkalmazotti közösség munkaszervezése során különös figyelmet kap a család és házasság intézményének védelme. Különös védelem illeti továbbá a várandós anyát, és a kisgyermeket nevelő anyát.
- A dolgozók érdekeinek figyelembe vétele nem befolyásolhatja hátrányosan a bölcsődei ellátásban résztvevő kisgyermekek érdekeit

BAPTISTA OKTATÁS

ZÁRÓ RENDELKEZÉS

Jelen szakmai program 2026. szeptember 1-től hatályos.

A program évente a vonatkozó jogszabályok előírásai, illetve intézményi működési változások esetén felülvizsgálandó.

Az intézmény dolgozói a program mellékletét képező megismerési záradék aláírásával igazolják a szakmai program ismeretét.

A program érvényességi ideje: 5 év.

Nyírbogdány, 2026. augusztus 28.

Petró Gergely
főigazgató

BAPTISTA OKTATÁS

1. számú melléklet

Megállapodás

Mely létrejött:

Egyrészről: Kazinczy Ferenc Baptista Óvoda, Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Bölcsőde (4511 Nyírbogdány, Fő utca 3.) képviselője: **Petró Gergely** igazgató,

Másrészről: ……...….szülő ……nevű gyermekének bölcsődei elhelyezése tárgyában.

A szülő adatai: **A gyermek adatai:**

Név:	
Születési név:	
Anyja neve:	
Születési hely, idő:	
Lakcím	

TAJ szám:

A bölcsődei ellátás kezdő időpontja: ……. ……

Az intézmény ellátás időtartama: határozott (_____) - határozatlan időre szól.

A bölcsődei nevelési év szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tart.

Bölcsődébe a gyermek húszhetes korától felvehető ha a harmadik életévét

- január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig,

- szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.

- Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei

ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig.

- A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti.

A bölcsődei ellátás keretében az intézmény biztosítja a gyermek számára a:

- Szakszerű gondozást, nevelést, testi-lelki szükségletek kielégítését, fejlődését és a szocializáció segítségét,
- Napi négyszeri étkezést,
- Fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezetet,
- Egészségvédelmet, egészségnevelést, kultúrhigiénés szokások kialakulásának segítését,
- Állandóságot (saját kisgyermeknevelő rendszer) egyéni bánásmódot,
- Megfelelő időt a szabadban való tartózkodáshoz,
- Személyes higiéné feltételeinek biztosítását,
- Korcsoportnak megfelelő játékeszközöket,
- Óvodai életre való felkészítését,
- Bölcsőde orvosi ellátást.

A bölcsőde a szülő számára biztosítja:

- A házirend megismertetését,
- Adaptációhoz szükséges időt, feltételeket,
- Tájékoztatást a gyermekével napközben történt eseményekről,
- Rendszeres betekintést a kisgyermeknevelő által vezetett egyéni dokumentációba (fejlődési napló, üzenő füzet)
- Szülői értekezlet, egyéni beszélgetést (kisgyermeknevelővel, vezetővel) –
- Nyílt napon való együttműködést,
- Tájékoztatók, étrendek megismertetése,
- Gyermekük játéktevékenységébe való betekintést.

A Kormány 328/2011. (XII.29.) Kormányrendelete a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szól. E rendelet alapján az intézmény térítési díjat szedhet a bölcsődés korú gyermekek ellátásáért.

BAPTISTA OKTATÁS

Az intézményi térítési díj összege:…… Ft / nap

A személyi térítési díj összege: …… Ft / nap

A személyi térítési díjat minden hónap …….. napjáig be kell fizetni.

Az intézményi étkeztetésért térítési díjat kell fizetni.

Az intézményi étkezési díj összege: …… Ft / nap

A személyi étkezési díj összege: …….…... Ft /nap

A bölcsődei étkeztetés díját minden hónap ……. napjáig kell befizetni.

A fizetésre kötelezett:

Neve: ……..…

Címe: ……..……..…….

A szülő tudomásul veszi, hogy megszűnik az ellátás:

a) az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén a 36. § (2) bekezdésében meghatározott időpontban,

b) a sajátos nevelési igényű gyermek esetén a 41. § (2) bekezdésében meghatározott időpontban,

c) az a) és b) pont alá nem tartozó gyermek esetén, ha a harmadik életévét

c/a) január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott bölcsődei nevelési év végéig,

c/b) ha szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő bölcsődei nevelési év végéig.

-Meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható. 42 § (4)

A megszűnés lehetséges módja továbbá:

- a szülő/törvényes képviselő írásos kérelme
- a szülő/törvényes képviselő részéről megvalósuló súlyos szabályszegés, a házirend

BAPTISTA OKTATÁS

súlyos megsértése esetén

- az intézmény jogutód nélküli megszűnése esetén.

A szülő tudomásul veszi, hogy:

- A bölcsődei házirendet betartja,
- Együttműködik a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel,
- A megállapodásban foglalt, az intézmény részéről fennálló kötelezettségek elmulasztása esetén a szülő panaszával a bölcsődevezetőhöz fordulhat,

Panaszjog gyakorlása

A Bölcsőde a Gyvt. 36. §-a alapján az intézmény igazgatójánál (írásban, vagy személyesen előre egyeztetett időponttal), vagy a gyermekjogi képviselőnél lehet panaszt benyújtani.

A Mini Bölcsőde vezetője:

Telefon: ----------e-mail: ----------

Panaszkezelés módja a Gyvt. 36.§ (1) alapján történik.

NYILATKOZAT:

Alulírott: ……. (törvényes képviselő neve) nyilatkozom, hogy az 1997 évi XXXI. törvény 33. § (2) bekezdése értelmében a bölcsődei ellátás tartalmáról, feltételeiről, az intézmény rólam és a gyermekemről vezetett nyilvántartásokról, az intézmény házirendjéről, a betegségek hiányzások kezelésének, panaszjogom gyakorlásának módjáról, a szülői érdekképviseleti fórumról, érték- és vagyon megőrzésről a tájékoztatást megkaptam.

Mint gyermekem törvényes képviselője tudomásul veszem, hogy az 1997. évi XXXI. törvény 33. § (3) bekezdés b), c) pontja értelmében a gyermekvédelmi törvény alapján vezetett nyilvántartásokhoz adatot szolgáltatni, valamint a jogosultsági feltételekben és a természetes személyazonosító adatokban történő változásokról az intézmény vezetőjét értesíteni kötelességem.

Az ellátást igénybe vevőként a Házirendben foglaltakat tudomásul vettem, vállaltam a betartását.

BAPTISTA OKTATÁS

Jelen Megállapodás a gyermek ellátásának megszűnésével automatikusan hatályát veszti.

Alulírottak kijelentik, hogy a jelen Megállapodásban feltüntetett valamennyi adat a valóságnak megfelel.

Jelen Megállapodás …… számozott oldalból áll és 2 egymással szó szerint megegyező eredeti példányban készült.

Alulírottak a jelen Megállapodást elolvasás után, mint akaratukkal mindenben megegyezőt jóváhagyólag írják alá.

Nyírbogdány, …….. év ……..hó …..nap

Ellátást igénylő/törvényes képviselő	Petró Gergely

BAPTISTA OKTATÁS

Legitimáció

Nyilatkozat

(nevelőtestület)

A Kazinczy Ferenc Baptista Óvoda, Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Bölcsőde Nevelőtestülete képviseletében és felhatalmazása alapján aláírásommal tanúsítom, hogy a Pedagógiai program elkészítéséhez és elfogadásához előírt egyetértési jogát gyakorolta. A Nevelőtestület a 2026.08.28. (dátum) napján megtartott értekezletén a Pedagógiai programot megtárgyalta, az abban foglaltakkal egyetértett, azt elfogadta.

Kelt: Nyírbogdány, 2026.08.28.

.....

a nevelőtestület nevében

BAPTISTA OKTATÁS

Nyilatkozat

A Kazinczy Ferenc Baptista Óvoda, Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Bölcsőde Pedagógiai programját az Nkt. 26. § (1) bekezdés i) pontja alapján jóváhagyom.

Kelt: Nyírbogdány, 2026.08.28.

.....

főigazgató

BAPTISTA OKTATÁS

baptista szeretetszolgálat

Nyilatkozat

A Kazinczy Ferenc Baptista Óvoda, Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Bölcsőde (szakmai (óvoda, alsó, felső) munkaközösségek) képviseletében és felhatalmazása alapján aláírásommal tanúsítom, hogy a szakmai munkaközösségek a Pedagógiai program elfogadásához – az adott szakterületét érintő kérdéseiben – véleményezési jogát gyakorolták.

Kelt: Nyírbogdány, 2026.08.28

Gaborsa Bernadett

a szakmai munkaközösség vezetője

BAPTISTA OKTATÁS

baptista
szeretetszolgálat

Nyilatkozat

(fenntartó)

A fenntartó képviseletében a Kazinczy Ferenc Baptista Óvoda, Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Bölcsőde Pedagógiai programhoz az Nkt. 26. § (1) bekezdése és a 35/2026. (07.29.) fenntartói határozat alapján egyetértésemet adom.

Kelt: Budapest, 2026. [illegible]

P. H.

.....

fenntartó

BAPTISTA OKTATÁS

1.sz. Melléklet: tanulmányok alatti vizsga részletes szabályzata

A vizsgákra vonatkozó szabályok:

A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért, ennek keretében:

- meggyőződik arról, a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére, és teljesítette-e a vizsga letételéhez előírt feltételeket, továbbá szükség esetén kezdeményezi a szabálytalanul vizsgázni szándékozók kizárását,
- vezeti a szóbeli vizsgákat és a vizsgabizottság értekezleteit,
- átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat, a szabályzatban foglaltak szerint aláírja a vizsga iratait,
- a vizsgabizottság értekezletein véleményeltérés esetén szavazást rendel el. A vizsgabizottsági elnök feladatainak ellátásába a vizsgabizottság tagjait bevonhatja. A kérdező tanár csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat taníthatja. A vizsgabizottság munkáját és magát a vizsgát az iskola főigazgatója készíti elő.

A főigazgató felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért.

A főigazgató e feladata ellátása során:

- dönt minden olyan, a vizsga előkészítésével és lebonyolításával összefüggő ügyben, amelyet a helyben meghatározott szabályok nem utalnak más jogkörébe,
- írásban kiadja az előírt megbízásokat, szükség esetén gondoskodik a helyettesítésről,
- ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását,
- minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan, pontosan meg lehessen kezdeni és be lehessen fejezni.

A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig – alapfokú művészeti iskolában, művészeti szakgimnáziumban húsz óráig – tarthat.

Írásbeli vizsga

- Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a gyakorlati vizsgára, amennyiben a vizsgafeladat megoldását valamilyen rögzített módon, a vizsga befejezését követően a vizsgáztató pedagógus által értékelhetően kell elkészíteni (különösen a rajz, számítástechnikai program formájában).
- Az írásbeli vizsgán a vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a vizsgáztató pedagógus úgy köteles kialakítani, hogy a vizsgázók egymást ne zavarhassák és ne segíthessék.
- A vizsga kezdetekor a vizsgabizottság elnöke a vizsgáztató pedagógus jelenlétében

BAPTISTA OKTATÁS

- megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, majd kihirdeti az írásbeli tételeket. A vizsgázóknak a feladat elkészítéséhez segítség nem adható.
- Az írásbeli vizsgán kizárólag a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapokon, tétellapokon (a továbbiakban együtt: feladatlap) lehet dolgozni. - A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni.
- A feladatlap előírhatja számológép, számítógép használatát, amelyet az intézménynek kell biztosítania.
- Az íróeszközökről a vizsgázók, az iskola helyi tanterve alapján a vizsgához szükséges segédeszközökről az iskola gondoskodik, azokat a vizsgázók egymás között nem cserélhetik.
- A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapon feltünteti a nevét, a vizsganap dátumát, a tantárgy megnevezését. - Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon lehet készíteni.
- A vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló idő tantárgyanként maximum hatvan perc.
- Ha az írásbeli vizsgát bármilyen rendkívüli esemény megzavarja, az emiatt kiesett idővel a vizsgázó számára rendelkezésre álló időt meg kell növelni.

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, a főigazgató engedélye alapján:

- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet,

Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani. A pótló vizsga – szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával – harmadik vizsgaként is megszervezhető.

- Ha a vizsgáztató pedagógus az írásbeli vizsgán szabálytalanságot észlel, elveszi a vizsgázó feladatlapját, ráírja, hogy milyen szabálytalanságot észlelt, továbbá az elvétel pontos idejét, aláírja és visszaadja a vizsgázónak, aki folytathatja az írásbeli vizsgát.
- A vizsgáztató pedagógus a szabálytalanság tényét és a megtett intézkedést írásban jelenti az iskola főigazgatójának, aki az írásbeli vizsga befejezését követően haladéktalanul kivizsgálja a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatos bejelentést.

BAPTISTA OKTATÁS

- Az iskola főigazgatója a megállapításait részletes jegyzőkönyvbe foglalja, amelynek tartalmaznia kell a vizsgázó és a vizsgáztató pedagógus nyilatkozatát, az esemény leírását, továbbá minden olyan tényt, adatot, információt, amely lehetővé teszi a szabálytalanság elkövetésének kivizsgálását.
- A jegyzőkönyvet a vizsgáztató pedagógus, az iskola főigazgatója és a vizsgázó írja alá. A vizsgázó különvéleményét a jegyzőkönyvre rávezetheti.
- Az iskola főigazgatója az írásbeli vizsga folyamán készített jegyzőkönyveket és a feladatlapokat – az üres és a piszkozatokat tartalmazó feladatlapokkal együtt a kidolgozási idő lejártával átveszi a vizsgáztató pedagógusoktól.
- A jegyzőkönyveket aláírásával – az időpont feltüntetésével – lezárja és a vizsgairatokhoz mellékeli.
- Az írásbeli vizsga feladatlapjait a vizsgáztató pedagógus kijavítja, a hibákat, tévedéseket a vizsgázó által használt tintától jól megkülönböztethető színű tintával megjelöli, röviden értékeli a vizsgakérdésekre adott megoldásokat.
- Ha a vizsgáztató pedagógus a feladatlapok javítása során arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközt használt, segítséget vett igénybe, megállapítását rávezeti a feladatlapra, és értesíti az iskola főigazgatóját.
- Ha a vizsgázó a vizsga során szabálytalanságot követett el, az iskola főigazgatójából és két másik – a vizsgabizottság munkájában részt nem vevő – pedagógusból álló háromtagú bizottság a cselekmény súlyosságának mérlegeli, és dönt:
- a vizsgakérdésre adott megoldást részben vagy egészben érvénytelennek nyilvánítja, és az érvénytelen rész figyelmen kívül hagyásával értékeli a vizsgán nyújtott teljesítményt,
- az adott tantárgyból – ha az nem javítóvizsga – a vizsgázót javítóvizsgára utasítja, vagy
- amennyiben a vizsga javítóvizsgaként került megszervezésre, a vizsgát vagy eredménytelennek nyilvánítja, vagy az a) pontban foglaltak szerint értékeli a vizsgázó teljesítményét.

A szabálytalansággal összefüggésben hozott döntést és annak indokait határozatba kell foglalni.

Szóbeli vizsga

- Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga. A vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.
- A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdi a vizsgát, amelybe beosztották.
- A szóbeli vizsgán a vizsgázó tantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot,kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt ha az szükséges.
- Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató tanár gondoskodik.

BAPTISTA OKTATÁS

- Minden vizsgázónak tantárgyanként legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani a szóbeli feleletet megelőzően.
- A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania.
- Egy-egy tantárgyból egy vizsgázó esetében a feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több.
- A vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek, egymást nem segíthetik. A tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg.
- A vizsgázó segítség nélkül, önállóan felel, de ha önálló feleletét önhibájából nem tudja folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vét, a vizsgabizottság tagjaitól segítséget kaphat.
- A vizsgabizottság tagjai a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte, vagy a tétel kifejtése során önálló feleletét önhibájából nem tudta folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vétett.
- A vizsgázó a tétel kifejtése során akkor szakítható félbe, ha súlyos tárgyi, logikai hibát vétett, vagy a rendelkezésre álló idő eltelt.
- Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagában teljes tájékozatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az elégséges szintet, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele.
- Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felezni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd az osztályzatot ennek alapján kell kiszámítani.
- Ha a vizsgázó a feleletet befejezte, a következő tantárgyból történő tételhúzás előtt legalább tizenöt perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.
- Amikor a vizsgázó befejezte a tétel kifejtését, a vizsgabizottság elnöke rávezeti a
- javasolt értékelést a vizsgajegyzőkönyvre.

Sajátos nevelési igényű tanulók vizsgaszabályzata

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottsági szakvéleménnyel megalapozott kérésére, a főigazgató engedélye alapján

a. a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára harminc perc gondolkodási időt legfeljebb tíz perccel meg kell növelni,
b. a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teheti le.

Ha a vizsgázónak engedélyezve lett, hogy az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen, és a vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll, két vizsgatételt kell húznia, és az engedélynek megfelelő tételeket kell kifejtenie.

BAPTISTA OKTATÁS

- A felkészüléshez és a tétel kifejtéséhez rendelkezésre álló időt tételenként kell számítani. A vizsgázó kérésére a második tétel kihúzása előtt legfeljebb tíz perc pihenőidőt kell adni, amely alatt a vizsgázó a vizsgahelyiséget elhagyhatja.
- Ha a vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teszi le, a vizsgatétel kihúzása után külön helyiségben, vizsgáztató tanár felügyelete mellett készíti el dolgozatát.
- A dolgozat elkészítésére harminc percet kell biztosítani. A dolgozatot a vizsgázó vagy a vizsgázó kérésére a vizsgáztató tanár felolvassa.
- Ha a szóbeli vizsgán a vizsgázó szabálytalanságot követ el, vagy a vizsga rendjét zavarja, a vizsgabizottság elnöke figyelmezteti a vizsgázót, hogy a szóbeli vizsgát befejezheti ugyan, de ha szabálytalanság elkövetését, a vizsga rendjének megzavarását a vizsgabizottság megállapítja, az elért eredményt megsemmisítheti.
- A figyelmeztetést a vizsga jegyzőkönyvében fel kell tüntetni.
- A szóbeli vizsgán és a gyakorlati vizsgán elkövetett szabálytalanság esetében a főigazgató az írásbeli vizsga erre vonatkozó rendelkezéseit alkalmazza.
- A gyakorlati vizsgarész szabályait akkor kell alkalmazni, ha a tantárgy helyi tantervben meghatározott követelményei eltérő rendelkezést nem állapítanak meg.
- A gyakorlati vizsgafeladatokat – legkésőbb a vizsgát megelőző két hónappal – az iskola főigazgatója hagyja jóvá.
- A gyakorlati vizsgarészt akkor lehet megkezdeni, ha a vizsgabizottság elnöke meggyőződött a vizsgafeladatok elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek meglétéről.
- A gyakorlati vizsgarész megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgarész rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról, továbbá a gyakorlati vizsgarész helyére és a munkavégzésre vonatkozó munkavédelmi, tűzvédelmi, egészségvédelmi előírásokról.
- A gyakorlati vizsgafeladatok végrehajtásához a vizsgázónak az adott tantárgynál helyben meghatározott idő áll a rendelkezésére. Ebbe az időbe a vizsgafeladatok ismertetésének ideje nem számít bele.
- A gyakorlati vizsgarész végrehajtásához rendelkezésre álló idő feladatok szerinti megosztására vonatkozóan a vizsgafeladatok leírása tartalmazhat rendelkezéseket.
- Nem számítható be a vizsgafeladatok végrehajtására rendelkezésre álló időbe a vizsgázónak fel nem róható okból kieső idő.
- A gyakorlati vizsgarészt – a vizsgafeladatok számától függetlenül – egy érdemjeggyel kell értékelni.
- Az értékelésben fel kell tüntetni a vizsgázó nevét, születési helyét és idejét, a vizsgamunka tárgyát, a végzett munka értékelését és a javasolt osztályzatot.
- Az értékelést a tantárgyat tanító szaktanár írja alá.

BAPTISTA OKTATÁS

- A vizsgázó gyakorlati vizsgarészre kapott érdemjegyét a vizsgamunkára, a vizsga helyszínén készített önálló gyakorlati alkotásra vagy a vizsga helyszínén bemutatott gyakorlatra kapott osztályzatok alapján kell meghatározni.
- Írásbeli vizsgák általános szabályai:
- a tanteremben minden padban csak egy diák ülhet,
- a feladatlapot az iskola pecsétjével kell ellátni, fel kell tüntetni a tantárgy megnevezését, a tanuló nevét és a dátumot,
- a vizsgán használható segédeszközöket a szaktanár tájékoztatása alapján a tanuló hozza magával.

Az írásbeli vizsga javítása

- a szaktanár az adott vizsganapon piros tollal kijavítja az írásbeli dolgozatot
- ha a szaktanár arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközöket használt, - rávezeti a feladatlapra és értesíti a főigazgatót. Gyakorlati vizsga általános szabályai:
- a gyakorlati oktatás vezető tanárnak kötelező a vizsgázót tájékoztatni a gyakorlati vizsga rendjéről,
- a gyakorlati vizsgarész a vizsga feladatok számától függetlenül egy érdemjeggyel kell értékelni.
- A szóbeli és írásbeli vizsga értékelése egyetlen érdemjeggyel történik, amelyet a kérdező tanár javaslatára a vizsgabizottság állapít meg.
- Abban az esetben, ha egy vizsga több vizsgarészből áll, a végső eredmény a vizsgarészekre adott osztályzatok átlagából kell számítani úgy, hogy az írásbeli és a gyakorlati vizsgarész duplán számít.

Általános iskolai felnőttoktatás esti tagozat

A tanulmányok alatti vizsgák reggel nyolc előtt is elkezdődhetnek, - a tanulók tudását a tanév végén vizsgán kell értékelni.

A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

Ha a tanuló az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelmények egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt történő teljesítésével összefüggő osztályozó vizsgát kíván tenni, az intézmény vezetője a vizsga megkezdése előtt legalább harminc nappal a vizsgázói létszám, az évfolyamok feltüntetése, valamint a vizsgabeosztás megküldése mellett a megyeszékhely szerinti járási hivatal vezetőjétől vizsgabiztos kirendelését kéri. A vizsgabiztos kirendelésének kérésére vonatkozó kötelezettség elmulasztása miatt vizsgabiztos közreműködése nélkül lebonyolított osztályozó vizsga eredménye érvénytelen.

A kiskorú tanuló szülője a félév vagy a tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig, ha a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet, az engedély megadását követő öt

BAPTISTA OKTATÁS

napon belül jelentheti be, ha a tanuló osztályzatának megállapítása céljából független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról.

A bejelentésben meg kell jelölni, hogy milyen tantárgyból kíván vizsgát tenni. Az iskola igazgatója a bejelentést nyolc napon belül továbbítja a megyeszékhely szerinti járási hivatal amelyik az első félév, valamint a tanítási év utolsó hetében szervezi meg a vizsgát.

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője – a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy amennyiben bármely tantárgyból javítóvizsgára utasították, akkor azt független vizsgabizottság előtt tehesse le. Az iskola a kérelmet nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak.

A megyeszékhely szerinti járási hivatal által szervezett független vizsgabizottságnak nem lehet tagja az a pedagógus, akinek a vizsgázó hozzátartozója, továbbá aki abban az iskolában tanít, amellyel a vizsgázó tanulói jogviszonyban áll.

Független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsga

A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát a megyeszékhely szerinti járási hivatal szervezi.

A tanuló - kiskorú tanuló esetén a szülője - a félév vagy a tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig, a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 51. § (7) bekezdésében meghatározott esetben az engedély megadását követő öt napon belül jelentheti be, ha osztályzatának megállapítása céljából független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról. A bejelentésben meg kell jelölni, hogy milyen tantárgyból kíván vizsgát tenni. Az iskola főigazgatója a bejelentést nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak, amelyik az első félév, valamint a tanítási év utolsó hetében szervezi meg a vizsgát.

A tanuló - kiskorú tanuló esetén a szülője - a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy amennyiben bármely tantárgyból javítóvizsgára utasították, akkor azt független vizsgabizottság előtt tehesse le. Az iskola a kérelmet nyolc napon belül továbbítja a járási hivatalnak.

A járási hivatal által szervezett független vizsgabizottságnak nem lehet tagja az a pedagógus, akinek a vizsgázó hozzátartozója, továbbá aki abban az iskolában tanít, amellyel a vizsgázó tanulói jogviszonyban áll.

Jogorvoslati lehetőség

Az intézményben lefolytatott vizsgákkal kapcsolatos jogorvoslati lehetőség a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendeletben, valamint a nemzeti köznevelési törvény vizsgákra vonatkozó részeiben található.

BAPTISTA OKTATÁS

MELLÉKLET

A nemzeti, etnikai kisebbségi iskolai nevelés és oktatás történelmi, földrajzi, kultúra-és népismereti tananyaga:

Célok és feladatok

Az általános iskola 1-4.évfolyamán nem az ismeretközlés a fő cél. A cigány népismeret tartalmának átadása elsősorban cselekedtetésen keresztül történjen (dramatizálás, szituációs játékok, megfigyelés, ritmusgyakorlatok, különféle manuális tevékenységek.).

Fejlesztési követelmények

Legyen ismeretük a cigány gyermekirodalomra jellemző művekről (párosros versek, kiszámolók, csúfolók, ördög, tündér, állat és tréfás mesék), a mesemondási szokásokról a cigány közösségben. Kapjanak indíttatást mesék, mondókák, dalok gyűjtésére, megtanulására, előadására önállóan vagy tanári segítséggel. Tudjanak tájékozódni a hagyományos cigány mesemondási szokásokban, legyen önálló véleményük eseményekről és tettekről.

Ismerjék a cigányság kötődését a természethez, az autentikus és népies műzenét, a táncra jellemző ritmusokat, dallamokat, a hangszerpótlók hangzását.

1. évfolyam

Évi óraszám: 37

Belépő tevékenységformák

- Mesékre jellemző szavak gyűjtése.
- Mesék dramatizálása, meseillusztrációk készítése szabadon választott technikákkal.
- Dramatizálás, szituációs játékok.
- Egyszerű gyermekdalok és tánclépések gyakorlása.
- Ritmusgyakorlatok.
- Állatok és gyógyító növények képekről való felismerése.
- Ünnepi szokások megfigyelése, versek, mondókák, köszöntők memorizálása.

Témakörök	Tartalmak
Cigány gyermekirodalom	Kiszámolók, csúfolók, pár soros versek. Ördög-, tündér-, állat- és tréfás mesék. Népmesék, műmesék (pl. Szécsi Magda, Bari Károly meséi).
Az év jeles napjaihoz kötődő ünnepek	Újév: újévi köszöntők, hagyományok az újév napján. Karácsony: karácsonyi köszöntők (pl. Choli Daróczi József, Karsai Ervin versei).

2. évfolyam

Évi óraszám: 37

Belépő tevékenységformák

BAPTISTA OKTATÁS

- A megismert növények, állatok rendszerezése aszerint, hogy mire használták (pl. gyógyítás, hús - táplálkozás, bunda - melegedés stb.).
- Hagyományos gyermekjátékok dramatizálása, mondókák, kiszámolók gyűjtése.
- Az aszimmetrikus ritmusok felismerése a dalokban.
- Zenekarok, énekcsoportok meghallgatása során a hangszerpótlók hangzásának felismerése.
- Egyszerű tánclépésekből tánc kialakítása.
- Néhány dal memorizálása cigány nyelven is.

Témakörök	Tartalmak
Cigány gyermekirodalom	Kiszámolók, nyelvtörők, rövid versek, mesék, történetek. Ördög-, tündér-, tréfás és állatmesék, népmesék, műmesék (pl. Szécsi Magda, Bari Károly).
Kötődés a természethez	A növények és állatok jelentősége a cigány ember életében.
Hagyományos és a helyi közösségekre jellemző cigánydalok	Az aszimmetrikus ritmusok. Hangszerpótló eszközök (pl. kanna, kanál, szájbőgő). Ritmusgyakorlatok. Magyar és nemzetközi cigánydalok.

A továbbhaladás feltételei

Legalább 3 népköltés, 3 vers szöveghű felidézése, 2 mese saját szavakkal történő elmondása. Különböző típusú mesék felismerése, címük és írójuk megnevezése. Legalább egy, az adott ünnephez fűződő vers, köszöntő felidézése. Ritmusos szövegek pontos visszaadása, alkalmazása ünnepeken, szituációkban.

A megismert növények és állatok rendszerezése aszerint, hogy mire használták (pl. gyógyítás, hús - táplálkozás, bunda - melegedés).

Egy csúfolódó, egy kiszámoló vers, egy altató és egy mondóka tökéletes ismerete. Egyszerű ritmusos szöveg visszamondása, alkalmazása szituációs játékokban. A hallott mese típusának, címének felismerése, részvétel közös dramatizálásban. A megismert mesterségek, a vándorlás tanult eszközeinek felismerése, felsorolása. Azon állatok és növények megnevezése, amelyek a vándorló cigányok életében fontosak voltak. Legalább 3 dal ismerete. Egyszerű ritmusok visszatapsolása, tánclépések gyakorlása. Hangszerpótló eszközök (kanna, kanál, szájbőgő stb.) felismerése.

A felismert szereplők neveinek felsorolása. Rövid mese előadása tanári segítséggel.

3. évfolyam

Évi óraszám: 37

Belépő tevékenységformák

BAPTISTA OKTATÁS

- Nép- és műmesék, történetek, mondák előadása, mesemondási szokások megjelenítése kulturális rendezvényeken is.
- Erdők, mezők növényeinek (gyógynövényeinek) felismerése.
- Az oláh cigány tánc egy fajtájának (pl. Szatmári táncok) alaplépései gyakorlása.
- Hangszerek és hangszerpótló eszközök hangjának felismerése, megkülönböztetése és összehasonlítása (hangszín-, magasság, ritmikusság).

Témakörök	Tartalmak
Cigány gyermekirodalom	Szólások, mondások, mesék, történetek, eredetmesék. Mesemondási szokások általában és a helyi cigány közösségben (pl. Lakatos Menyhért, Rostás Farkas György, Szécsi Magda meséi).
Kapcsolat a gyógynövényekkel és az állatokkal	Mit jelentett a cigányok életében az orvoslás "kuruzslás"?
Az autentikus és a népies műzene	Az autentikus cigányzene fajtái (pergetők, hallgatók). Jellemző hangszerek, hangszerpótló eszközök. A helyi közösség legjellemzőbb dalai, ének- és táncszokásai, jellemző hangszerhasználata.

BAPTISTA OKTATÁS

A továbbhaladás feltételei

Az olvasott és a hallott művek értelmezése, fő- és mellékszereplőinek felsorolása. A mesetípusok felismerése, a típusjegyek kiemelése, rendszerezése. Tanulság levonása pedagógus segítségével, olvasott és megbeszélt eseményekről. Legalább egy cigány mesemondó megnevezése.

Az aszimmetrikus ritmus felismerése, a hangszerpótlók szerepének megfigyelése. Néhány dal memorizálása cigány nyelven is. A cigányzene autentikus elemeinek felismerése, a cigány tánc alaplépéseinek megismerése.

Néhány gyógynövény nevének és azok hasznos hatásának megismerése.

3. évfolyam

Évi óraszám: 37

Belépő tevékenységformák

- Egy, a régióban élő cigány származású művész meghívása (kötetlen beszélgetés).
- A cigány zászló, himnusz ismerete, tisztelete.
- Ismeretek gyűjtése más népekről, akiknek a cigánysághoz hasonlóan a XX. században született a himnuszuk.

Témakörök	Tartalmak
Gyermekirodalom	Mesetípusok: eredetmesék és műmesék. Hosszabb versek, mesék, történetek, novellarészletek, elbeszélések. Mondák, legendák, híres emberekről, történetekről.
Híres emberek, nevezetes események	A helyi cigányközösségben élő vagy onnan elszármazó személyek felkutatása: "akikre büszkék lehetünk..." család, nemzetség. Az egy családba, egy nemzetségbe való tartozás elvei, szempontjai. A cigány család szerkezete, hierarchiája. A cigányság emblematikus jelképei: a cigány zászló, a cigány himnusz.

A továbbhaladás feltételei

Az azonos típusú cigány és nem cigány mesék összehasonlítása (azonosságok és különbségek) alapján. Eseményekről és tettekről. Önálló vélemény nyilvánítása, tanulságok levonása, saját gondolataik alapján. A hallott vagy olvasott irodalmi mű hangulatának visszaadása.

Néhány dal cigány nyelven való éneklése. A hangszerpótló eszközök (kanna, kanál, szájbőgő és pityegetés) hangzásának alkalmazása saját éneküket kíséreteként. Az aszimmetrikus ritmusok felismerése, hangoztatása. A cigány himnusz éneklése cigány nyelven is.

BAPTISTA OKTATÁS

Legalább 3 képzőművészeti alkotás felismerése téma és alkotó szerint. A szín- és formagazdagság megjelenítése önálló és csoportos alkotásokban.

5-8. évfolyam

Célok és feladatok

A cigány népismeret célja megismertetni a tanulókat a cigányság kulturális, néprajzi, zenei, életmódbeli örökségének jellemző sajátosságaival, értékeivel. A zene és a tánc segítségével, az irodalmi és a képzőművészeti alkotásokon keresztül bemutatni a cigány emberek szokásait, belső lelki világát, ezáltal - egyrészt - segíteni, megértetni a cigányságra jellemző érték- és normarendszert, a cigány kultúra európai kultúrában való elhelyezkedését, - másrészt - erősíteni identitástudatukat.

Az 5-8. évfolyam feladata a már korábban megszerzett ismeretek elmélyítése és bővítése. Ismerkedjenek meg az 5. évfolyamon: a cigányság különböző népcsoportjaival, a magyarországi cigány népzenével, a cigány népviselettel, a cigányság életmódjára leginkább jellemző kézműves tárgyakkal. A 6. évfolyamon: a nemzetközi cigány népdalokkal, híres cigányzenészekkel, a képzőművészeti alkotásokra jellemző sajátos színhatásokkal, az elbeszélő irodalmi alkotásokkal. A 7. évfolyamon: a cigányság eredetével, vándorlásaival, a vándorlás hatásaival a nyelvi és kulturális jellemzők kialakulására, a Magyarországi cigány képzőművészet és irodalom történetével, kialakulásával és fejlődésével a cigány irodalomban. A 8. évfolyamon: a cigányság élethelyzetével Európa különböző országaiban, a cigányzenei elemeket felhasználó magyar zeneszerzőkkel, a cigányság életét, kultúráját feltáró kutatásokkal, a XX. századi magyar irodalom cigányságképével és a világirodalomban megjelenő cigányábrázolással ismerkedhetnek meg. A 8. évfolyam feladata továbbá a cigányság kisebbségjogainak, kulturális oktatási intézményrendszerének megismertetése.

A cigány népismeret megismerése során alakuljon ki a tanulókban nyitottság és megértés a különböző szokások, életmódok, kultúrák, hagyományok iránt. Ismerjék a hagyományos cigány mesterségeket, a vándorlás tárgyi emlékeit, a helyi szokásokat tudják megjeleníteni egyszerű dramatizálással.

A cigány népismeret témakörei és azokhoz tartozó tartalmak leginkább az ének-zene, irodalom, történelem és rajz tantárgyakban integrálhatók, ugyanakkor önálló tantárgyi ismeretként is elsajátíthatóak.

Fejlesztési követelmények

Ismerjék meg a tanulók a cigányság eredetét, a család és a szűkebb környezet (lakóhely) hagyományait, sajátos ünnepeit és az azokhoz kötődő szokásokat, hiedelmeket. Ismerjék fel a cigány népcsoportok főbb jellemzőit, tudják területi elhelyezkedésüket Magyarországon és Európára vonatkoztatva egyaránt.

Ismerjék a cigányság magyarországi történelmét, főbb sorsfordulóit. Ismerjék a cigány népzene értékeit helyi, magyarországi, nemzetközi viszonylatban is. Ismerjék az irodalmi és képzőművészeti alkotásokat, ismerjék fel a cigány képzőművészet sajátos szín- és formavilágát. Ismerjék a cigányság és az anyanemzet kulturális életének kiemelkedő eseményeit, országos és regionális fesztiváljait, személyiségeit. Tudjanak különböző forrásokból tájékozódni.

BAPTISTA OKTATÁS

Az év jeles napjaihoz kötődő ünnepeket és az ezekhez kapcsolódó helyi szokásokat, cigány tárgyú képzőművészeti alkotásokat. Az elsajátított ismeretek által tudatosuljanak a cigány népismeret értékei, mutassanak érdeklődést a helyi közösség hagyományainak megismerésére.

4. évfolyam

Évi óraszám: 37

Belépő tevékenységformák

- Dal- és tánctanulás.
- A cigány népdalok, műdalok, zenei szemelvények éneklése.
- Egyéni és közös éneklés, kifejező előadás.
- Egyéni és közös éneklés, kifejező előadás.
- Dalok gyűjtése, éneklési és táncszokások megfigyelése.
- Spontán zenélés.
- Az olvasott vagy hallott irodalmi művek, műrészletek (mesék, mondák, balladák) rövid szóbeli vagy írásbeli ismertetése, rajzban történő megjelenítése.
- Dramatizálás. A hallott irodalmi mű hangulatát, szín- és formagazdagságát megjelenítő, önálló és csoportos alkotások létrehozása. Dramatizálás.
- Az olvasmányok alapján megismert szokások dramatizálása.
- Dramatizáláshoz népviseletbe öltöztetett bábok készítése, "cigányos" környezet ábrázolása. A népviselet színvilágának, hangulatának vizuális technikákkal történő megjelenítése.
- A jellegzetes népszokások feleleventése, eljátszása.
- A helyi cigány közösség életmódjával kapcsolatos információk gyűjtése.
- A népviseletre jellemző motívumok ábrázolása.
- A helyi cigányközösség életmódjával kapcsolatos információk gyűjtése, megjelenítése egyszerű dramatizálással.
- A cigányság virrasztási, temetkezési, megemlékezési szokásainak tanulmányozása szemelvények alapján.
- A tanult szokások megjelenítése, helyi hagyományok megismerése, gyűjtése, összevetése más közösségek szokásaival.
- Egyéni ötlet alapján népviseleti motívumok tervezése.
- Népi és műmese elbeszélése, történetek, mondák előadása általában és a helyi cigány közösségben.
- Választott történethez illusztráció készítése.
- Nép- és műmesék, történetek, mondák megjelenítése cigánynépviseletbe öltöztetett bábok és cigány környezetre emlékeztető illusztráció segítségével.
- Látogatás a skanzenben.
- Fogalmazás készítése a látottakról.

BAPTISTA OKTATÁS

Témakörök	Tartalmak
Cigány mese-, mondavilág	Eredetmondák, balladák, anekdoták (pl. Bari Károly, Berze Nagy János, Baros Tibor, Rostás Farkas György).
Az emberi élet fordulóinak ünnepeihez kapcsolódó helyi szokások	Húsvét: a nagyheti ünnepkör szokásai, húsvét vasárnap, köszöntők, tojásjátékok, ügyességpróbák. Húsvéthétfő, locsolkodás, locsolóversek, ajándékok. Keresztelő: az újszülöttel kapcsolatos hiedelmek, altatók, mondókák. Jellemző dalok, ének- és táncszokások ünnepekhez kapcsolódva. Nevezetes népszokások, ünnepek. A sorsfordulókhoz (születés, házasságkötés) kapcsolódó szokások. A lakóhely életének legfontosabb eseményei.
A magyarországi cigány népzene	A cigány népzene jellemzői: hallgatók, pergetők. A helyi cigány közösség zenekultúrája
A cigány népviselet: színek, formák, anyagok	Díszítő elemek - színhasználat. A közösség tagjainak különböző viselete. Viseletelemzés: formák, színek, díszek jellegzetességei, közlő funkciója, a férfi és a nő ruházatának különbsége. A cigányok régi és újabb stílusú népviselete. Szín- és formagazdagság. A cigány és a magyar népviselet közötti hasonlóságok és különbözőségek

A továbbhaladás feltételei

Népdalok, műdalok, zenei szemelvények stílusos előadása. Zenei elemek, zenei részletek felismerése, reprodukálása. Népi hangszerek hangjának felismerése. A formák, színek, díszek felismerése a cigány népviseletben.

A történetek valóságtartalmának felismerése. Önálló véleményalkotás a tanult művek szereplőiről, cselekményéről.

Legalább 3 eredetmonda, 3 ballada, 3 anekdota ismerete.

A sorsfordulókhoz kapcsolódó szokások ismertetése, összevetve a lakóhely hagyományaival.

BAPTISTA OKTATÁS

A hallott vagy olvasott mese szereplőinek, helyszíneinek felsorolása. Annak ismerete, hogy mikor, milyen körülmények között mondtak meséket. Egy-egy irodalmi műhöz illusztráció készítése.

Az emberi élethez kapcsolódó és az év jeles napjaihoz kötődő ünnepek helyi és általános szokásainak ismerete, saját szavakkal történő ismertetése.

Az emberi élet fordulóihoz kapcsolódó ünnepek sajátosságainak ismerete, saját élményeik alapján történő elbeszélése.

A hagyományos cigány mesemondási szokásokban való tájékozódás.

5. évfolyam

Évi óraszám: 37

Belépő tevékenységformák

- Szemelvények olvasása, értelmezése.
- Tapasztalatszerzés valamely mesterség termékének előállításáról a valóságban is.
- Aktuális kiállítások megtekintése (pl. Néprajzi Múzeum).
- Népdalok, műdalok, zenei szemelvények éneklése, stílusos előadása egy- és több szólamban.
- Éneklés, hangszerjáték.
- A színkontrasztok s más kifejező eszközök megfigyelése.
- A művek szerkezetét, jelentését feltáró egyszerűbb szövegelemzési műveletek.
- A szövegformálás nyelvi jellemzőinek megfigyelése.
- Az elbeszéléseken keresztül megismerhető élethelyzetek összehasonlítása a cigányság mai élet-formájával.
- A vándorló közösség tagjainak különböző szerepe, a vándorjelek.
- A megismert mesterség termékének elkészítése különböző természetes anyagokból (pl. gyurma-tégla, fonás pamutból és vesszőből). A kosárfonás alapműveletei.
- Vásári jelenet (adásvétel) dramatizálása.
- A valóságban történő tapasztalatszerzés néhány termék (kosárfonás, faedények stb.) előállításának módjáról.
- Szituációs játékok: "Egy napom a vándorló cigányok között.
- A vándorló cigányság életének más vándorló népek életével, illetve a mai életmóddal való összehasonlítása.
- A színhatások művészi eszközeinek megfigyelése, elemzése.
- Rajzos vázlat készítése a vándorlás lehetséges útvonalairól.
- Múzeumlátogatás: a vándorlással összefüggő tárgyak, eszközök megtekintése.

Témakörök	Tartalmak
A hazai cigány elbeszélő irodalom	Például: Orsós Jakab, Osztojkán Béla, Lakatos Menyhért elbeszélései.

BAPTISTA OKTATÁS

Vándorlás	A vándorlás tárgyi emlékei, a mindennapi élethez használt eszközök (pl. a szekér, a sátor berendezési tárgyai, a vajda ereklyéi). Élet a vándorlás idején. (Hogyan telhettek napjaik a vándorló cigány embernek? A vándorlás idejéből eredő ételek.) A vándorközösség tagjai, feladatuk, a család felépítése. Élet a vándorlás alatt: a közösségek asszony és férfi tagjainak, illetve a közösséget vezető, védelmező tagok szerepe, feladatai, kapcsolattartás. A közösséget alkotó nők, férfiak, gyerekek kapcsolata, közösségben elfoglalt helyük. A vándorló cigányok közötti kapcsolatteremtés, kumpániák közti "vándorjelek", gyülekezések. A Romani Kris, a cigány közösségek életét meghatározó íratlan szabályok. A Patyív: a cigány közösségi normák rendszere. A vándorközösségek tagjainak szerepe, feladata, vándorjelek. Kapcsolatteremtés, kapcsolattartás a kumpániák és tagjaik között. A közösségek asszony és férfi tagjainak, illetve a közösségek vezető, védelmező tagjainak szerepe. A vándorjelek szerepe: mikor, miért, hogyan üzentek egymásnak a közösségek, és mi volt a jelentősége az egyes jeleknek. A különböző kumpániák összegyűlésének okai. Életmód és foglalkozás közötti összefüggés: a vándorlás alatt folytatott gazdasági tevékenységek. Foglalkozási, megélhetési lehetőségek (a kumpániák). A vándoripar és a céhes ipar közötti különbségek (eszközök, termékek, a munka értéke). A céhek szabályozó, illetve korlátozó szerepe.

Az elbeszéléseken keresztül megismerhető élethelyzetek és a mai életforma összefüggéseinek felismerése. Véleményformálás az egyes eseményekről, személyekről. A történetek összevetése a valósággal, a túlzások megfigyelése. Legalább 3 elbeszélés saját szavakkal történő bemutatása, önálló véleményalkotás.

Tevékenységek felsorolása, melyek a hagyományos mesterségek körébe tartoznak.

BAPTISTA OKTATÁS

A vándorlások során használt tárgyak, eszközök felismerése. A nők, a férfiak, a vezetők vándorközösségben betöltött szerepének, feladatának ismerete, saját szavakkal történő ismertetése. A Patyív és a Romani Kris jelentésének ismerete. Közösségi szabályok, normák ismerete, betartása.

6. Évfolyam

Évi óraszám: 37

Belépő tevékenységformák

- A különvált három csoport vándorlási útvonalának bemutatása.
- A népcsoportok megnevezése, nyelvi, foglalkozási jellemzői.
- Térkép földrajzi elhelyezkedésükről.
- A meghallgatott művekben előforduló hangfajták, hangszerek felismerése.
- Zenei formák és műfajok megfigyelése.
- A költők életének, műveinek megismerése.
- Kifejező versolvasás, a versek elemzése, stílusjegyek, műfajok felismerése, összehasonlítása.

Témakörök	Tartalmak
A líra képviselői a cigány irodalomban	Például: Rostás-Farkas György, Bari Károly, Szepesi József, Horváth Gyula, Jónás Tamás, Choli Daróczi József műfordításai.
A cigányság eredete	Első különválás: ben és phen cigányok. Nyelvészeti szempontból való elkülönülés (örmény, európai, szír). A népvándorlás hatása a nyelvi és kulturális jellemzők kialakulására. A nyelvi rétegződés.
A cigányság Európában és a világban	Az életmód alakulása különböző korokban és országokban, a vándorlástól napjainkig. Az egyes cigány csoportok (oláh cigány, beás és romungrok) főbb jellemzői. Lehetséges rokonnépek (dombák, bandzsarák).
A Magyarországon élő cigány népcsoportok néprajzi jellemzői	A népcsoportok elnevezése, földrajzi elhelyezkedésük. Az egyes régiók jellemző dalai, táncai, hangszerei.

BAPTISTA OKTATÁS

A közép-európai élettér	A kézművesség (pl. fegyverkészítés vagy más fémmegmunkálás), mint a viszonylagos megélhetés és a védelemre találás eszköze. Mátyás király privilégium levele. XVIII-XIX. század.
Zenetörténet	A cigányzene fogalmának kialakulása, változása. Cigányzenészek Magyarországon. (Híres bandák és zenészek életútja, életműve.) A zenélés, mint életforma, mint megélhetési lehetőség. Cigányzenészek külföldön régen és most. Híres cigányzenészek életútja, munkássága (pl. Dankó Pista).

A továbbhaladás feltételei

A főbb cigány közösségek nyelvi, foglalkozási jellemzői, a cigányság lehetséges rokon népeinek felsorolása. Zenei formák és műfajok megfigyelése. A lassú lírai dal, táncdal megkülönböztetése, megfelelő stílusban való előadása. Egy híres cigányzenész életének, munkásságának bemutatása.

A cigány képzőművészet sajátosságainak felismerése, megfogalmazása, jellegzetes és kiemelkedő alkotások elemzése.

Az érzelmi telítettség megjelenítésének felismerése az egyes versekben. Legalább 3 meghatározó vers szöveghű felidézése.

7. évfolyam

Évi óraszám: 37

Belépő tevékenységformák

- Könyvtárlátogatás során a cigánysággal kapcsolatos kutatások megismerése, adatgyűjtés.
- Az elbeszélő művek részleteinek szöveghű felidézése.
- Az írói életutak bemutatása közös feldolgozás és egyéni beszámolók alapján.
- Szemelvények gyűjtése, műelemzés.
- Irodalmi válogatás készítése a megjelent antológiák, folyóiratok, újságok felhasználásával.
- Információgyűjtés a televízió, a rádió, a napilapok, a folyóiratok és a helyi történések alapján.

Témakörök	Tartalmak
A cigány próza meghatározó egyéniségei	Például: Lakatos Menyhért, Osztojkán Béla, Orsós Jakab, Holdosi József regényei.
A XX. századi magyar irodalom cigányságképe	Olyan magyar regények vagy elbeszélések (pl. Egri csillagok), melyekben cigány ember is szereplő.

BAPTISTA OKTATÁS

A világirodalom híres cigányábrázolásai	A cigánysors azonos és eltérő elemeinek számbavétele a különböző országokban játszódó, különböző cselekményű írásokban.
A cigány irodalom élő műhelyei	Könyvek, sajtótermékek, audiovizuális dokumentumok, mágneses adathordozók, időszaki kiadványok (napi-, hetilap, folyóirat, évkönyv (pl. Lungo Drom, Amaro Drom, Világunk stb.)
Zenetörténet	A XIX-XX. századi ún. cigányzenei elemeket felhasználó művek, táncok (pl. Liszt-rapszódiák, Kodály: Galántai, Marosszéki táncok). A verbunkos kialakulása, stílusjegyei. Nemzetközi sikereket elért hazai cigány együttesek repertoárja (pl. Száztagú cigányzenekar).
A magyarországi cigányság hitélete	A Szűz Mária kultusz és egyéb új vallási irányzatokhoz tartozás tömeges megjelenése a cigányság körében.
Magyarországi cigány kutatások	A cigányság életét, kultúráját kutató személyiségek életének, munkásságának ismerete. Például: Wlislocki Henrik, Erdős Kamil, Bari Károly.
A cigány kisebbség helyzete Magyarországon	Az 1993. évi törvény a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól. Az Országos Cigány Önkormányzat és a helyi kisebbségi önkormányzatok szerepe. Kisebbségi oktatást felvállaló középfokú oktatási intézmények, ösztöndíjrendszerek.

A továbbhaladás feltételei

- Ismeretszerzés és okkeresés a cigányság kereszténységgel való kapcsolódásának folyamatáról.
- Legalább egy meghatározó, a cigányság életét kutató személyiség munkásságának ismerete.
- Népdalok, műdalok, zenei szemelvények éneklése emlékezetből.
- Irodalmi alkotások elemzése.

BAPTISTA OKTATÁS

- Képzőművészeti alkotások felismerése, megnevezése (alkotó, mű címe). Festői alkotások stílusjegyeinek felismerése.
- Önálló véleményalkotás arról, hogyan járultak hozzá az egyes alkotók a cigányság kulltúrális életéhez.

BAPTISTA OKTATÁS